MSS No. 465 (Part-1) Subject Vedanta

Name of MSS Sidhant Rehsay

Author Sadananda

Period Folios 221

Script Gurmukhi Source Kapoor, Jalandhar City

Missing Folios

465

ਸਿਧਾਂਤ ਰਤਨਸੰਚ ; ਸਦਾ ਨੰਦ ਕ੍ਰਿਤ
੧੨੬ ਪਤਰੇ ॥ ਲੰ੦ ੩੦ ੨੦ ਪੰ੦ ਪ੍ਰ੦ ਅ੦

ਹ੦ਲਿ੦

10

ਸਤਿਚਿਤਆਨੰਦਅਕ੍ਰੈਅਜਅਥ ।ਅਗਲਾ।

ਸਤਿਚਿਤਆਨੰਬ੍ਰਹਮਅਕਰੈਵੇਦਬਤੌਂਦਾ ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸ
ਕੂਟਸਥਆਤਮਾਅਜੋਰਹਾਂਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀਔਛੰਅਨੰ:
ਔਸਸੀਤਨਮਨਭਾਂਦਾ ਪ੍ਰਾਂਪਾਮਰਲੋਕਬਸਟੀਤਾਸਕੇ
੧ ਨਿਕਟਨਜਾਂਦਾ ਸਤਿਨਾਮੁ

੧ =॥ ॥੦॥ ੧ੴ ॥ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ॥੦॥ =॥

ਸ੍ਰੀਗਣੇਸਾਯਨਮਃ॥ ॥ਅਥਸਿਧਾਂਤਰਹਸਸਦਾਨੰਦਕ੍ਰਿਤ
ਕ੍ਰਿਤਲਿਖਯਤੇ॥ਦੋ॥ਚਿਦਾਨੰਦਮੈਬ੍ਰਹਮਜੋਪਰਮਪਰਕਾਸਸਰੂ
ਪ॥ਨਿਤਨਿਰੰਤਰਏਕਅਜਤਾਹਿਨਮਾਮਾਅਨੂਪ॥੧॥ਸਦਾਸਨਾਤ
ਨਏਕਰਸਪੂਰਣਜਗਪ੍ਰਤਿਪਾਲ॥ਵਿਸਨਵ੍ਯਾਪਕਸਰਬਹਿਤ
ਮਨਵਚਨਮਤਵਿਸਾਲ॥੨॥ਸਵੈਯਾ॥ਵਿਸਨਵ੍ਯਾਪਕਏਕ
ਸਨਾਤਨਸਦਾਸਮਰੂਪਅਖੰਡਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ਸੰਤਨਹੇਤਜਿਸੈਅਵ
ਤਾਰਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਸੁਰਾਰਬਿਨਾਸੀ॥ਸੁਰੇਸਸਰਬਪ੍ਰੁਜਸਰਿਨਸਭੈ

2

ਜਗਦੇਵਪ੍ਰਕਾਸਸ੍ਵਰੂਪਹੁਲਾਸੀ॥ ਤਾਹਿਨਮਾਮਸਦਾਨੰਦਹੇਤਸਿ ੨
ਧਾਂਤਰਚਸਬਖਾਂਨਬਿਲਾਸੀ॥੩॥ਦੋ॥ ਗਲਨਾਇਕਨਾਇਕਜ
ਗਤਪਰਮਉਦਾਰਦਿਆਲ॥ ਸਿਵਸੁਤਬਿਘਨਸੰਘੋਹਰਬਿਨ
ਸੇਖਾਲਬਿਪ੍ਰਭਾਲ॥੪॥ਸਵੈਯਾ॥ ਲੰਬੋਦਰਦੇਵਮਹਾਗਣਨਾ
ਇਕਧਾਇਕਦੰਤਸੀਬ੍ਰਹਮਸਨਾਤਨ॥ ਕਰਿਦਾਹਨਜਿਹਜੁਗਦਾ
ਰਧਆਰਜਪੂਜਨਿਰੰਤਰਵੇਦਸਨਾਤਨ॥ ਏਕਹੀਦੰਤਅਨੂਪਕਵਿ
ਮੁਖਸੁੰਪਦਿਲੋਚਨਜਾਨਉਮਾਤਨ॥ ਸਦਾਨੰਦਤਾਹਿਨਮਾਮਿਕਰੈ
ਨਿਤਦਾਹਿਪ੍ਰਤਊਹਰਗਣੇਸਤਧਾਤਨ॥੫॥ਦੋ॥ ਨਮੋਨਮੋਸ੍ਰੀਚੰਡਿਕ
ਬਿਨਾਸਨਮੋਮੁਨਈਸ॥ ਸੰਕਰਦੇਵਨਮਾਮਿਨਿਤਨਮੋਰੁਦ੍ਰਜਗਦੀਸ
॥੬॥ ਵਿੰਬ੍ਰਸਿਧਾਂਤਰਹਿਸਜੋਕਰਉ ਚਾਰਵਿਚਾਰ॥ ਰਾਮਦਿਆ

ਲਗੁਰਕ੍ਰਿਪਾਤੇਕਹੋਯਥਾਮਤਸਾਰ॥੭॥ਗੁਰਉਸਤਤ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ਰਾਮਦ੍ਯਾਲਸਦਾਗੁਰਬ੍ਯਾਲਨਮਾਮਿਮਨੋਵ੍ਰਛਦੈਨਹਜਿਵੈਨਿਤ
॥ਜਾਸਪ੍ਰਕਾਸਦਿਪ੍ਰਕਾਸਚਿਦਾਨੰਦਬੋਧਸ੍ਵਰੂਪਅਨੂਪਮਹਾਮਿ
ਤ॥ਅਦਾਭਮਹਾਮਹਿਮਾਗੁਰਦੇਵਅਲਖਅਭੇਵਕਹੋਨਿਗਮੈ
ਇਤ॥ਉਚਾਰਸਦਾਨੰਦਰੂਪਰਹੈਗੁਰਰਾਮਦ੍ਯਾਲਕ੍ਰਿਪਾਲਸ
ਭੀਹਿਤ॥੮॥ਦੋ॥ਮੰਗਲਾਚਾਰਉਚਾਰਕਰਿਕੋਹੋਗ੍ਰੰਥਤਤਸ
ਰਿ॥ਅਨਬੰਧਚਤੁਸੈਤਾਸਮੈਕਹੋਸੰਖੇਪਉਚਾਰ॥੯॥ਸਵੈਯਾ॥
ਸਾਧਨਚਾਰਸੰਪੰਨਜੋਊਨਰਤਾਹਿਕਹਿਜੈਅਧਿਕਾਰਵਿਚਾਰਣ
॥ਗਿਆਨਅਭੇਦਸੁਜੀਵਪਰਾਤਮਾਗ੍ਰੰਥਬਿਖੇਅਗਿਆਂਨਵਿਦਾ
ਰਣ॥ਪ੍ਰਤਪਾਦਕਗ੍ਰੰਥਸੁਬ੍ਰਹਮਤਥਾਪ੍ਰਤਪਾਦਿਸਬੰਧਸੁਦੇ

ਦੋਸਤਿਚਿਤਆਨੰਦੁਆਤਮਾਆਦੈਤੋਤੀਸਾਰ॥
ਕਰਮਅਪਰੋਖਸੋਐਦਤੇਸੋਰਦੇਜੁਗਾਤਅਪਾਰ॥ 4
ਦਉਚਾਰਣ॥ਅਨਰਥਪ੍ਰਹਾਰਪਰਾਨੰਦਲਾਭਸੁਜਾਨਪਕਿਜੈ ੨
ਜਨਹੇਤਉਧਾਰਣ॥੧੦॥ਦੋ॥ਅਨਬੰਧਨਚਤੁਸ੍ਰੈਧਾਰਮਨਕੋਹੇ
ਰਿਖਿਸਿਧਾਂਤ॥ਆਤਮਤਤਵਿਚਾਰਨਿਸਨਿਹਚੁਲਮਤਵਿਦੰ
ਤ॥੧੧॥ਜੈਸਾ॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੀ॥ਆਤਮਤਤਵਿਚਾਰਕਹੋਕਿਮਹੇਤ
ਯਥਾਤਥਮੋਹਿਉਚਾਰੋ॥ਆਤਮਸਿਧਪ੍ਰਸਿੰਧਸਭੀਜਗਤਾਸ
ਵਿਚਾਰਬ੍ਰਿਥਾਮਨਧਾਰੋ॥ਅਪ੍ਰਸਿੰਧਜੋਉਜਗਅੰਤ੍ਰਜਾਨਸੁਤ
ਹਿਵਿਚਾਰਪ੍ਰਸਿਗਨਿਹਾਰੋ॥ਆਪਨੋਆਪਜੋਉਨਿਜਆਤਮ
ਜਾਨਪ੍ਰਤਖਬ੍ਰਿਥਾਸੁਵਿਚਾਰੋ॥੧੨॥ਦੋ॥ਅਹਿਤਾਰੂਪਪ੍ਰਤਖਾਨਿਜ
ਆਤਮਸਤ੍ਰਜਗਵੇਦ॥ਤਾਸਵਿਚਾਰਅਭੁਕਤਪ੍ਰਨਬ੍ਰਿਥਾਰਿ
ਬ੍ਰਿਤਖੇਦ॥੧੩॥ਜੈਸਾ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਯਥਾਮਤਤੇਹਿਕੀਜੋਪ੍ਰਸ

ਨਾਮਬਜਾਂਨਿਪ੍ਰਹਾਰਉਦ੍ਵਾਰਸੁਜਾਤੇ ॥ ਕਰਤਾਭੁਗਤਾਜਗਸਿਧ
ਪ੍ਰਸਿਧਸੁਜੀਵਵਿਵੇਕਵਾਚਸਬ੍ਰੂਪਸੁਤਾਤੇ ॥ ਜੋਊਨਿਜਲਖਾਇਦਾਨੈ
ਦਬ੍ਰਹਮਸਦਾਇਇਕਰੂਪਕਹਿਓਸ੍ਰੁਤਿਕਾਂਤੇ ॥ ਸੁਨਾਹਿਪ੍ਰਸਿਧਸਭੀ
ਜਗਾਅੰਤ੍ਰਤਾਸਵਿਚਾਰਕਹੋਫਲਵਾਤੇ ॥੧੪॥ ਦੋ ॥ ਦੇਹਾਦਅ
ਨਾਤਮਆਤਮਾਤਾਹਅਭੇਦਵਿਚਾਰ ॥ ਤਾਦਾਤਮਆਧਿਜਾਸਜਪ
ਧੇਪਧੇਤਸੰਸਾਰ ॥੧੫॥ ਸ੍ਰੂਤਿਪ੍ਰਸਿਧਨਿਜਾਤਮਾਛਿਦਾਨੰਦਆਤਿ
ਸੁਧ ॥ ਤਾਹਿਵਿਚਾਰਕਬਿਧਜਾਹਿਸਫਲਜਾਨਨਿਜਬੁਧ ॥੧੬
॥ ਸੈਯਾ ॥ ਵਾਦੀ ॥ ਨਨੁਆਤਮਮਾਹਿਪ੍ਰਮਾਣਿਵਨਾਹਿਸੁਆਦਿ
ਵਿਕਲਪਪ੍ਰਮਾਣਕੋਪੇਕਿੰਮ ॥ ਲੋਕਕਵੈਦਕਮਾਨਦੋਊਮਧਆਤ
ਮਮਾਹਿਕੋਹੋਜਬਪ੍ਰਾਬਮ ॥ ਲੋਕਕਮਾਨਪ੍ਰਸਿਧਕੋਹੋਜਬਜਾਨਿ

ਸੁਸਿਭੁਵਨਾਤਿਕਦਾਕਿੰਮ॥ਸਬਦਾਦਕਗ੍ਰਾਹਸੁਲੋਕਕਮਾਨ
ਹੀਪੂਨਆਤਮਮਾਹਿਸਦਾਇਮ॥੧੭॥ਦੋ॥ਸਬਦਾਦਕਇੰਦ੍ਰੀਦ੍ਵਿ
ਖੇਗ੍ਰਾਹਕਇੰਦ੍ਰੇਜਾਂਨਿ॥ਤਾਹਿਅਗੋਚਰਆਤਮਾਕੈਸੇਲੋਕਕਮਾਂਨ
॥੧੮॥ਦੋ॥ਜੇਪੂਨਸਤਚਿਤਆਤਮਮਾਂਨ॥ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਾਦਿਕਗਸਿਧਪ
ਛਾਨ॥ਸ੍ਰੁਤਿਕੇਕਬਨਬ੍ਰਿਖਾਤਬਜਾਂਤੇ॥ਦੂਤੀਯੇਦੇਖਤਵਮਤਮੈਤ
ਤੈ॥੧੯॥ਪਟਪਟਾਦਿਜਿਵਸਿਧਬ੍ਰਹਮਜਬ॥ਸ੍ਰੁਤਿਵਿਚਾਰਕਿਮ
ਏਤਕਹੋਅਬ॥ਆਤਮਮੈਜਬਵੈਦਕਮਾਂਨ॥ਸੁਪ੍ਰਕਾਸਤਾਤੇਹ
ਨ॥੨੦॥ਦੋ॥ਸ੍ਵਜੀਪ੍ਰਕਾਸਆਤਮਾਵਿਖੈਵੈਦਕਕਹੋਪ੍ਰਮਾਣੁ॥ਕੈ
ਸੇਸੋਪੁਨਿਪ੍ਰਗਟਕਰਿਸੁਪ੍ਰਕਾਸਦਿਗਾਂਨ॥੨੧॥ਉਭੈਪਖਬਦੋਦੇਖਤੇ ਕੌ
ਨਿਖੇਧਪ੍ਰਮਾਣ॥ਸਸੈਸ੍ਰੀਗਾਵਤਆਤਮਾਮਿਥਿਜਾਪ੍ਰਗਟਪਛਾਨਿ॥

7

੨੨॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਲੋਕਕਮਾਨਨਿਖੇਧਜੋਇਸਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਜਾਂਨ
॥ਸ੍ਵਜਿਪ੍ਰਕਾਸਆਤਮਾਦਿਖੈਭ੍ਰਮਨਾਸਕਸ੍ਰੁਤਮਾਂਨ॥੨੩॥ਵੈਦਕ
ਲਿੰਗਨਿਵਰਤਜੇਕੋਅਲਿੰਗਨਸੁਨਾਇ॥ਤਾਹਿਨਿਵਾਰਣਮਾਂਨ
ਸ੍ਰੁਤਿਨਿਮਤੈਕਰਸਮਝਾਇ॥੨੪॥ਚੌ॥ਸ੍ਵਜੀਪ੍ਰਕਾਸਆਤਮਾਮੈਗ੍ਯ
ਨ॥ਦ੍ਵਿਤੈਪਰਹਿਤਵੇਦਪ੍ਰਮਾਨਿ॥ਜਿਨੈਂਸ੍ਵਰੂਪਅਲਿੰਗਨਜੁਹਈਐ
॥ਤਿਹਨਾਸਕਸ੍ਰੁਤਿਮਾਂਨਸੁਲਹੀਐ॥੨੫॥ਉਕਤਵਿਕਲਪਅਸੰਭ
ਵਜਾਨਿ॥ਸ੍ਵਜੀਪ੍ਰਕਾਸਆਤਮਮੈਮਾਨ॥ਸ੍ਵਜੀਪ੍ਰਕਾਸਤਾਲਿੰਗਨਹੋਤ
ਪੁਨਿ॥ਵੇਦਪ੍ਰਮਾਨਿਕਹਿਜੋਨਿਸ੍ਚੈਸੁਨਿ॥੨੬॥ਸੈਜਾ॥ਸ੍ਵਜੀਜੋਤਿਅਖੰ
ਡਹਿਦਾਨੰਦਬ੍ਰਹਮਕਹੈਜੋਸ੍ਰੁਤਿਮਾਨਅਲੋਕਕਜੋਈ॥ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਾਦਿ
ਪ੍ਰਮਾਨਅਗੰਮਸ੍ਰੁਤਨਭੁਉਤਕਭ੍ਰਤਪਰੈਚਿਤਸੋਈ॥ਅਰੂਪ

ਤੈ

ਅਸਬਦਅਗੀਧਤੇਆਦਿਕਹਿਜੈਸ੍ਰੁਤਿਆਤਮਗ੍ਰਾਖਸਮੋਈ ॥ ੫
ਤਾਹੀਤੇਵੇਦਪ੍ਰਮਾਨਹਿਸ੍ਰੁਤੀਮੈਦ੍ਰਿੜੋਧਤਿਅਬਾਲਖੋਇਕਸੋਈ ॥
੨੭ ॥ ਦੋ ॥ ਅਖੰਡਇਕਰਸਆਤਮਾਉਚਰਤਨਿਸ੍ਚੈਵੇਦ ॥ ਦੇਹਾਦਿਕ
ਸਾਖੀਸਦਾਅਚਲਪ੍ਰਕਾਸਅਭੇਦ ॥ ੨੮ ॥ ਵਾਟੀ ॥ ਨਨੂੰ ॥ ਏਕਚਿ
ਦਾਨੰਦਆਤਮਾਸ੍ਰੁਤਿਕਰਕਹਿਜੈਸੁਨਾਇ ॥ ਨਾਨਾਰੂਪਆਤਮਕ
ਹੈਸਾਖ੍ਯਆਦਸਮਝਾਇ ॥ ੨੯ ॥ ਚੌ ॥ ਆਤਮਏਕਕਹੋਪੁਨਜਾਤੇ
॥ ਕੈਸੇਸਿਧਵਿਹਾਰਸੁਤਾਤੇ ॥ ਬੰਧਅਰਮੋਖਾਬਿਦਸਬਜੋਈ ॥ ਏ
ਕਾਤਮਮੈਕੈਸੇਹੋਈ ॥ ੩੦ ॥ ਦੋ ॥ ਸਿਧਾਂਤੀ ॥ ਏਕਏਵਚੈਤਨ੍ਯਘਨ
ਆਤਮਨਿਸ੍ਚੈਜਾਨਿ ॥ ਮਾਯਕਭੇਦਸੁਧਾਰਜਬਾਬੰਧਮੋਖਪਰ
ਚਾਂਨ ॥ ੩੧ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਏਕਹੀਰੂਪਚਿਦਾਨੰਦਬ੍ਰਹਮਸੁਮਾਯਕਰੂਪਅ

੨ ਨੇਤਵਿਚਾਰੋ॥ਬੰਧਮੋਖਤੇਆਦਿਅਵਿੱਕਜਾਨਨਧੀਸਤਮਾਨ
ਸੁਵੇਦਉਚਾਰੋ॥ਸਾਂਖਸਾਦਿਸਭੀਮਤਿਭੇਦਅਵਿਦਕਤਾਹਿਨਿਵ
ਰਿਤਭਾਖਸੁਧਾਰੋ॥ਜਥਾਸੁਪਨੇਇਕਹੀਦ੍ਰਿਸਾਬੰਧਮੋਖਤੇਆ
ਦਿਅਨੰਤਨਿਹਾਰੋ॥੨੨॥ਦੋ॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੁ॥ਆਵਿਦਕਬ੍ਰਹਮਸਿਧ
ਜੇਤਿਪਕਵਿਨਪਿਥਿਵ੍ਹਾਰ॥ਤ੍ਰਿਟਹਿਤਾਮ੍ਰਿਗਜਲਨਹੀਅਹਿਕ
ਸੁਕਟੈਨਧਾਰਿ॥੨੩॥ਸੋਜ॥ਆਵਿਦਕਜੇਜਗਬ੍ਰਹਮਪਕਹੇਪੁਨਿ
ਤਾਸਵਿਹਾਰਨਮਿਥਪਛਾਨੋ॥ਮਰਸਥਲਨੀਰਤ੍ਰਿਖਾਰਤਜਾਨਨ
ਹੀਤ੍ਰਿਟਹਾਨਿਕਦਾਤਿਹਜਾਨੋ॥ਅਨੇਕਵਿਹਾਰਦਿਸੈਜਗਅੰਤਰਿ
ਨਾਹਿਸੁਤਾਸੁਅਵਿਦਕਮਾਨੋ॥ਬੰਧਮੋਖਤੇਆਦਿਅਨੇਤਪ੍ਰਕਾਰ
ਕਥੰਪ੍ਰਤਿਤਾਹਿਅਵਿਦਕਠਾਨੋ॥੨੪॥ਦੋ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਬ੍ਰਹਮਸਿਧਾਦਿ

ਥੋਥਿਦ੍ਰਹਾਰਕੈਕਰੈਨਿਖੇਦਕੋਵਾਦ॥ਤਾਪ੍ਰਤਿਓਇਵਿਕਲਪਅ ੬
ਬਾਸਿਧਾਂਤੀਪ੍ਰਤਿਪਾਦ॥੨੫॥ਭ੍ਰਮਕਾਲਵਿਖੈਭ੍ਰਮਸਿਧਕੋਨਹੀਦ੍ਰਿ
ਹਾਰਪਛਾਨ॥ਵਾਭ੍ਰਮਅੰਤਸੁਕਾਲਮੈਕੋਰੋਨਿਖੇਧਬਖਾਂਨ॥੨੬॥
ਚੌ॥ਭ੍ਰਮਕੇਕਾਲਿਕੋਹੋਪੁਨਿਜਾਂਤੇ॥ਸੋਨਹੀਹੋਤਪ੍ਰਗਟਸੁਨਤਾਤੇ॥
ਸੁਕੈਸੇਐਸੇਸੁਨਜਾਂਨਿ॥ਪ੍ਰਗਟਕਹੋਨਿਬਟੈਕਰਮਾਨਿ॥੨੭॥ਸ੍ਵ
ਪਨਵਿਖੇਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਇਕਹੋਇ॥ਭ੍ਰਮਕਰਨਾਨਾਜਗਰਚਸੋਇ॥ਕਰੈ
ਵਿਹਾਰਅਨੰਤਸੁਜਾਤੇ॥ਬੰਧਮੋਖਕਲਪਨਾਤਾਂਤੇ॥੨੮॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
ਅਨੇਕਅਕਾਰਰਚੇਸੁਪਨੇਮਾਧਿਤਾਹਿਸੁਜਾਨਵਿਹਾਰਕਰੈਜੂ॥ਜੈ
ਵਿਭਾਗਤਥਾਬੰਧਮੋਖਤਿਵੇਅੰਗਤੌਰਾਅਕਾਰਧਰੈਜੂ॥ਭੂਰਿਗਤ
ਥਾਗਜਆਦਿਅਭੂਤਵਿਹਾਰਅਨੇਕਪਸਾਰਸਰੈਜੂ॥ਭ੍ਰਮਾਸਿ

ਘਜੇਊਭ੍ਰਮਕਾਲਾਵਿਖੈਤਿਵਨਾਹਵਿਰੋਧਨਾਵ੍ਰਿਸ੍ਯਪਰੈਜੂ॥੩੯
ਦੋ॥ਪ੍ਰਥਮਵਿਕਲਪਨਿਰਣੈਕੀਓਜਗਮਿਥ੍ਯਾਬਿਵਹਾਰ॥ਦੂਤੀਵਿ
ਕਲਪਭ੍ਰਮਾਂਤਮੈਨਿਖੇਧਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਧਾਰ॥੪੦॥ਚੌ॥ਭ੍ਰਾਂਤਿਕਾ ਅਂ
ਲਮੈਕਰੋਨਿਖੇਧ॥ਸੋਤਉਇਸ੍ਯਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਵੇਦ॥ਭ੍ਰਮਨਾਸੈਭ੍ਰਮ
ਨੰਸਿਧਪੁਨਿ॥ਯਾਮੈਨਾਹਿਵਿਰੋਧਕਦਾਪੁਨ॥੪੧॥ਵਾਦੀ॥ਦੋ॥
ਨਨੂੰ॥ਅਵਿਦ੍ਯਕਜਗਭ੍ਰਮਕੋਹੈਕਾਰਜਅਵਿਦਿਆਜਾਂਨ॥ਅਵਿ
ਦਿਆਆਸ੍ਰੈਪੁਨਵਿਖੈਸੋਅਬਕਹੋਬਖਾਂਨ॥੪੨॥ਦੋ॥ਸਿਧਾਂਤੀ
॥ਏਕਚਿਦਾਨੰਦਆਤਮਾਆਸ੍ਰੈਵਿਖੈਪਛਾਂਨ॥ਯਾਂਮੈਨਾਹਿਵਿ
ਰੋਧਪੁਨਿਨਿਸਚੈਕਰਮਨਮਾਂਨ॥੪੩॥ਚੌ॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੂੰ॥ਅਵਿ
ਦ੍ਯਾਸਕਤਰੂਪਪ੍ਰਤਿਕਹੀਜੈ॥ਆਸ੍ਰੈਵਿਖੈਭਿੰਨਤਿਹਲਹੀਜੈ॥ਜੈ

ਸੋਅਗਨਸਕਤਪਹਚਾਂਨ॥ਆਸ੍ਰੇਵਿਖੇਭ੍ਰਿੰਨਤਿਹਮਾਂਨ॥੪੪॥ ੭
॥ਚੌ॥ਅਗਨਸਕਤਅਗਨਆਸ੍ਰੈਜਾਨਿ॥ਸੋਢਾਇਕਤਿਹਦਿ
ਖੇਪੰਛਾਨਿ॥ਤੁੰਤੇਭ੍ਰਿੰਨਕਹੇਦੋਜੋਈ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਆਸ੍ਰੇਵਿਖੇਕੋਹੋ
ਈ॥ਖ੍ਯ ਪ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਚੌ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਆਸ੍ਰੇਵਿਖੇਪੁਨਏਕੋਆਤਮ
ਜਾਂਨਿ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਕੇਤਮਰੂਪਪੁਨਿਵ੍ਯਾਪਤਸੋਜਿਵਮਾਂਨ॥੪੬॥ਸੈ
ਯਾ॥ਅੰਧਕਾਰਸ੍ਵਰੂਪਅਵਿਦ੍ਯਾਕੇਜਾਨਸੁਨਾਹਿਅਖੇਖਤਭੇਦ
ਦੇਉਪਰ॥ਯਥਾਪੁਨਿਨਾਹਿਅਪੇਖਤਦੇਹਜੁਗਬ੍ਰਹਮਸੁਵ੍ਯਾਪਤਸੋ
ਸ੍ਰਤਖ੍ਯਾਕਰਿ॥ਗਗਨਭੂਗਾਗਰਜਿਉਂਅੰਧਕਾਰਸ੍ਰਤਾਹੀਕੇਆਸ੍ਰੇਦਿ
ਖੇਨਚਾਹਪਰ॥ਤਥਾਪੁਨਆਸ੍ਰੇਵਿਖੇਜੁਗਚੇਤਨਜਾਂਨਅਵਿਦ੍ਯਾ
ਨਭੇਦਕਦਾਸਰ॥੪੭॥ਵਾਦੀਇਕਦੇਸੀ॥ਚੌ॥ਨਹੀ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾ

ਆਸ੍ਰੈਜੀਵਦ੍ਰਿਸਨਵਿਖੈਬ੍ਰਹਮਪਹਚਾਂਨ॥ਜਹਵਿਰੋਧਵਚਨੁਮ
ਕਹਿਜੈਪ੍ਰਗਾਇਕਆਤਮਠਾਂਨਿ॥੪੮॥ਚੌ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਆਸ੍ਰੈਜੀ
ਵਨੁਜਾਤੇ॥ਤੈਸੇਬ੍ਰਹਮਵਿਖੇਪੁਨਤਾਤੇ॥ਆਸ੍ਰੋਵਿਖੇਆਤਮਾਇ
ਕਜੋਈ॥ਜਹਵਿਰੋਧਅਤਸੈਕਰਹੋਈ॥੪੯॥ਚੌ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥
ਪ੍ਰਗਾਲਭੇਦਵਜੇਭ੍ਰਮਕਹਿਜੈਜੀਵਬ੍ਰਹਮੈਦੇਜਾਨ॥ਬ੍ਰਹਮਜੀਵਤੇਭਿ
ਨਵਾਜੀਵਬ੍ਰਹਮਤੇਮਾਂਨ॥੫੦॥ਚੌ॥ਜੀਵਭਿੰਨਬ੍ਰਹਮਜਬਕਹੇ
ਸ੍ਰੁਤਿਵਿਰੋਧਬਹੁਬਿਧਤਬਲਹੇ॥ਵਿਗੰਠਜੀਵਬ੍ਰਹਮਕਹੇਸ੍ਰੁ
ਵਿਰੋਧ ਤ॥ਤਾਮੈਭੇਦੰਪ੍ਰਗਟਉਤ॥੫੧॥ਦੁਤੀਦੋਖਪੁਨਿਆਨਜਨਾਊ
॥ਜੈਤੇਨਰੂਪਜੀਵਕਹਗਾਊ॥ਤਾਤੇਭਿੰਨਬ੍ਰਹਮਜਬਹੋਇ
ਅਤਜੜਰੂਪਪ੍ਰਗਟਕਰਸੋਇ॥੫੨॥ਤ੍ਰਿਤੀਦੋਖਵਿਦ੍ਯਾਘਾਤ

ਸੁਨਾਉ॥ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤ੍ਰਪਿਰਵਾਉ॥ ਜੜ੍ਹ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ
ਜਬੋ ਹੋਇ॥ ਕੈਸੇ ਵਿਖੈ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਸੋਇ॥ ੫੩॥ ਸੈਯਾ॥ ਅਵਿਦ੍ਯਾ
ਵਿਖੈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਂਨ ਜਦੋ ਸੋਉ ਚੇਤਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਉਚਾਰੈ॥ ਜੋਈ
ਜੜ੍ਹ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੋ ਨਾਹਿ ਵਿਖੇ ਸੁ ਸੁਖੁਪਤਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਵਿਖੈ ਸੁ ਵਿਚਾਰੈ॥ ਤੀ
ਨ ਵਿਰੋਧ ਮਹਾਂ ਮਨ ਜਾਨ ਸੁ ਜੀਵ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਹਾਰੈ॥ ਯਾਦਿ
ਧ ਆਦਿ ਵਿਕਲਪ ਨਿਰਾਕ੍ਰਿਤ ਜੀਵ ਅਭੇਦ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁ ਧਾਰੈ॥
੫੪॥ ਦੋ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਵਿਕਲਪ ਅਭੇਦ ਜੁਗ ਸਿਧ ਸੁ ਮਨ ਵਿਛ ਜਾਂਨ
॥ ਜੀਵ ਭਿੰਨ ਜੁ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਦੂਤੀ ਨਿਰਾਕ੍ਰਿਤ ਮਾਂਨ॥ ੫੫॥ ਚੌ॥ ਜੀ
ਵ ਭਿੰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਕੋਹੋ॥ ਤਉ ਪੁਨ ਜੀਵ ਅਨਾਤਮ ਲੋਹੋ॥ ਸੁ ਕੈਸੇ ਐ
ਸੇ ਸੁ ਨ ਜਾਨ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਕਹੋ ਨਿਰਨੈ ਕਰ ਮਾਨ॥ ੫੬॥ ਸੈਯਾ॥ ਬ੍ਰਹਮ

ਚਿਦਾਨੰਦਏਕਪ੍ਰਧਾਨਸਦਾਅਪ੍ਰਛਿੰਨਅਖੰਡਸਨਾਤਨ॥
॥ਸਰਬਾਤਰਸਾਖੀਸੁਬੋਧਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸਸੁਭਾਵਅਭੇਦਸ
ਦਾਤਨ॥ਸ੍ਵਗਤਾਦਿਕਭੇਦਤੇਸੂੰਨਪਛਿੰਨਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸਿਧਨਭੇ
ਦਕਦਾਤਨ॥ਤਾਸਤੇਭਿੰਨਸੁਜੀਵਕਹੋਪੁਨਜਾਨਅਨਾਤਮਰੂਪ
ਭਧਾਤਨ॥੫੭॥ਦੋ॥ਵਿਕਲਪਰਹਤਇਕਆਤਮਾਆਸ੍ਰੈਵਿ
ਖੇਪਛਿੰਨ॥ਅਵਿਦਿਆਭੇਦਨਯੁਗਤਹੈਜੀਵਬ੍ਰਹਮਇਕਮਾ
ਨ॥੫੮॥ਦੋ॥ਵਾਦੀ॥ਕੈਸੇਭੇਦਨਿਵਾਸਯੁਭ੍ਰਾਭੇਦਸੁਅਨਭੂ
ਵਸਿਧ॥ਅਗਿਆਨੀਹਉਜੀਵਨਿਤਨਹੀਜਾਨਤਬ੍ਰਹਮਾਦਿ
ਧ॥੫੯॥ਚੌ॥ਯਗਅਨਭਵਸਤਜਗਾਮੈਪਧੈ॥ਅਵਿਦਯ
ਮੈਜੀਵਸੁ[illegible]ਕਹੀਐ॥ਨਹੀਜਾਨੈਹਉਬ੍ਰਹਮਸੁਜਾਤੇ॥ਅਵਿ

ਦਾਵਿਖੇਬ੍ਰਹਮਪੂਰਨਨਤਾਡੇ॥੬੦॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਵੇ॥ਤੈਆਰਿਗੰਨੀ ੯
ਜੀਵਹੈਜਹਅਹਿਕਾਰਜੋਠਾਂਨ॥ਕੋਹੋਰੂਪਤੋਖ੍ਯਪ੍ਰਗਾਵਿਵਿਕਲ
ਪਕਰੈਤੁਹਿਮਾਂਨ॥੬੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਹਿਕਾਰਕਥਨਕਰਯੇਜੋਈ
ਤੇਹਿਕਹੋਅਬਰੂਪਸੁਤਾਹਿਜਥਾਤਿਉ॥ਅੰਤਹਿਕਰਣਵਿਸੇ
ਖਕਹੋਅਬਵ੍ਯਾਪ੍ਰਤਬਿੰਬਸੰਜੁਗਤਸੋਈਇਉ॥ਸੁਧਚੇਤੇਨ
ਕਹੋਅਬਵਾਅਬਤਾਸਅਹਿਕਾਰਸ੍ਵਰੂਪਕਹੋਕਿਉ॥ਤੀਨਵਿਕ
ਲਪਮੈਆਦਿਦੋਊਅਬਜਾਨਨਿਰਾਕ੍ਰਿਤਤਾਸਕਹੋਜਿਉ॥੬੨
॥ਚੌ॥ਅੰਤਹਕਰਣਪਰਯਾਇਕਹੋਜੋ॥ਵਾਚੇਤੇਨਪ੍ਰਤਬਿੰਬਸਹ
ਤਸੋ॥ਅਵਿੱਦ੍ਯਾਕਾਰਜਦੋਨੋਜਾਂਨ॥ਕੈਸੇਤਿਹਆਸ੍ਰੂਪਨਮਾਂਨ
॥੬੩॥ਆਦਿਵਿਕਲਪਦੋਊਪ੍ਰਨਜਾਂਤੇ॥ਤਿਹਸੰਭੁਵਨਹੀਹੋਤ

ਸੁਤਾਤੇ॥ਪਸਚਾਤਭ੍ਰਾਂਵੀਜਾਂਨਪੁਰਬਾਮਹੂਨ॥ ਤਾਤੇਆਸ੍ਰੈਹੋਤਨ
ਹੀਪੁਨ॥ਤ੍ਰਿਤੀਵਿਕਲਪਸੁਧਾਚਿਤਕਹੋ॥ ਇਸ੍ਵਪਤਿਹਮਾਰਾ
ਲਹੋ॥ ਕੇਵਲਚੇਤਨਸੁਧਪਛਾਂਨ॥ ਅਵਿਦ੍ਯਾਆਸ੍ਰੈਵਿਖੇਸੁਜ
ਨ॥੬੫॥ਵਾਦੀ॥ਆਸ੍ਰੈਵਿਖੇਚੇਤੈਨਜਬਕਹੋ॥ਵਿਖੈਅਵਿਦ੍ਯ
ਬ੍ਰਹਮਸੁਲਹੋ॥ ਜੀਵਬ੍ਰਹਮਤੇਚੇਤਨਇਕਜਾਂਨ॥ ਵਿਖੈਬ੍ਰਹ
ਮਆਸ੍ਰੈਜੀਵਮਾਂਨ॥੬੬॥ ਅਗਿਆਤਬ੍ਰਹਮਜੀਵਅਗਿਆਨੀ॥ ਵਿ
ਖੈਬ੍ਰਹਮਆਸ੍ਰੈਜੀਉਮਾਨੀ॥ਯਾਂਮੈਨਾਹਿਨਕਛੂਵਿਰੋਧ॥ਅਨ
ਭੁਵਸਰਬਜਗਤਕੋਸੋਧ॥੬੭॥ਚੌ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਅਚਿੰਤਸਿ
ਧੋਬ੍ਰਹਮਕੇਪੂਤਪਾਵਨਕੀਓਮਾਂਨ॥ ਕੇਨਪ੍ਰਕਾਰਸੋਭ੍ਰਮਕਹੋ
ਕਿਹਕਰਸਿਧਸੁਜਾਂਨ॥੬੮॥ਸੁਤੇਸਿਧਭ੍ਰਮਸਿਧਵਅਬਵਾਸਿ

ਤਾਦ੍ਰਤੀਵੇਖਤਿਹਸੋਇ॥੧੩॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਸਿਧਪ੍ਰਮਾਣਕਾਬਿ
ਕਥੀਨੈਂਸ੍ਰੁਨਹੀਜਾਂਨ॥ਮੁਕਤਅਭਾਵਕੋਵੇਖਜੋਦ੍ਰਿਤੀਸ੍ਰੁਤੁਸਮਤਬ
ਮਾਨ॥੧੪॥ਪ੍ਰਮਾਣਸੰਬੰਧਨਹਿਸਹਸਕੈਅਵਿਦ੍ਯਾਨਿਸਚੈਧਾਰ
॥ਵੇਖਛਤਰਸੰਬੰਧਤੋਅਸੰਭਵਤੋਹਉਚਾਰ॥੧੫॥ਤੰਤੋਨਿਸ੍ਚੈ
ਕਰਸੋਨਕੇਵਲਚੇਤਨਜੋਇ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਆਸ੍ਰੇਵਿਖੇਪੁਨਵਿ
ਰੋਧਕਹਤਚਿਤਸੋਇ॥੧੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਸੁਧਚੇਤੰਨਅਖੰਡਜੋ
ਊਇਕਸੂੰਨਵਿਭਾਗਸਦਾਇਕਸਾਰੇ॥ਆਸ੍ਰੇਵਿਖੇਅਭਿੰਨ
ਪਛਾਨਸੁਦ੍ਵੈਤਅਭਾਵਅਦ੍ਵੈਤਸੰਭਾਰੇ॥ਜੀਵਬ੍ਰਹਮਤੇਆ
ਦਿਵਿਭਾਗਜੋਊਅਭਿੰਨਸੁਓਤ੍ਰਕਾਲਵਿਚਾਰੇ॥ਜਾਵਿਧ
ਜਾਨਵਿਭਾਗਤਜੋਚਿਤਏਕਹੀਆਤਮਵੇਦਉਚਾਰੇ॥੧੭॥

ਧਪ੍ਰਮਾਨਿ॥ ਯਥਾਭੂਤਵਰਨਨਕਰੈਤੀਨਵਿਕਲਪਪਛਾਨ॥ ੧੦
ਛੰਦ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਬ੍ਰਹਮਆਗਿਆਤਮੁਤੇਸਿਧਜੋਇਸੋਊਪੁਨਸੰਭਵ
ਹੋਤਨਧਾਰੈ॥ ਮੁਤੇਸਿਧਜੋਊਆਗਿਆਤਮੁਭਾਵਸੋਈਸਜ਼ਰੂਪਪ੍ਰ
ਤਖਵਿਚਾਰੈ॥ ਭ੍ਰਮਸਿਧਕਹੈਜਥਬ੍ਰਹਮਆਗਿਆਤਮੁਥਾਪਾਵ
ਧੈਭ੍ਰਮਗਿਆਨਨਿਹਾਰੈ॥ ਬ੍ਰਹਮਆਗਿਆਤਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸਿਧਕਹੈਸੁਵਿ
ਰੋਧਅਤੀਤਸੰਭਾਰੈ॥੧੦॥ ਦੋ॥ ਪ੍ਰਮਾਣਨਿਵਰਤਾ[illegible]ਗਿਆਨਜੋ
ਸੋਪੁਨਸਿਧਪ੍ਰਮਾਣੁ॥ ਦੀਪਕਕਰਤਅਪੇਖਵੈਕਰਤਅੰਧਮਤਜ ੦
ਨ॥੧੧॥ ਜਥਾਦੀਪਪੁਨਜਾਗੀਏਤਮਅਭਾਵਤਹਾਹੋਇ॥ ਜ
ਥਾਪ੍ਰਮਾਣਿਪ੍ਰਕਾਸੀਏਅਗਿਆਨਰਹੈਨਹੀਕੋਇ॥੧੨॥ ਆਗਿਆਤ
ਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਮਾਣਕਰਿਸਿਧਜਥਾਪੁਨਹੋਇ॥ ਦ੍ਵੈਤਾਪਤਿਕੀਸਿਧ

ਦੇ॥ ਨਿਰਵਿਭਾਗਚੇਤੰਨਜੋਆਸ੍ਰੈਵਿਖੇਪਛਾਂਨ॥ ਆਤਮਏ 11
ਕਾਅਖੰਡੁਅਜਵੇਦਕਾਸਿਧਪ੍ਰਮਾਂਣ॥੧੯॥ਇਤਸ੍ਰੀਸਿਧਾਂਤ
ਰਹਸਗ੍ਰੰਥਸਦਾਨੰਦਵਿਦ੍ਵਵਿਰਚਤੇਅਵਿੱਦਿਆਆਸ੍ਰੈਵਿਖੈ ਖ
ਦ੍ਰਾਗਾਜੀਵਬ੍ਰਹਮਏਕਤਾਵਰਨਨਨਾਮਪ੍ਰਥਮਸ੍ਥਲ॥੧॥ਦੋ
ਨਨੂੰ॥ ਜਦਪਆਸ੍ਰੈਵਿਖੈਇਕਕਹੈਜੋਅਗਿਆਂਨਕਉਜਾਂਨੁ॥੩
ਥਾਪਿਕਹੈਅਗਿਆਂਨਮੈਨਿਸਚੈਕਉਨਪ੍ਰਮਾਨ॥੧॥ਦੋ॥ਬਿ ੦
ਬਕਾਰਵਾਚ॥ ਗੁਰੂਅਭੁਸੈਧਮਨਮੈਕਰੈਬਾਦੀਛਤਰਵਿਚ
ਰ॥ ਸੋਅਬਿਲੇਦਰਸਾਤਹੈਜਥਾਭੂਤਨਿਰਧਾਰ॥੨॥ਚੌ॥ਪੂ
ਮਾਣਪ੍ਰਸੰਨਅਗਿਆਂਨਮੈਕੀਨ॥ ਤਾਂਮੈਗੁਰੂਅਭਿਸੈਧਸੁਚੀ
ਨ॥ ਸਿਧਾਂਤੀਜਥਕਹੈਪ੍ਰਮਾਣ॥ ਤਉਵੇਦਾਂਤਪਖਕੀਹਾਣ॥

੩॥ ਸੋਕੈਸੇਐਸੇਸੁਨਜਾਤੇ॥ ਪ੍ਰਗਾਣਕੋਪੇਨਿਰਣੈਕਰਤਾਤੇ॥
ਅਗਜਾਨਸਿਧਪ੍ਰਮਾਣਕੋਜੋਇ॥ ਕਥੀਨਾਸਤਾਕੋਨਹੀਹੋਇ॥
੪॥ ਦ੍ਵੈਤਾਪਤਿਦੇਖਅਤਿਜਾਂਨ॥ ਜਾਦਿਪਦੇਦਾਂਤਪਖਕੀਹਾਂਨ
ਜਥਪ੍ਰਮਾਨਨਹੀਕਹੇਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਅਗਜਾਨਸਿਧਨਹੀਹੋਤਵਿ
ਦਾਂਤੀ॥੫॥ ਦੋ॥ ਜਹਸਿਕਾਅਤਿਪਾਰਮਨ੍ਰਕੀਓਪ੍ਰਸ੍ਨਪ੍ਰਤਵਾਦ
॥ਅਗਿਜਾਂਨਮਾਹਿਪ੍ਰਮਾਣਕੋਸਿਧਾਂਤੀਪ੍ਰਤਿਵਾਦਿ॥੬॥ ਸਿ
ਧਾਂਤੀ॥ ਸੈਜਾ॥ ਪ੍ਰਸਨਪ੍ਰਮਾਨਕੀਓਪ੍ਰਤਵਾਦਸੁਕਉਤ੍ਰਪ੍ਰਮ
ਣਪ੍ਰਸਿਧਉਚਾਰੇ॥ ਲੌਕਿਕਮਾਨੀਪ੍ਰਛਿਅਬਦਾਪ੍ਰਨਦੇਦਕ
ਮਾਂਨੀਪ੍ਰਛਿਸੁਵਿਚਾਰੇ॥ ਜੁਕਤਪ੍ਰਮਾਣੀਪ੍ਰਛਿਪ੍ਰਤਿਵਾਦਸੁਤੇ
ਨਵਿਕਲਪਸ੍ਵਰੂਪਸਿਧਾਰੇ॥ ਸਮਾਹਿਤਚਿਤਕਰੋਅਪਨਾਤੇ

ਹਿਗ੍ਯਾਨਵਿਕਲਪਨਿਰਾਕ੍ਰਿਤਧਾਰੈ॥੭॥ਦੋ॥ਲੋਕਕਮਾਨਪ੍ਰ
ਤਖਜੋਅਗਿਜਾਂਨਮਾਂਹਿਕਹੋਜਾਂਨ॥ਸੋਨਹੀਸੰਭੁਵਹੋਤਹੈਯਜ
ਹਿਨਿਸਚੈਮਨਮਾਂਨ॥੮॥ਚੌ॥ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਸਿਧਅਗਿਜਾਨਜੋਹੋਇ
॥ਤਾਮੈਵਾਦਕਰੈਨਹੀਕੋਇ॥ਨਾਨਾਵਿਧਵਾਦੀਸੁਨਜਾਤੇ॥ਅ
ਗਿਜਾਂਨਮਾਹਿਵਾਦਕਹੈਤਾਂਤੇ॥੯॥ਦੋ॥ਪ੍ਰਤਖਪ੍ਰਮਾਣਿਕਰਿ
ਸਿਧਨਹਿਨਿਸਚੈਕਰਬਅਗਿਯਾਂਨ॥ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਸਿਧਮਹਿਵਾਦ
ਨਹਿਅਗਜਾਂਨਵਾਦਬਹੁਜਾਂਨ॥੧੦॥ਸਵੈਯਾ॥ਜੋਪੁਨਵੇਦ
ਕਮਾਨਿਪ੍ਰਛਿਨਹੀਸੰਭੁਵਹੋਤਕਦਾਚਿਤਧਾਰੈ॥ਕੈਸੈਸੋਅਬ
ਤੇਹਿਕਹੈਚਿਤਧਾਰਜਥਾਵਿਧਹੇਤਾਚਿਤਾਰੈ॥ਦੋਇਵਿਭਾਗੁ
ਸੋਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਸੋਪੂਰਬਉਤ੍ਰਕਾਂਡਵਿਚਾਰੈ॥ਪ੍ਰਤਪਾਦਕਕਰਮ

ਸੁਪੂਰਬਕਾਂਡਸੁਉਤਰਕਾਂਡਵਿਦਾਂਤਉਚਾਰੇ॥੧੧॥ਦੋ॥ਸਾਧ
ਨਸਾਧਸੋਤ੍ਰਦੇਕਰਿਪੂਰਬਕਾਂਡਪ੍ਰਮਾਂਨ॥ਤਾਹਿਸੀਖੀਪਨੋਹੋਤਪੈ
ਅਰਜਾਂਨਸਾਥਮਨਜਾਂਨ॥੧੨॥ਚੌ॥ਵੇਦਮਾਂਝਫਲਦਾਂਨਸੁਜ
ਤੇ॥ਫਲਸੀਪ੍ਰਗਾਤਅਰਥਕਹੇਤਾਂਤੇ॥ਨਿਹਫਲਪੂਤਪਾਵਨ
ਅਗਿਆਂਨ॥ਪੂਰਬਕਾਂਡਨਤਾਂਮੈਜਾਂਨ॥੧੩॥ਸਵੈਯਾ॥ਪੂਰਬਕਾਂ
ਡਪ੍ਰਮਾਂਣਜੋਈਸੋਈਨਾਂਹਿਪ੍ਰਮਾਂਣਅਗਿਆਂਨਮੈਜਾਨੋ॥ਸਾਧਨ
ਜਗਤੇਆਦਿਜੋਈਪੁਨਸਾਧਿਸੋਈਸੁਰਗਾਦਿਕਮਾਨੋ॥ਪ੍ਰਤ
ਪਾਵਕਤਾਹਿਸੁਪੂਰਬਕਾਂਡਤਥਾਤਿਹਦ੍ਵਾਰਸੁਬ੍ਰਹਮਮੈਠਾਂਨੋ॥
ਸਾਧਨਸਾਧਮੈਪੂਰਬਕਾਂਡਕਹੋਫਲਦਾਂਨਸੁਵੇਦਵਿਧਾਨੋ॥
੧੪॥ਦੋ॥ਵੈਦਕਪੂਰਬਕਾਂਡਜੋਨਹਿਅਗਿਆਂਨਮੈਮਾਂਨ॥ਜਬ

ਬ੍ਰਿਤਵਰਨਨਕੀਓਨਿਸਚੈਕਰਮਨਜਾਂਨ॥੧੫॥ਚੌ॥ਉਤ੍ਰਕਾਂਡ ੧੩
ਵੇਦਜੋਹਈਜੇ॥ਵਿਦਾਂਤਸਾਸਤ੍ਰਨਿਸਚੇਸੋਲਹੀਜੇ॥ਬ੍ਰਹਮਚਿ
ਦਾਨੰਦਏਕਪਛਾਂਨ॥ਆਦਅੰਤਤਿਹਉਚਰਤਮਾਨ॥੧੬॥
ਖਟਾਕਿਬਾਸਾਹਿਤਪੂਰਨਵੇਦਾਂਤਿ॥ਚਿਦਘਨਆਤਮਕਹੈਸਿ
ਧਾਂਤ॥ਤਾਹੀਮਹਿਜਾਨਫਲਵਾਂਨ॥ਨਹੀਸੁਪ੍ਰੂਤਪਾਦਕਆਗਿਂ
ਨ॥੧੭॥ਸਵੈਯਾ॥ਏਕਅਦ੍ਵੈਤਅਖੰਡਚਿਦਾਨੰਦਬ੍ਰਹਮਸਚ
ਸਮਦੇਵਉਚਾਰੈ॥ਆਗਿਆਨਉਚਾਰਣਨਾਹਿਤਿਸੈਫਲਦੇਵ
ਸਦਾਫਲਵਾਨਸੰਭਾਰੈ॥ਉਤ੍ਰਕਾਂਡਸੁਵੇਦਕਭਾਂਨਸੁਬ੍ਰਹਮਸਥੰ
ਪਸਹੈਵਦਵਿਚਾਰੈ॥ਤਾਂਹੀਤੇਉਤ੍ਰਕਾਂਡਸੀਪੂਰਣਨਾਹਿਪ੍ਰਮਾਂਣ
ਆਗਿਆਨਮੈਪਾਰੈ॥੧੮॥ਸੋ॥ਇਕਰਸਬ੍ਰਹਮਦਿਖਾਵਕਹੈ

ਸੁਉਤਰਕਾਂਡਸਭੁ॥ ਫਲਸਰੂਪਨਿਰਧਾਰਆਤਮਸਦਾਉ
ਚਾਰਹੈ॥੧੯॥ਦੋ॥ ਤਾਤੇਨਿਰਣੈਕਰਸੁਨੋਲੋਕਕਵੈਣਕਮਾਂਨ
॥ਅਗਿਆਨਮਾਹਿਨਹੀਸੈਕੁਦੈਕਹਿਓਨ੍ਰਿਪਸਵੇਜਾਂਨ॥੨੦॥
ਵਾਦੀ॥ਦੋ॥ਨਨੰ॥ਕਿਹਵਿਧਤਬਅਗਿਆਂਨਕੀਸਿਧਹੋਤਜਗ
ਹੇਤੁ॥ਸੋਨਿਸਚੇਅਬਪ੍ਰਗਟਕਰਿਵਿਜਥਾਭੂਤਸਮੇਤ॥੨੧॥ਦੋ॥
ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਸੁਨਿਉਤਰਅਬਤੋਹਿਸੁਨਾਊਂ॥ਕਾਰਜਲਿੰਗਾਹੇ
ਤੁਸਮਝਾਊਂ॥ਜਉਜਗਆਨਕਪ੍ਰਕਾਰਜੁਹਈਐ॥ਤਿਹਕਰ
ਤਾਨਹੀਆਤਮਲਹੀਐ॥੨੨॥ਅਨਥਾਸਿਧਹੋਤਨਹੀਜਾਂਤੇ
॥ਅਗਿਆਂਨਕਲਪਨਾਪ੍ਰਗਟਸੁਤਾਂਤੇ॥ਉਦਾਸੀਨਅਕ੍ਰਿਬ੍ਰਹਮਪ
ਛਾਂਨ॥ਤਾਂਤੇਜਗਕਾਰਣਅਗਿਆਂਨ॥੨੨॥ਸਵੈਯਾ॥ਉਦਾ

ਸੀਨਅਸਿਵਾਸੁਆਤਮਜ੍ਞਾਨਨਹੀਕਰਤਾਜਬਪੇਤਦਿਚ ੦੧੪
ਰੇ॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਅਕਾਰਪ੍ਰਪੰਚਸੁਬ੍ਰਹਮਸਦਾਇਕਰੂਪ
ਨਿਹਾਰੇ॥ਮਿਥਜਾਜਗ੍ਰਰੂਪਪ੍ਰਪੰਚਨਿਹਾਰਸਦਾਸਤੁਰੂਪਸੁ
ਚੇਤਨਧਾਰੇ॥ਜਾਵਿਧਿਹੋਤਅਸਿਧਪ੍ਰਪੰਚਤਬੀਅਜਨਮਾਨ
ਅਰਿਜੰਨਸਿਭ੍ਰਾਰੇ॥੨੩॥ਦੋ॥ਨਾਨਾਭ੍ਰਾਤਪ੍ਰਪੰਚਜੋਅਰਜੰਨ
ਬਿਨਾਨਹਿਸਿਧ॥ਜੈਸੇਨਿਦ੍ਰਾਬਿਨਨਹੀਸ੍ਵਪਨਸ੍ਰਿਸਟਕੀਬਿਧਿ
॥੨੪॥ਵਾਂਦੀ॥ਨਾਨਾਭ੍ਰਾਤਪ੍ਰਪੰਚਕੋਈਸ੍ਵਰਕਾਰਣਜਾਨ॥ਅ
ਰਜਾਂਨਅਪੇਖਿਜਾਕਿਮਰਥਪ੍ਰਨਿਬ੍ਰਿਥਾਅਰਿਜਾਂਨਬਖਾਂਨ
॥੨੫॥ਸਵੈਯਾ॥ਕ੍ਰਸਾਲਰਚੇਘਟਜਾਸਸਮੇਸੋਈਨਾਹਅ
ਪੇਖਤਹੇਤਅਰਿਜਾਂਨੇ॥ਮ੍ਰਿਦਰੇਣਛਕ੍ਰਤੇਆਦਿਸੁਸਾਧਨਧ

ਤਿਰਛੇਘਪਾਟਿਆਦਿਪਛਾਨੇ॥ ਤੈਸੇਪੂਪੰਛਰਚੇਜਗਦੀਸ
ਕਿਮਰਥਾਅਗੰਨਾਅਪੇਖਤਠਾਨੇ॥ ਤੈਤਵਾਇਤਿਦੈਤੈਤਧਾਰ
ਰਚੈਪਟਿਨਾਹਿਅਗਿਆਨਅਪੇਖਤਮਾਨੇ॥੨੬॥ਦੋ॥ਜਗਰ
ਚਨਾਈਸੁਰਰਚੇਬਿਨਾਅਗਿਆਨਬਿਚਾਰ॥ ਅਗਿਆਨਕ
ਥਨਨਹੀਸੰਭੁਦੈਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਜੁਕਤਕਰਧਾਰ॥੨੭॥ਦੋ॥ਸਿਧਾਂ
ਤੀ॥ ਜੋਚੇਤਨਕਾਰਜਰਚੇਧਾਰਪੇਰਜਨਚੀਤ॥ਕੋਪੇਰਜਨ
ਈਸਮੈਜਗਤਹੇਤਕਰਮੀਤ॥੨੮॥ਦੋ॥ ਕਾਰਜਰਚੇਜੋਊ
ਨਰਜਾਨ॥ ਸ੍ਾਰਥਪ੍ਰੋਜਨਮਨਮੈਮਾਨ॥ ਜੋਪੁਨਅੈਸੇਈਸੁਰਹੇ
ਤ॥ ਈਸਪ੍ਰੋਜਨਕੋਹੈਸੰਕੇਤ॥੨੯॥ਸਵੈਯਾ॥ ਘਟਆਦਿ
ਅਨੇਕਕੁਲਾਲਰਚੇਜਗਜੀਵਨਹੇਤਪ੍ਰੋਜਨਮਾਂਨੀ॥ ਤੁ

ਤੁਵਾਇਅਨੇਕਪਟਾਨਰਚੇਸੋਈਆਪਸ੍ਵਾਰਥਹੇਤਪਛਾਂਨੀ॥
ਤਿਵੈਜਗਦੀਸਪ੍ਰਪੰਚਰਚੈਜਬਤਾਸਪ੍ਰਯੋਜਨਕਉਬਖਾਂਨੀ॥
ਸ੍ਵਾਰਥਹੇਤਸਭੀਜਗਕਾਰਜਸ੍ਵਾਰਥਹੇਤਬਿਨਾਨਹੀਜਾਨੀ॥
੨੦॥ਦੋ॥ਦ੍ਵਿਧਪ੍ਰਯੋਜਨਜਗਤਮੈਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਚਾਹ॥
ਈਸ੍ਵਰਮੈਅਬਪ੍ਰਗਟਕਰਿਦੁਵਿਧਮਾਹਿਜੋਈਆਹਿ॥੨੧
॥ਚੌ॥ਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਹੇਤਪ੍ਰਗਟਾਵੈ॥ਪ੍ਰਯੋਜਨਜਗਤਮਾਹਿ
ਨਿਸਚੈਸੋ॥ਈਸ੍ਵਰਮਾਂਹਿਕਹੋਪੁਨਿਕਉਨ॥ਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖ
ਦਾਕਉਜਉਨ॥੨੨॥ਜੋਪੁਨਦੁਖਅਭਾਵਹਿਤਈਸ॥ਰਚੈਪ੍ਰ
ਪੰਚਕਹੋਜਗਦੀਸ॥ਦੁਖਅਭਾਵਨਿਸਚੈਕਰਜਾਂਨ॥ਸੁਤੋਸਿ
ਪਈਸ੍ਵਰਮੈਮਾਂਨ॥੨੩॥ਤੈਸੇਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਈਸ੍ਵਰਸੁਨ॥ਸਦਾਸ

ਨੈਵਕ੍ਰਿਪਤਾਨਿਸਠੈਪੁਨ॥ਪ੍ਰਯੋਜਨਅੰਭ੍ਰਵਈਸਰਮੈਜਾਂਨ
ਸਰੋਤੇਸਿਧਈਸਰਸੁਖਮਾਂਨ॥੩੪॥ਸਵੈਯਾ॥ਸੁਖਰੂਪਸਰੋਤੇਸਿ
ਧਈਸਰਜਾਂਨਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸਿਧਸੁਵੇਦਉਚਾਰਣ॥ਜਿਹਆਨੰਦ
ਕੀਇਕਲੇਸਤੇਜੀਵਅਨਿਤਮਹਾਂਦੁਖਦੇਹਨਿਵਾਰਣ॥ਦੁਖਅ
ਭ੍ਰਾਵਸਰੋਤੇਸਿਧਮਾਂਨਸਦਾਨੰਦਰੂਪਸੁਈਸਵਿਚਾਰਣ॥ਉਭੈ
ਪਖਨਾਹਿਪ੍ਰਯੋਜਨਈਸਮੈਜਾਨਕਹੋਕਿਮਈਸਕੋਕਾਰਣ॥੩੫
॥ਦੋ॥ਉਭੈਪ੍ਰਯੋਜਨਈਸਮੈਕੀਏਨਿਖੇਧਪਛਾਨ॥ਜਗਤਅਸ
ਭਵਸੁਗਤਤੇਲਖੋਹੇਤਅਗਿਆਂਨ॥੩੬॥ਚੌ॥ਜਾਦਿਧਈਸ
ਅਕਰਤਾਜਾਨ॥ਜਗਤਅਸੰਭਵਤਾਤੇਮਾਨ॥ਪ੍ਰਪੰਚਅਸੰਭ
ਵਸੁਗਤਜੋਧਈਏ॥ਤਿਹਕਰਅਗਿਆਨੇਹੇਤਜਗਾਹੀਜੇ

॥ਦੂ੭॥ਨਾਨਾਂਕੰਤਜਗਤਕੇਜਾਂਨ॥ਕਾਰਣਤਾਸਅਬਿਗ੍ਯਾਂਨ ੧੬
ਪਛਾਂਨ॥ਅਨਮਾਂਨਅਨੁਸਿਧਅਗਿਆਂਨ॥ਇਤਰਪ੍ਰਮਾਣਅ
ਸਿਧ੍ਯਮਾਨ॥ਦੂ੮॥ਸਵੈਯਾ॥ਜਾਵਿਧਸੋਅਨਮਾਂਨਪ੍ਰਮਾਣਤੋਸਿ
ਧਪ੍ਰਪੰਚਕੇਹੇਤਅਗ੍ਯਾਨੇ॥ਕਾਰਜਸਾਅਸੁਕਾਰਣਮਾਂਨਨਹੀ
ਜੁਗਮਾਹਿਸੁਭੇਦਪਛਾਨੇ॥ਸਤਅਸਤਤੇਭਿੰਨਜਿਵੈਜਗਤਾਸੁ
ਪ੍ਰਕਾਰਅਗ੍ਯਾਂਨਸੁਮਾਨੇ॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਲਖੇਜਗਹੇਤਅਗ੍ਯਾਂ
ਨਸਰੂਪਜਥਾਮਤਿਜਾਨੇ॥ਦੂ੯॥ਦੋ॥ਅਨਮਾਨਪ੍ਰਮਾਣਕਬਿਸਿ
ਧਜਥਾਕਾਰਣਹੈਅਬਿਗ੍ਯਾਂਨ॥ਜਾਵਿਧਿਮਨਮੈਂਸੋਹਰੈਨਿਸ
ਛੇਕਰਥਮਨਮਾਂਨ॥੪੦॥ਚੌ॥ਅਸਿਧ੍ਯਜਗਅਨਖ੍ਯਾਪਹਰ
ਨ॥ਕਾਰਣਬਿਨਕਾਰਜਨਹੀਮਾਂਨ॥ਜਾਜਗਕੇਕਾਰਣਕੇਜਾ

ਤੇ ॥ ਜਥਾ ਜੇਵਰਾ ਅਗਿਆਨ ਸੁਤਾਤੇ ॥ ੪੧ ॥ ਸੋ ॥ ਜਬ ਕਾਰਣ ਨਾਥ ਹੁ
ਰੂਪ ਕਲਪਤ ਹੋਤ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ॥ ਜਹ ਅਨ ਭਾਨ ਅਨੂਪ ਹਿ
ਸਚੈ ਕਕਰ ਕਰਨ ਨ ਕੀਓ ॥ ੪੨ ॥ ਦੋ ॥ ਵਾਦੀ ॥ ਨਨੁ ॥ ਤਬਾ ਪਰ ਏਕ
ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਜਗ ਕਾਰਣ ਨਾਨ ਹੀ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਾ ਦ੍ਰਿਸ ਜਗ ਕਾਰ
ਜਿਹ ਤੈ ਸੇ ਕਾਰਣ ਸੋਇ ॥ ੪੩ ॥ ਚੌ ॥ ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਜਗਤ ਜੋ ਹਯੈ
॥ ਤਿਹ ਕਾਰਣ ਅਗਿਆਨ ਕਿ ਮਾਨੀਜੈ ॥ ਕਾਰਣ ਏਕ ਕਾਰ
ਜ ਇਕ ਜਾਨ ॥ ਜਹ ਸੀਪ ਬਿਨ ਸਚੈ ਕਰ ਭਾਨ ॥ ੪੪ ॥ ਕਾਰਣ
ਏਕ ਕਾਰਜ ਬਹੁ ਜਾਤੇ ॥ ਸੋ ਨਹੀ ਸਿਧ ਹੋਤ ਸੁਤਾਤੇ ॥ ਕੈਸੇ ਜਗ
ਕਾਰਣ ਅਗਿਆਨ ॥ ਏਕ ਰੂਪ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਭਾਨ ॥ ੪੫ ॥ ਦੋ ॥ ਸਿਧਾਂ
ਤੀ ॥ ਨਾਨਾ ਸਕਤ ਸੰਜੁਗਤ ਇਕ ਕਾਰਣ ਜਗ ਅਗਿਆਨ ॥ ਅ

ਸੇਭੁਵਨਾਹਿਅਗਿਆਂਨਮੈਜਗਾਨਨਾਦਿਖਭੁੰਨ ॥੪੬॥ ਸਵੈਯ
॥ ਯਦਪਏਕਆਗਿਆਂਨਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਕਾਰਣਸਰਬਪ੍ਰਪੰਚਥ
ਨਾਵੈ ॥ ਤਦਪਸੰਕਤਅਨੇਕਸੰਪੰਨਾਅਗਿਆਂਨਦਿਚਿਤ੍ਰਸਰੂਪ
ਦਿਖਾਵੈ ॥ ਯਥਾਸ੍ਵਪਨਾਸ੍ਰਿਜੇਸੇਬਹੁਭਾਂਤਿਸੁਏਕਹੀਨੀਂਦਅਨੇ
ਕਜਨਾਵੈ ॥ ਜਾਨਤਥਾਜਗਹੇਤਅਗਿਆਂਨਅਨੇਕਸ੍ਵਸਕਤਿ
ਸਪੰਨਰਚਾਵੈ ॥੪੭॥ ਦੋ ॥ ਨਾਂਨਾਂਸਕਤਿਆਗਿਆਂਨਮੈਰਚੈਦਿਬਿ
ਤ੍ਰਅਕਾਰੁ ॥ ਯਾਮੈਕਛੁਸੰਸੈਨਹੀਨਿਸਚੈਰਿਦੈਵਿਚਾਰ ॥੪੮॥
ਵਾਦੀ ॥ ਚੌ ॥ ਨਨੁਅਗਿਆਂਨਏਕਜਬਕਹੋ ॥ ਬਿਵਹਾਰਬਿਵਸ
ਥਾਕੈਸੇਲਖੋਹੋ ॥ ਜਬਹੀਗਿਆਂਨਉਦੈਪੁਨਹੋਇ ॥ ਅਗਿਆਂਨਕਾਰ
ਜਤਬਰਹੈਨਕੋਇ ॥੪੯॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਏਕਹੀਰੂਪਅਗਿਆਂਨਕਹੇ

ਜਬਤਾਹਿਪੂਛੰਤਸੁਕਾਰਜਧਾਰੈ॥ਤਾਂਨਉਦੈਸਭਕਾਲਬਿਨਾਸ
ਤਿਕਾਰਜਸਾਧਿਤਅਗਿਯਾਂਨਸੰਭਾਰੈ॥ਸੰਭੁਵਨਾਹਿਸੁਹੋਤਪਛੰਨ
ਪ੍ਰਤੱਖਦੇਉਜਗਾਹੇਤਨਿਹਾਰੈ॥ਪੂਰਬਬਿਯਾਂਨੀਬਿਆਸਮਹਾਸੁ
ਨ ਕਆਦਿਅਨੇਤੌਂਗਿਯਾਂਨਬਿਚਾਰੈ॥੫੦॥ਦੋ॥ਜਬਏਕੋਅਗਿਯਾਂ ੦
ਨਹੈਪੂਰਬਬਤਗਕਰਨਾਸ॥ਜੰਨਾਭ੍ਰਾਂਤਵਿਚਤ੍ਰਜਗਤਰਚਨਾਕੈਸੇ
ਭ੍ਰਾਸ॥੫੧॥ਚੌ॥ਬਿਆਸਮਹਾਮੁਕਆਦਿਉਦਾਰ॥ਆਤਮਬਿ
ਤਗਿਯਾਂਨੀਨਿਰਧਾਰਿ॥ਸਾਂਗੋਪਾਂਗਸਾਂਧਨਕਰਜਾਂਤੇ॥ਨਸਟਕੇ
ਉਅਗਿਯਾਂਨਸੁਤਾਤੇ॥੫੨॥ਏਕਅਗਯਾਂਨੋਹੋਇਜਬਜਾਂਨ॥ਪੁ
ਨਜਗਤਰਚਨਾਕੈਸੇਭ੍ਰਾਂਨ॥ਜੋਪੂਰਬਗਿਯਾਂਨੀਨਹੀਸੋਇ॥ਅਧ
ਨਾਸੰਭੁਵਕੈਸੇਹੋਇ॥੫੩॥ਤਾਤੇਨਾਂਨਾਵਿਧਆਗਿਯਾਂਨ॥ਤੇਸੇਨ

ਨਾਜੀਵਸੁਭਾਨੁ॥ਜੋਹਅਬਿਜਾਂਨਨਾਸਪੁਨਹੋਇ ਬੀਧਨਮੁਕ ੧੮
ਤਪਛੂਨੈਸੋਇ॥੫੪॥ਸਵੈਯਾ॥ਜਾਸਕੋਬਿਜਾਨਉਦੈਪੁਨਹੋਇ
ਸੁਬੰਧਨਭਿਜਾਗਪਰਾਨੰਦਪ੍ਰਾਪਤ॥ਜਥਾਪੁਨਪੂਰਬਬਿਜਾਸਪ
ਰਾਸਰੂਆਦਿਮਹਾਂਮੁਨਿਜਾਂਨਸੁਆਪਤ॥ਜਾਸੁਕੇਨਾਸੁਆਦਿ
ਜਾਂਨਨਹੋਇਸੁਬੰਧਨਬਾਧਪ੍ਰਪੰਚਸੰਤਾਪਤ॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਪ੍ਰਪੀ
ਚਰਿਹਾਰਜਥਾਦ੍ਰਿਸਾਸਿਧਅਰਜਾਨਪ੍ਰਤਾਪਾਤਿ॥੫੫॥ਦੋ॥ਨਾਂ
ਬੁੰਤਅਬਿਜਾਂਨਪੁਨਿਜੀਵਸੁਨਨਾਧਾਰਿ॥ਬਿਦ੍ਯਾਗਬਿਦਸਥ
ਸਿਧਪੁਨਐਸੇਨਿਰਣੈਸਾਰ॥੫੬॥ਸਵੈਯਾ।ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਜਾਦਿ
ਧਤੇਧਿਕੀਓਪ੍ਰਸਨਾਭਬਜਾਂਨਸੁਉਤਰਤੇਹਿਸੁਨਾਊ॥ਜਥਾਸੁ
ਪਨੇਇਕਨੀਂਦਪਛਾਂਨਅਕਾਰਅਨੇਕਸੁਧਾਰਮਨਾਊ॥ਅੰਗ

ਕੋਊਪ੍ਰੀਨਤੱਗ੍ਯਾਦਿਸੇਪੁਨਬੰਧਨਮੋਖਆਦਿਕਗਾਊ॥ ਤਥਾਜਾਗ
ਜਾਗ੍ਰਤਬ੍ਰਪਾਦਿਹਾਰਸੁਸੰਭੁਵਏਕਅਗਿਆਨਜਨਾਊ॥੫੭॥
ਚੌ॥ ਜਿਂਦ੍ਰਾਏਕਕਾਰਨਜਿਉਜਾਨ॥ ਨੇਨਾਭਾਂਤਸ੍ਵਪਨਤਿਗਅ
ਨ॥ ਤੈਸੇਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਏਕਪਛਾਨ॥ ਸ੍ਵਪਨੇਨਾਨਾਜੀਵਸੁਭਾਨ॥੫੮॥
ਤੰਸੈਬੰਧਮੋਖਬਿਵਹਾਰ॥ ਅਨਕਭਾਂਤਦੀਸੈਸੰਸਾਰ॥ ਤ੍ਵਿਅ
ਸਾਆਦਸੁਨੀਐਮਹਾਂਤੱਗ੍ਯ॥ ਤੈਸੇਦੀਸਤਨਾਨਾਅੱਗ੍ਯ॥੫੯॥
ਸਵੈਯਾ॥ ਸ੍ਵਪਨੇਜਗਮਾਂਹਿਅਨੇਕਬਿਹਾਰਸੁਏਕਹੀਨੀਂਦਸੁ
ਜੀਵਪਛਾਨੇ॥ ਆਪਕੋਭਿੰਨਪਛਾਨਤਹੈਪੁਨਬਿਗਿਆਸਤੇਆਦਿ
ਮਹਾਂਤੱਗਮਾਨੇ॥ ਜਿਂਜਾਨੀਮਹਾਸੁਖਆਦਿਸੁਮੁਕਤਿਤਥਾਜ
ਗਜਾਨਸੁਬੰਧਮੈਜਾਨੇ॥ ਹੋਅਬਬੂਝਮਜਾਗਿਆਸਕਰੈਪੁਨਸੋ

ਖਸਰੂਪਲਹੋਹੋਂਇਵਣੰਨੋ॥੬੦॥ਦੋ॥ਯਾਵਿਧਸੁਪਨੇਮਾਹਿਜੋਨਾਨਾਂ
ਬਿਧਬਿਵਹਾਰ॥ਏਕੋਨੀਂਦਸੁਜੀਵਤਿਮਕਰੈਅਨੇਕਪਸਾਰ॥
੬੧॥ਦੋ॥ਜਦਪਏਕਨੀਂਦਇਕਜੀਵ।ਤੰਦਪਨਾਨਾਵਿਧਕਰਥੀ
ਵ॥ਆਪਾਬਿੰਨਜਗਬਿੰਨਪਛਾਨੈ॥ਅੱਗਤੰਗਜਗਸਾਮੀਮਾਨੈ॥
੬੨॥ਬਿਨਾਸਆਦਿਗਿਆਨੀਨਿਰਧਾਰ॥ਮੁਕਤਿਰੂਪਨਿਸਚੈਵਿ
ਚਾਰ॥ਆਨਜੀਵਬਹੁਬਿਧਨਜਾਨੈ॥ਜਗਆਸੂਖਨਆਪਾਮ
ਨੈ॥੬੩॥ਦੋ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਮੁਕਤਕੇਪ੍ਰਗਟਕਰਿਅਥਦਾਸਟਾਤਬੀ
ਚਾਰ॥ਜਾਗ੍ਰਤਰੂਪਜੋਜਗਤਹੈਬੀਧਸੋਖਾਬਿਵਹਾਰ॥੬੪॥ਸ
ਵੈਪਨਾ॥ਯਥਾਸ੍ਵਪਨਾਤਿਵਜਾਗ੍ਰਤਜਾਨਨਹੀਕਛੁਭੇਦਅਭੇਦ
ਵਿਚਾਰ॥ਅਬਿਸੰਸਸੁਏਕਹੀਰੂਪਅਨੇਕਪ੍ਰਪੰਚਅਕਾਰਕਰੈ

ਨਿਰਧਾਰੇ॥ਕਹੂੰਜਗਬਿਧਿਨਰੂਪਜਨਾਵਤਜਾਂਨਕਹੂੰਮੁਕਤਾਸੁ
ਸੈਭੁਰੇ॥ਕਹੂੰਪੁਨਜਾਂਨਮੁਮੁਖਜਨਾਵਤਯਾਦਿਯਇਕਆਗਿਆ
ਨਉਚਾਰੇ॥੬੫॥ਚੌ॥ਜਾਗ੍ਰਤਰੂਪਜਗਤਜੋਹਈਯੈ॥ਅਗਜੰ
ਨੇਤਕਰਪ੍ਰਗਟਸੁਲਹੀਯੈ॥ਇਕੋਜੀਵਇਕੋਆਗਿਆਂਨ॥ਨਨੰ
ਭ੍ਰਾਂਤਸੁਪਨਜਿਮਿਮਾਂਨ॥੬੬॥ਇਕੋਦ੍ਰਿਸਟਬਹੁਬਿਧਿਭਾਸੈ॥ਤਿ
ਹੈਆਗਿਆਨਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸੈ॥ਬ੍ਯਾਸਆਦਿਕੋਮੁਕਤਪਛਾਨੈ॥
ਅਪਜਗਤਬਿਧਿਨਪੁਨਮਾਂਨੈ॥੬੭॥ਕੈਮੁਤਕਨਿਯਾਇਕਹੋਸਨ
ਜਾਂਤੇ॥ਆਗਿਆਨਨੀਂਦਮੈਪ੍ਰਗਟਸੁਤਾਂਤੇ॥ਆਗਿਆਂਨਇਕਦੇ
ਸਨੀਂਦਸੁਨਿ॥ਨਾਂਨਾਂਭ੍ਰਾਂਤਕਰਨਾਕਰਹੈਪੁਨਿ॥੬੮॥ਬੰਧਮੋਖ
ਜਗਜੀਵਸੁਨਾਂਨਾਂ॥ਪ੍ਰਗਟਪ੍ਰਤਖਜਥਾਤਥਭ੍ਯਾਨਾਂ॥ਐਸੇਮੂਲ

ਅਗਿਆਂਨਹੈਜੋਈ॥ਤਾਂਮੈਕਹੋਅਸੰਭਵਕੋਈ॥੯੯॥ਸਵੈਯਾ ੨੦
॥ਅਸੰਭਵਰੂਪਰਚੇਕਰਬਨਾਜਗਜਾਂਨਸੋਈਅਗਿਆਨਕਹਾਵੈ
॥ਅੰਬਰਮਾਹਿਠੌਧਰਬਪੁਰੀਜਿਵਜੋਨਰਚੇਬਹੁਭਾਤਮਨਾਵੈ
॥ਏਕਹੀਜੀਵਅਨੇਕਜਿਵੈਤਿਵਜਾਂਨਅਗਿਆਨਅਨੇਕਜਨਾਵੈ
॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਜਨਾਵਤਹੈਅਗਿਆਂਨਸਮਰਥਅਘਟਘਟਾਵੈ
॥੧੦॥ਦੋ॥ਜੋਹਠਕਰਨਹੀਮਾਨੈਪੈਤਬਵਿਕਲਪਚੋਧਾਰ॥ਨਾਨ
ਜੀਵਅਗਿਆਂਨਪੁਨਿਕਾਂਮੈਕਹੋਵਿਚਾਰ॥੧੧॥ਚੌ॥ਅਗਾਧਿ
ਸ੍ਰਮਾਹਿਉਚੋਰੋਤੇਦ॥ਕਿਧੋਤੰਗਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਮੈਦੇਦੂ॥ਅਗਾਮਾਹਿਨ
ਨਾਵਿਧਭਾਂਨ॥ਨਾਹਿਵਿਰੋਧਪ੍ਰਗਟਕਰਮਾਂਨ॥੧੨॥ਜੋਪੁਨਤੰਭ
ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਮੈਕਹੋ॥ਅਤਜੀਤਵਿਰੋਧਤਾਸਮੈਲਹੋ॥ਤਗਨਾਅਵ

ਥਨਿਰਧਾਰ॥ਅਦ੍ਵੈਤਚਿਦਾਨੰਦਆਤਮਸਾਰੁ॥੧੩॥ਸਵੈਯ
॥ਦ੍ਵੈਤਅਕ੍ਵਾਦਤਤਭ੍ਰਮੈਜਾਨਸੁਨਾਹਿਪ੍ਰਪੰਚਸਰੂਪਸਿਧਾਰੈ
॥ਬੰਧਨਮੋਖਨਹੀਤਿਹਦ੍ਰਿਸਟਤਥਾਅੰਗੁਤੰਗੁਸੁਨਾਹਿਵਿਚਾਰੈ
॥ਏਕਅਦ੍ਵੈਤਅਖੰਡਸਨਾਤਨਬੋਧਸਰੂਪਸਭੀਜਗਧਾਰੈ
॥ਦ੍ਰਿਸਟਪ੍ਰਮਾਣਿਤਤੱਤਗਕੀਜਾਂਨਨਹੀਅਗਾਧ੍ਰਿਸਟਪ੍ਰਮਾਣਉਚ
ਰੈ॥੧੪॥ਦੋ॥ਯਾਦ੍ਰਿਧਾਨਿਸਦੋਕਰਸੁਨੋਅਗਜਾਂਨਏਕਨਿਰ
ਧਾਰੁ॥ਤੈਸੇਜੀਵਸੁਏਕਮੈਬੰਧਮੋਖਬਿਵਹਾਰ॥੧੫॥ਚੌ॥ਵ
ਸਤਵਰੂਪਬ੍ਰਹਮਾਇਕਜਾਂਨ॥ਅਖੰਡਸਨਾਤਨਪੂਰਣਮਾਂਨ॥
ਅਗਿਆਂਨਤਾਹਿਆਸ੍ਰੇਪਨਿਕੀਨ॥ਨਾਨਾਵਿਧਜਗਰੂਪਸੁ
ਚੀਨ॥੧੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਵਾਸਤਵਸੁਸਸਦਾਇਕਰੂਪਸੁਬ੍ਰਹ

ਮਾਅਖੰਡ੍ਰਸ੍ਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ਸੋਈਅਰਿਜੋਨਕੇਧਾਰਸ੍ਰੂਪਾਵਿ
ਸਾਰਧ੍ਰੂਪੰਚਰਵੋਜੋਬਹੁਤ੍ਰਾਸੀ॥ਬ੍ਰਹਮਮਹੇਸਰਮੇਸਸੁਰੇਸਸੀਸ
ਰਉਦੇਖਿਤਹੇਤਬਿਨਾਸੀ॥ਦੇਵਮਨੁਖਤਥਾਪਸੁਪੰਖਤੇਆਦਿ
ਅਨੇਕਸ੍ਰੂਪਾਬਿਗਾਸੀ॥੭੧॥ਦੋ॥ਜਾਦਿਪਏਕੋਜੀਵਪਛਾਨ॥
ਨਾਨਾਂਭ੍ਰਾਤਪ੍ਰਗਟਕਰਮਾਂਨ॥ਸੁਪਨਸ੍ਰਿਸਟਜਿਉਜਗਬਿਵਹਾਰ॥
ਬੀਧਮੋਖਕਲਪਤਬੀਚਾਰੁ॥੭੨॥ਦੋ॥ਅਦ੍ਵੈਆਤਮਰੂਪਮੈਇਸ
ਥਿਤਰਿਸੰਨਿਜਾਂਨ॥ਤਿਹਅਨਭਵਜੋਜਗਨਹੀਸੋਨਿਸਚੈ[illegible]
ਮਾਂਨ॥੭੩॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਦ੍ਵੈਤਚਿਦਾਨੰਦਤਰਿਸੁਦ੍ਰਿਸਟਿਸੁਤਾਂਸ
ਮੈਦ੍ਵੈਤਨਿਖੇਧਸਦਾਤਨ॥ਸੋਈਪ੍ਰਮਾਣਿਪ੍ਰਸਿਧਤਥਾਸਭਵੇਦਨਉ
ਚਾਰਤਏਕਸਨਾਤਨ॥ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਏਕਹੀਰੂਪਰਟੈਇਕਹੀਅਰ

ਮਾਂਨੁਪ੍ਰਸਿਧਤਖਾਤਨ॥ਤੌਂਗਸ੍ਰੁਤੀਉਕਤੀਜੁਕਤੀਕਰਿਸਿਧਾਅ
ਖੰਡਿਅਦ੍ਵੈਤਪੁਰਾਤਨ॥੮੦॥ਸੋ॥ਕਹੋਜੋਸੁਦੇਵਉਚਾਰਏਕੋਚਿਦ
ਘਨਆਤਮਾ ਅਨਭੁਵਗਿਜਾਂਨੀਧਾਰਅਦ੍ਵੈਰੂਪਬਿਰਾਜਹੈ॥
੮੧॥ਦੋ॥ਜੋਅਨਭੁਵਗਿਆਨੀਕਰਸਿਧ॥ਸੋਪ੍ਰਮਾਣਵੇਦਕਰ
ਬ੍ਰਿਧ॥ਗਿਜਾਂਨੀਅਨਭਵਦ੍ਵੈਤਨਿਖੇਧ॥ਸੋਨਿਸਚੇਕਰਹੈਸੰਦੇ
ਹ॥੮੨॥ਅਗਜਾਂਨੀਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਪ੍ਰਮਾਣਨਜਾਂਣੇ॥ਨਾਨਾਦ੍ਵੈਤਬ੍ਰਿਥਾ
ਸੁਨਿਤਾਂਤੇ॥ਦ੍ਵੈਤੰਦਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਨਹੀਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਪ੍ਰਮਾਣ॥ਏਕਰੂਪਦਰਸੀ
ਠ ਦ੍ਰਿਕਮਾਂਨ॥੮੩॥ਗਿਜਾਂਨੀਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਜਗਤਕਿਛੁਨਾਹਿ॥ਪ੍ਰਮਾਂਣ
ਪ੍ਰਸਿਧਪ੍ਰਗਟਦਿਖਾਹਿ॥ਅਗਿਜਾਂਨੀਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਬ੍ਰਿਥਾਸੁਨਿਤਾਂ
ਤੇ॥ਅਦ੍ਵੈਸਿਧਆਤਮਸੁਨਿਤਾਂਤੇ॥੮੪॥ਦੋ॥ਤੌਂਬਾਦ੍ਰਿਸਟਿਅ

ਰਵੇਦਕਰਏਕੋਆਤਮਜਾਂਨ॥ਸੋਅਨਭਵਨਿਸਚੈਕਰੇਤ ੨੩
ਜਿਦ੍ਵਿਵਾਦਅਗਜਾਂਨ॥੮੫॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਸਿਧਾਂਤਰਹਸੇਸਦਾ
ਨੰਦਵਿਦ੍ਵਖਾਦਿਰਚਤੇਆਰਿਜਾਂਨਏਕਤਾਦੂਆਰਾਆਤਮ
ਏਕਤਾਦ੍ਵਰਨਨੰਨਾਮਦੂਤੀਯੋਸਬਦ॥੨॥ਦੋਅਨਰਿੰਦ
ਨੀਰਚਨਾਜਗਤਆਦਿਕਸਿਧਹੇਤ॥ਨਿਰਣੈਕਰਦ੍ਵਰਨ
ਨਕਰੋਨਾਨਾਦ੍ਵਿਧਸੰਕੇਤ॥੧॥ਦੋਹੈ॥ਆਦਿਕਜਗਨਿਸਚੈਜਾਂਨ
॥ਮਿਥ੍ਯਾਰੂਪਪ੍ਰਗਟਕਰਮਾਂਨਿ॥ਗੰਧ੍ਰਬਨਗਰਜਿਉਜਗਾਦਿ
ਸਤਾਰ॥ਨਾਨਾਂਭਾਤਅਕਾਰਅਸਾਰ॥੨॥ਸਵੈਯਾ॥ਆਦਿ
ਦਕਜਾਂਨਪ੍ਰਪੰਚਸਰੂਪਨਹੀਸਤਆਂਨਵਿਚਾਰਕਦਾਤਨ॥ਸ੍ਰੀ
ਗਾਵਾਰਜਿਦ੍ਵੈਜਗਜਾਂਨਾਅਸਾਰਨਹੀਕਛੁਸਾਰਵਿਚਾਰਸ

ਟਾਤਨ॥ਜਿਵੇਸੁਪਨੇਮਪਭੁੰਨਅਕਾਰਅਸਾਰਸ੍ਰੂਪਪ੍ਰਪੰ
ਚਤਖਾਤਨ॥ਬੀਪ੍ਰਥਪ੍ਰਥੀਜਿਉਜਾਂਨਪ੍ਰਪੰਚਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰ
੨ ਵਿਚਾਰਬਿਦਾਤਨ॥੩॥ਦੋ॥ਆਦਿਏਕਬ੍ਰਹਮਸਿਪਜਗਾਮਿਥਜ
ਸ੍ਰੂਪਵਿਚਾਰ॥ਤ੍ਰਿਸਾਤਉਕਤਸਮਜਾਂਨਕੈਧਾਰੇਹੀਏਮੰਝ
ਰ॥੪॥ਵਾਦੀ॥ਨਨ੍ਹੈ॥ਅਦਿਦਕਜਗਤੁਮਕਪਿਜੋਦ੍ਰਿਸਾਂਤ
ਸਹਿਤਨਿਰਧਾਰ॥ਯਾਂਮੈਪ੍ਰਗਟਾਦਿਵੈਧਪੈਨਿਰਨੈਕਰੋਵਿ
ਚਾਰ॥੫॥ਚੌ॥ਆਦਿਦਕਜਗਬ੍ਰੂਪਕਹੋਜਬ॥ਦੇਟਦਹਿਰ
ਖਖਤੁਅਨਿਸਚੈਤਬ॥ਸੋਕੈਸੇਐਸੇਸੁਨਜਾਂਨ॥ਕਹੋਪ੍ਰਗਟ
ਨਿਰਨੈਕਰਭਾਂਨ॥੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਆਦਿਦਕਬ੍ਰੂਪਕਹੋਜਗਤੁ
ਨਸੋਈਪ੍ਰਨਦੇਟਦ੍ਰਿਵੈਧਸੰਭਾਰੇ॥ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਾਦਿਪ੍ਰਮਾਣਤਬ

ਮਿਥ੍ਯਾਤਨਤਾਹਿਪ੍ਰਸਿਧਸਿਸਾਰਵਿਛਾਰੇ॥ਉਭੈਪਖਜਾਂਨ ੨੩
ਵਿਰੋਧਮਹਾਂਅਤਕਉਨਸੁਪਖਰਿਦੈਤੁਅਧਾਰੇ॥ਵੈਦਕਪਖਕ
ਹੈਅਪਨੋਜਬਤਾਸਵਿਰੋਧਕਿਮਰਥੁਉਚਾਰੇ॥੭॥ਦੋ॥ਸਿਧਂ
ਤੀ॥ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਜ[illegible]ਪ੍ਰਮਾਣਿਅਦਿਰਕਜਾਂਨੋ॥ਤਾਸਵਿਰੋਧਮੀਰੀ
ਸ੍ਰਿਤਠਾਂਨੋ॥ਵੇਦਪ੍ਰਮਾਣਪਖਹਮਜਾਂਨ॥ਤਾਂਮੈਕਉਨਵਿਰੋਧਸੁ
ਠਾਂਨ॥੮॥ਵਾਦੀ॥ਨਰੈਂ॥ਵੇਦਵਿਰੋਧਤੁਹਮਤਮੈਮਾਂਨ॥ਪ੍ਰ[illegible]
ਰਖਨਤੁਮਰੇਦਵਿਤੁਾਂਨ॥ਅਦਿਰਕਜਬਾਪ੍ਰਗਟਕੋਜਬ
ਵੇਦਵਿਰੋਧਪਲੋਹੈਨਿਸਚੈਤਬ॥੯॥ਸਵੈਯਾ॥ਪੂਰਬਕੋਂਡਜੋਈ
ਪ੍ਰਨਵੇਦਸੁਸਾਧਨਸਾਧ੍ਯਸਿਧਿਪਬਖਾਂਨੈ॥ਜਗਆਦਿਕਸਾਧਨ
ਰੂਪਕਰਟੇਵਿਤਪੁਰਸੁਰਗਾਦਿਕਸਾਧਸੁਠਾਨੈ॥ਆਦਿਕਰੂਪਕ

ਵਿ

ਹੋਜਗਏਕੈਤੌਬ੍ਰਿਥਾਸਭੁਵੇਦਬਖਾਂਨਸੁਜਾਂਨੈ॥ਪੂਰਬਕਾਂਡਿ
ਨਿਰਾਦਰਜਾਨਸੁਤਾਹੀਤੇਵੇਦਵਹਿਰਮੁਖਮਾਂਨੈ॥੧੦॥ਵੇ
ਦੇਦਵਿਰੋਧਪਜਗੀਪੂਗਾਵਨਿਸਚੇਰਿਦੇਵੀਚਾਰ॥ਆਦਿਕ
ਜਗਾਕਥਨਜੋਬ੍ਰਿਥਾਤੇਹਿਨ੍ਧਾਰ॥੧੧॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਪੂਰਬ
ਕਾਂਡੁਜੋਵੇਦਕੋਭਾਤਪਰਜਤਹਮਾਂਨ॥ਸਾਧਨਬਿਜਾਂਨਸਮੁ
ਪਛਿਤਹੇਤਸੁਕਰਮਬਖਾਂਨ॥੧੨॥ਚੌ॥ਪੂਰਬਕਾਂਡੁਵੇਦ
ਕੋਜਾਂਨ॥ਤਾਤਪਰਜਤਹਿਕਾਮੈਠਾਂਨ॥ਸਾਧਨਜਗਾਸਾਧ
ਸੁਰਗਾਦ॥ਏਤਾਵਤਮਾਤ੍ਰਅਰਥਤਿਹਵਾਦ॥੧੩॥ਅਥ
ਵਾਤਾਤਪਰਯਤਹਮਾਂਨ॥ਬ੍ਰਹਮਚਿਦਾਨਿਦਨਿਸਚੈਮਾਂਨ
॥ਸੁਰਗਾਦਿਕਮਾਤ੍ਰਅਰਥਤਿਹਕਹੋ॥ਦ੍ਵਿਅਰਥਵੇਦਪੂ

ਤੁਪਾਦਨਲਹੋ॥੧੪॥ਸਵੈਯਾ॥ਆਪਤਵੇਦਕਹੇਸਰਬੰਗ
ਸੁਕਾਹੇਤੇਤੁਛਬਿਨਾਸਉਚਾਰੈ॥ਅਤਹੀਫਲਵੰਨਸੁਵੇ
ਦਪਛਾਂਨਨਹੀਸ੍ਵਰਗਾਦਿਬ੍ਰਿਥਾਸੁਵਿਚਾਰੈ॥ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ
ਕਵੇਖਦੁਖੀਬਹੁਜਾਂਨਸੁਨਾਸਤੇਆਦਅਨਿਤਅਪਾਰੈ॥
ਤਾਂਹਨਹੀਪ੍ਰਤਪਾਦਕਵੇਦਬ੍ਰਿਥਾਉਪਦੇਸਤ੍ਰਿਵਰਣਪ੍ਰਤ
ਹੈ॥੧੫॥ਚੌ॥ਤਾਤੇਸਫਲਬ੍ਰਹਮਗ੍ਯੇਜਾਂਨ॥ਤਾਤਪਰਜਵੇ
ਦਕੋਮਾਂਨ॥ਬ੍ਰਹਮਮਾਂਹਿਪ੍ਰਮਾਣਵੇਦਸੁਨਿ॥ਨਿਸਚੈਜਾਦਿ
ਪਧਾਰਪ੍ਰਗਟਪ੍ਰਾਨ॥੧੬॥ਵਾਦੀ॥ਚੌ॥ਨਨੈ॥ਪੂਰਬਕਾਂਡਸ
ਬੰਧਨਹਿਬ੍ਰਹਮਸਾਥਨਿਰਧਾਰ॥ਸਾਧਸਾਧਨਾਰੂਪਜੋਤਿ
ਹੁਪ੍ਰਤਪਾਦਕਧਾਰ॥੧੭॥ਚੌ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਜਦਪਸਾਖ੍ਯਾਤ

ਤਿਹਜਾਂਨ॥ਬ੍ਰਹਮਸਥੀਧਨਹੀਪਹਚਾਂਨ॥ਤਬਾਪਪਰੀਪਰ
ਕਰਜਾਂਤੇ॥ਬ੍ਰਹਮਸਾਖਸਨਥੀਧਸੁਤਾਤੇ॥੧੮॥ਸਵੈਯਾ॥
ਚਿਤਸੁਧਸੁਗਿਜਾਂਨੋਕੇਹੇਤਜੋਈਤਿਹਹੇਤਸੁਕਰਮਨਿਕਾਮ
ਜਨਾਵੈ॥ਪੂਰਬਕੇਂਫਸੁਸਾਧਨਸਾਧਵੁਆਰਸੰਥੀਧਸੁਬ੍ਰ
ਹਮਨਾਵੈ॥ਜਾਥਿਧਤਾਹਿਪ੍ਰਮਾਣਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਨਾਹਿਵਿਰੋਧ
ਜੋਤੋਹਿਸੁਨਾਵੈ॥ਵੇਦਸਥੀਫਲਵਾਂਨਸੁਬ੍ਰਹਮਮੈਭੇਦਤਿਸ
ਕਾਅਭੇਦਜਨਾਵੈ॥੧੯॥ਦੋ॥ਬ੍ਰਹਮਮਾਹਿਸੰਥੀਧਹੈਵੇਦਸ
ਰਬਪਹਿਚਾਂਨ॥ਤਾਹਿਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਮਾਨਹੈਵਿਰੋਧਪਰਹਿਤ
ਮਨਮਾਂਨ॥੨੦॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੁ॥ਅਵਿਦਯਾਕਾਰਜਜਗਕੋਹੋ
ਸੋਕੈਸੇਵੀਚਾਰ॥ਨਿਰਪੇਖਅਵਿਦਿਆਜਗਕਾਰਣੈਕਿਹੋਸਪੇ

ਖਕਧਾਰਿ॥੨੧॥ਦੋਹੈ॥ਅਵਿਦਯਾਕਾਰਣਜਗਕੋਜਾਂਨ॥ਨਿਰ ੨੫
ਪੇਖਕਸਾਪੇਖਕਮਾਂਨ॥ਈਸ੍ਵਰਾਦਿਅਪੇਖਤਜਗਕੋਕਰੈ॥ਅ
ਬਦਾਨਿਰਪੇਖਤਜਗਧਰੈ॥੨੨॥ਸਵੈਯਾ॥ਬਿਨਾਈਸ੍ਵਰਾਦ
ਅਵਿਦਯਾਕਰਿਕੈਜਗਕੋਨਹੀਸਿਭੁਵਿਹੋਤਕਦਾਤਨ॥ਵਿਚਿਤ੍ਰਸ੍ਵ
ਰੂਪਦਿਸੈਜਗਜੋਇਸੁਜੋਗਵਿਚਿਤ੍ਰਹੀਹੇਤਤਥਾਤਨ॥ਈਸ੍ਵ
ਰਾਦਸਹਾਇਰਚੈਜਗਜੋਇਅਵਿਦਯਾਂਬਿਨਾਈਸਆਪਹਿ
ਤਾਤਨ॥ਅਵਿਦਕਥਾਦਿਬ੍ਰਿਥਾਸੁਨਜਾਹੀਤੇਜਾਨਦੇਊਪਖਬ
ਧਸਦਾਤਨ॥੨੩॥ਚੌਪਈ॥ਹਠਜਗਹੇਤਅਵਿਦਯਾਗੋਹੈ॥ਤਾਂਕੋ
ਰੂਪਪ੍ਰਗਟਸੁਹਿਕੋਹੈ॥ਜੜ੍ਹਅਬਦ੍ਵੈਤੈਨਪਛਾਂਨ॥ਅਵਿਦ੍ਯ ੦
ਰੂਪਕੋਹੋਜੋਸੋਮਾਂਨ॥੨੪॥ਅਵਿਦਯਾਕੋਜੜ੍ਹਰੂਪਕੋਹੋਜਬ॥ਤਾਸੋ

ਦੋਇਵਿਕਲਪਜਾਨੈਤਬ॥ਚੇਤਨਆਸ੍ਰੈਕੋਹੋਵੀਚਾਰ॥ਅਬ
ਵਕੋਹੋਨਿਰਾਸ੍ਰੈਧਾਰਿ॥੨੫॥ਜੋਪੁਨਆਸ੍ਰੈਚੇਤਨਕੋਹੋ॥ਤਉਤੇ
ਤਅਹੇਤਜਗਤਕੇਲ੍ਹੋਹੋ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਭਾਤ੍ਰਹੇਤਤਾਹਾਂਨ॥ਚੇਤਨ
ਸਾਤਕਾਰਣਜਗਮਾਂਨ॥੨੬॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਕੋਹੋਨਿਰਾਸ੍ਰੈਜਾਂਨ
॥ਤਉਜੜ੍ਹਰੂਪਨਹੇਤਪਛਾਨ॥ਜੜ੍ਹਤੇਸੁਰੇਨਕਾਰਜਹੋਇ॥ ੧
ਨਹੀਦੇਖ੍ਯੋਨਹੀਸੰਭਵਸੋਇ॥੨੭॥ਚੇਤਨਰੂਪਅਵਿਦ੍ਯਾਕੋਹੋ
॥ਦੈਤਾਪਤਿਕੈਸੇਨਹੀਲਹੋ॥ਉਭੈਪਖਮੈਦੋਖਪ੍ਰਗਟਸੁਨ॥
ਜਗਹੇਤਅਵਿਦ੍ਯਾਨਾਹਿਕਦਾਪੁਨਿ॥੨੮॥ਸਵੈਯਾ॥ਤਾਹੀਤੇ
ਸਿਧਪ੍ਰਪੰਚਜੋਈਸੋਈਨਾਹਿਅਵਿਦਕਰੂਪਾਬਿਲਾਸੀ॥ਪ੍ਰਤ
ਖਾਦਿਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਮਾਣਿਸਰੂਪਸੁਸਿਧਕਰੈਜਗਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸੀ

॥ਪੂਰਬਕਾਂਡੁਪ੍ਰਮਾਣਭੁਇਓਅਬਸਾਧਨਸਾਧਜੁਕਾਰਣ ੨੬
ਭੁਾਸੀ॥ਅਵਿਦਕਪਖਉਭੈਵਿਜਾਧਾਤੁਪ੍ਰਪੰਚਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸਿ
ਧਉਲਾਸੀ॥੨੯॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਚੌ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਕਾਰਣਕੌਬ
ਨਿਖੇਧ॥ਸੋਕੈਸੇਕਰਸ੍ਰੁਤਵਦੇ॥ਜਹਿਜਗਕਾਰਜਰੂਪਜੋ
ਆਹਿ॥ਵਚਨਜੋਕਆਹਿਵੂਨਾਹਿ॥੩੦॥ਜੇਜਗਕਾਰ
ਜਵਚਨਜੋਗਾਸੂਨ॥ਤਉਸੋਵਚਨਕੋਹੋਨਿਸਚੈਪੁਨ॥ਸਤ
ਜਗਤਜਿਉਆਤਮਜਾਨ॥ਕਿਧੌਅਸਤਸਸਸ੍ਰਿੰਗਸਮ
ਨ॥੩੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਜੋਪੁਨਸਤਸਰੂਪਕਹੋਜਗਕਾਰਜਮੈ
ਭੁਵਨਾਹਿਕਦਾਤਨ॥ਸਤਿਸੋਈਜੋਈਤੀਨਹੀਕਾਲਅ
ਬਾਧਅਜੀਨਸਰੂਪਸਦਾਤਨ॥ਕਾਰਜਤਾਜਗਤੈਗਪਛ

ਲਿ

51

ਨਹੀਸਤਜੈਨਅਜੈਸਨਾਤਨ॥ਵੇਦਵਿਰੂਪਤਥਾਸਥਮੰ
ਨਪ੍ਰਮਾਣਨਹੀਜਗਸਤਤਥਾਤਨ॥੩੨॥ਦੋ॥ਜਗਕਾਰ
ਜਜੋਸਤਕਥਨਯਹੁਵਿਰੋਧਤਹਮਾਂਨ॥ਕਾਰਜਤਾਹਿਵਿ
ਆਘਾਤਪੁਨਵੇਦਵਿਰੋਧਪਪਛਾਂਨ॥੩੩॥ਦੋ॥ਸਤਰੂਪਅ
ਤਮਾਇਕਜਾਂਨ॥ਕਹਿਜੋਵੇਦਨਿਸਰੇਕਰਮਾਂਨ॥ਯਹੀਂਵਿਰੋ
ਧਵੇਦਮਹਿਜਾਂਨ॥ਜਗਕੋਸਤਕਥਨਜੋਮਾਂਨ॥੩੪॥ਦੂ
ਤੀਦੇਖਜਗਕਾਰਜਭੁਭ੍ਰ॥ਸੋਕੈਸੇਅਧਕੋਹੋਨਿਸੰਗ॥
ਪ੍ਰਥਮਰੂਪਜਾਕੋਨਹੀਹੋਇ॥ਪ੍ਰਾਗਾਭਾਵਨਿਸਚੈਕਰਸੋ
ਇ॥੩੫॥ਦੋ॥ਪਾਛੈਕਾਰਣਜੋਗਤੇਹੋਤਪ੍ਰਗਟਅਕਾਰ॥ਪ
ਹਕਾਰਜਕੋਰੂਪਹੈਤਿਹਵਿਜਾਘਾਤਵਿਚਾਰ॥੩੬॥ਸਵੈ

ਧਾ॥ ਘਟਿਰੂਪਜੋਈਮ੍ਰਿਦਕਾਰਜਜਾਂਨਸੁਪੂਰਬਬਤਾਹਿ
ਅਭਾਵਵਿਚਾਰੋ॥ ਕੁਲਾਲਵ੍ਯਾਪਾਰਤੇਜਾਨਘਟਾਦਿਸੁ
ਤਾਹੀਤੇਕਾਰਜਰੂਪਨਿਹਾਰੋ॥ ਤਥਾਜਗਸ੍ਰਿਸ੍ਟਤੇਪੂਰਬਸ
ਜਗਪ੍ਰਾਗਅਭਾਵਸ੍ਵਰੂਪਸੰਭਾਰੋ॥ ਪਸਚਾਤਸੁਹੋਤਵ੍ਯ
ਰਤੇਜਾਂਨਅਨੇਕਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਪੰਚਸੁਧਾਰੋ॥੩੭॥ਦੋ॥ ਯਾਦਿਪ
ਕਾਰਜਰੂਪਜਗਸਤਿਕਦਾਪਿਨਹੋਇ॥ ਜੌਂਨਸੁਭਾਵਜਾਂਕੇ
ਪ੍ਰਗਟਕੈਸੇਸਤਿਪੁਨਹੋਇ॥੩੮॥ਦੋ॥ ਜੈਪੁਨਅਸਤਜਗ
ਤਕੋਕੋਹੇ॥ ਤਾਂਮੈਬਹੁਵਿਰੋਧਪੁਨਲੋਹੇ॥ ਸਸੋਸ੍ਰਿੰਗਾਨਰਾਸ੍ਰਿੰ
ਗਾਸਮਾਂਨ॥ ਗਗਨਕੁਸਮਬੰਧਿਜਾਸੁਤਜਾਂਨ॥੩੯॥ਇ
ਨਤੇਆਦਿਕਸਤਪਛਾਂਨ॥ ਸੋਕਾਰਜਨਹੀਸੰਭਵਮਾਂਨ॥ਸ

ਸੋਸ੍ਰਿਗਾਆਦਿਹੈਜੇਤੇ॥ਅਸਤਿਸਬਦਕਰਿਕਹੇਸੁਤਿਤੇ॥
੪੦॥ਅਸਤਰੂਪਜੋਜਗਕੋਕਹੋ॥ਅਪੇਖ੍ਯਰੂਪਕੈਸੇਪੁਨਲਹੋ
॥ਨਾਨਾਵਿਧਜਗਦਿਸੈਵਿਹਾਰ॥ਸਸੋਸ੍ਰਿਗਾਮੈਨਾਹਿਸੁਧਾ
ਰਿ॥੪੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਪ੍ਰਪੰਚਜੋਈਵਿਚਜੋਗਾਅ
ਸਤਨੋਹੋਤਪਛਾਨੋ॥ਅਸਤਅਜੈਨਸ੍ਵਭਾਵਜਥਾਪੁਨਿਸਤਿ
ਸ੍ਵਰੂਪਅਜੈਨਬਖਾਨੋ॥ਜਗਕਾਰਜਜੈਨਸ੍ਵਭਾਵਸਦਾਨਹਿ
ਤਾਸਸਸੋਸ੍ਰਿਗਸੰਭਸੁਜਾਨੋ॥ਜਥਾਸਤਰੂਪਨਹੀਜਗਜਾਂ
ਨਤਥਾਜਗਰੂਪਅਸਤਨਮਾਨੋ॥੪੨॥ਦੋ॥ਸਤਅਸੰਤਤੇਵਿ
ਚਨਕਰਿਜਗਕਾਰਜਨਹੀਸੋਇ॥ਤਾਤੇਨਿਰਨੇਕਰਕਹੋਜ
ਗਕਾਰਜਕੋਹੋਇ॥੪੩॥ਚੌ॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੂੰ॥ਜਗਅਨਰਵ

ਚਨੀਕਰਜਾਂਨ॥ਸਤਿਅਸਤਿਤੇਭਿੰਨਪਛਾਂਨ॥ਪ੍ਰਾਂਮੈਨਾਹਿ ੨੮
ਵਿਰੋਧਮੁਜਾਂਤੇ॥ਅਨਰਵਚਨੀਜਗਨਿਸਚੈਤਾਂਤੇ॥੪੪॥
ਦੋ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਅਵਿਦਕਜਗਮਿਥਯਤਬਤੇਹਵਚਨਤੇਜਾਂਨ
॥ਕਾਰਣਕਾਰਜਸਾਮਤਾਜਗਮੈਪ੍ਰਗਟਪਛਾਂਨ॥੪੫॥ਚੌ
॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੁ॥ਜੈਸੇਸਤਸੁਕਤਪਹਚਾਂਨ॥ਅਸਤਰਜਤਕੇ
ਕਾਰਣਮਾਂਨ॥ਤੈਸੇਬ੍ਰਹਮਸਤਜੋਹਈਸੇ॥ਜਗਕਾਰਣਕੈ
ਸੋਨਹੀਲਹੀਯੈ॥੪੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਸੁਕਤਾਅਬਿਦ
ਨਤਹਕਾਰਣਜਾਨਨਹੀਸੁਕਤੀਰਜਤਤਕੇਕਾਰਣ॥ਜੋਸੁ
ਕਤੀਰਜਤਤਕੇਕਾਰਣਹੋਇਤਬਭੈਨਹੀਬਾਧਾਬਿਚਾਰਣ॥
ਤਥਾਜਗਹੇਤਸੁਬ੍ਰਹਮਅਬਿਦਿਜਾਂਨਨਹੀਸਤਹੇਤਪ੍ਰਪੰਚਪਸ

ਰਣ ਅਸੰਤਕੋਕਾਰਣਸਤਨਹੋਇਜਥਾਸੁਕਤੀਰਜਤਤਉ
ਚਾਰਣ॥੪੭॥ਦੋ॥ਤਾਂਤੇਜੈਸੇਜਗਤਹੈਅਨਰਵਚਨੀਜਰੂ
ਰੂਪ॥ਤਾਹਿਸਮਾਨਕਾਰਣਜੋਈਅਵਿਦ੍ਯਾਸਾਂਮਸ੍ਰੂਪ॥੪੮ਚੌ॥
ਅਨਰਵਚਨੀਜਗਜੈਸੇਜਾਨ॥ਤਾਹਿਸਮਾਨਅਵਿਦ੍ਯਾਮਾਂਨ
॥ਤਾਤੇਅਵਿਦਕਜਗਸਿਧ॥ਜਥਾਸ੍ਪਨਸ੍ਰਿਸਕੀਰਿਧ॥
੪੯॥ਵਿਛੇਪਸਕਤਅਵਿਦ੍ਯਾਜੋਈ॥ਵਿਛੇਪਰੂਪਪੰਚਕਾਰ
ਣਹੈਸੋਈ॥ਜਾਮੈਕਛੁਸੰਸਾਨਹਿਕੋਈ॥ਅਵਿਦਕਜਗਸਿਧ
ਸੁਧੋਈ॥੫੦॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਵਿਦ੍ਯਕਸਿਧਪ੍ਰਪੰਚਪਛਾਂਨਅਨੇਕ
ਸਰੂਪਜੋਈਜਗਤਾਮੈ॥ਸ੍ਰਿਕਟੈਰਭੁਜੰਗਜਥਾਰਜਮਾਂਹਿ
ਅਵਿਦ੍ਯਕਰੂਪਸੁਹੋਇਵਿਲਾਸੈ॥ਸੁਕਤੀਰਜਤਤਰੰਗਪਰਗਦ

ਪ੍ਰਗੀਸੁਪਨੇਸ੍ਰਿਸਟੀਜਿਵਨਾਂਨਹੁਲਾਸੈ॥ਤਥਾਜਗਰੂਪਅ
ਕਾਰਵਿਚਾਰਅਵ੍ਰਿੰਕਰੂਪਅਨਿਤਪ੍ਰਕਾਸੈ॥੫੧॥ਦੋ॥ਪ੍ਰਤੀਤਮ
ਤ੍ਰਯਹਜਗਸਭੈਆਵਿਦਕਪਹਿਚਾਂਨ॥ਸਤਅਸਤਅਕਹ
ਜਗਤਅਨਰਵਚਨੀਜੀਅਮਾਂਨ॥੫੨॥ਚੌ॥ਵਾਦੀ॥ਨਨੁ॥
ਤਥਾਪਅਵਿਦਕਜਗਨਹੀਹੋਇ॥ਕਾਰਜਕਾਰਣਭਿੰਨਸਮੋ
ਇ॥ਕੁਲਾਲਰਚੇਜਬਘਟਕੋਜਾਂਨ॥ਮ੍ਰਿਦਾਦਰੈਡਚਕ੍ਰਕਰਮਾਂ
ਨ॥੫੩॥ਉਪਾਦਾਂਨਘਟਮ੍ਰਿਦਾਦਪਛਾਂਨ॥ਕੁਲਾਲਾਦਿਨਿਮ
ਤਪ੍ਰਗਟਕਰਮਾਂਨ॥ਇਸੀਭਾਂਤਬਹੁਬਿਧਜਗਜੋਈ॥ਭਿੰਨ
ਭਿੰਨਕਾਰਣਤਿਹਹੋਈ॥੫੪॥ਅਨਵੈਦਿਤ੍ਰੇਕਿਮ੍ਰਿਦਾਦਹੇਤ
ਕਰ॥ਸਿਧਘਟਾਦਿਕਾਰਜਨਿਸਚੈਧਾਰਿ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਕਹੁ

ਅਪੇਖਤਨਾਂਹਿ॥ਆਵਿਦਕਜਗਕੈਸੇਆਂਹਿ॥੫੫॥ਸਿਧਾਂ
ਤੀ॥ਦੋ॥ਕੁਲਾਲਮ੍ਰਿਦਾਦਕਹੇਤਜੈਪਰੇਆਵਿਦਿਆਂਰੂਪ॥ਅ
ਵਿਕਜਗਤਾਹਾਨਨਹਰਛਨਾਅਚਿੰਤਅਨੂਪ॥੫੬॥ਸਵੈਯਾ
॥ਵਿਚਿਤ੍ਰਸ੍ਵਰੂਪਾਦਿਸੈਜਗਜੋਇਸੋਆਪਆਵਿਦਕਰੂਪ
ਜਨਾਵੈ॥ਮ੍ਰਿਦਾਦਕੁਲਾਲਛਤੇਆਦਿਪ੍ਰਮਾਣਿਅੰਸ੍ਵਰੂਪਆਵਿੱ
ਦਆਅਨੇਕਬਨਾਵੈ॥ਜਥਾਸ੍ਵਪਨੇਮਪਜਾਂਨਾਆਵਿਦਕਰੂਪਕੁ
ਲਾਲਘਟਾਦਿਰਚਾਵੈ॥ਅਵਿਦਕਰੂਪਮ੍ਰਿਦਾਦਘਟਾਦਿ
ਤਥਾਜਗਜਾਗ੍ਰਤਰੂਪਮਨਾਵੈ॥੫੭॥ਦੋ॥ਈਸਰਕਰਮਆ
ਦਿਜਗਹੇਤ॥ਅਵਿਦਕਰੂਪਸਭੀਸੰਕੇਤ॥ਨਿਰਵਿਕਾਰ
ਬ੍ਰਹਮਮੈਜਾਂਨ॥ਅਵਿਦਕਈਸਰਤਾਉਰਮਾਂਤ੍ਰ॥੫੮॥ਆ

ਪੇਇਅਪੇਖ੍ਯਾਕਹੈਨਿਰਧਾਰ॥ਨਿਰਪੇਖਕਨਹੀਸਬਦਬੀਚ ਅਨੂੰ०
ਰ॥ਆਵਿਦ੍ਯਾਆਪੇਖ੍ਯਿਜਾਕਰਿਸੁਨਜਾਂਤੇ॥ਈਸਆਪਿਸਾਂਨ
ਜਗਕੋਤਾਤੇ॥੫੯॥ਸਵੈਯਾ॥ਕਰਮਤੇਆਦਿਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰ
ਪ੍ਰਨੰਮਾਆਵਿਦ੍ਯਾਸ੍ਵਰੂਪਜਨਾਉ॥ਜਿਹਕਾਰਜਜੇਤੇਤਰਹੇਜਗ
ਕਾਰਣਤਾਸਮੈਹੇਤਅਵਿਦ੍ਯਾਮਨਾਂਉ॥ਕੁਲਾਲਮ੍ਰਿਦਾਦਕੇ
ਤਾਅਨਿਤਸਭੀਪੁਨਜਾਂਨਅਵਿੱਕੂਰਾਉ॥ਆਵਿਦਕਜਾਨਪ੍ਰਪੰ
ਚਪਥਾਤਥਤਿਜਾਗਾਵਿਵਾਦਵਿਕਲਪਸੁਨਾਉ॥੬੦॥ਚੌ॥ਆ
ਦਿਵਕਜਗਾਨਿਸਚੈਧਾਰ॥ਪ੍ਰਤੀਤਮਾਤ੍ਰਜਾਂਨਸੰਸਾਰ॥ਜੈਸੇ
ਰਜਭੁਜੰਗਾਪ[illegible]ਨ॥ਮੁਕਤਰਜਤਤੈਸੇਕਰਮਾਂਨ॥੬੧॥ਸ੍ਪਨ ਛੰ
ਸ੍ਰਿਸਟੀਪਰਬਧਨਗਰਜਿਉ॥ਆਵਿੱਦ੍ਯਕਜਗਜਾਂਨਪ੍ਰਗਟਤਿਉ

।।ਬਿਨਪ੍ਰਤੀਤਜਗਤਨਹੀਪਸੈ।।ਤਾਤੇਜਗਾਆਵਿਦ੍ਕਕਹੀਜੈ
।।੬੨।।ਸਵੈਯਾ।। ਗਿਆਂਨਸੁਗੇਇਤੋਆਵਿਦਿਜਿਤੋਜਗਜਾਂਨਅ
ਵਿਦ੍ਕਰੂਪਨਿਹਾਰੋ।।ਬ੍ਰਹਮਸਮੁੰਦ੍ਰਮੈਜਾਨਸਤੀਜਗਰੂਪਾਅ
ਵਿਦ੍ਕਚੰਦ੍ਰਵਿਚਾਰੋ।।ਖਿਣਮਾਹਿਉਦੈਬਿਤਪਾਗਿਵਿਚਾਰਸੁ
ਲੀਨਅਵਿਦ੍ਕਰੂਪਸਿਭੂਰੋ।।ਬ੍ਰਹਮਸਮੁੰਦ੍ਰਜਥਾਤਥਜਾਂਨਅ
ਵਿਦ੍ਕਰੂਪਅਨੰਤਪਸਾਰੋ।।੬੩।।ਸੋ।। ਨਾਂਮਰੂਪਜਗਜਾਂਨਅ
ਵਿਦ੍ਕਨਿਸਚੈਕਰੋ।। ਜੈਸੇਮ੍ਰਿਗਜਲਭ੍ਰਾਂਨਪ੍ਰਤੀਤਮਾਤ੍ਰਾਬਿ
ਨਨਾਹਕਰੋ।।੬੪।।ਦੋ।। ਸਤਰੂਪਨਹੀਜਗਤਸੋਜਾਂਨ।। ਤਾਂਤੇ
ਨਾਮਰੂਪਹੈਮਾਂਨ।। ਨਹੀਅਸਤਜਗਤਤਿਹਹੋਇ।।ਅਪ੍ਰੋਖਪ੍ਰਤੀ
ਤਭ੍ਰਾਸਤਹੈਸੋਇ।।੬੫।। ਸਤਿਅਸਤਿਵਿਲਖਣਜਾਂਨ।।ਅਨ

ਰਵ੍ਰਛਨੀਜਗਤਤਾਂਤੇਮਾਂਨ॥ ਤ੍ਰਾਂਤੇਜਗ ਅ ਸੱਤਅੰਸਬਾਹਰੋ ੩੧
॥ਮਿਥਿਆਰੂਪਪ੍ਰਗਟਅਨੁਸੋਰੋ॥੯੯॥ਦੋ॥ਅਨਰਵਚਨੀਜ
ਜਗਸਿਧਹੈਨਾਨਜੁਗਤਸੁਮਾਂਨ॥ ਸੱਤਅਸੰਤਵਿਕਲਪ
ਨਹਿਅਕਹਅਨਾਦਪਛਾਂਨ॥੯੭॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਸਿਧਾਂਤਰਹਸੇ
੪ ਵੇਦਾਂਤਪ੍ਰਕਰਣੇਸਦਾਨੰਦਵਿਦ੍ਰਖਾਵਿਰਚਤੇਆਦਿਦਰਸ
ਗਾਰਚਨਾਵਰਨਨੋਨਾਮਦ੍ਰਿਤੀਯੋਸਥਲਾ॥੨॥ ॥ਦੋ॥
ਤਾਤੇਜਗਤਅਸਾਰਜੋਮਿਥਿਆਤਾਹਿਵਿਚਾਰ॥ ਏਕੋਆਤ
ਮਸਾਰਅਜਵਿਮਲਚਿਦਾਨੰਦਧਾਰ॥੧॥ਚੌ॥ਅਤੀਤਅ
ਸਾਰਜਗਤਪਹਚਾਂਨ॥ ਸਾਰਭੂਤਬ੍ਰਹਮਨਿਜਮਾਂਨ॥ ਬ੍ਰਹਮ
ਆਤਮਾਰਿਜੰਨਪ੍ਰਕਾਸ॥ ਤਾਂਤੇਂਪ੍ਰਮਾਨੰਦਬਿਲਾਸ॥੨॥ਸਦੈ

ਜੇਤ੍ਰਿਜਗਮਾਂਹਿਸੁੰ[illegible]ਦੁਖਸ੍ਵਰੂਪਨਵਾਂਛਤਕੋਈ॥ਸੁਖਤ੍ਰਿਨਸੁ
ਆਤਮਜਾਂਨਸਦਾਨਹੀਜੈਸਾਮੁਮੁਖਸ਼ਕੇਜਾਂਨਸਮੋਈ॥੯॥ਦੋ॥ਦੁ
ਖਾਭਾਵਸੁਖਜੁਗਮਤੇਆਤਮਭਿੰਨਵਿਚਾਰ॥ਉਪਾਦੇਇਨਹੀ
ਆਤਮਾਨਿਸਚੈਮਨਨਿਰਧਾਰ॥੧੦॥ਚੌ॥ਸ੍ਰੀਗ॥ਵਿਦਿਖੇਤ੍ਰਗਹੈ
ਜਿਤੇ॥ਸੁਖਸਾਧਨਮੈਜਾਨੈਤਿਤੇ॥ਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਨਹੀਆਤਮਜਾਂਤੇ
॥ਸੁਖਸਾਧਨਨਹੀਪੂਰਬਾਦਸੁਤਾਂਤੇ॥੧੧॥ਦ੍ਰਿਖੇਤ੍ਰਗਤੇਸੁਖਉਤਪਾ
ਤਿ॥ਅਜੋਨਆਤਮਾਨਿਸਚੈਤਤ੍ਰ॥ਦ੍ਰਿਖੈਤ੍ਰਗਵਾਛੰਸਭਕਰੈ॥
ਨਹੀਆਤਮਾਵਾਂਛੈਕਰਿਉਪਰੈ॥੧੨॥ਸਵੈਯਾ॥ਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਸਭੀ
ਜਗਤ੍ਰਗਪਛਾਂਨਨਹੀਸੁਖਰੂਪਸੁਆਤਮਗਾਉ॥ਸੁਖਜੋਨਸਦ
ਸ੍ਰਿਕਆਦਿਤੇਜਾਂਨਸੁਆਤਮਰੂਪਅਜੋਨਅਨਾਉ॥ਤਥਾਸੁਖਸ

ਧਨਆਤਮਨਾਂਹਿਸੁਸਾਧਨਸੁਖਾਸ੍ਰੀਬ੍ਯਾਦਿਦਿਖਾਉ॥ਸੁਖਸਬੀ ੩੩
ਧੰ ਬੰਨਆਤਮਜੋਨਿਸਬੀਧਤੇਬਹਿਤਸ੍ਵਰੂਪਜਨਾਉ॥੧੩॥ਸਿਧਾਂਤੀ
ਸਿਕਾ॥ਦੋ॥ਸੁਖਸਬੀਧਜੋਜਗਤਮੈਆਤਮਜੋਨਪਛਾਂਨਾ॥ਬਿਨ
ਆਤਮਸੁਖਨਹਿਪ੍ਰਗਟਨਿਸਚੈਕਰਮਨਮਾਂਨਿ॥੧੪॥ਵਾਦੀ॥ਚੌ
ਨਨੂੰ॥ਸੁਖਸਬੀਧਆਤਮਜੋਕੋਹੈ॥ਕਉਨਸਬੀਧਆਤਮਸੁਖਲ
ਹੈ॥ਤੀਨਸ੍ਵਰੂਪਸਬੀਧਪਛਾਂਨਾ॥ਸਮਵਾਇਸੰਜੋਗਤਦਾਤਮਮਾਂਨਾ॥
੧੫॥ਚੌ॥ਆਤਮਸੁਖਸ੍ਵਬੀਧਸੁਕਉਨਾ॥ਸਮਵਾਇਸੰਜੋਗਤਦ
ਤਮਜਉਨਾ॥ਸਮਵਾਇਸੰਬੀਧਕੋਹੈਜਬਜਾਂਤੋ॥ਸੋਨਹੀਸੰਭਵਹੋਤਸੁ
ਤਾਂਤੋ॥੧੬॥ਗੁਣਅਰਗੁਣੀਮਾਹਿਸਮਵਾਇ॥ਨਿਰਗੁਣਆਤ
ਮਮੈਨਹੀਆਇ॥ਸੰਜੋਗਸਬੀਧਕੋਹੈਜਬਜਾਂਨਾ॥ਸੋਨਹੀਸੰਭਵਹੋਤ

ਪਛਾਂਨਾ। ੧੭॥ ਦ੍ਵੰਦ ਆਂਹਿ ਸੰਜੋਗ ਸੁ ਜਾਂਤੋ। ਨਿਸ ਚੇਕ ਰਜ ਬਾਪੂ
ਬਾਟ ਸੁ ਤਾਂਤੋ। ਆਦ੍ਵੰਦ ਆਤਮ ਆ ਸੁਖ ਪੁਨ ਕਹੀਯੈ। ਨਹੀ ਸੰਜੋਗ
ਤਾਸ ਮੈਲ ਹੀਯੈ। ੧੮॥ ਤਾਦਾਤਮ ਸੰਬੰਧ ਪਜ ਬਕੋਹੋ। ਆਤਮ ਸੁਖ
ਅਭੇਦ ਤਾਲੋਹੋ। ਸੋ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀ ਚੇਤ ਸੁ ਜਾਂਤੋ। ਜੈਨ ਅਜੈਨ ਸਬੀ
ਪਨ ਤਾਂਤੋ। ੧੯॥ ਆਜੈਨ ਆਤਮ ਆਂਨਿ ਸਚੈ ਜਾਂਨ। ਸ੍ਵੈਗਾਦਿ ਵਿਦੈ
ਜੈਨ ਸੂਖ ਪਛਾਂਨ। ਜੈਨ ਅਜੈਨ ਏਕਤਾ ਨਾਂਹਿ। ਤਾਂਤੇ ਤਾਦਾਤਮ ਨ
ਹੀ ਆਂਹਿ। ੨੦॥ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਆਤਮ ਸੋਹੈ ਇਤ ਬੀਚ ਹੁ ਸੁਖ ਸ੍
ਵਰੂਪ ਉਚਾਰੈ। ਅਹਿ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਜੋ ਈਸੋ ਈਨਾਹਿ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਪੰ
ਚ ਸੰਭਾਰੈ। ਤਾਂਹੀ ਤੇ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨ ਆਤਮ ਦੁਖ ਅਭਾਵ ਨ ਤੇ ਸੋਭਿ
ਹਾਰੈ। ਯੁਗ ਬਿੰਨ ਪ੍ਰਤਖ ਬਖਾਨਾਂਹਿ ਇਸੈ ਜ ਵਾਕਾਂ ਹੈ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂ

ਸੈਨਾ

ਪਾਵਿਚਾਰੈ॥੨੧॥ਸਿਧਾਂਤੀਸੇਕਾ॥ਦੋ॥ਸਨੁੰ॥ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥ ੩੪
ਆਤਮਾਆਤਮਫੁਰਤੇਜਾਂਨ॥ਤਾਂਤੇਬਾਂਹਿਵਿਚਾਰਜੋਕਰਣੋਜੋਗਪ
ਹਚਾਨ॥੨੨॥ਵਾਦੀ ਉਤ੍ਰ॥ਦੋਹਾ॥ਆਤਮਵ੍ਰਿਪੁਰਖਾਰਥਜਾਂਨ॥ਸੁ
ਜਗਮੈਨਹੀਪੂਰਣਸੁਭਾਂਨ॥ਦੁਖਅਭਾਵਪੁਨਸੁਖਸਭਚਹੈ॥ਆ
ਤਮਵ੍ਰਿਵਾਛਾਂਨਹੀਅਹੈ॥੨੩॥ਸਵੈਯਾ॥ਮਹਾਂਸੁਖਮੋਹਿਸਦਾਪੁ
ਨਹੋਇਨਹੀਪੁਨਦੁਖਕਦਾਚਿਤਪਾਵੈ॥ਜਾਵਿਧਵਾਂਛਤਹੈਜਗ
ਮਾਂਨਸੁਖਹੀਸੁਖਨਿਰੰਤਰਧਿਆਵੈ॥ਮਮਆਤਮਹੋਇਨਹੀਕ
ਉਵਾਂਛਤਜਾਹੀਤੇਜਾਂਨਬ੍ਰਿਥਾਤਿਹਗਾਵੈ॥ਵਾਂਛਤਜੋਗਜੋਊਸੋ
ਗਹੋਇਸੋਈਪੁਰਖਾਰਥਰੂਪਸਮਾਵੈ॥੨੪॥ਦੋ॥ਆਤਮਵਾਂਛ
ਜਗਨਹੀਪੁਰਖਾਰਥਨਹੀਸੋਇ॥ਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਵਾਂਛਹੈਪੁ

ਰਖਾਰਥਜੁਗੋਹੋਇ॥੨੫॥ਸਿਧਾਂਤੀਸਿਕਾ॥ਦੋ॥ਨਨੰ॥ਸਰਬ
ਪ੍ਰਕਾਰਆਤਮਪਹਚਾਂਨਾ॥ਗ੍ਰਹਣਜੋਗ॥ਨਿਸਚੈਕਰਮਾਂਨਾ॥ਆ
ਤਮਅਨੰਦਸਤਜੋਦਈਜੋ॥ਤ੍ਯਾਗਜੋਗ॥ਨਿਸਚੈਕਰਲਹੀਜੋ॥
੨੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਆਤਮਗ੍ਰਾਹਜਸਦਾਪਹਿਚਾਂਨਤਥਾਤਿਹਹੇਤ
ਜੋਗ੍ਰਾਹਜਪਛਾਨੋ॥ਦੁਖਅਤ੍ਯਾਦਤਥਾਸੁਖਜੋਇਸੁਆਤਮਹੇਤਨ
ਚੀਅਨਮਾਂਨੋ॥ਪੁਰਖਾਰਥਰੂਪਸੁਆਤਮਜਾਂਨਪ੍ਰਧਾਂਨਪ੍ਰਸਿਧ
ਪ੍ਰਮਾਂਣਬਖਾਨੋ॥ਸਰਬਪ੍ਰਕਾਰਸੁਆਤਮਗ੍ਰਾਹਜਨਿਖੇਧਕੀਯੋ
ਕਿਮਜਾਂਨਨਿਦਾਨੋ॥੨੭॥ਉਤ੍ਰਵਾਦੀ॥ਦੋ॥ਜੋਪ੍ਰਧਾਂਨਜਗਮੈ
ਪ੍ਰਗਟਗ੍ਰਾਹਜਸੋਈਨਿਰਧਾਰ॥ਦੁਖਅਤ੍ਯਾਦਸੁਖਪੁਰਗਾਮਜ
ਗ੍ਰਾਹਜਪ੍ਰਧਾਂਨਵਿਚਾਰ॥੨੭॥ਜਦਪਆਤਮਚੇਤਨਪੁਰਗਾਦ੍ਰ

ਖਾਅਭਾਵਸੁਖਜਾਂਨਾ।ਤਦਪਜੁਗਮਪ੍ਰਧਾਨਜਗਆਤਮਨਾਂ ੩੫
ਹਿਪ੍ਰਧਾਂਨ।੨੯।ਦੋ।ਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਜੁਗਮਪ੍ਰਧਾਂਨ।ਤ
ਹਿਗਾਉਣਾਆਤਮਪਾਹਿਚਾਂਨਾ।ਆਂਪਿਬਰਨਜੁਗਮਸੋਕਆਤਮ
ਜਾਂਤੋ।ਜੁਗਮਪ੍ਰਧਾਨਨਹੀਆਤਮਤਾਂਤੋ।੩੦।ਦੋ।ਕੇਵਲ
ਆਤਮਕਾਂਮਨਾਜਗਮੈਨਾਹਿਨਹੋਇ।ਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਜੁਗ
ਮਿਲਤਵਾਂਛਤਹੈਸਭੁਕੋਇ।੩੧।ਤਾਂਤੇਵਾਛਾਜੋਗਜੁਗਆ
ਤਮਨਾਂਹਿਵਿਚਾਰ।ਪੁਰਖਾਰਥਜੁਗਪ੍ਰਗਟਜਗਆਤਮਨਾਹਿ
ਨਿਰਧਾਰ।੩੨।ਸਿਧਾਂਤੀਸੰਕਾ।ਸਵੈਯਾ।ਆਤਮਲਾਭਤੇਨ
ਹਿਪਰੈਜਗਕੋਇਕਦਾਚਿਤਮੋਹਿਪ੍ਰਕਾਸੈ।ਆਤਮਲਾਭਮਹਾਂ ਧ
ਸੁਖਜਾਂਨਸੁਆਤਮਭਿੰਨਮਹਾਂਦੁਖਭਾਸੈ।ਯਾਤੇਵਿਦਵਾਂਅਨੇਕ

ਪ੍ਰਕਾਰਬਿਚਾਰਤਹੈਸੁਵਿਚਾਰਬਿਲਾਸੈ।ਤਾਂਹੀਤੇਆਤਮਵਾਂਛਤ
ਜੋਗਸੁਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਸਿਧਹੁਲਾਸੈ।।੨੨।।ਦੋਹਾ।।ਉਤ੍ਰਾਵਾਦੀ
ਸ੍ਰੁਤਿਵਿਰੋਧਜੁਕਹੈਸੁਨਾਇ।।ਸੋਪ੍ਰਮਾਂਣਨਹੀਹੋਤਨਿਰਬਾਂਧਿ
।।ਮਿਲਾਤਰਨਆਦਿਵਾਕਜੋ।ਤਉਪ੍ਰਮਾਂਣਕਿਉਹੋਤਨਹੀਸੋ
।।੨੪।।ਜੋਪੁਨਿਸ੍ਰੁਤਿਆਵਿਰੋਧਉਚਾਰੈ।ਤਉਪੁਨਿਨ੍ਯਾਵਿਧ
ਪ੍ਰਗਟਬਿਚਾਰੈ।ਸੋਕੈਸੇਐਸੇਸੁਨਜਾਂਤੋ।ਜਿਸਚੇਪ੍ਰਗਟਕਪ
ਪੁਨਤਾਂਤੋ।੨੪।।ਸਵੈਯਾ।ਦੁਖਅਭਾਵਤਥਾਸੁਖਦੋਇਸੋ
ਲੋਕਕਾਸਿਧਪ੍ਰੁਰਖਾਰਥਧਾਰੋ।ਪੁਰਖਾਰਥਰੂਪਸੁਆਤਮਨ
ਹਿਨਲੋਕਕਸਿਧਪ੍ਰਸਿਧਵਿਚਾਰੋ।ਜਗਮਾਂਹਿਜੋਉਸੁਖਮਾ
ਨਤਹੈਜਨਤਾਂਹੀਕੋਵਾਂਛਤਹੈਉਰਧਾਰੋ।ਜਗਮਾਹਿਨਹੀਕੋ

ਤ੍ਰੂਆਤਮਵਾਂਛਤਵੇਦਕਥੀਸੁਵਿਰੋਧਪਉਚਾਰੋ॥੩੬॥ਦੋ॥ਲੋ ੩੬
ਭਵਿਰੋਧਪਸ੍ਰੁਤਿਵਾਕਜੋਅਰਥਆਨਤਹਿਧਾਰ॥ਪੁਰਖਾਰਥ
ਆਤਮਜਥਾਤਦੇਖਿਓਨਾਹਿਵਿਚਾਰ॥੩੭॥ਚੌ॥ਅਈਹਿਰ
ਭੂਰਾਸਾਧਨਹੈਜਿਤੋ॥ਤੈਸਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕਪੁਨਤਿਤੋ॥ਤਿਹਤਜ
ਅੰਨਸਾਧਨਪੁਨਕਰੈ॥ਮਹਾਕਸ੍ਰਪੀੜਤਨਪਰੈ॥੩੮॥ਐਸੇ
ਮਹਾਮੁਮੁਖਜੋਹਈਯੈ॥ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਕਾਂਮੀਕਹੀਯੈ॥ਆ
ਤਮਤ੍ਰਿਮਾਤ੍ਰਤੇਜਾਂਨਾ॥ਕੈਸੇਹੋਤਕ੍ਰਿਤਾਰਥਮਾਂਨਾ॥੩੯॥ਦੋ॥ਬ
ਦ੍ਰਾਬਨਜੈਪੰਕਜਨਮਵਾਂਛਤਵਰਪਹਿਚਾਂਨ॥ਨਿਰਵਿਖੈਮੋਖ
ਵਾਛੋਜੇਉਭਿਅਭਕਤਸੋਬੋਤਮਮਾਂਨਾ॥੪੦॥ਸਵੈਯਾ॥ਜੋਪੁ
ਨ॥ਆਤਮੋਹੋਤਪੁਰਖਾਰਥਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਾਤਮਤਾਈ॥ਤਉ

ਪੁਨਕਾਹੇਤਿਆਗਤਿਮੈਜਗਵਾਛਤਆਂਨਸੁਭੋਗਸੁਖਾਂਈ।
ਨ੍ਰਿਪਤਨਸੁਪ੍ਰਾਪਤਆਤਮਭ੍ਰਮੁਛੁਪੇਖਤਿਮੋਹਿਮੋਭੋਗਲਭੁ
ਈ।ਪ੍ਰਿਸ੍ਰਾਗਤੇਆਦਿਸੁਤੀਰਥਮੈਤਨਤਿਆਗਕਿਮਰਥੁ
ਕਰੈਜਨਪਾਈ।੪੧।ਸਿਧਾਂਤੀਸਿਕਾਵੋ।ਤਾਂਹਿਪ੍ਰਬਿਤ
ਪ੍ਰਮਾਣਨਹਿਭ੍ਰਮੀਆਗਿਆਨੀਜੋਣਿ।ਪ੍ਰਮਾਣਤਾਸਮੈਪ੍ਰਗਟਕ
ਹੁਜਾਤੇਨਿਸਚੈਹੋਇ।੪੨॥ਉਤਰਵਾਦੀਹੋਚੋ।ਸੋਸੁਨਬੁ
ਮੀਨਾਹਿਪਰਚਾਂਨ।ਚੇਸਾਤਾਂਹਿਪ੍ਰਸਿਧਪ੍ਰਮਾਂਣ।ਸੁਨਸੋਤਾਹਿ
ਜੋਸਾਸਤ੍ਰਸੁਨਾਵੈ।ਪ੍ਰਿਸ੍ਰਾਗਮਰਣਅਵਸਕਗਾਵੈ।੪੩॥ਸ
ਵੈਯਾ।ਸੁਨਤਾਤਕਹੋਤੁਰਹੇਤਮਹਾਂਸੁਖਤਾਹਿਮੈਚਿਤਅਵ
ਸਕਧਾਰੋ।ਲੋਕਿਕਵਾਕਅਨੇਕਜਿਤੇਜਗਤਾਹਿਕੋਤਜਾਗ

ਪ੍ਰਜਾਬਾ।ਸਿਧਾਰੋ।ਵੈਦਕਵਾਕਤੇਤ੍ਰਿਆਗਨਹੀਮਤਮਰਣਪ੍ਰਜ
ਗਾਸੁ।ਆਪਸੰਤੋਰੋ।ਜਾਵਿਧਤਾਹਿਜੋਸਾਸਤ੍ਰਕਪੈਸਤਿਬ੍ਰਧਸੋ
ਈਨਬ੍ਰਮੀਸੁਵਿਚਾਰੋ।੪੪।ਚੌ।ਜਾਵਿਧਪਰਮਸੁਖਹਿਤਜਂ
ਨਾ।ਪ੍ਰਜਾਗਾਵਿਚਨਤ੍ਰਿਆਗਪਛਾਂਨਾ।ਜੋਆਤਮਸੁਖਬ੍ਰਪਉਚ
ਰੋ।ਪ੍ਰਜਾਗਾਵਿਤ੍ਰਨਿਤ੍ਰਿਆਗਨਸਾਰੋ।੪੫।ਦੁਖਅਭਾਵਤੈਸੇ
ਨਹੀਮਾਂਨਾ।ਤਾਂਤੇਜੋਗਨਆਤਮਰਾਜਾਂਨਾ।ਦੁਖਅਭਾਵਹੇਤਜ
ਨਜਾਂਤੇ।ਪ੍ਰਜਾਗਾਵਿਤਨਤ੍ਰਿਆਗਤਤਾਂਤੇ।੪੬।ਸਿਧਾਤੀਮੈ
ਕਾ।ਅਨਾਤਮਰੂਪਪਦਾਰਥਜੇਈ।ਗ੍ਰਹਣਜੋਗਕਿਮਾਨਿਸਚੈ
ਰੇਈ।ਜਾਰਿਤੇਆਤਿਵਿਬੋਧਪਹਿਚਾਂਨਾ।ਆਤਮਤਜਅਨਾਤਮ
ਗ੍ਰਹਮਾਂਨਾ।੪੭।ਉਤ੍ਰਵਾਦੀ।ਸਵੈਯਾ।ਜੈਹੇਰਕੋਤ੍ਰਿਆਗਾਵਿਦੰ

ਤੀਸੁਨੇਸੇਈਤੋਹਿਕਹੋਜੋਈਗ੍ਰਾਹਜਪਛਾਨੋ।ਸੁਖਹੇਤਅਨੇ
ਕਜੋਸਾਧਨਹੈਜਗਪੁਤ੍ਰਕਲਿਤ੍ਰਧਨਾਦਿਸੁਮਾਨੋ।ਦੁਖਅਰੁ
ਵਕੋਸਾਧਨਗ੍ਰਾਹਜਸੁਅੰਨਤੇਆਦਿਅਨੇਕਬਖਾਨੋ।ਜਗੀਪੁ
ਰਖਾਰਥਜਾਨਧਰਪੰਚਮੈਅੰਨਨਹੀਪੁਰਖਾਰਥਜਾਨੋ।੪੮।
ਸ੍ਰੀ। ਸਿਧਾਂਤੀ। ਸਿਕਾ।ਅਈਹਿਕਸੁਰਗਾਦਿਕਪੁਨਿਜਿਤੇ
।ਸੁਖਸਾਧਨਜਗਭ੍ਰਾਸੈਤਿਤੇ।ਤਿਹਤਜਕੇਵਲਆਤਮਹੇਤ
।ਸ੍ਰਵਨਮਨਨਨਿਦਿਧਿਆਸਨਦੇਵ।੪੯। ਆਤਮਆਂਗਿਅ
ਭਲਮਨਕਰੈ।ਪਰਮਸੁਖਹੇਤਤਿਹਸਹੈ।ਜਗਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਜਗਾਂ
ਹਿਪੂਰਗਟਸੁਨਿ।ਹੇਤਮਹਾਂਜਨਸੈਨਿਸਦੈਪੁਨਿ।੫੦। ਉਤ੍ਰਦ
ਈ।। ਵਤੇਤੇਬ੍ਰਿਸੀਰੂਪਪਹਿਚਾਂਨਾ।ਆਤਮਥਾਛਕਰੈਜੁਆਂਨ।

ਐਸੇਕੂਮੀਦੇਇਵਤੀਂਨਾ।ਤਹਿਅਨੁਸਰਣਜੁਗਤਿਨਹੀਚੀਂਨ ੩੮
॥੫੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਬਹੁਜਨਮੈਂਜੋਈਜਾਂਨਾਅਚਾਰਸੋਈਕਰਤਵ
ਅਵਸਸਵਾਤਨਾ।ਅਲਪਜਨਨਮੈਂਜੋਇਅਚਾਰਸੁਤਾਹਿਕਿ
ਖੇਧਾਨਿ।ਆਇਪ੍ਰਵਾਤਨਾ।ਭੋਗਸੁਖਾਂਨਬਹੁਜਨਬਾਂਛਤਤਾਂਹਿਕੇ
ਨਿਆਂਇਅਚਾਰਤਬਾਤਨਾ।ਆਤਮਕੋਂਮੀਕੋਈਵਿਰਲੇਜਬ
ਤਿਹਅਨਸਾਰਨਨਯਾਇਕਵਾਤਨਿ।੫੨।ਦੋ।ਆਤਮਗ੍ਰਾਹ
ਜਅਜੋਗਹੈਦੁਖਾਅਭਾਵਸੁਖਨਾਂਹਿ।ਸੰਸਾਰਕਸੁਖਗ੍ਰਾਹਜ
ਨਿਤਅਨਭਵਸਿਧਸੁਆਹਿ।੫੩॥ਸਿਧਾਂਤੀ।ਟੀਕਾ।ਦੋ
ਹਰਾ।ਸੰਸਾਰਕਸੁਖਹੈਜਿਤੋ।ਨਾਂਨਾਂਦੁਖਕਰਭੇਦਸੁਤਿਤੋ।।ਤਿ
ਆਗਾਜੋਗਾ।ਸੰਸਾਰਕਭੋਗਾ।ਗ੍ਰਾਹਜਆਤਮਾਨਿਸਚੈਜੋਗਾ।

ਰਜਾਨਸੁਆਤਮਕੈਸੋਨਗ੍ਰਾਹਜਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ ੬੧॥ ਚੌ॥ ਸੋਰਖ
ਸਰਬਭੂਤਕੋਜਾਂਨਾ॥ ਮਨਕੋਮਨਜੋਈਆਤਮਮਾਂਨਾ॥ ਸਰਬਜੋ
ਤਕੋਭਾਸਕਜੋਈ॥ ਤਾਂਹਿਉਪੇਖਿਆਕੈਸੋਹੋਈ॥ ੬੨॥ ਸੋਦਪ੍ਰ
ਸੋਦਪਖਕਰਜਾਂਨਾ॥ ਮੂਲਕਭੂਤਸਰਬਕੋਮਾਂਨਾ॥ ਜਾਂਸਆਨੰਦ
ਲੇਸਜਗਜੀਵੈ॥ ਤਾਂਪਿਤ੍ਰਿਜਾਗਕੈਸੇਕਰਲੀਵੈ॥ ੬੩॥ ਸਵੈਯਾ॥
॥ ਜਾਸਆਨੰਦਸਮੁੰਦ੍ਰਕੀਲੇਸਬ੍ਰਹਮੰਡਆਨੰਦੀਸੁਹੋਇਵੈ
ਚਾਰੋ॥ ਏਕਹੀਲੇਸਪਸਾਰਸਭੀਜਗਆਨੰਦਰੂਪਕੀਨਿਆਈ
ਸੁਧਾਰੋ॥ ਸੁਰਲੋਕਤਥਾਸਤਿਲੋਕਜੋਈਸੁਖਏਕਹੀਲੇਸਸੁ
ਜਾਸਨਿਧਾਰੋ॥ ਸੋਨਿਜਆਤਮਆਨੰਦਰੂਪਕੈਸੇਸੁਤਿਆ
ਗਕਹੋਸੁਉਚਾਰੋ॥ ੬੪॥ ਚੌ॥ ਬ੍ਰਹਮ੍ਰਕੋਈਸ੍ਵਰਜਪੈਸੋਈ॥

ਜਾਸਅਪੇਖਿਜਾਤ੍ਰਿਣਵਤਸੋਈ।।ਸੀਮਾਸਰਬਪੂਰਖਾਰਥ
ਜਾਂਨਾ।ਅਪੁਰਖਾਰਥਜੋਕੈਸੇਮਾਂਨਾ।੬੫।।ਜਾਸਕਾਮਨਾਹੇਤਵੀ
ਚਾਗਾ।ਪ੍ਰਾਪਤਭੋਗਤਿਆਗੈਧਾਗਾ।ਬ੍ਰਹਮਾਆਦਿਕਸੁਰਾਦਿਕਪੂਰੀ
ਤਾਸੋਕੈਸੇਤ੍ਰਿਜਾਗਤਹੈਸੀਤਾ।੬੬।।ਸਦ੍ਵੈਜਾਦਰਸਨਜਾਸਕੇ
ਹੇਤਕ੍ਰਿਆਤਪਜਗਤੇਆਦਿਅਨੇਕਕਰੈਜੂ।ਹਠਜੋਗਜਤੀਨ
ਅਨੇਕਕਰੈਸੁਪਧੁਪਸਮਾਧਅਚਲਧਰੈਜੂ।ਵੇਦਾਅਨੇਕਅ
ਪੇਨਜਿਸੈਾਹਤਭੁਕਤਿਕਰੈਜਿਹਹੇਠਮਰੈਜੂ।ਤਾਸਮੈਤੋਹਿਊਪੇ
ਖਕਥੈਦ੍ਵੰਦਜੋਸੁਖਬ੍ਰਪਧਰੈਤੇਪਰੈਜੂ।੬੭।।ਚੌਜਾਸਗਜਾਂਨ
ਮਾਤ੍ਰਤੇਜਾਂਨਾ।ਦੁਖਅਨੈਤਅਭਾਵਪਛਾਂਨਾ।ਸੁਖਦਾਰਿਧਸੋਈ
ਆਤਮਜਾਤੋ।ਉਪੇਖਿਜੋਗਾਨਨਿਸਚੈਤੰਤੋ।੬੮।।ਸੁਖਸ੍ਰ

ਰੂਪਸੁਖਪਤਮੈਜੋਈ।ਸਭਜਨਅਨਭਵਭਾਸਤਸੋਈ।ਤਾਂਮੈ
ਕਰਤਉਪੇਖਜਾਜੋਈ।ਤਾਂਤੇਭਿੰਨਮਹਾਂਪੰਸੁਕੋਈ॥੬੯॥ਦੋਹਾ॥
ਸਰਬਪ੍ਰਧਾਨਸੁਖਹਾਜਾਪੈਨਿਸਚੈਤੇਹਵੀਚਾਰ।ਸਤਕਹੋਨੇ
ਤੇਪਿਵਛਨਪਹਨਿਸਚੈਕਰਮਨਧਾਰ॥੭੦॥ਸਵੈਯਾ॥ਸਰ
ਬਪ੍ਰਧਾਨਸੁਆਤਮਜਾਂਨਸੁਤਾਹੀਕੇਹੇਤਸਭੀਜਗਜੋਨੋ।ਦੁ
ਖਅਭਾਵਤਥਾਸੁਖਜਾਂਨਸੁਆਤਮਤੇਨਹੀਭਿੰਨਪ੍ਰਧਾਨੋ।ਗ
ਉਣਸਰੂਪਸਤੀਜਗਵੇਦਸੁਮੁਖਿਓਦਾਨੇਦਬ੍ਰਹਮਪਛੰਨੋ।ਪ
ਰਮਪੁਰਖਾਰਥਆਤਮਦੇਵਨਹੀਪੁਨਆਨਪੁਰਖਾਰਥਮਾਨੋ
॥੭੧॥ਦੋਹਾ॥ਸੁਖਸਰੂਪਆਤਮਪਛਾਂਨਾ।ਤੈਸੇਦੁਖਅਭਾਵਸ
ਮਾਂਨਾ।ਆਤਮਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਜਾਂਤੋ।ਗ੍ਰਹਣਜੋਗਨਿਸਚੈਕ

ਰਿਤਾਂਤੋ।੧੨।ਵਾਦੀ।ਦੁਖਅਭਾਵਆਤਮਨਹੀਹੋਇ।ਜਾਂ ੫੧
ਤੇਸਰਬਸਤਾਹੈਸੋਇ।ਸਦਾਸਤਿਰੂਪਹੈਜੋਈ।ਅਸਤਿਰੂਪ
ਕੈਸੇਪ੍ਰਨਹੋਈ।੧੪।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਦੋ।ਯਹਿਦੋਖਤਬਹੋਇਧਹੈ
ਦੁਖਦਾਸਤ੍ਰਜਬਹੋਇ।ਅਰੁਰਪਤਦੁਖਆਦਿਜਰਗਨਿਸਛੈਜਾ
ਹੈਸੋਇ।੧੪।ਤੋਕਾ।ਸੋਕੈਸੇ।ਐਸੇਸੁਨਮਾਂਨ।ਪ੍ਰਗਟਕਹੋਨਿਰਹੈ
ਕਰਜਾਂਨ।ਆਤਮਮੈਨਿਸਛੈਕਰਜਾਂਤੋ।ਦੁਖਅਭਾਵਪ੍ਰਗਟ
ਸੁਨਤਾਂਤੋ।੧੫।ਸਵੈਯਾ।ਅਗਿਜਾਂਨਸਰੂਪਭੁਜੰਗਕੇਸੀਸਤੇ
ਉਦਭਵਜਾਂਨਮਹਾਵਿਖਜੋਈ।ਦੇਹਾਦਮੈਜਾਂਨਿਜੋਈ।ਅਭਿਮ
ਨਮਹਾਵਿਖਸਰਪ੍ਰਸੁਦੇਤਕਹਿਓਈ।ਰਾਗਦ੍ਵੈਖਦੋਊਤਿਹਅੰਗਾਪ ਛਾਨ੍ਹਾਂ
ਛਾਨਪਲਾਪਲਤੇਉਨਮਤਭਾਇਓਈ।ਆਤਮਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਸੁਆਧਿ

ਤਜਾਂਨਮਹਾਅਤਿਮੂੜਭ੍ਰਾਇਓਜਨਸੋਈ॥੭੬॥ਚੌਥੀ॥ਆਗਿਜਾਂ
ਨਸਰਪਕਰਫੁਸਿਜਸੁਜਾਂਨਾ॥ਤਾਂਤੇਆਤਮਅਧ੍ਯਾਸਾਅਭਾਂਨਾ॥ਚੇ
ਤਾਦਿਮਾਹਿਤਿਤਾਅਤਿਕਰੈ॥ਨਾਂਨਾਂਭਾਂਤਦੁਖਅਨਸਰੈ॥੭੭॥
ਸ੍ਵਯੰਪ੍ਰਕਾਸਰਵਿਮੈਜਿਉਜਾਂਨਾ॥ਤਮਕਲਪਤਉਲੂਕਪਛਾ
ਨਾ॥ਤੈਸੇਨਿਹਦੁਖਆਤਮਮੈਸੁਨਾ॥ਦੁਖਅੱਗ੍ਯਾਨਕਲਪਤਪੈ
ਪੁਨਾ॥੭੮॥ਰਉਰਵਆਦਿਨਰਕਪੈਜਿਤੇ॥ਨਾਂਨਾਂਦੁਖਸਰੂਪਹੈ
ਤਿਤੇ॥ਤਾਂਤੇਦੁਖਸਿਭੂਹਯਹੁਹੋਇ॥ਆਰੋਪਤਅਗ੍ਯਾਆਤਮਮੈ
ਸੋਇ॥੭੯॥ਆਰੋਪਤਿਅਭਾਵਨਿਸਚੈਕਰਜਾਨ॥ਆਧਿਸਾਂ
ਨਸਤਾਂਤੇਭਿੰਨਨਮਾਂਨ॥ਰਜਤਆਰੋਪਤਸੁਕਤਮੈਜਾਂਤੇ॥ਰਜਤ
ਅਭਾਵਸੁਕਤਮੈਤਾਂਤੇ॥੮੦॥ਤੈਸੇਦੁਖਆਰੋਪਤਜਾਂਨੋ॥ਅ

ਧਿਸ੍ਟਾਂਨਾਆਤਮਮੈਂਐਨੋ।ਤਾਂਤੇਦੁਖਅਭਾਵਹੋਇਜੇਈ।ਅੰਤ ੪੨
ਮਰੂਪਪਛਾਨੋਸੋਈ॥੮੧॥ ਦੋ॥ ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਤੇਭਿੰਨਨਹਿਕਲ
ਪਤਸਤਾਧਾਰਹਿ।ਅਭਾਵਅਰੋਪਤਵਸਤਕੋਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਰੂਪਦਿ ਬੰਧਮਰੂਪ
ਖਾਰਾਂ॥੮੨॥ ਸਵੈਯਾ। ਦੁਖਅਭਾਵਜੋਮਾਂਨਤਹੈਪੁਰਖਾਰਥ
ਰੂਪਸਦਾਤਨਹੋਈ।ਆਤਮਦੁਖਅਭਾਵਸਦਾਤਿਹਪਰਮਪੁ ਸੁਨ
ਰਖਾਰਥਰੂਪਸਮੋਈ।ਦੁਖਅਰੋਪਤਆਤਮਮੈਂਤਾਹਿਅਭ
ਵਸ੍ਤੁਆਤਮਸੋਈ।ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਤੇਭਿੰਨਨਸਤਿਅਰੋਪਤਿਤਾਸ
ਅਭਾਵਸ੍ਵਾਸ੍ਰਿਤਜੋਈ॥੮੩॥ ਵਾਦੀ। ਦੋਾਨੁ।ਅਸਾਧਰੂ
ਪਪੁਰਖਾਰਥਨਾਂਹਿ।ਅਕਾਰਜਆਤਮਰੂਪਸੁਆਹਿ।ਸਾਧ
ਰੂਪਪੁਰਖਾਰਥਜੰਤੇ।ਕਾਰਜਰੂਪਨਿਸਚੇਕਰਤਾਂਤੇ॥੮੪॥ ਦੋ

ਧਾਂਤੀ।ਸਾਧਰੂਪਕਾਰਜਹੈਜੋਈ।ਮਿਥ੍ਯਾਰੂਪਪਛਾਨੋਸੋਈ।
ਜੋਊਸਾਧਸੋਊਨਾਸੀਜਾਂਨਾ।ਪੁਰਖਾਰਥਨਹੀਤਾਂਤੇਮਾਨਾ।੮੫।
ਟੀ। ਤਾਂਤੇਚਿਦਾਭਾਸਨਆਤਮਾਸ੍ਰੁਤੇਸਿਧਪਹਚਾਂਨਾ।ਪੁਰਖਾਰਥ
ਸੋਈਪ੍ਰਗਟਹੈਅਸਾਧਰੂਪਮਨਮਾਂਨਾ।੮੬॥ਵਾਦੀ।ਕੈਸਾਨੂੰ
ਦੁਖਾਭਾਵਸ੍ਰੁਤੇਸਿਧਮਾਂਨਾ।ਆਤਮਰੂਪਪ੍ਰਗਟਕਰਜਾਂਨਾ।ਸ੍ਰ
ਮ ਤੇਸਿਧਆਤਮਸੁਨਜਾਂਤੋ।ਸੁਖਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਤਨਹੀਤਾਂਤੋ।੭੭॥
।ਸਹੈਜਾਗਸੀਧਾਂਤੀ। ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਵਿਖੈਜੋਸੁਸੁਖਪ੍ਰਾਪਤਿਸ੍ਰੁ
ਉਨਕੇਹੇਤਕਹੇਸ੍ਰੁਜਬਾਤਕਾ।ਮੋਖਕੇਹੇਤਕਹੇਅਬਦਾਉਤਬ੍ਰਹ
ਮਸਾਛਤਕੇਹੇਤਤਬਾਤਨਾ।ਜੋਪੁਨਮੋਖਕੇਹੇਤਕਹੇਸ੍ਰਵਣਾਦਿਸ੍ਰੁ
ਤੇਨਹੀਮੋਖਕ੍ਰਿਤਤਨਾ।ਬ੍ਰਹਮਸਾਛਾਤਕੇਹੇਤਕਹੇਜਬਤਾਹਿਮੈਂਦੋ

ਇਵਿਕਲਪਤਦਾਤਨਾ।੮੮॥ ਦੋ॥ ਬ੍ਰਹਮਸਾਛਤਸਿਧਵਨਾਹਿ। ੪੩
ਇਸਾਪਾਤਿਪ੍ਰਥਮਮੈਆਹਿ।ਬ੍ਰਹਮਸਾਛਤਹੂਏਤੇਜਾਂਨਾ।ਨਾਹਿਪ੍ਰ
ਬ੍ਰਿਤਹੋਤਪਰਚਾਂਨਾ।੮੯।ਜਬਲਗਬ੍ਰਹਮਸਾਛਤਨਹੋਇ।ਪ੍ਰ
ਬ੍ਰਿਤਤਾਸਮੈਸਫਲਸਮੋਇ।ਤਾਂਤੇਵ੍ਰਤੀਵਿਕਲਪਮੈਧਾਰਿ।ਪ੍ਰ
ਬ੍ਰਿਤਜੋਗਨਿਸਚੈਬੀਚਾਰ।੯੦॥ ਵਾਦੀ॥ ਸਦੈ ਜਾਸਾਛਤਕੋਬ੍ਰ
ਪਕਹੋਅਬਜਾਂਨਸ੍ਰ।ਬ੍ਰਿਤਕਿਪੈਦਾਚੈਤਨਉਚਾਰੈ।ਬ੍ਰਿਤਸਾਛਾਤਕੇ
ਰੂਪਕਰੇਜਬਜਾਨਅੈਰਪਤਤਾਹਿਵਿਚਾਰੈ।ਸੋਫਲਰੂਪਨਹੀਪ
ਹਚਾਂਨਸ੍ਰਮਿਥਿਆਸਰੂਪਹੀਏਨਿਰਧਾਰੈ।ਜੋਪੁਨਬ੍ਰਿਤਕੋਸਤਕਹੋ
ਤਬਦੈਤਕੀਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਸੰਭਾਰੈ।੯੧॥ ਦੋ॥ ਜੋਪੁਨਚੈਤਨਰੂਪਾਅਬ
ਕਹੋਸਾਛਾਤਵਿਚਾਰਾ।ਚੇਤਨਸਦਾਮਜੀਨਹੋਇ।ਬ੍ਰਿਥਾਸਾਛਾਤਾਵਿ

ਚਾਰ।੬੨।ਦੋਹੋ।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਬ੍ਰਿਤਕੋਮਿਥ੍ਯਾਗਿਆਨਹੈਜੋਈ।
ਸਾਛਾਂਤਉਤਰਪੂਰਬਦ੍ਵੋਹੋਈ।ਜੋਪੁਨਉਤ੍ਰਕਹੋਵਿਚਾਰਾ।ਤਉ
ਪੁਨਦ੍ਵਿਧਾਉਚਾਰਵਿਚਾਰਾ।੬੩।ਸਾਛਾਤਉਤਰਯਾਹਿਮਿਥ੍ਯਾਜਾਰ
ਆਂਨਾ।ਕੋਊਸਹਾਇਕਰਤ੍ਰਨਹੀਮਾਂਨਾ।ਸਾਛਾਤਪੂਰਬਕਹੋਅਬ
ਜਾਂਤੋ।ਸੋਨਹੀਮੈਂਭ੍ਰਦ੍ਵੈਤਮੁਤਾਂਤੋ।੬੪।ਬਿਨਾਬਾਧਮਿਥ੍ਯਾਕੋ
ਬਸਾਂਨਾ।ਗ੍ਰਹਣਕਰਣਅਸਮਰਥਪਛਾਂਨਾ।ਆਬਿਸਾਂਨਿਵਰਤ
ਕਪੂਰਬਜੋਈ।ਤਾਂਮੈਂਮਿਥ੍ਯਾਗਿਆਂਨਨਹੋਈ।੬੫।ਦੋਹਈ।ਚੌ
।ਨਨੁ।ਕੇਵਲਦੁਖਅਭਾਵਜੋਪੁਰਖਾਰਥਨਹੀਜਾਂਨਾ।ਦ੍ਰਿਸਟੇ
ਖਮੈਜਤਨਥਪ੍ਰਸੁਖਕੇਹੇਤਪਛਾਨਾ।੬੬।ਸਵੈਯਾ।ਸਿਧਾਂਤੀ
ਪਰਾਨੰਦਰੂਪਆਤਮਜਾਂਨਸਦਾਸੁਖਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸਉਲਾਸੀ।ਦ੍ਵੈ

ਸੁ

ਵ੍ਰਾਦਤੇਰਹਤਸਦਾਨੰਦਰੂਪਪਰਿਪ੍ਰੇਮਾਸਪਦਚੇਤੰਨਭ੍ਰਾਸੀ॥ਸਦਾ
ਸਭੁਕੋਨਿਜਆਤਮਪ੍ਰੇਮਸਦਾਸੁਖਤਾਹੀਤੇਜਾਨਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ਦੁਖ
ਰੂਪਾਵਿਖੈਨਹੀਪ੍ਰੇਮਕਰੈਕੋਜਾਂਨਚਿਦਾਨੰਦਏਕਬਿਲਾਸੀ॥੬੭॥
ਸਵੈਯਾ॥ ਵਿਤਤੇਪ੍ਰੇਮਸੁਤਤਾਸਤੇਪ੍ਰੇਪਿੰਡਤਾਸਤੇਪ੍ਰੇਚਖਆਦਿਵਿ
ਚਾਰੋ॥ਤਾਸਤੇਪ੍ਰੇਅਤਿਪ੍ਰਾਂਣਪਛਾਂਣਨੀਕੋਉਵਾਂਛਤਪ੍ਰਾਂਣਨਿਆ
ਰੋ॥ਪ੍ਰਾਣਤੇਪ੍ਰੇਅਤਿਆਤਮਜਾਂਨਸਦਾਸੁਖਰੂਪਸੁਆਤਮਧਾਰੋ॥
ਅਤਿਸੈਨਿਤਪ੍ਰੇਮਸੁਆਤਮਮੈਸੁਨਜਾਹੀਤੇਜਾਂਨਸਦਾਨੰਦਧਿਆ
ਰੋ॥੬੮॥ਦੋ॥ਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਆਤਮਪ੍ਰਗਟਸਭਜਗਅਨਭਵਜਾਂਨ॥
ਪਰਮਪ੍ਰੇਮਕੇਸਦਨਤੇਆਤਮਸੁਖਵਪੁਮਾਂਨ॥੬੯॥ਵਾਦੀਚੌ
॥ਪਈ॥ ਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਜਬਆਤਮਹੋਈਜੋ ਹਉਸੁਖਰੂਪਪ੍ਰਤੀਤ

ਕਿਅਨਹੀਜੈ।ਜਹਪ੍ਰਤੀਤਜਾਤੇਨਹੀਹੋਇ।ਤਾਂਤੇਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਨਹੀ
ਸੋਇ।੧੦੦।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਹਉਸੁਖਰੂਪਪ੍ਰਤੀਤਜੋਕਹੋ।ਤੱਰ
ਮਾਂਹਿਵਾ।ਅਰਮੈਲਹੋ।ਜੋਪ੍ਰਨਤਰਮਾਂਹਿਕਹੁਜਾਂਨ।ਇਸ੍ਹ
ਪਤਿਹਮਾਰਮਾਂਨ।੧੦੧।ਅੱਰਮਾਂਹਿਨਹੀਸੋਬ੍ਰਵੇਹੋਈ।ਪ੍ਰਮ
ਇਦ੍ਰਿਸਕਰਿਆਬ੍ਰਿਤਸੋਈ।ਦੇਹਾਦਕਮੈਅੰਹਹਿਕਾਰ।ਪਰ
ਮਾਨੰਦਨਆਤਮਾਧਾਰ।੧੦੨।ਸਵੈਯਾ।ਦੇਹਾਦਿਕਰੂਪਅ
ਦਿਦਕਜੋਇਆਦਾਤਿਹਆਤਮਅਰਪਛਾਨੇ।ਪ੍ਰਧਾਂਨਚਿਦਾ
ਦਆਤਮਜੋਇਪ੍ਰਮਾਦਅਛਾਦਤਦ੍ਰਿਸਨਮਾਨੈ।ਸ੍ਰੀਗਾਦਿਵਿ
ਖੈਸੁਖਮੈਲਪਾਵੈ।ਮਿਥਿਆਦਰਸੀਤਿਹਪ੍ਰੇਮਬਖਾਨੈ।+੧੦੩।ਚੌ
ਅਰਤੇਰਮੈਭੇਦਪਛਾਂਨਾ।ਮਿਥਿਆਸਤਿਵਾਦਤਿਹਮਾਂਨਾ।ਸੁਖ
ਆਤਮਰਾਂਮਜੁਤੋਰਸਦਾਨੰਦਏਕਸ੍ਵਆਤਮਬ੍ਰਹਮਸੁਜਾਨੈ।

ਸ੍ਵਰੂਪਆਤਮਤੱਤਭਾਸੈ॥ਅਵਿਜਾਂਨੀਕੋਨਾਹਿਪ੍ਰਕਾਸੈ॥੧੦੪ ੪੫
॥ਸਰਬਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਸਿਧਆਨੰਦਾ॥ਆਤਮਰੂਪਸਦਾਸੁਖਕੰਦਾ॥
ਤਾਕੀਗਤਿਜਾਂਨੈਜਿੰਹਿਬਿਜਾਂਨੀ॥ਸਰਬਾਤਮਸੁਖਜਗਪਾਹਿਛਾਂਨੀ ੨
॥੧੦੫॥ਤਾਂਤੇਆਤਮਰੂਪਸੁਖਜਾਂਨਾ॥ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਕਾਰ
ਣਮਾਂਨਾ॥ਤਾਂਤੇਭਿੰਨਪੁਰਖਾਰਥਨਾਂਹੀ॥ਮਿਥਿਆਦੁਖਸ੍ਵਰੂਪਸ
ਭੁਮਾਂਹੀ॥੧੦੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਬਿਨਾਸਵਾਸਿਸ੍ਵਤੇਆਦਿਮਹਾਂਤਰ
ਤਿਆਗਸਤੀਜਗਕੋਰਗਸੁਖਾਈ॥ਰਿਖਭਾਦਿਮਹਾਂਸਮਾਧਿਜੋਈ
ਤਿਹਉਪੇਖੰਮਹਾਈਸ੍ਵਰਜਰੂਲਾਈ॥ਆਤਮਸੁਖਕੇਹੇਤਅ
ਨੇਕਕਰੇਜੋਬਹੁਸਾਧਨਵੇਦਜਬਾਈ॥ਅਈਹਿਕਪਾਰਕ ਸੰਬੂਃ
ਭੋਗਸੀਟੋਹਤਿਆਗਚਿਦਾਨੰਦਆਤਮਪਾਈ॥੧੦੭॥ਨੰ

।ਦੋ।।ਵਿਖੈਤ੍ਰੈਰਾਗਵਾਂਛਾਸਕਲਜਨਹਿਰਦੈਮੈਧਾਰਿ।ਦੋਇ
ਤੀਂਨਆਤਮਰਤੇਤਿਹਅਨਸਰਣਨਸਾਰਿ।੧੦੮।ਸਿਧੰਤ੍ਰੀ
।। ਯਾਸਿਕਾਜੇਤ੍ਰਹਿਕਰੀਤਅਉਤਰਅਬਜਾਂਨ।ਬਹੁਅਨਸਰਣ
ਨਿਆਇਜੋਤਾਹਿਨਿਰਾਦਰਮਾਂਨ।੧੦੯।ਚੌ।ਦੇਹਾਤਮਅਭ੍ਰ
ਮਾਂਨੀਜੋਈ।ਤਹਅਨਸਰਣਪ੍ਰਮਾਣਨਹੋਈ।ਆਤਮਤਤਪਰੋ
ਜਨਜਾਂਨ।ਤਹਅਨਸਾਰਿਵਿਚਾਰਪ੍ਰਧਾਂਨ।੧੧੦।ਦੋ।ਕੁਸ਼
ਦਿਦੁਖਕਰਦੁਖਤਜੋਤਾਂਹਿਮਰਣਜੋਆਂਹਿ।ਤਾਂਤੇਸੁਖਦਪ੍ਰਾਮ
ਤਮਾਸਿਧਹੋਤਨਿਰਬਾਹਿ।੧੧੧।ਸਵੈਯਾ।ਕੁਸਾਦਿਕਦੁਖ
ਤੇਤਿਆਗਤਜੋਤਨਤਾਹੀਤੇਆਤਮਪ੍ਰੇਮਵਿਚਾਰੋ।ਤਿਆਗਣ
ਜੋਗੋਜੋਦੇਹਪਛਾਂਣਜੋਈਦੁਖਦਾਇਕਆਪਸਿਧਾਰੋ।ਦੇਹ

ਕੋਤ੍ਰਿਜਾਗ੍ਰ।ਸਭੀਦੁਖਨਾਸਤਥੈਸੁਖਸੋਹਿਸੋਕਾਂਮਾਨਿਹਾਰੋ।।ਅ ੫੬ ਇਕਾਮਨਾਏ ਜਾਹੇ
ਭ੍ਰਾਂਤਿਤਹੀਪਰਪ੍ਰੇਮਸੁਆਤਮਮੈਸੁਨਿਦ੍ਰੈਖਸੁਦੇਹਾਦਿਖੈਨਿਰਧ
ਰੋ।੧੧੨।ਦੋ।ਦੁਖਕਾਰਣਤਨਜਾਂਨਕੈਆਤਮਪ੍ਰੇਮਾਦਿਛਾਰ।
ਤ੍ਰਿਜਾਗ੍ਰਕਰੈਸੁਖਹੇਤਜੋਆਤਮਹਿਤਨਿਰਧਾਰ।੧੧੩।ਦੋ।
ਤੈਸੇਆਤਮਹੇਤਪਛਾਂਨ।ਪ੍ਰਿਜਾਗ੍ਰਾਦਿਤਨਤ੍ਰਜਾਗ੍ਰਪ੍ਰਧਾਨ।।ਅ
ਤਹੀਦੁਖਨਿਜਹੇਤਾਦਿਛਾਰ।ਪਰਮਪ੍ਰੇਮਆਤਮਮੈਧਾਰ।੧੧੪
ਦੋ।ਮਰਨਪਰਮਹੈਦੇਹਕੋਆਤਮਅਮਰਪਛਾਂਨ।ਪਰਮਪੁਰ
ਖਾਰਥਆਤਮਾਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪਮਨਮਾਂਨ।।੧੧੫।ਵਾਦੀ।ਚੌ।
ਜੋਪੁਨਆਤਮਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥ।ਨਿਸਚੈਅੰਗਜਾਂਨਕ੍ਰਿਤ
ਰਥ।ਅੰਗਤੌਂਆਤਮਸਜਾਂਨ।ਕੋਹਵਿਸੇਖਕਉਨਪ੍ਰਮ ੦ਮ

ਨ॥੧੧੬॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਦੋ॥ਅਗਣਤੋਂਗਸਮਆਤਮਆਪਾਂਮੈਨ
ਜਿਨਜੈਦਾ॥ਗਜਾਂਨਆਰਿਜਾਂਨ॥ਬਿਸੇਖਕਰਬੰਧਮੁਕਤਤਾਹਵੈਯ॥
੧੧੭॥ਸਵੈਯਾ॥ਅੰਗਜੋਈਨਰਜਾਂਨਸੁਆਤਮਰੂਪਜਥਾਰਥ
ਨਹਿਪਛਾਨਤਾ॥ਕਰਤਾਭੁਕਤਾਨਿਜਆਤਮਕੋਨਹੀਵਾਸਰੂ
ਪਸ੍ਵਰੂਪਸੁਜਾਂਨਤਾ॥ਤਉਪੁਨਜੀਵਦੁਖੀਅਤਦੀਨਸੰਸਾਰੀ
ਉਦੈਮ੍ਰਿਤਆਪਕੋਮਾਨਤਾ॥ਜਾਵਿਧਅੰਗਕੀਦ੍ਰਿਸਪਛਾਂਨਸ
ਦਾਨਿਜਬੰਧਸੁਆਪਪਛਾਨਤਾ॥੧੧੮॥ਦੋ॥ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥ
ਆਤਮਾਨਹੀਜਾਂਨੈਅਗਿਜਾਂਨ॥ਬੁਧਵਾਰੋਧਨਅੰਗਵਤਨਾਂ
ਜੀਤਿਹਸੁਖਮਾਂਨ॥੧੧੯॥ਸੋ॥ਜੈਸੇਦੋਇਪੁਰਖਇਕਠੇਗਾਵ
ਮੈਨਿਰੰਤਰਨਿਸਚੈਪਉਗਾ॥ਏਕਪੁਰਖਧਨਗਾਡਜੋਜਾਂਨੈ॥ਤਾਂਕੇ

ਕਾਢਿਭੇਰਗਾਬਹੁਠਾਂਨੈ।੧੨੦॥ ਦੂਤੀਜਤਾਂਹਿਠਉਰਮੈਰਹੈ।ਧਨ
ਆਰਿਜਾਂਨਤੇਦੁਖੀਆਅਹੈ।ਤੁੰਮੈਧਨਆਰਿਜਾਂਨਸੁਜਾਂਤੇ।ਦੂ
ਖਅਧੀਨਟਿਰੈਬਹੁਤਾਂਤੇ।੧੨੧॥ਸਵੈਯਾ।ਅਬਤੱਗਾਵਿਸੇਖ
ਕਹੋਅੰਗਾਤੇਜੋਊਮੁਕਤਸ੍ਵਰੂਪਅਖੰਡਅਮੀਜੈ।ਆਤਮਰੂਪਚਿ
ਦਾਨਦਜਾਂਨਤਏਕਸਮਾਂਨਬਿਰਾਜਤਹੀਜੈ।ਦੇਹਾਦਿਤੇਭਿੰਨਸ੍ਵਰੂ
ਪਪ੍ਰਕਾਸਤੁਰੀਤੇਅਤੀਤਸੁਸਾਖੀਕਹੀਜੈ।ਤੱਗਾਵਿਸੇਖਸੁਆ
ਤਮਮੈਨਿਤਸੁਖਨਿਰੰਤਰਤਾਸਲਹੀਜੈ।੧੨੨॥ਦੋਹਾ।ਰਿਜਾਂਨੀ
ਨਿਸਚਾਭਿੰਨਸੁਨਾਂਊ।ਬਹੁਵਿਸੇਖਤਾਤੱਗਾਜਨਾਊ।ਆਤਮ
ਅਭੈਸੁਧਸਨਾਤਨਾ।ਸਦਅਕਰਤਾਜਾਂਨਪੁਰਾਤਨਾ।੧੨੩॥ਅਭੇਗ
ਤਾਅਸੰਸਾਰੀਇਕਰੂਪਾ।ਅਜਰਅਮਰਅਜਵਿਮਲਅਨੂਪਾ।ਸੁ

ਤੇਪ੍ਰਕਾਸਸਤਿਚਿਤਆਨੰਦਾ।ਪਰਪੂਰਨਸ੍ਰੁਛਾਵ੍ਰਮਹਾਂਸੁਖਕੰਦਾ।
੧੨੪॥ਅਸਨਆਦਿਵਿਕਾਰਅਤੀਤਾ।ਅਸਥੂਲਅਨੰਤਰੰਗ
ਜੋਨੇਤੀਤਾ।ਸਤਰਜਾਂਨਲਖਣਪਹਛਾਂਨਾ।ਸਰਬਜਗਤਾਆਸ੍ਰੈਦਿ
ਰਜਾਂਨਾ।੧੨੫॥ਜਾਵਿਧਆਤਮਤੱਤਗਵਿਚਾਰੈ।ਆਗਮਗੁਰ
ਨਭੁਵਨਿਰਧਾਰੈ।ਅਹੰਵ੍ਰਕਤੇਸ੍ਰਵਣਜੁਕੀਨਾ।ਮਨਨਨਿਦਿਧਜਾ
ਨਤੰਮੈਚੀਨਾ।੧੨੬॥ਹਸਤਾਮਲਵਤਾਮਨਭਵਜਾਨਾ।ਸਾਖਿਜਾਤਕ
ਰਆਤਮਦਿਰਜਾਂਨਾ।ਜਾਵਿਧਤੱਤਗਨਿਜਾਨੰਦਰਾਜੈ।ਪਰਮਪ੍ਰ
ਰਖਾਰਥਆਤਮਰਾਜੈ।੧੨੭॥ਸਵੈਯਾ।ਆਤਮਕੇਸਖਜਾਤ
ਭੁਜੇਜਥਸੂਖਸਮੁੰਦ੍ਰਭੁਜੋਨਿਸਚੈਤਥਾ।ਦੂਖਨਿਦਾਨਆਗਿਜਾਂਨਤਥ
ਤਿਹਕਾਰਜਥਾਪਭੁਜੋ।ਅਤਮੈਜਥਾ।ਪੂਰਣਆਨੰਦਏਕਚਿਦਾਨੰਦ

ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਆਪਲਹਿਜੋਸਥਾ ਦੇਸਕਾਲਤੇਆਦਿਅਪੂ
ਣਿ ਨਸਦਾਨੰਦਮੋਖਸ੍ਵਰੂਪਕਹਿਜੋਨਿਗਮੈਤਥਾ॥੧੨੮॥ਦੋ॥ਅਪ
ਨੀਮਾਹਿਮਾਂਆਹਿਤੱਗਰਾਜਤਪੈਸੁਖਧਾਂਮਾ॥ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਪ
ਣੋਨਿਜਮੁਕਤਸ੍ਵਆਤਮਰਾਂਮਾ॥੧੨੯॥ਚੌ॥ਆਤਮਲਾਭੁਤੇਅੰ
ਨਲਾਭੁਸੁਨਿ॥ਨਹੀਕਦਾਭਿਤਵੇਦਕਹਿਜੋਪੁਨਿ॥ਸਰਬਲਾਭੁਸੀ
ਮਾਪਾਹਿਛਾਂਨ॥ਆਤਮਲਾਭੁਏਕਾਵਿਰਜਾਂਨ॥੧੩੦॥ਤਾਂਤੇਵੇਦਵ
ਕਜੀਨਰਮਾਂਨਾ॥ਮੁਕਤਿਹੇਤਨਿਸਚੈਮਨਮਾਂਨਿ॥ਵੇਦਏਕਸਾਧਨ
ਸੁਨਜਾਂਤੇ॥ਆਤਮਭਗਜਾਂਨਅਪੇਖਸੁਤਾਂਤੇ॥੧੩੧॥ਸੋ॥ਨਿਜਆਤ
ਮਾਵਿਭਜਾਂਨਵੇਦਵਾਕਤੇਜੈਨਹੈ॥ਮੁਕਤਹੇਤਪਾਹਿਛਾਂਨਕੇਵਲਆਮ
ਤਮਾਵਿਗਜਾਂਨਏਕਾ॥੧੩੨॥ਦੋ॥ਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਆਤਮਾਸਿਧ

ਬ੍ਰਜੈਸੁਖਰੂਪ॥ ਵੇਦਵਾਕਕਰਗਿਆਂਨਤੇਅਪ੍ਰੋਖ੍ਯਸੁਬ੍ਰਹਮਅਨੂਪ॥
੧੩॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਸਿਧਾਂਤਰਹਸੇਵੇਦਾਂਤਪ੍ਰਕਰਣੇਸਵਾਨੰਦਵਿਰ੍ਹ
ਖਾਵਿਰਚਤੇਆਤਮਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਵਰਨਨੋਨਾਮਚਤੁਰਥਸ੍ਯਾਸ
॥੪॥ ਪੂਰਬਪਖੀਸੰਕਾਵਾਦੀਨਾਨ੍ਹੰ॥ ਆਤਮਗਿਆਂਨਸਾਖ੍ਯਾਤਜੋ
ਵੇਦਜੈਨਨਹੀਹੋਇ॥ ਵੇਦਵਕਤੇਜਾਨੀਐਪ੍ਰੋਖ੍ਯਆਤਮਾਸੋਇ॥੧
॥ਟੀ॥ ਆਤਮਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰਹੈਜੋਈ॥ ਵੇਦਵਾਕਤੇਜੈਨਨਹੋਈ॥ਸ
ਈਸਾਖ੍ਯਾਤਵੇਤਪਾਹਚਾਨ॥ ਜਾਇਦ੍ਵੈਕਰਗ੍ਰਹਣਸੁਗਿਆਨ॥੨॥
ਇੰਦ੍ਰੈਜੈਨਗਿਆਂਨਜੋਹਈਜੋ॥ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰਤਾਹਿਕਿਵਗਹੀਏ॥
ਸਬਦਜੈਨਗਿਆਂਨਜੋਹੋਇ॥ ਸਦਾਪ੍ਰੋਖ੍ਯਪਛਾਨੋਸੋਇ॥ ੩॥ ਸਿਧਾਂਤੀ
ਟੀਕਾ॥ ਇੰਦ੍ਰੈਜੈਨਗਿਆਂਨਜੋਜਾਂਨਾ॥ ਅਪ੍ਰੋਖ੍ਯਗਿਆਂਨਕਾਰਣਨਹੀਮਾਂਨਾ॥

ਵ੍ਰਿੰਦਸਮਾਇਹੁਵ੍ਯਕਤੇਜਾਂਨਾਇਇੰਦ੍ਰੈਬਿਕਾਸਾਛਤਤਿਹਭ੍ਰਾਂਨਾ।੪।
ਉਤ੍ਰਾ। ਵਾਦੀ। ਦੋ। ਤ੍ਰਿੰਦਸਮਾਜਾਹਿਰਸਾਂਨਜੋਇੰਦ੍ਰੈਜੋਨਪਛਾਂਨਾਕੇ
ਵ੍ਲਸਬਦਾਤਿਹਹੇਤਨਹਿਬਿਨਾਇੰਦ੍ਰੈਪਹਿਚਾਂਨਾ।੫।ਸਵੈਯਾ।ਪ
ਰੋਖਹੀਰਸਾਂਨਕੋਹੇਤਪਛਾਂਨਸ੍ਰੁਤੀਨਹੀਜੋਨਅਪ੍ਰੋਖਕਦਾਤਨਾਸ
ਬਦਸ੍ਵਭਾਵ੍ਯਪੋਰੇਖਾਰਸਾਂਨਕੋਹੇਤਸਭੀਜਰਾਸਿਧਪੁਰਾਤਨਾਨੈਜ
ਸ੍ਵਭਾਵਨਾਤਿਆਗਕਰੈਕੇਊਸਾਤੇਸਮਰਥਨਹੋਤਤਥਾਤਨਾਇੰਦ੍ਰੈ
ਜਨਰਸਾਂਨਅਪ੍ਰੋਖਪਛਾਨਨਹੀਤਿਹਭੇਦਕਹੋਜੋਜਥਾਤਨਾ।੬।
ਸਿਧਾਂਤੀ।ਸਿਕਾਦੋ। ਅਪ੍ਰੋਖਆਤਮਾਆਂਹਿਸੁਨਵੇਦਗੰਨਾਅ
ਪ੍ਰੋਖਾ।ਰਸਾਂਨਸੁਵਸਤਅਧੀਨਹੈਅਪ੍ਰੋਖਸੁਆਤਮਤੋਖਾ।੭।ਉ
ਤ੍ਰਾ।ਵਾਦੀ।ਤੌ।ਅਪ੍ਰੋਖਆਤਮਾਜਦਪਜਾਂਨਾਤਦਪਸਬਦਪ੍ਰੋਖ

ਮਾਤ੍ਰਮਜਾਹੁਤਸਾਧਨਨਹੀਜਾਂਤੇਅਪੇਖਗਿਆਂਨਨਹੀਹੋਤਸੁਤਾਂਤੇ।
ਤਾਂਤੇਮੁਕਤਿਆਭਾਵਦ੍ਰਿਣਾਰਾਮੁਕਤਿਆਭਾਵਿਪ੍ਰਸੰਗਉਦਾਹਰਿ।੭੩॥ 97
ਗਜਾਂਨਾਅਪੇਖਯੋਗਅਗਾਨਾਦਜੋਹਈਐ।ਤਾਂਮੈਸਬਦਪ੍ਰੇਖਜੋ
ਲਹੀਐ॥੮॥ਸੋ॥ਨਿਸਚੇਰਿਦੇਵਿਚਾਰਸਬਦਸ੍ਰਭਾਵਪੇਰੇਖਹੈ॥
ਅਪੇਖਾਰਿਜਾਂਨਨਿਰਧਾਰਬਿਨਾਇਦ੍ਰੈਨਹੀਸੰਭਵੈ।੯॥ਸਿਧਾਂਤੀ
ਸੰਕਾ।ਦੋ।ਬਾਰਿਬਾਰਅਭਿਆਸਤੇਸਬਦਗਜਾਂਨਕੇਜੀਨਾਅਪੇ
ਰੇਖਗਜਾਂਨਤਾਂਤੇਪ੍ਰਗਟਸਬਦਜਨਾਇਦਮੰਨਾ।੧੦॥ਉਤ੍ਰਵਾਦੀ॥
ਬਾਰਿਬਾਰਅਭਿਆਸਤੇਸਬਦਪ੍ਰੇਖਸ੍ਰਭਾਵ।ਅਨੁਮਾਂਨਗਜਾਂਨਜਿ
ਵਪ੍ਰਗਟਨਹਿਸਬਦਅਪੇਖਅਭਾਵ।੧੧॥ਸੋ॥ਬਾਰਿਬਾਰਅਭ੍ਯਾ
ਪ੍ਰੇਖਗਿਜਾਨ ਸਜੋਜਾਂਨਾ।ਸਬਦਗਜਾਂਨਅਵਿਸੇਖਪਛਾਂਨਾ।ਅਪੇਖਾਰਿਜਾਂਨ
ਬਿਨਮੁਕਤਨਹੋਇ।ਵੇਦਕਹਿਓਨਿਸਚੈਕਰਸੋਇ।੧੨॥ਦੋ॥ਸਿ
ਧਾਂਤੀਕੇਮਤਵਿਖੈਸੰਕਾਵਾਦੀਕੀਨ।ਇਕਦੇਸੀਉਤ੍ਰਕਹੈਵਿਚ

ਤਾਸਿਧਾਹਿਤਚੀਨਾ।੧੪।। ਇਕਦੇਸੀ। ਸਵੈਯਾ। ਵੇਦਾਮਚਾਰਜ ੫੦
ਤੇਖਟਲਿੰਗਾਉਪੇਤਕੀਓਸ੍ਰਵਣੀਸੁਰਗਯਾਂਨੋ।ਅਤੀਤਅਭਿਆਸ ਸਹਤ
ਕੀਯੋਤਿਹਮਾਂਹਿਸੁਸਬਦਸਹਾਇਉਦੈਮਨਾਧਿਯਾਂਨੋ।ਸਬਦਰਗਯਾਂ
ਨਤਥਾਤਿਹਾਧਿਯਾਂਨਪ੍ਰਪਕਭਓਮਨਸਾਧਨਜਾਨੋ।ਸੋਈਮਨਸਾਧਨ
ਆਤਮਰਗਯਾਂਨਮੈਹੋਤਸਾਛਾਤਸੋਮੋਖਨਿਦਾਨੋ।੧੫।। ਵਾਦੀ। ਦੋਹਾ।
ਅੰਤਹਕਰਣਸਾਧਨਨਹੀਜਾਂਤੇ।।ਆਤਮਾਗਿਯਾਂਨਸਾਛਾਤਨਤਾਂਤੇ
।ਸਾਛਾਤਮਾਹਿਸਾਧਨਮਨਜੋਇ।ਕੈਸੇਅੰਗਾਮੁਕਤਨਹੀਹੋਇ।੧੬
ਇਕਦੇਸੀ। ਦੋ। ਜੈਸੇਕੇਵਲਨੇਤ੍ਰਕਰਿਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਜਾਨਹੀਹੋਇ।ਕੇ
ਵਲਅੰਤਹਕਰਣਤੇਤੈਸੇਗਯਾਂਨਨਹੋਇ।੧੭।। ਸਵੈਯਾ। ਸਿਸਕਾਰ
ਸਹਾਇਜੋਚਖਸ੍ਵਰੂਪਸੋਈਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਜਾਮੈਹੋਤਜਨਾਂਉ।ਤੈਸੇਹੀਵੇ

ਦਕਾਬਿਜਨਜਹਾਇਜੋਈਮਨਜਾਂਨਸੁਸ੍ਰੂਪਨਗਾਂਉ੍ਰ।ਤਾਂਹੀਤੇਜਾਂ
ਨਸੁਆਤਮਾਗਿਜਾਂਨਸਾਛਾਤਪ੍ਰਕਾਸਸ੍ਵਰੂਪਮਨਾਉ੍ਰ।ਯਾਵਿਧਮੋ
ਖਨਿਸੰਕਪਛਾਂਨਜਥਾਵਿਧਮੋਹਕਹੋਜੋਸੁਜਨਾਉ੍ਰ।੧੮॥ਵਾਦੀ।
ਛੀਨਨੀ।ਮਨਵਾਛਾਸਹਜਾਨਅਪ੍ਰਾਪਤਾਅਹੀਮਆਤਮਾਕਹ
ਯੋਸੁਅਪ੍ਰਾਪਤਾ।ਯਾਵਿਧਮਨਕੋਕੀਨਿਖੇਧਾ।ਕੈਸੇਤਿਹਕਰਆਤ
ਮਵੇਦਾ।੧੯॥ਇਕਦੇਸੀ।ਛੋ।ਅਬਸੁਨਤਾਤਪਰਜਸੁਤਗਾਊ
।ਮਨਬਾਲੀਜੁਨਿਖੇਧਜਨਾਂਉ੍ਰ।ਜੋਪੁਨਿਲੋਕਿਕਸਬਦਵਿਚਾਰ।
ਤਾਕੇਵੇਦਨਿਖੇਧਉਚਾਰ।੨੦॥ਵੈਦਕਸਬਦਨਿਖੇਧਨਤਾਂਤੇ।
ਭੁਗਲਖਣਾਕਰਸੁਨਤਾਂਤੇ।ਵੈਦਕਸਬਦਸੀਸਕਾਰਰਹਤਸੁਨ
।ਕੀਓਨਿਖੇਧਸੁਮਨਨਿਸਚੈਪੁਨਿ।੨੧।ਵੈਦਕਸਬਦਸਹਤਮਨ

ਜੇਈ। ਆਤਮਸਾਛਤਸਾਧਨਹੈਸੋਈ। ਜਾਵਿਧਿਮਨਸਾਧਨ ੫੧
ਪਹਚਾਂਨਾ। ਸਾਖ੍ਯਾਂਤਹੋਤਆਤਮਵਿਗਯਾਂਨਾ। ੨੨। ਪੂਰਬਪਖਨਿ
ਖੇਪਸੁਜਾਂਤੋ। ਇਕਦੇਸੀਕੀਓਪ੍ਰਗਟਸੁਤਾਂਤੋ। ਅਥਸਿਧਾਂਤੀਕ
ਹੈਬਖਾਂਨਾ। ਇਕਦੇਸੀਮਤਨਿਖੇਧਪਹਿਚਾਂਨਾ। ੨੩॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਸ
ਵੈਯਾ॥ ਆਪਤਵੇਦਮਹਾਸਰਬਗੋਸੋਈਵਿਗਯਾਂਨਅਪੂਰਖੋਕੋਕ
ਰਣਾ। ਅਲੌਕਕਬ੍ਰਹਮਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਾ। ਅਰੀਮਸ੍ਵਰੂਪਸੁਵੇਦਉਚ
ਰਣਾ। ਅਚਾਰਜਵੇਦਕਹਿਜੋਖਟਲਿੰਗਉਪੇਤਤਿਸੋਈਨਿਤਬ੍ਰਹਮ
ਵਿਚਾਰਣਾ। ਵੈਦਕਗਯਾਂਨਅਪੂਰਬਚਿਦਾਨੰਦਹੇਤਸੋਈਅਗਯਾਂ
ਨਿਵਾਰਣਾ। ੨੪। ਚੌ। ਇਕਦੇਸੀਅਬਕਹੋਵੀਚਾਰਾ। ਮਨਸਾਧ
ਨਕੈਸੇਸੁਉਚਾਰਾ। ਸੁਧਆਤਮਾਬਿਨੁਆਂਨਸਾਧਨਮੰਨਾ। ਅਬਵਕੇਵ

ਆਨ ਹੋਤ ਕਿਸੇ ਰੀਜ ਕੋ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸੂਨ ਹੈ ਸਾ

ਸਟਨੋਕਾ

ਲਖ੍ਯੂਮਗਜਾਂਨਜੈਂਨੋ ॥੨੫॥ ਜੋਪੁਨਅਨੁਗਜਾਂਨਸਾਧਨਅੰਨਾ ॥ ਤ
ਉਪੁਨਬ੍ਰੂਪਕੋਹੋਨਿਸਚੈਅੰਨਾ ॥ ਦ੍ਰਿਹਜਪਦਾਰਥਮੈਕੋਹੋਜਾਂਨਾ ॥ ਕਿਯੋ
ਆਤਰੀਸੁਖਦੁਖਗਜਾਂਨਾ ॥੨੬॥ ਜੋਪੁਨਦ੍ਰਿਹਜਪਦਾਰਥਸਾਧਨ ॥
ਸੁਤੰਤ੍ਰਮਨਨਹੀਗਜਾਂਨਾ ॥ ਮਗਾਧਨਾ ॥ ਆਂਤਰੀਜਸੁਖਦੁਖਮੈਕੋ ॥
ਮਨਬਿਨੁਸਾਖੀਵੇਦਸੁਲੋਕੋ ॥੨੭॥ ਸੁਖਦੁਖਤਦਾਕਾਰਮਨਜਾਂਨ
॥ ਗਿਜਾਤਾਤਿਹਸਾਖੀਵਿਗਜਾਂਨਾ ॥ ਉਭੈਪਖਵਿਰੋਧਸੁਜਾਂਤੌ ॥ ਮਨ
ਸਾਧਨਨਹੀਪ੍ਰਗਟਸੁਤੰਤੌ ॥੨੮॥ ਇਕਦੇਸੀ ॥ ਨਨ੍ਹੀ ॥ ਸੋਪਾਧਿਕ
ਆਤਮਕੋਜਾਂਨਾ ॥ ਮਨਸਾਧਨਸਾਛੰਤਪਛੰਨਾ ॥ ਜਾਵਿਧਮਨਸਾ
ਧਨਸਿਧਜਾਂਤੌ ॥ ਸੋਪਾਧਿਕਆਤਮਮੈਤੰਤੌ ॥੨੯॥ ਸਿਧਾਂਤੀ ॥
ਸਦੈਜਾ ॥ ਸੋਪਾਧਿਕਬ੍ਰੂਪਕੋਹੋਜਬਆਤਮਤਾਸਮੈਕਭਿਨਉਪਾਧ

ਕਹੋਜੀ।ਅਰਗਜਾਂਨਕਹੋਅਥਵਾਮਨਸੋਇਉਭੈਪਖੁਮਾਂਹਿਵਿਰੋ
ਧਲੋਹੋਜੀ।ਆਰਗਿਜਾਂਨਉਪਾਧਕਹੋਜਬਜਾਂਨਸੁਖੋਪਤਿਆਤਮ ਸੁਖੁਪਤੀਮੈਅਨਸਾਧਨਨਹੀ
ਸਿਧਨਹੋਜੀ।ਸੁਖੋਪਤਮੈਮਨਲੀਂਨਪਛੰਨਤਹਾਂਅਨਭੂਤਸੁਆ
ਤਮਹੋਜੀ।੩੦॥ਛਿ॥ਮਨਉਪਾਧਜਬਾਆਤਮਕਹੋ।ਆਤਮਾਅ
ਸੈਦੋਖਤਬਲੋਹੋ।ਪ੍ਰਥਮਸੋਪਾਧਿਆਤਮਾਕਹੈ।ਤਾਂਪਾਛੈਸਾਛ
ਤਸੁਧਹੈ।੩੧॥ਜਾਵਿਧਾਆਤਮਾਆਸ੍ਰੈਜਾਂਨਾ।ਮਨਸਾਧਨਨਹੀ
ਤਾਹਿਪਛੰਨਾ।ਸਰਬਪ੍ਰਕਾਰਮਨਕੀਜੋਨਿਖੇਧਾ।ਕਹੂੰਨਸਾਧਨ
ਮਨਕੋਵੇਦਾ।੩੨॥ਤਾਂਤੇਕੇਵਲ[illegible]ਰਗਿਜਾਂਨਾ।ਆਤਮਸਾਧਨ
ਸਾਛਤਮਨਮਾਂਨਾ।ਅਉਪਨਿਖਧਾਵਿਸੇਖਣਆਤਮਮੈਸੁਨਿ॥ ਮਨਮੈਜਾਨਨਾ।
ਉਪਨਿਖਦਾਸਿਧਆਤਮਤਾਂਤੇਪ੍ਰਨਾ।੩੩॥ਅਉਪਨਿਖਦਵਿਸੇਖਣ

ਉਪਨਖਦ[illegible]ਵਿਸੇਖਣਤਾਹੀਏਹਸਿਧਹੋਂਦੀਹੈ

ਤਬਸਿਧਹੋਇਆ।ਉਪਨਿਖਦਵਾਸਿਧਕੇਵਲਜਬੋਸ੍ਰੋਇਆ।ਅੰਨ
ਪ੍ਰਮਾਂਣਾਨਿਖੇਧਪਛੰਨ।ਉਪਨਿਖਦਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਮਾਨਸੁਜਾਂਨ।੩੪
ਲੋਕਕਵਾਕਦਸਮਤ੍ਰਿਜੋਇਆ।ਤਾਕਰਦਸਮਰਾਜਾਂਨਸਿਧਹੋਇ
।ਕੇਵਲਸਬਦਾਬਿਨਾਈਂਦ੍ਰੈਜਾਂਨ।ਤਾਂਭੈਦਸਮਾਸਿਧਪਖਣਾਂਨ
।।੩੫।ਦੋ।।ਪ੍ਰਭੇਜਅਨੁਸਾਰਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਹੈਸਦਾਪ੍ਰਮਾਨਪਛੰਨ।
ਆਤਮਸਦਾਅਪ੍ਰੋਖਹੈਵ੍ਰਿਦਰਜਾਂਨਤਿਵਮਾਂਨ।੩੬।ਸਵੈਯਾ
।ਜੋਨਿਜਆਤਮਸਰਬਨਿਰੰਤਰਜਾਂਨਸੋਈਅਪ੍ਰੋਖਸਦਾਤਨ।
ਤਾਸਮਨਿਪਜੇਈਜੋਈਜਾਂਨਸੋਈਅਪ੍ਰੋਖਸ੍ਵਰੂਪਤਥਾਤਨ।
ਜੋਈਜੋਈਤਾਸਤੇਦੂਰਪਛਾਂਨਪਰੋਖਸੋਈਨਹੀਬ੍ਰਹਮਕਦਾਤਨ
।ਅਪ੍ਰੋਖਸ੍ਵਰੂਪਸੋਆਤਮਹੈਸ੍ਰੁਤਿਜਨਗਜਾਂਨਅਪ੍ਰੋਖਜਥਾਤਨ।

੩੭॥ਦੋ॥ਸਦਾਅਪ੍ਰੋਖਸੁਆਤਮਮਾਤਾਂਮੈਸ੍ਰੁਤਕੋਰਿਜਾਂਨਾ॥ਅਪ੍ਰੋ
ਖਰੂਪਨਿਸਚੇਕਹੁਜੇਬ੍ਰਿਦਰਹਤਮਨਜਾਂਨ॥੩੮॥ਚੌ॥ਅਪ੍ਰੋਖਸ੍ਰੁ
ਭੁਾਦ੍ਰਆਤਮਮੈਜਾਂਤੋ॥ਵੈਰਕਗਜਾਂਨਪ੍ਰੋਖਨਤਾਂਤੋ॥ਜਬਬ੍ਰਿਤਉ
ਚਰੈਨਿਤਵੇਦਾ॥ਅਪ੍ਰੋਖਆਤਮਾਕਹੈਅਭੇਦਾ॥੩੯॥ਆਤਮਸ
ਛਤਕਾਰਹੈਜੋਈ॥ਮੁਕਤਹੇਤਪਾਰਚਾਂਨੇਸੋਈ॥ਸੋਸਾਛਤਵੇਦ
ਕਰਜਾਂਨਾ॥ਅਪ੍ਰੋਖਆਤਮਾਬ੍ਰਹਮਗਜਾਂਨਾ॥੪੦॥ਦੋ॥ਪ੍ਰਮਾਂਨਬ੍ਰਤ
ਜੋਵੇਦਹੈਅਪ੍ਰੋਖਗਜਾਂਨਕੇਹੇਤ॥ਨਿਰਣੇਕਰਵੀਚਾਰਮਨਆਤ
ਮਅਰਥਸੀਕੇਤ॥੪੧॥ਵਾਦੀ॥ਸਵੈਜਾਨਨੂੰ॥ਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਸੁ
ਆਤਮਮੈਇਕਵੇਦਕਹੂੰਸੁਉਚਾਰਤਹੈ॥ਮਨਵਾਚਾਅਗੰਮਕਹੂ
ਉਚਰੇਸ੍ਰੁਤਿਆਪਨਿਖੇਧਾਵਿਚਾਰਤਹੈ॥ਜਾਵਿਧਵੋਇਪ੍ਰਕਾਰਦਿ

ਰੇਪਸੁਕਹੁਤਿਨਵਿਸੇਖਸੰਭ੍ਰਾਰਤਹੈ।ਵੇਦਅਰਥੀਮਪ੍ਰਧਾਂਨਕਹੋਅ
ਬਦ੍ਵਾਤਿਹਰਥੀਮਸੁਪਾਰਤਹੈ।੪੨॥ਸਿਧਾਂਤੀ।ਦੋ।ਵਿਕਲਪਾ
ਸੰਭੁਵਦੋਇਸੁਨਜਾਂਤੇਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਨਾ।ਉਭੈਬਿਦ੍ਵਸਥਾਕਹਤਹੇਤਜ
ਵਿਰੋਧਾਇਕਮਾਂਨਾ।੪੩।ਚੌ।ਵਿਧਨਿਖੇਧਵਾਕਦੋਇਸੁਨਾ।ਯ
ਥਕੁਤਵਕਨੇਨਿਸਚੈਪੁਨਿ।ਵੇਦਵਿਖੇਵਿਧਵਾਕਪਛਾਂਨਾ।ਵੇਦਅ
ਰੀਮਾਂਨਿਖੇਧਪਛਾਂਨਾ।੪੪॥ਜੈਸ੍ਰੁਤਿਵੇਦਅਰਥੀਮਜਨਾਇ।ਤ
ਸਾਅਰਥਾਅਥਕਹੇਸੁਨਾਇ।ਸਕਤਾਬ੍ਰਿਤਸਾਛਤਵੇਦਸੁਨਾ।ਕਰਿ
ਨਿਖੇਧਪਜਾ।ਵਿਧਨਿਸਚੈਪੁਨਿ।੪੫॥ਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਸੁਆਤਮਅਰਥ
ਨਾ।ਵੇਦਵਿਖੇਆਤਮਾਇਵਮਾਂਨਾ।ਜਹਤਾਜਹਤਲਖਣਜੋਈ
।ਤੁਪਕਰਸਾਛਤਆਤਮਾਹੋਈ।੪੬।ਜਹਤਾਜਹਤਬ੍ਰਿਤਨਬ੍ਰਿਤਜ

ਨਾ।ਤਿਹਕਰਆਤਮਾਸਿਧਨਮਾਨਾ।ਤੁੰਤੇਭਾਗਲਖਣੋਜੋਗਾ।ਅ ੦੫੪
ਤਮਗਜਾਨਸਾਖ੍ਯਾਤਸੋਜੋਗਾ।।੪੭।।ਵਾਦੀਪ੍ਰਸਨਾ।ਸਵੈਯਾਨੰ।।
ਤਤ੍ਵਮਸੀਮਹਾਂਵਾਕਮੈਜਾਂਨਨਹੀਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਸੋਭੁਵੋਹੋਈ।ਲਛ
ਣਾਬ੍ਰਿਤਗਉਣਪ੍ਰਜੋਗਮੈਜਾਂਨਪ੍ਰਧਾਨਪ੍ਰਜੋਗਾਦਿਖੇਨਹੀਸੋਈ।
ਸਾਖ੍ਯਾਤਪ੍ਰਧਾਨਸੁਵੇਦਮੈਜਾਂਨਸੁਤਤ੍ਵਮਸੀਮਹਾਂਵਾਕਕਹੋਏਈ।
ਲਖਣਾਤਿਹਮਾਂਹਿਅਜੋਗਾਪਛਾਨਸੁਤਾਅਰਥਾਤਿਆਗਪ੍ਰਸੰਗ
ਸਮੋਈ।।੪੮।।ਦੋ।।ਤਤ੍ਵੰਵਾਕਪ੍ਰਧਾਨਸਭੁਕਹੋਏਵੇਦਸੁਵਿਚਾਰ।
ਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਤਾਂਮੈਕਹੋਮਹਾਂਉਜੋਗਉਚਾਰ।।੪੯।।ਸਿਧਾਂਤੀ।।
ਪ੍ਰਸਨਾ।ਚੌ।ਜਦਪਤਤ੍ਵੰਪਦਮੈਜਾਂਨਾ।ਏਕਾਦਿਭੁਕਤਾਸੋਤਪਹਿ
ਚਾਂਨਾ।ਤਤ੍ਵੰਪਦਏਕਤਾਜੋਈ।ਮਹਾਵਾਕਮੈਭਾਖੀਸੋਈ।।੫੦।।

ਤਥਾਪੀਵਿਰੋਧਅਰਥਹੈਜਾਂਤੈ।ਸੋਕੈਸੇਨਿਸਚੈਸੁਨਿਤਾਂਤੇ।
ਜੀਵਈਸਅਤਅੰਤਾਵਿਰੋਧਾ।ਬਿਧਮੁਕਤਭੇਦਯੁਗਸੋਧਾ।੫੧
।ਮੁਖਅਰਥਅਸਿਕੁਵਜਾਂਤੇ।ਜਹਤਾਜਹਤਲਖਣਾਤਾਂਤੇ।ਯਾ
ਵਿਧਤਿਆਗਾਵਿਰੋਧਉਭੈਸੁਨ।ਅਵਿਰੋਧਅਰਥਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਸੋ
ਪੁਨਿ।੫੨॥ਵਾਦੀਉਤ੍ਰ॥ਸਿਧਾਂਤੀਜਹਜੁਕਤਨਹੋਇ।ਸੁਤਅ
ਰਥਤਿਆਗਹੈਜੋਇ।ਵੇਦੋਕਤਗ੍ਰਹਣਕਰਣਹਮਜੋਗ।ਪ੍ਰ॥
ਅਨਥਾਤਾਹਿਕਰਣਸੁਅਜੋਗ।੫੩॥ਸਵੈਯਾ॥ਸੁਨਮਾਹਿਪ੍ਰ
ਮਾਨਕੀਓਜੋਈਜਾਨਸੁਭਯਾਬਾਤਸੈਨਹੀਜੋਗਕਦਾਤਨ।ਸੁਤੀਅ
ਨਸਾਰਵਿਚਾਰਪ੍ਰਧਾਨਸੁਆਪਤਵੇਦਕਹੈਜੁਸਦਾਤਨ।ਸੋਹ
ਮੈਕੋਪ੍ਰਮਾਣਪਛਾਨਨਹੀਅਨਥਾਕਰਤਵਤਦਾਤਨਿ।ਤਤਤ੍ਵੈਪਦ

ਈਸਤਥਾਪੁਨਜੀਵਉਤਭੈਏਕਤਕਹੈਸੁਜਦਤਨਾ।੫੪।ਸਿਧਾਂ ੫੫
ਤੀ।ਟੀ।ਵਿਰੋਧਸੁਭਾਵਉਤਭੈਪਰਛਾਂਨਾ।ਭੇਦਗ੍ਰਾਹਮਾਨਾਂਤਰਮੇ
ਨਾ।ਪ੍ਰਮਾਂਣਵਿਰੋਧਅਰਥਹੈਜੋਏਹੀ।ਤਾਂਮੈਭਾਗਲਖਣਾਹੋਈ।
੫੫।ਸੋ।ਈਸ੍ਵਰਜੀਵਪਛਾਂਨਵਿਭੁਪਰਪਤਿਹਪ੍ਰਗਟਹੈ।ਭੇਦ
ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਪ੍ਰਮਾਣਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਹੋਵੇਗਾਹੈ।੫੬॥ਵਾਦੀਉਵਾ।ਟੀ
ਮਾਂਨਾਂਤਰਵਿਰੋਧਹੈਜੋਏਹੈ।ਸ੍ਰੁਤਿਪ੍ਰਮਾਣਕਰਬਾਧਹੈਸੋਏਹੈ।ਸ੍ਰੁਤਿ
ਕੇਪ੍ਰਬਲਪ੍ਰਮਾਣਸੁਜਾਂਤੇ।ਭੇਦਕਮਾਨਬਾਧਾ।ਅਤਿਤਾਂਤੇ।੫੭॥ ਨਿਬ੍ਰਤਕਹੈਹੋਰਪ੍ਰਮਾਣਕਾਬਿਅਰ ਹੈਹੋਰਪ੍ਰਮਾਣ
ਅਰਥਾਕਹੋਜਦਾਪੁਨਜਾਂਨਾ।ਅਖੰਡਅਰਥਨਹੀਸਿਧਪਛਾਂਨ
।।ਸਰਬਪ੍ਰਮਾਣਵਿਰੋਧਭੈਕਰੋ।ਲਖਣਾਂਬ੍ਰਿਤਕਾਹੈਅਨੁਸਰੋ।
੫੮।ਸੋ।ਮੁਖਅਰਥਸ੍ਰੁਤਜੋਇਗ੍ਰਹਣਸਦਾਕਰਤਵਹੈ।ਨਾਹਿਅ

ਸ੍ਰੁਤਿਵਸੋਇਕਪੈਵੇਦਜੋਪ੍ਰਗਟਕਰਿ॥ ੫੮॥ ਇਕਦੇਸੀਉਤ੍ਰ॥ ਸਵੈ
ਯਾ॥ ਤਤ੍ਵਮਸੀਮਹਾਵਾਕਜੋਈਸੁਨਤਾਸਮੈਤੋਹਿਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਬ
ਈ॥ ਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਕੋਸੁਅਭਾਵਜੇਈਸੋਈਇਸਕਹਿਨੋਹਮੋਰੇ
ਸੁਖਦਾਈ॥ ਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਕੋਜੋਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਹੈਸੁਬ੍ਰਿਥਾਸੁਵਿਚ
ਤਾਵਿਚਾਰਕਖਾਈ॥ ਬਿਨਾਲਖਣਾਸੁਏਕਤਪਛਾਂਣਾਮਹਿਬ੍ਰ
ਹਮਕਜਾਂਨਕਹ੍ਯੋਸ੍ਰੁਤਿਬਾਣੀ॥ ੬੦॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਦੋ॥ ਵਿਕੁਧਸ੍ਰ
ਤ੍ਰਾਵਜੀਵੇਸਕੋਕੈਸੇਏਕਤਕਜਾਂਨਾ॥ ਲਖਣਾਂਬ੍ਰਿਤਬਿਨਕੋਹੋਅ
ਥਕੈਸੇਸੰਭਵਆਂਨ॥ ੬੧॥ ਇਕਦੇਸੀਉਤ੍ਰ॥ ਦੋ॥ ਸਰਪੰਜੁਅ
ਹਦਕਜਖਾਸੁਨਾ॥ ਸਰਪੰਥਾਪਰਜੁਕਸੋਂਨਤਥਾਪੁਨਿ॥ ਤਤਵ੍ਰ
ਪਦਮੈਤੈਸੇਜਾਂਨ॥ ਜੀਵਬ੍ਰਾਂਪਬ੍ਰਹਮਉਕਜਾਂਨ॥ ੬੨॥ ਦੋ॥ ਵ੍ਰ

ਪਦਜੀਵਸੁਬਾਧਕਰਤਤਪਦਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਤਿਪਾਦਾ।ਜਾਵਿਧਗੁ ੫੬
ਰਪਦਏਕਤਾ।ਜੰਜਾਲੇਰਹਤਵਿਦ੍ਵਾਦਾ।੬੩॥ਸਿਧਾਂਤੀਸੈਕਾ।ਚੌ
।ਤਤ੍ਵੰਪਦਜੁਗਮਹੈਜੋਈ।ਤਹਮਪਕਵਨਕੋਬਾਧਸਮੋਈ।ਜੋ
ਬਾਂਦੀਕੋਊਸਿਕਤਐਸੋ।ਪਰਮਾਤਮਕੇਬਾਂਧਸੁਤੈਸੋ।੬੪॥ਤ
ਊਪੁਨਸਰਬਾਵਿਦਾਂਤਬ੍ਰਿਥਾਸੁਨ।ਮਿਥਜਾਜੀਵਪ੍ਰਤਿਪਾਦਤਹੈ
ਪੁਨਿ।ਸਾਸਤ੍ਰਮਾਂਹਿਅਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸਿਗਾ।ਜਾਵਿਧਹੋਤਪਖਤ੍ਰਹਿ
ਭੂਗਾ।੬੫॥ਇਕਦੇਸੀਉਤਰ।ਸਵੈਯਾ।ਸੰਤਿਗਿਸੰਨਅਨ
ਤਜੇਬ੍ਰਹਮਸੋਈਨਿਜਤਤਵਿਚਾਰਜਥਾਰਥ।ਤ੍ਵੰਪਦਜੀਵਕੋਬਾਂ
ਧਪਛੂੰਨਨਹੀਤਤਬ੍ਰਹਮਕੇਬਾਧਸ੍ਰੁਤਾਰਥਾ।ਪੁਰਖਾਰਥਬ੍ਰੂਪਾਧਿ
ਦਾਨਿਦਬ੍ਰਹਮਅਬਾਧਸ੍ਵਰੂਪਸੁਜਾਂਨਪ੍ਰਮਾਰਥ।ਜਾਵਿਧਗਜਾਂ

ਸੁਬ੍ਰਹਮਅਖੰਡਿਸੁਜੀਵਕੇਬਾਧਲਖੇਜੁਤ੍ਰਿਤਾਰਥਾ। ੬੬॥
ਤੌ। ਸਿਧਾਂਤੀ। ਨਹੂੰਕਜੀਵਬ੍ਰਹਮਪਾਇਓਨਾ। ਜੜ੍ਹਅਸਦ
ਚੈਤੰਨਪਛਾਂਨਾ। ਜੜ੍ਹਸ੍ਵਰੂਪਜੀਵਕੋਹੋਜੋਈ। ਪ੍ਰਦਵਤੋਭੁ
ਗਤਾਨਾਹਿਨਸੋਈ॥ ੬੭॥ ਤਾਂਮੈਸੂਤ੍ਰਾਦਿਕੋਧਬਹੁਭੁਾਂਨਾ। ਚੇਤੰ
ਨਜੀਵਕਹੈਸੂਤ੍ਰਮਾਂਨਾ। ਚੇਤਨਸ੍ਵਰੂਪਕੋਹੋਜੀਉਜਾਤੋ। ਬ੍ਰਹਮਸ੍ਵ
ਰੂਪਅਬਾਧਸੂਤਾਤੋ। ੬੮॥ ਦੋ॥ ਜੀਵਬਾਧਜੋਕ੍ਰਹਿਕਹੋ
ਸੋਸੰਭਵਨਹੀਹੋਇ। ਜਾਂਤੇਜੀਵਸੁਬ੍ਰਹਮਹੈਕੈਸੇਬਾਧਕਹੁਸੋ
ਇ॥ ੬੯॥ ਇਕਦੇਸੀਉਕ੍ਤ। ਸਵੈਯਾ। ਚੈਤੰਨਅਭਾਸਸੁਜੀ
ਵਸ੍ਵਰੂਪਨਹੀਜੜ੍ਹਚੇਤੰਨਤਾਹਿਕਹੀਜੈ। ਜਾਨਦਿਲਖਣਸ੍ਵਰੂਪ
ਉਭੈਤੇਜਗੀਸੁਨਜੀਵਸ੍ਵਰੂਪਪਤੀਜੈ। ਤਾਹਿਕੇਬਾਧਕਜੋਸੁ

ਤਜਾਂਨਸੋਬ੍ਰਹਮਰਸਜਾਂਨਤੇਮੋਖਲਈਜੈ॥ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਤੇਭਿੰਨ
ਨਹੀਸੁਅਰੋਪਤਯਾਦ੍ਰਿਸਏਕਤਬੋਧਅਗੀਜੈ॥੧੦॥ਦੋਹਾ॥ਜੋ
ਵਸ੍ਤੁਤੇਨਹੀਬ੍ਰਹਮਸ੍ਵਰੂਪ॥ਪ੍ਰਕਾਸਜਾਂਤੇਤਿਹਰੂਪ॥ਤੈਸੋਨਹੀ
ਜੜ੍ਹਜੀਵਪ੍ਰਪੰਚਾਂਨ॥ਕਰਤਾਰੁਕ੍ਰਤ੍ਰੂੰਤੇਮਾਂਨ॥੧੧॥ਸੋ॥ਅਨਿਰਵ
ਚਨੀਜੀਉਜਾਂਨਜੜ੍ਹਚੇਤਨਤੋਂਭਿੰਨਸੋ॥ਬਾਧਜੋਬਾਤਿਦਮਾਂਨ
ਕਹਿਓਸੁਵੇਦਉਚਾਰਕੈ॥੧੨॥ਸਿਧਾਂਤੀਸੰਕਾ॥ਚੌ॥ਨਨੂੰਨੀ
ਰੂਪਬ੍ਰਹਮਜੋਜਾਂਨ॥ਕੈਸੇਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤਭਾਇਓਮਾਂਨ॥ਆਰੂਪ
ਮਾਨਿਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਸੁਕੈਸੇ॥ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਰੂਪਜੀਵਕਹਿਓਜੈਸੇ॥੧੩
॥ਉਤ੍ਰਇਕਦੇਸੀ॥ਸਵੈਯਾ॥ਨੀਰੂਪਅਕਾਸਜਥਾਪ੍ਰਤਿਬਿ
ਬਾਤਿਨੀਰਮੈਦੇਖਪ੍ਰਸਿਧਵਿਚਾਰੋ॥ਅੰਤਹਕਰਣਦ੍ਵਿਧੈਤੇ

ਵਬ੍ਰਹਮਭ੍ਰਾਇਓਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤਿਜਿਉਤੁਰਧਾਰੋ।ਰੂਪਹੀਰੂਪਭਇ
ਓਪ੍ਰਤਿਰੂਪਕਹਿਓਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਸੁਵੇਦਉਚਾਰੋ।ਸਰਬਹੀਬ੍ਰਹਮ
ਯਥਾਜਲਬਾਬਾਪਤਥਾਜੀਉਬਾਪਸੁਬ੍ਰਹਮਸੰਤ੍ਰਾਰੋ।੧੪।।ਸੋ।
ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਮਾਨਜਹਸਭੁਜਗਰੋਜੋਈ।ਏਕਆਤਮਾਨਿਸਚੈਸੋਈ।
ਅਵਿਜਾਨਤਬਾਤਿਹਕਾਰਜਬਾਧਾ।ਮੁਕਤਰੂਪਪਰਮਾਤਮਸ
ਧਾ।੧੫।।ਜਾਵਿਧਬਾਸਾਂਨਉਦੈਜਬਹੋਇ।ਕੇਵਲਪਰਮਾਤਮ
ਨਿਜਸੋਇ।ਮੁਕਤਰੂਪਸੋਖ੍ਯਾਇਕਜਾਤੋ।ਜੀਉਬਾਪਾਸਿਧਭਇ
ਓਤਾਂਤੋ।੧੬।ਸੋ।ਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਾਬਿਨਜਾਂਨਜੀਵਬਾਧਾਨਿਸ
ਚੈਭ੍ਰਾਇਓ।ਨਿਰਸੰਦੇਹਇਵਮਾਂਨਮੁਕਤਸਨਾਤਨਬ੍ਰਹਮਹੋ।
੧੭।।ਸਿਧਾਂਤੀਉਤ੍ਰ।ਚੌ।।ਇਕਦੇਸੀਮਤਖੰਡਨਹੇਤਾ।।ਸਿਧਾਂਤੀ

ਅਥਕਹੈਸੈਕੇਤਾ।ਇਕਦੇਸੀਐਸੇਨਹੀਹੋਇ।ਸੁਤਿਅਨੁਬੁ
ਦ੍ਵਿਰੋਧਕਹਿਜੋਜੋਇ।੭੮।ਸੋ।ਜੀਵਬ੍ਯਾਪਜਬਹੋਇ।
ਬੀਧਮੁਕਤਅਪ੍ਰਸੰਗਾਤਥਾ।ਭਿੰਨਭਿੰਨਆਸ੍ਰੈਸੋਇਬੀਧਮੁ
ਕਤਦੋਜਗਾਤਮੈ।੭੯।ਸਵੈਯਾ।ਭੋਕਤਾਜਗਮੈਸੁਨਜੀ
ਵਪ੍ਰਸਿਧਸੁਖੀਹਉਆਦੋਅਹੰਕਾਰਕਰੈਜਿਵਾ।ਬਿਨਾਂਕ
ਰਤ੍ਰਿਤ੍ਵਨਹੀਭੋਕਤਿਤ੍ਵਅਕਰਤਾਅਭੋਕਤਸੁਜਾਨਸਦਾਕਿਦ
।ਭੋਕਤਾਨਹੀਜਾਂਨਸੁਗਿਆਤਾ।ਬਿਨਾਜਗਮੈਕਪ੍ਰਦੇਖਨਸੀ
ਤਦਤਾਤਿਵਾ।ਪੂਰਬਬਗਸਾਂਨਤਤਹਪੁਨਾਇਛਤਜਾਂਨਤਥੈਕਰ
ਤਾਜਗਮੈਇਵਾ।੮੦।ਦੋ।ਯਾਵਿਧਬੀਧਨਜੀਵਕੇਜਗਾਤਮ
ਹਿਧਰਿਚਾਂਨਾ।ਤਾਂਹਿਬਾਂਧਪੁਨਬ੍ਰਹਮਕੇਮੁਕਤਿਕਹਿਜੋਸੁਬਖ

ਨਾ।੨੧॥ਦੋ॥ਜਾਹਿਵਿਰੋਧਅਤਿਸੈਕਰਹੋਇ।ਬਾਂਧਜੀਵ
ਮੁਕਤਬ੍ਰਹਮਜੋਇ।ਆਸ੍ਰੈਬੰਧਜੀਵਕਉਜਾਂਨ।ਆਸ੍ਰੈਮੁ
ਕਤਜੁਬ੍ਰਹਮਬਖਾਂਨ।੨੨॥ਜਬਪੁਨਜੀਵਬਾਂਧਤੁਮਕਹੋ।ਸ੍ਰ
ਵਣਾਦਿਵਿਖੈਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਕਿਵਲਹੋ।ਮੋਖਅਰਥੀਜਬਕਹੋਪ੍ਰਬ੍ਰਿ
ਤਾਕਾਂਕੇਮੋਖਹੇਤਆਸ੍ਰਿਤਾ।੨੩॥ਸਵੈਯਾ॥ਜੋਪੁਨਜੀਵਕੋ
ਬੰਧਕਹੇਤਬਕਉਨਕਰੈਸ੍ਰਵਣਾਦਕਖਾਈ।ਅਰਥੀਜੋਏ
ਮੋਖਕਹੇਤਬਕਉਨਕੇਹੇਤਸੋਮੋਖਚਹੈਸੁਖਦਾਈ।ਅਪਨੇ
ਹਿਤਮੋਖਚਹੈਅਬਵਾਪੁਨਆਨਕੇਹੇਤਕਹੋਨਿਰਣਾਂਈ।
ਜੋਪੁਨਆਨਕੇਹੇਤਕਹੋਨਹੀਸੋਬੁਧਿਹੇਤਸੁਜਾਨਕਹਾਈ।੨
੪॥ਚੌ॥ਆਂਨਹੇਤਨਹੀਜਤਨਕਰੈਕੋ।ਨਹੀਦੇਖੋਜੇਜਗਮੈਂ

ਜਗ੍ਯਾਪੁਰਖਾਰਥਰਹਿਤਬਿਚਾਰ॥ਅਪਨੇਨਾਸਨ
ਜੌਸੁਖਹੋਇ॥ਤੈਸੇਦੁਖਅਭਾਵਨਹੀਸੋਇ॥ 116
ਸਵੈਸੋ॥ਅਪਨੇਮੋਖਕੇਹੇਤਜਥਕੋਹੋ॥ਤਾਂਮੈਦੋਵਿਕਲਪਤਬ ੫੯
ਲਹੋ॥੮੫॥ਅਪਨੇਨਾਸਪੁਰਖਾਰਥਹੋਇ॥ਕਿਧੋਪੁਰਖਾਰਥ
ਸਾਧਨਸੋਇ॥ਆਦਿਵਿਕਲਪੂਨਸੰਭਵਧਾਰੌ॥ਜਗ੍ਯਪੁਰਖਾਰ
ਥਜਗ੍ਯਾਮੈਜਾਂਨਾ॥ਦੁਖਾਭਾਵਪੁਨਸੁਖਪਛਾਂਨਾ॥੮੬॥ਅਪ
ਨੇਨਾਸਨਹੀਜੁਗ੍ਯਾਸੋਇ॥ਤਾਂਤੇਪੁਰਖਾਰਥਨਹੀਹੋਇ॥ਦੂਤੀ
ਵਿਕਲਪਅਸੰਭਵਜਾਂਨਾ॥ਅਪਨੇਨਾਸਨਹੀਸੁਖਮਾਂਨਾ॥੮
੭॥ਇਕਦੇਸੀਸੰਕਾ॥ਸਵੈਯਾ॥ਦੁਖਕੇਹੇਤਸੁਜੀਵਪਛਾਨਨ
ਹੀਅੰਨਜਾਂਨਕਹਿਜੇਸੁਜਥਾਰਥ॥ਤਾਂਹੀਕੇਨਾਸਤੇਦੁਖਅ
ਭਾਵਸੁਹੇਤਪਰਾਨੰਦਮੋਖਕ੍ਰਿਤਾਰਥ॥ਕਾਰਨਨਾਸਤੇਕਾਰ
ਜਨਾਸਪ੍ਰਸਿਧਸਦਾਜਗ੍ਯਾਜਨਹਿਤਾਰਥ॥ਜੀਵਕੇਨਾਸਤੇ

ਮੋਖਪਛਾਂਨਸਭੀਦੁਖਨਾਸਕਰੈਜੋਪੁਰਖਾਰਥਾ।੮੯॥ਸਿਧਾਂਤੀ
॥ਉਤ੍ਰ॥ਅਪਨੋਨਾਸਭੁਜੋਜਬਜਾਂਨਾ।ਕੋਕੈਦੁਖਅਭਾਵਸੁਖਮਾਂ
ਨਾ।ਅਪਨੇਹੇਤਜੁਗਾਮਜਗਾਵਹੀਜੈ।ਤਾਹਿਨਾਸਬ੍ਰਿਥਾਜੁਗਾਖ
ਹੀਜੈ।੯੦॥ਅਸੰਤਬ੍ਰੂਪਨਹੀਜੀਵਕੋਹੇਸੁਨਾ।ਸ੍ਰੁਤਿਵ੍ਰਿਧੰਹੋਇ
ਸਕੈਜਿਉਪੁਨ।ਜੀਵਬ੍ਰੂਪਕਰਬ੍ਰਹਮਪਛਾਂਨਾ।ਪ੍ਰਵੇਸਕੀਜੋਦੇ
ਹਮੈਸੁਨਮਾਂਨਾ।੯੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਬ੍ਰਹਮਤੇਜੀਵਅਭੇਦਕਹੇਜੇ
ਸ੍ਰੁਤਿਨਾਹਿਅੱਸਤਿਵਿਰੋਧਕਹੋਜੀ।ਬ੍ਰਹਮਤੇਅੰਨਨਹੀਦ੍ਵਿ
ਤੀਯਾਸੋਤਾਤਿਵਬ੍ਰਹਮਤੇਭਿੰਨਨਹੋਜੀ।ਬ੍ਰਹਮਤੇਭਿੰਨਨਹੀਰਮ
ਤਾਇਤਆਦਿਕਵੇਦਉਚਾਰਲਹੋਜੀ।ਵੇਦਵਿਧਿਰਮੁਖਏ
ਹਿਕਹਿਓਜਏਈਜੀਵਕੋਬ੍ਯਾਪਸ੍ਵਰੂਪਅਹੋਜੀ।੯੨॥ਇਕਦੇਸੀ

।ਟੀਕਾਨਨੂੰ।। ਅਸੀਸਾਰੀਅਜਬ੍ਰਹਮਸ੍ਵਭਾਵ।ਤਾਂਮੈਜਗਾਅ ੬੦
ਤਿਅੰਤਅਭਾਵ।ਜੀਵਰੂਪਕੈਸੇਕਰਹੋਣੀ।ਤਾਂਤੇਜੀਵਭ੍ਰਿਨ
ਹੈਸੋਈ।।੬੩।।ਉਤ੍ਰਾਸਿਧਾਂਤੀ।ਟੀ।ਜਦਪਐਸੇਵਾਸਤ੍ਵਜਾਂ
ਨ।।ਨਿਰਵਿਕਾਰਬ੍ਰਹਮਪਰਛਾਂਨ।ਆਵਿਦਿਆਉਪਾਦਰੂਪਕ
ਰਜਾਂਮੈ।।ਸੈਸਾਰਸਬੰਧਕਲਪਤਹੈਤਾਂਮੈ।।੬੪।।ਆਵਿਕ
ਕੀਜਿਉਨਭ੍ਰਮੈਜਾਂਨ।ਕਲਪੈਨੀਲਮਾਆਦਿਵਿਧਾਂਨ।ਤੈਸੇ
ਬ੍ਰਹਮਮਾਂਹਿਸੁਨਜਾਂਤੇ।ਆਵਿਦਕਸੈਸਾਰਸੁਤੰਤੇ।੬੫।ਰੂ
ਪਰੂਪਪ੍ਰਤਿਰੂਪਾ।ਆਦਿਸ੍ਵਤਾ।ਤਿਹਕਰਬ੍ਰਹਮਤਦਾਕਾਰਉਤ।
ਸਰਬਸ੍ਵਰੂਪਬ੍ਰਹਮਪਰਛਾਂਨਾ।ਤਹਸ੍ਵਤਿਤਾਂਤਪਰਜਜਾਹਿਜਾਂਨਾ।
੬੬।।ਸਵੈਯਾ।। ਅਖੰਡਚਿਦਾਨੰਦਜੀਵਸ੍ਵਰੂਪਸਤੋਸਿਧਬ੍ਰ

ਮਸੂਤ੍ਰਾਵ੍ਯਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ ਜਿਵੈਘਟਅੰਬਰਅੰਬਰੋਸੋਇਕਜਾਂਨਤ
ਬਾਜੀਵ੍ਯਬ੍ਰਹਮਹੁਲਾਸੀ॥ ਤਾਸਮੈਨਾਹਿਨਅੰਤਰਠਾਂਨਸੁਏਕਹੀ
ਰੂਪਸਦਾਅਬਿਨਾਸੀ॥ ਅਬਾਧਸ੍ਵਰੂਪਮੈਬਾਧਕਹੋਹਿਕਿਮਜੀ
ਵ੍ਯਸੁਬ੍ਰਹਮਨਅੰਤਰਤਾਸੀ॥ ੯੭॥ ਟੀਕਾ॥ ਮੁਖਸਮਾਨਾਧਿਕਰਣ
ਕਰਜਾਂਨ॥ ਜੀਵ੍ਯਬ੍ਰਹਮਏਕਤਾਰਸਾਂਨ॥ ਮਹਾਂਅੰਬਰਘਟਅੰਬ
ਰਜਿਉਸਾਨ॥ ਮੁਖਏਕਤਾਯੁਗਮੈਤਿਉਪ੍ਰਾਨ॥ ੯੮॥ ਜਾਵਿਧ
ਏਕਤ੍ਵਰਸਾਨੇਕੋਹੇਤਾ॥ ਭਾਗਲਖਣਾਨਿਸਠੇਦੇਤਾ॥ ਅਲਪਰ
ਸਰਬਗ੍ਯਾਆਦਿਕੋਜਿਤੋ॥ ਤਿਆਗਲਖੋਇਕਚੇਤਨਤਿਤੋ॥
੯੯॥ ਤਾਂਤੇਬਾਧਏਕਤਾਜੋਈ॥ ਵੇਦਵ੍ਯਾਹਜਪਹਿਚਾਨੋਸੋਈ॥
ਭਾਗਲਖਣਾਕਰਸੁਨਜਾਂਤੋ॥ ਉਭੈਏਕਤਾਸਿਧਸੁਤਾਂਤੋ॥ ੧੦੦

ਦੋ। ਇਕਦੇਸੀਖੰਡਨਕੀਓਜਾਦਿਧਾਨਿਸਚੈਜਾਂਨਾ।ਨਿਰਾਸ ੬੧
ਅਥਪੂਰਬਪਖਕੈਕਰਹੁਸੁਵਿਧਵਤਮਾਂਨਾ।੧੦੧।ਸਵੈਯਾ।
।ਵਿਰੂਪਸ੍ਰੂਪਓਰੈਸੁਨਜਾਂਸਤੇਈਸਦਜੀਵਏਕਤਨਹੋਈ।
ਪ੍ਰਤਖਆਦਿਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਸਿਧਾਵਿਰੋਧੁਕਥੰਸੁਤਭਾਖਤਹੈਇਕ
ਸੋਈ।ਲਖਣਾਬ੍ਰਿਤਾਂਧੀਤੇਜਾਂਨਸੁਹੇਤਏਕਫੁਰਜਾਂਨਕਰੈ
ਨਿਰਣੋਈ।ਵਿਰੂਪਜੋਮਾਇਕਭਾਸਤਹੈਸੋਈਤਾਸਨਿਰਾਸ
ਕਹੈਇਕਜੋਈ।੧੦੨।ਦੋ।ਸਰਬਪ੍ਰਮਾਂਣਵਿਰੋਧਜੋਲਖ
ਣਾਬ੍ਰਿਤਕਰਤਜਾਗੁ।ਏਕਚਿਦਾਨੰਦਆਤਮਾਅਵਿਰੋਧ
ਸ੍ਰੂਪਮੈਲਾਗ।੧੦੩।ਚੌ।ਮਾਂਨਾਤਰਕੇਬਾਧਜੋਹਈਜੋ
ਬਿਨਾਪ੍ਰੋਜਨਨਿਹਫਲਕਹੀਜੋ।ਬਿਨਾਵਿਰੋਧਅਰਥਸਿਧਹੋ

ਇਹਿਕਰਤੂਜੋਗਾਨਿਸਚੈਕਰਸੋਇ॥੧੦੪॥ਤਤਵੂੰਪਦਜੁਗਮ
ਜੋਛੀਨਾ॥ਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਾਸਿਪਏਕਤਾਂਕੀਨਾ॥ਏਕਪਦਪਰਮਾਂਣਠ
ਹੀਜਾਂਤੋ॥ਪਰਮਾਂਣਹੇਤਜੁਗਮਪਦਜੁਨਤਾਂਤੋ॥੧੦੫॥ਜੁਗ
ਪਦਮਿਲਮਹਾਂਵਾਕਪਛਾਂਨਾ॥ਪ੍ਰਮਾਂਣਰੂਪਤਤਵੂੰਪਦਮਾਂਨਾ॥
ਮਹਾਂਵਾਕਏਕਤਾਹੇਤਾ॥ਵੇਦਕਹਿਜੋਨਿਰਨੇਸੰਕੇਤਾ॥੧੦੬॥
ਸੋਪੀਏਵਦਤਵਤਜਾਂਨਾ॥ਵਿਰੋਧਪਦਏਸਕਾਲਤਜਮਾਂਨਾ॥ਤਤ
ਵੂੰਪਦਮੈਨਿਸਚੈਤੈਸੇ॥ਵੇਦਕਹਿਜੋਨਿਰਣੈਕਰਜੈਸੇ॥੧੦੭
॥ਸਵੈਯਾ॥ਜਾਹਿਪ੍ਰਕਾਰਕੇਏਕਵੂਗਜਾਂਨਭੁਜੋਜਥਾਚਿਤਪ੍ਰ
ਕਾਸਅਖੰਡਤਤਾ॥ਭੇਦਕੋਤਿਜਾਗ॥ਅਭੇਦਸਵ੍ਰੂਪਲਖੋਜੋਨਿਜ
ਤਤੂਸਦਾਸੁਖਮੰਡਤਤਾ॥ਤਦਾਨਹੀਸੋਖੋਏਪਦਹੂਸ਼ਕੀਦਤਰਮੋਂ

ਨਜਦਾ।ਜਿਵਬ੍ਰਹਮਾਂਨਪੂਰਿਹੋਤਾ।ਤਬਜਾਂਨੋਸੋਮੁਕਤਸ੍ਵਰੂਪਸ
ਦਾਨੰਦਦੁਖਅਭਾਵਕਹੈਇਵਪੰਡਿਤਾ।੧੦੮।ਸੋ।ਜੀਵਬ੍ਰ
ਹਮਾਇਕਗਜਾਂਨਅਭੇਦਰੂਪਨਿਸਚਾਜਿਸੈ।ਸਦਾਮੁਕਤ
ਦ੍ਯੁਮਾਂਨਵੇਦਕਹਿਓਸੁਉਚਾਰਕੈ।੧੦੯।ਇਤਿਸ੍ਰੀਸਿਧੰ
ਤਰਹਸੇਵਿਦਾਂਤਪ੍ਰਕਰਣੇਸਦਾਨੰਦਵਿਦ੍ਯਾਵਿਰਚਤੇਵੇਦ
ਪ੍ਰਮਾਂਣਜਥਾਰੂਤਵਰਨਨਨਾਮਪੰਚਮੋਸ੍ਥਲਾ।੫।ਦੋਹਰਾ।ਅ
ਨੰਦਘਨਨਿਜਆਤਮਾਤਾਂਹਿਵਿਚਾਰਪ੍ਰਧਾਂਨ।ਆਪਤਕਾਂ
ਮਵਿਚਾਰਸੋਪਰਮਾਨੰਦਨਿਧਾਂਨ।੧।ਚੌ।ਨਿਜਾਨੰਦਆਤ
ਮਾਜੋਈ।ਸਦਾਮੁਕਤਪਹਿਚਾਂਨੇਸੋਈ।ਤਾਂਹਿਗਜਾਂਨਜਬ
ਮਨਮੈਭਾਸੈ।ਆਪਤਕਾਂਮਤਦਾਸੁਪ੍ਰਕਾਸੈ।੨।ਸਵੈਯਾ।

ਆਨੰਦਸੁਭਾਵੁਸਦਾਨਿਜਆਤਮਤਾਂਹਿਵਿਚਾਰਆਨੰਦਪ੍ਰ
ਕਾਸੀ। ਦੁਖਅਭਾਵਤਬੀਜਗੋਹੋਇਜਬੈਤਿਹਾਵ੍ਰਿਸੁਏਕਤ
ਸ੍ਵਭਾਸੀ। ਪ੍ਰੇਮੋਕੋਮੰਦਿਰਜੋਨਿਜਆਤਮਤਾਸਸ੍ਵਰੂਪਆਨੰਦ
ਬਿਲਾਸੀ॥ ਆਨੰਦਸ੍ਵਰੂਪਬਿਵਾਦਅਤੀਤਅਖੰਡਸਨਾਤਨ
ਏਕਹੁਲਾਸੀ। ੩॥ ਦ੍ਵਾਦੀਪ੍ਰਸ੍ਨ। ਚੌ॥ ਆਨੰਦਰੂਪਜਥਾਅ
ਤਮੋਹੋਇ। ਪੂਰਣਸ੍ਵਭਾਵਕਹੋਨਿਜਸੋਇ। ਸੋਸਾਰਅਵਸ
ਥਾਮੈਸੁਨਜਾਂਤੋ। ਕੈਸੇਨਹੀਭਾਸਤਜਗਤਾਂਤੋ। ੪॥ ਸਿਧਾਂ
ਸਿਕਾ। ਨਿਨ੍ਹਾ। ਪਰੰਪ੍ਰੇਮੋਕੋਅਸਪਦਜੋਈ। ਨਿਜਆਤਮਪ
ਰਤੌਨੈਸੋਈ। ਸਦਾਸਫੁਰਨਜਗਤਮੈਜਾਂਨਾ। ਤਾਂਤੇਆਤ
ਮਆਨੰਦਭਾਂਨਾ। ਪਾਦੋ। ਪਰੰਪ੍ਰੇਮਤਾਂਮੈਪ੍ਰਗਟਜੋਨਿਜਆਤ

ਮਧਾਰਿ॥ਆਨੰਦਰੂਪਤਾਂਤੇਪ੍ਰਗਟਭਾਸਤਹੈਸੰਸਾਰ॥੬ ੬੩
॥ਵਾਦੀ॥ਦੋ॥ਜਿਹਜਗਮਾਹਿਅਭਿਮਾਨਨਹਿਹਉਆਨੰਦਸ੍ਰ
ਰੂਪਾ॥ਤਾਂਤੇਆਨੰਦਪ੍ਰਗਟਨਹਿਕੈਸੇਆਨੰਦਰੂਪਾ॥ ॥ਸਵੈਯ
॥ਸੋਖਾਅਵਸਥਾਵਿਖੈਜੋਈਆਨੰਦਏਕਸੁਭਾਵਸੁਨਜੋਆ
ਤਮਜੰਗ॥ਆਤਮਆਨੰਦਕਲੇਸਤੇਜਾਨੁਸੁਜੀਵਆਨੰਦੀ
ਕਹੈਨਿਸਚੈਤੰਗ॥ਤੈਸੋਆਨੰਦਸੁਭਾਵਅਹੰਕਾਰਨਹੀਪ੍ਰ
ਭਾਸਤਹੈਜਗਮੈਅੰਗ॥ਬ੍ਰਹਮਕੋਆਨੰਦਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸਤਮੋ
ਖਮੈਨਾਹਿਪ੍ਰਪੰਚਦਸਾਅੰਗ॥੮॥ਦੋ॥ਆਨੰਦਰੂਪਜੋਬ੍ਰਹਮ
ਕੋਮੋਖਅਵਸਥਾਤੁੰਨ॥ਸੰਸਾਰਅਵਸਥਾਮੈਪ੍ਰਗਟਕੈਸੇਤਹਿ
ਪਰਗਜਾਂਨ॥੯॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਚੌ॥ਸੰਸਾਰਅਵਸਥਾਮੈਸੁਨਜਾਂ

ਤੋ॥ਪ੍ਰਤਬਿੰਪਸਤਾਕਰਿਆਬ੍ਰਿਤਭਾਂਤੇ॥ਜਦਪਾਆਨੰਦਭ੍ਰਾਸ
ਤਹੈਜੈਂਵ੍ਰਾ॥ਪ੍ਰਤਬਿੰਪਸਤਾਅਭਿੰਨ੍ਰਿਤਹੈਅੰਗਾ॥੧੦॥ਵਾਦੀ॥
ਕਉਨਪ੍ਰਤਬਿੰਪਕਹਿਜੋਅਬਜੰਨਾ॥ਆਗਿਜਾਂਨਅਬਵਾਤਿਹ
ਤ ਕਾਰਜਮਾਂਨਾ॥ਅਕਜਾਂਨਪ੍ਰਤਿਬਿੰਪਕਹੋਅਬਜਾਂਤੇ॥ਵਿਕਲਪਦੇ
ਇਪ੍ਰਗਟਸੁਨਤਾਂਤੇ॥੧੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਪ੍ਰਤਬਿੰਪਕਹੋਅਗਜਾਨਜ
ਬੈਤਬਕਉਨਕੋਹੋਤਕਹੋਅਬਸੋਈ॥ਬ੍ਰਹਮਆਗਿਜਾਂਨਕਹੋ
ਅਬਵਾਨਿਜਜੀਵਕੋਸੋਪ੍ਰਤਿਬਿੰਪਕਹੋਈ॥ਬ੍ਰਹਮਆਗਿਜਾਂਨ
ਹੈ ਕ+ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਪਨਹੀਸੋਇਬ੍ਰਹਮਸਰਬਗਸਮੋਈ॥ਸੁੰਪਰਗਜਾਂਨਸ੍ਰ
ਰੂਪਵਿਖੈਆਗਿਜਾਨਅਸਿਭਵ੍ਰਜਾਂਨਸਦੋਈ॥੧੨॥ਟੀਕਾ॥ਬ੍ਰਹ
ਮਮਾਂਹਿਅਗਜਾਂਨਨਹੋਈ॥ਸਰਬਗਅਖੰਡਚੇਤੰਨਕਹੋਜੋਸੋਈ

॥ਜੀਵਹੁਅਗ੍ਯਾਂਨਕੋਹੋਨਹੀਜਾਂਨਾ॥ਜੀਵਅਭੇਦਬ੍ਰਹਮਤੇਮਾਂਨ ੬੪
॥੧੩॥ਨਹੀਆਂਨਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੇਆਦਿ॥ਅਭੇਦਕਹ੍ਯੋਸ੍ਰੁਤਿਤਾਇਉ
ਪ੍ਰਤਪਾਦਾ॥ਜੀਵਬ੍ਰਪਕਰਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਦੇਸਾ॥ਦੇਹਮਾਂਹਿਕਹ੍ਯੋਸ੍ਰੁ
ਤਿਨਿਰਦੇਸਾ॥੧੪॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਕਲਪਨਾਂਮਾਤ੍ਰਜੀਵਕੋਜਾਂਨਾ॥
ਅਗ੍ਯਾਂਨਕ੍ਰਜੋਨਿਸਚੈਕਰਮਾਂਨਾ॥ਦਾਸਤ੍ਰਜੀਵਚੇਤੰਨਪਛਾਂਨਾ॥
ਗ੍ਯਾਂਨਰੂਪਨਿਰਨੈਇਕਤਾਂਨਾ॥੧੫॥ਵਾਦੀ॥ਦੋਹਾ॥ਜਾਵਿਧਾਅੰ
ਗੀਕਾਰਜੋਜੀਵਮਾਂਹਿਆਵਿਦ੍ਯਾਂਨਾ॥ਬ੍ਰਹਮਮਾਂਹਿਕੈਸੈਨਹੀਕ
ਹੇਸੰਭਵਆਵਿਦ੍ਯਾਂਨਾ॥੧੬॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਦੋਹਾ॥ਨਹੀਜੀਵਨਹੀਬ੍ਰ
ਹਮਮੈਆਵਿਦ੍ਯਾਂਨਸਿਧਪਹਚਾਂਨਾ॥ਨਿਰਵਿਭਾਗਚੇਤੰਨਵਿਖੇ
ਪ੍ਰਤਬਿੰਬਕਆਵਿਦ੍ਯਾਂਨਾ॥੧੭॥ਵਾਦੀ॥ਸਵੈਯ॥ਜੈਸਾਰਾਅਦ੍ਵੈਸ

ਸਟਾਨਾਹੋਵੈਗਾ

ਸ਼ਾਦਿਖੇਜਬਨਾਂਹਿਸੁਆਨੰਦਕੋਪ੍ਰਕਾਸਸਟਾਂਤਨਾਪ੍ਰਤਬੰਧ
ਸਤਾਕਰਿਜੈਪੁਨਿਉਕਤਿਕੋਹੇਅਬਤਾਸਪ੍ਰਸਿਧਾਪੁਰਤਨਾਕ
ਉਨਕੀਪ੍ਰਾਪਤਤੇਪਰਤਬੰਧਾਨਿਬ੍ਰਿਤਕੋਹੇਜੋਈਹੇਤਤਬਤਾ।
ਸਿਸਾਰਕੀਪ੍ਰਾਪਤਤੇਨਧੀਜਾਂਨਿਬ੍ਰਿਤਸਿਸਾਰਕੀਹੇਤਕਟਤਾ
॥੧੮॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਦੋ॥ ਜਦਪਿਸਿਸਾਰਅਵਸਥਆਹਿ।ਅਦ੍ਰਿ
ਦ੍ਰਬੂਪਸਭਭ੍ਰਾਸਤਆਂਹਿ।ਕੇਵਲਆਰਿਜਾਨਆਤ੍ਰਤੇਜਾਂਨ।
ਦ੍ਵੈਤਰੂਪਸਬਦਾਦਿਕਭਾਂਨ। ੧੯॥ ਤਾਂਸੈਂਰੂਚਆਤਿਅੰਗ੍ਰਸੁਕ
ਹੈ।ਾਦਿਖੈਭੋਗਾਦਛਾਡਿਤਧਰੈ।ਨਿਸਦਿਨਤਿਹਦ੍ਰਮਨਲਲ
ਚਾਵੈ।ਇਕਖਿਣਆਤਮਧਿਆਂਨਨਪਾਵੈ। ੨੦॥ ਅਗੀਤਾਦਿ
ਖੈਭਾਵਨਾਹੈਜੋਈ।ਤਹਕਰਚਿਤਬ੍ਰਿਤਚਿਚਲੋਈ।ਤਾਂਤੇਖ

ਣਾਇਸਥਿਤਨਹੀਪਾਵੈ॥ਵਿਖੈਬ੍ਰਿਤਿਰਾਗਵੰਛਾਚਿਤਲਾਵੈ॥੨੧॥ ੬੫
ਰਿਤਾਬ੍ਰਿਤਿਛਿਤਲਤਾਜੋਹਈਜੋ॥ਤਥਕਰਆਨੰਦਪ੍ਰਗਟਨਹੀ
ਹੋ॥ਪ੍ਰੇਮਪ੍ਰੇਮਕੋਆਲੈਜੋਈ॥ਆਨੰਦਕੰਦਨਹੀਜਾਨੈਸੋਈ॥੨
੨॥ਸਵੈਯਾ॥ਸਰਬਾਂਗਪ੍ਰਤਿਜੋਈਨਿਜਆਤਮਆਨੰਦਰੂਪਸ
ਨਾਤਨਰੂਪਾਸੈ॥ਅਤਿਸੈਕਰਪ੍ਰੇਮਸਭੀਜਨਕੋਨਿਤਤਾਸਮੈਰਹਿਤ
ਉਪਾਯਪ੍ਰਕਾਸੈ॥ਅਤਿਹੀਨਿਕਟੀਸਭਅੰਤਰਜੇਸੁਨਤਾਸਪ੍ਰਮ ਮਾਲ
ਦਰੂਇਓਪ੍ਰਜਾਸੈ॥ਕਿਠਸਬਲਾਂਜਿੰਦੈਪ੍ਰਮਾਦਰੂਜੇਨਹੀਆਨੰਦ
ਰੂਪਹੁਲਾਸੈ॥੨੩॥ਚੌ॥ਕੇਵਲਪ੍ਰਮਾਦਮਾਤ੍ਰਤੇਜਾਂਨਾ॥ਨਿਜਸ
ਰੂਪਆਨੰਦਨਹੀਭਾਨਾ॥ਪ੍ਰਤਬਿੰਧਕਲਪਤਿਨਹੀਵਾਸਤੁਜਾਂਤੇ
॥ਭਾਸਤਹੀਅਨੁਭਵਾਸਸੁਤਾਂਤੇ॥੨੪॥ਵਾਦੀ॥ਦੋ॥ਦੈਤਵਰਸ

ਜੈਤੁਮਕਹੋਐਦ੍ਰਿਸਾਕਉਨਵਿਚਾਰ।ਪਰਮਾਤਮਾਦ੍ਰਿਸਾਕਹੋਜੀ
ਵਕਿਯੋਅਨਸਾਰ।੨੫।ਚੌ।ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਵੈਤਪਰਮਾਤਮਕਹੋਸੋ
ਸੈਭਵਨਹੀਹੋਤਸੁਲੋਹੋ।ਸਰਬਗਗਯਾਂਨਰੂਪਪਹਚਾਂਨ।ਬ੍ਰਹਮ
ਅਭੇਦਵਿਤਿਹਮਾਹਿਪਛਾਂਨ।੨੬।ਬ੍ਰਹਮਾਬਿਨਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸਨਹੀਹੋਇ
।ਸਦਾਪਰਮਾਤਮਾਅਦ੍ਵੈਸੋਇ।ਤਾਂਤੇਪ੍ਰਮਾਤਮਮੈਂਜਾਂਨ।ਦ੍ਵੈਤ
ਦ੍ਰਿਸਸੈਭਵਨਹੀਮਾਂਨ।੨੭।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਦੋ।ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਵੈਤਸੁ
ਜੀਵਹੈਆਵਿਦ੍ਯਾਵਾਨਜੋਂਮਾਹਿ।ਪਰਮਾਤਮਾਦ੍ਰਿਸਾਨਹੀਯਿ
ਉਤਿਸਚੈਨਿਰਬਾਹਿ।੨੮।ਵਾਦੀ।ਸਵੈਯਾ।ਜੀਵਅਭੇਦ
ਸੁਬ੍ਰਹਮਤੇਜਾਂਨਅਨੇਕਸ੍ਰੁਤੀਸੁਉਚਾਰਤਹੈਜੀ।ਤਾਸਮੈਅੰਤ
ਰਹੈਕਕਹੈਜਬਵੇਦਵਿਰੋਧਵਿਚਾਰਤਹੈਜੀ।ਯਥਾਦ੍ਰਿਸਾਪਰ

ਮਾਤਮਨਾਂਹਿਤਖਾਨਹੀਜੀਵ੍ਰਸੈਂਭਾਰਤਹੈਜੀ।।ਯਾਵਿਧਵੇਦਾਵਿ ੬੬
ਰੋਧਾਤਿਜਾਗਾਕੋਹੇਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਜੋਨਿਹਾਰਤਹੈਜੀ।। ੨੯ ।।ਸਿਧਾਂਤੀ।
ਭੀ।ਯੁਗਅਭੇਦਜਦਾਪਿਹੈਜੈਸੇ।।ਬਿੰਬਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਭੇਦਬਕਤੇ
ਸੋ।।ਸਰਬਗਅਲਪਗਭੇਦਪਾਵਾਂਨਾ।।ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਰੈਤਜੀਵਦਿ
ਗਜਾਂਨਾ।। ੩੦ ।।ਵਾਦੀ।।ਵਿਖਮਾਬਿੰਬਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਾਦਾਂ
ਸਾਤਮਾਂਹਿਉਪਜਤਹੈਭ੍ਰਾਂਤਾ।।ਉਪਾਧਾਸਿਧਪ੍ਰਥਮੈਸਥੋਹੋਇ।
ਬਿੰਬਹੋਇਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤਿਸੋਇ।। ੩੧ ।।ਦ੍ਰਿਸਾਸਿਧਪ੍ਰਥਮਜਬ
ਹੋਇ।।ਸਿਧਹੇਤਉਪਾਧਤਬਸੋਇ।।ਸਿਧਉਪਾਧਆਦਿਪਰ
ਛਾਂਨਾ।।ਪ੍ਰਤਬਿੰਬਕਲਪਤਦ੍ਰਿਸਾਂਤਯਮਾਂਨਾ।। ੩੨ ।।ਯਾਵਿਧਅਂ
ਨਿਜੋਅਨਾਆਸ੍ਰਯਾਗਾਵੇਖਦਾਸਾਂਤਮਾਹਿਵੀਚਾਰ।।ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਰੈਤ

ਸਿਧਨਹੀਜਾਂਤੇ॥ਸਿਧਾਂਤੀਮਤਖੰਡਨਤਾਂਤੇ॥ ੨੩॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥
ਅਨਾਦਸਿਧਅਰਥਾਂਨਪਛਾਂਨਾ॥ਪ੍ਰਿਤਬਿੰਬਰੂਪਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਉਮਾਂਨ
॥ਵਿਕਲਪਅਵਸਰਜਾਂਮੈਨਹੀਜਾਂਤੇ॥ਬਾਦੀਮਤਖੰਡਨਹੋਤਾਂਤੇ
॥ ੨੪॥ ਵਾਦੀ॥ਅਨਾਦਸਿਧਅਰਥਾਂਨਜਬਕਹੋ॥ਤੈਸੇਪ੍ਰਿਤਬਿੰ
ਬਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਬਲੋਹ॥ਜਾਸੈਭੁਵਨਹੀਹੇਤਪਛਾਂਨਾ॥ਅਨਾਦੀਦ੍ਰਿਸ
ਟੀਵਜੁਮਾਂਨਾ॥ ੨੫॥ ਆਦਵਾਨਜੀਵਜਬਕਹੋ॥ਦ੍ਰਿਸਟ੍ਰਪਰਮ
ਨਹੀਤੰਮੈਲਹੋ॥ਅਨਾਦੀਸੈਭੁਵਜੀਵਨਜਾਂਤੇ॥ਦ੍ਰਿਸਟ੍ਰਅਭ
ਵਤਵਮਤਮੈਤਾਂਤੈ॥ ੨੬॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਦੋ॥ਨਨੁ॥ਦ੍ਰਿਸਟ੍ਰਅਭ
ਵਕੈਸੇਕਹੋਸਾਖੀਦ੍ਰਿਸਟਾਮਾਂਨਾ॥ਅਨਾਦਸਿਧਪਰਮਾਤਮਾਦ੍ਰਿਸ
ਮਤਸਿਧਜਾਂਨਾ॥ ੨੭॥ ਵਾਦੀ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਪਰਮਾਤਮਰੂਪਕਹੋਦ੍ਰਿ

ਸ੍ਾਜਬੋਸੋਨਹੀਸੰਭ੍ਰਵੋਹੋਤਕਦਾਤਨਾ।ਸਰਬਧ੍ਰਿਪ੍ਰਮਾਂਣ੍ਯਪ੍ਰਸਿਧ ੬੭
ਪਛਾਂਣਨਹੀਭ੍ਰਮਦ੍ਵੈਤਸੂਤਾ।ਸਸਦਾਤਨਾ।ਅਵਿੱਦ੍ਯਾਤੇਰਹਤ
ਨਿਰਿਜਨਾਸਿਧਨਹੀਦ੍ਰਿਸ੍ਟਦ੍ਰਿਸ੍ਟਦ੍ਵੈਤਤਖਾਤਨਾ।ਏਕਹੀਰੂਪਅਖੰ
ਡ੍ਰਸਨਾਤਨਸ੍ਰੁਧਸ੍ਵਭ੍ਰਵਛੈਤੈਨਪੁਰਤਨਾ। ਦੂ੮॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਸ
ਵੈਯਾ।ਸਰਬਬ੍ਰਗਾਸ੍ਵਰੂਪਕੇਅਰਥਕਹੋਂਅਬਜਾ।ਸਸ੍ਰੁਨੈਤੁਹਿ
ਭ੍ਰਾਤਬਿਨਾਸੈ।ਸਰਬਗ੍ਯਾਸ੍ਰੁਨਾਮਕਹੈਤਿਸਕੇਆਪਿਸ੍ਯਾਂਨਸਭੀ
ਕੇਜੋਹੋਇਪ੍ਰਕਾਸੈ।ਜੋਈਜਗਕਲਪਤਆਪਮੈਭ੍ਰਾਂਨਸਤਾਤਿ
ਹਏਤਸੁਤਾਹਿਸੂਭ੍ਰਾਸੈ।ਨਹੀਤਿਹਮਾਂਹਿਵਿਰੋਧਕੋਊਜੋਅਵਿ
ਦ੍ਯਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਦ੍ਰਿਸ੍ਟਦ੍ਵੈਤਬਿਲਾਸੈ। ਦੂ੯॥ਚੌ॥ਅਵਿਦ੍ਯਾਵੰਤਨਤਾਂ
ਹਿਜੋਕਹੋ।ਜਾਂਮੈਕਛੁਵਿਰੋਧਨਹੀਲਹੋ।ਅਵਿਰੋਧੀਜੋਸਭਕੇ

ਜਾਂਨਾ।ਪ੍ਰਮਾਤਮਨਿਸਚੈਸੁਮਾਂਨਾ।।੪੦।। ਵਾਦੀ।ਚੌ।ਨਿਰਦ੍ਵੰਦ
ਨਿਰੰਜਨਵੇਦਵਖਾਂਨੈ।ਅਵਿਦ੍ਯਾਤਾਹਿਨਿਖੇਧਸੁਮਾਂਨੈ।ਪਰਮ
ਤਮਾਦ੍ਰਿਸਟਾਕਹੁਕੈਸੋ।ਨਿਰਨੇਕਰਭਾਖੋਅਘਟੈਸੋ।।੪੧।।ਸਿਧਾਂ
ਤੀ।ਦੋ।ਅਵਿਦ੍ਯਾਦ੍ਵਾਸਙ੍ਕੇਪ੍ਰਗਟਤਾਂਮੇਵੇਂਦਨਿਖੇਧਾ।ਕਲ
ਪਮੈਨਵਿਰੋਧਕਛਦ੍ਰਿਸਟਾਕਲਪਤਵੇਦਾ।।੪੨।।ਵਾਦੀ।ਚੌ।ਸ
ਧਾਰਣਰੂਪਅਵਿਦ੍ਯਾਆਹਿ।ਕਿਓਂਨਿਖੇਧਵੇਦਕਰਤਾਂਹਿ।
ਵਾਸਙ੍ਕੇਤੂਅਵਿਦ੍ਯਾਂਨਾਹਿ।ਕਲਪਤਾਨਿਖੇਦਵੇਦਠਹਰਾਏ
।।੪੩।।ਸਵੈਯਾ।ਤੈਸੇਹੀਜੀਵਨਹੀਦ੍ਰਿਸਟਾਸੋਅਵਿਦ੍ਯਾਅਨਿਰੁ
ਸਿਧਪਹਚਾਂਨੋ।ਅਨਾਦੀਆਸਿਧਸੁਜੀਵਪਛਾਂਨਨਹੀਪੁਨਮਾਂਨ
ਅਨਾਦਿਬਖਾਂਨੋ।ਹਠਤੇਭ੍ਰਮਜੀਵਅਨਾਦਤੌਥਾਅਵਿਦ੍ਯਾਵਿਨ

ਕੋ

ਸਤੇਨਾਸਨਮਾਂਨੋ।ਜੀਵਫੁਸੁਭਾਵਸਦਾਥਿਰਹੋ ਇਨਹੀਪੁਨਮੋਖ ੬੮
ਕਦਾਚਿਤਜਾਂਨੋ।੪੪।ਦੋਹਾ।ਪ੍ਰਮਾਤਮਜੀਵਉਭੈਭਿੰਨਜੋਈ।ਜਹੂ
ਸਰੂਪਾਵ੍ਰਿਸਾਨਹੀਸੋਈ।ਉਭੈਦਿਭਾਗਸ੍ਰੀਨਚੈਤੇਨਾਕੇਵਲਾਦ੍ਰਿਸ
ਕਹੇਸੁਅੰਨਾ।੪੫।ਜਬਐਸੇਤੁਮਕਹੋਪ੍ਰਮਾਂਣੂ।ਅਵਿਦਯਾਸਿ
ਧਰੇਤਿਨਮੈਜਾਂਨਾ।ਤਬਪ੍ਰਮਾਤੁਵ੍ਰਤਸੁਜਾਤੋ।ਸਰਬੰਗਜੀਵਮੁਕ
ਤਵ੍ਰਪੁਤਾਂਤੋ।੪੬।ਸੋਸੰਭੁਵਨਹੀਹੋਤਸੁਕੈਸੋ।ਜੀਵਮਾਂਹਿਸਰ
ਬੰਗਤਾਤੈਸੋ।ਉਪਾਸਿਪਉਤ੍ਰਤੈਜਾਂਨਾ।ਜੀਵਘ੍ਰਾਮਕੇਵਲਾਚਿ
ਤਮਾਂਨਾ।੪੭।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਸਵੈਯਾ।ਅਨੇਕੀਕਾਰਅਵਿਦਯਾ
ਤੁਝੈਤਬਪ੍ਰਸਤ੍ਰਾਅਵਿਦਯਾਬਿਨਾਂਕਿਮਜਾਨੋ।ਅਵਿੰਦਯਾਕੇਬ੍ਰਪਲ
ਧੋਤੁਹਿਜਾਂਨਸੁਪ੍ਰਸ੍ਰਕੀਓਮਨਮਾਨੋ।ਦ੍ਰਿਸਾਤੁਹੀ[illegible]ਸੁਅਵਿਦ

ਉਪਾਸਤੇਉਤ੍ਰਜੀਵ
ਬ੍ਰਿਹਮਕੇਵਲਾਚਿੰ:
ਤੇਹੋਏਹੈ।
ਆਦਿ

ਆਵੈਂਜਾਨਨਹੀਪੁਨਆਨਕੈਉਤ੍ਰੁਹਿਠੌਨੈ॥ਸਿਧਤੁਜੋਦ੍ਰਿਸਟਾਅਬ
ਜਾਂਨਸੁਪ੍ਰਸ੍ਨਪ੍ਰਸਿਗਨਹੋਤਪਛਾਨੈ॥੪੮॥ਵਾਦੀ॥ਸ੍ਰੀ॥ਅਵਿੱਦਯਾ
ਦ੍ਰਿਸਟਾਮੁਹਿਜਬਕਹੋ॥ਭਸਮਸ੍ਵਰੂਪਕੋਨਿਸਚੈਲਹੋ॥ਅਵਿੱਦਯਾਦ੍ਰਿ
ਸਟਾਸਿਧਹੋਤਸੁਨ॥ਭਸਮਸ੍ਵਰੂਪਕੋਨਿਸਚੈਤਉਪੁਨਿ॥੪੯॥ਸਿਧਾਂਤ
॥ਜੋਤੂਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਨਹੀਜਾਂਨੈ॥ਤੌਹਿਪ੍ਰਸ੍ਨਨਹੀਸੰਭਵਮਾਂਨੈ॥ਹੋਇਅ
ਸਕਾਜਹਪ੍ਰਸਨਕਹੋਇਤਾ॥ਨਿਜਸਰੂਪਨਹੀਜਾਨਤਹੋਚਿਤਾ॥੫੦
॥ਵਾਦੀ॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਗਿਆਂਨਵਿਖੈਪ੍ਰਸ੍ਨਾਂਤਪ੍ਰਸਾਂਨਸੁਗਸਾਂਨਹੁਏਨ੍ਹੀ
ਪ੍ਰਸਨਜਥਾਰਥ॥ਜੌਪੁਨਦੋਇਵਿਕਲਪਕਰੈਤੁਮਜਾਨਤਹੋਨਹੀ
ਜਾਨਤਵਾਰਥ॥ਜੌਪੁਨਜਾਂਨਕੈਪ੍ਰਸ੍ਨਕਰੈਤਉਦੋਸੁਪ੍ਰਸ੍ਨਨਹੀਪ੍ਰ
ਮਾਰਥ॥ਅਗਿਆਂਨਮੈਨਾਹਿਸੁਪ੍ਰਸ੍ਨਬਨੈਸਬਵੇਦਵਿਰਥਾਇਵਹੋ

ਧਇਨਿਰਬਾਧਾ। ੫੧॥ ਉਪਹਾਸਾ॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਚੌ॥ ਦੇਹਆਦਿ ੯੯
ਬ੍ਰਪਪੂਜੰਤਾ। ਅਹੰਪ੍ਰਤੀਤਆਸ੍ਰੈਕਰਜੋਤਾ॥ ਇਨਅਪਤੋਂਗੋਨਿਜ
ਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਨਾ॥ ਅਬਵ੍ਹਾਸਰਬਸਮੁਝੈਬ੍ਰੂਪਸ੍ਰਨਾ। ੫੨॥ ਸਿਖਵਾਦੀ
ਪ੍ਰਸ੍ਨਾ। ਦੇਹਾਦਿਅਗਿਆਂਨਕਾਰਜਹੈਜਾਂਤੋ। ਸੋਹਭ੍ਰੋਗਸਾਧਨਹੈਤੰ
ਤੋ॥ ਅਮਤਾਵ੍ਰਿਖੈਸਰਬਜਧਜਾਂਨਾ। ਛਡਭਮਰਗਜਿਉਸਾਧਨਮ
ਨਾ। ੫੩॥ ਜਹਸਭੁਗਾਉਨਪ੍ਰਧਾਂਨਹਉਜਾਂਤੋ। ਸੂਖਮਬ੍ਰੂਲਭਿੰਨ
ਹਉਤਾਂਤੋ। ਹੇਉਪਾਦੇਇਰਹਿਤਜ੍ਹਆਹੀ। ਸਦਾਅਹੰਸ੍ਵਰੂਪਨਿ
ਰਬਾਹੀ। ੫੪॥ ਪ੍ਰਮਪ੍ਰੇਮਕੋਸਦਨਸ੍ਰਜਾਂਨਾ। ਸਰਬਧਜਗਤਪ੍ਰਕਾਸ
ਕਮਾਂਨਾ। ਅਦਿਭੁਤਾਗੀਸਰਬਦਜੋਈ॥ ਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਸੋਰੋਕੋਸੋ
ਈ। ੫੫॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਦੇਹਾਦਤਜਾਗਸਭੀਬੁਧਅੰਤੋਜੋ

ਤ੍ਰਿਪੁਨਸੇਖਕਹਿਓਸੁਵਿਚਾਰੋ॥ਸੋਈਨਿਜਰੂਪਤ੍ਰਿਆਪਪਛਾਂਨਹਿ
ਪੁਨਅੰਨਸਿਦੇਹਉਚਾਰੋ॥ਜਾਵਿਪਤਾਹਿਤੇਭਿੰਨਲਖੋਜੋਨਿਜਆਤਮ
ਤਤਸ੍ਵਰੂਪਸੰਭਾਰੋ॥ਪ੍ਰਸਨਪ੍ਰਸੰਗਾਸਆਪਤਜਾਂਨਸੁਕਹੇਕੋਆਨਦਿ
ਵਾਦਕੋਧਾਰੋ॥ਪ੍ਰ॥ਵਾਦੀਓ॥ ਦੇਹਾਦਿਕਿਭਿੰਨਜੋਆਤਮਾਹੈਨਹਿ
ਜਾਨਤਸੋਈ॥ਤਾਸਹੇਤਅਬਪ੍ਰਸਨਪੁਨਕਰੋਜੋਸੰਭਵਹੋਈ॥ਪ੍ਰ
॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਓ॥ ਅਗਜਾਂਨਆਇਤਜਾਗਰਜਾਂਤੋ॥ਸਖਾਤਮ
ਭਮਾਲਖੋਸੁਤਾਂਤੋ॥ਸਰਬਾਂਤਰਪ੍ਰਤਜਕਬੋਧਹੈਜੋਈ॥ਨਿਜਆਤ
ਮਪਹਿਚਾਨੋਸੋਈ॥ਪ੍ਰ॥ਸਿਖਵਾਦੀ॥ਓ॥ ਜੀਵਈਸਅਬਦ
ਭਿੰਨਰੂਪਾ॥ਨਿਰਣੇਨਹਨਹੇਤਸ੍ਵਰੂਪਾ॥ ਸੈਸੇਅਨਿਕਮੋਹਮਨ
ਭ੍ਰਾਸੋ॥ਜਥਾਭੂਤਆਤਮਨਪ੍ਰਕਾਸੋ॥ਪ੍ਰ॥ ਗੁਰਸਿਧਾਂਤੀ॥ਨਿ

ਰਹੇਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਪੈਜੋਈ॥ਸੂਤੇਸਿਧਪਧਚੋਣੇਸੋਈ॥ਅਗਿਆਂਨ ੭੦
ਸਿਧਕਰਤਾਜੋਧਾਰਾ॥ਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਆਤਮਵੀਚਾਰਾ॥੬੦॥ਸੀ
ਖਵਾਦੀ॥ਸੀਪੂਰਨਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਕੇਰਿਆਂਨ॥ਹਉਵਾਛਤਜਗਿਆ
ਸੂਮਾਂਨ॥ਜਥਾਭੂਤਉਤਰਅਧਕੋ॥ਵਿਸੇਖਰੂਪਆਤਮਾਕੇਰ
ਹੋ॥੬੧॥ਗੁਰਸਿਧਾਂਤੀ॥ਸਮਾਂਨਵਿਖੈਸੁਨਜੋਹਈਜੋ॥ਨਿਜਸ੍ਵ ਸ
ਰੂਪਆਤਮਸੋਲਹੀਜੋ॥ਸਮਾਂਨਗਿਆਂਨਮਾਤ੍ਰਕਰਮੁਕਤਾ॥ਵਿਸੇ
ਖਜਗਜਾਸਾ॥ਥ੍ਰਿਥਾਸੂਉਕਤਾ॥੬੨॥ਸਿਖਰੂਪਵਾਦੀ॥ਸਮਾਂਨਵਿਸੈ
ਖਸੁਨਹੈਜੋਈ॥ਤਾਸਰੂਪਪੂਰਣਕਹੋਸੋਈ॥ਜਥਾਰਥਗਿਆਂਨਤੇਤ
ਸੁਨਜਾਤੋ॥੬੩॥ਗੁਰਰੂਪਾਸਿਧਾਂਤੀ॥ਅਗਿਆਂਨਵਿਤ੍ਰਿਕਤਾਨਿਸ
ਚਿਤਪੈਜੋਈ॥ਨਿਜਸਰੂਪਜਾਨੇਪੁਨਸੋਈ॥ਸੀਦੇਹਸੰਭਵਨਹੀਂ
ਸਿਰੇਕਰੋਪਗਟਸੋਤਾਂਤੇ॥

ਤਜੁਤਾਂਮੈ।ਨਿਸਚਾਹੋਤਪ੍ਰਗਟਕਰਤਾਂਮੈ।੬੪॥ਸਿਖਵਾਂਚੀ।ਸ
ਵੈਜਾ।ਅਰਥਾਂਨਤੋਭ੍ਰਿੰਨਸ੍ਵਰੂਪਕਾਹੋਜੋਤੁਮਨਿਸਚਤਨਾਹਿਰਥਾਂਨ
ਅਥੀਲਕਾ।ਅਰਥਾਂਨਕੋਇਸਾਬਿਤਹੋਤਹੀਜਾਂਨਵਿਵੇਕਕੀਵ੍ਰਿ
ਤ੍ਯਾਭ੍ਰਿੰਨਸਭੀਜਕਾ।ਜਦਪਾਭ੍ਰਿੰਨਸ੍ਵਰੂਪਾਵਿਵੇਕਤਥਾਪਿਆਰਥਾਂ
ਨਸੈਦੇਹਤਥੀਅਕਾ।ਜਾਵਿਧਹੋਤਸੈਦੇਹਸੁਸਿਧ੍ਰਵਆਤਮਅਨਾਹਿ
ਨਰਥਾਂਨਜਥੀਲਕਾ।੬੫।ਵ੍ਰਿਰਜਿਧਾਂਤੀ।ਚੌ॥ਅਰਥਾਂਨਰੂਪ
ਕਲਪਤਹਰਚਾਂਨ।ਆਪਿਸਾਂਨਰਥਾਂਨਕਰਤਾਕੀਹਾਂਨ।ਕਲਪਤਿ
ਰੂਪਭ੍ਰਾਂਸਤਹੈਜਥਲਿਕਾ।ਆਪਿਸਾਂਨਰਥਾਂਨਹੋਤਨਹੀਤਥਲਕਾ।
੬੬॥ਵਿਵੇਕਾਦਿਸ੍ਯਆਤਮਜਾਨਿਓਜਥਾ।ਆਰਥਿਜਾਂਨਰੂਪਨਸ
ਮਾਨੋਤਥਾ।ਆਪਿਸਾਂਨਆਤਮਆਰਥਿਜਾਂਨਪ੍ਰਕਾਸੈ।ਕਲਪਤਅ

ਗ੍ਯਾਂਨਕਾਰਜਤਹਨਾਸੈ॥੬੭॥ਆਤਮਾਬਿੰਨਾਅਗ੍ਯਾਂਨੁਸਿਧ॥ ੭੨
ਸੁਕਤਬਿਨਰਜਤਾਜਿਉਂਦ੍ਰਿਧਾ॥ਜਾਦ੍ਰਿਧਾਅਗ੍ਯਾਂਨਨਾਸਪਰਚ ੦
ਨਾ॥ਸੋਦੇਹਾਅਭ੍ਰਾਵਤੇਪ੍ਰਸਨਨਠਾਂਨ॥੬੮॥ਸਿਖਵਾਦੀ॥ਸਵੈਯਾ ੦
॥ਜਾਦ੍ਰਿਧੋਤੇਹਸੁਵਾਕਤੇਜਾਂਨਅਗ੍ਯਾਂਨਤਥਾਤਿਹਕਾਰਜਨਾਸੀ॥
॥ਸ੍ਵਪਸ੍ਵਰੂਪਅਖੰਡਚਿਦਾਨੰਦਬੋਧਸ੍ਵਭਾਵਲਖੋਜੋਅਬਿਨਾਸੀ
੮ ॥ਸਰਬਬਿਕਾਰਅਤੀਤਨਿਰਾਲੰਬਭ੍ਰੇਦਵਿਹੀਨਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸੀ
॥ਸਿਖਮੈਨਾਹਿਨਭੇਦਕਛੂਨਿਤਮੁਕਤਸੁਭਾਵਸ੍ਵਰੂਪਬਿਲਾਸੀ॥
੬੯॥ਦੋ॥ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਵੈਤਜੁਭ੍ਰਮਕਹਿਓਨਿਵਰਤੈਨਾਹਿਨਸੋਇ॥ਅ
ਬਲਕਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਮਾਂਹਿਭ੍ਰਮੁਹਿਸੰਸਾਨਸ੍ਵਨਹੋਇ॥੭੦॥ਚੌ॥ਸੁੰਧ
ਕੂਟਸਥਆਤਮਾਜੋਈ॥ਦ੍ਰਿਸਵ੍ਰਸੰਭਵਨਹੀਤਾਮੈਹੋਈ॥ਜਿਪ੍ਰ

ਨਤੋਂਕੋਦ੍ਰਿਸਟਾਕਰੀਯੈ॥ਮੋਖਵਿਖੈਅਪ੍ਰਸਿਗਾਹੁਲਤੀਯੈ॥੧੧॥
ਗੁਰਸਿਖਪੰਥੀ॥ਚੌ॥ਨਿਤਮੁਕਤਕੋਰੂਪਪਛਾਂਨਾ॥ਸਰਬਦਾਕ
ਲਮੁਕਤਤਿਹਮਾਂਨਾ॥ਸਰਬਕਾਲਇਕਰਸਪਹਚਾਂਨਾ॥ਮੁਕਤਰੂ
ਪਮੁਕਤਾਸੁਤਿਜਾਂਨਾ॥੧੨॥ਕਦਾਚਿਤਮੋਖਜਬਹੋਇ॥ਅਨਿ
ਤਪ੍ਰਸਿਗਤਾਸਮੈਸੋਇ॥ਤਾਂਤੇਮੁਕਤਕਾਲਮੈਜਾਂਨਾ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਪ੍ਰ
ਸਿਗਾਅਨਿਸਨਮਾਂਨਾ॥੧੩॥ਅਬਹਮਮੁਕਤਕਾਲਮੈਜਾਂਤੇ॥
ਦ੍ਰਿਸਟਾਨਾਹਿਅਸੰਬੁਦਤਾਂਤੇ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਦ੍ਰਿਸਜਬਪ੍ਰਕਮਇਕਹੋਇ॥
ਭੇਦਭਾਵਨਾਰਹਤਸਮੋਇ॥੧੪॥ਸਿਖਵਾਚ॥ਚੌ॥ਸਰਬਕਾ
ਕਾਅਨਬੁਦਮੈਜੋਈ॥ਤਾਸਵਿਰੋਧਾਕਿਮਰਬਕਹੋਈ॥ਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿ
ਸਟਕਾਲਮੈਜਾਂਨਾ॥ਅਨਬੁਦਮੋਖਅਸੰਬੁਦਮਾਂਨਾ॥੧੫॥ਜੇਪ੍ਰਤ
॥ਸਵੈਯਾ॥

ਯਾਵਿਧਵੇਦਉਚਾਰਤਲੋਕਵਿਹਾਰਵਿਰੋਧਪਤਦਾਸੁਨਾ।ਤਾਸਤੇਵੇ ੧੩
ਦਨਹੀਪ੍ਰਤਪਾਦਲੋਕਵਿਰੋਧਾਵਿਚਾਰਕਦਾਪੁਨਿ।।ਅਨਬਾਜੁਕਹੇ
ਤਥਵਾਕਮਿਲਾਤਰਣਾਦਿਕਸਾਰਥਮਾਂਨਸਦਾਪੁਨਾ।ਤਾਸਤੇਕਾਲ
ਸਭੀਨਹੀਮੋਖਸਮਾਜਹਿਲੋਕਵਿਰੋਧਾਰਿਦਾਰੁਨਾ।।੨੧।ਚੌ।।ਸ
ਰਬਕਾਲਮੋਖਕਾਲਜੋ।।ਵਿਬੁਧਲੋਕਅਨਭਵਜਾਨਸੋ।।ਅਨਭ
ਵਦ੍ਵੈਤਕਹੇਸਭੁਲੋਕਾ।ਮੁਕਤਰੂਪਨਹੀਨਿਸਚੈਸੋਕਾ।।੨੨।।ਗੁਰਸਿ
ਧਾਂਤੀ।।ਸਵੈਯਾ।।ਹਰਖਭੁਜੋਅਤਹੀਤ੍ਰਪਜਾਂਨਸੁਵਕਤੋਸਿਧਭੋ
ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ।ਅਥ।।ਅਨਭਵਤਾਜੋਈਦ੍ਵੈਤਕੋਜਾਨਸੋਈਤ੍ਰਿਸਾਤੁਰਵ
ਕਕਹੇਜਥਾ।।ਅਪਨੋਨਿਸਚੈਜੋਈਸਿਧਤਥਾਨਹੀਤਾਸਮੋਬਹੁ
ਰਪ੍ਰਮੇਨਕਦਾਕਥਾ।।ਤ੍ਰਿਸਾਪ੍ਰਸਿੰਗਸੋਈਪ੍ਰਸਨਾ।ਅਥਾਸਿਧਭੋਜੋ

ਈਪ੍ਰਛਤਬਾਤਬਾ। ੧੮॥ ਵਾਰੀ। ਦੋ॥ ਅਨਭੁਵਤੋਜੋਈਦ੍ਵੈਤਕੋਦ੍ਰਿ
ਸ਼ਾਸੋਈਪਛਾਂਨ।ਪੂਰਬਮੁਕਤਪ੍ਰਸਿਗਮੈਲਾਭੁਝੋਕਹਾਜਾਂਨ।
੧੯॥ ਗੁਰਸਿਧਾਂਤੀ। ਦੋ॥ ਜੋਉਲਾਭੁਜਾਂਤੇਭੁਜੋਸੋਅਬਕੋਹੋਵਿਚ
ਰ।ਨਿਰਣੈਕਰਮਨਮਾਂਹਿਸਬਨਿਸਚੈਕੋਹੋਉਚਾਰ। ੨੦॥ ਚੌ॥
ਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸ਼ਜੋਈਜਰਾਦੇਖੋ।ਸੋਈਪ੍ਰਤਬਿੰਧਮੋਖਮੈਪੇਖੋ।ਸਤ
ਚਿਤਆਨੰਦਰੂਪਜੋਆਹਿ।ਪੂਰਣਮੋਖਰੂਪਨਿਰਬਾਹਿ।੧
।ਤਾਂਮੈਜਹਪ੍ਰਤਬਿੰਧਾਰਿਖ੍ਯੋ।ਦ੍ਰਿਸ਼ਦ੍ਵੈਤਜੋਤੋਹਿਸੁਨਾਯੋ।।
ਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸ਼ਾਤਿਆਗਜਬਹੋਈ।ਮੋਖਪ੍ਰਗਟਨਿਜਰੂਪਸਮੋਈ।
੨੧॥ ਸਿਖਵਾਚ।ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਦ੍ਵੈਤਜੋਉਜਰਾਹਈਯੋ।ਮੋਖਪ੍ਰਤਬਿੰ
ਧਤਾਸਪ੍ਰਤਕਹੀਯੋ।ਦ੍ਵੈਤਾਭਦ੍ਰਿਸ਼ਾਹਉਪ੍ਰਨਜੋਈ।ਪ੍ਰਗਟਮੋਖ

ਮਮਾਕਿੰਮਤਨਹੀਹੋਈ॥੩॥ਗੁਰਸਿਖਾਂਤੀਗਦ੍ਰਿਸਾਅਨਿਕਦ੍ਵੈ ੭੩
ਤਜਥਕੋਹੋ॥ਭ੍ਰਿਤਿਨਤੇਕਿੰਮਾਭ੍ਰਿੰਨਮੂਲਹੋ॥ਜਿਉਂਭ੍ਰਿਭਿੰਨਾਤਿਨੋਤੇਅ
ਹਿ॥ਦ੍ਵੈਤਅਦ੍ਰਿਸਾਤਥਨਿਰਬਾਂਹਿ॥੪॥ਸਿਖਦਾਈਜਾਂਮੈ
ਸਿਸਾਨਾਹਨਭ੍ਰਾਲਾ॥ਹਉਤਿਨਤੇਭ੍ਰਿੰਨਤੀਨੋਕਾਲਾ॥ਤਾਕੋਆਤਮ
ਤ੍ਰਨਹੀਜਾਨੋ॥ਸੁਖਦੁਖਤਿਨਕੇਲੇਪਨਮਾਂਨੋ॥੫॥ਗੁਰਸਿਖ
ਤੀ॥ਸਵੈਯਾ॥ਓਹਅਸਚਰਜਕਥੇਸੋਈਤੋਹਅਨੇਕਾਵਿਧਾਂ
ਨਸ੍ਵਰੂਪਸੁਪੇਖੈ॥ਦੇਵਮਾਨੁਖਤਥਾਪਸੁਆਦਿਸੁਭਿੰਨਹੀਭੇਦ
ਅਨੇਕਸੁਦੇਖੈ॥ਕਹੈਪੁਨਨਾਹਿਨਦੇਖਤਦ੍ਵੈਤਹਉਜਾਨੋਜੋਈ
ਜਾਹਦ੍ਵਾਕਸੁਲੇਖੈ॥ਤਦ੍ਵਾਕਜੋਈਦ੍ਰਿਕਰੂਪਸੋਈਕਉਨਪ੍ਰਤੀਤ
ਸੁਜੋਗਾਪਰੇਖੈ॥੬॥ਚੌ॥ਸੁਮੁਖਪਰਮਹੰਸਜੋਈਧਾਰਾ॥ਤਤਬਿ

ਕ੍ਰੁਤਸਾਬ੍ਰਹਮਵਿਚਾਰਾ।ਤਾਂਕੋਜਹਪੁਨਉਚਤਨਜਾਂਨਾ।ਅਸਤ
ਵਚਨਜੋਤ੍ਰਹਦਖਜਾਂਨਾ।੮੭॥ ਸਿਖਵਾਚ।ਹਉਅਭੇਦਦ੍ਰਿੜ੍ਹ
ਕਰਤੇਜਾਂਤੋ।ਅਸਤਵਚਨਅਭਤਵਸਮੁਤਾਂਤੋ।ਅਸਤਵਚਨ
ਜੈਸੋਹਉਚਾਰੋ।ਸੋਪੁਨਆਪਨਮੈਨਿਰਧਾਰੋ।੮੮॥ ਸਿਧਾਂਤੀ
।ਸਵੈਯਾ। ਕਉਨਸਰੂਪਅਭੇਦਲਖੈਜੋਮਮਦ੍ਵੈਤਕਿਧੋਂਅਦ੍ਵੈ
ਤਅਖੰਡਤਾ।ਜੋਪੁਨਿਦ੍ਵੈਤਕਹੋਮਮਰੂਪਦੁਤੀਤਬਦੇਖਕਹਾਂਈਓਮ
ਤਖੰਡਤਾ।ਸਖੰਡਤਾਚਿਦਾਨੰਦਤੋਹਿਅਚਾਰਜਬ੍ਰਹਮਸਰੂਪਹ
ਉਤੇਜਪ੍ਰਚੰਡਤਾ।ਤਾਸਮੁਝੈਕਲਪੈਮਤਦ੍ਵੈਤਨਹੀਜਹਿਜੋਗਅਜੋ
ਗਸੁਖੰਡਤਾ।੮੯।ਚੌ। ਸ੍ਰੁਤਵਿਰੋਧਅਪ੍ਰਦੇਖਸੁਨਾ।ਏਕਮੇਵ
ਅਦ੍ਵੈਤਵੇਦਪੁਨਾ।ਨਹੀਨਾਨਤ੍ਰਕਹਜੋਸ੍ਰੁਤਜਾਂਤੋ।ਸ੍ਰੁਤਿਵਿਰੋਧ

ਨਿਸਚੈਕਰਤਾਂਤੇ।੯੦॥ ਸਿਖ੍ਵਾਦੀ। ਦੋ। ਅਨਿਕਦੇਖਪ੍ਰਸਿ ੭੪
ਧਤੇਲਖੋਸ੍ਰਦ੍ਵੈਤਨਤੋਹਿ।ਅਦ੍ਵੈਤਬ੍ਰਪਤ੍ਰਮੇਕੋਲਖੇਜਹਾਂਸਿਛ ਨਿਸਚਾ
ਮਨਮੋਹਿ।੯੧॥ ਗੁਰੋਵਾਚ। ਚੌ। ਹਰਖਭ੍ਰਜੋਅਥਨਿਸਚੈਜਾਂਨ।
ਕੈਸੇਮਮਾਅਦ੍ਵੈਤਸੁਰਜਾਂਨ।ਅਭੇਦਬ੍ਰਪਜੋਰਜਾਂਨਕਹਿਜੋਅਬ।
ਕੈਸੇਲਖੋਜੋਮੋਹਿਅਦ੍ਵੈਤਥਾ।੯੨॥ ਸਿਖ॥ ਤ੍ਰਮਰੇਵਚਨਕਥਨ
ਤੇਰਜਾਂਨ।ਉਕਤਸ੍ਰੁਤੀਕਰਿਨਿਸਚੈਭੂਆਂਨ।ਅਦ੍ਵੈਤਸ੍ਵਰੂਪਲਖੋ
ਅਬਤੋਹਿ।ਪ੍ਰਾਪਤਪ੍ਰਸਿਧਮਾਂਹਿਕਿਜਾਮੋਹਿ।੯੩॥ ਗੁਰ॥ ਨਿ
ਜਸ੍ਵਰੂਪਮੈਜਾਗਜੋਹੈਸੁਨ।ਅਨਪ੍ਰਸ੍ਰਵਨਹੀਤੁਝਕੋਪੁਨ।ਅ
ਤਮਰਜਾਂਨਭੁਜੋਜਬਭੂੰਨ।ਤਾਂਤੇਪਰੇਪ੍ਰਸੱਵਨਮਾਂਨ।੯੪॥ ਆਤ
ਮਾਵਿਦਤਵੇਦਜਬਹੋਇ।ਅਵਿਦਤਵਸਤੁਨਹੀਸੇਖਸਮੋਇ।

ਯਾਂਤੇਪ੍ਰਸਨਪ੍ਰਸਿਗਸਮਾਪਤ॥ਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਲਖੈਜੋਜਥਾਸਮਾਪਤ॥
੬੫॥ਸਿਖਵਾਚੀ॥ਦੋ॥ਪ੍ਰਸਨਜੋਗਾਅਬਸੇਖਹੈਅਨਾਤਮਰੂਪਾਦਿ
ਚਾਭ੍ਰ॥ਅਨਾਤਮਤਾਂਤੇਪ੍ਰਗਾਟਕਰਉਤ੍ਰਰਜੋਗਾਉਚਾਰ॥੬੬॥ਗੁ
ਰਸਿਧਾਂਤੀ॥ਸਵੈਯਾ॥ਆਤਮਰਾਸਾਂਨਕ੍ਰੋਜਥਹੀਤਯਸੇਖਨਹੀ
ਰਸਾਤੈਂਵਕਦਾਤਨਾ॥ਆਤਮਸ੍ਰੂਵਣਤੇਜਾਂਨਸਭ੍ਰੀਸੁਤ੍ਰੋਨਹੀਸੇਖ
ਸੋਤੈਂਵਤਦਾਤਨਾ॥ਆਤਮਮਨਨਕੀਏਸਭ੍ਰਮਨਨਵਿਚਾਰਕਹੇਸੁ
ਤਜਾਂਨਸਦਾਤਨਾ॥ਵੇਦਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸਿਧਸੁਆਤਮਗਯਾਂਨਤੇਨਾਹਿ
ਪਰੈਬੋਤਾਅਨਾ॥੬੭॥ਸਿਖਵਾਚੀ॥ਚੌ॥ਜਹਨਹੀਸੰਭ੍ਰਵਹੇਤ
ਵਿਚਾਰ॥ਆਤਮਗਯਾਂਨਸਰਬਥ੍ਰਗਾਉਚਾਰ॥ਆਤਮਗਯਾਂਨਹੂਏ
ਤੇਜੋਇ॥ਸਰਬਥ੍ਰਗਯਾਂਨਨਿਸਚੈਜਗਾਹੋਇ॥੬੮॥ਇਤਰਸਰਬ

ਆਤਮਤੋਂਭਿੰਨਾ।ਕਿਧੋਬ੍ਰਹਮਆਤਮਤੈਂਭਿੰਨਾ।ਅੰਨਦਰਸਨਤੇਨ ੦੭੫ ਅ
ਹੀਜਾਂਨਾ।ਹੋਤਅੰਨਦਰਸਨਪਹਛਾਂਨਾ। ੯੯। ਪਰਦਰਸਨਤੇਪ
ਟਨਹੀਦੇਖੋ।ਪਰਦਰਸਨਤੇਘਟਨਹੀਪੇਖੋ।ਆਤਮਦਰਸਨਤੇ
ਤਿਵਜਾਂਤੋ।ਅੰਨਦਰਸਨਨਹੀਹੋਤਸੁਤਾਂਤੇ।੧੦੦।ਆਤਮਅ
ਨਾਤਮਭਿੰਨਜੋਕਹੋ।ਅਤਦ੍ਵੈਧਠਬਨਿਸਛੈਲੋਹੋ।ਪਰਮਾਰਥ
ਸਤਆਤਮਵਿਚਾਰੁ।ਨੇਤੀਤਾਨਿਖੇਧਅਨਾਤਮਧਾਰ। ੧੦੧।
ਉਭੈਏਕਤਾਹੋਇਜੁਜਾਂਨਾ।ਅਨਾਤਮਾਨਿਖੇਧਬ੍ਰਿਧਾਸੁਤਿਮਾਂਨਾ
ਅਨਬਾਕਹੋਤਉਆਤਮਧਾਧਾ।ਉਭੈਧਾਧਤੈਸੁਨਸੁਸਾਧਾ।੧੦
੨। ਤਾਂਤੇਆਤਮਦਰਸਨਤੇਸੁਨਾ।ਅਨਾਤਮਦਰਸਨਹੋਤਨਹੀ
ਪੁਨਾ।ਪੂਰਬਉਕਤਪ੍ਰਸੰਗਜੋਆਹਿ।ਕਹੋਸਿਧਾਂਤੀਪ੍ਰਗਟਸੁਤਾਹਿ

੧੦੩॥ ਗੁਰਸਿਖਾਂਤੀ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਅਪਿਸਾਂਨਪ੍ਰਪੰਚਸੁਆਤਮਅੰ
ਨਸੁਤਾਸਸ੍ਰੂਪਬਰਸਾਂਨਪ੍ਰਕਾਸੈ॥ ਪ੍ਰਪੰਚਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਜੋਈਸਭ
ਰਸਾਂਨਜਥਾਵ੍ਰਤਤਾਸੁਸੁਭਾਸੈ॥ ਬ੍ਰਹਮਏਕਵ੍ਰਰਸਾਂਨਜਥਾਸੁਤਿਜ
ਨਤਥਾਸਭੁਰਸਾਂਨਬਿਲਾਸੈ॥ ਕਲਪਤਸਤਾਂਏਜਾਂਨਅਭੁਦਾਅ
ਪਿਸਾਂਨਤੈਨਾਹਿਨਭਾਸੈ॥ ੧੦੪॥ ਦੋਹਾ॥ ਆਤਮਸਤਾਰੂਪਵੀਚਾਰ
॥ ਦ੍ਵੈਤਸਰਬਸਤਾਸੋਈਧਾਰ॥ ਆਤਮਸਤਾਤੇਸੁਨਜਾਂਤੋ॥ ਦ੍ਵੈਤਸਤਾਨ
ਹੀਭਿੰਨਸੁਤੇਤੋ॥ ੧੦੫॥ ਆਤਮਰਸਾਂਨਹੁਏਤੇਜਾਂਨਾ॥ ਸਰਬਬਰਸਾਂ
ਨਹੋਤਪਰਚੰਨਾ॥ ਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪਤੇਸਰਬਸ੍ਵਰੂਪਸੁਨਾ॥ ਆਤਮਮ
ਨਤੇਹੋਤਮਨਨਪ੍ਰਾਨਾ॥ ੧੦੬॥ ਜੈਸੇਰਜਾਦਿਖੇਕਲਪਤਜੋ॥ ਸ੍ਰਿਕ
ਟੈਕਾਦਿਅਨੇਕਭਾਂਤਿਸੋ॥ ਰਜਰਸਾਂਨਤੇਸਰਬਬਰਸਾਂਨਸੁਨਾ॥ ਤਿਵ੍ਰਆ

ਤਮਦਰਸਸਰਬਦਰਸਪ੍ਰਨਿ॥ ੧੦੭॥ ਤਾਂਤੇਵਿਧਨਿਖੇਧਵਿਦਾਂਤਾ:
ਸਕਲਲੋਏਤਨਿਸਚੈਸੇਧਾਂਤਾ॥ ਅਥਸੁਨਵਿਧਨਿਖੇਧਜੁਗਮੌਸੋ॥
ਪ੍ਰਗਟਰੂਪਨਿਰਲੋਚਿਤਪਰਸੋ॥ ੧੦੮॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਦ੍ਰਿਸਮਾਂਨਪ੍ਰਪੰਚ
ਏਦਿਕਰਤੁੰਨਸਭੀ॥ ਏਕਆਤਮਬ੍ਰਹਮਵਿਚਾਰੋ॥ ਏਦਿਤਾਰੂਪਸ
ਭੀਜਗਪੂਰਬਸਤਅਦ੍ਵੈਤਅਖੰਡਵਿਚਾਰੋ॥ ਅਥਜਾਂਨਸੋਈਜ
ਗਸਤਸ੍ਵਰੂਪਨਹੀਅਨਮਾਨਪ੍ਰਮਾਂਣਨਿਹਾਰੋ॥ ਸਰਬਹੀਬ੍ਰਹਮਏ
ਕਿਰਬ੍ਰਹਜਵਹੀਵਿਧਰੂਪਸੁਵੇਦਸੰਭਾਰੋ॥ ੧੦੯॥ ਚੌਪਈ॥ ਜਾਸ
ਅਦਸਬਾਮੈਸੁਨਜਾਂਨਾ॥ ਸਰਬਆਤਮਾਨਿਸਚੈਭ੍ਰਾਂਨਾ॥ ਭਾਵੀਭੂ
ਵਰਤਮਾਂਨਜੋ॥ ਨਾਰਾਇਣਏਕਸਰਬਜਾਂਨਸੋ॥ ੧੧੦॥ ਵਿਧਸ੍ਵਰੂ
ਪਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨਵੇਦਾ॥ ਨਾਅਰੂਪਸਭੁਕਹਿਓਅਭੇਦਾ॥ ਨਿਖੇਧਰੂਪਵੇਦ

ਜੇਈਗਾਵੈ॥ਸੋਅਬਪ੍ਰਗਟਕੋਹੋਇਦਿਧਨਾਵੈ॥ ੧੧੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਨੇ
ਨਨਤ੍ਰਿਕਛੁਜਰਾਜਾਂਨਸਭੀਮਿਥ੍ਯਾ॥ਜੇਈਆਨਿਕਪ੍ਰਕਾਰੀ॥ਨੇਤਹੀ
ਨੇਤਰਧਿਜੈਈਸੇਖੇਸੋਈ॥ਇਕਬ੍ਰਹਮਨਹੀਅਨਧਾਰੀ॥ਆਤਮਭਿ
ਨਜੀਮ੍ਰਤਕ॥ਸਿਓਸਭਜਾਂਨਪ੍ਰਪੰਚਜਥਾ॥ਮ੍ਰਿਗਵਾਰੀ॥ਜਥਾਜਰ
ਪੂਰਬਜਾਂਨਅਨਿਤਤਥਾ॥ਅਧੁਨਾਮਿਥ੍ਯਾਸੁਵਿਚਾਰੀ॥੧੧੨॥ਚੌ
ਨਿਖੇਧਰੂਪਇਮਉਚਰੈਵੇਦਾ॥ਨੇਤਨੇਤਕਰਸਰਬਨਿਖੇਧਾ॥ਸੇਖਅ
ਤਮਾ॥ਅਵਿਧਪਛਾਨੋ॥ਨਿਖੇਧਦ੍ਵਾਰਕਰਪ੍ਰਗਟਸੁਮਾਂਨੋ॥੧੧੩॥
ਰਜੁਮਾਹਿਸਰਪਾਦਜੁਧਿਆਸਾ॥ਰਜਸਰਪਨਾਹੀਇਹੁਭਾਸਾ॥ਨਿ
ਖੇਧਰੂਪਕਰਐਸੇਬੋਧੋ॥ਸਰਬਰਜਾਵਿਧਰੂਪਪ੍ਰਬੋਧੋ॥੧੧੪॥ਸਿ
ਖਵਾਚ॥ਚੌ॥ਤੌਭੀਉਭੈਭਧਾਨਿਰਧਾਰੂ॥ਸ੍ਰੋਸ੍ਰਕਉਨਨਿਸਚੇਵੀਚ

ਗਾ।ਨਿਖੇਧਰੂਪ।ਅਥਵਾ।ਦਿਧਜਾਂਨ।।ਕਿਧੋਜੁਗਅਮ੍ਰੇਸ੍ਰਸਮਅੰਨ। ੭੭
੧੧੫।ਗੁਰੋਰੁਵਾਚ।ਚੌ।ਜਦਪਉਭ੍ਰਅਮਰਥਨਿਜਣੋਕਾ।ਬ੍ਰਹਮਏ
ਕਾਅਦੈਤਵਿਵੇਕਾ।ਤਥਾਪਿਵਿਧਉਪਦੇਸਅਨੁਧਾਰਿ।ਸ੍ਰੂਨ।ਅਤਸੈ
ਕਰਵੀਚਾਰ।।੧੧੬।।ਵਿਧਮੈਜੋਜੋਭ੍ਰਮਸੈਰੂਪ।ਸੋਸੋਸ੍ਰਬਧੈਬ੍ਰਹਮ
ਸ੍ਰੂਪ।ਸਖ੍ਰਤਸਰਬਆਤਮ।ਅਰਾਧੈ।ਕਲਪਤਸਤਅਭੇਦਾਧ
ਧਾਵੈ।।੧੧੭।।ਸਿਖੋਵਾਚ।ਚੌ।ਕੈਸੇਉਭ੍ਰੈਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਸੁਜਾਂਨ।ਕੇਵ
ਲਵਿਧਪੁਰਖਾਰਥਮਾਂਨ।।ਨਿਖੇਧਕਾਹਿਪੂਜੇਜਨਧਾਰ।।ਬ੍ਰਿਥਾਵੇ
ਦਨਿਸਚੈਸੁਉਚਾਰ।।੧੧੮।।ਗੁਰੋਰੁਵਾਚ।ਸਵੈਯਾ।ਅਧਕਾਰ
ਵਿਭ੍ਰਾਗਉਭ੍ਰੈਵਿਧਜੇਗਨਹੀਸੁਬ੍ਰਿਥਾ।ਜੋਏਈਵੇਦਘਖਾਨਤਾ।ਦੁਖ
ਸੰਸਾਰਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਉਦਵੇਗਾ।ਜਿਸੈਅਨਤਾਹਿਇਉਠਾਨਤਾ।ਨੇਤ

ਹੀਨੇਤਉਚਾਰਤਿਸੈਂਵਿਪਬ੍ਰਪਨਹੀਤਿਹਯੋਗਬੁਧਮਾਂਨਤਾ।ਜਥਾਰਥ
ਮਾਂਹਿਬ੍ਰਜੋਗਕ੍ਰਮੀਪੂਤਿਨਾਹਿਬ੍ਰਜੋਗਨਿਖੇਧਪਛਾਨੇਤਾ।੧੧੯।।
ਚੌ।। ਉਦਵੇਗਰਹਤਸੁਧਬੁਧਿਆਤਿਜੋਈ।ਤਾਂਪੂਤਿਵਿਧਨਿਸਚ
ਸ੍ਰੁਤਿਹੋਈ।ਸਰਬਬ੍ਰਹਮਆਤਮਵੀਚਾਰਾ।ਨੇਤਨੇਤਨਹੀਯੋਗਉ
ਚਾਰਾ।੧੨੦।। ਰਜਮਾਂਹਿਜੇਤੇਅਕਾਰਾ।ਸਰਬਬ੍ਰਜਬ੍ਰਪਨਿਰਧਾਰਾ।
ਯਾਵਿਧਰੂਪਯੁਗਮਕੇਜਾਂਨਾ।ਅਧਕਾਰਭੇਦਉਪਦੇਸਸੁਮਾਂਨਾ।
੧੨੧।। ਯੁਗਮਰੂਪਵੇਦਕਰਜਾਂਤੇ।ਸਤਚਿਤਆਨੰਦਆਤਮਤਾਂਤੇ
।ਸੰਦੇਹਰਹਤਸਿਧਮਨਰਜਾਂਨਾ।ਅਦ੍ਵੈਰੂਪਅਖੰਡਪਛਾਂਨਾ।੧੨੨।
ਸੋ।। ਬ੍ਰਹਮਚਿਦਾਨੰਦਸਾਰਵੇਦਯੁਗਮਕਰਉਚਰੇ।ਸੰਸੇਰਹਤ
ਵਿਚਾਰਭੇਦਤਜਾਗਅਦ੍ਵੈਤਕਾਹੁ।੧੨੩।ਇਤਸ੍ਰੀਸਿਧਾਂਤਰ

ਤਸੋਵਿਦਾਂਤਪ੍ਰਕਰਣੇਸਦਾਨਿਦਵਿਦ੍ਯਾਵਿਰਚਿਤੇਅਦ੍ਵੈਤ ੭੮
ਸਿਧਪ੍ਰਕਰਨਨਿਨਾਮਖਸ਼ਟਮੋਲਾਸ।੬॥ਸਿਖੋਵਾਚ॥ਦੋ॥ਜਦ
ਪਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਸਕਲਦ੍ਰਾਸਤ੍ਰਮਭ੍ਰਿਤਨਾਹਿ।ਤਬਪਿਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿ
ਸ਼ਟਾਜੋਉਨਿਰਣੇਭ੍ਰਜੇਨਾਆਹਿ।੧॥ਛੰ॥ਨਿਰਣੇਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਨਾਹਨ
ਜਾਂਤੇ।ਅਬਲਗਭ੍ਰਮਸਿਸਾਅਨਤਾਂਤੇ।ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਦ੍ਵੈਤਕਹੋਕੇਜਾਂਨ।
ਨਿਰਣੇਕਰੇਪ੍ਰਗਟਸੋਈਆਂਨ।੨॥ਗੁਰੋਵਾਚ॥ਦੋ॥ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਦ੍ਵੈ
ਤਜੋਪ੍ਰਪੰਚਹੈਨਿਰਣੇਹੋਤਵਿਚਾਰ।ਤੁਹੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਜਾਂਨਮਨਨਿਸਚੈ
ਜਿਉਮਨਧਾਰ।੩॥ਸਿਖੋਵਾਚ॥ਅਮਸ੍ਵਰੂਪਅਧਕੇਪ੍ਰਗਟ
ਕਹੋਜਥਾਵਤਜਾਂਨ।ਸਿਸਾਰੀਵਾਤ੍ਰਿਨਹੋਕਹੋਕ੍ਰਿਪਾਅਨਆਂਨ।
੪।ਗੁਰੋਵਾਚ।ਪੰਚਕੋਸਤੇਭਿੰਨਜੋਆਤਮਬ੍ਰਹਮਅਖੰਡ।ਸੋਤ

ਦ੍ਰੂਪਪ੍ਰਸਿਧਸ੍ਰੁਤਿਨਾਇਕਸਰਬਬ੍ਰਹਮਮੈਂਨ੍ਰ॥ ੫॥ ਸਿਖੋਵਾਚ॥ ਦੈ
॥ਜਿਮਸ੍ਵਰੂਪਬ੍ਰਹਮਨਿਰਧਾਰ॥ ਹਉਂਅਬਬ੍ਰਹਮਸ੍ਵਰੂਪਵਿਚਾਰ॥
ਵਿਕਾਰਪ੍ਰਾਪਤਬ੍ਰਹਮਮੈਂਜਾਂਨ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਸ੍ਵਰੂਪਜਿਮਮਾਵਿਰਸਾਂਨ॥
੬॥ ਗੁਰੋਵਾਚ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਬ੍ਰਹਮਵਿਖੈਜੁਵਿਕਾਰਕਹੇਕਿਸ੍ਵਰੂਪ
ਵਿਕਾਰਪ੍ਰਤਖਉਚਾਰੋ॥ ਦ੍ਵੈਤਵਿਕਾਰਕਹੋਅਧ੍ਯਾਤਿਹਦ੍ਰਿਸ੍ਟਵਿ
ਕਾਰਸ੍ਵਰੂਪਵਿਚਾਰੋ॥ ਜੋਪੁਨਦ੍ਵੈਤਵਿਕਾਰਕਹੇਤਬਬ੍ਰਹਮਤੇਭਿ
ਨਅਸਤਸੁਭਾਖੋ॥ ਤੀਨਹੀਕਾਲਅਸਤਜੋਈਨਰਸੀਂਗਸਮਾਨ
ਪ੍ਰਮਾਣਨਧਾਰੋ॥ ੭॥ ਸਿਖੋਵਾਚ॥ ਦੋਹਾ॥ ਦ੍ਵੈਤਭਿੰਨਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਤਿਹਜੋ
ਈ॥ ਵਿਕਾਰਬ੍ਰਹਮਮਾਂਹਿਪੁਨਸੋਈ॥ ਜਾਤੇਬ੍ਰਹਮਵਿਕਾਰੀਜ
ਨਾ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਦ੍ਵੈਤਵਿਕਾਰਤਿਹਮਾਂਨਾ॥ ੮॥ ਗੁਰੋਵਾਚ॥ ਦੋ॥ ਜੋਪੁ

ਨਦ੍ਰਿਸ੍ਯਵਿਕਾਰਹੈਦ੍ਰਿਸ੍ਯਸਰੂਪਹੈਕਉਨ।ਬ੍ਰਿਤਦ੍ਰਿਸ੍ਯਅਥਵਾ ੭੯
ਚਿਦਾਭਾਸਕਹੁਸ੍ਵਰੂਪਹੈਜਉਨ। ੯।ਦੋ। ਬ੍ਰਿਤਰੂਪਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਜਬ
ਕਹੋ।ਜੜਤਾਬ੍ਰਿਤਨਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਸੁਲਹੋ।ਦ੍ਰਿਸ੍ਯਰਸਾਂਨੋਕੇਕਹੈਪੂਅੰ
ਨਾਚੇਤਨਪਰਮਨਜੜਕੋਜਾਣ। ੧੦।। ਚਿਦਾਭਾਸਜੋਦ੍ਰਿਸ੍ਯਉ
ਚਾਰੋ।ਸੁਆਤਮਬ੍ਰਹਮਅਭੇਦਉਚਾਰੋ।ਆਪਮਾਹਿਨਹੀਅ
ਪਵਿਕਾਰ।ਤਾਂਤੇਦ੍ਰਿਸ੍ਯਵਿਕਾਰਨਧਾਰ।੧੧।। ਸਵੈਯਾ। ਆਤ
ਮਮਾਂਹਿਪੂ[illegible]ਣੰਅਸੰਭਵਜਾਂਨਵਿਕਾਰਅਤੀਤਨਿਰੰਜਨ।ਅ ਮ
ਤਮੋਹਿਇਪੂਰਣੰਅਜਥੈਤਥਪੂਰਣਵਾਇਕਦੇਸਪੂਰਣਿਮਨ।ਪੂਰਣ
ਰੂਪਪੂਰਣਿਮੇਤਜੋਤਥਾਆਤਮਰੂਪਅਭਾਵਪੂਸੰਗਨ।ਨਿਰਦ੍ਵੈਵਿ
ਖੇਇਕਦੇਸਨਸੰਭਵਤਾਸਤੇਨਾਹਿਪੂਰਣੰਅਸੰਗਨ। ੧੨।ਦੋ।

ਜੌਂਤੇਆਤਮਮਾਹਿਸੁਨਪੂਣਾਮਨਸੀਭੁਵਧਾਰ॥ਨਿਰਵਿਕਾਰਤੰ
ਤੇਪੂਰਣਦ੍ਰਿਸ੍ਟਵਿਕਾਰਨਧਾਰ॥੧੩॥ਦੋਹਰਾ॥ਆਤਮਮਾਂਹਿਪੂਰੰ
ਮਨੋਧਾਇ॥ਨਿਰਵਿਕਾਰਆਤਮਾਇਕੋਸੋਇ॥ਪੂਰਣੰਮਵਾਦਨਿ
ਵਾਸਮੁਜਾਤੋ॥ਪੂਰਣੰਮਾਨਿਖੇਧਾਆਤਮਮੈਤਾਂਤੇ॥੧੪॥ਸਿਖਵ
ਵੀ॥ਚੌ॥ਵਿਵਰਤਵਾਦਪੂਰਣੰਮਵਤੁਜਾਂਤੇ॥ਵਿਖਮੀਯੁਕਤਨਸੌਭ
ਵੜਾਂਤੇ॥ਵਿਵਰਤਕਰੈਜਬਅੰਗੀਕਾਰ॥ਆਤਮਮਾਹਿਤਬਹੋ
ਤਵਿਕਾਰ॥੧੫॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਦੋ॥ਵਿਵਰਤਸ੍ਵਰੂਪਅਰਜਾਂਨਤੁ
ਹਿਜਾਂਤੇਕਹੈਵਿਕਾਰ॥ਨਿਰਵਿਕਾਰਆਤਮਕਹੋਵਿਵਰਤਵਾਦ
ਮੈਧਾਰ॥੧੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਵਿਵਰਤਸ੍ਵਰੂਪਕਹੋਰੂਹਿਜਾਂਨਵਿਕ
ਰਅਸੌਭੁਵਤਾਸਮੈਰਾਂਉਤ੍ਰ॥ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਵਿਵੇਕਵਿਵਰਤਸ੍ਵਰੂ

ਵਿਵਰਤਕਾਅਰਥਾ
ਨੋਹਰੈਨੂ

ਨਹੀਕਛੁਵਸਤੁਸੋਈਦਰਸਾਊ॥ਵਿਕਲਪਾਅਸੰਭੁਵਤਾਸਮੈ ੮੦
ਜੋਨਪ੍ਰਣਾਂਮਜਿਮੈਨਹੀਤਾਸਹੁਨਾਂਊ॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਣਾਂਮਮੈਦੇਖਪ
ਛੰਨਨਹੀਤਿਵਦੇਖਵਿਵਰਤਬਤਾਊ॥੧੭॥ਦੋਹਾ॥ਅਧਿਸਟਾਂਨ
ਆਰੋਪਜਾਂਨਦੇਖਤੇਜਾਂਨ॥ਵਿਲਖਣਾਕਾਰਪ੍ਰਤੀਤਸੁਆਂਨ॥ਵਿ
ਵਰਤਨਾਮਜਾਹੀਕੋਕਹੀਜੈ॥ਰਜਸਰਪਵਤਾਨਿਸਚੈਲਹੀ
ਜੈ॥੧੮॥ਵਾਦੀ॥ਦੋ॥ਵਿਲਖਣਿਮਕਾਰਜੋਸੋਕਾਕੋਤੁਬੋਹੋਇ ਰੂਪ
॥ਨਿਰਣੈਕਰਵਰਨਨਕਰੋਵਿਲਖਣਰੂਪਸੋਇ॥੧੯॥ਸਿ
ਧਾਂਤੀ॥ਸਵੈਯਾ॥ਵਿਲਖਣਰੂਪਪ੍ਰਿਛੇਜਬਜਾਂਨਤਉਤ੍ਰਤਾਸਵਿ
ਲਖਣਰੂਪਉਚਾਰੋ॥ਪ੍ਰਾਤੀਤਕਰੂਪਪ੍ਰਿਛੋਤਿਸਕੋਉਤਵਾਸਦ
ਰੂਪਤਿਸੇਸੁਵਿਚਾਰੋ॥ਪ੍ਰਾਤੀਤਕਰੂਪਪ੍ਰਿਛੋਤਿਸਕੋਅਧਿਸਟਾਂਨ

ਸ੍ਵਰੂਪਸਿਭਾਵੋ।ਵਾਸਤ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਿਛੇਸੁਵਿਲਖਣਜਾਂਨਤ੍ਰਿਕਾਲ
ਅਭ੍ਰਾਵਨਿਹਾਰੋ।੨੦।ਦੋਹਾ।ਅਧਿਸਟਾਂਨਮਾਂਹਿਸੋਈਬਾਧਸ੍ਰੁਤਿ
ਅਨਨਤ੍ਰਿਤਾਹਿਅਪ੍ਰਤੀਤ।ਤਾਂਤੇਵਿਲਖਣਰੂਪਜੋਤ੍ਰਿਕਾਲਅ
ਸਤਸੁਕੀਤੁ।੨੧।ਅਸਤਵਾਦੀ।ਚੌ।ਅਧਿਸਟਾਂਨਵਿਖੈਬਾ
ਧਕਚੁਜਾਂਨਾ।ਅੰਨਸਥਾਂਨਨਹੀਤਿਹਭੁਨਾ।ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤਹਿਪ੍ਰਤਿ
ਪਾਦਤਜੈਸੋ।ਅਸੱਤਵਾਦਮਤਪ੍ਰਾਪਤਤੈਸੋ।੨੨।ਸਿਧਾਂਤੀ।
ਅਸੱਤਵਾਦੀਕਹਹੁਵਾਦੀ।ਹਮਰੇਮਤਮੈਨਾਹਿਪ੍ਰਮਾਦੀ।ਅਸਤ
ਵਾਦੀਕੇਮਤਮੈਜਾਂਤੇ।ਕਲਪਤਰਜਾਂਨਮਾਂਨਤਤਾਂਤੇ।੨੩।
ਹਮਰੇਨਿਜਮਤਮੈਸੁਨਜਾਂਨਾ।ਕਲਪਤਰਜਾਂਨਾਵਿਵਰਤਜਿਉ
ਮਾਨਾ।ਰਜਸਰਪਮਿਥਜਾਹੈਜੈਸੋ।ਸਰਪਰਜਾਂਨਮਿਥਜਾਹੈਤੈਸੇ

ਕਿਆਂਤੁਕਰਨਕਥਨਕੀਆਹੈ
ਕਹੀਆਨੁਆਧਿਖੇਤਾਂਤੇ
ਉਸਕਾਸਾਹੂਆਆਸਤਵ
ਕਿਤੇਨੂਆਇਆ।
ਮੰਤ੍ਰ

ਸਿੱਧੇਸਮਾਨਗਿ
ਜਾਨੇ।

੨੪॥ਜੈਸੇਕਲਪਤਦ੍ਰੈਤਸਭਪਾਵਾ।ਤੈਸੇਦ੍ਰੈਤਰਸਾਂਨਨਿਰਧਾਰਾ।। ੮੧
ਸੰਤਦ੍ਵਾਦੀਚਾਰਦ੍ਵਾਕੇਜੋਜਾਂਨਾ।ਸੋਐਸੇਨਹੀਕਰਤਪ੍ਰਮਾਂਣਾ।੨੫
।ਦ੍ਵਾਵੀ। ਦੋ। ਕਲਪਤਰਸਾਨਜੋਭ੍ਰਮਕਜੋਕੈਸੇਕਲਪਤਰੂਪਾ।
੬ ਜਿਉਕਾਤਿਉਅਬਪੂਰਾਏਕਰਕਲਪਤਰਸਾਂਨਸ੍ਵਰੂਪਾ।੨੬॥
ਸਿਧਾਂਤੀ। ਸਵੈਯਾ। ਸਰਬਪ੍ਰਕਾਰਤੇਸ਼ੂੰਨਜਥਾਰਜਸਰਪਰਾਂਸ
ਨਮੇਰੋਪਤਭ੍ਰਾਸੈ।ਅਰਸ੍ਵਾਲਨੀਰਰਾਸਾਂਨਜਥਾਸੁਕਤੀਰਜਤ
ਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਨਪ੍ਰਕਾਸੈ।ਰੀਧਰਬਪੁਰੀਕੇਰਸਾਂਨਜਥਾਪੁਨਚੋਰਰਸਾਂਨ
ਸ੍ਵਾਣਾਬਿਲਾਸੈ।ਵਾਸਵ੍ਰਤੇਅਜੀਤਾਅਭਾਵਕੇਭ੍ਰਾਂਨਜੋਈਸੋਈ
ਰਿਸਾਂਨਹੁਲਾਸੈ।੨੭॥ ਦੂਵਾਦੀ। ਦੋ। ਤਥਾਪੀਤਾਹਿਪ੍ਰਕਾਰਕੇਰ ਸੋਈਰਿਸਾਨੂੰਮਿਲਜਾਏ
ਹੇਸ੍ਵਰੂਪਾਵਿਚਾਰਾ।ਜਾਂਤੇਮਨਸੀਸੈਜਰੋਕੇਹੋਸੁਅਰਥਸੁਪਾਰਾ।

ਬਿਖੇ ਇਕ ਆਤਮਾ
ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ
ਜਾਨਨੀ ਚਾਹੀਏ ੩

੨੮॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਦੋ। ਵਾਸਵ੍ਰਿਤੇਆਤਮਵਿਰਾਜਾਂਨ। ਨਿਰਵਿਕ
ਲਪਨਿਜਸਰੂਪਪਛਾਂਨ। ਵਾਸਵ੍ਰਿਤਜਸ੍ਵਰੂਪਹੈਜੈਸੇ। ਆਤਮਵ
ਸਤਜਾਂਨਪੁਨਤੈਸੇ। ੨੯॥ ਵਾਦੀ। ਦੋਹਰਾ। ਵਿਰਾਜਾਨਸ੍ਵਰੂ
ਪਚੈਤੰਨਘਨਨਿਰਵਿਕਲਪਜਬੋਹੋਇ। ਕੈਸੇਤਾਰਿਪ੍ਰਤੀਤਿਨਹਿ ੩
ਵਿਵਰਤਮਾਹਿਪੁਨਸੋਇ। ੩੦॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਸਵੈਯਾ। ਅਦ੍ਵੈ
ਤਸ੍ਵਰੂਪਸਤੀਇਕਆਤਮਰੂਪਪ੍ਰਤੀਤਉਚਾਰਤਜੋਈ। ਤੌਰ
ਵਿਖੇਅਥਵਾਅੰਗਮਾਂਹਿਕੋਹੋਭਿੰਨਰੂਪਵਿਚਾਰਤਸੋਈ। ਤੌਰ
ਵਿਖੈਜੁਕੋਜਬਜਾਂਨਹਮੈਇਸਆਪਭਿਤਾਹਿਸਮੋਈ। ਅੰਗਵਿ
ਖੇਨਹਿਸਿਭਵਜਾਂਨਜੋਤੋਭ੍ਰਮਦ੍ਰਿਸਟਸੁਤਾਹਿਕਹੋਈ। ੩੧॥ ਵਾ
॥ ਦੋਹਰਾ। ਭ੍ਰਾਂਤਿਦ੍ਰਿਸਟਕਬਔਰਕੋਕਿਉਆਪਕੌਤਿਹਭਾਸ।

ਅਰਿਸੈਨੁ

ਜੈਨਹੀਕਿੰ ਚਤਰਭੁਜ ਤਿਹਤਉਭ੍ਰਮਕਿਉਪ੍ਰਕਾਸਾ॥੩੨॥ ਸਿਧਾਂ ੮੨
ਤੀ॥ ਚੌ॥ ਅੰਨਪ੍ਰਤੀਤਾਅੰਨਮੈਜਾਂਨਾ॥ ਆਤਮਾਂਨਬ੍ਰਹਮਤੋਸੋਰਾਜ
ਨਾ॥ ਜਾਹੀਤੇਤਾਕੇਬ੍ਰਹਮਕਹੋਜੋ॥ ਭ੍ਰਾਤਦ੍ਰਿਸ਼ਟਕਰਅੰਨਸ਼ਾਲਹੋਜੋ॥
੩੩॥ ਵਾਦੀ॥ ਸੋ॥ ਕਹੋਜੋਤੈਂਭ੍ਰਮਅਭਮਾਂਨਤਾਸ੍ਰਬ੍ਰਹਮਵਰਨਨਕਰੋ
॥ ਜਿਹਕਰਅੰਗਬ੍ਰਹਮਜਾਂਨਪ੍ਰਗਾਟਸ੍ਰਮੁਹਿਸੁਨਾਵਹੋ॥੩੪॥ ਸਿ
ਧਾਂਤੀ॥ ਚੌ॥ ਪਰਮਾਰਥਸ਼ਾਇਸਾਖਿਤਵਸਤਜੋ ਆਹਿ॥ ਤਿਹਤਜ
ਅਸਤਪ੍ਰਤੀਤਨਿਧਾਹਿ॥ ਜੈਸੇਰਜਮਾਂਹਿਪਹਿਚਾਂਨਾ॥ ਤਿਹਤਜ
ਸਰਪਪ੍ਰਤੀਤਪਛਾਂਨਾ॥੩੫॥ ਵਾਦੀ॥ ਰਜਪ੍ਰਤੈਦਾਸਦ੍ਰਿਸ਼ਟਧਾਈ
ਜੋ॥ ਜਿਉਕੀਤਿਉਨਹੀਅੰਨਸੁਕਹੀਜੈ॥ ਸਰਪਸਾਛਾਤਪ੍ਰਤੀਤ
ਕਰਜਾਂਨਾ॥ ਕੈਸੇਤਤਅਕਾਰਤਬਖਾਂਨਾ॥੩੬॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਅਕਾ

ਠਸਾਮਤੇਨਿਸਚੇਜਾਂਨਾ।ਜਦਵਾਅਗਜਾਂਨਮਾੜਕਰਮਾਂਨਾਰ
ਜਦਿਦਰਤਸਰਪਹੋਇਜੈਸੇ।ਬ੍ਰਹਮਾਵਿਵਰਤਪ੍ਰਪੰਚਸੁਤੈਸੇ।
੩੭॥ਸਰਪਬਾਧਉਤਿਰਪੁਨਕਾਂਲਾ।ਆਨਤਅੈਸੇਨਿਸਚੈਭ੍ਰਾਲਾ।
ਰਜਅਰਿਜਾਂਨਦਮੀਹਉਜਾਂਨਾ।ਸਰਪਭ੍ਰਾਂਦਕਰਿਪ੍ਰਤੇਜੁਭ੍ਰਾਂਨਾ।
ਉ੨ ੩੮॥ਦਈ।ਦੋ॥ਨਨੁੰ ਤਧਸਰਪਪ੍ਰਤੀਤਜਾਬ੍ਰਿਥਾਭਈਜਿਉਂਪੰ
ਰਿ।ਤਹਾਂਨਸਰਪਜੋਤੁਮਕਹੋਸਤਕਹੋਵੀਚਾਰ।੩੯॥ਸਿਧਾਂ
ਤੀ।ਦੋ।ਜਾਂਮੈਸੇਕਉਨਹੈਸਰਪਾਅਭ੍ਰਾਂਦਕਹੋਜੋਇ।ਬ੍ਰਿਥ
ਸਰਪਭ੍ਰਮਜਾਨਤਿਹ[illegible]ਕਾਲਕਨਹੀਸੋਇ।੪੦॥ਦੋ॥ਨਨੁ।
ਭ੍ਰਾਂਤ੍ਰਪੁਰਖਅਨਭਵਜੋਈਤਾਹਿਵਿਵੇਪਉਚਾਰ।ਸਰਪਾਅਭ
ਵਤੈਕਾਲਜੋਕਹੋਤੁਜੈਨਿਰਧਾਰ।੪੧॥ਸਿਧਾਂਤੀ।ਸਵੈਯਾ।

ਭ੍ਰਾਤਕਪੁਰਖਜੋਈਈਅਨਭੂਤਸੁਤਾਹਿਵਿਰੋਧਵਿਰੋਧਨਜਾਂਨੋ। ੮੩
ਵਿਵੇਕਤੇਰਹਤਾਤਿਸੇਪ੍ਰਤੀਤਨਹੀਅਨਭੂਤਸੁਸਾਤਿਪਛਾਂਨੋ।
ਭ੍ਰਮਰਹਤਜੋਈਨਰਕੋਅਨਭੂਤਸੋਈਅਨਭੂਤਜਥਾਰਥਮਾਂਨੋ
।ਤਿਹਸਾਖਨਹੀਸੁਵਿਰੋਧਤਦਾਵ੍ਰਈਕਾਲਅਬਾਧਭੁਜੈਬਾਜੁਠੰ
ਨੋ।੪੨।। ਵਾਦੀ।। ਸਦੈਜਾਨਨੂੰ।।ਦ੍ਰਿਸਾਂਤਵਿਖੇਜੁਬਾਸਿਧਪ੍ਰ ਭ੍ਰਾਂਤੇਅਰੁਭ੍ਰਾਂਤਿਗਿਆਨ
ਸਾਂਣਆਧਿਸਾਂਨਤਿਵੈਤਿਹਗਜਾਂਨਤਥਾਤਨਾ।ਭ੍ਰਾਂਤਭੁਜੈਬਾਤਥ
ਤਿਹਗਜਾਂਨਉਭੈਤਜਰਜੁਪ੍ਰਤੀਤਤੋਵੋਊਗਨਾ।ਦਾਸਾਂਤਵਿਖੈ
ਆਧਿਸਾਂਨਤਥਾਪ੍ਰਤੀਤਉਭੈਇਕਬ੍ਰਾਮਪੁਰਤਨਾ।ਅਧਿਸਾਂਨ
ਬਿਨਾਨਹੀਆਨਪ੍ਰਤੀਤਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਤੇਹਿਸੁਜਾਂਨਜਥਾਤਨਾ।
੪੩।ਟੀਕਾ।ਆਧਿਸਾਂਨਬਿਨਪ੍ਰਤੀਤਨਜਾਂਤੇਅੰਗੀਕਾਰਕਰੇ

ਤੁਮਤਾਂਤੇ।ਵਿਵਰਤਵਾਦਤੁਮਾਰੇਜੋਈਆਂਹੈ।ਨਸੁਕ੍ਰਾਇਓ
ਨਿਸਚੈਨਿਰਬਾਹਿ।੪੪॥ਵਿਵਰਤਵਾਦਤਬਸਿਧਪਛਾਂਨਾ।
ਆਤਮਾਬਿਨਪ੍ਰਤੀਤਜੋਮਾਂਨਾ।ਦ੍ਵੈਤਭੈਤੇਜੋਅਨੰਗੀਕਾਰਾ।ਵਿ
ਵਰਤਵੇਦਾਂਤਵਾਦਗਾਇਓਧਾਰਿ।੪੫॥ਸਿਧਾਂਤੀਅਧਮ
ਅਧਕਾਰੀਹੈਜੋਈ।ਤਾਸਹੇਤਵਿਵਰਤਕਹ੍ਯੋਸੋਈ।ਤ੍ਰਸਰਗ
ਨਸਿਧਹਿਤਜਾਂਨਾ।ਵਿਵਰਤਵਾਦਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਮਾਂਨਾ।੪੬॥
ਸ੍ਰੁਤਿਕੇਤਾਤਪਰਜਨਹੀਜਾਂਤੇ।ਵਿਵਰਤਵਾਦਨਿਸਚੈਕਰਤ
ਤੇ।ਅਨਿਜਾਕਾਰਪ੍ਰਤੀਤਜੁਹਈਜੈ।ਸ੍ਰੁਤਿਕੇਤਾਤਪ੍ਰਜਨਹੀਲਹੀ
ਜੈ।੪੭॥ਮੁਮੁਖਬੁਧਹੈਤਿਨਮੈਜਾਂਨਾ।ਪ੍ਰਵੇਸਹੇਤਵਿਵਰਤਪਛਾਂਨ
।ਵੇਦਾਂਤਵਾਦਜਿਉਕਾਤਿਉਜਾਂਨਾ।ਅਦ੍ਵੈਤਸਿਧਨਹੀਭੇਦਪਛਾਂਨ

॥੪੮॥ ਵਾਦੀ॥ ਦੋਹਨਨੂੰ॥ ਵਿਦਰਤਾਦ੍ਰਿਸ੍ਰਮਿਥ੍ਯਾਕਹੋਜੋਸਤਿਰੂਪਨਾਮ ੦੮੪
ਹੈ॥ ਜਹਸੈਕਾਅਬਦ੍ਰਬਕਰਾਵਿਦ੍ਰਰਹੇਤੁਨਿਰਬਾਹਿ॥ ੪੯॥ ਸਿਧਾਂਤੀ
॥ ਚੌ॥ ਮਿਥ੍ਯਾਰੂਪਾਦ੍ਰਿਸਜਬਕਹੋ॥ ਮਿਥ੍ਯਾਨਾਮਅਰਥਕਿਮਗੋਹੋ
ਤ੍ਰੈਕਾਲ॥ ਅਸਤਕਹੈਵੀਚਾਰਾ॥ ਕਦਾਚਿਤਕਪ੍ਰਤੀਤਵਾਪਾਰਾ॥ ੫੦॥
ਪ੍ਰਥਮੇਇਸ੍ਰਾਪਤਿਵੀਚਾਰਾ॥ ਤ੍ਰੈਕਾਲਕਾਅਸਤਾਨਿਰਧਾਰਾ॥ ਕਦਾਚਿ
ਤਕਮਿਥ੍ਯਾਜਬਕਹੋ॥ ਪ੍ਰਾਪਰਦ੍ਰੈਤਰਗੋਪਤਬਲੋਹੋ॥ ੫੧॥ ਵਾਦੀ
॥ ਦੋ॥ ਸੋਪ੍ਰਤੀਤਸਾਖੀਕਹੋਨਿਸਚੈਕਰਵੀਚਾਰ॥ ਜਿਹਕਰਵਿਦ੍ਰ
ਤਪ੍ਰਤੀਤਜਰਾਸਾਖੀਰੂਪਅਪਾਰ॥ ੫੨॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਸਵੈਯਾ॥
ਪ੍ਰਤੀਤਸ੍ਵਰੂਪਨਸਾਖੀਵਿਚਾਰਵਿਰੋਧਸਰੀਸ੍ਰੁਤਿਸਾਖਸੁਜਾਂਤੇ॥
ਅਸੈਬਾਕਹੈਸ੍ਰੁਤਿਪੁਰਖਸੁਸਾਖੀਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਅਲੇਪਸਤਾਂਤੇ॥

ਸੰਗਾਬਿਨਾਨਾਂਪ੍ਰਤੀਤਕਦਾਚਿਤ੍ਰਸੰਗਾਨਹੀਪੁਨਸਾਖੀਂਕਦਾਂਤੇ।ਅ
ਸੰਗਾਤ੍ਰਿਸ੍ਰੁਤ੍ਰਾਵਸੁਧਾਂਨਪ੍ਰੇਖਤੇਨਾਹਿਪ੍ਰਤੀਤਸ੍ਵਭ੍ਰਸ੍ਰਦਾਂਤੇ।੫੩।
ਭੌ।ਕਾਦਾਚਿਤਕਪ੍ਰਤੀਤਪਛੰਨਾ।ਸਾਖੀਸਦਾਸਨਾਂਤਨਜਾਂਨਾ।
ਸਾਖੀਨਾਹਿਪ੍ਰਤੀਤਸੁਜਾਂਤੋ।ਅਸੰਗਾਪੁਰਖਗਾਇਓਸ੍ਰੁਤਿਤਾਂਤੋ।
੫੪।।ਸਾਖੀਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਜਥਕੋਹੋ।ਪ੍ਰਮਾਂਣਸਿਧਭ੍ਰਮਾਸਿਧਵਾਲੋ
।ਪ੍ਰਮਾਂਣਸਿਧਭ੍ਰਮਾਸਿਧਵਾਲੋਹੋ।ਪ੍ਰਮਾਣਸਿਧਕੋਹੋਜਥਜਾਂਨਾ।ਦੇ
ਦਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਪਸੰਭਵਪਹਿਚਾਂਨਾ।੫੫।।ਅਦ੍ਵੈਦਏਕਗਾਵਤਾਨਿਤਵੇ
ਦੌਭ੍ਰਮਾਸਿਧਪਖ੍ਯਕੋਹੋਪੁਨਿਜਾਂਤੋ।ਸੋਅਸਤਿਨਿਸਚੈਕਰਤਾਂਤੋ।ਨਿ
ਭ੍ਰਮ ਖੇਧਕਰੈਸਭਤਨਾਨੋਭ੍ਰਭੇਦਾ।੫੬।ਅਸਿਧਪਦਾਰਥਜਗਾਮੈਜੋਈ।ਅ
ਤੀਤਅਸਤਜਾਂਨਪੁਨਸੋਈ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਮੈਨਿਰਧਾਰਾ।ਦ੍ਵੈਤਅਤੀ

168

ਤਾਅਭਾਵਵਾਚਿਤਾਰਾ।੮੭।।ਸਵੈਯਾ। ਦ੍ਵੈਤਵਿਹੀਨਸੁਸਾਖੀਚਿ ੮੫
ਦਾਨੰਦਏਕਅਦ੍ਵੈਸ੍ਰੁਤਗਾਵਤਜੋਈ।ਵਿਵਰਤਕੋਵਾਦਕਹ੍ਯੋ
ਜੋਈਜਾਂਨਸੇਬਾਲਕਬੋਧਕੇਪੇਤਸਮੋਈ।ਜਪਜਗਤਅਨੇਕ
ਪ੍ਰਕਾਰਜੋਈਸੋਈਬ੍ਰਹਮਵਿਵਰਤਸ੍ਵਰੂਪਕਹ੍ਯੋਈ।ਅਵਿਵਰਤ
ਅਨੰਦਸੁਪਾਇਇਮਧਾਂਤੁੰਗਮੋਖਸਦਾਤਿਹਰੂਪਅਲੋਈ।੮੮
ਦੋਹਰਾ। ਸ੍ਰੁਤਿਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿਅਨਭੁਵਕਰਜਾਂਤੋ।ਅਦ੍ਵੈਆਤਮਸਿਧ
ਸ੍ਰੁਤਾਂਤੋ।ਵਿਵਾਂਦਰਧਿਤਅਦ੍ਵੈਤਪਛਾਂਨਾ।ਜਥਾਭੂਤਆਬਿਨ
ਸੀਆਂਨਾ।੮੯।।ਵਾਦੀ।ਨਤੁੰ।ਦ੍ਵੈਤਵਿਹੀਨਆਤਮਜੋਪਈਜੋ
ਨਿਤਮੁਕਤਅਸੀਸਾਰੀਲਹੀਜੋ।ਸ੍ਰੁਤੋਸਿਧਨਿਤਮੁਕਤਵੀਚਾ
ਰਾ।ਸਾਸਤ੍ਰਵਿਰਜਬਖਪ੍ਰਸੰਗਸੰਭਾਰਾ।੯੦।ਅਸਿਧਸਾਧਨ

ਹੇਤਸੁਜਾਂਤੇ।ਸਾਸਤ੍ਰਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਸਿਧਸੁਤਾਂਤੇ।ਸ੍ਰੁਤੇਸਿਧਸੈਸ
ਸਤ੍ਰਪ੍ਰਮਾਂਣਾ।ਅਨਰਥਬ੍ਰੂਪ ਨਪ੍ਰਯੋਜਨਮਾਂਨਾ।੬੧॥ਸਿਧਾਂਤੀ
।ਨਿਤਮੁਕਤਅਸਿਸਾਰੀਜਾਂਨਾ।ਬੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਬਿਨਨਾਹਿਨਗਜਾਂਨ
।ਅਤਜੀਤਅਸਤਸੈਸਾਰਨ੍ਰਿਬ੍ਰਿਤ।ਸਾਸਤ੍ਰਪ੍ਰਮਾਂਣਹੇਤਧਰਹਿ
ਤ।੬੨॥ਵਾਦੀ।ਨਨੁ।ਅਤਜੀਤਅਸਤਵਸਤਜੋਹਈਏ।
ਸੁਤੇਨਿਬ੍ਰਿਤਬ੍ਰੂਪਸੁਕਹੀਏ।ਤਾਂਸੈਸਾਸਤ੍ਰਵ੍ਰਿਥਾਪਾਰਜੋਕਹੋ।
ਵਿਰਥਬ੍ਰੂਪਨਹੀਅਰਥਸੁਲੋਹੋ।੬੩॥ਸਿਧਾਂਤੀ।ਦੋ॥ਅਤਿਜੀ
ਤਅਸਤਨਿਬ੍ਰਿਤਕੇਤੋਹਿਕੀਓਸੁਨਿਖੇਧ।ਤੈਸੇਸਤਿਨਿਬ੍ਰਿ
ਤਨਹਿਕਉਨਨਿਬ੍ਰਿਤਸੁਵੇਦ।੬੪॥ਵਾਦੀ।ਅਸਤੁਸਤਿਨਿ
ਬ੍ਰਿਤਨਹਿਆਨਿਬ੍ਰਿਤਪਛਾਂਨਾ।ਅਨਿਰਵਚਨੀਜੁਨਿਬ੍ਰਿਤਪੈ

ਤੌਂਤੇ ਸਾਅਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਂਣਾ। ੬੫॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਟੀ॥ ਅਨਿਰਵਚਨੀ ਵਸਤ ੮੬
ਕੋ ਜਾਂਣਾ। ਨਾਂਹਿ ਨਿਵਰਤਕ ਵੇਦ ਪ੍ਰਮਾਂਣਾ। ਅਨਿਰਵਚਨੀ ਨਿਬ੍ਰਿ
ਤ ਸੀ ਬ੍ਰਦ ਨਹੀ ਜਾਂਤੇ। ਕਹੂੰ ਨ ਦੇਖੇ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਸ੍ਰੁਤਾਂਤੇ। ੬੬॥ ਸਵੈ
ਯਾ। ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਤੋ ਧਿਕ ਹੋ ਸ੍ਰੁਤਿ ਮਾਂਨ ਜਥਾ ਬਿਧਾ। ਆਪਤ ਭਾਖ ਸ੍ਰੁਨ
ਯੋ। ਜੋਈ ਮੁਕਤਾ ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਪਛਾਂਨ। ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਜੋਈ ਸੋ ਨਿਵਰ
ਤਤ ਗਾਜੋ। ਅਭ੍ਰਜੀਤ ਅਸਤ ਸੰਸਾਰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਿਵਰਤਕ ਸਾਮ
ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਂਣ ਅਨਾਯੋ। ਨਿਤ ਹੀ ਮੁਕਤ ਜੋਈ ਨਿਜ ਆਤਮ ਤਾ ਸਗਤਾਂ
ਨ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਮ ਝਾਜੋ। ਦੋ॥ ਯਾ ਵਿਧ ਵੇਦ ਪ੍ਰਮਾਂਣ ਹੈ ਸਾਧਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆ
ਨ। ਨਿਤ ਮੁਕਤ ਆਤਮ ਕਹੈ ਅਸਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬਖਾਂਨ। ੬੮॥ ਸ
ਵੈਯਾ। ਨਿਤ ਬੋਧ ਪ੍ਰ[illegible] ਤੇ ਅਭ੍ਰਜੀਤ ਅਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਜੋਈ ਭ੍ਰਮ ਭੂ
ਤ

ਬਿਲਾਸੀ।ਬੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਅਭ੍ਰੇਦਰਗ੍ਯਾਂਨਤੇਹੋਤਬਿਨਾਸਪ੍ਰਪੰਚਅ
ਭ੍ਯਾਸੀ।ਵ੍ਯਾਸਦੇਵ੍ਹਨਜੋਕੁਰਵ੍ਰਿਸਜੋਦੀਸੋਈਹੇਤਪਨੌਜੈਮਹਾਬਲ
ਜਾਂਸੀ।ਯਾਦਿਧਾਸਿੰਮ੍ਰਿਤਅਮ੍ਰਿਤਅੰਸਤਪ੍ਰਪੰਚਰਯਾਂਨਨਿਵਰ
ਤਪ੍ਰਕਾਸੀ। ਦੋਹਿਰਾ। ਸ੍ਰੁਤਿਸਿੰਮ੍ਰਿਤਯੁਗਮਾਂਨਕਰਜਾਂਤੋਨਿ
ਤਬੋਧਆਤਮਅਲਖਤਾਂਤੋ।ਅਤੀਤਅਸਤਪ੍ਰਪੰਚਬਖਾਂਨੋ।
ਨਿਤਮੁਕਤਆਤਮਭਿਊਠਾਂਨੋ। ੭੦। ਬ੍ਰਹਮਵਿਤਿਰਿਕਤਸਾਸ
ਤ੍ਰਸਤਜੋ।ਮਾਂਨਤਭੇਦਅਨਿਕਭ੍ਰਾਂਤਸੋ।ਤਿਨਪ੍ਰਤਿਸਾਸਤ੍ਰਅ
ਪ੍ਰਮਾਣਪ੍ਰਸੰਗਾ।ਦੇਖਰੂਪਨਿਸਚੈਮਤਭੰਗਾ। ੭੧। ਤਾਂਕੇਪਖਸ
ਸਤ੍ਰਸਤਜਾਂਨਾ।ਪ੍ਰਮਾਂਣਰੂਪਨਿਸਚੈਕਰਮਾਂਨਾ।ਤਾਂਮੈਜੋਅਪ੍ਰ
ਮਾਂਣਪ੍ਰਸੰਗਾ।ਦੇਖਰੂਪਕਾਰਣਪਖਭੰਗਾ। ੭੨। ਸਵੈਯਾ। ਸ
ਤਿਨਕੋਮਤਮੈ

ਬੇਦਨਾਸਤਜੋਮਾਯਾ
ਹੋਇਆਨਹੀਸੋਰਾਮ
ਕਨਿਸਚੌਤਾ।

ਦਾਅਦ੍ਵੈਤਅਖੰਡਪਰਾਨੰਦਦ੍ਵੈਤਵਿਹੀਨਅਭੇਦਸਨਾਤਨ।ਅ ੮੭
ਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਜੋਮਾਨਤਹੈਜਗਦ੍ਵੈਤਕਥੈਨਹੀਗਜਾਂਨਕਦਾਤਨ।ਤਿ
ਨੇਕੇਜੋਊਈਸਾਸਤ੍ਰਅਪ੍ਰਮਾਂਣੁਪ੍ਰਸਿਧਕਥੈਪੁਨਦੇਖਸਰੂਪਤਥ
ਤਨਾ।ਸਾਸਤ੍ਰਪ੍ਰਮਾਂਣਸੁਬ੍ਰਹਮਾਬਿਨਾਂਨਹੀਮਾਂਨਤਭੇਦਅਭੇਦਸ
ਦਾਤਨ।੧੩।ਦੋ।ਸਾਸਤ੍ਰਤਥਾਪ੍ਰਮਾਂਣਤਿਹਬ੍ਰਹਮਵਿਤਰਕਤ ਬ੍ਰਹਮਾਬਿਖੇਹੀਤ੍ਰਾਤ੍ਰ: ਪ੍ਰਹੈਪ੍ਰਮਾਣੋ।
ਜੁਮਾਂਨਾ।ਅਦ੍ਵੈਤਪਖਖੰਡਨਤਜਾਂਤੇਬ੍ਰਿਨਨਜਾਂਨ।੧੪।ਦ
ਦੀ।ਦੋ।ਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਨਹੀਵੇਦਕੋਪ੍ਰਮਾਂਣਜਦਾਤੁਅਪਖ੍ਯਾਪਾਖੰ
ਡਪਖਪ੍ਰਸਿਧਾਤੁਅਵੇਦਾਂਤਵਾਕਜੋਲਖ੍ਯਾ।੧੫।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਦੋ
।ਬ੍ਰਹਮਸਰੂਪਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਨਾ।ਬ੍ਰਹਮਬਿਨਵੇਦਨਹੀਮਾਂਨਾ।ਵੇਦ
ਅਪ੍ਰਮਾਂਣਨਅੰਗੀਕਾਰ।ਪਖੰਡਪਖਕੈਸੇਵੀਚਾਰ।੧੬।ਸ

ਸੀਪ੍ਰਕਾਸਆਤਮਆਇਕਜਾਂਨ।ਦ੍ਵੈਤਕਹੈਨਿਸਚੈਪ੍ਰਮਾਂਣ।ਅਦ੍ਵੈ

ਬੇਦਗਿਆਨ ਨਹੀ ਭ੍ਰਮਦ੍ਵੈਤਕਹੈਜਾਂਤੇ।ਆਪਿਭਿੰਨਨਹੀਆਂਨਸੁਤਾਂਤੇ।੧੭।ਪ੍ਰਮਾਂਣ

ਅਧੀਨਦ੍ਵਸਤਜੋਕਹੈ।ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਗਟਸੁਅਹੈ।ਅਪ੍ਰਮਾਂਣ

ਪ੍ਰਮਾਣਕੋਤਿ ਨਮੋਨਜੋ। ਦੇਖਤਤਾਹੀਕੋਜਾਂਨ।ਭੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਵਾਦੀਸੋਮਾਂਨ।੧੮।ਵਾਦੀ।

ਰੌਨਨੰ।ਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸੀਭਾਵਜੋਜਾਂਨ।ਆਤਮਪਰਮਸੁਭਾਵਦ੍ਵ

ਮਾਂਨ।ਆਤਮਪਰਮਕੋਹੈਅਥਜਾਂਤੇ।ਦ੍ਵੈਤਾਪਾਤਿਪ੍ਰਾਪਤਪੁਨਤਾਂਤੇ

।੧੯।ਪਰਮੀਪਰਮਭਾਵਜੋਪਾਰ।ਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਾਪਤਕੈਸੇਨਵਿਚਾਰ

।ਆਤਮਸੁਭਾਵਕੋਹੈਪੁਨਜੋਇ।ਸੁਤੇਸਿਧਦ੍ਵੈਤਬੋਹੋਇ।੨੦

।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਸਦ੍ਵੈਜਾ।ਦ੍ਵੈਤਕਪੋਸੁਨਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਪੰਚਸਭੀਅਤਤ੍ਰ

ਛਾਮਸੱਤਦ੍ਵਿਚਾਰੋ।ਸੁਤੇਸਿਧਹੋਤਨਤੁਛਕਦਾਚਿਤਸੀਸਾਗਮ

।ਸਿਧਸ੍ਵਰੂਪਨਿਹਾਰੋ। ਤੀਨਹੀਕਾਲਸਤਾਤਿਹਨਾਂਹਿਸ੍ਵ।ਸਿਧਪ੍ਰਸਿ ੯੮
ਧਨਸੰਭੁਵਧਾਰੋ।ਜਾਦਿਪਤ੍ਰੁਛਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਪੰਚਅਨੇਤਪ੍ਰਕਾਰਸੁਦੇ
ਦਉਚਾਰੋ। ॥੧॥ ਵਾਦੀ। ਚੌਪਨੂੰ॥ ਆਤਮਾਭਿੰਨਜਗਤਜੋਅ
ਹੈ।ਕੈਸੇਤ੍ਰੁਛਪ੍ਰਮਾਂਣਨਿਰਬਾਂਹਿ।ਪਰੀਖਕਮਤਲੋਲੋਕਿਕਦ੍ਵਜਗੰ
।ਜਗਤਤ੍ਰੁਛਕਉਨਕਹੈਮਾਂਨਾ। ॥੨॥ ਲੋਕਿਕਦ੍ਵੈਤਤ੍ਰੁਛਨਹੀਮਾਂ
ਨੈ।ਅਬਾਧਤੀਨਕਾਲਜਗਜਾਨੈ।ਪਰੀਖਕਮਤਕਰਦ੍ਵੈਤਾਅਸੰ
ਤਾ।ਸੋਸਿਛਦਨਹੀਹਿਤਸੁਤੰਤਾ। ॥੩॥ ਪਰੀਖਕਾਅਨਿਕਭ੍ਰਾਂਤਮਤਜ
ਨੋ।ਭਿੰਨਾਭਿੰਨਾਨਿਰਣੈਤਿਹਮਾਨੋ।ਸਰਬਸੁੰਨਬਾਦੀਹੈਜੋਈ।ਪ੍ਰ
ਮਾਂਣਪ੍ਰਮੇਜਅਸੰਤਕਹੈਸੋਈ। ॥੪॥ ਤਾਹਿਵਿਰੋਧੀਨਈ।ਆਦਿ
ਆਦਜੋ।ਨਿੱਤਾਅਨਿੱਤਾਵਿਭਾਗਾਧਾਦੋਸੋ।ਸਰਬਦਾਸਤਿਨਿਤ

ਕਹੈਤਾਹਿ।ਕਵਾਛਿਤਕਅਨਿਤਰਿਬਾਹਿ।੮੫॥ਅੱਖੁਛਰਨਕ
ਅੰਨਿਤ ਨਕ੍ਰਕਤੇਆਦਿ।ਦੋਵਿਧਿਨੈਤੋਂਪ੍ਰਤਪਾਦਿ।ਤਾਂਹਿਵਿਰੋਧੀਸਾਖੋਸੋ
ਆਂਹਿ।ਸਰਬਦਾਸਰਬਸਤ੍ਰਨ੍ਰਿਬਾਹਿ।੮੬॥ਸ੍ਰਿਸਪੂਰਚਕ
ਰਜਜਗਸੱਤਾ।ਵਰਤਮਾਂਨਜਿਉਕਾਤਿਉਤੱਤਾ।ਪ੍ਰਲੈਤਿਰੋਧਾਂਨ
ਮਾਤ੍ਰਕਹੈਜਾਂਤੇ।ਤੀਨਕਾਲਜਗਤਸਤਸੁਤਾਂਤੇ।੮੭॥ਐਸੇਸਾਧ
ਪਾਤਿਜਲਜੋਈ।ਸਰਬਦਾਸੱਤਿਜਗਤ੍ਰਕਹੈਸੋਈ।ਪਰੀਖਕਵਾਦ
ਸਰਬਹੈਜਿਤੇ।ਪਰਸਪਰਵਿਰੋਧਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਤਿਤੇ।੮੮॥ਅ
ਤਅਭਿੰਨਜਗਤੁਛਜੇਕਹੇ।ਅਸਿਧਸਰਬਮਤਕੈਸੇਰਹੇ।ਲੌ
ਕਿਕਵੇਦਕਵਿਰੋਧਹੈਜੋਈ।ਜਗਤਤੁਛਹੂਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਸੋਈ।
੮੯॥ਸਿਧਾਂਤੀਪਰਸਪਰਵਿਰੋਧਸਰਬਮੈਜਾਂਤੇ।ਤ੍ਰਿਜਗਜੋਗ

ਪਰੀਖਕਮਤਤੰਤੋ।ਤੁਛਵ੍ਰਿਵਾਦਪ੍ਰਮਾਂਣਕਜੋਈ।ਅੰਗੀਕਾਰਜੋ ੯੬
ਗਹੈਸੋਈ। ੯੦॥ ਵਾਦੀ। ਸਵੈਯਾ॥ ਅਪਨੇਅਪਨੇਮਤਗ੍ਰਾਹਜ
ਸਦਾਨਹੀਤਾਸਮੈਵੇਦਕਦਾਪ੍ਰਨਹੋਈ।ਵੇਦਾਅਨੁਸਾਰਜੋਈਮਤਅੰਗ੍ਰ
ਸੋਈਵਰਗ੍ਰਾਹਜਪ੍ਰਮਾਂਣਸਮੋਈ।ਵੇਦਵਿਰੋਧਜੋਈਮਤਜਾਂਨਸੋ
ਈਤਜਨੀਯਪਖੰਡਜਿਓਈ।ਤੋਧਿਪ੍ਰਮਾਂਣਕੋਪਖਕਥੰਜਗ੍ਰਤੁਛ
ਕਹੈਨਹੀਵੇਦਕੋਮੋਈ। ੯੧॥ ਦੋਹਾ॥ ਪ੍ਰਬਲਨਿਗਮਪ੍ਰਮਾਂਣਹੈਤਿ
ਹਅਨੁਸਾਰਮਤਜੋਤਿ।ਗ੍ਰਹਣਜੋਗਨਿਸਚੈਸੋਈਇਤਰਤਿਜ
ਗਕਰਸੋਈ। ੯੨॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਚੌ॥ ਅਸਤਭੈਹਰਖਭੋਮਨਜਾਂਨ
॥ਅੰਤਜਾਇਪ੍ਰਤੀਤਸੁਤਮਾਂਨ।ਸਤਵਚਨਤੁਹਿਅੰਗੀਕਾਰਾਦੇ
ਦਪ੍ਰਮਾਂਣਗ੍ਰਾਹਜਨਿਰਧਾਰ। ੯੩॥ ਵੇਦਵਿਰੋਧੀਤ੍ਰਿਜਗਾਸੁਜੰਤੋ॥

ਅਪ੍ਰਮਾਂਣਨਿਸਚੈਸੋਈਠਾਂਤੋ। ਸ੍ਰੁਤਕੋਤਾਤਪਰਯ਼ਹੈਜੋਈ। ਸ੍ਵ
ਲਕੋਬੋਨਿਸਚੈਅਬੋਸੋਈ। ੯੪। ਸਵੈਯਾ। ਸਤਏਕਅਦ੍ਵੈਤ
ਸੋਈਜਗਪੂਰਬਜਾਂਣਤਥਾ। ਅਬਏਕਅਖੰਡਤਾ। ਨੇਤਹੀਨੇਤ
ਉਚਾਰਤਵੇਦਕਹੋਜੋਨਾਨਵ੍ਰਿਨਿਖੇਧਬ੍ਰਹਮੰਡਤਾ। ਆਤਮਏਕਜ
ਈਤ੍ਰਿਬੀਜਾਦਪ੍ਰਸਤਸ੍ਵਰੂਪਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤਪੰਡਤਾ। ਪ੍ਰਪੰਚਅਤੀਤ
ਮਹਾਂਸਿਵਅਦ੍ਵੈਆਤਮਗਜਾਂਨਸੁਵੇਦਪ੍ਰਚੰਡਤਾ। ੯੫। ਸੋ। ਸ੍ਰੁਤ
ਤਾਦਿਭੇਦਤੇਸੂੰਨਜੋਆਤਮਾ। ਅਦ੍ਵੈਤਬੇਦਗਾਏਪਰਮਾਤਮਾ।
ਆਤਮਭਿੰਨਦ੍ਵੈਤਸਭਜੋਈ। ਅਤੀਤਤ੍ਰਛਸ੍ਰੁਤਗਾਵਤਸੋਈ।
੯੬।। ਬ੍ਰਹਮਵ੍ਯਤਿਰਿਕਤਜਗਤਜੋਭੂੰਨਾ। [illegible]ਚਿਤਸਤਨਹੀਸ੍ਰੁਤਿ
ਮਾਂਨਾ। ਅਦ੍ਵੈਏਕਆਤਮਾਸਿਧਹੇਤਾ। ਸ੍ਰੁਤਿਕੋਤਾਤਪਰਯਨਿਜਵੇਤਾ।

੯੭॥ ਸ੍ਰੁਤਭ੍ਰਮਾਂਣਕਰਸਿਧਪਛਾਂਨਾ॥ਅਤਔਤਤ੍ਰੁਛਜਰਾਮਿਥ੍ਯਾ ੦ ੯੦
ਮਾਂਨਾ॥ਰੀਤ੍ਰਾਚਾਰਜਤੈਸੇਉਕਤਾ॥ਤੀਨਰੂਪਮਾਯਾਕਹੈਜੁਕਤਾ॥
੯੮॥ਸਵੈਯਾ॥ਸ੍ਰੁਤਿਭ੍ਰਤਰਜਾਂਨਤੇਮਾਯਾਮਹਾਂਤ੍ਰੁਛਜਾਂਨਆਨਿਰਵ
ਚਨੀਯੁਕਤੀਕਰ॥ਵਾਸਤ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਸਿਧਸੁਲੋਕਮੈਤੀਂਨਹੀਰੂਪਅ
ਵਿੱਦ੍ਯਾ॥ਬ੍ਰਿਤੀਪਰ॥ਅਸਚਰਜਸ੍ਵਰੂਪਵਾਸਿਸ੍ਟਕਹੈਮੁਨਜਾਨਤ
ਬਾਸਿਸ੍ਟਮ੍ਰਿਤੀਉਕਤੀਵਰ॥ਸੋਅਬਵਾਕਪ੍ਰਤਖ੍ਯਸੁਨੋਅਤਕੈਤਕਰੁ
ਪਾਬ੍ਰਿਲਾਸਜੁਤੀਸਰ॥੯੯॥ਔਹੋਅਸਚਰਜਕੋਹੋਤੁਹਰਾਮਜੋ
ਸਤਸ੍ਵਰੂਪਅਖੰਡਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ਬੋਧਸ੍ਵਰੂਪਸਭੀਜਗਆਦਿਅ ੦
ਤਅਭੇਦਵਿਹੀਨਸਦਾਅਵਿਨਾਸੀ॥ਤਿਸਮੈਂਆਰਤਿਸੈਅਗਾਧੁ ਭੂਲਕੈਤਿਸਨੂ
ਪਜੈਈਜਨਦੇਖਤਆਤਿਅਸੰਤਾਬਿਨਾਸੀ॥ਆਵਿਦ੍ਯਾਤਬ ੦

ਤਿਹਕਾਰਜਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਤਖ੍ਯਵਿਚਿਤ੍ਰਪ੍ਰਪੰਚਬਿਲਾਸੀ॥੧੦੦॥ਅ
ਤੀਵ੍ਯਅਸਚਰਜਪਿਖੇਤੁਮਰਾਮਅਕਹਕਥਨੀਨਹੀਂਤਿਤਮੈ
ਆਵੈ।ਪਦਮੋਖਿਤੁਤੈਤਮੈਬੋਧਮਹਾਗਿਰਨਾਹਿਕਬੀਕਹਿਨੀਮ
ਨਪਿਜਾਵੈ।ਅਤੀਤਅਸੰਤਅਵਿਦ੍ਯਾਜੋਈਸੋਈਆਪਨਸੰਤ
ਸ੍ਵਰੂਪਜਨਾਵੈ।ਜੋਈਨਿਜਆਤਮਬ੍ਰਹਮਚਿਦਾਨੰਦਅਖ੍ਰਿਤ
ਤਾਂਹਿਮਹਾਂਵਿਸਮਾਂਵੈ।੧੦੨॥ਅਤੀਤਮਹਾਤੁਛਜਾਂਨਪ੍ਰਪੰਚ
ਤਥਾਇਕਆਤਮਬੋਧਸਨਾਤਨ।ਸੁਤੇਸਿਧਸ੍ਵਰੂਪਾਵਗਮੰ
ਨਵਿਭਜਾਂਨਸ੍ਵਰੂਪਅਖੰਡਪੁਰਾਤਨ।ਮੁਕਤਸਦਾਪਰਪੂਰਣ
ਸ੍ਵਭਾਵਸਦਾਨੰਦਦ੍ਵੈਤਵਿਪੀਤਸਦਾਤਨ।ਅਦ੍ਵੈਤਸੁਆਤਮ
ਸਿਧਪ੍ਰਮਾਂਣਨਹੀਕਛਭੇਦਵਿਚਾਰਕਦਾਤਨ।੧੦੩॥ਸਵੈ

ਦੋਹਾ॥ ਅਤੀਤਅਭਾਵਪ੍ਰਪੰਚਬਿਆਨਤਥਾਅਦ੍ਵੈਤਵਿਗਿਆਂਨਭੁ ੯੧
ਜੋਵਗ॥ ਸਤਗਿਆਂਨਅਨੰਤਸੁਆਤਮਬ੍ਰਹਮਅਖੰਡਪ੍ਰਮਾਦਰਗਾਇ
ਓਜਰ॥ ਭਾਵਅਭਾਵਵਿਹੀਨਚਿਦਾਨੰਦਮੋਖ॥ ਵਿਸਾਲਅਡੋਲ
੧੦ ਛੁਇਓਪਰ॥ ਨਹੀਕਰਤ੍ਵਕਛੂਤਿਹਸੇਖਵਿਸੇਖਵਿਚਾਰਸੁ
ਚਿਤਗਹਿਓਪਰ॥ ੧੦੩॥ ਗਿਆਨਉਦੋਜਿਹਬ੍ਰਹਮਅਖੰਡਤਬੋ
ਧਤਿਮੈਨਿਸਚਾਅਬਗਾਊ॥ ਨਹੀਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀਜਗਹੇਤਕਦਾਪ੍ਰਭੋਅ
ਦਿਨਹੀਬਿਧਿਮੋਖਸੁਨਾਊ॥ ਸਾਧਕਕੋਨਹੀਸਾਧਨਭੇਦਨਹੀਅੰਗ
ਤੰਗਸੁਮੁਖਬਤਾਊ॥ ਪ੍ਰਮਾਰਥਏਕਅਖੰਡਕਹੈਸੁਤਿਆਤਮਅ
ਤਮਭੇਦਜਗਾਊ॥ ੧੦੪॥ ਕਲਸਂਤੇਅਤੀਤਸੁਬ੍ਰਹਮਪਛਾਂਨਪ੍ਰ
ਮਾਣਪ੍ਰਸਿਧਅਖੰਡਨਿਰੰਜਨ॥ ਨਿਰਵਿਕਲਪਨਿਰਾਲਿਬਜਾਂਨ

ਅਲੇਪਚਿਦਾਨੰਦਸਾਖੀਸਦੈਵਅਸੰਗਨਾ।ਤਦੇਵਅਹਿਬ੍ਰਹਮ
ਰੂਪਅਭੇਦਕਹਿਜੋਸ੍ਰੁਤਿਜਾਹਿਪੁਕਾਰਅਨਿਕਨਾ।ਜਹਗਜਾਨਉ
ਦੈਤਤਕਾਲਹੀਮੁਕਤਸਦਾਥਿਰਰੂਪਆਨੰਦਮੈਭੀਜਨਾ।੧੦੫
।ਦੋ।ਅਪੂਭੇਜਨੂਅਨਾਦਅਜਾਅਚਲਅਮਰਸ੍ਵਜਿਜੋਤਾਜ
ਦਿਧਾਭਾਤਅਰਗਜੰਨਤੇਮੁਕਤਅਚਲਾਸਿਧਹੋਤ।੧੦੬।।ਚੌ।।
ਵਾਦੀ।ਏਤਾਦ੍ਰਿਸਕਗਜੰਨਅਖੰਡਵਿਚਾਰ।ਕਦਾਚਿਤਹੋਤਨਹਿ
ਅਨਧਾਰਿ।ਕੈਸੇਮੁਕਤਤਾਸਫਲਜੰਨ।ਹੇਤਅਭ੍ਰਾਵਰਗਜੰਨ
ਵਖਾਨ।੧੦੭।।ਸਿਧਾਂਤੀ।ਚਤੁਸ੍ਰੈਸਾਧਨਸਗਤਜੋਹਈਜੈ।
ਦਿਦ੍ਰਖਾਬ੍ਰਹਮਤਾਸਕੋਕਹੀਜੈ।ਸ੍ਰਵਨਮਨਨਨਿਦਿਧ੍ਯਾਸਨਕੈ
ਸੁਨ।ਗੁਰਮੁਖਸ੍ਰਵਨਆਦਿਨਿਸਚੈਪੁਨਿ।੧੦੮।।ਨਿਦਿਧ੍ਯਾਸ

ਨਪੂਖਕਜਬੋਹੋਇ॥ ਅ॥ ਗਿਆਂਨਅਖੰਡੁਉਦੈਤਬੋਹੋਇ॥ ਅਨਥਾ ੯੨
ਸਰਬਵੇਦਸੈਬਾਦਾ॥ ਬ੍ਰਿਥਾਹੋਤਨਿਸਚੈਪੂਤਪਾਦਾ॥੧੦੯॥ ਵਾਦੀ
॥ਗਿਆਂਨਉਦੈਜਦਪੁਪੁਨਿਹੋਇ॥ ਕੇਵਲਕਾਰਣਮੁਕਤਨਸੋਇ
॥ਸਾਧਨਆਨਅਪੇਖਤਜਾਂਤੇ॥ ਨਿਰਪੇਖਕਨਹੀਮੁਕਤਸੁਤਾ
ਤੇ॥੧੧੦॥ ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਚੌ॥ ਤਤ੍ਹਬ੍ਰਹਮਬ੍ਰਪੁਨਿਜਾਤਮਗਿਆਂਨ॥
ਵਾਮਦੇਵਮੁਕਤਭ੍ਯੋਮਾਂਨ॥ ਯਾਸ੍ਰੁਤਿਕੇਵਲਗਿਆਂਨਕਰਜਾਂਤੇ॥
ਵਾਮਦੇਵਮੁਕਤਕਹੈਤਾਂਤੇ॥੧੧੧॥ ਬ੍ਰਹਮਵੇਦਬ੍ਰਹਮਵਪੁਜਾਂਨ॥
ਸਦਾਮੁਕਤਨਿਜਬ੍ਰਹਮਪਛਾਂਨ॥ ਤਰਤਿਸੋਕਆਤਮਵਿਤਜਾਂ
ਤੇ॥ ਤਤਖਿਣਮੁਕਤਕਹੈਸ੍ਰੁਤਿਤਾਂਤੇ॥੧੧੨॥ ਆਤਮਗਿਆਂਨਮੁਕ
ਤਸਮਕਾਂਲਾ॥ ਸ੍ਰੀਸੇਰਹਿਤਵੇਦਬਹੁਭਾਲਾ॥ ਸਾਧਨਆਂਨਨਿਰਾਕ੍ਰਿ

ਤਜਾਂਨ।ਕੇਵਲਗਿਆਂਨਤੇਮੁਕਤਪਛਾਂਨ।।੧੧੩।। ਏਕੋਪਰਮ
ਤਮਾਦਿਕਰਜਾਂਨ।ਮੁਕਤਹੇਤਨਿਸਚੈਕਰਮਾਂਨ।ਆਂਨਪੰਥਮੁਕ
ਤਨਹੀਕੋਇ।ਸ੍ਰੁਤਕਰਗਿਆਂਨਕਾਰਣਕਹ੍ਯੋਜੋਇ।੧੧੪।।ਆ
ਨਸਾਧਨਕਰਮਾਦਿਕਜਿਤੇ।ਸਾਖ੍ਯਾਤਮੁਕਤਹੇਤਨਹੀਤਿਤੇ।
ਸਾਧਨਗਿਆਂਨਪਰੰਪਰਜਾਂਨ।ਚਿਤਸੁਧ੍ਯਾਦਿਕਹਿਤਮਾਂਨ।
੧੧੫।।ਸਵੈਯਾ।ਏਕਹੀਗਿਆਂਨਤੇਮੋਖਪਛਾਂਨਕਹਿਓਸ੍ਰੁਤਿ
ਮਾਂਨਅਬਾਧਸਨਾਤਨ।ਆਤਮਗਿਆਨਬਿਨਾਸਉਪੈਤਕੋਜੋ
ਅਤਿਮੋਖਕੇਹੇਤਿਤਬਾਤਨ।ਜਾਸਪ੍ਰਕਾਰਉਦੈਨਿਜਗਿਆਂਨ
ਸੋਈਕਰਹੂੰਅਦਮਸਦਾਤਨ।ਸਾਧਨਆਂਨਭਜਾਗਸ੍ਵਰੂਪਗਿਆਂ
ਨੈਸਾਧਨਹੇਤਜਥਾਤਨ।੧੧੬।।ਚੌ।ਜਥਾਅਤਮਕੋਗਿਆਂਨ

ਰੂਪਜੋਗ

੨

184

ਪ੍ਰਕਾਸੈ॥ਮੁਕਤਰੂਪਹੋਇਬ੍ਰਹਮਸ੍ਰੁਤਭਾਸੈ॥ਆਤਮਗ੍ਯਾਨ ੯੩
ਸ੍ਰੁਨਮਨਜੋਂਕੋ॥ਜਨਮਮਰਣਬੰਧਨਹੈਤਾਂਕੋ॥੧੧੭॥ਬ੍ਰਹਮ
ਗ੍ਯਾਨਤੇਅਮਰਪਛਾਂਨ॥ਸ੍ਰੁਤਇਮਕਹੈਜੋਪ੍ਰਗਟਕਰਮਾਨ॥ਬ੍ਰ
ਹਮਗ੍ਯਾਨਰਹਤਜਨਜੋਈ॥ਮਰਿਮਰਿਮਰੈਗਰਭਦੁਖਸੋਈ॥
੧੧੮॥ਤਾਤੇਆਤਮਗ੍ਯਾਨਜੁਆਹਿ॥ਮੁਕਤਹੇਤਤਾਂਕੋਨਿਰਧ
ਹਿ॥ਆਤਮਗ੍ਯਾਨਉਦੈਜਬਹੋਇ॥ਬਾਧਹੇਤਅਗ੍ਯਾਨਸਮੋਇ
॥੧੧੯॥ਸੋ॥ਉਦੈਹੋਤਜਬਗ੍ਯਾਨ॥ਅਗ੍ਯਾਨਕਾਰਜਤਬਬੰਧ
ਸਭ॥ਪਰਮਮੋਖਸੁਖਮਾਨਕਹਿਜੋਪ੍ਰਗਟਕਰਵੇਦਨੈ॥੧੨੦
॥ਇਤਸ੍ਰੀਸਿਧਾਂਤਰਹਸੇਸਦਾਨੰਦਵਿਦ੍ਯਾਵਿਰਚਤੇਵੇਦਾਂ
ਤਪ੍ਰਕਰਣੇਅਦ੍ਵੈਤਸਿਧਵਰਨਨੰਨਾਮਸਪਤਮਸਥਲ॥

੧॥ਦੋ॥ਆਤਮਰਮਜਾਨਉਤੁਵੋਤਜਬਬਾਧਅਵਿਦਯਾਜਾਂਨ॥
ਤਤਕਾਰਜਤਬਨਾਸਹੋਇਮੋਖਨਿਰੰਤਰਮਾਂਨ॥੧॥ਵਾਦੀ
॥ਚੌ॥ਨਨੈ॥ਅਵਿਦਯਾਬਾਧੇਜੋਤੁਮਕਹੋਪੁਨਤਤਕਾਰਜ
ਬਾਧ॥ਬੰਧਅਰਥਅਬਪ੍ਰਗਟਕਰਨਿਰਣੈਕਰਸੋਈ
ਸਾਂਧ॥੨॥ਸਿਧਾਂਤੀ॥ਚੌ॥ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਸੁਖਆਤਮਹੋਤਜਬ
ਜਾਨ॥ਤਬਨੈਤਰਨਿਸਚਾਜਹਮਾਂਨ॥ਅਧਯਸੰਸਮਾਨਤੁਰ
ਲਕਨਾਹਿ॥ਬਾਧਅਰਥਸੁਪਜਨਕਹੈਤਾਂਹਿ॥੩॥ਸਦੈ
ਹਾ॥ਅਧਿਸ੍ਟਾਨਸੁਕੇਵਲਮੈਂਜੋਈਕਲਪਤਤਾਸਨਿਵਰਤ
ਕਰਜਾਂਨਪ੍ਰਕਾਸੈ॥ਤਾਸਅਨਿਤ੍ਯਜਾਨਿਸਚਾਜੁਤ੍ਰਿਕਾਲਅ
ਭਾਵਅੋਰਪਤਿਭ੍ਰਾਸੈ॥ਜਥਾਰਜੁਰਸਾਂਨਭੁਜੰਗਅਭਾਵ

ਤ੍ਰਿਕਾਲਅਰੋਪਤਰੂਪਸੁਤਾਸੈ॥ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਤਥਾਨਿਜਬ੍ਰਹ
ਮਗਸਾਂਨਤ੍ਰਿਕਾਲਅਭਾਵਰੂਪੀਂਚਬਿਲਾਸੈ॥੪॥ਚੌ॥ਬ੍ਰਹ
ਮਸਖ੍ਯਜਾਂਤਕਾਰਜਬਘੋਹੋਇ॥ਤਥਜਹਾਨਿਸਚਾਪੂਰਾਵਸਮੋਇ
॥ਅਗਸਾਂਨਤਥਾਤਿਹਕਾਰਜਜੋਈ॥ਤ੍ਰਿਕਾਲਅਭਾਵਵਿਗਸਾਂ
ਨਤਿਹਹੋਈ॥੫॥ਜਾਵਿਧਨਿਸਚਾਬਾਧਨਾਮਸੁਨਿ॥ਅਨਭੂ
ਵਜਥਾਭੂਤਭ੍ਰਾਸੈਪੁਨਿ॥ਤ੍ਰਿਕਾਲਅਭਾਵਨਿਸਚਾਜਗਜੰਤੇ॥
ਸੀਪੂਦਾਇਵਿਦਲਖਣਜਹਤੰਤੇ॥੬॥ਅਗਸਾਂਨਤੇਆਦਿ
ਜੇਤੇਅਧਿਸਾਸ੍ਰਤ੍ਰਿਕਾਲਅਭਾਵਨਿਸਚੈਕਰਤਾਸਾ॥ਅਨਰਵ
ਚਨੀਜਹਲਖਣਜੋਇ॥ਸੀਪੂਦਾਇਵਿਤ੍ਰਮਾਨਵਸੋਇ॥੭
॥ਵ੍ਹਾਈ॥ਚੌ॥ਤ੍ਰੈਕਾਲਅਭਾਵਨਿਸਚੈਪੈਜੋਈ॥ਅਨਿਰਵ

ਚਨੀਲਖਣਨਹੀਸੋਈ। ਅਤੀਤਵਰਤਮਾਂਨਸਤਜਾਂਨ। ਤ੍ਰਿ
ਕਾਲਨਿਖੇਧਪਛਾਂਨ। ੮॥ ਜਾਂਕੋਅਨਿਰਵਚਨੀਕਹੈਪੈਧਾਰਿ।
ਕਦਾਚਿਤਕਨਿਖੇਧਾਵਿਚਾਰ। ਤ੍ਰੈਕਾਲਅਭਾਵਕੈਸੋਕ੍ਰਮਕਹੋ।
ਅਤੀਤਵਰਤਮਾਂਨਸਤਲਹੋ। ੯॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਅਨਿਰਵਚ
ਨੀਕੋਰੂਪਜਾਂਨਜੋਹਈਏਹ। ਤੁਝਭੈਨਿਸਚੇਨਾਹਿਮੂਲਹੀਏਹ। ਕ
ਦਾਚਿਤਕਮਾਤ੍ਰਤੇਜਾਂਨ। ਅਨਿਰਵਚਨੀਨਹਿਹੋਤਪਛਾਂਨ।
੧੦॥ ਤ੍ਰੈਕਾਲਅਭਾਵਨਿਸਚੈਜੋਜਾਂਤੋ। ਅਨਿਰਵਚਨੀਜਾਂ
ਮਕਹੋਤਾਂਤੋ। ਤ੍ਰੈਕਾਲਅਭਾਵਅਭਾਵਿਜਾਂਨਆਦਸਭਾ। ਬਾ
ਧਰੂਪਨਿਸਚਜਾਂਨੋਤਥਾ। ੧੧॥ ਵਾਦੀ। ਨਤੂੰ। ਬਾਧਰੂਪਨਿ
ਸਚਜੋਹਈਸੈ। ਆਤਮਰੂਪਾਭਿੰਨਵਾਕਹੀਸੋ। ਜੋਪੂਰਨਆਤ

ਮਕ੍ਰੂਪਕਹੋਅਥਾ॥ਸਿਸਾਰਅਦਰਸਨਸਦਾਲਹੋਤਥਾ॥੧੨॥ਜੋ ੯੫)
ਵਧੂਆਤਮਾਬਿਨਪਛਾਨੋ॥ਬਾਧਰੂਪਅਬਾਧਵਾਮਾਨੋ॥ਜੋਏਪੁਨ
ਬਾਧਰੂਪਅਬਕਹੋ॥ਬਾਧਕਵੰਨਤਾਸਕੋਲਹੋ॥੧੩॥ਅਪਨੇ
ਬਾਂਧਆਪਪਛਾਂਨਾ॥ਕਿਧੋਂਅਨਬਾਧਾਤਿਹਮਾਨਾ॥ਅਪਨਾਬੰ
ਧਆਪਜੋਕਹੋ॥ਆਤਮਆਸ੍ਰੇਦੇਖਤਥਲਹੋ॥੧੪॥ਜੋਏਪੁਨਅ
ਨਬਾਧਕਤਿਹਮਾਨੋ॥ਆਨਿਜੋਅਨਿਆਸ੍ਰੇਆਦਿਤਬਜਾਂਨੋ॥
ਅਬਾਧਰੂਪਬਾਧਜਬਕਹੋ॥ਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਾਪਤਕੈਸੇਨਹੀਲਹੋ॥੧੫
॥ਸਿਧਾਂਤ॥ਬ੍ਰਹਮਬਿਨਜੇਤੇਕਛੁਆਹਿ॥ਬਾਧਜੋਗਨਿਸ
ਹੈਕਰਤਾਹਿ॥ਵੇਦਿਧਰੂਪਬਾਧਸੋਜਾਂਨੋ॥ਅਧ੍ਯਸਤਏਕਬਾ
ਧਾਪਰਮਾਨੋ॥੧੬॥ਅਧ੍ਯਸਤਰੂਪਕਰਅੰਤਰਭੂਤਾ॥ਸਭੂ

ਬਿਚਾਰੁ ਪਕਰਨਿਸਚਾਸੂੰਤਾ॥ਵਿਖੈਰੂਪਅਧਜਸਤਪਛਾਂਨਾ॥ਵਿਖਜੀਬ
ਧਰੂਪਕਰਮਾਂਨਾ॥੧੭॥ਬ੍ਰਹਮਭਿੰਨਜੇਤਾਅਕਾਰਾ॥ਅਨਿਰਵਚ
ਨੀਮਿਥਯਾਅਸਾਰਾ॥ਅਨਰਵਚਨੀਅਰਥਅਬਕੋਹੋ॥ਜਥਾਭ੍ਰੂ
ਤਾਨਿਸਚੈਕਰਲੋਹੋ॥੧੮॥ਸਵੈਯਾ॥ਸਤਸਰੂਪਨਹੀਜਗਜ
ਨਸੁਨੇਤਹੀਨੇਤਸੁਵੇਦਉਚਾਰਤ॥ਅਸਤਸਰੂਪਤਿਵੈਜਗਨਾਂਹਿ
ਤਿਸੈਅਪੇਖਪ੍ਰਤੀਤਵਿਚਾਰਤ॥ਸਤਅਸਤਉਭੈਭਿਨਜਾਂਨਪ੍ਰ
ਤਖਤਿਵੈਸ੍ਰੁਤਿਮਾਨਸਿਭਾਰਤ॥ਅਨਿਰਵਚਨੀਜਜਗਰੂਪਪਛਾਂ
ਨਕਜੇਯੁਕਤੀਕਰਰੂਪਨਿਹਾਰਤ॥੧੯॥ਦੋਹਾ॥ਅਨਿਰਵਚਨੀਜ
ਅਰੋਪਤਿਜਾਂਨਾ॥ਜੁਗਤਕਹੈਵੇਦਾਂਤਪ੍ਰਮਾਂਨਾ॥ਨੈਜਾਇਕਆਦਿ
ਅਰੋਪਨਰੂਪਕੂ ਸਤਜਾਨਤੋ ਜੇਤੇਭ੍ਰਮਬਾਦੀ॥ਅਰੋਪਤਰੂਪਜਾਨਤਪ੍ਰਮਾਂਦੀ॥੨੦॥ਤਾਂਹਿਅਰੋ

ਪਭਦ੍ਵੰਦ੍ਵਜੋਹਈਏਜੋ।ਆਨਸਾਸਤ੍ਰਖੰਡਨਤਿਹਲਹੀਜੈਗਹਿ
ਖਬਹੁਲਤਾਭ੍ਰੈਕਰਜਾਂਤੋ।ਜਿਰਲੈਬ੍ਰਿਖਮਾਹਿਨਹੀਭਾਂਤੋ।
੨੨॥ਅਨਾਤਮਾਵਿਚਾਰਜੋਈਪਰਹਰਾਂਨਾ।ਬ੍ਰਿਖਮਾਂਹਿਪੂਜੋਜਨ
ਨਹੀਮਾਂਨਾ।ਤੈਂਤੇਪੂਜਿਵਾਕਅਬਕੋਹੋ।ਬਾਧਰੂਪਜਿਸਚਾਸੋਈ
ਗੋਹੋ।੨੨॥ਅਧਸਾਂਨਰਜਾਂਨਉਤ੍ਰਪਰਹਰਾਂਨਾ।ਅਧਜਸਤਾਤ੍ਰਿਕ
ਲਅਬ੍ਰਾਦ੍ਵਪਛਾਂਨਾ।ਜਾਵਿਧਜਿਸਚਾਬਾਧਰੂਪਸੁਨਾ।ਸਿਧ
ਭ੍ਰੋਜਿਸਚਾਅੰਤਰਪ੍ਰਾਨੋ।੨੩॥ਸਵੈਯਾ॥ਤਤਮਸੀਮਹਾਂ
ਵਾਕਤੇਆਦਿਕੀਏਸੂਵਨੀਧਾਇਲਿੰਗਾਸੁਹਾਈ।ਅਨਨਾਦ
ਸੰਧਾਨਸਨਾਯੁਕਤੀਯੁਤਸੈਅਕਬੋਧਪੂਰਾਕਰਨਿਆਈ।ਤ
ਸਉਦੇਸਅਕਾਲਅਧਾਂਤਅਰੂਪਆਵਿਦਿਆਤੇਆਦਿਜੋਬਾਈ।

ਨਹੀਥਾਨਹੀਹੈਨਹੀਹੋਇਕਦਾਤ੍ਰੈਕਾਲਅਭਾਵਰੂਪਉਓਨਿਸਚ
ਈ॥੨੪॥ਉਅਮਰਦਸਭ੍ਰਾਵਪਛਾਂਨਅਵਿਦਯਾਮਹਾਂਤਮ
ਰੂਪਜੋਈਜਗਕਾਰਣਾ॥ਉਪਮਰਦਕਰੂਪਸੁਵਿਦਯਾਪੂਰਬ
ਪ੍ਰਭਾਕਰਜਿਉਤਮਰੂਪਾਵਿਦਾਰਣਾ॥ਜਹਾਂਤਮਪ੍ਰਾਂਤੀਪ੍ਰਕ
ਸਉਓਤਹਾਂਤੀਨਹੀਕਾਲਅਭਾਵਭੀਧਾਰਣਾ॥ਉਓਜ
ਬਰਸਾਂਨਸੋਤਮਰੂਪਾਅਰਸਾਂਨਸਹਤਸਭਕਾਰਜਕਾ
ਰਣਾ॥੨੫॥ਪੂਰਬਪਖੀਸੰਕਾ॥ਚੌਪਨਾਂ॥ਰਸਾਂਸਉਹੈਤੂ
ਮਕਹਜੋਸੁਨਾਇਓ॥ਆਵਿਦਯਾਕਾਰਜਮਾਤਨਸਾਇਓ॥ਸਤ
ਕਹਜੋਤੁਮਰਹਤਵਿਦਯਾ॥ਪ੍ਰਸਨਕਰੌਨਿਰਣੈਪੂਤਪਾਇਆ॥
੨੬॥ਸਵੈਯਾ॥ਰਸਾਂਨਉਹੈਤੇਰਸਾਂਨੀਕੀਜੋਸਭਨਾਸਆਭਿਨ

ਨਸਕਾਰਜਜੋਈ॥ ਤਤਹੀਖਿਣਮੁਕਤਵਿਦੇਹਕੀਪ੍ਰਾਪਤਵੇ ਦੀ
ਹਗਿਰਿਓਤਤਕਾਲਕਸੋਈ॥ ਭਜਾਂਨੀਜੋਈਵਿਰਜਾਂਨਸੰਪੰਨ
ਤਿਸੈਗੁਰਸਰਣਮੁਮੁਖਕਹੋਜੋਈ॥ ਤਤਹੀਖਿਣਮੁਕਤਹੋਜੋ ਨੈਸ
ਤਨਤੋਰਾਮੁਛੀਨਭੁਈਸੰਪ੍ਰਦਾਇਸਮੋਈ॥ ੨੭॥ ਚੌ॥ ਰਜਾਂਨ ਤੈਨੇਸਮਾਨਾਰਿਆਨੀ
ਕਾਲਤਨਭ੍ਰਜਾਗਤਰਜਾਂਨੀ॥ ਅਵਿਦਯਾਕਾਰਜਸਹਤਬਿਲ
ਨੀ॥ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਤ੍ਰਮਰੀਸਭਨਾਸਾ॥ ਰਹਤਨਰਜਾਂਨੀਸੁਉਤਪ੍ਰਕ
ਸਾ॥ ੨੮॥ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀਬ੍ਰਹਮਨਿਸ੍ਰੋਜੋਆਰਜਾ॥ ਵੇਦਕਹੋਤਾਕੋਅਰ
ਰਜਾ॥ ਜੋਤਤਖਿਣਤਨਤ੍ਰਜਾਗਤਜਾਂਤੋ॥ ਮੁਮੁਖਸਰਣਕਉ
ਕਹਤਸੁਤਾਂਤੋ॥ ੨੯॥ ਜਾਵਿਧਸੰਪ੍ਰਦਾਇਵੇਦਾਂਤਾ॥ ਛੀਨਪੋਤ
ਨਿਸਚੈਸੋਧਾਂਤਾ॥ ਕੈਸੇਬ੍ਰਹੁਤਰਜਾਂਨੂੰ॥ ਉਪਦੇਸਾ॥ ਸੁਤਕੈਕਉ

ਨਕਹੈਨਿਰਦੇਸਾ। ੩੦॥ ਸਿਧਾਂਤੀ। ਤਤਰਜਾਂਨਉਤਰਪੁਨਕ
ਲਾ। ਦੇਹਪਾਤਨਹੀਹੋਤਅਕਾਲਾ। ਦੇਹਾਇਸਬਿਤ੍ਰਹੇਤਪੂਰ
ਬਧਕਰਮਸੁਨਿ। ਤਾਸਕਰਮਕਰਦੇਹੁਇਸਾਬਿਤਪੁਨਿ॥੩੧॥
ਤਤ੍ਵਗਜਾਂਨਕਰਤਾਹਨਨਾਸਾ। ਵਿਰੋਧੀਤਤ੍ਵਗਜਾਂਨਨਹੀਤਾਸਾ
ਤਤ੍ਵਗਜਾਨਉਪਕਾਰੀਜਾਂਨਾ। ਪੂਰਬਧਕਰਮਨਿਸਚੈਕਰਮਾਂਨ
॥੩੨॥ ਵਾਦੀ। ਸੰਕਾ। ਸਿਧਾਂਤੀਇਉਕਹੋਨਜਾਂਨਾ। ਪੂਰਬਧ
ਕਰਮਕਾਰਜਅਰਜਾਂਨਾ। ਅਰਜਾਂਨਨਾਸਤੇਕਰਮਨਾਸਸੁਨ।
ਕਾਰਣਨਾਸਕਾਰਜਨਸੇਖਪੁਨਾ। ੩੩॥ ਤੈਤਅਬੁਧਵਪਟਸੇ
ਖਨਜਾਂਤੋ। ਮ੍ਰਿਦਾਅਬੁਧਵਘਟਸੇਖਨਤਾਂਤੋ। ਕਰਣਨਾਸਨ
ਕਾਰਜਸੇਖਾ। ਕਯੋਵੇਦਨਿਸਚੈਮਤਪੇਖਾ। ੩੪॥ ਸਿਧਾਂਤੀਸ

ਕਾ।ਪ੍ਰਾਰਬਧਕਰਮਫਲਭੋਗੇਕਾਖੇਤਪੁਨਾ।ਕਿੰਚਤਕਾਲਅਵੈਂ
ਦ੍ਯਾਬਿਤਸੁਨਾ।ਪ੍ਰਾਰਬਧਕਰਮਨਾਸਭੇਜਾਂਨਾ।ਅਵਿਦ੍ਯਾਸ
ਸਸਕਲਪਰਚਾਂਨਾ।੩੫॥ਦਾਂਦੀ।ਵਿਦ੍ਯਾਸ੍ਵਭਾਵਨਿਸਚੈਜਾ
ਜਾਂਤੇ।ਅਵਿਦ੍ਯਾਸਮੂਲਨਾਸਕਰਤਾਂਤੇ।ਯਾਸ੍ਵਭਾਵਕੇਧਾਂ
ਪ੍ਰਸਿਧਾ।ਹੋਤਾਵਿਦਾਂਤੀਮਤਤੇਪਰਕੁਰਿ।੩੬॥ਸਿਧਾਂਤੀਸੈਕਾ।
ਯਾਵਿਧਸ੍ਵਭਾਵਵਿਦ੍ਯਾਕੇਜੇਈ।ਪ੍ਰਾਰਬਧਨਾਸਉਤਰਾਇਉਹੋ
ਈ।ਤਾਂਤੇਤਨਇਸਥਿਤਨਵਿਰੋਧਾ।ਪ੍ਰਾਰਬਧਕਰਮਸੇਖਕਰ
ਸੋਧਾ।੩੭॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਰਪਾਂਨਦੇਉਸਕਲੀਕਰਜਾਂਨਪ੍ਰਸਿ
ਧਾ।ਆਵਰਣਵਿਖੇਜੋਉਧਰ।ਅਦਰਣਪ੍ਰਧਾਂਨਜੋਈ।ਅਰਪਾਂ
ਨਸੋਈਨਸਿਓਸੂਰਜਾਂਨਉਦੈਕਰ।ਵਿਖੇਪਪ੍ਰਧਾਂਨਅਰਿਜਾਂ

ਪ

ਜੈਸੀਸੈਸੀਇਸਾਥਿਤਕਰਮਫਲਾਂਨਿਤ੍ਰੈਰੈਪਕਾ।ਯਾਵਿਧਰਾਂ
ਨੀਨਜੀਤਨਝਾਰਾਤਨਾਹਿਨਸੀਸੀਪੂਦਾਇਰਸੈਵਕਾ। ੩੮॥
ਵਾਦੀ। ਸ੍ਰੀ॥ ਅਗਜਾਂਨਜੁਗਮਨਹੀਹੋਤਪਛੰਨਾ।ਆਤਿਵਿ
ਪਕਰਨਿਸਚੈਅੰਨਾ।ਯੁੱਗਪਤਿ।ਇਸਾਥਿਤਨਾਸਨਹੋਇ।ਆ
ਸੈਤਦਬ੍ਰਪਸਦਾਪੁਨਸੋਇ। ੩੯॥ ਸਕਤਾਨਿਬ੍ਰਿਤਮਾਇਨਹੀਕ
ਹੋ।ਸਕਤਿਸਕਤਿਅਭੇਦਯੁਗਲੋਹੋ।ਜਿਉਪੁਨਿਤ੍ਰੈਦੋਇ
ਯੁਗਜਾਂਨਾ।ਨਿਬ੍ਰਿਤਹੋਤਨਹਿਕਦਾਆਰਿਜਾਂਨਾ। ੪੦॥ ਪੂਰ
ਬਧਾਨਿਬ੍ਰਿਤਆਰਿਜਾਂਨਾਨਿਬ੍ਰਿਤਾ।ਨਹੀਹੋਤਨਿਸਚੈਪਰਚਿਤ
।ਪ੍ਰਮਾਂਣਰਹਤਯਜਨਿਸਚੈਜਾਂਨਾ।ਪੂਰਬਧਪਨਸ੍ਵਨਸ੍ਵਾਆਰਿਜਾਂ
ਨਾ। ੪੧॥ ਸਿਧਾਂਤੀ।ਆਰਿਜਾਂਨਨਿਵ੍ਰਤਕਰਜਾਂਨਸੁਜਾਤੇ।

ਰਲਮੈਂਏਕਾਇਸਥਿ
ਤਏਕਨਾਮਨਹੀ

ਪ੍ਰਮਾਣੂ
ਤੇਰਹਤੇ

ਜੀਵਨਮੁਕਤਾਵਿਛੇਪਨਤਾਂਤੇ।ਪ੍ਰਾਰਬਧਕ੍ਰਮਪ੍ਰਤਿਬੰਧਨਾਸ ੯੯
ਜਥਾ।ਅਪ੍ਰਤਿਬੰਧਗ੍ਯਾਂਨਨਾਸੈਅਗ੍ਯਾਂਨਤਬਾਂ+।੪੨।।ਪ੍ਰਾਰ ਵਾਰੀਨੂੰ
ਬਧਨਾਸਦੇਹਨਾਸਾਨਿਸਚੈਸੁਨਾ।ਕਦਾਗਿਆਂਨਿਨਹੀਹੋਤ
ਤਦਾ।ਪੁਨਾ।ਪ੍ਰਥਮਪ੍ਰਾਰਬਧਕਰਮਪ੍ਰਤਿਬੰਧਾ।ਨਹੀਨਾਸਿਓ
ਅਗ੍ਯਾਨਜਗਬੰਧਾ।੪੩।।ਪਸਚਾਤਦੇਹਪਾਤਅਨੰਤਰ।
ਕੈਸੋਗ੍ਯਾਨਹੋਤਤਾਤਿਹਅੰਤਰ।ਤਾਂਤੇਗ੍ਯਾਂਨਉਦੈਜਬਹੋ।
ਤਤਖਿਣਵਿਦੇਹਮੁਕਤਪਦਲਹੋ।੪੪।।ਜੀਵਨਮੁਕਤਾਅ
ਸੰਭਵਤਾਂਤੇ।ਮੁਮੁਖਸਰਵਨਹੀਕੋਤੰਗਾਤਾਂਤੇ।ਵੇਦਾਂਤਸੰਪ੍ਰ
ਦਾਇਨਮਤਬੋਧੋਇ।ਗ੍ਯਾਂਨਅਸੰਭਵਨਿਸਚੈਸੋਇ।੪੫।।
ਸਿਧਾਂਤੀ।ਸਵੈਯਾ।।ਜੀਵਨਮੁਕਤਅਨੇਕਕਹੈਸ੍ਰੁਤਿਸਿੰਮ੍ਰਿਤ

ਆਦਿਪੁਰਾਂਣਸਦਾਂਤਨਾ।ਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਤੇਸਿਧਪ੍ਰਾਪ੍ਰਿਤਮੁਤੈਂਗਾਮ
ਗੀਰਨਨਾ।ਸਤਦਾਤਨਾ।ਮੁਮੁਖਪ੍ਰਾਪ੍ਰਿਤਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਾਸਿਧਕਰੈਉ
ਪਰੇਸਤਤੈਗਪੁਰਾਤਨਾ।ਵੇਦਾਂਤਨਕੀਸੀਪ੍ਰਦਾਇਜੋਈਸੋਈਗਿ
ਯਜਥਾਤਥਵੇਦਸਨਾਤਨਾ।੪੬॥ ਵਾਦੀ॥ ਚੌ॥ ਜੀਵਨਮੁਕਤ
ਪ੍ਰਤਪਾਦਨਜੋਈ।ਪ੍ਰਜੋਜਨਰਹਤਜਾਂਨਪੁਨਸੋਈ।ਕੈਸੇਸਾਮ
ਗਤਿਹਪ੍ਰਤਪਾਦਾ।ਜੀਵਨਮੁਕਤਵਿਅਰਥਸੰਬਾਦਾ।੪੭
ਸਿਧਾਂਤੀ॥ ਚੌ॥ ਜੀਵਨਮੁਕਤਪ੍ਰਤਪਾਦਨਜੋਹੈ।ਅਰਥਵਾਦ
ਜਾਨੋਪੁਨਸੋਹੈ।ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕਵਿਧਿਅਰਥਵਾਦਸੋ।ਜੀਵਨ
ਮੁਕਤਸਾਸਤ੍ਰਉਚਰੈਜੋ।੪੮॥ ਲੋਕਿਕਦ੍ਰਿਸਟਕਪ੍ਰਮਾਂਣਵਿਰੋ
ਧਾ।ਰਸਾਂਨੀਦੇਹਇਸਾਥਿਤਜੋਈਸੋਧਾ।ਸੁਕਤਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰਤੇ

ਮੁਮੁਖਪ੍ਰਾਪ੍ਰਿਤਸ੍ਰੁਤੇਹੈਪੁਨਸਾਸਤ੍ਰਤਿਹਿਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਓ।ਸਟਬਤਾਗਿਨਿਸ੍ਰੇਂਦ੍ਰਿਕੌਬੂਥਾ
ਨਾਈਸੀਵਾਦੀ।ਵਾਦੀ।ਚੌ।

ਜਾਂਨਾ। ੯੦॥ ਨਸ੍ਰੋਹੋਤਰਜਤਭ੍ਰੂਮਮਾਂਨਾ। ਸਿਧਾਂਤੀ। ਉਤ੍ਰਾ। ਸ
ਵੈਯਾ। ਤੈਂਰ। ਸਰੀਰਕੀਏਸਬਿਤਜੋਸੋਈਸਿਧਪ੍ਰਮਾਂਣਯਥ
ਯੁਕਤੀਕਰ। ਤਾਂਦ੍ਰਿਤਏਵਾਬਿਲੰਬਪਛਾਂਨਨਜਾਂਦ੍ਰਿਤਰੇਪੁਰਿ
ਯੋਕਰਮਾਂਜਰ। ਧਨਤੇਛੂਟਾਕਿਓਜਿਉਬਾਂਣਕੇਵੇਗਖਣੇ
ਬਿਨਨਾਹਿਬਿਰੋਧੇਧਰਣੀਪਰ। ਜਾਂਦ੍ਰਿਧਯੁਕਤਮੁਤੀਕਰਸਿ
ਧਸੁਜੀਵਨਮੁਕਤਨਭੇਦਕਦਾਂਧਰ। ੯੨॥ ਬਿਨਾਸਮਹਾਂਸੁ
ਕਦੇਵਦਾਸਿਸ੍ਰਪ੍ਰਾਸ੍ਰਰਦੇਵਲੋਨਾਰਦਰਜਾਂਨੀ। ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ
ਇੰਦ੍ਰਵਿਭਾਂਕਰਏਂਦ੍ਰਤਥਾਂਬ੍ਰਿਗੁਵਰਣਤੇਆਦਿਧਿਜਾਂਨੀ॥
ਜੀਵਨਮੁਕਤਮੁਤੀਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਸਿਧਣੇਦਤੇਰਧਤਜਥਾਤਥ
ਜੋਨੀ। ਮੁਮੁਖਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਮੁਤੀਸ੍ਰਵਣਾਦਿਪ੍ਰਸਿਧਪ੍ਰਮਾਂਣਤੱਤਰ
੫੦ ਐਸੇਲੋਕ... ਕਾਰੋਅਬਨਾਂਤੇ। ਰਿਦੈਗਿਆਨਂ

ਬਖਾਨੀ।੫੩।ਚੌ।ਜਦਪਰਗਸਾਂਨੀਤਤਖਿਣਮੁਕਤਿ।ਦੇਵਪੁ
ਕਤਕਰਮਿਸਚੈਉਕਤਾ।ਪਰਮਾਰਥਤੈਂਗਾਬ੍ਰਹਮਸਤਵੇਦਾ।
ਸੁਧਚਿਦਾਨੰਦਸਦਾਅਭੇਦਾ।੫੪।।ਤਥਾਪਿਦੇਹਗਇਸਾਖਿਤ
ਤਰਾਜਾਂਨਾ।ਜੀਵਨਮੁਕਤਿਸੁਸਿਧਪ੍ਰਮਾਂਣਾ।ਅਖੰਡਚਿਦਾ
ਨੰਦਬ੍ਰਹਮਜੁਰਸਾਂਨੀ।ਅਚਾਰਜਉਪਦੇਸਮਾਂਨੀ।੫੫।।ਮੁ
ਮੁਖਸਰਣਜੋਤਾਹਿਸਿਧਾਵੈ।ਤਤਖਿਣਤਿਹਉਪਦੇਸਦ੍ਰਿੜ
ਵੈ।ਸਰਬਬਕਲਪਨਾਰਹਤਤਗਾਸੁਨਾ।ਮੁਮੁਖਉਪਦੇਸਕਰੈ
ਜਸਵੈਪੁਨਾ।੫੬।ਸਵੈਯਾ।ਤਸਮਾਤਅਚਾਰਯਦੇਵਪ੍ਰਸ
ਦਕੋਉਪਦੇਸਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਮਾਰਥਾ।।ਤਤ੍ਵਮਸੀਮਹਾਵਾਕਤੇਅ
ਦਿਕੀਜੋਸ੍ਵਲੀਖਣਲਿਗਾਸੁਤਾਰਥਾ।ਅਨੇਕਮਹਾਂਜੁਕਤੀ

200

ਕਰਮਨਨਕੀਯੋਨਿਸਚਲਾਇਕਬ੍ਰਹਮਪਦਾਰਥ॥ਸਜਾਤਪ੍ਰਵ੍ਰ ੧੦੧
ਹਮਹਾਂਅਤਮੈਨਿਪਜਾਸਨਜਿਪਤੇਰਜਾਨਜਥਾਰਥ॥੫੭॥ਸ
ਛਾਤਬ੍ਰਜੋਜਥਾਆਤਮਬ੍ਰਹਮਅਭੇਦਜਥਾਰਥਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਨੀ॥
ਪ੍ਰਤਥੀਪਤੇਰਿਹਤਉਨੋਮਹਾਮੋਖਨਸੋਅਰਜਾਂਨਸਕਾਰਜਾਰਿ
੧੧ ਜਾਂਨੀ॥ਸੁਧਬੁਧਸਦਾਮੁਕਤਾਅਦ੍ਵੈਤਅਖੰਡਸ੍ਵਭਾਦਸੁਆਤਮ
ਮਾਂਨੀ॥ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਕ੍ਰਿਤਾਰਥਤੌਰਾਕਹੈਕ੍ਰਿਤਾਰਥਾਮਾਂਨਅ
ਰਜਾਂਨੀ॥੫੮॥ਦੋਹਾ॥ਤੈਂਰਾਸੁਅਨਛਦ੍ਵਕਪਤਹੋਰਿਜਾਂਨੀਙਪਤਿ
ਦ੍ਰਿਸਾਲਾ॥ਕ੍ਰਿਤਕ੍ਰਿਤਾਅਨੰਦਪਨਪਾਇਓਅਚਲਅਕਾਲਾ॥
੫੯॥ਸਵੈਯਾ॥ਜਾਹੀਤੇਇਸਕਾਹਿਓਹਮਜਾਂਨਚਿਦਾਨੰਦਵਾਰਿ
ਪਾਆਤਮਜੋਈ॥ਸਛਾਂਤਕੀਜੇਨਿਸਚੈਹਮਜਾਂਨਨਹੀਕਛੁਅੰਤ

ਰਿਤਾਸਸਮੋਈ।ਆਨੰਦਮਹਾਸੀਮਾਨਜਬ੍ਰਹਮਨਹੀਤਿਹਬਿੰਨ
ਕਹਿਓਅਨੰਨਕੋਈ।ਜੋਈਬ੍ਰਮਾਸੋਈਆਨੰਦਜਾਂਨਕਪੈਸ੍ਰੁਤਯਾਦਿ
ਧਆਨੰਦਸੋਈ।੬੦।ਆਨੰਦਸ੍ਵਰੂਪਸ੍ਰੁਆਤਮਤਤ੍ਵਮਹਾਅਦ੍ਵੈ
ਤਅਖੰਡਨਿਰੰਜਨ।ਵੇਦਪ੍ਰਮਾਂਣਪ੍ਰਸਿਧਪ੍ਰਾਪਤਹਉਅਬਆਤ
ਮਆਨੰਦਰੰਜਨ।ਜੋਈਅਦ੍ਵੈਤਸ੍ਵਰੂਪਹੋਪੂਰਬਦ੍ਵੈਤਵਿਖੈਨਿਸ
ਚਾਰੀਜੋਭੰਜਨ।ਪ੍ਰਾਪਤਆਨੰਦਸ੍ਵਰੂਪਸੋਈਅਦ੍ਵੈਤਸ੍ਵਰੀਰ
ਵਿਦੇਹਅਸੰਜਨ।੬੧।ਦੋ।ਨਾਸਤਬ੍ਰਹਮਆਨੰਦਅਤਜੋਈ।
ਪੂਰਬਮਿਥ੍ਯਾਦ੍ਵਿਜਸਮੋਈ।ਕਹਾਗਈਨਹੀਜਾਂਨਤਪੋਅਬ।
ਆਨੰਦਬਾਰਧਹਉਨਿਸਚੈਜਬ।੬੨।ਪੂਰਣਆਨੰਦਅਦ੍ਵੈਜੋ
ਈ।ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਵਤਆਤਮਾਸੋਈ।ਤਾਂਮੇਜਗਸੁਮੇਰਤੇਆਦਿ।

ਅੋਥੋਧਰਚੋਜੋਜਾਂਮੈਬਹੁਵਾਂਦਾ।੬੩।ਸੋਅਬੋਧਭ੍ਰਾਗੋਅਬਜੰਤੇ ੧੦੨
ਅਬੋਧਰੂਪਆਨੰਦਹਮਤਾਂਤੇ।ਆਨੰਦਸਰਬਰੂਪਹੋਇਰਾਜੇ।ਅ
ਖੰਡਅਤਮਾਹੋਇਬਿਰਾਜੇ।੬੪।ਸਵੈਯਾ।ਸੰਸਾਰਕੇਰੋਗਬਸੇ
ਜੋਈਪੂਰਬਰੂਖਸੰਬ੍ਰਹਮੁਆਤਮਜਾਨੋ।ਆਤਮਬੋਧਉਦੋਜ
ਬਭਾਂਨਭੂਜੇਪ੍ਰਕਾਸਨਸੋਆਰਿਜਾਨੋ।ਆਨੰਦਸਾਗਰਰੂਪਬਿਰ
ਜਤਬ੍ਰਾਗੋਕਹਾਂਮਹਾਂਦੁਖਦੂਰਾਨੋ।ਨਾਹਿਨਜਾਨਤਰੂਤਬਾਵਿਧ
ਤਭੇਦਨਸੋਇਕਬ੍ਰਹਮਨਿਧਰਾਨੋ।੬੫।ਜੋਈਹਉਪੂਰਬਅਨ
ਪਬਿਖੈਰਸਦੇਖਤਿਸੈਬਹੁਰਾਗਕੀਓਜਬ।ਛੋਰਤ੍ਰਬੋਗਮਹਾਂਰਿਸ
ਨਾਂਪ੍ਰਤਰਾਗਮਹਾਂਦੁਖਦਾਈਮਹਾਂਠਗਾ।ਪ੍ਰਕਾਸਜਬੈਨਿਜਤਤ੍ਵ
ਗਸੰਨਤਬੈਦਪੁਰਾਗ੍ਰਾਮਨੇਕਰਗੋਭਗਾ।ਆਨੰਦਬਿੰਦਅਭੇਦਭੋਜੇ

ਮਨਸੁਖਸਮੈਂਭੂਲਰਹਯੋਨਿਸਚੈਤਬਾ।੬੬॥ ਚੌ। ਜਬਤੇਂਭੇਟਦੇਵਾ
ਸੀਬੁਧਸੋਈ। ਨਸ੍ਟਭਈਕਰਰਾਜੰਨਸਮੋਈ। ਆਵਰਬ੍ਰਿਤਪਰਾਂਨ
ਦਜਾਂਤੋ। ਅੰਤਮਪ੍ਰਾਪਤਮੁਕਤਕਰਤਾਂਤੋ।੬੭॥ ਹੇਦੇਵਾਆਤਮਾਅ
ਬਿਨਾਸੀ। ਅਖੰਡਅਚਲਤੂੰਸਦਾਬਿਲਾਸੀ। ਚਿਰਕਾਲਸਿਮ
ਰਨਤੂੰਪਕੀਨੋ।੬੮॥ ਅਬਹਉਤੁਝਕਉਪ੍ਰਾਪਤਭਯੋ। ਤਿਤਾਰਾਗੋ
ਬਾਨਪੀਕਦਾਚਿਤਕਹਯੋ। ਤੁਝਬਿਨਨਿਹਸ੍ਵਰੂਪਹਉਜਾਂਤੋ। ਮੁਝ
ਬਿਨਤੂੰਕਹਾਂਇਸਾਥਿਤਤਾਂਤੋ।੬੯॥ ਬਡੇਭਾਗਅਬਤੁਝਕੋਪਾਯੋ।
ਨਿਸਚੈਕਰਤੁਝਮਾਹਿਸਮਾਇਯੋ। ਨਮੋਨਮੋਤੁਹਦੇਵਸਦਾਮਮਾ।
ਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਅਦ੍ਵੈਤਸਦਾਸਮਾ।੭੦॥ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨਨਿਵਾਰਕ
ਰਜਾਂਤੋ। ਬੁਧਯੋਅਬੋਧਤਸਕਰਕਰਤਾਂਤੋ। ਦਰਸਨਮਾਤ੍ਰਦੇਵਤ
ਪਾਯਤਭਯੋ। ਨਿਸਚੈਕਰਰਚੀਨੋ।

ਵਜਾਂਨਾ।੨੧।।ਅਤਿਵਿਸੁਧਨਿਰਮਲਹਉਜਾਂਤੋ।ਮੁਕਤਰੂਪ ੧੦੩
ਪੂਰਣਹਉਤਾਂਤੋ।ਸਪਰਸਰਹਤਬੂਧਮਾਂਹੁਕੋਟਜੋ।ਮਮਅਧਾਰ
ਇਸਾਥਿਤਨਿਸਚੈਸੋ।੨੨।।ਪੂਰਬਧਉਮਹਾਂਵਾਕਵਿਚਾਰਾ।ਕੀ
ਏਅਨਿਤਬੇਸਨਿਰਧਾਰਾ।ਅਧੂੰਨਾਸੂਵਣਮਾਤ੍ਰੇਜਾਂਨਾ।ਪੂਰਣ
ਆਨੰਦਰੂਪਨਿਜਰਜਾਂਨਾ।੨੩।।ਜਾਵਿਧਨਿਜਆਤਮਾਵਿਰਜਾਂ
ਨਾ।ਨਿਸਚਲਰੂਪੇਜਾਸਮਨਜਾਂਨਾ।ਸਦਾਮੁਕਤਵਪੁਨਿਸਚੈਜਾ
ਤੋ।ਕਰਤਵਸੇਖਨਹੀਤਿਹਤਾਂਤੋ।੨੪।।ਸਵੈਯਾ।ਦਰਸਨਜਾਸ
ਕੇਪਾਪਸੀਘਾਰ ਅਨਿਤਪ੍ਰਕਾਰਮਹਾਂਅਘਨਾਸੀ।ਸਪਰਸਨਤੇਲ
ਖਮੀਜੋਈਰਜਾਂਨਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਸਦਾਸੁਖਵਾਸੀ।ਜਾਸਸਬੰਧਤੇ
ਮੋਖਨਿਰਸੰਸਤਹੋਤਸਰੂਪਅਖੰਡਪ੍ਰਕਾਸੀ।ਤਤੰਥਾਮਹਾਂਮਧਮ ੦

ਕਹੈਵੇਦਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਸਦਾਅਬਿਨਾਸੀ॥੧੫॥ਚੌ॥ਅਨਭਵ
ਹਸਤਾਮਲਵਤਜਾਂਨਾ॥ਭੁਜੇਜਾਸਕੋਆਤਮਰਸਜਾਂਨਾ॥ਲੋਕਅਨੁ
ਬਪ੍ਰੇਤਸਮਾਂਨਾ॥ਜੀਵਨਮੁਕਤਵਿਹਾਰਪਛਾਂਨਾ॥੧੫॥ਕਲਪ
ਵਿਕ੍ਰਤਾਕੋਸਭਹੋਇ॥ਜਨਨੀਤਾਤਕ੍ਰਿਤਾਰਥਸੋਇ॥ਪ੍ਰਥਮੀਚਰਣ
ਸਪਰਸਪੁਨੀਤਾ॥ਭਾਗਵਤੀਨਿਸਚੈਧਰਚੀਤਾ॥੧੬॥ਅਪ
ਰਸਾਂਨਆਨੰਦਕੋਸਾਗਰ॥ਆਤਮਰਸਾਂਨਸੁਮੋਖਉਜਾਗਰ॥
ਤਾਂਮੈਲੀਨਚਿਤਜਿਹਹਵੀਜੈ॥ਪਰਮਾਨੰਦਮੁਕਤਵਪੁਕਹੀਜੈ॥੧੭
॥ਸਵੈਯਾ॥ਪ੍ਰਥਕਰਬੀਬੀਪ੍ਰਜਾਬਾਸਨਾਂਨਤੇਆਦਿਕੀਓਤਿਨ
ਬ੍ਰਹਮਬਿਜਾਂਨੀ॥ਬਾਜਤੁਰੰਗਬਾਗਉਰਤਨਾਦਿਸੰਪਨਸਭੀਅਦ
ਨੀਤਿਹਦਤਸਮਾਨੀ॥ਬ੍ਰਹਮਮਹੇਸਰਮੇਸਤੇਆਦਿਸਭੀਦੇਵਤ

ਤਿਹਪ੍ਰਜਪ੍ਰਜਾਂਨੀ।ਭੁਵਸਾਗਰਤੇਪਿਤਬੀਗਾਨਤਾਹਿਉਧਾਰ ੧੦੪
ਕੀਏਇਵਵੇਦਵਖਾਂਨੀ।੭੯।ਦੋ।ਤ੍ਰਈਲੋਕੀਕਰਪ੍ਰਜਮਨ
ਜੋਕੋਮਨਖਿਣਏਕ।ਇਸਬਿਤਬ੍ਰਹਮਵਿਚਾਰਮੈਪਾਵੈਮੁਕਤਾਵਿ
ਵੇਕ।੮੦।ਦੋ।ਪ੍ਰਜੂਲਤਅਗਨਿਇੰਧਨਬਹੁਜੈਸੇ।ਭੁਸਮਾਂਸ
ਤਨਿਸਚੈਕਰਤੈਸੇ।ਗ੍ਯਾਂਨਅਗਨਿਪ੍ਰਚੰਡਜੋਮਾਂਹਿ।ਸਰਬਕਰ
ਮਭੁਸਮਕਰੈਤਾਂਹਿ।੮੧।ਸਵੈਯਾ।ਅਹਿੰਕਾਰਮੋਰੋਪਤਨਾਂਹਿਜਿ
ਸੈਮਨਬੁਧਅਲੇਪਸਦਾਇਕਸਾਂਈ।ਕਰਮਅਨੇਕਸੁਭਾਸੁਭਕ੍ਰਿ
ਤਨਹੀਤਿਹਬੰਧਅਬੰਧਸਦਾਈ।ਸੀਚਿਤਆਵਿਜੋਪੂਰਬਕਰਮ
ਅਨੇਕਜਬੈਜਿਵਭੂਲਇਣਾਈ।ਉਤ੍ਰਕਰਮਤੰਤਬਾਲਿਪੈਨਹਿਵ ਸਮੰਭਰੀ।
ਰਜਵਾਰਿਅਲੇਪਨਿਆਈ।੮੨।ਉਪਕੰਠਨਜਿਤੀਤਬਾਕੀਜ

ਗਾਮੈਤ੍ਰਬ੍ਰਹਣਬਰੈਸੁਤਾਆਦਿਭਦਾਭਨਾ।ਸੁਭਕਰਮਾਅਨੇਕ
ਕੀਏਤੌਂਰਾਕੇਸੋਈਤਾਂਹਿਲਿਪੈਤੌਂਗਾਸੇਵ੍ਰਸਦਾਭਨਾ।ਜਿਤੇਅਘਰੂ
ਪਕੀਏਤੌਂਰਾਕਰਮਸੁਤਾਂਪਿਲਿਪੈਜੋਈਦ੍ਰੈਖਕਦਾਤਨਾ।ਯਾਵਿਧਤੌਂ
ਗਾਸੁਕਰਮਾਦਿਭਾਗਾਅਲੇਪਾਆਰਬਧਕੇਭੋਗਾਜਦਾਤਨਾ। ੬੩। ਤੌ
ਗਾਸੁਆਂਨਨਹੀਭੁਵ੍ਰਪੀਠਤਥਨਹੀਅੰਬਰਮਾਹਿਕਦਾਚਿਤਾ।ਪਭਾ
ਲਗਸਾਤਲਨਾਹਿਬਜੈਸਅਤੌਂਗਾਮਹਾਂਦ੍ਰਰਜਾਨਸਦਾਮਿਤਾ।ਸੁਰ
ਲੋਕਤਥਾਮਹਾਂਲੋਕਤੁਥਾਜਨਲੋਕਮਹਾਂਤੁਪਲੋਕਕਦਾਕਿਤਾ।
ਸਤਲੋਕਮੈਨਾਂਹਿਤਤੌਂਗਾਸਮਾਨਸਭੀਵ੍ਰਰਤੌਂਗਾਨਅੰਗਾਸਮਾਹਿ
ਤਾ। ੬੪। ਚੌ। ਉਤਮਜੋਨਮਾਂਹਿਨਰਜਾਂਨਾ।ਤਾਂਮੈਦਿਜਵ੍ਰਰਉਤਮ
ਮਾਂਨਾ।ਵੇਦਪਿਨਾਈਉਤਮਤਾਂਮੈ।ਤਾਂਮੈਉਤਮਤਪਬਧੁਜਾਂਮੈ।੬੫

ਤਾਂਮੈਵਰਜਰਾਜਾਸੂਮਾਂਨਾ।ਤਾਂਮੈਅਰਧਪ੍ਰਾਪ੍ਰਿਤਵਰਮਾਂਨਾ।ਸਰਬ ੧੦੫
ਸ੍ਰੇਸਟਤੈਂਰਾਨਿਰਧਾਰਾ।ਤਾਂਤੇਪਰੇਨਅਨਵਰਧਾਰਾ।੮੬॥ਸਰਬਸ੍ਰੇ
ਸਟੀਮਾਤੈਂਰਾਜਾਂਤੇ।ਨਹੀਵਰਆਨਤੋਰਾਸਮਤਾਂਤੇ।ਉਤਮਸਰਬ
ਪ੍ਰਧਾਂਨਵਿਚਾਰਾ।ਤੈਂਰਾਆਤਮਾਰਜਾਨਉਦਾਰਾ।੮੭॥ਕਰਮਾਅ
ਨੇਕਕਰੈਜਨਕੋਈ।ਕ੍ਰਿਛ੍ਰਚੰਦ੍ਰਾਇਣਆਦਕਪੋਈ।ਅਸ੍ਵਾਂਰ
ਜੋਗਾਸਾਧਨਾਕਰੇ।ਤੀਰਥਜਾਤ੍ਰਾਮੈਅਨਸਰੇ।੮੮॥ਤੁਲਾਦਾਨ
ਆਦਦਤਜੋਣੋ।ਤੋਰਾਦਰਸਸਮਨਾਹੀਤੇਤੇ।ਸਾਸਤ੍ਰਸਰਬਵੇਦ
ਪਠੇਜੋਈ।ਤੈਂਰਾਦਰਸਸਮਸਰਨਹੀਸੋਈ।੮੯॥ਦੇਵਾਇੰਦ੍ਰਾ
ਦਿਕਰਣਾਹੈਜੋਈ।ਦੁਖਦਾਇਕਸੁਖਦਾਇਕਸੋਈ।ਵਰਖਾਅ
ਦਿਕਰਣਾਸੁਰਜਾਂਨਾ।ਸੁਖੀਦੁਖੀਬਹੁਤਾਂਤੇਮਾਂਨਾ।੯੦।ਤੈਂਰਾਅ

ਨੁਗ੍ਰਹੁਜਿਨਜਨਨੋਹੋਹੈ॥ਸੁਖਸ੍ਰੂਪਪਰਮਾਨੰਦਸੋਹੈ॥ਸਰਬਥਾਮਿ
ਤਨਧੀਦੇਵਪਛਾਂਨਾ॥ਤੈਂਗਾਸਰਬਥਿਮਿਤ੍ਰਮਨਮਾਂਨਾ॥੯੧॥ਸੇਵਾਦੇਵਕ
ਰੈਥਦੂਜੇਈ॥ਉਪਕਰਣਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਸਮੋਈ॥ਜਥਾਭੂਤਭ੍ਰਜਨ
ਜਥਾਸਿਧਾ॥ਦੇਵਪੂਸਿਨੋਹੇਤਤਥਾਰਿਧਾ॥੯੨॥ਜਿਪੁਨਫਲਦੇਵੈਥ
ਪੁਰੇਵਾ॥ਜਿਨਜਨਕੀਨੀਅਧਿਕਤਹਸੇਵਾ॥ਤਉਫਲਵਿਭਰਾਵੀ
ਦਪੁਜਾਂਨਾ॥ਅਚਲਸ੍ਰੂਪਨਧੀਨਿਸਚੈਮਾਂਨਾ॥੯੩॥ਪ੍ਰਜਾਮਾਧਿਦ
ਧਨਜਥੋਹੋਈ॥ਉਲਟਦੇਵਕੋਪਕਰੈਸੋਈ॥ਬਹੁਦੁਖਅੰਗਤਨ
ਮਨਕਰਪਾਵੈ॥ਪੂਜਾਦੇਵਜਤਨਬ੍ਰਿਥਾਵੈ॥੯੪॥ਜਿਜਨਤੰਗਸੇਵ
ਤਨਕਰੈ॥ਮਨਵਾਚਕਰਿਹਿਤਹਿਤਧਰੈ॥ਸਾਮਗ੍ਰੀ॥ਥਿਨਰਹਤਪਛਾਂਨ
॥ਜਥਾਸਕਤਅਰਪਨਮਨਜਾਂਨਾ॥੯੫॥ਤਾਕੋਅਪਨੇਸਮਸਰਕਰੈ

।। ਭ੍ਰੇਦਭ੍ਰਾਵਨਾ। ਤਿਹਪਰਹਰੈ।। ਪਰਮਾਨੰਦਮੋਖ੍ਯਪਦਦਾਇਕਾ। ਤੌਂਰ ੧੦੬
ਜਾਂਨਦੇਵਵਰਨਾਇਕਾ।੯੬।। ਨਿਹਫਲਸੇਵਤੌਂਗਨਪੀਜਾਂਤੇ।। ਸਦ
ਸਫਲਨਿਸਚੈਕਰਤਾਂਤੇ।। ਏਕਵਾਰਤਨਮਨਕਰਜਾਂਨਾ। ਤੌਂਗਸਰ
ਣਨਰਆਵਤਮਾਂਨਾ।੯੭।। ਤਤਖਿਣਜਗਦੁਖਨਾਸੈਤਾਂਹੀ।। ਪਰਮ
ਨੰਦਜਨਮੁਖ੍ਯਨਿਰਬਾਹੀ।। ਮੁਕਤਹੇਤਵਚਨਤਿਹਧਾਰ।। ਗਿਯਾਂਨੀ
ਮਧਮਾਅਧਾਉਦਾਰ।੯੮।। ਦੋ।। ਤੌਂਗਛਿਦਾਨੰਦਬ੍ਰਹਮਦਪ੍ਰਸੰਸੇਰਧ
ਤਵਿਚਾਰ।। ਗ੍ਯਾਨਵਿਰਾਜਾਂਨਦਾਇਕਸਦਾ। ਮੁਕਤਹੇਤਸੰਸਾਰ।।
੯੯।। ਸਵੈਯਾ।। ਅੰਗਮੁਮੁਖਉਤ੍ਰੈਜਬਾਜੋਇਕਦਾ। ਤੌਂਗੁ।ਸਰਣਸੁ
ਪ੍ਰਾਪਤਜਾਕੋ।। ਪੁੰਨਉਦੋਜੋਅਤਹੀਸੁਭਜਾਂਨਭਗੋਜੋਅਪਪਬ੍ਰਪਮਹਿ
ਨਸੁਵਾਕੋ।। ਅੰਗਜਦਾਤਬਹੋਇਮੁਮੁਖਮੁਮੁਖਸਬ੍ਰਪਲਖੈਨਿ

ਜਤੋਂਤਾਕੋ।ਤੈਂਰਾਮਹਾਂਮਹਮਾਂਅਤਿਸੁੰਦ੍ਰਤੀਨ੍ਹਚੀਲੋਕਕਹੋਸਮਕਾਹੇ
॥੧੦੦॥ਸੋ॥ਮਹਮਾਂਪਰਮਉਦਾਰਬ੍ਰਹਮਾਚਿਦਾਨੰਦਤੈਂਰਾਕੀ॥ਸਮ
ਸਰਤਾਹਿਵਿਚਾਰਤੀਨੋਲੋਕਾਨਹੀਦੇਖੀਜੈ॥੧੦੧॥ਸਵੈਯਾ॥ਤੋ
ਰਾਤਤੈਂਰਾਅਭੇਕਾਪਛੇਨਅਭੇਰਾਧੀਭੇਕਾਤਤੈਂਰਾਅਖੰਡਤ॥ਕ੍ਰਿ
ਤਪੰਜਰਾਤੇਆਦਿਤਤੈਂਰਾਸਭੀਅਕ੍ਰੈਨਕ੍ਰਿਯਾਰਹਿਤਦੰਡਤ॥ਵਿਖੇ
ਤਤੈਂਰਾਸਾਧਮਹਾਂਦ੍ਰਿੜ੍ਹਨਾਂਹਿਵਿਖੇਪਤਤੈਂਰਾਪੂਰਨਡਤ॥ਭੇਦਅ
ਭੇਦਅਤੀਤਤਤੈਂਰਾਸਦਾਸਰੂਪਚਿਦਾਨੰਦਪੰਡਤ॥੧੦੨॥ਕਬ
ਨਾਤਿਹਤੈਂਰਾਮਹਾਂਸੁਖਦਾਇਕਯਾਇਕਦੂਖਅਨੇਤਾਦਿਕਾਰੀ॥
ਮੈਤ੍ਰੀਅਤਿਸੁੰਦ੍ਰਤੈਂਰਾਸਭੀਜਨਏਕਹੀਰੂਪਨਭੇਦਵਿਚਾਰੀ॥ਮੁਦ
ਤਾਮੁਦਮੋਦਪ੍ਰਮੋਦਮਹਾਂਸੁਖਮੋਦਤਭੂਤਅਨੇਕਾਮਪਾਰੀ॥ਆਰਿੰਤ

ਮਹਾਤਮਤੱਤਾਕੋਹੋਜਿਹਨੇਤਹੀਨੇਤਸ੍ਰੁਤੀਸੁਉਚਾਰੀ॥ ੧੦੩॥ ਤਤੱਗ ੧੦੭
ਜੀਵਨਮੁਕਤਲਖਣਵਰਣਤੇ। ਸਵੈਯਾ। ਅਠਸੈਕਰਤਿਜਾਗਨੁ
ਮਾਂਨਸੀਕੰਮਅਨੇਤਾਵਿਕਾਰਅਸਾਰਹਰੈਜੋ।ਆਤਮਆਨੰਦਮਾਂਹਿ
ਸੈਤੁਸ੍ਯਪਿਜਾਸੁਪਨਾਸੁਖਰੂਪਧਰੈਜੋ।ਇਸਬਿਤਪ੍ਰਗਾਸਦਾਇਕਰੂ
ਪਕਪੈਸੁਰਤੱਗਾਨਭੇਦਕਰੈਜੋ।ਸਮਾਧਿਬਿਜਾਂਨਿਅਗਾਧਿਪ੍ਰਕਾਸ
ਅਖੰਡਤਤੱਗਾਪਰੈਤੇਪਰੈਜੋ। ੧੦੪॥ ਕਾਇਕਦੁਖਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਪ੍ਰ ॰
ਪਤਿਆਂਹਿਅਚਲ+ਸਹੈਜੋ।ਤ੍ਰਿਗਸਿਦੋਹਜੋਈਜਗਅੰਤਰਤਾਸਪ੍ਰ ਅ
ਸੰਗਅਸੰਗਅਹੈਜੋ।ਭੇਰਾਗਤਬਾਪ੍ਰਨਦ੍ਵੈਖਮਨੇਜਅਕੰਤਾਦਿਕ ॰
ਰਸਿਧਾਰਕਖੈਜੋ।ਇਸਬਿਤਪ੍ਰੰਗਤਤੱਗਾਮਹਾਂਮੁਨਬ੍ਰਹਮਅਖੰਡ
ਆਨੰਦਲਹੈਜੋ। ੧੦੫॥ ਪੁਤ੍ਰਕਲਤ੍ਰਤਬਾਪਨਬ੍ਰੋਹਸਦਾਨਸਨੇਹ

ਸਨੇਹਾਬਿਨਾਸੀ॥ ਅਨੇਕਮਹਾਂਸੁਭਾਇਸੋਂਕੋਪਾਂਇਨਹੀਜਿਹਹਰਖ
ਔਭੋਗਾਬਿਲਾਸੀ॥ ਅਨਿਨਮਹਾਂਦੁਖਪਾਇਕਦਾਚਿਤਦ੍ਵੈਖਾਅਤੀ
ਤਾਅਨਿਦਹੁਲਾਸੀ॥ ਬਿਰਕੂਪਤਿਸੈਬ੍ਰਧਏਕਸ੍ਵਰੂਪਕਹੈਮੁਨਤੋਰਗ
ਆਨੰਦਪੂਰਾਸੀ॥ ੧੦੬॥ ਸਬਦਾਦਿਕਭੋਗਾਉਪਰਤਿਆਇਦ੍ਵੈਗਾਣਿ
ਹੋਤਸੁਭਾਦਕਤੋਗਮੈਜਾਨੋ॥ ਕ੍ਰਮਆਂਗਾਗਣਾਂਨਹਰੈਸੁਸੁਭਾਦਕਜ
ਨਤਖਾਤੰਕਮਾਨੋ॥ ਜਦ੍ਵਿਧਸਿਜਮੋਹੋਤਜਬੈਤਬਹੀ॥ ਥਿਰਪੂੰਗੜਤਰ
ਪਛਾਨੋ॥ ਜੀਵਨਮੁਕਤਵਿਖੇਪਾਅਤੀਤਅਖੰਡਮਹਾਸੁਖਮੋਖਸੁਠਾਨੋ
॥੧੦੭॥ ਆਰਤਰੋਗਾਗ੍ਰਸੋਜੋਜੈਈਜਾਂਨਸੁਭਾਦਕਤਿਹਾਇੰਦ੍ਰੈਸਿਜਮਾਈ
॥ਗਸਿਵਾਗਤਿਸੈਨਨਿਬ੍ਰਿਤਕਦਾਅੈਂਗਾਕ੍ਰੂਪਜੋਤਨਹੀਸਾਂਤਕਦਾਈ॥
ਆਤਮਬ੍ਰਹਮਸਾਛਾਤਭਏਤੈਹੋਤਨਿਬ੍ਰਿਤਜੋਂਗਾਗਰਸਾਈ॥ ਤਾਹੀੜੇਤੋਂ

ਭਾਪਰਭਾਨੰਦਰੂਪਸਦਾਨਿਰਦ੍ਵੰਦਮਹਾਂਪਦਪਾਈ॥੧੦੯॥ਇੰਦ੍ਰੈਗ ੧੦੮
ਣਸਿਜਸ੍ਮਮਾਹਿਜਤੰਨਅਨੇਕਕਰੈਤਿਵਪਸਚਤੋਜੋਈ॥ਇੰਦ੍ਰੈਗ
ਣਪਰਬਲਮਹਾਂਮਨਕੋਹਠਤੇਰਹਿਤਾਂਹਿਵਿਖੈਪਾਤੋਸੋਈ॥ਤਿ
ਨੈਸਰਬਾਂਨਵ੍ਸੀਤਰਗ॥ਆਤਮਮਾਂਹਿਪਰਾਇਣਸੁਖਸਮੋਈ॥
ਪ੍ਰਗਸਾਥਿਰਰੂਪਰਹੈਤਿਹਤੋਂਗਮਹਾਂਮੁਨਭਾਖਤਹੈਨਿਕਲੋਈ॥
੧੧੦॥ਭਾਗਜਰਦ੍ਵੰਦ੍ਵਅਤੀਤਜੋਈਜਨਮਰਤਾਇੰਦ੍ਰੈਗਣਭੋਰ
ਸੁਖਾਈ॥ਅਤਹੀਮਨਚੰਚਲਜਾਸਵਸੀਸੁਸਮਾਂਹਿਤਸਦ ਰਿਤ
ਇਕਸਾਈ॥ਪ੍ਰਸਾਦਿਅਨੰਦਰਚਿਦਾਨੰਦਕੰਦਮਹਾਂਦੁਖਅੰਤਅੰ
ਨੇਤਜੋਖਾਈ॥ਪ੍ਰਸੰਨਸਦਾਚਿਤਤਰਗਰਹੈਬੁਧਏਕਸ੍ਵਰੂਪਅਖੰਡ
ਥਿਰਾਈ॥੧੧੦॥ਕਾਂਮਾਪਤਿਰੂਪਤਤੋਗੋਜੋਈਤਹੈਰੁਗਸਦੋ

ਹਨਹੀਚਿਤਚਲਾਵੈ॥ਸ੍ਵ੍ਰਾਥਿਰਰੂਪਰਹਿਭੀਰਅਬਾਧਜਿਵੈਸਬ
ਤਾਪਤਿਨਾਹਿਭੁਲਾਵੈ॥ਜਬਸਦਾਇਕਰੂਪਰਹੈਤੌਂਤਰਕਾਮਤਿਅ
ਬਾਮਮਹਾਂਸੁਖਪਾਵੈ॥ਜੀਵਨਮੁਕਤਮਹਾਸੁਖਪਾਇਆਨੰਦਪੂਰ
ਸਸਦਾਵਿਗਾਸਾਵੈ॥੧੧੨॥ਅਨੇਕਵਿਖੈਸੁਖੋਭੋਗਬਾਂਛਿਤ
ਪ੍ਰਾਪਤਜਾਕਾਮਹੋਤਗੋਜੋਈ॥ਅਧਿਕਾਰਅਤੀਤਤਬਾਮਮਤ
ਤਜਸੁਧਸੁਭਾਵਰਹੈਸੁਖਸੋਈ॥ਨਿਰਬਾਣਮਹਾਂਸੁਖਮੋਖਮੈ
ਬਾਜਤਜਿਉਂਉਪਮਾਨਹੀਤੁਲਕੋਹੋਈ॥ਬ੍ਰਹਮਸ੍ਵਰੂਪਤਤਰੂ
ਉਧਾਰਤਿਆਗਸਿਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦਸਮੋਈ॥੧੧੩॥ਜੀਵ
ਨਮੁਕਤਲਛਣਜਪਜਾਂਨਾ॥ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਉਕਤਕਹੋਪ੍ਰਮਾਂਣਾ॥
ਸੁਖਸਾਧਨਸੁਖਰੂਪਜੋਆਂਹੀ॥ਜੀਵਨਮੁਕਤਨਾਂਮਨਿਰਬਾਂਹੀ

॥੧੧੩॥ਸਰਬਾਅਰਿਬਿਤ੍ਯਾਗਮਤਜਾਂਤੋ॥ਨਿਰਾਰੰਭੁਆਤਮਸੁ ੧੦੮
ਖਤੰਤੋ॥ਅੰਤਰਿਤ੍ਰਿਪਤਮਹਾਸੁਖਪਾਂਇ॥ਤੌਂਰਾਮਹਾਂਸੁਖਰੂਪਹ੍ਰਿ
ਬਾਹਿ॥੧੧੪॥ਅੰਤਰਿਸੁਖਅੰਤਰਿਆਰਾਮਾ॥ਅੰਤਰੁਜੋਤਮਹਾਂ
ਸੁਖਧਾਂਮਾ॥ਅੰਤਰਕ੍ਰੀੜਾਅਚਲਵਿਚਾਰਾ॥ਮਹਮਾਤੌਂਰਾਮਅ
ਰਸੁਖਸਾਰਾ॥੧੧੫॥ਸਰਗਸੀਬਿਧਾਜਿਤੋਜਿਹਜਾਂਨਾ॥ਸਮਭਾਮ
ਹਅਚਲਮਨਮਾਂਨਾ॥ਸਰਬਭੂਤਸਮਬ੍ਰਹਮਰਸਾਂਨਜੋ॥ਤੌਂਮੈਅ
ਚੱਲਤਤੌਰਾ॥[illegible]ਸੋਂ॥੧੧੬॥ਬ੍ਰਹਮਣਸ੍ਵਪਚਮਾਂਹਿ
ਸਮਦੇਖੋ॥ਤਸਕਰਮਾਂਹਿਉਦਾਰਇਕਪੇਖੋ॥ਅਕ੍ਰੂਰਕ੍ਰੂਰਮੈਸ
ਮਮਤਜਾਂਕੋ॥ਤੌਂਰਾਮਹਾਂਪੰਡਿਤਕਹੈਤਾਂਕੋ॥੧੧੭॥ਦੋ॥ਸਮਤਾ
ਦ੍ਰਿਕਜਿਹਸਰਬਥਦਾਊਚਨੀਚਮਤਤਿਆਗਾ॥ਨਿਰਬਾਂਣਮੋਖਪਤ

ਕੀਸਦਾਅਚਲਤ੍ਰਾਂਹਿਨੀਬਾਬਾ।੧੧੮।ਅਨਭੁਵਾਅਪੰਨੋਕਹ
ਤੋਹੋਨਿਜਆਤਮਾਦਿਰਸਾਂਨਾ।ਅਖੰਡਚਿਦਾਨੰਦਬੋਧਵਪੁਛ
ਖੇਸੁਦ੍ਰਿਪਦ੍ਵਤਮਾਂਨਾ।੧੧੯।ਸਵੈਯਾ।ਗਗਨਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਮ
ਦਜੋਆਬ੍ਰਿਤਪ੍ਰਤਿਕਬੋਧਮਹਾਂਅਤਿਸੈਵਰਿਆ।ਉਤਮਪੁਰਖ
ਜੋਈਭਿਨਕਾਰਣਕਾਰਜਰੂਪਾਦਿਕਾਰੁਪਰੈਪਾਰਿਆ।ਮੂੰਢਤੇਭਿ
ਨਾਇਖੀਕਜਿਦੇਲਖੈਨਿਜਆਤਮਤੱਤਬਾਪਿਆਕਰਿਆ।ਜੇਹ
ਮਿਸਤਮੇਖਲਹੋਨਹੀਜਾਂਨਤਕਾਂਹਿਰੋਸੇਅਗਆਨਮਹਾਂਅ
ਰਿਆ।੧੨੦।ਦੋਹਾ।ਅਗਯਾਂਨਪ੍ਰਮਾਦਰੂਪਜੋਬਾਈ।ਕਹਾਬਸੇਲ
ਖੇਨਹੀਜਾਈ।ਸਿਸਾਰਦੁਖਦਾਰਿਪੰਜੋਧਾਰਿ।ਤੀਨਕਾਲਪ੍ਰਾਪ
ਤਨਦਿਚਾਰ।੧੨੧।ਸਵੈਯਾ।ਚਿਤ੍ਰਦਿਵਿਤਿਭਜਿਦੇਜਰਬਾਭਾਸਤ

ਨਾਂਹਿਸਤਾਤਿਹਭ੍ਰਿਨਾਵਿਚਾਰੋ॥ਇਸਥਿਤਹਉਨਿਜਆਤਮਕੰ
ਮਮੈਨਿਹਕਲਰੂਪਚੈਤੰਨਉਜਾਰੋ॥ਅਦ੍ਵੈਤਅਚਿੰਤਤਥਾਸੁਖੇ
ਵਾਰਿਧਰੂਪਸ੍ਰੂਪਅਨੂਪਨਿਹਾਰੋ॥ਰਜਤ੍ਰਿਦਗਧੀਜਿਉਰਿ
ਸੈਸੁਪ੍ਰਪੰਚਅਨਿਤਪ੍ਰਕਾਰਅਕਾਰਸੰਭਾਰੋ॥੧੨੨॥ਸਦਾਅਦ੍ਵੈ
ਤਸੁਆਤਮਬਪੰਨਕਰਮਥਲਮਹਾਂਬਿਲਜਿਉਨਿਜਪੇਖੋ॥
ਸਰੀਰਅਕਾਰਰੂਜੈਥਾਤੁਛਾਜਿਵਦੇਖਤਆਪਨਆਪੁਸੁਦੇਖੇ
॥ਪ੍ਰਤਿਭਾਸਅਰਥਧਜੋਈਤਨਭੇਗਨਹੀਤਿਹਰਾਗਦ੍ਵੈਖਸੁਲੇ
ਖੋ॥ਨਿਸ੍ਰੇਇਸੁਮੋਖਸਦਾਅਮਰੂਪਨਹੀਅਮਾਂਛਿਨਕਦਾਅਦ੍ਵੈ
ਖੋ॥੧੨੩॥ਗੁਰਉਸਤਤਾ॥ਅਪੁੰਨਾਅਸਚਰਜੁਬੋਹੋਗੁਰਦੇਵ
ਕਥਿਅਮਦ੍ਵੈਤਜਿਵੈਜਗਬਾਣੀ॥ਚੈਤੰਨਪ੍ਰਕਾਸਮਹਾਂਸਦ੍ਰੂਪ

ਝੂਠੋਮੋਹਿਮੈਤ੍ਰਿਦੇਵਪ੍ਰਪੰਚਕਿਮਾਈ। ਕਿਆਨੁਸੁਰਤੀਨਹੀਪੂਰਬਅ
ਹਿਨਆਹਿਸਭ੍ਰੀਸੰਭਰੂਪਕਹਾਈ।ਤੋਹਿਪ੍ਰਸਾਦਿਸਭ੍ਰੀਸਟਲੀ
ਨਿਤਮੋਖਅਖੰਡਲਖਨਸਮਤਾਈ। ੧੨੪॥ ਤੁਹਿਪਾਦਪਦੰਮ
ਕੋਆਸ੍ਰਿਤਹਉਅਬਮੋਖਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸੋ।ਬਿਨਾਤ
ਹਆਸ੍ਰਿਤਨਿਰਪਰਾਨੰਦਪ੍ਰਾਪਤਰੂਪਅਪ੍ਰਾਪਤਭ੍ਰਾਸੋ।ਤਾਹਿ
ਤੇਤੋਹਿਜੁਪਾਦਪਦੰਮਸਦਾਅਭਸੀਸਰਹੇਸੁਬਿਲਾਸੋ।ਪਾਦ
ਪਦੰਮਜੋਤੋਹਿਗੁਰੋਸਭਪੂਜਨਜੋਗਸਦੈਵਹੁਲਾਸੋ।੧੨੫॥
ਤਾਹਿਪ੍ਰਸਾਦਿਰੋਜੋਪ੍ਰਮਾਦਸੁਦ੍ਵੈਤਅਹੰਭ੍ਰਮਮੋਹਬਿਨਾਸੀ। ਕ੍ਰਿਪ
ਕੇਪ੍ਰਾਦਸਿਹੋਗੁਰਦੇਵਸਹੰਅਮੋਰਬਾਕਟੋਸੁਬਿਲਾਸੀ।ਦ੍ਵੈਤ
ਕੀਸੁਪਨਖੀਨਹੀਹੈਅਬਤੋਹਿਪ੍ਰਸਾਦਿਅਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਕਾਸੀ। ਤੀਨਹੀ

ਕਾਲਅਸਤਸੀਸਾਰਵਿਚਾਰਸ੍ਵਰੂਪਲਖਿਜੋਆਇਨਸੀ। ੧੪੨
॥੧੨੬॥ ਰਾਮਾਦਿਆਲਮਹਾਗੁਰਦੇਵਸੁਤਾਹਿਪ੍ਰਸਾਦਿਸ
ਧਾਂਤਉਚਾਰਣਾ।ਬ੍ਰਿੰਬਾਸਿਧਾਂਤਰਹਸਜੋਈਜਿਦਕਾਤਿ
ਵਣੋਪਸ੍ਵਰੂਪਵਿਚਾਰਣਾ।ਬਾਦਬਿਬਾਦਅਨੇਕਮਹਾਂਈਸ
੭੩ ਤ੍ਰਿਬਿਦਾਰਮਹਾਸਿੰਧਸਾਰਣਾ।ਵਿਦਾਂਤਸਿਧਾਂਤਰਹਸ
ਜੋਈਦਿਦਵੇਦਸਦਾਨੰਦਧੇਤਉਧਾਰਣਾ। ॥੧੨੭॥ ਅਨੇਕਸੁ
ਤੀਉਕਤੀਜੁਕਤੀਜੁਤਜਾਂਨਸਿਧਾਂਤਰਹਸਬਖਾਨਤਾ।ਬਾਦ
ਬਿਬਾਦਸਭੀਖੰਡਖੰਡਤਆਤਮਗਜਾਂਨਸੁਏਕਪ੍ਰਮਾਨਤਾ।
ਖੁੰਰਖਾਰਬਆਤਮਏਕਕਹੋਤਿਹਰਜਾਂਨਮਹਾਂਸੁਖਧੇਤਸੁ
ਜਾਨਤਾ।ਰਾਮਦਿਆਲਪ੍ਰਸਾਦਸਦਾਨੰਦਜਾਂਨਸਿਧਾਂਤਰਹ

ਸਜ੍ਹਠਾਨਤਾ॥੧੨੮॥ਸੋਰਠਾ॥ਕਾਮਾਦਿਆਬਪ੍ਰਸਾਦਬ
ਹਿਓਸਿਧਾਤਰਹਸ੍ਯਸ੍ਰੁਹਾ॥ਜਥਾਵੇਦਪ੍ਰਤਿਪਾਦਸਦਾਨੈ
ਦਤਿਦ੍ਰਉਚਰਯੋ॥੧੨੯॥ਇਤਸ੍ਰੀਮਤਪਰਮਹਿਸਪ੍ਰ
ਬਿਰਾਜਕਾਚਾਰਜਰਾਮਾਦਿਆਲਪਰਮਾਸਿਖਸਦ
ਨਿਦਦ੍ਰਿਖਾਦਿਰਚਤੇਵੇਦਾਂਤ੍ਰਪ੍ਰਕਰਣੇਸਿਧਾਂਤਰਹਸੇ
ਵਿਦਾਂਤਸਿਧਾਂਤਸਾਰਵਰਨਨੰਨਾਮਅਸ੍ਟਮੋਸ੍ਥਲਸਮ
ਪਤਾ॥੮॥ ॥੮॥
ਅਖੰਡਸਦਾਨੰਦਕ੍ਰਿਤਾਸਿਧਾਂਤਰਹਸਨਾਮਾਗ੍ਰੰਥਾ॥੧॥ਸੰਖ੍ਯ
ਸ੍ਥਲਾ॥ਪ੍ਰਿਥਮਸ੍ਥਲਾ॥੭੯॥ਦ੍ਵਿਤੀਸ੍ਥਲਾ॥੨੬॥ਤ੍ਰਿਤੀਸਥਲ
੬॥ਚਤੁਰਥਸ੍ਥਲਾ॥੧੩੩॥ਪੰਚਮਸ੍ਥਲਾ॥੧੦੮॥ਖਸਟਮਸ੍ਥਲਾ॥ ੧੨੨

MSS No. 465 (Part-2) Subject Vedanta

Name of MSS Aatam Vichaar

Author

Period Folios 230

Script Gurmukhi Source Kapoor, Jalandhar City

Missing Folios

੧ ੧ੴ।ਸ੍ਰੀਪ੍ਰਮਾਤਮਨੇਨਮਃ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ੍ਨਾਜਨਮਃ
ਸ੍ਰੀਰਾਮਚੰਦ੍ਰਾਜਨਮਃ ਦੋ। ਮੰਗਲਾਜਨਕਰਣਾਜਤ
ਨਸੁਖਕਲਿਆਨਗੁਣਧਾਂਮ।ਅੱਸਮਾਂਨਅਸਰਧੀਨਵ੍ਰਤਰਮਣ
ਕਰਹੁਸ੍ਰੀਆਰਾਮ।੧।ਪ੍ਰਜਾਨਪੂਰਬਕਇਸਦੇਵਤਾਕੀਪ੍ਰਾਰ
ਥਨਾਕਰੈਹੈ।ਸਵੈਯਾ।ਸ੍ਯਾਮਸਰੀਰਪੀਤਾਂਬਰਸੋਭਤਦਾਮਨੀ
ਜ੍ਯੋਂਘਨਮੰਹਿਸੁਹਾਈ।ਸੀਸਮੁਕਟਅਤਸੋਭਤਹੈਘਨਊਪਰ
ਜ੍ਯੋਂਰਵਿਦੇਤਦਿਖਾਈ।ਕੰਠਵਿਖੇਮਣਮਾਲਬਨੀਮਾਨੋਂਨੀ
ਲਗਿਰੀਮਹਿਗੰਗਾਜੁਆਈ।ਮਾਂਣਕਕੇਮਨਮਾਹਿਵਸੋਐਸੇ
ਸੋਨੰਦਕੇਨੰਦਨਬਾਲਕਨਾਂਈ।੨।ਟੀਕਾ।ਸ੍ਯਾਮਸਰੀਰਕੂੰਘਨ
ਕੀਉਪਮਾ।ਫਰਕ੍ਯਾ।ਪੀਤਾਂਬਰਕੂੰਦਾਂਮਨੀਕੀਉਪਮਾ।ਸੀਸਕੂੰਘ ੧

ਨਕੀਉਪਮਾ।ਮਾਨਿਜਟਤਮੁਟਕਕੂੰਗਵਿਕੀਉਪਮਾ।ਕੰਠਭੂਪਸਿ ੨
ਖਰਜੂਲੋਕਰਿਵ੍ਰਖਜਸਲਊਪਰਮ੍ਹਾਪਤਿਭਈਜੋਮੋਤਿਅਨਕੀਮ
ਲਾਤ੍ਰਾਕੂੰਬੀਬਾ।ਕੀਉਪਮਾਂ।ਦ੍ਰਖਸਲਕੂੰਨੀਲਗਿਰਕੀਉਪਮ
।।੨।।ਸੈਯਾ।ਬੋਪਨਕੇਮੈਂਬਾਆ।ਦਤਬਾ।ਦਤਥੰਸੀਘਜਾ।ਵਤਹੈ
ਮਰਾਮੈਂ।ਭ੍ਰਾਲਤਿਲਕਉਰਮਾਲਪਰੀਕਾਟਿਕਿੰਕਨੀਨੂਪਰਹੈ
ਪਗਮੈਂ।ਛਿੰਤਤਪੀਛਿਤਛੋਰਤਹੈਠਗਹੈਕੋਈਮਾਂਣਕਮਾ।ਠਗ
ਮੈਂ।ਐਸੋਪਿਯਾਨਸਦਾਉਰਮਾਂ।ਹਿਬਸੈਬਹੇਜੀਵਨਕੇਫਲਜੋ
ਜਗਮੈਂ।੩।।ਟੀਕਾ।ਔਰਠਗਜੋਹੈਸੋਦ੍ਰਵਜਾ।ਦਕਕੂੰਬੂਰਕਸ
ਦਸਾ।ਧਨਕੂਹਿਰੇਹੈਂ।ਅਰਜੋਜੋਨੈਦਨੈਦਨਹੈਸੋਛਿਤਵਨਆਇ
ਕੂੰਪੀਛਿਤਕੂੰਹਰੇਹੈ।ਤਾਤੇਮਹਾਂਠਗਹੈ।ਨਗਜਣਕੇਪਯਾਨਕੂੰਜੋ

ਦਲਸਫਲਲੇਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਧਿਆਨਸੋਈਜੀਵਨਕੇਬਡੇਫਲਹੈ।ਯ
ਕਰਕੇਨਾਰਾਯਣਕੋਸਮਰਣਾਤਮਕਮੰਗਲਾਚਰਣਸਿਧਕ੍ਯੋ।
ਅਬਆਚਾਰਜਗੁਰੂਸੰਤਨੈਕੇਪਗਾਨਕੀਪ੍ਰਾਰਥਨਾਪੂਰਬਕਅਧਿ
ਕਾਰੀਦਿਖੈਪ੍ਰਯੋਜਨਅਰੁਸੰਬੰਧਜਹਿਚਾਰੁਅਨਬੰਧ।ਤਾਂਮੈਂਦਿ
ਖੈਸੰਬੰਧਪ੍ਰਯੋਜਨਅਨਬੰਧਅਗਲੇਕਬਿਤਮੈਂਦਿਖਾਵਤੇਹੈ।ਕਬਿ
ਤਾ।ਆਚਾਰਜਗੁਰਅਰਸਰਬਸੰਤਨਕੇਪਗਾਂਨਸਦਾਸ੍ਰਬਦਾਹੂ
ਮੇਰੇਉਰਬਸੋਆਯਕੇ।ਜਾਕੇਅਨੁਗ੍ਰਹਕਰਸੰਸਾਰਅਪਾਰਸਿੰ
ਧੁਤਰਜਨਸੁਖੀਹੋਤਪਾਰਤੀਰਪਾਯਕੈ।ਜਾਕੇਅਨੁਗ੍ਰਹਿਬਿਨ
ਅਲਪਸੁਖੰਦੁਖੰਮਾਂਹਿਡੂਬਮਰੇਜੀਵਜੈਸੇਚੀਟੀਖੁਰਬਾਯਕੈ।
ਮੇਰੇਕਛੂਬਲਨਾਂਹਿਉਨਕੇਅਨੁਗ੍ਰਹਕਰਆਤਮਵਿਚਾਰਕਹੂ

ਫੇਲਕੂੰਬਜਣਈਕੋਂ॥੪॥ਟੀਕਾ॥ਵੇਅਚਾਰਜਾਦਕੈਸੇਹੈ॥ਜਿਨੂੰਕੇ ੩
ਅਨੁਗ੍ਰਹਕਰਿਕੈਭੁਏਜੋਗਜਾਂਨਦਕਤਾਕਰਕੇ॥ਜਨਮਮਰਣਾਦਿ
ਰੂਪਸੰਸਾਰਸਮੁੰਦ੍ਰਹੈਸੋਯਦਯਪਿਅਗਜਾਂਨਦਸਾਮੈਅਪਾਰਹੋਤ
ਥਾਪਿਤਾਕੂੰਦੇਖਿਕੈਖੁਰਕੀਨਾਂਈਤੁਛਕਰਿਕੈ॥ਜਿਨੇਕੇਭਕ੍ਤਤਰਜਾਤੇ
ਹੈ॥ਅਰਸੰਸਾਰਕੇਪਾਰਰੂਪਪਰਮਾਤੌਂਕੂੰਪਾਯਕੈਸੁਖੀਹੋਤਹੈ॥ਐਸੇ
ਜੋਅਨੂੰਸੁਖਕਰਿਕੈਅਨੁਗ੍ਰਹਿਦੇਖਾਯੋ॥ਅਬਵ੍ਯਤਰੇਕਕਰਿਕੈ
ਅਨੁਗ੍ਰਹਿਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਜਿਨ੍ਹੂੰਕੇਅਨੁਗ੍ਰਹਿਬਿਨਾਅਗਜਾਨਦਸਾਮੈ
ਅਲਪਹੂੰਖਜਾਦਿਕਹੈ॥ਸੋਭੀਅਗਜਾਨੀਕੂੰਸਮੁੰਦ੍ਰਸਾਭਾਸੇਹੈ॥ਤਾਂ
ਮੈਂਭੀਕਾਖੁਰਮੈਂਚੀਟੀਕੀਮੌਤਹੋਤਹੈਂ॥ਤਾਸੂੰਮੇਰੇਸ੍ਵਤਾਕਛੂਰੂਪ
ਸਾਸਤ੍ਰਾਦਬਲਹੈਨਾਂਹਿ॥ਕੇਵਲਉਨਕੀਕ੍ਰਿਪਾਕੂੰਹਿਪ੍ਰਤਜਾਂਗਜਾਕ

ਰਕੇਆਤਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਦ੍ਰਿੜ੍ਹਵਿਚਾਰਤਾਹੂੰਕਰਤਹੂੰ।ਪੂਰਬਪਖ।ਆ
ਤਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਦ੍ਰਿੜ੍ਹਕਹਾਜੋਸੋਸੰਭਵੈਨਾਂਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਆਤਮਾਕਾਅਰ
ਬ੍ਰਹਮਕਾਪਰਸਪਰਵਿਰੁਧਧਰਮਹੈ।ਕਰਤਾਭੋਕ੍ਤਾਸੁਖੀਦੁਖੀਬੰਧਾਦਿ
ਤ੍ਯਾਦਿਧਰਮਯੁਕ੍ਤਆਤਮਾਜੋਜੀਵਸਾਖੀਹੈ।ਅਰੁਅਕਰਤਾਅਭੋਕ੍ਤਾਇ
ਤ੍ਯਾਦਿਧਰਮਯੁਕ੍ਤਬ੍ਰਹਮਜੋਹੈਸੋਨਿਤਮੁਕ੍ਤਹੈ।ਤਾਂਤੇਜੀਵਸਾਖੀਆਤ
ਮਾਜੋਨਿਤਅਮੁਕਤਬ੍ਰਹਮਰੂਪਕੈਸੇਹੋਇਗੋ।ਅਰੁਜੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਹੀਹੈ
ਤੌਭੀਕਰਤਾਭੋਕ੍ਤਾਇਤ੍ਯਾਦਿਜੀਸਾਰਕੇਅਨੁਭਵਨਕ੍ਯੋਂਹੋਤਹੀਜੋਅਸੇ
ਤੋਪ੍ਰਤ੍ਯਖਹੋਤਹੈ।ਅਰੁਬ੍ਰਹਮਜੋਹੈਸੋਆਤਮਰੂਪਹੋਇਤੌਸਰਬਆਤ
ਮਾਕੋਜੀਵਸਾਰਬ੍ਰਹਮਕੇਵਿਖੇਪ੍ਰਾਪਤਭਯੋਚਾਹਿਜੋ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਬ੍ਰਹਮਸੋਈਆਤ
ਮਾਹੈ।ਅਰੁਬ੍ਰਹਮਜੀਵਸਾਰੀਭਯੇਤੌਨਿਵ੍ਰਿਤਮੁਕਤਇਤ੍ਯਾਦਿਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤਪਾਟਕਸ੍ਰੁਤਿਨਿ

6

ਗਦ੍ਰਿਖੇਹੋਤਹੈ॥ਐਸੇਜੋਵਿਚਾਰਸ੍ਰੂੰਵਿਰੁਧਹੈ॥ਤਾਂਤੇਆਤਮਾਕੌਬ੍ਰ ੪
ਹਮਰੂਪਤ੍ਵਸੰਭਵੇਨਾਂਹੀ॥ਨਹਿਈਸ੍ਵਰਮਤੋਭਿੰਨਈਸ੍ਵਰਇਤਿਆਦਿ
ਸਰਬਜੀਵੋਂਕੇਪ੍ਰਤ੍ਯਖ੍ਯਅਨਭੁਵਤਾਸ੍ਰੂੰਭੀਵਿਰੁਧਹੈ॥ਤਾਂਤੇਭੀਆਤਮ
ਕੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਤ੍ਵਸੰਭਵੇਨਾਹੀ॥ਐਸੇਜੇਦੋਹਬ੍ਰਿਖਕੇਦ੍ਰਿਖੇਜੀਵਈਸ੍ਵਰ
ਦੋਇਪੰਖੀਹੈ॥ਤਾਮੈਜੀਵਤੌਜੋਹੈਸੋਕਰਮੋਂਕਾਫਲਸੁਖਾਦਿਤਾਕੌਭੋਗੈ
ਹੈ॥ਅਰਈਸ੍ਵਰਜੋਹੈਸੋਨਹਿਭੁਗਾਵੈਹੈ॥ਤਾਸ੍ਰੂੰਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਹੈ॥ਐਸੇ
ਜੀਵਈਸ੍ਵਰਭੇਦਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਸ੍ਰੁਤਿਸੂੰਭੀਵਿਰੁਧਹੈ॥ਤਾਂਤੇਭੀਆਤਮ
ਕੋਬ੍ਰਹਮਤ੍ਵਸੰਭਵੇਨਾਂਹੀ॥ਐਸੇਜੋਉਤਮਃਪੁਰਖਸ੍ਤ੍ਵਨ੍ਯਾ॥ਇਤ੍ਯਾਦਿ
ਸਿਮ੍ਰਿਤਸ੍ਰੂੰਭੀਵਿਰੁਧਹੈ॥ਤਾਂਤੇਭੀਆਤਮਾਕੌਬ੍ਰਹਮਤ੍ਵਸੰਭਵੇਨਾਂਹੀ
੪ ॥ਐਸੇਜੁਕਤਅਨਭਵਸ੍ਰੁਤਿਸਿਮ੍ਰਿਤਸ੍ਰੂੰਵਿਰੁਧ॥ਐਸੇਜੋਆਤ

ਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਤਾਕੀਭ੍ਰਾਂਤਿਨਾਹੂੰਨਾਹਿਹੋਤਹੈ। ਤਾਂਤੇਆਤਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮ
ਰੂਪਤ੍ਵਵਿਚਾਰਪ੍ਰਤਕਜਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਰਖਹੈ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਤੈਸੁਕ੍ਰਤਾਅਨੁਭਵਸ੍ਮ੍ਰਿਤਿ
ਸੋਸ੍ਮ੍ਰਿਤਸੂੰਛਾਰਵਿਰੋਧਕਜਾਤਹੈਸ੍ਰੁਤਿਸੂੰਵਿਰੋਧਕਹਿਜੋਸੋਨਾਂਹਿ
॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਤੇਰੀਯੁਕਤਿਜੋਹੈਸੋਆਤਮਾਮੈਕਰਤ੍ਰਿਤ੍ਵਾਦਿਸੈਪਾਪਕਪਰ
ਮਭੇਦਕੋਸਾਧਨਕਰਤੇਹੈ। ਅਰਆਤਮਾਕੋਜੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਹੈਸ੍ਰੁਤਿਦਿਖਾਵੈ
॥ਤਾਂਤੇਸੈਪਾਪਕਪਰਮਭੇਦਕਰਕੈਸ੍ਰੁਤਿਦ੍ਵਾਰਅਭੇਦਜੋਹੈਸੋਨਦੂਰ
ਹੋਇ॥ ਅਰਨਦੂਖਤਹੋਯਾ। ਕ੍ਯੋਂਕੇਭੇਦਹੈਸੋਵ੍ਯਾਵਹਾਰਕਹੈ[illegible]ਅ
ਰਅਭੇਦਹੈਸੋਪਾਰਮਾਰਥਕਹੈ। ਤਾਂਤੇਇਨਕੋਵਿਰੋਧਨਾਂਹੀ॥ ਜੈਸ
ਸਤਾਕੇਘਟਜਲਅਰਨਕੀਨਾਈਵਿਰੋਧਹੋਇ॥ ਅਰਤੇਅਭੇਦ
ਕੋਅਦਵੈਤਨਕਰਿਕੈਜੀਵਈਸ੍ਵਰਕਾਪਰਮਕੋਪਰਸਪਰਪ੍ਰਦੇਸ

ਕ੍ਰਮੋਨੋਭ੍ਰਿਤਨਾਹੀ।ਕਿਓਂਕੇਅੰਤਸਕਰਣਕਾਵਿਸੇਖਣਭ੍ਰਿਤੁਪਲਖਣ ੫
ਭ੍ਰਿਭੇਦਕਰਕੇਜੀਵਈਸ੍ਵਰਅਵਸ੍ਥਾਸਿਧਹੈ।ਸੋਈਦਿਖਾਵਤੇਹੈਂ।ਅੰਤ
ਸਕਰਣਉਪਾਧਵਾਸਿਸਜੀਵਕੇਵਿਖੇਐਪਾਧਕਕਰਤ੍ਰਤ੍ਵਾਦਿਹੈ।ਸੋ
ਅੰਤਹਕਰਣੋਪਲਖਤ੍ਵਈਸ੍ਵਰਮੈਨਾਂਹਿ।ਅਰਅੰਤਸਕਰਣੋਪਲ
ਖਤਈਸ੍ਵਰਮੈਂਜੋਨਿਤਯਮੁਕਤਤ੍ਵਾਦਿਹੈ।ਸੋਅੰਤਸਕਰਣਵਾਸਿਸ਼ਟ
ਜੀਵਮੈਨਾਂਹਿ।ਐਸੇਸ੍ਰੁਭੇਦਥਕੇਹੂੰਅੰਤਸਕਰਣਕਾਵਿਸੇਖਣਤ੍ਵਉਪ
ਲਖਣਤਭੇਦਕਰਿਕੈਜੀਵਈਸ੍ਵਰਪਰਸਪਰਵਿਜਵਸ੍ਥਾਸਿੱਧਹੈ।ਜੈਸੇ
ਸੇਏਕਹੀਆਭ੍ਰਿਨਮੁਖਕੇਵਿਖੇਏਕਦਰਪਣਰੂਪਉਪਾਧਾਤਾਕਾਵਿ ਅ
ਸੇਖਣਤ੍ਵਕਰਿਕੈਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਕੇਪਰਮਅਲਨਤ੍ਵਾਦਿਤਾਕੀਸਿਧਹੋਤਹੈ
।ਅਰਦਰਪਣਕੇਉਪਲਖਤ੍ਵਕਰਿਕੈਬਿੰਬਕਾਪਰਮਸ੍ਵਛਤ੍ਵਕੈਠਸਿ

ਭ੍ਰਾਂਦਿਕੀਸਿਧਹੋਤਹੈ।ਕਰ੍ਤ੍ਰਿਮੁਖਕਾਅਭੇਦਕਰਿਕੈਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਕਾਪ
ਰਮਾਰਥਪਣਾਸ੍ਰਿਭ੍ਰਾਂਦਿਬਿੰਬਮੈਨਹਿਜਾਵੈਹੈ।ਅਰਬਿੰਬਕੇਪਰਮਕੰ
ਠਅਸਭ੍ਰਾਂਦਿਹੈਸੋਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਮੈਨਹਿਆਵੈਹੈ।ਅਰਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਬਿੰਬਕਾਉ
ਪਾਧਕਭੇਦਕਰਕੈਦ੍ਵਾਸਤ੍ਰਮੁਖਕੋਅਭੇਦਹੈ।ਸੋਭੀਨਹਿਮਿਟੇਹੈ।ਐ
ਸੇਆਤਮਾਮੈਭੀਪਾਰਮਾਰਥਕਅਭੇਦਧਕੇਹਿਵ੍ਯਵਹਾਰਕਜੀਵ੍ਯ
ਧਰਮ੍ਰਾਦਿਭੇਦਵ੍ਯਵਹਾਰਹੋਤਾਹੈਤੈਸੁਕਤਸੋਵਿਰੋਧਨਹਿ।ਐਸੇਸੇਨਾਹੀ
ਈਸ੍ਵਰਇਤ੍ਯਾਦਿਪ੍ਰਤ੍ਯਖਹੈਸੋਭੀਵ੍ਯਵਹਾਰਕਭੇਦਕੋਗ੍ਰਹਣਕਰੈਹੈ।
ਤਾਂਤੇਪਾਰਮਾਰਥਕਅਭੇਦਮੈਪ੍ਰਤ੍ਯਖਕਾਵਿਰੋਧਨਾਂਹਿ।ਐਸੇਭੇਦਪ੍ਰਤ
ਪਾਦਕਸ੍ਰੁਤਿਸਿਮ੍ਰਿਤੀਭੀਵ੍ਯਵਹਾਰਕਭੇਦਕਾਨਿਰੂਪਣਕਰੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਪਰਮਾ
ਰਥਕਅਭੇਦਮੈਸ੍ਰੁਤਿਸਿਮ੍ਰਿਤਿਕਾਭੀਵਿਰੋਧਨਾਹੀ।ਅਰਅਭੇਦਮੈਂਭ੍ਰਾਵਣਕ

ਹੇਤੁਸ੍ਰੁਤਿਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿਯੁਕ੍ਤਿਵਿਦ੍ਵਾਨੋਂਕੌਅਨੁਭਵਭੀਹੈ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮਤ੍ਵਮੇ
ਵਿਰੋਧਕੀਸੰਕਾਹੂਨਾਹਿ।ਤਾਂਤੇਪ੍ਰਥਮਛਾਂਦੋਗਆਦਿਉਪਨਿਸਦਮੈਂਜੋਦੇ
ਖਉਦ੍ਰਿਸਯਮਾਨਪਰਪੰਚਜੋਹੈ।ਸੋਸ੍ਰਿਸਟਕੇਪੂਰਬਸਤਏਕਅਦ੍ਵਿਤੀ
ਯਬ੍ਰਹਮਰੂਪਥਾ।ਐਸੇਏਕਅਦ੍ਵਿਤੀਪਰਮਾਤਮਾਕੋਦੇਖਾਯਕੇਫੇਰਕਹੈ
ਗ।ਸੋਈਪਰਮਾਤਮਾਈਖਣਾਦਿਪੂਰਬਕਕ੍ਰਿਤਿਕੈਤਿਕਸਭਸ੍ਰਿਸਟਰੂਪਉਪ
ਧਕੋਉਤਪਨਕਰਕੈ।ਸੋਈਪਰਮਾਤਮਾਸ੍ਰਿਸਟਮੈਜੀਵਰੂਪਕਰਕੈਪ੍ਰਵੇਸ
ਕਰਤਭਯੋ।ਐਸੇਪ੍ਰਵੇਸਸ੍ਰੁਤਅਭੇਦਕੀਸੰਭਾਵਨਾਕਰਾਵਤੀਹੈ।ਐਸੇਨਿ
ਯਮਨਸ੍ਰੁਤਿਹੈ।ਸੋਤੁਸਰਬਕੋਜੋ।ਅੰਤਾਅੰਤਰਯਾਮੀਐਸ੍ਰੁਤਿਸ੍ਵ
ਰੂਪਸੋਤੇਰੋਆਤਮਾਹੈ।ਐਸੇਸੋਅਭੇਦਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਐਸੇਮਹਾਂਵਾਕ
ਭੀਜੀਵਪਰਮਾਤਮਾਕੋਅਭੇਦਉਪਦੇਸਕਰਤੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਅਭੇਦਮੈਂਅਸੀ

ਵਿਸ੍ਰਾਮ

॥

ਭਾਵਨਾਨਾਹੀ। ਐਸੇਸ੍ਰੁਤਿਮੇਪਿਭੇਦਦਰਸਨਕੀਨਿੰਦਾਕਰੀਹੈ। ਤਾਸੂੰਪਣ
ਅਭੇਦਮੈਅਸੰਭਾਵਨਾਨਾਹਿਕਰਣੀ। ਸੋਈਦਿਖਾਂਵੈਹੈ। ਜੋਪਰਮਾ
ਤਮਾਹੈਸੋਮੈਸੂੰਅੰਨਹੈ। ਮੈਪਰਮਾਤਮਾਸੂੰਅੰਨਹੂੰ। ਐਸੇਜੋਐਸੇਜੋ
ਜਾਣੇਹੈਸੋਨਹਿਜਾਣੇਹੈ। ਜੈਸੇਪਸੂ। ਤੈਸੇਦੇਵਤਓਕਾਪਸੂਹੈ। ਜੋਪਰਮਾ
ਤਮਾਕੇਵਿਖੇਨਾਨਾਭੇਦੇਂਦੇਖੇਹੈਸੋ। ਮ੍ਰਿਤਸੂੰਮ੍ਰਿਤਭੂੰਪਾਵੈਹੈ। ਜੀਵਪਰ
ਮਾਤਮਾਮੇਅਣੂਮਾਤ੍ਰਭੀਭੇਦਕਰੇਹੈ ਤਾਕੋਭੈਹੋਤਹੈ। ਐਸੇਭੇਦਦਰਸੀਕੇ
ਅਨਰਥਕੀਪ੍ਰਾਪਤਿਸ੍ਰੁਤਿਦਿਖਾਵੈਹੈ। ਤਾਸੂੰਪਣਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤ
ਮਾਕੇ ਅਭੇਦਕੀਅਸੰਭਾਵਨਾਨਕਰਣੀ। ਅਰਯੁਕਤਸੇਪਣਅਭੇਦ
ਕੀਸੰਭਾਵਨਾਹੋਤਹੈ। ਜੈਸੇਅਧਰੇਵਰੂਪਸੂਰਜਏਕਹੈ। ਸੋਈਕਿਰਣ
ਦੁਆਰਾਂਬਿਸੀਜਲਕੂੰਉਤਪੰਨਕਰਕੇ। ਤਾਮੈਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਰੂਪਕਰਿਕੇ

ਪੂਰੇਸਸੋਈਕਰਤੇਹੈ।ਉਪਾਧਭੇਦਕਰਿਕੈਨਾਂਨਾਂਰੂਪਭਾਸੇਹੈ।ਸੋਈਵਾਕੇ
ਏਤਿਸਮਨਕਰਤੇਹੈ।ਫਿਰਕਿਰਣਾਦੂਆਗਜਲਕੇਸੋਖਣਕਰਿਕੇਪ੍ਰ
ਤਿਬਿੰਬਕੋਆਪਮੈਸਮੇਟਕੈਆਪਹਿਏਕਰਹਿਤਹੈ।ਐਸੇਆਤਮਾ
ਸ੍ਰ
ਪਰਮਾਤਮਾਕੇਅਭੇਦਕੀਸੋਭਾਵਨਾਕਰਣੀ।ਅਰਆਤਮਾਪਰਮਾਤ
ਮਾਕੇਅਭੇਦਕੀਪ੍ਰਤਪਾਦਕਸ੍ਰਿਤਭੀਹੈ।ਅਹਆਤਮਾਗੁੜਾਕੇ
ਸਸਰਬਭੂਤਾਸਯਸਥਿਤਾ॥ਖੇਤ੍ਰਗ੍ਯਚਾਪਿਮਾਂਵਿਧਸਰਬਖੇਤ੍ਰੇਸੂਭਾਰ
ਤਾ।ਉਪਰਿਸ੍ਰਾਨਅੰਤਾਚੁਭਰਤਾਭੇਕ੍ਤਾਮੇਹੇਸ੍ਵਰਇਤਿਜਾਏਕਾਜਾਕੇ
ਅਰਥ।ਸਰਬਪ੍ਰਾਣੀਓਂਕੇਅੰਤਸਕਰਣਮੈਰਹੇਜੋਪ੍ਰਤਰਮਾਤਮਾਸੋ
ਮੈਹੂੰਸ੍ਰਬਦੇਹਮੈਰਹੇਜੋਦੇਹਕੇਦ੍ਰਸਟਾਕੇਜਾਣਾ।ਯਾਦੇਹਮੈਰਹੇਸੋਸਰ
ਬਸੀਘਾਤਸ੍ਰੂਪ੍ਰੇਰੈਐਸੋਜੋਪ੍ਰਰਖਸਾਖੀਸ੍ਰਬਜੀਵਾਹੂਤਿਕੇਅਨਸੇਦਨ ਇਛਾ

ਕੇਕਰਤਾ।ਜੀਵਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੇਪਰਤਾ।ਅਰਬਿਆਂਨੇਭੁੰਬਾ।ਕਾ।ਬਾਬ੍ਰਿਤਿਮੈਂਜੋਫਲ
ਹੈਤਨਕੇਹੈਤਾ।ਕੇਪਰਤਾ।ਸੋਈਸਿੰਹੇਸ੍ਵਰਪਰਮਾਤਮਾ।ਹੈ।ਐਸੇਸ੍ਰੁਤਿਮੈਂ
ਕਹ੍ਯੋਹੈ।ਐਸੇਸ੍ਰਿਮ੍ਰਿਤਿਭੀ।ਆਤਮਾਪਰਮਾਤਮਾਕੋ।ਅਭੇਦਬਤਾਵੈ
ਹੈ।ਅਰਅਹੰਬ੍ਰਹਮਾਸਮਿ।ਐਸੋਪ੍ਰਤੱਖਵਿਦ੍ਵਾਨਾਂਅਨਭਵਭੀਹੈ।ਐ ਕੇ
ਸੇਸ੍ਰੁਤਿਯੁਕਤਿਸਿਮ੍ਰਿਤਿਅਰਵਿਦ੍ਵਾਨਾਂਕੋਅਨੁਭਵਜਹਿਤ੍ਰਯਹੇਤ ਪ੍ਰਤਖ
ਤੈ।ਆਤਮਾਪਰਮਾਤਮਾਕੇਅਭੇਦਕੀਸੰਕਾਹੂੰਨਹਿ।ਇਤਨੇਕਰਿ
ਕੈ।ਆਤਮਾਪਰਮਾਤਮਾਕੇਏਕਤਾਰੂਪਸਾਸ੍ਤ੍ਰਕੋਵਿਖੈ।ਸੰਬੰਧਕਹ੍ਯੋ।ਅ
ਰ।ਅਰਥਾਤਏਕਤਾਹੈਸੋਪ੍ਰਤਿਪਾਦ੍ਯ।ਇਹਗ੍ਰੰਥਜੋਹੈਸੋਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ।
ਐਸੇਪ੍ਰਤਿਪਾਦ੍ਯਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਰੂਪਸੰਬੰਧਭੀਸਿਧਕਹ੍ਯੋ।੩।ਅਥਪ੍ਰ
ਯੋਜਨਅਰਅਧਿਕਾਰੀਰੂਪਦੋਇਅਨੁਬੰਧਕੌਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਕਬਿਤ।

ਅਵਿਦਿਆਨਿਵ੍ਰਿਤੀਕਾਜਾਰਿਮਾਨਪ੍ਰਾਪਤੀਕੇਸਾਜਆਤਮਾਵਿ
ਚਾਰੂਕਰੂਅੌਰਨਹਿਹੇਤਕੋ।ਆਤਮਾਵਿਚਾਰਮੈਜੈਸੇਬ੍ਰਿਖਕੇਕੁਠ
ਰਭੁਦ੍ਜਲਧਅਪਾਰਥਾਂਪ੍ਰਾਜੈਵੈਕੈਸੈਤੁਸੋ।ਅਤਹੀਸਘਨਭੁਦਵ
ਪਾਰ
ਨਤਾਕੇਜਾਰਬੇਕੋਪ੍ਰਬਲਪ੍ਰਚੰਡਮਾਨੋਉਦੇਧੂਮਕੇਤਕੋ।ਸਾਧਨਸੇ
ਯੁਕਤਹੋਇਆਮੈਚਿਤਤੂੰਕੇਪੋਇਆਹਿਕੋਵਿਚਾਰਕਰੇਇਛੇਭਵ
ਛੇਦਨਜੋ।੪।।ਟੀਕਾ।ਆਵਿਦਿਆਆਤਮਾਸੈਂਆਤਮਾਵਿਖਆਅ
ਨਾਦਅਨਰਦ੍ਚਨੀਜਭਾਵਭੂਪਾ।ਵਿਚਿਤ੍ਰਸਕਤਤਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤ
ਕੇਅਰਥਾ।ਆਤਮਾਵਿਚਾਰਕਰੂਹੂ।ਪੂਰਬਪਦ।।ਨੁਟੇਗਰਧਾਤਜਨ
ਧਪਟਧੂਮਦ੍ਤਕ੍ਰਿਆਸਾਧਜਾਅਵਿਦਿਆਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਮਾਨੋਹੋ।ਕੋ
ਨੇਦੰਰਜਤੁਮਿਤਿਸੁਕ੍ਰਰਜਤਕਾਬਾਧਕੀਨਾਈਰਜਾਨਸਾਧਜਾ

ਣਵਿਦ੍ਯਾਕੇਤ੍ਰਿਬਿਧਕਾਰਰੂਪਬਾਧਕੋਂਨਿਬ੍ਰਿਤਕਰਤੇਹੈ ॥ ਨਆਂਦੀ ॥ ਵਿ
ਪ੍ਰੀਤਿਗਯਾਨਰੂਪਅਵਿਦ੍ਯਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਿਕ੍ਰਿਆਸੈਂਨਹੀਹੋਤਹੈ ॥ ਜੈ
ਸੇਰਜਸਰਪਭ੍ਰਮਕੇਮੰਤ੍ਰਜਪਾਦਿਕ੍ਰਿਆਸੈਂਨਬ੍ਰਿਤਨਾਹੀ ॥ ਤਦਵਤ੍ਰ ॥
ਅਰਜੋਕ੍ਰਿਆਸਾਧਅਵਿਦ੍ਯਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਮਾਨੋਤੌਭੀਵਿਚਾਰਕੇ
ਤਾਸੈਂਉਪਜੇਗਯਾਨਾਹੀ ॥ ਨਾਦ੍ਵਿਤੀਯਾਃ ॥ ਅਰਜੋਗਯਾਨਸਾਧਅਵਿ
ਦ੍ਯਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਮਾਨੇਹੈਤੌਭੀਗਯਾਨਕੇਜਤਨਕਰਣੇਵਿਚਾਰਸੈਂਕ
ਹਾ ॥ ਤਾਂਤੇਵਿਚਾਰਕੀਪ੍ਰਤਿਗਯਾਦ੍ਵੈਜਰਖਹੈ ॥ ਉਕ੍ਤ ॥ ਗਯਾਨਪ੍ਰਾਪਤਕੇ
ਸਾਧਨਾਂਮੈਂਭੀਵਿਚਾਰਹੀਹੈ ॥ ਆਤਮਵਿਚਾਰਕਰਗਯਾਨਹੋਤਹੈ
॥ ਗਯਾਨਸੈਂਅਵਿਦ੍ਯਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਹੋਤਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇਵਿਚਾਰਵਾਰਕ
ਨਾਂਹੀ ॥ ਇਤਨੇਕਰਿਕੈਆਤਮਕੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਤ੍ਵਵਿਚਾਰਕਰਕੇਭਈ

ਜੋਅਖੰਡਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਤਾਇਬ੍ਰਿਤਿਕਰਿਕੇਅਵਿਦਯਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਿਰੂਪ
ਅਤਅੰਤਕਸੰਸਾਰਦੁਖਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਾ।ਅਰਅਖੰਡਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਮੈਂ
ਅਭਿਵ੍ਯਕਤਿਅਖੰਡਚੇਤੰਨਆਨੰਦਸਰੂਪਪ੍ਰਾਪਤੀਰੂਪਦੋਇਪ੍ਰਯੋਜਨ
ਨਿਰਖਾਯਾ।ਤਾਤੇਆਤਮਵਿਚਾਰਕੇਏਹਿਪ੍ਰਯੋਜਨਹੈ।ਔਰਕੀ
ਤਯਾਦਿਕਹੇਤੁਨਾਹਿ।ਪੂਰਬਪਖ।ਪਰੰਤੁਇੰਦ੍ਰਿਯਵਾਹਿਰੂਪਔਰਹੇਤੁ।ਕਿਓਨ ੦ ਪਰਕਰੀਏ ਤਜਯਾਤੁ
ਹਿ।ਉਤ੍ਰ।ਸੋਭੀਸੰਸਾਰਪੂਰਬਕਹੀਹੈ।ਤਾਤੇਉਕਤਹੇਤਹੈਭਿੰਨ
ਹਿ।ਜੈਸੇਮਾਤਾਲਹੂਕੋਚਾਬਕੈਬਾਲਕਕੋਖਵਾਵੈਹੈ।ਸੋਪੁਸ਼ਟਮਸ੍ਰ ੦
ਦਿਸੂਖਕੀਪ੍ਰਾਪਤਿਮਾਤਾਕੋਹੋਤਹੈ।ਫੇਰਬਾਲਕਕੋਸੁਖਕੀਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਤਹੈ।ਤਦਵਤ॥੪॥ਸ੍ਰੁਤਿਪ੍ਰਮਾਣਕਰਿਕੈਅਵਿਦਯਾਕੇਕਾਰਯੋਜਿ
ਤਿਰਸਕਾਰਰੂਪਬਾਂਧਾ।ਸੋਈਵਿਚਾਰਕੀਉਸਤਿਤਰੂਪਅਵਰਕਵਿ

ਦਿਨਾਪ੍ਰਸ੍ਨ

ਤਕੀਏਹੈਇਤੁਕ੍ਰਕੈਪ੍ਰਸ੍ਨਕਰੇਹੈ॥ਆਤਮੇਤਿ॥ਆਤਮਾਵਿਚਾਰਜੋ
ਹੈਸੋਸੰਸੈਬ੍ਰਿਖਕਾਟਨੇਕੋਤੋਂਕੁਹਾੜੇਹੈ॥ਅਰਬੁਦ੍ਧਤੀਤਬੁਦ੍ਧਕਜੇਉ
ਤਪਨਜਬੁਜੋ॥ਐਸੋਅੰਤਰਬਾਹ੍ਯਪ੍ਰਪੰਚਸੋਈਅਪਾਰਸਮੁੰਦ੍ਰ
॥ਤਾਕੋਅੰਨਾਯਾਸੇਪਾਰਪ੍ਰਾਪਤਕਰਣੇਕੋਤੋਆਤਮਵਿਚਾਰਹੈ॥
ਸੋਸੇਤੁਸਰਖੇਹੈ॥ਪੂਰਬਪਖ॥ਬੁਧਿਜਲਧਿਜੋਅਪਾਰਹੈਤੋਂਪਾਰਹੈ
ਕੈਸੇ॥ਅਰਜੋਬੁਧਿਜਲਧਿਕੋਪਾਰਪੈਤੌਅਪਾਰਕੈਸੇਜਾਂਤੇਮੇਰੇਮੁਖ
ਮੈਜਿਹਾਪੈਨਾਹਿ॥ਐਸੇਵਾਕ੍ਯਕੀਨਾਈਤੁਮਾਰੇਵਾਕ੍ਯਵ੍ਯਾਘਾ
ਤਰੂਪਹੈ॥ਉਤ੍ਰ॥ਵਾਕ੍ਯਵਿਰੁਧਨਾਹਿਕੈਸੇ॥ਜੈਸੇਪ੍ਰਸਿਧਸਮੁੰਦ੍ਰਕ
ਵਸਤਤੇਃ॥ਵਾਰਪਾਰਹੈ॥ਤਥਾਪਿਮਨੁਖਕੀਸਮੁਦ੍ਰਕੋਪਾਰਗ
ਤਹੈਨਾਂਹਿ॥ਤਾਤੇਸਮੁੰਦ੍ਰਕੋਅਪਾਰਕਹੇਹੈ॥ਐਸੇਬੁਧਿਜਲਧਿਕੋਭੀ

ਵ੍ਰਸਤੁਤੇਃ ਵਾਰਪਾਰਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਦ੍ਰਿਸ਼੍ਯਾਵਾਂਨਵਸਤੁਕੋਫਲਸੋਈ
ਅੰਤਅਵਧਦੇਖੀਏਹੈ।ਜੈਸੇਜੁਆਗੀਕੇਸੰਗਹੈਸੋਈਅਵਧਹੈ
ਆਗੇਹਬ੍ਰਿਧੁਨਾਹਿ।ਐਸੇਪ੍ਰਮਾਤਮਾਨੂੰਵਹਿਰਮੁਖਹੋਤਭਏਐਸੇ
ਸੇਪ੍ਰਪੰਚਤਾਕੋਫਲ।ਅਤ੍ਰੀਤਨਿਵ੍ਰਿਤ੍ਯੋਂਰਹਤਾਇਸੋਵਾਰਰੂਪਅਵ
ਧਿਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਜਾਕੇਆਗੇਐਗਨਿਵ੍ਰਿਤਾਹੈਨਾਹਿ।ਅਰਅੰਤਰ
ਮੁਖਹੋਨੇਕੋਫਲਪਰਮਪੁਰਖਾਰਥਸ੍ਵਰੂਪਪਰਮਾਤਮਾਕੀਪ੍ਰਾਪਤਸੋ
ਤਵ੍ਯੰਸਿਧਕੋਪਾਰਰੂਪਅਵਧਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਜਾਉਪਰਾਂਤਿਕਛੂਪੇਟੇਰ
ਹੇਨਾਂਹਿ।ਤਾਤੇਭੁਵ੍ਯੰਸਿਧਕਾਜਪਵਾਰਪਾਰਹੈ।ਤਥਾਪਿਆਰਿ
ਨੀਜੀਵਗਮਾਨਬਿਨਾਪਰਮਾਪਰਮਸ੍ਵਰੂਪਪਗਕਰਿਕੈਅਨਾਦਕ
ਲਕੋਭੁਵ੍ਯਸਿਧਮੈਂਗਵਨਕਰਤੈਹੈ।ਤੌਂਹੂੰਭੁਵ੍ਯਸਿਧਕੇਵਾਰਤੇਥਧੁਦੇ

ਰਦੇਖੀਜੇਹੈ।ਪਰੰਤੁਪਾਰਰੂਪਪਰਮਾਤਮਾ।ਅਥਵਾਨਹੀਦੇਖੀਜੇਹੈ।ਕੋ
ਕੇਪਾਰਦੇਖੀਜੇਹੋਤੌਤੌਂਓਰਭੁਦਕੀਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤੀਨਾਹਿ।ਯਾਤੇਪਾਰਦੇ
ਖੀਜੇਹੈਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਅਪਾਰਹੀਕਹੇਹੈ।ਤਾਸ੍ਰੂਦਾਕਾਦਿਰੋਧਨਾਹਿ
।ਓਰਹੂੰਮੈਸਾਰਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਿਰੂਪਪ੍ਰਯੋਜਨਕੂੰਰੂਪਕੰਤਰਕਰਕੇ
ਕਹਤੇਹੈ।ਅਤਿਚੀਤਿ।ਭੁਦਕਧੀਏਜਨਅਸੋਦੁਖਰੂਪਾਬ੍ਰਿਖਕਰ
ਕੈ।ਅਤਿਸਘਨਨਿਬਡਬਨਹੈ।ਯਥਾਪਦੁਖਾਦ੍ਰਜਾਤਏਕਹੈ
ਤਥਾਪਿਦੁਖਕਾਨਿਮਿਤਅਨੇਕਕਰਕੈਦੁਖਾ।ਬ੍ਰਿਖ੍ਹਿਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰ
ਕੀਹੈ।ਵਿਖੈਕਾ੍ਹਦੇਹਕਾ।ਇੰਦ੍ਰੈਕਾ।ਪ੍ਰਾਣਕਾ।ਮਨਕਾ।ਦੁਖਅਨੇ
ਤਹੈ।ਤਾਮੈਵਿਖੈਜੋਸਬਦਸਪਰਸਰੂਪਰਸਗੰਧ।ਤਾਮੈਹੂੰਏਕਏਕ
ਮੈਅਨੇਕਭੇਦਹੈ।ਤਾਕੀਸੰਖਿਆਨਹੀ।ਤਾਸੁਭਏਜੋਦੁਖਤਿਨ੍ਹਕੀ

ਭੀਸੀਖ੍ਯਾਨਾਹੀ।ਦੇਹਕੇਦੁਖਜਨਮਮਰਣਜਰਾਰੋਗਾਦਿਕਕਰਿਕੈ
ਅਨੰਤਹੈਂ।ਐਸੇਈਂਦੂਜਾਕਾਅੰਧਬੁਧਬਧਨਾਦਿਕਕਰਿਕੈਭਏਦੁਖ
੧੧ ਅਨੰਤਹੈਂ।ਐਸੇਪ੍ਰਾਣਕੇਭੂਖਪ੍ਯਾਸਾਦਿਕਕਰਿਕੈਭਏਦੁਖਪ੍ਰਤਹੈ
ਂ।ਐਸੇਮਨਕਾਜਨਮਿਤ੍ਰਾਨਿਰਾਨਿਮਿਤਭ੍ਰਾਂਤਜਨ੍ਯਦੁਖਅਨੰਤਹੈ
ਜਾਕੀਵਾਣਤੀਨਾਹੀ।ਐਸੇਅਨੇਕਦੁਖਰੂਪਾਦ੍ਰਿਸਕਾਰਿਕੈਜਨਮ
ਰੂਪੀਬਨਸੰਪੰਨਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।ਜੈਸੇਵ੍ਰਿਖ੍ਯਾਦਿਜਨ੍ਯਦੁਖਅਨੰ
ਤੁਹੈ।ਤੈਸੇਵ੍ਰਿਖ੍ਯਾਦਿਜਨ੍ਯਸੁਖਭੀਅਨੰਤਹੈ।ਤਾਂਤੈਜੈਸੇਦੁਖ
ਕਰਸੰਪੰਨਹੈ।ਤੈਸੇਸੁਖਕਰਜਨਮਬਨਸੰਪੰਨਕਿਉਂਨਾਹੀ।ਅ
ਰਜਬਸੁਖਕਰਭਵਸੰਪੰਨਹੈ।ਤਬਦੁਖਕੇਤ੍ਰੈਸੂਭਵਨਬ੍ਰਿਤਕੇ
ਲੀਏਆਤਮਾਵਿਚਾਰਕਰਣੇਸੋਉਚਿਤਨਾਹੀ।ਜੈਸੇਬ੍ਰਿਖਕਰ

ਤੇਸੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਜਨਕ ਤਜਾਗਾ। ਜੈਸੇ ਜੂਆਂ ਕਰਤੇ ਸੂੰ ਦਸਤ੍ਰ ਕੋ ਤਜਾਗਾ। ਮ੍ਰਿਗ
ਪੀੜੀਆ ਕੇ ਕਰਤੇ ਸੂੰ ਖੇਤੀ ਕੋ ਤਜਾਗਾ। ਸੋ ਉਚਤ ਨਾਂਹੀ। ਤਾਂਤੇ ਜਤਨ ਸੂੰ
ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਿ ਕੇ ਸੁਖ ਭੋਗਣਾ ਹੈ ਸੋ ਉਚਤ ਹੈ। ਜੋ ਕੇ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋਈ
ਪੁਰਖਾਰਥ ਹੈ। ਸੁਖ ਸੂੰ ਅਤਿ ਵਿਰਕਤਿ ਪੁਰਖਾਰਥ ਨਾਂਹੀ। ਤਾਂਤੇ ਦੁ
ਖ ਕਾਂਤੇ ਸੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸੋ ਭੁਦ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਕੋ ਜਤਨ ਕਰਣੋ। ਉਤ੍ਰਾ
ਦਿਖੇ ਸੁਖ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਕਰ ਵਿਆਪਤ ਹੈ। ਤਾਂਤੈ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ। ਜਾਂਤੇ
ਭੁਦ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਾਹੀ ਹੈ। ਤਾਂਤੈ [illegible] ਦੁਖ ਪੀਕ ਕਰਕੇ ਭੁਦਯ ਨ ਸਯਾਨ ਹੈ।
ਪੂਰਬਪਖ। ਜੈਸੇ ਦੁਖ ਕਰ ਸੁਖ ਵਿਆਪਤ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਸੁਖ ਕਰ ਦੁਖ ਭੀ
ਵਿਆਪਤ ਹੈ। ਤਾਂਤੈ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਕਿਉਂ ਨਾਹੀ। ਜਬ ਸੁਖ ਕਰ ਭੁਦਯ
ਨ ਸਯਾਨ ਹੈ ਤਬ ਦਾਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਕੇ ਜਤਨ ਉਚਤ ਨਾਂਹੀ। ਉਤ੍ਰਾ ਦਸਤੁ

ਤਃਵਿਖੈਮੈਸੁਖਨਾਹਿਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕਿਆਨੰਦਸ੍ਵਰੂਪਆਤਮਾਤੇਵਿਖ੍ਯਆਦਿ
ਭਿੰਨਹੈ।ਤਾਤੇਦੁਖਰੂਪਹੈ।ਅਰੁਜਾਮੈਸੁਖਕੀਬੁੱਧਿਹੈ।ਸੋਮਿਥ੍ਯਾ
ਭਾਵਨਾਕਲਪੀਹੈ।ਤਾਤੈਭਵਬਨਦੁਖਕਰਕੇਹਿਸਘਨਹੈ।ਯਾਤੇਭ
ਵਨਿਬ੍ਰਿਤਿਕੋਯਤਨਉਚਿਤਹੈ।ਯਦ੍ਯਪਿਵਸਤੁਤਃਭਵਮੈਸੁਖਪੈਨ
ਹਿ।ਅਰੁਤੇਕਹੇਹੈਸੁਖਪੈਹੈਤੋਤਥਾਪਿਜੈਸੇਭਿਖਕਾਦਿਕਕੋਯਤਨ
ਸੂਨਿਵਾਰਣਕਰਿਕੈਭੋਜਨਾਦਿਨਹਿਬਨੇਹੈ।ਤੈਸੇਦੁਖਕੋਨਿਵਾਰ
ਣਕਰਕੈਸੁਖਕੋਭੋਗਬਨੇਨਾਹੈ।ਜੈਸੇਅਲਪਵਿਖਯੁਕਤਬਹੂ
ਤਪ੍ਰਤਮਿਸਰੀਕੋਲਡੂਹੈ।ਤਾਮੈਸੂੰਵਿਖਕੂਦੂਰਕਰਿਕੈਪ੍ਰਤਮਿਸ੍ਰੀ
ਯੁਕਤਅੰਨਕੋਭੋਗਨਹਿਬਨੇਹੈ।ਤੈਸੇਵਿਖੈਮੈਸੂੰਦੁਖਦੂਰਕਰਿਕੈਸੁ
ਖਯੁਕਤਵਿਖੈਭੋਗਨਹਿਬਨੇਹੈ।ਫੇਰਵਿਖੈਮੈਆਨੰਦਦੁਖਹੈ।ਤਿਨੂੰ

ਮੈਤ੍ਰੀਸਾਧਨਪਾਰਤੰਤ੍ਰਤਾਅਰਵਿਖੈਕੀਖੀਣਤਾਇਨਦੋਇਦੂਖੋਕੇਦੂਰ
ਕਰਣੇਕੋਤੇਜਬਾਤਮੈਤੋਉਪਾਇਹੂਨਹੀਹੈ।ਯਾਤੇਵ੍ਰਸਤਤ:ਵਿਖੈਮੈ
ਸੁਖਹੈਈਨਹੀ।ਅਰਜੋਵਿਖੈਮੈਮਿਥਾਭ੍ਰਾਂਤਿਨਾਕਰਕਲਪਤਸੁ
ਖਹੈਤੌਂਦੁਖਵ੍ਯਾਪਤਹੀਹੈ।ਤਾਂਤੇਦੁਖਰੂਪਹੀਹੈ।ਤਾਂਤੈਭਵਬੰਧਨਦੁਖਕ
ਰਸਧਨਸਿਧਕੋਜੋ।ਤਾਕੇਜਾਰਵੇਕੋਤੌਂਪ੍ਰਬਲਗ੍ਯਾਨਦਾਵਾਨਲਸਰੀ
ਖੋਜੋਆਤਮਾਵਿਚਾਰਤਾਕੋਯਤਨਕਰਣੋਉਚਤਹੈ।ਅਥਵਾਜਾਹਿ
ਤੁਕਕੋਦੂਜੋਅਰਥਕਰਤੈ।ਭਵਕਹੀਏਭੂਤਭਾਵੀਵਰਤਮਾਨਜਨਮੋਕੋ
ਪਰੰਪਰਾਰੂਪਜੋਬ੍ਰਿਧ।ਤਿਨੂੰਕੋਧਨਕਹੀਏਅਸੈਰੂਪਅਵਿਦ੍ਯਾਸੁ
ਅਨੰਤਰੂਪਾਬ੍ਰਿਖਕਰਕੈਅਤਸਘਨਹੈਂ।ਤਾਂਕੋਜਾਰਵੇਕੋਆਤਮਾਵਿਚ
ਰਦਾਵਾਨਲਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।ਪੂਰਬਪੁਇਕਯੋਅਰਅਵੇਹੁਜਰੋ

ਜੋਜਨਮਤਿਨ੍ਹੂਕੀ।ਅਦ੍ਰਿਸਟਾਹੈਨਾਂਹਿ।ਤੌਉਨਕਰਕੇ।ਅਵਿਦ੍ਯਾ
ਬਨਮਧਨਕੈਸੇਹੋਇਵੇ।ਉਤ੍ਰ।ਜਦਪਿਉਨਕੀ।ਅਦ੍ਰਿਸਟ।ਅਭਿਵ੍ਯ
ਕ੍ਤਨਾਹਿਹੈ।ਤਥਾਪਿਪਿਛਲੇਜਨਮਮੈਸੰਸਕਾਰਰੂਪਕਰਿਕੈ।ਅਵਿ
ਦ੍ਯਾਬਨਮੈਰਹੇਹੋਤਾਹੈ।ਅਰ।ਆਗਾਮੀਜਨਮਬੀਜਰੂਪਕਰਿ।ਅਵਿਦ੍ਯਾ
ਮੈਰਹਤਾਹੈ।ਤਾਸੂੰਉਨੂੰਕਰਿਕੈ।ਅਵਿਦ੍ਯਾਬਨਸਥਿਤਹੈ।ਐਸੇਸਕ
ਰਨਸੰਸਾਰਕੀ।ਨਿਵ੍ਰਿਤਿਰੂਪਪ੍ਰਯੋਜਨਸਿਧਕੋ।ਅਬ।ਅਧਕਾਰੀਰੂ
ਪ।ਅਨੁਬੰਧਕੋਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਸਾਧਨੋਂਤਿ।ਜੋਕੋਈਭੁਵ।ਜੋਸੰਸਾਰਤਕੇ
ਅਤ੍ਯੰਤਉਛੇਦਕੋਚਾਹਤਾਹੈ।ਸੋਸਾਧਨਸੰਜੁਕਤਹੋਇਕੈ।ਜਾਵਿਖੈਰੋ
ਤਕੇਲਗਾਇਕੈ।ਜਾਕੋਵਿਚਾਰਕਰੈ।ਸੋਸਾਧਨਕਹੇਚਾਰਭਾਂਤਿ।ਨਿਤ੍ਯਾ
ਨਿਤ੍ਯਵਸਤੂਵਿਵੇਕ।ਈਹਾਅਮੁਤ੍ਰਅਰਥਭੋਗਵੈਰਾਗ।ਖਟਸੰਪਤ।ਅਰਮੁ

ਮੁਖਤਾ। ਪੂਰਬਬਪਖ੍ਯਾ। ਨਿਤ੍ਯਕਹਿਏ। ਪ੍ਰਤਵਜਾਤਮਾਸਤਾ। ਅਰਅਨਿਤ
ਵਸਤੁਏਹ। ਇੰਦ੍ਰਯਾਦਿਕਜਾਂਦਅਸਤਾ। ਇਨਕੋਪਰਸਪਰਭੇਦਨਿਸ੍ਚੈਰੂਪਵਿਵੇ
ਕ। ਜਯਮਾਪਨਕਾਲਮੇਹੀ ਸਿਧਕੀਜੈਤਬ। ਆਗੇਆਤਮਾਦਿਜ੍ਞਾਰਕੋਕ
ਛਪੂਜੋਜਨਕਜੋਨਾਹੀ। ਕਿਓਕੇਆਤਮਾਕੋਨਿਸ੍ਚੈਕੀਓ। ਆਤਮਾਸੋਈਬ੍ਰ
ਮਤਾਤੈਰਯਾਨਸਿਧਪੈਭੂਕੋਜੋ। ਉਤ੍ਤਾ। ਈਹਾਵਿਵੇਕਜੋਹੈਸੋਸਾਧਾਰਣ
ਨਿਸ੍ਚੈਮਾਤ੍ਰਵਿਵਖ੍ਯਤਹੈ। ਪਰੰਤਦੇਹਾਦਿਸ੍ਰੈਭਿੰਨਜੋਹਿਆਤਮਾਨਿਤ੍ਯ
ਸਤ੍ਯਹੈ। ਅਰਨਿਤ੍ਯਸਤ੍ਯਆਤਮਾਸ੍ਰੈਭਿੰਨਜੋਹੀਬੁਧਯਾਦਿਅਨਿ
ਤ੍ਯਅਸਤਹੈ। ਐਸੇਅਸਾਧਾਰਣਨਿਸ੍ਚੈਵਿਵਖ੍ਯਤਨਾਹਿ। ਤਾਤੈਸਮ ਸੰਤ
ਣਨਿਸ੍ਚੈਸ੍ਰੰਨਿਤ੍ਯਸਤ੍ਯਸੁਖਰੂਪਕੋਵਿਖੇਉਪਾਦੇਯਬੁਧ। ਅਰਨਿਤ੍ਯ
ਅਸਤ੍ਯਦੁਖਰੂਪਕੋਵਿਖੇਹੇਯਬੁਧਸਿਧਹੋਇਕੀ। ਸੋਐਸੇਨਿਤ੍ਯਾਨਿ

ਤਜਦਸਤਵਿਵੇਕਸੁਪਸੀਤਰਕਰਣਜੁਕਤਪੁਰਖਕੋਹੋਤਹੈ।ਅਰਵਿਵੇਕ
ਯੁਕਤਕੋਦ੍ਰਿਸਾਵਿਖੇਸੈਪ੍ਰਤਜਖਕਰਿਕੈ।ਅਦ੍ਰਿਸਾਵਿਖੈਸੈਅਨਮਾਨਕਰ
ਕੈ।ਅਨਿਤਜਹੂਕੋ।ਅਹਿਰਾਨਿਸਚਿਤਵਨਕੀਏਤੇਸੰਸਾਰਸਮੁੰਦ੍ਰਸੈਜ
ਨਮਮਰਣਕਕਕੈਭ੍ਰੂਸੋਤੋ।ਅਰਖਜਣਸੈਹੂਰਤੰਜਾਮੰਦਿਨਰਾਤ੍ਰਪਖੰਮਾ
ਸੰਰੁਤੰਅਜਨੰਵਤਸਰੰਜੁਗਾਸੰਨੰਤ੍ਰੂਪ੍ਰਲੈਸੰਮਹਾਪ੍ਰਲੈਸੰਕਰਾਸੰਵੰਤ੍ਰੂਸ
ਰਚਾਰੂਪਾਨਿਸਾਰਸਾਗਰਕਤਰੰਗਾਕਰਿਕੈਸਦਾਮੋਹਕੋਪਾਵਤੌ।ਅ
ਰਤੀਨਤਾਪਕਰਿਕੈਦਜਾਪਤ।ਐਸੇਆਪਕੋਔਰੋਕੌਦੇਖਕਕਾਜਸੋ
ਕਪੂਲੋਕਕਕੇਭੋਗਾਸੂਵੈਰਾਗੁਉਪੇਖਜਾਬੁਧਿਹੋਤਹੈ।ਅਰਵੈਰਾਗਾਸੂੰਸ
ਸਦਮਾਦਿਖਟਸੰਪਤਾਹੋਤਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਵੈਰਾਗਾਬਿਨਾਕਸ੍ਯਾਂਦਿਦਸ੍ਰੂਭੂ ਰਾਗਾ
ਪਸਦਬਕਸ੍ਵੈਕੈਸਤਵਾਰੋ।ਐਸੇਜੋਸੰਨੇਸੋਮਨਇਛਾਰੂਪਲਹਰ

ਰਕੈਉਤ੍ਰਿਸਨੀਚਵਿਖੈਮੈਇੰਦ੍ਰਿਆਂਕੂੰਪ੍ਰਵਿਰਤਕਰੈ।ਪੁਨਜਾਪ੍ਰਮਾਣਲਾਕੁ
ਨਾਨਾਪ੍ਰਕਾਰਕੀਪ੍ਰਾਪਤਿਰੂਪਕੈਪੁਰਖਕੂੰਦੁਖਜਨਾਲਾਕੁਨੀਸਾਰਰੂਪ
ਦਾਵਾਨਲਮੈਰੋਮੈਹੈ।ਅਰਅਧਿਕਾਨਿਸਾਵਿਖੈਮੈਦੇਖਦਰਸ਼ਸ੍ਰੂਪ
ਰਿਪਕਿਤਿਓਜੋਵੈਰਾਗ੍ਯ।ਤਾਵੈਰਾਗਕਰਕੈਭੁਗਾਨਕਿਓਰਾਗਾਦਿਕਪਾਣਿ
ਜਾਕੈ।ਐਸੋਜੋਮਨਸੋਪੁਰਖਕੇਵਸਿਹੋਤਹੈ।ਪੁਰਖਮਨੂੰਜੀਤਿਓਜਾਤਹੈ।
ਐਸੇਵੈਰਾਗਕੇਕੀਏਜੋਮਨਕੋਜੈਸੋਈਸਮਾਧਿਹੀਕੌਵਸੀਕਾਰਨ
ਮੇਵੈਰਾਗਕਹਤਹੈ।ਅਰਜਿਤਾਮਨਕੋਤਤ੍ਵਉਪਦੇਸਕੀਜੇਗਤਾਸੋਈ
ਰਾਮਾ।ਜੈਸੇਰਮਨਕੀਓਜੁਵਾਨਬੋਲਸੋਹਲਸਕਟਾਇਦਿਵਾਹਣਸੋਰੁ
ਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਤਿਤਿਖਸਾਸੀਤਾਦਿਸਹਨੁ।ਕਓਕੇਤਿਨਕੇਨਿਵਾਰਣਕੇਉ
ਪਾਮੈਲਗੇਤਬਤਵ੍ਰਿਦਿਚਾਰਹੋਇਨਾਹੀ।ਉਪਰਾਮਕਹੀਏਸੂਵਣਾਦਿਕਿਆਂ

ਜਤੈਅਤਿਬਿਕ੍ਰਤਿਵਿਖੇਪਾਵਕੋਜ੍ਵਾਲਾ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਐਂਧਨਪਾਇਮੈਲਲਗੇ।
ਤੌਅਭ੍ਯਾਸਸਿਧਹੋਇਨਾਹੀ।ਸਰਧਾਗੁਰਸਾਸਤ੍ਰਕੇਵਿਖੇਭ੍ਰਾਂਤਾ।
ਸਮਸ੍ਰਧਾਨਮੋਖਕੇਵਿਖੇਇਤ੍ਯਾਦਿਸਮਾਦਿਸਾਧਨਰੂਪਸੀਪਤ੍ਰਧਨਜਾਕੇ
।ਦ੍ਵਾਰਿਕੂੰਸੰਸਾਰਬੰਧਸੂੰਮੁਕਤਹੋਣੇਕੀਅਭਜੀਤਾਇਛਾਹੋਤਹੈ।ਸੋਈ
ਮੁਮੁਖ੍ਯਤਾ।ਐਸੋਸਾਧਨਚਤੁਸ੍ਟੈਯੁਕਤਅਧਿਕਾਰੀਦੇਖ੍ਯੋ।੪।ਅ
ਥਸੰਸਾਰਨਿਵ੍ਰਿਤਕੋਅਰਥਆਤਮਵਿਚਾਰਕਹਤੋਤਾਕੇਪੂਰਬਵ
ਦੀਨਿਰਾਕਰਣਕਰੈਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।ਕਬਿਤ।ਸੰਸੈਪ੍ਰਯੋਜਨਜੋਹੇਤ
ਦੇਵਿਚਾਰਕਾਹੈਆਤਮਵਿਚਾਰਮਾਹਿਦੋਨੂੰਨਾਹਿਦੇਖੀਜੋ।ਅਹੀ
ਅਨਭੁਵਸਿਧਆਤਮਾਹੈਸਬਨਕੋਅਹੰਅਨਹੀਐਸੇਸੰਸੈਨਉਲੇ
ਖੀਜੇ।ਆਤਮਾਅਨੁਭਵਐਸੇਪ੍ਰਯੋਜਨਹੈਸਬਨਕੋਸੰਸਾਰਕੀਹਾਨ

ਤਾਤੈਕਾਹੂੰਕੈਨਪੇਖਿਜੈ।ਵਿਵਰਬਧੇਪ੍ਰਗਾਸਤਾਤੈਆਤਮਾਵਿਚਾਰਮਾਹਿ
ਸੰਸੈਪ੍ਰਸ਼ੇਨ੍ਹਸੋਦੋਨੋਨਾਹਿਲੇਖਿਜੈ।ਟੀਕਾ।ਜਗਤਮੈਜੋਅਸੀਦਿਗ
ਧੈਹੈਤਾਕੋਕੋਈਵਿਚਾਰਨਹੀਕਰੇਹੈ।ਜੈਸੇਪ੍ਰਸਪ੍ਰਕਾਸਮੈਰਹਜੋਮ
ਨਸਹਤਨੇਤਿਕੇਪ੍ਰਤਜਖਭ੍ਰਾਂਸਤੋ।ਐਸੇਸੇਜੋਘਟਤਾਕੋਵਿਚਾਰਕੋਈ
ਨਹੀਕਰੇਹੈ।ਐਸੇਨਿਸਪ੍ਰਸ਼ੇਨ੍ਹਜੋਗਧਾਕੇਨ੍ਹਤਾਕੋਕੋਈਵਿਚਾਰਸੈ
ਖਾਨਹਿਕਰੇਹੈ।ਅਰਜੋਸੰਦਿਗਧਸਪ੍ਰਸ਼ੇਨ੍ਹਹੈਤਾਕੋਵਿਚਾਰਸਬ
ਹੀਕਰੇਹੈ।ਤਾਤੇਸੰਸੈਅਰਪ੍ਰਸ਼ੇਨ੍ਹਜਹਿਦੋਇਵਿਚਾਰਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਕਾਹੇਤ
ਕਹਣੇ।ਸੋਆਤਮਾਵਿਚਾਰਮੈਇਹਦੋਨੋਹੀਨਾਹਿਸੰਭਵਹੈ।ਤਾਂਤੇ
ਪ੍ਰਿਥਮਸੰਸੈਕੋਅਸੰਭ੍ਰਵਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਆਤਮਾਜੋਹੈਕੀਹੀਪਤੰਗਾਸ੍ਰੂਲੇ
ਕਰਦੇਵਵਿਖਪ੍ਰੀਤਸਰਬਪ੍ਰਾਣੀਮਾਤ੍ਰਕੋਇਦੰਕਾਰਕੇਵਿਸੈਦੇਹਾਈਹੈ

ਅੰਤਸਕਰਣਵਿਖੈਸੂਭੇਦਕਰਕੈਅਹੀਐਸੇਅਸੀਦਿਰਾਧਆਵਿ
ਪਰਜਸਤਅਨਭੁਵਸਿਧਹੈ।ਤਾਤੈਕਥਊਕੋਇਪਣਸੈਧੂਕੇਨਾਹਿਹੂੰ
ਐਸੇਸੰਸੇਨਾਹਿਕਰਿਹੈ।ਸੈਤੋਨਾਹਿਹੂੰਐਸੇਵਿਪ੍ਰੀਤਭਾਵਣਕੋਇ
ਕਰੀਧਿਨਹਿਕਰਿਹੈ।ਅਹੰਕਿਸਾਅਹੰਸ੍ਥੂਲ।ਐਸੇਦੇਹਧਰਮਕਾਸਮ
ਨਾਧਿਕਰਣਸੂੰਅਹੰਕਾਰਕੋਵਿਖੈਦੇਹਹੈਂ।ਐਸੇਕੋਈਕਹੈਸੋਭੀਨ
ਹੀ।ਕਿਓਂਕੇਅਹੰਅਨਭੁਵਕੇਵਿਖੇਦੇਹਭਏਤੇਜੈਸੇਬਾਲ੍ਯਾਦਿਅਸ੍ਥਾਭੇ
ਪਿਤਾਕੋਅਨਭੁਵਕਰਤਭਏਜੋ।ਸੋਈਜ੍ਵਾਨੀਮੈਸਭੀਕੋਅਨਭੁਵਕਰਤਹੂੰ
।ਐਸੇਸੇਅਨਸੀਧਾਨਭਏਨਚਾਹਿਏ।ਕਿਓਂਕੇਬਾਲਤਰਲਸਰੀਰਕੋਧ੍ਵ
ਣੰਆਦਿਧਰਮਕਾਵਿਕੇਤੇਦਣੈ।ਐਸੇਸੁਪਨਮੈਦੇਵਸਰੀਰਧਰਕੈ
ਦੇਵਤਾਧੋਕੇਭੋਗਾਕੂੰਭੁਗਕੇ।ਜਾਗ੍ਰਤਭਏਤੇਮਨੁਖ੍ਯਦੇਹਧਰਕੈਐ

ਤਾਤੇਬਿਜੋਗਰਹਤ
ਕਿਉਨਾਹੀ
ਬਿਰੋਧਆਵਤਾ

ਸੋਅਨੁਭਵਕਰਤੇਹੈ। ਕੇਸੈਦੇਵਤਾਨਹਿਸੈਤੇਮਨੁਖਹੀਹੂੰ। ਐਸੇਜੋਦੇਵਦੇਹ
ਕਾਬਾਧਕਭੂਏਤੈਹੂੰਅਧਿਆਸਮਾਨਦੇਵਦੇਹਤੈਭਿੰਨਆਤਮਭਾਸੈਹੈ। ਤਾ
ਤੇਜੋਪਰਸਪਰਦ੍ਵੰਦਵਰਤਕੁਸਮਸੋਕੇਵਿਖੇਅਨੁਬਾਤਸੂਝਹੈਸੋਕੁਸਮਸੂੰ
ਭਿੰਨਹੈ। ਤੈਸੇਬਾਲਿਆਦਿਸਰੀਰਸੂੰਆਤਮਾਂਭਿੰਭਿੰਨਹੈ। ਤਾਂਤੇਸਰੀਰ
ਸੋਈਅਹੰਅਨਭਵਕੇਵਿਖੇਨਾਂਹਿ। ਐਸੇਜੋਇੰਦ੍ਰੀਆਂਹੂੰਅਹੰਅਨਭ
ਵਕੇਯੋਗਨਾਹਿ। ਕਿਓਂਕੇਇੰਦ੍ਰੀਓਂਕਰਕੇਦ੍ਰਬਕੇਹੂੰਜੋਸੈਪ੍ਰਤਯਖਤਕੁਜੋਸੋ
ਈਸੈਅਧਸਪਰਸਕਰਤਹੂੰ। ਐਸੇਅਹੰਪ੍ਰਤੀਤੈਕੋਵਿਖੈਆਤਮਏ
ਕਕੋਅਨਸੰਧਾਨਹੋਤਹੈ। ਐਸੇਅੰਤਸਕਰਣਕੀਬ੍ਰਿਤਕਰਕੇਦ੍ਰਬਕੇਹੂੰ
ਜੋਸੈਅਰੋਸਿਕਲਪਕਰਤਕੁਜੋਸੋਈਸੈਅਧਿਆਸਕੋਕਰਤਹੂੰ। ਐਸੇ
ਏਕਆਤਮਾਕੋਅਨਸੰਧਾਨਹੋਤਹੈ। ਅਰਵਿਖੈਸੂਆਤਮਾਕੋਵਿਦ੍ਰਕ

ਜੇਕੁਰਸੋਤੋਅਤਸਪਸ਼ਟਹੈ।ਤਾਂਤੇਇਹੰਕਾਰਕਾਵਿਖੈਐਸੇਜੋਦੇਹਾਈ
ਤ੍ਰੈਮਨਬੁਧਅਰਵਿਖੈਤਿਨੂੰਕੋਭੁਨਅਤਪ੍ਰਤਖ੍ਯਾ।ਅਹੰਅਨਭਵਵੀ
ਖਯਾਆਤਮਾਤਾਐਸੀਸੈਕਛੂਹੈਨਾਹਿ।ਤਾਂਤੇਵਿਚਾਰਕਾਪੇਖੂੰਕਰਣੋ।
ਐਸੇਪ੍ਰਯੋਜਨਕਾਂਸਿਭੂਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਆਤਮਅਨਭਵਤੇਤੋ।ਸੰਸਾਰਕੀਨਿ
ਬ੍ਰਿਤਸੋਈਈਹਾਪ੍ਰਯੋਜਨਹੈ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਸਾਖ੍ਯਾਤਮਕੇਅਨਭੂਭੂਤ
ਯੋਜੋਸੰਸਾਰ।ਸੋਆਤਮਸਾਖ੍ਯਾਤਮਕਾਸਾਨਭੂਮਿਧ੍ਯੋਰਯਿਸੋਤੋਮਿ
ਣਤਨਾਂਹਿ।ਕਿਓਂਕੇਆਤਮਾਕੋਅਨਭੂਮਰਬਜੀਵੋਕੇਅਨਾਦਕਾਲਕੇ
ਹੈ।ਅਰਸੰਸਾਰਭੀਅਨਾਦਕਾਲਕੋਹੈ।ਏਹਦੋਨੂੰਭੁਲਾਹੀਵਰਤਤ
ਹੈਇਨਕੋਵਿਰੋਧਨਾਹਿ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਵਿਚਾਰਸਿਪ੍ਰਯੋਜਨਹੈ।ਉ
ਤਾ।ਕਬਿਤ।ਜਾਸਤੇਜੈਸੇਆਤਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪਕਹਤੇਹੈਤੈਸੇਅਹੰਬ੍ਰ

ਤਮਾਹਿਆਤਮਾਨਭਾਸਹਿ।ਅਹੰਬ੍ਰਿਤਲੌਂਹਿਭਾਸੇਆਤਮਾਸੀਸਾਹਿ
ਤਤੇਸਾਸਤ੍ਰਸੁਣਆਤਮਾਮੈਸੀਸੈਪ੍ਰਕਾਸੈਂਸੁਣੀਸੇਕਰਆਤਮਾਵਿਚਾਰ
ਕੀਏਰਜਾਨੋਹੋਤਬਜਾਨਕਰਅਵਿਦ੍ਯਾਜਨਿਕਾਰਜਬਿਨਾਸਹਿ।ਐਸੇਹੋ
ਤਫਲਦੈਨੋਵਿਚਾਰਮੈਂਦ੍ਰਿਸਟਤਤੈਅਸੰਕਾਕੋਜੰਭੈਨਹੀਅਵਕਾਸਹਿ
॥੬॥੮॥ ਇਤਸ੍ਰੀਅਨੁਬੰਧਨਿਰੂਪਣਨਾਮਪ੍ਰਥਮਪ੍ਰਕਰਣ॥੧
॥ਟੀਕਾ। ਸਮਸਤੋਪਾਧਿਸੰਵਛਿੰਨਆਨੰਦਰੂਪੈਤੈਨੈਕਰਸਉਦ
ਸੀਨਏਕਅਦ੍ਵਿਤੀਜਆਤਮਤਤ੍ਵਜੈਸੇਸ੍ਰੁਤੀਸੰਮਿਤਾਇਤਹਾਸਪੁਰ
ਣਕੇਵਿਖੇਕਹੇਹੈ।ਤੈਸੇਜੋਅਹੰਅਨਭਵਮੈਆਤਮਾਭਾਸਤੋਹੋਇਤੌ
ਤੂਕਹੇਹੈ।ਐਸੇਹੀਆਤਮਵਿਚਾਰਨਿਬੀਜਅਗਨਿਸਫਲਹੋਇ
ਸੋਕਹੇਹੈਸਾਸਤ੍ਰ।ਐਸੇਆਤਮਤਤ੍ਵਅਹੰਬ੍ਰਿਤਮੈਨਹੀਭਾਸੇਹੈ।ਤਾ

ਤੇਆਤਮਾਵਿਚਾਰਨਿਬੀਜਅਰਨਿਸਫਲਨਾਹੀ।ਤੈਰੋਕਧਣੋਦੀ
ਨਿਬੀਜਅਰਨਿਸਫਲਹੈ।ਤਥਾਅਹੰਬ੍ਰਿਤਮੈਆਤਮਾਕੈਸੌਭਾਸੈਹੈ
।ਤੁਹਾਕਹੇਹੈ।ਅਹੰਬ੍ਰਿਤਪ੍ਰਿਤਿਨਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਕਾਸੋਕਦੁਖਾਦਿਪ੍ਰ
ਪੰਚਦਸ਼ਾਪਤਸੰਸਾਰੀ।ਆਤਮਾ।ਅਹੰਅਨਭਮੈਭਾਸੈਹੈ।ਤਾਤੈਅਹੰ
ਅਨਭਵਹੈਸੋਭ੍ਰਾਂਤਰੂਪਹੈ।ਅਰਜੋਸਰਬਗਤਆਤਮਾਕੋਅਹੰਕਾਰਕੇ
ਵਿਖੇਕਹੇਹੈ।ਤੈਪਣਭ੍ਰਾਂਤਸੂਹੀਕਹੇਹੈ।ਜੈਸੇਘਹਾਉਚਾਪਰਘਤਕੇਸੈ
ਖਰਪਰਬਡੋਬ੍ਰਿਖਹੈ।ਤਾਕੋਭੂਮਸਥਪੁਰਖਦੂਬਕਾਸੇਕਾਰਕੀਨਾਈਅ
ਲਪਦੇਖੇਹੈਸੋਭ੍ਰਾਂਤਾ।ਤੈਸੇਸਰਬਗਤਆਤਮਾਕੋਮੈਯਾਘਰਮੈਸਰਬ ਮਜਾ
ਕੇਜਾਨਉਮੈਯਾਦੇਹਮੈਸਰਬਕੂੰਜਾਨਣੂ।ਐਸੇਬ੍ਰਹਪ੍ਰਤਿਨਦੇਹਪ੍ਰਤਿ ਦੇ
ਨਸਰਬਸੂੰਦਸ਼ਾਵ੍ਰਤਦੇਖਬੋਸੋਭ੍ਰਾਂਤਾ।ਅਰਜੋਦੇਹਾਦਿਕਕੋਭੇਦਬਕੋਦੂਏ

ਗਾਇਕਕਾਵਿਵੇਕਕਰਿਕੈਏਕਾਅਭਿੰਨਆਤਮਾਕੋਅਨਸੀਧਨਤੈਕਰੋ
ਸੋਅਨਭੂਵਿਦ੍ਵਾਨਕੋਹੈ।ਲੌਕਿਕਪੁਰਖਾਂਕੂੰਨਾਹਿ।ਅਰਬਿਵਹਾਰਕਾ
ਲਮੈਤੋਵਿਦ੍ਵਾਨਹੂੰਅਰਅਜਾਨੀਕੀਨਿਆਈਵਰਤਤੇਹੈ।ਤਾਤੇਅਹਿਅਨਭੂਮੈ
ਯਥਾਰਥਆਤਮਾਨਹਿਭਾਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੈਸਾਸਤ੍ਰਾਨੁਸਾਰਆਤਮਾਵਿਚਾਰ
ਕਰਣੇਉਚਿਤਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕਿਵਿਚਾਰਕੀਏਤੇਸਰਬਜਗਤਕੋਅਧਿਸ੍ਟਾਨਪੂ
ਰਣਬ੍ਰਹਮਤਾਕੋਗ੍ਯਾਨਕਹੀਜੇ।ਐਸੇਵਿਚਾਰਾਮਾਦਿਉਪਜਨਤਅਪ੍ਰੋ
ਖ੍ਯਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰਸੋਹੋਤਹੈ।ਅਰਤਾਂਗ੍ਯਾਨਕਰਿਕੈਜਗਤਕਾਕਾਰਣਸਹਿਤ
ਅਵਿਦ੍ਯਾਹੈਸੋਤ੍ਰਿਕਾਲਅਭਾਵਨਿਸ੍ਚੈਰੂਪਬਾਧਕੋਪਾਵੈਹੈ।ਸੋਖਰਜੋ
ਸੋਸਪਸ੍ਟਹੈ। ਇਤਿਸ੍ਰੀਅਨੁਬੰਧਨਿਰੂਪਣੰਨਾਮਪ੍ਰਥਮੋਪ੍ਰਕਰਣੰ।੧।
ਐਸੇਆਤਮਾਵਿਚਾਰਕੇਅਧਿਕਾਰੀਸਾਧਕਕੋਅਬਆਤਮਾਕੋਅਨਰਥਕੇ

ਹੇਤੁਅਧ੍ਯਾਸਤਾਕਾਨਿਰੂਪਣਕੀਪੂ[illegible]ਕਰੈਹੈ॥ਕਾਬਿਤਾ॥ਆਤ
ਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਅਧ੍ਯਾਸਪਰਸਪਰਮੈਈਸਰਬਅਨਰਥਕੋਮੂਲਕਰ
ਜਾਨ॥ਜੋ॥ਅਧ੍ਯਾਸਬਿਨਾਨਕੋਊਆਤਮਾਕੋਦੁਖਹੋਤਤਾਤੈਸਰਬਦੁਖ
ਹੇਤੁਹੈਜੀਨਿਸ੍ਚੈਮਾਨ॥ਜੋ॥ਕਾਰਣਅਵਿਦ੍ਯਾਹੈਊਅਧ੍ਯਾਸੁਬਿਨਾਨ
ਦੁਖਹੇਤੁਸਖੇਪਤਿਮਾਹਿਨਾਹੀਦੁਖਠਾਨੀਐ॥ਅਧ੍ਯਾਸਕੇਜਾਣੇਬਿ
ਨਾਅਧ੍ਯਾਸਨਮੈਟੋਜਾਇਅਧ੍ਯਾਸਵਿਚਾਰਤਾਤੈਪੂਰਬਮਬਖਾਨੀਜੈ
॥੧॥ਟੀਕਾ॥ਅਨੇਕਵਾਸਨਾਕਰਮਯੁਕਤਅਵਿਦ੍ਯੋਪਾਧਆਤਮਾਕੇ
ਵਿਖੇ॥ਦੇਹਈਦ੍ਰੈਪ੍ਰਾਣਮਨਰੂਪਅਨਾਤਮਾਕੇਅਰੋਪਣਦ੍ਵਾਰਾਦੇਹਾਦਿ
ਕਕੇਧਰਮਕੋਅਰੋਪਹੋਤਹੈ॥ਐਸੇਅਨਾਤਮਾਦੇਹਾਦਿਕੋਵਿਖੇਆਤ
ਮਾਕਾਅਰੋਪ॥ਅਰਆਤਮਾਕੋਅਰੋਪਦ੍ਵਾਰਾਆਤਮਾਕੇਚੇਤਨਾਦਿ

ਪਰਮੇਕੋਔਰੇਪੋਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਅਨ੍ਯੋਨ੍ਯਾਂਤ੍ਯਾਅਧ੍ਯਾਸਹੈ।ਸੋਈਕਰ
ਤ੍ਰਿਤ੍ਵਭੋਕ੍ਤ੍ਰਿਤ੍ਵਰਜਾ।ਤ੍ਰਿਤ੍ਵਸੁਖਿਤ੍ਵਾਦਿਸਰਬਅਨਰਥਕੇਮੂਲਹੈ।ਐ
ਸੇਅਨ੍ਵੈਕਰਕੈਅਧ੍ਯਾਸਕੋਦੁਖਹੇਤੁਕਹ੍ਯੋ।ਅਰਵ੍ਯਤ੍ਰੇਕਕਾਰਿਕੈਵਾਹਿ
ਕੂਦ੍ਰਿੜਕਰੇਹੈ।ਅਧ੍ਯਾਸੇਤੀ।ਪੂਰਬਪਖ।।ਅਧ੍ਯਾਸਕੂੰਅਤਿਰਿਕੁ
ਕਾਰਣਅਵਿਦ੍ਯਾਹੈ।ਸੋਸਰਬਦੁਖਕੋਹੇਤੁਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਸਰਬਅਨਰਥੋ
ਕਾਮੂਲਅਵਿਦ੍ਯਾਹੈ।।੫।।ਉਤ੍ਰ।ਸਤ੍ਯੰ।ਜਦ੍ਯਪਿਅਵਿਦ੍ਯਾਸਰ
ਬਅਨਰਥੋਂਕੋਹੇਤੁਹੈ।ਤਥਾਪਿਅਨ੍ਵੈਵ੍ਯਤ੍ਰੇਕਕਾਰਿਕੈਅਧ੍ਯਾਸਦ੍ਵਾਰ
ਅਵਿਦ੍ਯਾਸਰਬਦੁਖਕੋਹੇਤੁਹੈ।ਸ੍ਵਤਃਨਾਹੀ।ਅਰਜੋਅਧ੍ਯਾਸਾਧਿ
ਨਾਸ੍ਤੇ:ਅਵਿਦ੍ਯਾਦੁਖਹੇਤੂਹੋਇ।ਤੌਸਖੋਪਤਿਮੈਭੀਦੁਖਹੋਣੇਚਾਹਿਜੇ
।ਕ੍ਯੋਂਕੇਉਹਾਅਧ੍ਯਾਸਨਹੀਹੈ।ਅਰੁਅਵਿਦ੍ਯਾਤੋਹੈ।ਅਰਸਖੋਪ

ਤਿਮੈਦੂਖਨਾਹਿਹੋਤੁਹੈ।ਤਾਤੈਅਧ੍ਯਾਸਹੀਸਰਬਅਨਰਥਕੋਹੇਤੁਸਿ
ਧਭੁਜੋਹੋਵਿਤੁਕੀਨਾਈ।ਅਧ੍ਯਾਸਕੇਕਾਰਣਨਿਮਿਤਸ੍ਰੂਪਫਲਜ
ਲੋਬਿਨਾਅਧ੍ਯਾਸਨਿਬ੍ਰਿਤਕੋਂਪਾਇਓਤਨਾਹਿ।ਤਾਤੈਅਧ੍ਯਾਸਕੋਦਿ
ਤਾਰਪੂਰਬਮਨਿਰੂਪਣਕਰਣੋ।੧।ਐਸੇਅਧ੍ਯਾਸਕੀਪ੍ਰਤਗ੍ਯਾਕਰ
ਕੈ।ਅਬਅਧ੍ਯਾਸਕੇਕਾਰਣਨਿਮਿਤਸ੍ਰੂਪਅਰਫਲਇਨਸਬ
ਬਮਹਤਾ।ਸਰਬਅਧ੍ਯਾਸਪ੍ਰਕਰਣਕੇਸੰਗ੍ਰਹਏਕਕਬਿਤਮੈਦਿਖ
ਵੈਹੈ।ਕਬਿਤ।ਅਰੋਪੁਅਧਿਸ੍ਟਾਨਕੋਜੋਰੂਪਮੈਸਮਾਨਭ੍ਰਾਨਗ੍ਯਾਨ
ਬਿਨਾਦ੍ਰਿਹਿਕੋਨਭ੍ਰਾਸਤਵਿਵੇਕਹੈ।ਅਵਿਵੇਕਕਰਿਕਰੇਅਰੋਪਪ
ਰਸਪਰਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੇਦੇਖਰੂਪਏਕਹੈ।ਅਹੰਕਰਤਾਅਹੰਦੇ
ਹਮਸੁਖਦੁਖਗ੍ਰਾਹਇਤ੍ਯਾਦਿਅਨਾਦਿਹੋਤਬ੍ਯਵਹਾਰਅਨੇਕਹੈ।

ਪੂਰਬਪੂਰਬਵਾਸਨਾਤੈਉਤਰਅਸੋਰੇਪਹੋਤਆਤਮਾਮੈਜਪਾਤੇਰਓਅ
ਵਿਵੇਕੁਹੈ॥੨॥ਟੀਕਾ॥ਪੂਰਬਪਖ॥ਪੂਰਬਤੁਮਆਧਿਜਾਸਕੀਪ੍ਰਤਿਗ੍ਯਾ
ਕਰੀ॥ਸੋਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇਅਨਾਤਮਾਕੇਅਧ੍ਯਾਸਹਿਨਹਿਬਨੇਹੈ॥
ਕ੍ਯੋਕੇਜੋਸਮਾਂਨ੍ਯਅੰਸਕਰਭ੍ਰਾਸਤੇਹੋਏ॥ਅਰਵਿਸੇਖਅੰਸਕਰਨ
ਭ੍ਰਾਸਤੇਹੋਏ॥ਵਾਕੇਵਿਖੇਅੰਰਕੇਬ੍ਰਮਹੋਤਹੈ॥ਜੈਸੇਸੁਕ੍ਤਅੰਸਦ੍ਵਾਰ
ਹੈਤੈਸਮਾਨ੍ਯਇਦੰਅੰਸਭ੍ਰਾਸੇਹੈ॥ਕਰਣਦੋਖਸੁਵਿਖੈਅੰਸਨੀਲਪ੍ਰਿ
ਸ੍ਟਜਾਦਿਕਨਹਿਭ੍ਰਾਸੇਹੈ॥ਭਾਵੇਸੁਕਤਰਜਤਾਕਾਰਭ੍ਰਾਸੇਹੈ॥ਤੈਸੇਆਤ
ਮਾਕੇਅਨਾਤਮਾਦ੍ਵਤਭ੍ਰਾਸੋਬਨਸੰਭਵੇ॥ਕ੍ਯੋਕੇਆਤਮਾਨਿਰੰਸਹੈ॥ਤਾਂ
ਤੈਰਹਿਤਸਮਾਨ੍ਯਅੰਸਅਰਹਿਤਵਿਸੇਖਅੰਸਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇ
ਬਨੇਨਾਹਿ॥ਅਰਫੇਰਭੀਆਤਮਾਕੇਤੁਮਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਮਾਨਹੋਕੇਅਧ੍ਯ

ਕਾਸਰੂਪਆਨੰਦਹੋ।ਜੇਤੁਮਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਆਨੰਦਹੌਤੌਂਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਪਦੇ
ਮੈਅਪ੍ਰਕਾਸਬਨੇਨਾਹਿ।ਕੈਸੇਜੈਸੇਸੂਰਜਤਪੈਸੋਚਖ੍ਯੂਆਦਿਕਰਣੋਕੇ
ਵਿਖੇਹੈ।ਤਾਤੇਕਰਣਦੇਖਕਰਦੂਖਤਭਈਸਤੀਅਨੁਭਾਭਾਸੇ।ਤੇ
ਸੋਆਤਮਾਅਨੁਭਾਨਭਾਸੈਹੈ।ਕ੍ਯੋਕੇਆਤਮਾਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਹੈ।ਤਾ
ਤੇਕਰਣੋਕੇਵਿਖੇਨਾਹਿ।ਤਾਂਸੈਂਕਰਣਦੇਖਸੂਨਖਤਭੀਨਾਹੀ।ਅਰ
ਜੋਆਪਚਿਦਾਤਮਾਆਪਕਾਪ੍ਰਕਾਸਕਰਕੈਆਪਹੀਗ੍ਰਹੀਤਹੈ।
ਅਰਅਗ੍ਰਹੀਤਭੀਹੈ।ਤਾਂਸੂੰਅਪ੍ਰਕਾਸਬਨੇਗੋਐਸੇਕਹੇਰੋਸੇਭੀਥ
ਨੇਤੇਹੈਨਾਹਿ।ਕ੍ਯੋਕੇਏਕਨਿਰਿਸਕੇਵਿਖੇਗ੍ਰਹੀਤਤ੍ਵਅਗ੍ਰਹੀਤਤ੍ਵਹੈ
ਸੋਵਿਰੁਧਹੈ।ਅਰੁਵਾਂਅਹਸਤਕਰਿਵਾਅਹਸਤਕੇਗ੍ਰਹਣਕੀਨਾਏ
ਗਆਪਕਰਿਕੈਆਪਕਾਗ੍ਰਹਣਸੈਆਤਮਾਸੂੰਦੇਖਹੈ।ਤਾਂਤੇਸ੍ਵਪ੍ਰ

ਅ
ਕਾਸਪਕਸ਼ਮੈਂਅਧ੍ਯਾਸਬਨੈਨਾਹੀ।ਅਹੰਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਆਤਮਾਕੀਮਾਂ
ਨੈਤ੍ਰੀਂਤ੍ਰਿਰੂਪਾਦਿਗੁਣਰਹਿਤਹੈ।ਤਾਤੇਚਖੁਰਾਦਿਕਕੋਂਵਿਖੈਨਾਹੀ।
ਤਾਤੈਆਤਮਾਕੋਵਿਖੇਅਨਾਤਮਾਕੋਅਧ੍ਯਾਸਬਨੈਨਾਹੀ।ਕਿਉਂਕੇਮੁ
ਖ੍ਯਾਰੋਭ੍ਰਾਸਮਾਨਜੋਸੁਕ੍ਤੁਵਾਹਿਮੈਰਜਤਕੋਅਧ੍ਯਾਸਦੇਖੀਜੈਹੈ।
ਪਰਿਤੁਅਭਾਸਮਾਨਕੇਵਿਖੇਅਧ੍ਯਾਸਨਾਹਿਦੇਖੀਜੈਹੈ।ਤਾਤੇਸਰ
ਬਥਾਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਪਰਸਪਰਅਧ੍ਯਾਸਨਹਿਬਨੈਹੈ।
ਉਤ੍ਰ।ਪ੍ਰੰਤ੍ਯਗਾਤਮਾਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਹੈ।ਤਾਂਤੇਅਵਿਖੈਹੈਅਰੁਨਿਰਵਿਸਹੈ
।ਐਸੇਤੋਤੈਰੋਕਹਣੇਹੈਸੋਸਤ੍ਯਹੈ।ਤਥਾਪਿਅਨਾਦਿਅਨਿਰਵਚਨੀ
ਅਵਿਦਿਆਕਲਪਤਸੂਖਮਸਥੂਲਸਰੀਰਾਈਂਦ੍ਰੇ।ਅਵਛੇਦਕਰ
ਕੈਵਮਤੁਤ:ਅਨਵਛਿੰਨਹੈ।ਸੋਈਅਵਿਛਿੰਨਸੋਆਭਿੰਨਹੀਤ੍ਰੁ

ਨਸੋਅਕਰਤਾਹੀਕਰਤਾਸੋਅਭੁਗਤਾਹੀਭੋਗਤਾਸੋ।ਨਿਦੋ
ਸੋਪਿਅੰਸਵ੍ਯਾਨਸੋ।ਅਵਿਖੇਹੈਸੋਈਅਹਿਪੂਤੈਕੋਵਿਖੈਸ
ਰਵਿਖੋਜੀਵਭਾਵਕੂਪਾਸੇਸਤੇਭਾਸੈਹੈ।ਜੈਸੇਨਭੁਪਵਾਦਿ
ਅਵਛੇਦਕਾਵਿਕੈਪਰਛਿਨਭਿਨਅਨੇਕਪਰਮਵ੍ਯਾਨਸ
ਰਵਿਖੈਭਾਸੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਚਿਦੈਕਰਸਆਤਮਕੋਚਿਦੰਸੈ
ਕ੍ਰਟਭੁਏਤੇਆਨੰਦੁਵਿਭੂਤਾਦਿਸਰਬਅੰਸਕ੍ਰਹਣਹੋ
ਤੁਹੈ।ਕੋਜੇਕੇਵਲਸਤੁਤ:ਆਨੰਦਾਦਿਚਿਤ੍ਰੂਪਮੂੰਆਭਿਨਹੈ
।ਤਥਾਪਿਕਲਪਤਜੋਭੇਦਤਾਭੇਦਕਕੈਵਿਵੇਚਨਕੀਏ
ਬਿਨਾਅਕ੍ਰਹੀਤਸਾਵਿਖੇਭਾਸੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਆਧਿਸ੍ਟਾਨਅੰ
ਤਮਾਕੋਮਾਯਾਜਚਿਦੰਸਅਹਿਪੂਤੈਕਾਵਿਕੈਬੁਧਿਮੇ

ਭਾਸੈਹੈ।ਅਰਵਿਸੇਖਅਸੰਗਅਨਵਿਛਿੰਨਆਨੰਦਤ੍ਵਾਦਿ
ਅੰਸਨਹਿਭਾਸੇਹੈ।ਐਸੋਹੀਅਉਰਪ੍ਯਕਹਿਣੋ।ਅਉਰਪਕਰ
ਲੈਜੋਗਾਜੇਹੈਦੇਹਾਦਿਕਤਾਕੋਪੂਰਬਸੰਸਕਾਰਵਸਤੋਸਾਮ
ਨਦੇਹਤ੍ਵਾਦਿਅੰਸਬੁਧਮੇਭਾਸੈਹੈ।ਅਰਵਿਸੇਖਅਸਤ੍ਵਾਦਿ
ਅੰਸਨਹਿਭਾਸੈਹੈ।ਤਾਤੇਜਹਿਅਧ੍ਯਾਸਕੋਕਾਰਣਸਿਧਭ
ਯੋ।ਤਾਤੇਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਪਰਸਪਰਅਧ੍ਯਾਸਸੋਹੋਰੋ
।ਅਥਅਧ੍ਯਾਸਕੇਨਿਮਿਤਕੂੰਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਰਜ੍ਨਾਦਿਨੋਤਿ:।
ਦਿਰੀਸਕਾਭੁਜੰਗਭੁਈਤੈਵਿਦਿਸਸ੍ਵੂਅਭਿੰਨਜੈਸੇਅਨੰਦਾਦਿ
ਸ੍ਵਰੂਪਤਃਭਾਸੈਹੈ।ਤੈਸੇਚਿਦਾਤਮਾਮੈਰਚ੍ਯੋਐਸੇਦੇਹਾਦਿ
ਕਕੋਜੋਵਿਵੇਕਕ੍ਯੋਭੇਦਾ।ਸੋਂਗ੍ਯਾਨਬਿਨਾਸ੍ਵਰੂਪਤੈਭਾਸੈਨ

ਜਿ॥ਕ੍ਰਿਜੋਕੇਸੋਆਤਮਾਕੇਪਰਮਨਾਹਿ॥ਕਲਪਤਰਦੇਹਾ॥ਇਕੋਕੀਓ
ਪੈਤਾਸੂੰਕਲਪਤਰੈਹੈ॥ਤਾਂਤੇਪੂਛਿਨਦੇਹਾ॥ਇਸੂੰਅਪਰਛਿਨਸ੍ਵਰੂਪ
ਸਚਿਦਾਤਮਾਕਾਜੋਭੇਦਹੈਸੋਬ੍ਰਾਹਮਣਨਾਹਿਹੋਤਹੈ॥ਤਾਂਤੇਐਸੇਅ
ਵਿਵੇਕਸੋਈਅਧਿਆਸਕੇਨਿਮਿਤਾ॥ਜਾਹਿਨਿਮਿਤਸੂੰਪਰਮਪਦ
ਅਰੋਪਕੈਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੇਏਕਾਦਿਖਾਵੈਸੋਈਆਤਮਾਕੇਜੀ
ਵ੍ਰਤਾਦਿਕੀਪ੍ਰਾਪਤਾ॥ਐਸੇਸੋਅਵਿਵੇਕਰੂਪਨਿਮਿਤਸੂੰਪਰਸਪਰਆਰੋਪ
ਸੋਈਅਧਿਆਸਕੇਸਰੂਪਕਹਿਓ॥ਅਬਅਧਿਆਸਕੇਫਲਕਹੀਏ
ਹੈ॥ਅਸੰਹਿਮਿਤਿ॥ਚਿਦਾਭਾਸਦ੍ਵਾਰਾਆਤਮਾਮੈਬੁਧਕਾਅਧਿਆਸ
ਸੁਅਹਿਕਰਤਾਐਸੇਕਹੇਹੈ॥ਦੇਹਕਾਅਧਿਆਸਸੂੰਅਹਿਦੇਹਾਬੁਧ
ਕਾਅਧਿਆਸਦ੍ਵਾਰਾਬੁਧਕਾਪਰਮਸੁਖਾਦਤਾਕੂੰਮੇਰਾਕਹੇਹੈ॥ਅਰਦੇ

ਰਥਾਅਧ੍ਯਾਸਦ੍ਵਾਰੇਹਸੀਬੰਧੀਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਾਦਿਤਾਕੂੰਮੇਰਾਕਹੇਹੈ
।ਐਸੇਬੁਧ੍ਯਾਦਿਅਰੁਬੁਧ੍ਯਾਦਿਕਕੇਧਰਮਕੋਵਿਖੇਅਹੰਮਮਕੋ
ਅਨੁਭਵ।ਅਰਅਹੰਮਮਕੇਕਥਨਰੂਪਵ੍ਯਵਹਾਰਹੈ।ਸੋਈਅਧ੍ਯਾ
ਸਕੋਫਲ।ਐਸੇਅਨਾਤਮਬੁਧ੍ਯਾਦਿਕਕਾਅਧ੍ਯਾਸਕਰਿਕੈਅ
ਨਿਦੀਮਦਆਤਮਕਜੀਵਕੋਅਹੰਪ੍ਰਤ੍ਯੈਕੋਵਿਖ੍ਯਤਪ੍ਰਗਟਹੈ।ਅਰ
ਤੈਸੇਹੀਅਹੰਪ੍ਰਤ੍ਯਮੈਂਕਰਤਾਭੋਕ੍ਤਾਦਿਰੂਪਤਮਾਭਾਸੇਹੈ।ਅਰ
ਧਰਮਧਰਅਧਿਸ੍ਠਾਨਬਿਨਾਕੇਵਲਉਦਾਸੀਨਆਤਮਾਕੋ।ਕ੍ਰਿ
ਆਸਕ੍ਤਿਭੋਗਸਕ੍ਤਿਨਹੀਨ।ਅਰਜਿਨਬੁਧ੍ਯਾਦਿਸੰਘਾਤਮੈਂਕ੍ਰਿ
ਯਾਸਕ੍ਤਿਅਰਭੋਗਸਕ੍ਤਿਹੈ।ਤਿਨੂਕੋਕ੍ਰਿਆਭੋਗਕੇਅਨੁਭਵਰੂਪ
ਹੈਤੇਅਤਾਨਹੀਨ।ਤਾਤੇਚਿਦਾਤਮਾਸੋਈਕਾਰਜਕਾਰਣਸੰਘਾ

ਤਸੂੰਤਾਦਾਤਮਅਧ੍ਯਾਸਕਰਕੇਤੂੰਥਿਓ।ਤਾਹਿਨੂੰਪਾਈਹੈਕ੍ਰਿਆ
ਕੁਰਾਮਲਿੰਗਜਾਨੈਐਸੇਸੋਸੂਖਮਪ੍ਰਕਾਸਹੈ।ਤੈਂਹੂਬੁਧ੍ਯਾਦਿਕਉਪਾਧਿਵਿਖੈਕੈਜੋ
ਰਾਸੂੰਕਛੁਕਅਹੰਪ੍ਰਤੀਕੇਵਿਖੈਜੀਵਐਸੇਜੋਜੀਤਐਸੇਖੇਤ੍ਰਗ੍ਯਐ
ਸੇਕਹਤਹੈ।ਤਾਸੂੰਜਹਾਂਤੋਂਆਤਮਾਐਸੇਅਵਿਵੇਕਕਹਿਏਵਮਤਤਃ
ਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਭੇਦ।ਤਾਕੋਜਥਾਵਤਗ੍ਰਹਣਨਾਹਿਹੋਤ
ਹੈ।ਤਹਾਂਤੋਂਪੂਰਬਪੂਰਬਅਭਿਧ੍ਯਾਸਵਾਂਨਕਾਜੇਸੀਸਕਾਰਤਾਨੇਦਿਖੇ
ਸੋ।ਐਸੇਜੋਬੁਧਿਆਦਿਇੰਦ੍ਰੈਦੇਹਾਦਿਕਕੇਸਮਾਨਭਾਂਨ।ਤਾਂਤੇਉਤਰ
ਉਤਰਵਿਸੇਖਅਰੋਪਕ੍ਰਮਹੋਤਹੈ।ਤਾਹਿਸੂੰਅਹੰਕਰਤਾਇਆ
ਦਿਕਅਦ੍ਰਿਹਾਰਬੀਜਾਂਕੁਰਕੀਨਾਈਅਨਾਦਿਕਾਲਕੋਹੋਤਹੈ।੨।
ਧਰਮੀਕਾਅਧ੍ਯਾਸਦ੍ਵਾਰਾਧਰਮਾਕੋਅਧ੍ਯਾਸਜੋਕਜੋਸੋਈਦ੍ਰਿਢਕਰ

ਰੋਹੈ।ਕਬਿਤ।ਸ੍ਰੁਪਕਾਅਧ੍ਯਾਸਕਰਮਹਿਭ੍ਰਾਸੈ।ਆਤਮਾਮੈਤੈਸੇ
ਸ੍ਰੁਪਮਾਹਿਭ੍ਰਾਸੇਚੇਤਨਾਦਿਧਰਮਹੈ।ਪਰਸਪਰਅਧ੍ਯਾਸਕਹਿਲੇ
ਕਰਦ੍ਰਿੜਹਾਰਸਰਬਦੇਖਯੋਜਗਤਮਾਹਿਕਰਤਾਕ੍ਰਿਆਕਰਮਹੈ।
ਅਧ੍ਯਾਸਆਲਿਬਕਰਿਦ੍ਵਿਧਹੂੰਨਿਖੇਧਸਰਬਸਾਸਤ੍ਰਉਪਦੇਸ
ਕਰੇਰਜਾਂਨਨਿਸਕਰਮਹੈ।ਸਰਬਹੈਅਧ੍ਯਾਸਕਰਿਅਧ੍ਯਾਸਬਿ
ਨਾਸਕੇਉਰਜਾਂਨਾਦਕਆਤਮਾਂਸੋਭ੍ਰਾਸਤਭਰਮਹੈ।੩।ਟੀਕਾ
।ਪੂਰਬਪੂਰਬਚਿਦਾਭ੍ਰਾਸਦ੍ਵਾਰਾਅਧ੍ਯਸਤੁੰਤਾਦਾਤਮਭਾਵਰੂਪਸ੍ਰੁ
ਧਕਾਸੀਸਕਾਰਸੂੰਹੀ।ਪੂਰਬਪੂਰਬਅਧ੍ਯਸਤਸ੍ਰੁਪਭਾਵਦ੍ਵਾਸਨਾਦ
ਸਤਾ।ਆਤਮਾਂਮੈਂਪ੍ਰਥਮਸ੍ਰੁਪਕੇਅਰੋਪਹੋਤਹੈ।ਫੇਰਸ੍ਰੁਪਕਾਤਾਦਾ
ਤਮਦ੍ਵਾਰਾਸ੍ਰਧਿਕਾਧਰਮਜੋਅਹਿੰਤ੍ਰੋਕਰਤਤ੍ਵਭੋਗਤਤ੍ਵਰਮਾਤ੍ਰ

ਸੁਖਦੁਖਕਾਂਮੋਕੂੰਧਾਦਿਜੈਸਰਬਤੈਸਾਹਿਆਤਮਧਰਮਸਾਰਿ
ਖਾਭਾਸੇਹੈ।ਤੈਸੇਅਧਜਸਤਾਤਮਭਾਵਕਕੂਬਾਧਿਜੈਆਤਮਾਂ
ਕਾਧਰਮਚੈਤੰਨਸਤਾਦਿਕਬਾਧਿਕਾਧਰਮਸਾਰਿਖਾਭਾਸੇਹੈ।
ਐਸੇਧਿਪੂਰਬਪੂਰਬਾਅਧਜਸਤੁਤੰਭਾਵਰਜਕਕੁਦੇਹਾਦਿਕੀਸਾਕਾ
ਰਸੂਪਹੈ।ਪੂਰਬਪੂਰਬਦੇਹਾਦਿਕਾਂਸਨਾਦਾਸਤਾਆਤਮਾਮੈ
ਦੇਹਾਦਿਕਕੋਅਰੋਪਹੋਤਹੈ।ਅਰਦੇਹਾਦਿਕਕਾਤਾਦਾਤਮਦ੍ਰ
ਰਾਦੇਹਾਦਕਕਾਧਰਮਕ੍ਰਿਸਤ੍ਵਸਥੂਲਤ੍ਵਾਦਿਕੋਆਤਮਾਮੈਅ
ਤਮਧਰਮਸਾਰਿਖਾਭਾਸੇਹੈ।ਐਸੇਪਰਸਪਰਅਧਜਾਸਕੋ
ਆਸ੍ਰੈਕਰਿਕੈਆਤਮਾਮੈਸਰਬਲੌਕਕਬਿਵਹਾਰਪ੍ਰਵਰਤਤੇ
ਹੈ।ਮੈਦੇਸ੍ਰਤੂੰਕ੍ਰਿਖਜਾਦਿਕ੍ਰਿਆਕੋਕਰਤਾਹੂੰਕ੍ਰਿਖਜਾਦਿਕਰਮਮੈ

ਰੋਹੈ॥ ਐਸੇ ਜੋ ਪਿ ਸਰਬ ਲੋਕ ਕੰ ਅਨੁਭਵ ਅਨੁਕੂਲ ਰੂਪ ਵਿਦ
ਯਾ ਰਜ ਵਾਤ ਜੈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਜੀ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਵਿਦ੍ਯਾ ਰਜਾਟ
ਕੋ॥ ਐਸੇ ਜੇ ਵਿਧਨ ਖੇਧ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ
॥ ਜੈ ਭੀ ਪਰਸਪਰ ਅਧ੍ਯਾਸ ਕੋ ਆਸ੍ਰੈ ਕਰਕੈ ਵਿਧਨ ਖੇਧ ਰੂਪ ਸਰ
ਬ ਕਰਮ ਕੋ॥ ਅਰ ਗ੍ਯਾਨ ਸੈਨ੍ਯਾਸਾਦਿ ਮੋਖ ਸਾਧਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ
ਕਰੇ ਹੈ॥ ਤਾਤੈ ਸਰਬ ਲੋਕ ਕਦੈ ਦੇਕ ਵ੍ਯਵਹਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਆਤਮ ਮੈ
ਅਧ੍ਯਾਸ ਕਰਿ ਕੈ ਹੀ ਹੈ॥ ਅਧ੍ਯਾਸ ਬਿਨਾ ਆਤਮਾ ਮੈ ਬਜਾਣ ਤ੍ਰਿਵ੍ਰੂ
ਦਕ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਨਾਹਿ॥ ਈਹਾਂ ਜੋ ਕ੍ਰਾਦ ਹੈ॥ ਦੇਹਾਦਿ ਦ੍ਰੈ ਧ੍ਰੁਪ ਕੇ ਵਿਖੇ
ਤਾਦਾਤਮ ਅਭਿਮਾਨ॥ ਤਿਨ੍ਹ ਕੇ ਧਰਮ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮਮਤਾ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ
ਤ ਆਤਮਾ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਤ੍ਰਿਵਿਧੰ ਨਭੈ ਜੇ ਸਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤ ਨ ਪਦੇ॥ ਕੋਜੇ

ਕ੍ਰਾਦ

ਲੋ੨੨ਵੈ੨੨ 50 ੩੯

ਕੇਪ੍ਰਮਾੜ੍ਹਿਤ੍ਰਕਹੀਏਪ੍ਰਮਾਣਜਥਾਰਥਸਰੂਪਪ੍ਰਤਿਕਰਤਭ੍ਰਮਤੇਰ
ਹੁਆਪਨੂੰਅਤਿਰਿਕਤਿਕਰਣਾਦਿਕਾਰਕਕੋਪ੍ਰਵਿਰਤਕਹੁਆਸੋ
ਕੂਟਸਥਚਿਦਾਤਮਾਸੋਸ੍ਵਤਃਜ੍ਞਾਪਾਰਥਨੇਨਾਹਿ।ਭਾਤੇਝਧਜਾਦ
ਕਕਾਤਾਦਾਤਮਅਧਜਾਸਨੂੰਜ੍ਞਾਪਾਵਸਕੂੜੋਹੈ।ਕੇਪ੍ਰਮਾਣਕੋਪ੍ਰ
ਵਿਰਤਕਹੇਤਹੈ।ਤਾਤੇਸਾਸਤ੍ਰਪ੍ਰਮਾਣਹੈਸੋਭੀਅਧਜਾਸਯੁਕ
ਤਆਤਮਾਕੋਆਸ੍ਰੇਕਰੈਹੈ।ਅਰਵਾਹਿਕੂਵਿਖੈਕਰੈਹੈ।ਐਸੇ
ਲੌਕਕਪ੍ਰਮਾਣਹੈਸੋਭੀਅਧਜਾਸਵਾਂਨਆਤਮਾਕੋਆਸ੍ਰੈਕ
ਰਕੇਪ੍ਰਵਿਰਤਤਹੈ।ਕਜੋਕੋਈਦੂਜਾਂਕੇਅਧਜਾਸਬਿਨਾਪ੍ਰਜ
ਖਜਾਦਿਕਕੀਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਨਾਹਿਹੋ।ਪੂਰਬਪਖ।ਕਹਿਤਾਬੁ
ਧਜਾਦਿਅਧਜਸਤਜੈਸੇਆਪਮੈਅਸਤਤੈਸੇਬੁਧਮੇਅ

ਪ੍ਰਾਸਤ ਜੈਸੇ ਆਤਮਾ ਭੀ ਅਸਤ ਕੋ। ਪਰਸਪਰ ਅਧਿਆਸ ਕ
ਰਣੇ ਤੇ ਨਹਿ ਅਸਤ ਭੁਏ ਸ੍ਰੁਤਿ ਸਾਂ ਅਰੁ ਸੇ ਖਰ ਫਿਓਜਾਂ ਜੈਸੇ ਨਾਹਿ ਸਤ ਕੇ
। ਦ੍ਰਜਵਹਾਰ ਕੀ ਸਿਧ ਕਾਜ ਅਧਿਆਸ ਕੇ ਕੀਨੇ ਸਾਜ ਸੇ ਉਸਿਧ
ਨਾਹਿ ਬੁਜੇ ਵਜੋ ਨਿਜ ਤਤ ਜੋ। ਅਪ੍ਰਸਤ ਕੇ ਥਾਪਕ ਰਸਤ ਅਰ
ਸੇ ਖਸੋਈ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਜੈਸੇ ਹਾਨ ਬੁਜੇ ਮਤ ਸੇ। ੪। ਟੀਕਾ।
ਸੁਕਤ ਰਜਤ ਕੀ ਨਾਈ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਅਪ੍ਰਾਸਤ ਬ੍ਰਪ੍ਰਜਾ ੨ ਤੁਸੇ ਪ
ਤ ਜੈਸੇ ਅਸਤ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਪ੍ਰਜਾਦਿ ਸੇ ਯਾਤ ਮੇ ਅਪ੍ਰਸਤ ਜੈਸੇ
ਆਤਮਾ ਭੀ ਅਸਤ ਹੋਇ ਗਿਓ। ਐਸੇ ਪਰਸਪਰ ਅਧਿਆਸ ਕਰ
ਕੈ ਦੋਨੋ ਹੀ ਜਬ ਅਸਤ ਭਏ ਤਬ ਕਿਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿਖੇ ਕਿਸ ਕੋ ਅਧਿਆਸ
ਹੋਇ ਗਿਓ। ਕ੍ਰਜੋ ਕੇ ਇਨ ਦੋਨੋ ਮੈਂ ਸਤਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਹਿ ਹੈ। ਤਬ ਸੂਨ ਅਦ

ਸੇਖਾਸਿਧਕੁਜੇਤੁਮਾਰੇਮਤਮੈਸੂੰਨਿਜਵਾਦਕੇਪੂਵੇਸਕੁਜੋਆਤਮਾ
ਕੇਵਿਖੇਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰਾਦ੍ਰਿਾਦਿਵ੍ਯਵਹਾਰਕੀਸਿਧਕੇਲੀਏਪਰਸਪਰਅ
ਧ੍ਯਾਸਕੋਜਤਨਕੀਜੋਸੋਅਧ੍ਯਾਸਹੂੰਸਿਧਨਕੁਜੇਅਰਉਲਟੋਵ੍ਯਵ
ਹਾਰਸਾਧਕਾਸੈਪ੍ਰਮਾਰਥਤਤ੍ਵਕਾਸੋਧੋਜੋ।ਜੈਸੇਸੋਦਸਝੀਕੀਇਛਾਸਕੇ
ਲਾਲਚਕਰਕੈਮੂਲਕਾਠਝੀਕਾਸਾਦੈ।ਤੈਸੇਨਿਜਾਣਇਕੁਜੋਅਰਜੋਅ
ਤਮਾਕੇਵਿਖੇਬੁਧਜਾਦਸੋਧਾਤਕੇਅਧ੍ਯਾਸਸਾਨਤੇ।ਤੌਅਧ੍ਯਸਤੁਅ
ਨਤੁਸਾਕੇਧਾਪਕਰਕੈਸਤਕੋਜੋਅਦ੍ਵੈਖਸੋਇਏਕਅਦ੍ਵੈਤਸੋਸੋਮਤਸਿ
ਧੋਹੋਤੋਸਿਪਰਸਪਰਅਧ੍ਯਾਸਸਾਧਨਸੈਸੂੰਨਅਦ੍ਵੈਸੇਖਕਰਕੈ।ਸੋਅਦ੍ਵੈ
ਤਮਤਕੀਹਾਨਕੁਈ।ਉਤ੍ਰਾਕਥਿਤਾਭੁਲੇਚੀਆਖੇਪਕੀਜੋਸੁਣਤ੍ਰਾਕੋਸਮ
ਧਾਨਅਧ੍ਯਾਸਤਅਧਿਸ੍ਟਾਨਵੇਨੇਭ੍ਰਮਸਾਹਿਭੁਆਸਧੀ।ਤਾਂਸੈਅਨਜੇਕਾਬਿਨਾ

ਨੇਮਮੂੰਨਭ੍ਰਾਂਮੇਕਰਬ੍ਰਤਾਂਕੇਤੇਮਰਵੂੰੜਮੂੰ ਪੀਆਂਨ੍ਰੇਅਮਫ੍ਰਸਾਹਿ।ਅੰਤਜ
ਜੋਗਾਬਿਨਾਂਮੇਇਆਂਮਨ੍ਰੌਸ਼੍ਰਾਂਪਿਭ੍ਰਾਂਮੇਤਾਂਕੇਅੰਨ੍ਰਜੇਵਾਕਰਹੋਪਦੈਅੰਨਸੇ
ਅਭ੍ਰਾਂਸਹਿੰਅੰਨਕਾਂਸੇਸਰਵਾਕਰਆਤਮਾਂਅਮਫ੍ਰਸਤਸਤਅੰਨਜੋਗਾਬਿ
ਨਾਂਸਖੇਪਤਮੇਪ੍ਰਕਾਸਹਿ।੫।ਟੀਕਾ।ਈਹਾਂਜੈਭ੍ਰਾਂਦੈਹੈ।ਦੇਹਾਦਿਕਜੋਪੰ
ਸੇਘਟਾਦਿਕਕੀਨਿਆਂਈਸਾਂਦੈਵਭ੍ਰਿਤਿਸਾਵ੍ਰਾਦਿਹੇਤਤੈਜਸ੍ਰਭ੍ਰਜਾਂਥਕਠੋ
ਤਨਸਰਿਖਾਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਤਪਤਲੋਪਪਿੰਡਕੇਅਵਾਨਿਕਾਂਸੇਸਲੇਖਕੀ
ਨਿਆਂਈਦੇਤਨਕੇਸੇਸਲੇਖਕਹਿਣੋ।ਤੈਸੇਸੇਧਾਤਕੇਸਾਖੀਚੈਤੇਨ੍ਰਬੂੰਤ੍ਰਾਨਿ
ਰਦੈਵਆਤਮਾਂਕੇਅਕਾਸਕੀਨਿਆਂਈਸੂਤ੍ਰ:।ਪੂਛੇਦਅਸੂਪਜਾਦਿਪਰਸਕੇ
ਅਸੇਭ੍ਰਵਹੈ।ਤਾਂਤੇਦੇਹਾਦਿਸਿਸਲੇਖਕੇਕੀਜੋਆਤਮਾਂਸੈਪਰਿਛੇਦਅਸੂ
ਪਜਾਦਿਪ੍ਰਤਿਭ੍ਰਾਸਕਹਣੋ।ਐਸੇਭ੍ਰਏਸਤੇਅੰਰਕੇਪਰਸਕੇਅਸੋ

ਰਕੇਵਿਖੇਸੰਬੰਧਪਕਰਕੈਔਨਜੋਨਾਧਜਾਸਅਨਤੁਦਾਸੈਧਰੈ
ਕ੍ਯੋਂਕੇਨਿਰਧਿਸ੍ਟਾਨਕੂੰਸੋਹੋਤਨਾਹਿ।ਤ੍ਰਾਕੇਕੂੰਭਰਜਾਨਵਿਖੇ
ਪਰਸਪਰਗ੍ਰੰਥਤਕ੍ਯੋਂਥਕੇਭ੍ਯਾਸਤੇਜੋਹੈਦੇਖੀਏ।ਤਾਕੇਸਧਜੋਐਂ
ਰਕੇਸੰਬੰਧਬਿਨਾਕਦਾਪਿਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰਭਾਸੇ।ਸੋਸ੍ਵਰੂਪਸੂਧੀਅਰੇ
ਪਤਜਾਤਿਜੋ।ਜੈਸੇਸੁਕਤਸੂਮਿਲਕਰਭਾਸਤੋ।ਅਰਸੁਕਤਕ
ਸੰਬੰਧਬਿਨਾਕਬਹੂੰਸੁਤੰਤ੍ਰਨਭਾਸਤੋ।ਐਸੇਸੁਕਤਕੇਰਜਤਾਦਿ
ਸਰੂਪਸੂਹਿਅਧਜਸਤਹੈ।ਅਰਜੋਦੋਨੂੰਕੇਸਧਜਾ।ਔਰਕਾਧ
ਰਾਬਿਨਾਹੂੰਆਪਸੂਹਿਕੂਸਕੇਪਹਿਲੇਕੂਸਕੇਪੀਛੇਹੂੰਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰਭ
ਸੇਹੈ।ਸੋਸ੍ਵਰੂਪਸੂਅਧਜਸਤਨਾਂਹਿ।ਕਿਊਂ।ਅਉਰਕਾਸੰਬੰਧ
ਕਰਔਰਕੇਵਿਖੇਅਧਜਸਤਸਰੀਖਭਾਸੇਹੈ।ਜੈਸੇਸੁਕਤਕਾਇਦ

ਜਿ

ਜੈਸਾਵਿਰਜਤਮੈਭ੍ਰਮਸੇਹੈ।ਤੈਸੇਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਪਰਸਪਰਅ
ਰੋਪਤਾਮੈਛਾਸਤਾ।ਐਸਾਜੋਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਭ੍ਰਾਂਦੇਹਾਦਿਤਾਦੇਨੂੰ
ਕੇਮਧ੍ਯ।ਆਤਮਾਕੋਦੇਹਾਦਿਕੋਸੰਬੰਧਬਿਨਾਹੂੰਸਖੇਪਤਜਾਦਿਕਮੋ
ਸ੍ਰੁਤ: ਸਫਲਹੈਤਾਤੈਆਤਮਾਦੇਹਾਦਿਸੰਘਾਤਕੇਵਿਖੇਸਰੂਪਸੂ
ਅਧ੍ਯਸਤਨਾਹਿ।ਕਿਤੂੰਸੰਘਾਤਕਾਸੰਬੰਧਨੂੰਸੰਘਾਤਕੇਵਿਖੇ ਤਾਂ
ਅਧ੍ਯਸਤਸਵਿਕਲ੍ਪਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਤਾਤੇਆਤਮਾਅਸਤਨਾਹਿ।ਅਰ
ਦੇਹਾਦਿਜੋਹੈਸੋਸਰੂਪਸੂਹੀਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇਅਧ੍ਯਸਤਹੈ।ਕੋ
ਕੇਦੇਹਾਦਿਜਬਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਤਬਆਤਮਾਸੋਮਿਲਜਾਹੀਭ੍ਰਾਸੇਹੈਪ
ਰੰਤਆਤਮਾਂਸੰਬੰਧਬਿਨਾਕਬਹੂੰਸੁਤੰਤ੍ਰਆਪਸੇਨਾਭ੍ਰਾਸੈ।
ਤਾਤੇਦੇਹਾਦਿਹੈਸੋਸਦਾਹੀਅਸਤਹੈ।ਤਾਤੇਪਰਸਪਰਕਾਅਧ੍ਯਾਸ

ਪੱਖਮੈਸੂਨਵਾਦਿਪ੍ਰਸਿਧਾਅਰਸ੍ਰਾਸਿਧਾਂਤਕੀਹਾਨੀਤੈਕਹੀਐਸੇਕ
ਹਿਆਅਥਕਹੇਜੋਅਰਥਸੋਈਅਗਲੇਕਬਿਤਕਰਦ੍ਰਿੜਕਰੇ
ਹੈ।ਕਬਿਤ।ਮੁਕਤਕੋਰਜਤਜੈਸੇਮੁਕਤਕੋਸਬੰਧਾਬਿਨਾਰਬਧ੍ਰੁ
ਨਕ੍ਰਾਸੈਤਾਤੈਸ[illegible]ਹਿਜਾਨੀਜੇ।ਆਤਮਾਸਬੰਧਾਬਿਨਾਬੁਧਜ
ਹਿਕਰਬ੍ਰਹਨਕ੍ਰਾਸੇਸ੍ਰਰੂਪੇਅਧਜਸਤਤੈਸੇਸਤਜਨਾਣਿਣੀਯੇ।
ਰਜਤਸੰਬੰਧਾਬਿਨਾਸਕ੍ਰਾਂਨਜਦਾਪ੍ਰਕ੍ਰਾਸੈਸਰਗਾਅਧਜਸਤਤ
ਤੇਸਤਕਰਮਾਨੀਜੇ।ਐਸੇਅੰਨਜੋਬਾਧਿਨਅਧੋਪਤਮਾਂ
ਤ੍ਰਾਸੇਆਤਮਾਸ੍ਰਰੂਪਸਤਜਾਨਿਕੈਉਰਮਾਨੀਜੇ।।੬।।ਟੀਕਾਪ੍ਰ
ਥਮੇਦੋਇਤ੍ਰੁਕਸਪਸ੍ਰਹੈ।ਅਧਜਸਤਰਜਤਕੋਸਬੰਧਾਬਿਨਾਪ੍ਰਸੀ
ਧਾਅਨਜਦਾਰਜਤਭ੍ਰਮਕੇਪਹਿਲੇਪਾਛੇਪ੍ਰਕ੍ਰਾਸੈਹੈ।ਤਾਤੇਸ੍ਰਰੂਪਸੁ

ਅਪ੍ਰਜਸਤਨਾਹਿਕਿਓਂਕੇਅਪ੍ਰਜਸਤਰਜਤਕੇਸੀਸਰਗਾਸੂੰਰਜਤਮੈ
ਅਪ੍ਰਜਸਤਸਰਿਖੀਭ੍ਰਾਂਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੈਸੂਖਤਸਤਮਾਨੀਜੋ।ਐਸੇਸੂਤ੍ਰ
ਕੀਨਾਈ।ਅਤਮਾ।ਅਪ੍ਰਜਸਤਦੇਹਾਦਿਕਕੇਸੰਬੰਧਬਿਨਾਹੂੰਸਖੋਪਤ
ਮੈਭ੍ਰਾਂਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੈਸਤ੍ਰਜਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ।ਕਹਿਤਾ।ਪ੍ਰਤ੍ਯਖਮੇਪ੍ਰਤ੍ਯ
ਖਕੇ।ਅਧਿਆਸਪ੍ਰਸਿਧਭ੍ਰਾਂਸ।ਅਪ੍ਰਤ੍ਯਖ।ਆਪਮਾਹਿਕੈਸੇ।ਅਨਭ
ਸਹਿ।ਉਤ੍ਰ।ਅਪ੍ਰਤ੍ਯਖਨਭਮਾਹਿਨੀਲਤਾ।ਅਪ੍ਰਜਸਤਜੈਸੇਤੈਸੇ
ਆਪਮਾਹਿਹੋਊ।ਅਨੇਕੇ।ਅਪ੍ਰਜਸਹਿ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ।ਜੇਪਾਧਾਂ।ਅਕਾ
ਸਮਾਹਿਨੀਲਤਾਕੇਭ੍ਰਮਹੋਤਨਿਰੁਪਾਧ।ਆਪਮਾਹਿਕੈਸੇਭ੍ਰਮਕਾਸ
ਹਿ।ਉਤ੍ਰ।ਪੂਰਬਦ੍ਵਾਸਨੇਪਰਕ੍ਰਤਾਮੈ।ਉਤਰਭ੍ਰਮਹੋਤਤਾਂਤੈ।ਅਸੀਕਾ
ਕੇਈਹਾਨਹੀ।ਅਦ੍ਰਕਾਸਹਿ। ੭ ।ਟੀਕਾ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ।ਜਗਤਮੈਪ੍ਰਤ

ਜਥਾ ਰਜੁ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਹਜਤ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਤੇ ਦੇਖੀਐ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਅਪ੍ਰਤ੍ਯ-
ਖ ਮੇ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਦੇਖੀਐ ਨਾਹੀ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਅਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਜਰ ਘਾਇੰਦ੍ਰੀਅ
ਕੋ ਅਵਿਸ਼ਯ ਆਤਮਾ ਕੇ ਵਿਖੇ ਅਤ੍ਯਜੋ ਦੇਹਾਦਿ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਸਿਧ ਤਾ ਕੇ
ਭ੍ਰਮ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਜਾਵੈ। ਉਤ੍ਰ। ਜੋ ਪਾਧਿ ਆਤਮਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਹੀ ਪ੍ਰਤ੍ਯ ਕੇ ਵਿਖੇ
ਹੈ। ਤਾਤੇ ਅਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਨਾਹੀ। ਤਾ ਮੈ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਦੇਹਾਦਿ ਕੋ ਅਧਿਆਸ ਸੰਭ-
ਵ ਹੋਇ ਜਾਵੈ। ਅਰ ਜੋ ਤੈ ਆਤਮਾ ਕੂ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਕੋ ਅਵਿਖੇ ਕਹਿਓ ਹੈ ਤੌ ਸੋ ਸ-
ਸੁਆ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਤੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਿਓ ਜੋ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਕੋ ਅਧ੍ਯਾਸ
ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਸੋ ਨਿਯਮ ਨਾਹਿ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਪਰਸਾਦਿ ਗੁਣ ਕਰਿ ਹੀਤਾ ਅਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਆ-
ਕਾਸ਼ ਮੈ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਨੀਲਤਾ ਕੋ ਅਰੋਪ ਹੋਤ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆ ਕੇ
ਅਵਿਸ਼ਯ ਜੋ ਆਤਮਾ ਤਾ ਮੈ ਪ੍ਰਤ੍ਯਖ ਸਿਧ ਦੇਹਾਦਿ ਕੋ ਅਧਿਆਸ ਹੋਇ

ਮੈਂਦੋਖਕਹਾਹੈ॥ ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ॥ ਜਦ੍ਯਪਿਅਕਾਸਸ੍ਵਤਃ ਅਪ੍ਰਤ੍ਯਖਹੈ
॥ਤਥਾਪਿਪਰਜ੍ਯੁਕਤਿਵਾਯੁਕੀਨਾਈਸੂਰਜਾਦਿਕਕੀਕਿਰਣਾਂਕਰਿ
ਕੈਸੇਪਾਵਕ੍ਰਜੋਖਕੇਪ੍ਰਤ੍ਯਖਕੇਵਿਖੈਹੈ ਤਾਤੈਅਕਾਸਮੈਨੀਲਤਾਭ੍ਰਮਹੋ
॥ਪਰੰਤੁਨਿਰੂਪਾਧਆਤਮਾਪ੍ਰਤ੍ਯਖਨਾਹੀਹੈ॥ਤਾਤੈਆਤਮਾਮੈਅ ਅ
ਨਾਤਮਾਕੇਭ੍ਰਮਕੈਸੇਪ੍ਰਕਾਸੇਗੋ॥ਉਤ੍ਰ॥ਅਕਾਸਕੀਨਾਈਆਤਮਾਭੀ
ਪੂਰਬਪੂਰਬਦ੍ਯਾਸ੍ਰਾਉਪਾਧਕਰਯੁਕਤਹੈ॥ਤਾਤੈਆਤਮਾਮੈਭੀਉਤ੍ਰ
ਉਤ੍ਰਧ੍ਯਾਸਕੋਸੰਭਵਹੋਵੈਗੋ॥੭॥ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ॥ਕਦਾਚਿਤ੍ਯੁਕ੍ਤੀਤੇਪ੍ਰ
ਤ੍ਯਖਸਤਕਜਤਕੇਸੁਕ੍ਤਿਮਾਣਹਿਪ੍ਰਸਿਧਜਰਾਤਮਾਹਿਦੇਖੇਅਧ੍ਯਾਸਹੈ
॥ਆਤਮਾਤੇਅਤਰਿਕ੍ਤੁਸਤ੍ਯਨਾਹਿਦੇਹਾਦਿਕਤਾਂਕੇਕੈਸੇਆਪਮ
ਹਿਰੋਤਅਵਿਭਾਸਹਿ॥ਉਤ੍ਰ॥ਅਧ੍ਯਾਸਜੁੰਮਾਨਸਤਕੋਆਰੋਪਉਪ

ਜੇਬਾਨਾਹਿਭ੍ਰਾਨਉਪਜੇਥੀਸੋਮੈਸੁਕਾਰਦ੍ਵਸਭ੍ਰਾਸਾਹਿ।ਪੂਰਬਪਖ
।ਸਤ੍ਰਜੋਕੋਹਿਭ੍ਰਾਨਹੋਤਾਸ ਸਤਕੋਭਾਨਕੈਸੋ।ਉਤ੍ਰ।ਜੈਸੇਸ੍ਰਿਗਜਲ
ਤੈਸੇਏਹਕੋਅਭ੍ਰਾਸਾਹਿ।੮।ਟੀਕਾ।ਜਗਤਸੈਸੁਕ੍ਰਸੈਪੂਰਬਕਸ
ਰੂਬਜਤਕੇਸੁਕ੍ਰਸੈਅਧ੍ਯਾਸਪ੍ਰਸਿਧਦੇਖੀਤੇਹੈ।ਐਸੇਆਤਮਾਤੇ
ਤੋਅਤਿਰਿਕਤਦੇਹਾਦਿਸਤ੍ਰਿਹੈਨਾਹੀ।ਤਾਂਤੈਤਾਕੋਅਧ੍ਯਾਸਬ੍ਰ
ਸਆਤਮਾਕੇਵਿਖੈਕੈਸੇਹੋਜਾਵੈ।ਉਤ੍ਰ। [illegible] ਪ੍ਰਤਖਮਾਨਵਸਤਕੋਅ
ਰੋਪਕੀਜੋਗਜਾਤਾਨਾਹਿਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਰਜਤਆਰੋਪਕੇਸਮੇਵਿਖੇਸੁਕ੍ਰ
ਕੀਸ੍ਰਿਲਕਦੇਖਕੈਪੂਰਬਧਾਮਨਭੂਤਰਜਤਕੇਸ੍ਰਜੋਛੇਸਮਰਣਤਾਸ
ਸਰਣਮਾਤ੍ਰਸੰਹਿਰਜਤਕੋਭ੍ਰਮਹੋਤਹੈ।ਕਛੁਭ੍ਰਮਕੇਬੀਏਰਜਤ
ਉਠਾਇਕੈਲੇਜਾਵਣੇਨਹੀਪਵ੍ਰਤਹੈ।ਤਾਂਤੈਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇਦੇਹ

ਤਾਂਤੈਅਰੋਪਕਰ
ਣੇਜੋਗਅਵਸਤਕੀ
ਪ੍ਰਤੀਤਕੂੰਹੀਆਰੋ
ਪਕਰਾਵੈਹੈ।ਵਸਤੂ
ਸਤਕੋਨਹੀਕਰਾਵੈ
ਹੈ।

ਕਕਾਅੰਤੇਹਪਮੈਦੇਹਾਦਿਕਕੀਸਤਾਕੋਕਛੂਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀਨਾਂਹਿ॥ਅਰ
ਭ੍ਰਾਂਤਿਜੋਜਸਮੰਨਿਪੂਤੀਤਤਾਕੀਛਾਹ ਨਾਹੈ॥ਸੋਤੋਪੂਰਬਪੂਰਬਦੇ
ਹਾਦਿਕਭ੍ਰਮਕਾਸਿਸਕਾਰਸੂੰਹੋਇਰਹੀ॥ਤਾਤੈਉਤ੍ਰਉਤ੍ਰਦੇਹਾਦਿਕਵਿ
ਸੇਸ਼ਕੇਭ੍ਰਮਹੋਇਗੋ॥ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ॥ਜਤਦਸਤਕੇਭ੍ਰਾਂਤਿਹੋਇਅਸਤਤੋ
ਹੈਨਾਹਿਤਾਕੇਭ੍ਰਾਂਤਿਕੈਸੇਹੋਇਗੋ॥ਅਰਜੋਦੇਹਾਦਿਕੋਕਾਭ੍ਰਾਂਤਿਮਾਨੋਗੇ
ਤੌਭ੍ਰਾਂਤਿਸੋਈਸਤਾਤਬਸਤਾਸਿਧਭਈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਆਤਮਾਕੇਭ੍ਰਾਂਤਿ
ਹੈਸੋਈਸਤਾਹੈ॥ਭ੍ਰਾਂਤਿਸੂੰਅਤਿਰਿਕਤਸਤਾਸਮਾਨਜਸਮਦਾਜਰੂਪਸ
ਤਾਨਾਹਿ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਦ੍ਵੈਤਾਪਤਿਹੋਤਹੈ॥ਅਰਅਰਥਕ੍ਰਿਯਾਕਰਤਾਰੂਪਾਪੂ
ਸਤਾਨਾਹਿ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਰਥਕ੍ਰਿਯਾਰੂਪਾਸਤਾਕੇਅਰਥਕ੍ਰਿਆਰੂਪਸਤਾਂ
ਤਤਰਕਲਪਨਾਕੀਏਤੇਅਨਵਸਥਾਪ੍ਰਸੰਗਹੋਤਹੈ॥ਤਾਤੈਆਤਮਾਕੀਭ੍ਰ

ਪਤ

ਕਾਸਮਾਨਤਾਸੇਈਸਤਾਅੰਗੀਕਾਰਕਰਣੀਆਜੈਸੇਭ੍ਰਇਤੇਆਤਮਾ
ਕੀਨਾਭੀਦੇਹਾਦਿਕੀਸਤਜੋਤਥਾਸਦ੍ਰਿਤਕੀਹਾਨਭਈਉਤ੍ਰਾ।
ਭ੍ਰਾਸਮਾਨਤਾਮਾਤ੍ਰਕਰਦੇਹਾਦਕਕੀਸਤ੍ਰਿਤਾਸਿਧਨਾਹਿ।ਜੈਸੇਰਜੁ
ਵਿਖੈਸੋਸਰਪਾਦਿਰੂਪਭ੍ਰਾਸੇਹੈਤੌਹੂਸਰਪਾਦਿਰੂਪਹੋਤਨਾਹਿ।
੪ ਜੈਸੇਸਫਟਕਾਦਿਵਿਖੈਸੋਅਰਕਤਭਾਸੈਤੌਪੁਅਰਕਤਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਆ
ਰਜੋਭੂਮਜੈਸੇਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਤੈਸੋਹੀਸਤ੍ਰਿਹੋਤੋਹੋਇ।ਤੌਮਰੂਮੈਧੂੰਏਕੇਉ
ਚਾਨੀਚਾਉਛਲਨਬਹੋਤਰੰਗੋਕੀਮਾਲਾਜੈਸੀਆਜੈਸੀਮੰਦਾਕ
ਨੀਆਕਾਸਤੂੰਉਤਰੀਮੁਖਕੇਆਗੇਭ੍ਰਾਸਤੀਆਜੈਸੀਬਿਗਾਜਾਂਤ
ਕੇਪ੍ਰਵਰਤੇਜੋਪੁਰਖਵ੍ਰਾਕੋਜਲਕੀਪ੍ਰਾਪਤਭਈਚਾਹਿਏਸੋਤੌਹੋਤੀ
ਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਅਰਜਾਬਿਨਾਹੀਭ੍ਰਾਸਤੀਜੋਵਸਤਤਾਕੇਸਤ੍ਰਆਂਗੀ

ਕਾਰਨਕਰਣੇ।ਪੂਰਬਪਖ।ਮਰੀਚੀਮੈਭ੍ਰਮਨੇਕੌਜਲਅਸਤਹੈ।
ਪਰੰਤੁਸ੍ਵਰੂਪਸੂੰਜਲਅਸਤ੍ਯਹੈਤਾਂਤੇਮਰੀਚੀਮੈਜਲਮੈਜਸ੍ਵਭ੍ਰਾਂਸੋ।
ਅਰਏਹਾਦਿਕਹੈਸੋਤੇਸਰੂਪਸੂੰਹੀਅਸਤਹੈ।ਤਾਤੇਕੈਸੇਭ੍ਰਾਂਸੇਕੋ
।ਉਤ੍ਰ।ਐਸੇਨਕਹਣੋ।ਜੋਕੇਸਰੂਪਸਤ੍ਯਰੀਗਾਜਲਕਰਿਕੈ
ਮਰੀਚੀਜਲਅਸਤ੍ਯਹੈਭ੍ਰਨਾਹੀ।ਮਰੀਚੀਜਲਤੇਤ੍ਰਿਕਾਲਅਸ
ਤਹਿਹੈਤੌਭੀਭ੍ਰਾਂਸੇਹੈ।ਤਾਤੈਮਿਥਿਆਕਹਤਹੈ।ਅਰਜੋਅਸਤਵਸ
ਤਥੀਸਾਆਂਨਪ੍ਰਤੀਤਮਾਤ੍ਰਹੀਨਹੋਤੀਹੈ।ਏਤੇਅਸਤਐਸੇਸਬ
ਦਾਰਥਹੈ।ਇਓ।ਕਿਓਕੇਅਸਤਐਸੋਕਹੈਤੇਕਛੂਭੀਬੋਧਨਹੋਜੇ
ਤਹਿਜੋਸੋਤੌਅਸਤਸਬਦਤੌਅਸਤਕੋਗ੍ਯਾਨਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇ
ਮਰੀਚੀਮੈਭ੍ਰਾਂਸਕੋਜੋਜਲਸੋਅਪ੍ਰਤੀਤਅਸਤ੍ਯਭ੍ਰਮਭੀਨਾਹੀ।

ਕ੍ਯੋਂਕੇਖਪੁਸ਼ਪਕੀਨਾਈਪ੍ਰਤੀਤਨਭਈਚਾਹੀਏਸੋਤੌਹੋਤਹੈ।ਤਾਂਤੇ
ਅਤ੍ਯੰਤਅਸਤਨਾਹਿ।ਅਰਸਤਭੀਨਾਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਜੋਤੌਜਲਮ
ਹਿਐਸੇਬਾਧਨਭਯੋਚਾਹਿਯੋ।ਜੋਤੌਹੋਤਹੈ।ਤਾਂਤੇਸਤਭੀਨਾਹੀ।ਅਰ
ਪਰਮਾਰਥਿਕਰੂਪਤੈਸਦਾਸਤਪਖਭੀਨਾਹੀ।ਅਰਮਰੀਚੀਜਲ
ਹੈਸੋਮਰੀਚੀਰੂਪਭੀਨਾਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਜੋਤੌਮਰੀਚੀਹੈਐਸੀਪ੍ਰਤੀ
ਤਭਈਚਾਹੀਯੇ।ਜਲਪ੍ਰਤੀਤਨਭਈਚਾਹੀਏ।ਐਸੇਰੀਬਾਜਲ
ਰੂਪਭੀਨਹੀ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਜੋਤੌਰੀਬਾਜਲਹੈ।ਐਸੀਪ੍ਰਤੀਤਭਈਚਾਹਿ
ਯੇ।ਮਰੀਚੀਜਲਐਸੀਪ੍ਰਤੀਤਨਭਈਚਾਹਿਯੇ।ਤਾਂਤੇਸਤ
ਨ।ਅਸਤਨਸਦਾਸਤਨਮਰੀਚੀਰੂਪਨਜਲਰੂਪ।ਐਸੇਅਨਿ
ਰਵਚਨੀਮਰੀਚੀਮੈਂਆਰੋਪਤਜਲਦੀਕਾਰ[illegible]ਕਰਣੀ।ਐਸੇ

ਦੇਹਾਦਿਪ੍ਰਪੰਚਭੀਅਨਿਰਵਚਨੀਅਅਪੂਰਬਹੈ॥ਤਥਾਪਿਪੂਰਬ
ਸਿਧਿਜਾਪ੍ਰਤੀਤਜਤੇਦੇਖਾਜਾਸਾਰਿਖੋਚਿਦਾਤਮਾਕੋਵਿਖੇਭ੍ਰਾਸੇਹੈ॥ਅਰ
ਚਿਦਾਤਮਾਜੋਹੈਸੋਤੋਸ੍ਰੁਤਿਸਿੰਮ੍ਰਿਤਇਤਹਾਸਪੁਰਾਣਕੋਵਿਖੇਹੈ॥
ਅਰਸ੍ਰੁਤਿਜਾਣਦੇਸੂਖਸ੍ਰੁਤਿਆਣਦੇਸ੍ਰੀਆਦਿਰੂਪਜੋਪ੍ਰਕਾਤਿਸ੍ਰੁਤਿਨਿਛੈ
ਕੀਓਹੈ॥ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਤਸ੍ਵਭਾਵਏਕਸਤ੍ਰੂਪਕਰਿਕੈਨਿਰਵਾਚਹੈ॥
ਤਾਤੇਅਬਾਧੁਸ੍ਵੈਪ੍ਰਕਾਸਤਾਸੋਈਚਿਦਾਤਮਾਕੀਸਰਨਚਿਦਾਤਮਾਕੋ
ਸਰੂਪਹੀਹੈ॥ਕਹੂਤਾਸ੍ਰੁਅਤਰਿਕਤਿਸਤਾਸਾਮਾਨਜਾਣਤਰੂਪ
ਦਾਅਰਬਾਦ੍ਰਿਸਿਆਕਾਰਿਤਾਰੂਪਾਸੋਨਾਹਿ॥ਤਾਤੇਦ੍ਵੈਤਾਪਤਾਅਨਦ
ਸਾਰੂਪਦੇਖਨਾਹਿ॥ਅਰਆਤਮਾਕੋਤਾਂਨਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਅਬਾਧਿਤਸ੍ਵ
ਰੂਪਭੂਤਹੈ॥ਅਰਦੇਹਾਦਿਕਕੋਤ੍ਰਾਨਬਾਧਤਮਿਥਿਆਭ੍ਰਮਰੂਪਹੈ॥ਤਾ

ਤੈਆਤਮਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤਕਰਕੈਏਹੋਗਾਦਰਕਕਾਸਤ੍ਰਕਰਕੈਅਦ੍ਵੈਤਹਾਨਕੀ
ਨਾਕਿ॥੭॥ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾਕਬਿਤਾ॥ਔਰਵਿਖੇਐਰਹੀਕੋਵਿਭ੍ਰਮਪ੍ਰ
ਸਿਧਜਵਾਏਕਹਿਅਭਿੰਨਅਹਿਕੇਦਕੈਸੇਭਾਸਹਿ॥ਉਤ੍ਰ॥ਜੈਸੇ
ਏਕਚੰਦ੍ਰਵਿਖੇਦੁਚੰਦ੍ਰਕੋਭ੍ਰਮਹੋਤਤੈਸੇਏਕਆਤਮਾਮੈਭੇਦਅਦ
ਭਾਸਹਿ॥ਜੈਸੇਏਕਸੁਪਨਵਿਖੇਉਪਾਧਕਾਜੋਗਾਕਰਬਿੰਬਪ੍ਰਤਿਬਿੰ
ਬਸੁਪਨਭੇਦਸੋਚਕਾਸਹਿ॥ਤੈਸੇਏਕਆਤਮਾਮੈਉਪਾਧਕਾਜੋ
ਗਕਰਜੀਵਈਸਸੁਪਐਸੇਭੇਦਸੋਪ੍ਰਕਾਸਹਿ॥ਟੀਕਾ॥ਔ
ਰਕੋਵਿਖੇਔਰਕੋਭ੍ਰਮਜਗਤਮੈਪ੍ਰਸਿਧਹੈ॥ਪਰੰਤਏਕਆਤਮਾ
ਕੇਵਿਖੇਅਨੇਕਆਤਮਾਕੋਭ੍ਰਮ॥ਅਭਿੰਨਕੇਵਿਖੇਜੀਵਈਸਰ
ਸੁਧਐਸੋਭੇਦਭ੍ਰਮਕੈਸੇਹੋਇਓ॥ਅਰਜੀਵਅਜੀਵਭੇਦਅਰ

ਜੀਵੋਂਕੇਪਰਸਪਰਭੇਦਭ੍ਰਮਕੈਸੇਹੋਜਾਵੋ।ਉਤ੍ਰ।ਜੈਸੇਏਕਚੰਦ੍ਰਕੇਵਿ
ਖੇਦ੍ਵੈਚੰਦ੍ਰਭ੍ਰਮਜੈਸੇਨਾਲੀਯੁਕਤਕਾਚਰੂਪਦੋਖਸਹਤਨੇਤ੍ਰਸੂ।ਏਕ
ਘਟਕੇਵਿਖੇਅਨੇਕਘਟਕੋਭ੍ਰਮਹੋਤਹੈ।ਜੈਸੇਟੂਟੇਦਰਪਣਕੇਵਿਖੇ
ਏਕਹੀਮੁਖਅਨੇਕਾਕਾਰਭਾਸਤੇਹੈਂ।ਤੈਸੇਏਕਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇ
ਅਨੇਕਜੀਵਾਤਮਾਕੋਭ੍ਰਮਹੋਇਗਯੋ।ਜੈਸੇਏਕਅਭਿੰਨਮੁਖਕੇ
ਵਿਖੇਦਰਪਣਉਪਾਧਿਕਾਜੋਬਾਭੁਏਤੋ।ਦਰਪਣਦ੍ਵਸਮਤਕਰਿਕੈ
ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤਾਦ੍ਵਾਰਾਦਰਪਣਕੀਉਪਲਖਣਤਾਕਰਿਕੈਬਿੰਬਭਾਵਾਦ
ਰਪਣਕਾਅਭਾਵਕਰਿਕੈਮੁਖਬਿੰਬਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਭਾਵਰਹਿਤਸ੍ਵਰੂ
ਪਭਾਵਐਸੇਭੇਦਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਕਾਹੋਤਹੈ।ਤੈਸੇਏਕਅਭਿੰਨਆਤਮਾਕੇ
ਵਿਖੇਧੂਅੰਤਸਕਰਣਉਪਾਧਿਕਾਜੋਬਾਭੁਏਤੋ।ਅੰਤਸਕਰਣਮਿ

ਵ੍ਰਿਸਿਸ੍ਟਕਰਕੈਜੀਵਭਾਵਹੈ।ਅੰਤਸਕਰਣਕੀਉਪਲਖਣਤਾਕ
ਰਕੈਈਸ੍ਵਰਭਾਵਹੈ।ਅੰਤਸਕਰਣਸੰਬੰਧਕਾਅਭਾਵਕਰਿਕੈਸੁਧਭ
ਵ।ਐਸੇਭੇਦਵ੍ਯਵਹਾਰਹੋਜਗੋ।ਐਸੇਜੈਂਗਮਾਦਿਕਮੈਜੋਹਾਅੰਤਸ
ਕਰਣਹੈਤਹਾਜੀਵਵ੍ਯਵਹਾਰਹੋਜਗੋ।ਅਰਜਹਾਂਪਖਾਣਾਦਿਕਮੈਂਅੰ
ਤਸਕਰਣਨਹੀਂਹੈਤਹਾਂਅਜੀਵਵ੍ਯਵਹਾਰਹੋਜਗੋ।ਐਸੇਅੰਤ
ਸਕਰਣਕੇਭੇਦਤੈਜੀਵੋਂਕੋਪਰਸਪਰਭੇਦਵ੍ਯਵਹਾਰਹੋਜਗੋ।ਤਾਂਤੇ
ਸਰਬਤ੍ਰਅਨਗਤਅਧਿਸ੍ਟਾਨਰੂਪਏਕਆਭਿੰਨਆਤਮਾਵਿਖੇ
ਮਾਨਬਕੇਹੂ।ਅੰਤਸਕਰਣਉਪਾਧਕਰਕੈਐਸੋਭੇਦਰਖ੍ਯਮੈਜਸੂ
ਹੋਜਗੋ।ਤਾਤੈਆਤਮਾਕੇਵਿਖੈਕੋਇਭੀਅਸੰਕਾਨਾਹੀਂ।੯।ਐਸੇ
ਸਰਬਅਸੰਕਾਕੋਸਮਾਧਾਨਕਰਕੈਅਬਪੂਰਬਕਿਤਜੋਅਧ੍ਯਾਸਤਾਕੀ

ਪਰੀਪਕ੍ਵਾਹੈਸੋਦਿਖਾਵਤੇਹੈ॥ਕਬਿਤਾ॥ਵਾਸਨਾਅਨੇਕਕਰਮਖਚਤਅ
ਇ ਵਿੰਸਾਤਾਂਤੈਆਤਮਾਮੈਬੁਧਹੂੰਕੋਹੋਤਹੈਅਧ੍ਯਾਸਹਿ॥ਬੁਧਕਾਅ
ਧ੍ਯਾਸਕਰਾਦੇਹਕੋਅਧ੍ਯਾਸਹੋਤਦੇਹਕੋਅਧ੍ਯਾਸਕਰਿ॥ਵਿਖੇਕੋਅ
ਭ੍ਯਾਸਹਿ॥ਵਿਖੇਕੋਅਧ੍ਯਾਸਕਰ॥ਬਿਵਿਖੇਕੀਜੋਹੰਤਾਬ੍ਰਿਧਰਦੇਹਦ੍ਵ
ਰਾਆਪਮਾਂਹਿਐਰੋਪਪ੍ਰਕਾਸਹਿ॥ਦੇਹਇੰਦ੍ਰੀਪ੍ਰਾਣਮਨਬੁਧਹੂਕ
ਧਰਮਸਰਬਆਪਮੈਐਰੋਪਕਰਕਰਤਾਵਿਲਾਸਹਿ॥੧੦॥ਟੀਕ
॥ਪੂਰਬਅਨਭੂਤਬੁਧ੍ਯਾਦਿਪ੍ਰਪੰਚਕੀਅਨੇਕਵਾਸਨਾਅਰਪੁਨ੍ਯ
ਪਾਪਾਤਮਕਅਨੇਕਕਰਮਤਾਕਰਿਕੈਜਟਤਾ॥ਐਸੀਜੋਅਵਿਦ੍ਯਾ
ਤਾਅਵਿਦ੍ਯਾਹੇਤਸੂੰਆਤਮਾਕੋਵਿਖੇਪ੍ਰਥਮਚਿਦਾਭਾਸਦ੍ਵਾਰਬੁ
ਧ੍ਯਾਦਿਯੁਕਤਸੂਖਮਸਰੀਰਕੋਐਰੋਪਹੋਤਹੈ॥ਅਰਸੂਖਮਕੋਅ

ਧ੍ਯਾਸਦ੍ਵਾਰਾਏਥਅਸਥੂਲਦੇਹਕੋਆਤਮਾਮੈਆਰੋਪਹੋਤਹੈ।ਬੁਧ੍ਯਾ
ਦਿਦੇਹਪਰਜੰਤਅਹਮਿਤਿਤ੍ਰਿਤ੍ਵਾਤਮਅਧ੍ਯਾਸਜੋਹੈਸੋਵ੍ਯਾਸਵਿਖੈਕੋ
ਵਿਖੇਮਮਐਸੋਜੋਸੰਸਰਗਾਧ੍ਯਾਸਉਤਪੰਨਕੀਜੋਬਿਨਾਅਰਥਕੋਭੇ
ਦਨਾਹਿਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਮਮਐਸਾਜੋਸੰਸਰਗਾਧ੍ਯਾਸਸਾਖ੍ਯਾਤਅਸੇ
ਖੇਅਨਰਥਕੇਕਾਰਣਤਾਕੂੰਵਿਖ੍ਯਾਵੈਹੈ।ਦੇਹਕੇਤਾਦੇਹਕਾਅਧ੍ਯਾ
ਸਦ੍ਵਾਰਾਦੇਹਸੰਬੰਧੀਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕਵਿਖੇਕੋਆਤਮਾਮੈਆਂਰੋਪਹੋਤ੍ਹੈ ਰੌ
ਦਿਵਿਖੇਕਾਅਧ੍ਯਾਸਦ੍ਵਾਰਾਵਿਖੇਕਾਹਾਨਿਬ੍ਰਿਧਿਆਤਮਾਮੈਆ
ਰੋਪਕਰੇਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਪਨਾਦਿਕਕੀਹਾਨਭਏਤੇਮੈਹੀਹਾਨਭਈ।ਧਨ
ਾਦਿਪੂਰਣਭਏਤੇਪੂਰਣਭ੍ਯੋ।ਐਸੇਮਾਨੇਹੈ।ਅਰਐਸੇਕਹਤਹੈ।ਐਸੇ
ਦੇਹਕਾਅਧ੍ਯਾਸਦ੍ਵਾਰਾਦੇਹਕਾਧਰਮਆਤਮਾਮੈਆਰੋਪਕਰਾਅ

ਹੈ ਕ੍ਰਿਸਨਸ੍ਰੂਲੇ ਕੋਊ ਬ੍ਰਿਸ੍ਨ ਅਰ ਗਾਛ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਾ ਮੈਂ ਐਸੇ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਅ
ਨੇ ਹੈ। ਅਰ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹੇ ਹੈ। ਐਸੇ ਧੀਏਈ ਦ੍ਰੈ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਬੁਧ ਇੰਤ੍ਰੰਕ
ਅਧਜਾਸ ਦ੍ਵਾਰ ਏਇਨੂੰ ਕੈ ਧਰਮਾਂ ਕੂੰ ਆਪ ਮੈਂ ਅਰੋਪ ਕਰੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਅ
ਨਤ ਦ੍ਵ ਅਰ ਕਥਨ ਰੂਪ ਬ੍ਯਵਹਾਰ ਕਰਵੈ ਹੈ। ਸੋਈ ਬਿਲਾਸ ਆਰੋਪਿ
ਖਾਵੇ ਹੈ। ਕਾਬਿਤਾ। ਅਹਿ ਬਾਲ ਅਹਿ ਜੁਵਾ ਕਾਟੇ ਮੈ ਬਧ ਪੁਰਖ ਹੂੰ ਵਾ ਅਹਿ
ਭੂ ਕੇ ਪਜਾਸੇ ਐਸੇ ਕਰਤ ਪੁਕਾਰ ਹਹਿ। ਅਹਿ ਸੁਖੀ ਅਹਿ ਦੁਖੀ ਕਰਕ
ਰਹਿਯਾ ਕਰਮ ਮੇਰੇ ਐਸੇ ਮਾਨ ਕਰਤੂ ਹੈ ਅਨੇਕ ਬ੍ਯਾਪਾਰ ਹਹਿ। ਅ
ਰਥ ਕੋ ਨਲੇ ਸਜਾਂ ਮੈਂ ਅਨਰਥ ਕੋ ਐਂ ਧਾਤਾ ਮੈਂ ਮੂਢ ਪਰਮ ਅਵੇਦਾ ਹੇ
ਜੇ ਬਾਤ ਕੇ ਕਭਾਰ ਹਹਿ। ਕੌਣ ਮੈ ਕਰਤ ਕਹਾ ਕੀਜੇ ਸੇ ਧਹੇਤ ਕਹਾ ਐਸੇ
ਕਥ ਪ੍ਰੀਨ ਕਬੇ ਮੂਰਖ ਵਿਚਾਰ ਹਹਿ। ੧੧। ਟੀਕਾ। ਦੇਹ ਇੰਦ੍ਰੈ ਪ੍ਰਾਣ ਕ

ਅਧ੍ਯਾਸਰੂਪਾਦੇਹਾਦਿਕਕਾਧਰਮਬਾਲਯੁਵਾਦਿਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇ
ਔਰੋਪੇਹੈਅਰੁਬੁਧਕਾਅਧਿਯਾਸਰੂਪਾਅਨੇਕਧਰਮਕਰਤਹੂਆ
ਪਭੈਆਨਕੈਬੁਧਕਾਧਰਮਸੁਖਦੁਖਤਾਕੋਆਮੈਂਭੋਗਤਾਆਪਕੋਂਮ
ਨਕੈਲੋਕਕਰਕਰਮਰੂਪਅਨੇਕਦੁਖਾਪਾਰਕਰੇਹੈਜਾਦੁਖਾਪਾਵ
ਮੈਪੁਰਖਾਰਥਕੋਲੇਸਨਾਹੀਅਰਅਨਰਥਕਜਿਸਜਾਲੋਕਪ੍ਰਲੋਕ
ਕਜੋਦੁਖਤਾਕੋਤੌਔਪਧਰਹੈਤਾਮੈਸੁਖਬੁਧਕਰਕੈਮੋਹਤਭਜੇ
ਰਵਿਖਯਰਥਪੀਪਚੈਹੈਅਰਜਗਤਕੋਬੋਝਚੋਵੈਹੈਅਬਾਨਿਰੂਪ
ਣਕੀਐਜੋਅਧ੍ਯਾਸਤਾਕੋਪ੍ਰਭਾਵਦੇਖਾਵੈਹੈਦੋਸਕਾਬਿਤਕਰਕੈ
ਰਕਾਖਿਤਾਸੁਖਕੇਸਮੁੰਦ੍ਰਜੋਈਦੁਖਕੇਸਮੁੰਦ੍ਰਭਾਸੈਂਸੁਖਕੋਨਿਧਾਨ ਦੁਖਕੇਸਮੁੰਦ੍ਰ
ਸੋਆਤਮਜੀਤਾਅਸਤਜੜਮਤਚਿਦਰੂਪਭਾਸੇਸੂਤਾਚਿਦਰੂਪਭਾਸੇ ਭਾਸੇ

ਅਜਰਅਭੁਤਨਸੋ ।ਅਤੀਤਸੁਤੇਤੇਜੋਈਸਨਿਤਮੁਕਤਿਰੂਪਸੋਈ
ਬਰੁਧੈਪਰੁਕਤਭ੍ਰਾਮੇ ।ਅਜਤਅਬੈਦੀਵਾਨਸੋ । ਐਸੋ ਐਸੈ ਰਹਿਕੇਮ
ਹਿ ਐਸੈ ਰਹੀਸਾਭ੍ਰਮਬਹੁਭਾਸਤਜਾਕੇਪ੍ਰਤਾਪਬਤੇਹੀਅਰਜਨਸੋ ।
੧੨ ।ਟੀਕਾ।ਜਾਅਰਜਾਨਕਾਪ੍ਰਤਾਪਕਰਕੇਸੁਖਸੈਂਧਵਰੂਪਆਤ
ਮਾਸੋਈਦੁਖਸੈਂਧਵਰੂਪਜਾਦਪ੍ਰਪੰਚਰੂਪਭਾਸੇਹੈ ।ਅਰਦੁਖਸੈਂਧ
ਪ੍ਰਪੰਚਹੈਸੋਸੁਖਹੈਤਸੋਭਾਸੇਹੈ ।ਅਰਅਤੀਤਅਸਤਅਜਜੜ੍ਹ
ਦੇਹਾਦਕਸੋਸਚਿਦ੍ਰੂਪਭਾਸੇਹੈ ।ਅਰਸਚਿਦ੍ਰੂਪਆਤਮਾਕੋਨਾਸ
ਤਿਨਭ੍ਰਾਂਤਿਐਸੋਮਾਨੇਹੈ ।ਐਸੋਅਪਜਾਸਹੈਸੋਈਬਡੋਸ੍ਰੂਲਪ
ਨ ।ਅਰਜਨਹੈ ।ਜਾਕੇਆਗੇਅਰਜਾਨਕੀਪ੍ਰਸੀਨਾਹਿ ।ਅਰਪ੍ਰ
ਲਅਰਜਾਨਹੈਸੋਛੋਟੇਬਾਲਕਹੈ ।ਕੋਜੇਕੇਅਪਜਾਸਰੂਪਜਨੀ

74 ੩੮

ਕੀਪ੍ਰਾਪਤੀਬਿਨਾਐਸੋਅਨਰਥਰੂਪਕਾਰਣਕਰਣੇਕੋਸਮਰਥ
ਨਾਹੀਹੋਤਹੈ।ਤਾਂਤੇਬੋਹੋਅਗਿਆਨਅਧਯਾਸਹੀਹੈ।ਜੋਆਤਮਾ
ਏਕਾਅਦ੍ਵਿਤਿਜਹੈ।ਤਾਂਤੇਅਤੀਤਸੁਤੰਤ੍ਰਨਿਤਮੁਕਤਹੈ।ਸੋਈ
ਦੇਹਅਨੇਕਕਾਅਧਯਾਸਕਰਕੇਵਿਖੈਦੇਹਾਇੰਦ੍ਰੈਪ੍ਰਾਣਮਨਬੁਧਕ
ਕੀਆਆਨੰਤਬੰਧਯੁਕਤਭਾਵੇਹੈ।ਅਨਾਤਮਬੰਦੀਵਾਨਸੋਭ
ਸੇਹੈ।ਅਨਾਤਮਜੋਵ੍ਯਾਜਦੇਹਸੰਬੰਧੀਪ੍ਰਤ੍ਯਾਦਿਵਿਖੈ।ਤਿਨ੍ਹੂਕੇਸਨ
ਹਧਯਾਸਮੂੰਪਸਕੀਨਾਈਬੰਧਕੇਆਪਕੇਅਧੀਨਕਰਰਖੇਹੈ।ਅ
ਰਆਂਤਰਦੇਹਾਦਿਕਿਨ੍ਹੂਕੇਅਧਿਆਸਮੂੰਬੰਧਕੇਆਪਕੇਅਧੀਨ
ਕੀਜੇਹੈ।ਐਸੇਪੂਰਣਕੇਵਿਖੇਪ੍ਰਛਿੰਨਰੂਪਪ੍ਰਛਿੰਨਕੋਵਿਖੇਪੂਰ
ਣਬੁਧਾ।ਐਸੇਔਰਕੈਏਕਮੂਪਬੁਧਅਭਿੰਨਅਦ੍ਵੈਤੀਜਅਕਰਤ
ਦ੍ਰਿਸੋ

ਅਵੁਕਤਾਇਤ੍ਯਾਦਿਸੰਬੰਧਕੇਵਿਖੇਵਿਪ੍ਰੀਤਬੁਧਜਾਨਲੇਣੀ।
ਐਸੇਵਾਕ੍ਯਪਦਾਰਥਮੈਂਜਿਤਨਕੁਭ੍ਰਮਹੈਸੋਭੀਜਾਨਅਧ੍ਯਾਸਕੇਪ੍ਰ
ਤਾਪਸੂੰਹਿਭਾਸੇਹੈ।।੧੨।।ਢਿਵਦੂੰਅਧ੍ਯਾਸਕੈਸੰਬੰਧਅਨਰਥਕੇ
ਹੇਤੂਰੂਪਕਰਕਹੇਹੈਂ।ਕਬਿਤ।ਐਸੋਜੋਅਧ੍ਯਾਸਤਾਂਕੂਪੰਡਤਅ
ਵਿਦ੍ਯਾਕਹੇਆਤਮਾਕੂੰਢਕਕਰਕਰੈਤੌਂਜਾਨਸੋਖ੍ਯੰਹੈ।ਸਰਬੀ
ਧਕੇਨਿਧਾਨਸਰਬਕਰਮਹੂੰਕੀਖਾਂਨਸਬਬਸੀਸੇਤੂਮਜਾਂਸੈਰ
ਜੋਸਰਬਦੇਖ੍ਯੰਹੈ।ਕਾਮਕ੍ਰੋਧਲੋਭਮੋਹਮਦਦਰਪਮਤਸਰਕੇਜ
ਹਿਤੈਪੂਰੇਹੋਵਤਹੇਤਅਤੋਜੈਖ੍ਯੰਹੈ।ਸੀਂਸੂਤਕੇਬੀਜਸਰਬਦੁਖਕੇ
ਹੈਧਾਂਸੀਨਿਜਭੂਲਭੂਜਾਵੀਵਰਤਮਾਂਨਅਨਰਥਕੇਕੇਸਮਹੈ।।੧੩।।
ਟੀਕਾ।ਅਧ੍ਯਾਸਕਾਸੋਪਨਕਰਨੇਵਾਰੇਜੋਪੰਡਤਹੈਸੋਜਾਹਿਭੂਮ

ਵਿਦ੍ਯਾਕਰਹੈਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਵਿਦ੍ਯਾਕੋਲਛਣਜਾਮੈਰਹਿਓਹੈਸੋ
ਈਕਹੇਹੈ।ਦ੍ਰਿਸ਼ੰਨਕੇਪਣਜਬਾ੍ਯਵ੍ਯਾਹਾਰਕਾਲਮੈਦੇਹਾਦਿਦ੍ਰਿ
ਸ਼ਿਹੋਤਹੈ।ਭੁਧ੍ਯਆਤਮਾਕੇਜਥਾਤਮਸ੍ਵਰੂਪਢਾਕਕੈਭੁਲਾਯਕੈ
ਵਿਪ੍ਰੀਤਰੂਪਦਿਖਾਯਕੈਅਗ੍ਯਾਨੀਕੀਨਾਈਂਮਾਨੋਗ੍ਯਾਨਹਕੋ
ਕਸੋਹੈਐਸੇਕਰਹੈ।ਤੌਐਸੇਕਕੇਕਪਾਕਹਤੇ।ਸਰਬਆਂਤਰਵ੍ਯ
ਹਜਜਾਲੋਕਕਾਪੂਲੋਕਕਾਭੂਤਭ੍ਵਿਖੁਵਰਤਮਾਨਾਜਿਤਨਾਰੂਪ
ਧਹੈ।ਵੇਸਰਬਜਾਹਿਮੈਰਹਿਓਹੈ।ਅਰਜਾਹਿਸੂਉਤਪੰਨਹੋਤ ਐਸੇਭੂਮਐਸਬਬੀਜ
ਹੈ।ਐਸੇਕਾਯਕਵ੍ਯਚਕਮਾਨਸਲੋਕਕਵੈਦਕਸਰਬਕਰਮ ਰਹੈਹੈ।ਅਰਭੂਮਸ੍ਰੀ
ਕੀਤੇਖਾਨਹੈ।ਸਰਬਕਰਮਅਧ੍ਯਾਸਮੈਰਹਿਓਹੈ।ਐਸੇਪ੍ਰਮ ਜੀਉਤਪਨਹੋਤਹੈ
ਣਪ੍ਰਮੇਸਬਾਤਸਰਬਮੈਂਸੈ।ਅਰਅੰਤਰਵ੍ਯਾਜਜਿਤਨਾਭ੍ਰਮ

ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਅਧਿਆਸ ਸੰਬੰਧ ਜੋ ਹੈ । ਐਸੇ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੇਖੇ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨ
ਸਰੂਪ ਦੇ ਹੋਤ ਹੈ । ਅਰ ਅਧਿਆਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁ ਬਲ ਕੂ ਪਾਵੈ ਹੈ ।
ਈਹਾਂ ਜੋ ਭਾਵੈ ਹੈ । ਕਾਮਾਦਿਕ ਕੋ ਪਿਤਾ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਆਤਮਕ ਮਨ
ਸੋ ਭਿ ਸੂਤ: ਸੰਕਲਪ ਆਤਮਕ ਪੁਰਖ ਕੀਨਾ ਹੀ ਨ ਕਿੰਚਤ ਅਕਿੰਚਤ
ਕਰਤਾ । ਅਰੁ ਸੰਕਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਸੂੰ ਹਿਨਾਸ ਕੋ ਪਾਵੈ ਹੈ । ਤੈਤੈ ਕਮਲ ਤੀ
ਤ ਸੁਭਿਅਤ ਕੋ ਮਲ ਹੈ । ਤਥਾ ਪਿਤਾ ਐਸਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਕੇ ਤੂੰ ਤਮ
ਅਧ੍ਯਾਸ । ਤਾ ਅਧ੍ਯਾਸ ਕੇ ਬਲ ਸੂੰ ਅਤ ਬਲਵਾਨ ਭਏ ਸੋ ਤੋ ।
ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਦਿਗਵਿਜੈ ਕਰਕੈ । ਸਰਬ ਕੋ ਆਪ ਕੇ ਵਸ
ਕਰਕੈ ਸਰਬ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਕੇ ਭੂਤ੍ਯਾ ਮਨ ਹੁਇ ਵਰਤੇ ਹੈ । ਜਾਕੇ
ਆਗਿਆ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਲੋਪ ਨਹੀ ਕਰੈ ਹੈ । ਜੈਸੇ ਹਿਮਨਖ ਪ੍ਰਤਾਪਨ

ਹੀ॥ਕਿਤੂੰਬਡਾਅਰਗ੍ਯਾਨਕੇਹੀਯਧਿਪੂਤਾਪਹੈ॥ਐਸੇਅਨਕ ੪੦
ਸੰਕਲਪਸੂੰਭੀਜੋਜੋਕਾਮਸੋਭੀਸੰਕਲਪਪੂਰਬਕੀਨਏਹੈਨ॥ਕਿ
ਰਤਾਅਕਿੰਚਤਕਰ॥ਅਰਸੰਕਲਪਮਾਤ੍ਰਸੂੰਹਿਸਮੂਲਨਾਸ਼
ਰੂਪਾਵਦੇਹੈ॥ਤਾਤੇਰੂਸਮਸੂਹਿਅਤੇਕੇਅਲਪਹੈ॥ਢੇਰਰੂਸਮਾ
ਧੁਪਹੈਕਛੂਚਕ੍ਰਵਜ੍ਰਾਦਿਆਯੁਧਭੀਨਹਿਰਖੇਹੈ॥ਐਸੇਅ
ਤਛ੍ਰਦ੍ਰਹੈ॥ਤੌਂਤੂੰਬ੍ਰਹਮਾਦਿਸਰਬਲੋਕਸਰਬਕੂੰਜੀਤਕਰਆਪ 3
ਕਾਕਿੰਕਰਕਰਕੈਜਬੇਛਿਪੂਰਹੈਸਰਬਕੂੰ॥ਅਰਆਪਭੀਸ
ਛੇਦਭੁਜਾਦਿਰਤਤਹੈ॥ਜੋਜਹਿਕਾਂਮਕੇਪੂਭਾਵਨਾਹੀ॥ਕਿਤੂੰ
ਅਧਜਾਨਤੀਕੇਪੂਭਾਵਹੈ॥ਐਸੇਕਾਮਕੇਛੇਦਭਾਈਜੋਤੂੰਧਸੇ
ਭੀਅਤਾਅਲਪਹੈ॥ਅਲਪਕਾਰਣਸੂੰਹੋਤਹੈ॥ਅਰਬਿਖੈਮਾਂਮ ੦

ਤ੍ਰਸੂਹਿਨਾਸਕੋਪਾਵੈਹੈ।ਕਛੂਰੂਪਕੇਮਾਰਣੇਕੇਚਕ੍ਰਵਜ੍ਰਾਦਿਅਸ੍ਤ੍ਰ
ਧਨਹੀਤਹੀਜੇਹੈ।ਅਤਬਲਭੀਨਹੀਦਹੀਏਹੈ।ਤਾਤੇਅਤਛੁਦ੍ਰ
ਹੈ।ਤਥਾਪਿਬ੍ਰਹਮਾਦਸਰਬਜਗਤਕੋਜੀਤਕੇਆਪਕੇਵਸਕਰਿਕੇ
ਸੈਮ੍ਰਿਕਾਸੂਰਜਕੀਨਾਈਸਰਬਪ੍ਰਾਣੀਮਾਤ੍ਰਕੂੰਅਠਤਪਾਵੈਹੈ।ਅਤਕਜ
ਭੁਲਕਰਵੈਹੈਸੋਇਹਭੀਅਧਜਾਸਹੀਕੀਮਧਮਾਹੈ।ਕ੍ਰੋਜੇਕੇਪੂਬਮ
ਅਧਜਾਸਕੇਵਸਭਏਤੇਠੇਕਰੂਪਕੇਵਸਹੋਤਹੈ।ਅਧਜਾਸਕੇਵਸ
ਭਏਧਿਨਾਰੂਪਕੇਵਸਹੋਤਨਾਂਹਿ।ਐਸੋਲੋਭੀਅਧਜਾਸਬਿਨ
ਨਾਕਿੰਚਤਅਕਿੰਚਤਕਰਬਾ।ਐਸੇਹੈਸੋਭੀਸਮੁਦ੍ਰਕੀਨਾਈਅਤ
ਆਪਾਰਹੈਵਸਤਰਭੂਜੇਸੋਅਧਜਾਸਕਰਕੈ।ਐਸੇਕਾਅਣਦਿਕਰ
ਦਿਖੈਅਬਲਾਹੀਹੈਸੋਭੀਏਹਕਾਅਧਜਾਸਬਿਨਾਅਣਕਿੰਚਤ
੨

ਨਾਕਿੰਚਤ

ਕਰਅਤਅਲਪਹੈ।ਤਥਾਪਿਅਤਬਲਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰਨਿਤਮੁਕਤਪੁਰਖ
ਕੂੰਅਤਕਾਅਰਨਿਸਾਰਸ੍ਵਾਧੀਨਆਪਕੋਚਾਕਰਕਰਕੈ।ਬਲ
ਦ੍ਰਿਖਕੀਨਾਈਸਨੇਹਪੁਤ੍ਰਾਦਿਪਾਸਕਰਕੈਬਾਧੇਹੈਂ।ਸੋਜਹਿਭੀਅ
ਧ੍ਯਾਸਕੋਹਿਪ੍ਰਾਪਤਹੈ।ਕਿਓਂਕੇਸੁਧ੍ਯਾਦਿਕੋਅਧ੍ਯਾਸਾਬਿਨੀਕ
ਮਾਦਿਕਾਦਿਖੈਸੂੰਕਛੁਹੋਤਨਾਹਿ।ਐਸੇਧਨਾਦਿਦਿਖੈਸਰਬਜ
ਨਲੇਨਾ।ਐਸੇਕਾਮਾਦਿਕਕਰਕੈਭਏਜੋਕਾਰਿਸਵੈਭ੍ਰਿਸ੍ਵਤ:ਹਿ
ਆਰੂਪਹੈ।ਤਾਂਤੇਖਿਜਣਸ੍ਵਾਈਖਿਜਣਭੁਗਾਰਹੈ।ਤਥਾਪਿਅਧ੍ਯਾ
ਸਕਾਹੀਬਲਸੂੰਅਤਬਲਵਾਨਭ੍ਯੋ।ਅਰਆਤਮਾਰਾਜਾਨਹਿ
ਨਾਹਿ:ਸੋਖਨਾਸਨਾਹਿਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਅਵੈਰੂਪ।ਐਸਾਭੂਜਬਾਕ
ਨਿਤਮੁਕ੍ਤਪਰਪੂਰਣਪਰਮਾਨੰਦਸੁਛੰਦ੍ਰ।ਐਸੇਜੋਪੁਰਖਤਾਕੂੰਅ

ਤ੍ਰਿਮਿਲਿੰਨਤਾਬੀਪਤਾਪਰਹਿੰਨਤਾ।ਦੁਖਜਤਾਪਰਵਜਤਾ।ਦਿਅ
ਨੇਕਦੂਰਦਸਾਪ੍ਰਾਪਤਕਰੇਹੈਂ।ਸੋਇਹਭੀਅਧ੍ਯਾਸਕੋਹੀਪ੍ਰਾਪ
ਕਰਮਕੇਨਾਹੀ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਧ੍ਯਾਸਬਿਨਾਕਰਮਹੀਕੀਸਿਧਨਾਹੀ।
ਤਾਤੇਕਾਮਾਦਿਕਸਰਬਦੁਖਕੋਹੇਤਆਸੈਅਧ੍ਯਾਸਹੀਹੈ।ਇਤ
ਭੂਦਃ ਏਰਸੀਸਾਰਕੇਤੇਅਧ੍ਯਾਸਹੈ।ਜੋਆਛੇਹੀਜਤੇ।ਸਰਬਦੁ
ਖਕੋਤੇਬਾਂਧੰਦਾਤਾ।ਸੋਪ੍ਰਕਰਹੈ।ਅਰਪੀਛੇਹੋਜਰਜਾਆਰੇਹੋਜਰ
ਅਰਅਦਾਰਦਕਤੇਹੈ।ਐਸਾਜੋਅਨੂਰਥਹੈ।ਤਿਨਕੋਤੋਕੇਸਰਬੰਦ੍ਵਾਰ
ਹੈ।ਇਤਿਅਧਿਆਸਨਿਰੂਪਣੰਨਾਮਦ੍ਵਤੀਪ੍ਰਕਰਣ।੨।ਅ
ਬਪਾਛਲਾਪ੍ਰਕਰਣਮੈਨਿਰੂਪਣਕੀਓ।ਐਸੇਜੋਆਤਮਾਅਰ
ਅਨਾਤਮਦੇਹਾਦਿਕੋਅਧ੍ਯਾਸ।ਤਾਕੋਵਿਵੇਚਨਰੂਪਵਿਵੇਕਨੂੰ

82 ੪੨

ਦੂਰਨਨਕਰੇਹੈ।ਕਾਬਿਤਾ।ਅਵਿਦਿਆਨਿਬ੍ਰਿਤਕਾਜਸਾਸਤ੍ਰਸ
ਰਧਕਰੇਰਾਜਗੁਰਉਪਦੇਸਰਗ੍ਯਾਨਸਾਧਨਅਨੇਕਹੈ।ਜਬ
ਸਕਤਸਾਧਨਕੋਅਨੁਸ੍ਟੈਕਰਕੈਕਰੇਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਸੁ
ਖ੍ਯਵਿਵੇਕਹੈ।ਵਿਵੇਕਕੀਏਜੈਸੇਜੈਸੇਸੁਧਹੋਤਤੈਸੇਤੈਸੇਆਤਮ
੫ ਅਨਾਤਮਾਕੇਮਿਟੈ।ਅਵਿਵੇਕਹੈ।ਅਵਿਵੇਕਮਿਟੇਤਬਜਬ
ਤਬਨਿਸ੍ਚੈਹੋਤਨਿਸ੍ਚੈਕਰਮਿਟਤਹੈ।ਮਿਥ੍ਯਾਭ੍ਰਮਏਕਹੈ।੧।ਟੀਕ
।ਕਾਰਣਅਵਿਦਿਆਸਹਿਤਅਧਿਆਸਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤਕੇਅਰਥਨ
ਥਅਧਿਆਤਮਸਾਸਤ੍ਰਰਾਜਉਪਦੇਸਕਰੇਹੈ।ਤਤ੍ਰਉਪਦੇਸਕਰੇਹੈ।
ਐਸੇਗੁਰਉਪਦੇਸਸਤਿਸੰਗਰਸਾਨਗ੍ਯਾਨਕਾਸਾਧਨਅਨੇਕ
ਜੋਹੈ।ਸੋਸਰਬਅਨਰਥਕੇਕਾਰਣਜੋਅਵਿਦਿਆਤਾਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤ

ਕੇਲੀਏਹੈ। ਤਾਂਤੈਮੁਮੁਖੂਹੈਸੋਜਥਾਸਕਤਸਾਧੂਕੇਸੀਘ੍ਰਦਾਨਕਰਿ
ਕੈਆਤਮਾਸੂੰਅਨਾਤਮਾਥੂੰਪਧਆਦਿਕਸੂੰਪ੍ਰਤਿਥਾਤਮਾਕੋਵਿਵੇਚ
ਦਸਤਤ॥ ਇਨਕੋਕਾਧਸਬਧਰਭ੍ਰੇਦਤਾਕੋਨਿਸ੍ਹੈਕਰਕੇ। ਐਸੇਸਦਾ
ਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੇਭੇਦਕੋਅਲੋਚਨਕਰਕੇ। ਜੈਸੇਜੈਸੇਭੇਦ
ਨਿਸ੍ਹੈਕੀਸਧਨਤਾਹੋਤਹੈ। ਤੈਸੇਤੈਸੇਹੀਅਨੰਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੇ
ਭੇਦਕੇਅਗਾਹਨਜੋਹੈਸੋਨਿਵ੍ਰਿਤਹੋਤਹੈ। ਅਰਜਥਾਆਤਮਾਅ
ਨਾਤਮਾਕੇਭੇਦਕੋਅਗਾਹਨਰੂਪਆਦਿਕਮਿਟੇ। ਤਥਜਥਾਰਥ
ਸਚਦਾਨੰਦਅਨਗਤਏਕਰੂਟਸਥਾਦਿਵਿਸੇਖਣਸੁਕ੍ਤ। ਜੈਸਾਆ
ਤਮਾਸ੍ਵਰੂਪਹੈਤੈਸੇਹੀਨਿਸ੍ਹੈਹੋਤਹੈ। ਅਰਅਨਾਤਮਾਕੋਜੈਸੇਮਿ
ਥਿਆਜੜਦੁਖਵਿਭਚਾਰੀਪ੍ਰਣਾਮੀਇਤਿਆਦਿਵਿਸੇਖਣਜੁਕ੍ਤਜੈਸੇ

ਸ੍ਰੂਪਹੈਤੈਸੇਹੀਨਿਸ਼ਚੈਹੋਤਹੈ।ਅਰਐਸਾਜਥਾਰਥਨਿਸ਼ਚੈਕਰਿਕੈ
।ਆਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਪੂਰਬਜੋਮਿਥਯਾਰੂਪੈਕਰਭ੍ਰਮਭਾਸਤੋਹੈਸੋਮਿਟ
ਤਾਹੈ।ਅਬਸੋਈਵਿਵੇਚਨਕੋਪ੍ਰਕਾਰਦਿਖਾਵਤੇਹੈ।ਕਾਧਤਾਭੋਗਕ
ਸਾਧਨਜੈਸੇਭੋਕਤਾਕਾਸੇਖਤੈਸੇਪੁਤ੍ਰਾਦਿਸੇਖਤਾਕੋਸੇਖੀਨਾਗਹਿਜਾਨੈ
ਗਭੋਗਕੋਅਗ੍ਯਾਨਕਜੈਸੇਭੋਕਤਾਨਹੋਤਤੈਸੇਭੋਗਅਜਤਨਦੇਹਭੋਕਤਾ
ਨਮਾਨਿਜੋਕੁਠਾਰਕਰਣਜੈਸੇਕਰਤਾਨਹੋਤਤੈਸੇਈਂਸ੍ਰੋਤ੍ਰਕੂਨਤਾਕੂੰ
ਆਤਮਾਨਠਾਨਿਜੋ।ਜੈਸੇਵਾਜਕਰਣਸੋਆਤਮਾਸ੍ਵਰੂਪਨਾਹੀ
ਅੰਤਹਕਰਣਤਿਜੋਨਆਤਮਾ।ਪ੍ਰੰ।ਇਪਾਹਿਚਾਨੀਜੋ।੧।ਟੀਕਾ
ਅਧ੍ਯਾਸਪ੍ਰਕਰਣਐਸੇਬੁਧਮੂਲੇਕਰਪੁਤ੍ਰਾਦਿਵਿਖੈਪਰਜੰਤਆਤ
ਮਾਕੋਅਧ੍ਯਾਸਦੇਖਾਯੋ।ਤਾਤੇਪ੍ਰਲੈਮਵਿਖੈਮੂਲੇਕਰਅਨਾਤਮਾਸੂ

ਆਤਮਾਕੋਵਿਦੇਸ਼ੁਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਜੈਸੇਭੁਗਾਕਾਸਾਪੂਛਤ੍ਰਚਾਮਰਾ
ਦਿਕੋਹੈਭ੍ਰਮਆਤਮਾਕੇਸੇਖੈਹੈਮਮਤਾਕਾਦਿਖੈਹੈਤਾਤੈਸੇਹੀਤਾਕੇ
ਦਿਖਜੋਭੁਗਤਾਨਾਹੀ।ਤੈਸੇਪੁਤ੍ਰਾਦਿਹੈਜੋਭੀਭੁਗਾਕੇਸਾਪੂਹੈ।ਗਤਾ
ਤੇਭੁਗਤਾਕੇਸੇਖਹੈ।ਅਰਜਬਪੁਤ੍ਰਾਦਿਸੇਖਮਮਤਾਕੇਦਿਖੈਭੁਜੋਤ
ਖਸੇਆਤਮਾਨਾਹੀ।ਕਿੰਤੂਪੁਤ੍ਰਾਦਿਸੇਖਕੋਜੋਸੇਖੀਭ੍ਰਮਹੈਤਾਕੂੰ
ਆਤਮਾਜਾਣਬੋ।ਐਸੇਪੁਤ੍ਰਾਦਿਬਿਖੈਸੂੰਆਚਮਾਕੂੰਭਿੰਨਭੁਗ
ਤਾਕਾਰੂਪਬਤਾਯੋ।ਤਬਦੇਹਕੇਦਿਖੈਭੁਗਤਵ੍ਰਪ੍ਰਾਪਤਭਯੋ।ਐਸੀ
ਅਸੀਕਾਕਾਰਕੈਅਨਾਤਮਦੇਹਸੂੰਆਤਮਾਕੇਭੇਦਾਨਿਸ੍ਵੈਕਰੈਹੈ।
ਜੈਸੇਭੁਗਾਸਾਲਾਹੈਸੋਭੁਭ੍ਰਤਾਸ੍ਵਰੂਪਨਾਹਿਭੁਤੰਕ੍ਰਾਭੁਗਾਸਾਲਾਸੂੰ
ਭਿੰਨਹੈ।ਤੈਸੇਸੂਖਾਦਿਭੁਗਕਰਣੇਕੇਸਾਧਨਦੇਹਹੈਸੋਭਿਭੋਕ੍ਤਾ

ਹਿ। ਜੋਕੇਭੋਕ੍ਤਾਜੋਦੇਹਕੇਸੰਗਭੀਸੋਦੇਹਤੇਭਿੰਨਹੈ।ਐਸੇਚਖੁਰਾਦਿ
ਵ੍ਯਾਜਕਰਣਸੂੰਆਤਮਾਕੂੰਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਰਿਕੈਭਿੰਨਕਰੇਹੈ।ਜੈਸੇਪੁਰ
ਖਕੁਠਾਰਰੂਪਉਪਕਰਣਕਰਿਕੈਕਾਸ਼੍ਟਕੂੰਛੇਦੇਹੈ।ਤਾਂਸੂੰਕੁਠਾਰ
ਉਪਕਰਣਹੈ।ਸੋਛੇਦਨਕ੍ਰਿਯਾਕੋਕਰਤਾਨਾਂਹਿ।ਕਿੰਤੂੰਕੁਠਾਰਕੂੰਚਲ
ਵਣੇਵਾਰੋਕਰਤਾਕੁਠਾਰਸੂੰਭਿੰਨਹੈ।ਤੈਸੇਪੁਰਖਚਖੂਰਾਦਿਕਰਣ
ਕਰਿਵਿਖੈਕੂੰਦੇਖੈਹੈ।ਤਾਂਸੂੰਚਖੁਰਾਦਿਕਰਣਹੈ।ਸੋਦ੍ਰਸ਼੍ਟਾਨਾਹਿ।ਕਿੰ
ਤੂੰਚਖੁਰਾਦਿਕਰਣਕੋਪ੍ਰੇਰਕਦ੍ਰਸ਼੍ਟਾਚਖੁਰਾਦਿਸੂੰਭਿੰਨਹੈ।ਜੈਸੇਵ
ਯਜਕਰਣਚਖੁਰਾਦਿਦ੍ਰਸ਼੍ਟਾਨਾਹਿ।ਤੈਸੇਅੰਤਸਕਰਣਮਨਆਦਿਸੋ
ਭੀਕਰਣਵਿਸੇਖਹੈ।ਤਾਤੈਦ੍ਰਸ਼੍ਟਾਨਾਹਿ।ਅੰਤਸਕਰਣਕੋਪ੍ਰੇਰਕਦ੍ਰ
ਸ਼੍ਟਾਹੈ।ਸੋਅੰਤਸਕਰਣਸੂੰਭਿੰਨਹੀਹੈ।ਪ੍ਰਤ੍ਯਾਦਿਅੰਸਕਰਪ੍ਰੀਤਜੋ

ਸ

ਅਕਾਤੰਸਮਅਦਾਜੈਹੈਜੈਸਾਪਿਅਮਤਾਕੇਵਿਖੇਹੈ।ਤਬਆਪਿਸੈਘਾਤ
ਸੇਅਹਿਤਾਕੇਵਿਖਜਤਜੋਭੁਸੋਹੈ।ਜੋਆਤਮਾਕੇਅਧਜਾਸਕਰੂਬ
ਸੇਪੈ।ਛਾਤੇਇਨਸੈਅਹਿਤਾਕੇਵਿਖਜਤੁਹੈਜੈਕੂੰਤਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।।
ਜਬਆਤਮਾਕਰਤਾਭੋਭੋਗਤਾਦ੍ਰਿਸਾਹੈਤਬਆਤਮਾਕ੍ਰਿਜਾਭੋਗਾਦ
ਰਸਰੂਪਵਿਕ੍ਰਿਜਾਕੇਆਸੈਪੂਨਾਸੀਭੁਜੋ।ਤਬਆਤਮਾਸੈਆਸ
ਤਅਰੂਪਸੈਰਾਧਨਰੋ।ਐਸੀਅਸਿਕਾਲੇਕਰਕਹਤੇਹੈ।ਉਤ੍ਰ।ਕਬਿਤ
।ਦੇਰਾਣਿਦ੍ਰੈਪੂਟਅਨਤਾਂਕੂੰਸੰਨਧਾਨਕਰਲੇਹਕੂੰਚੂਖਕਜੈਸੇਸਚ
ਲੀਨਤ
ਜੋਚਲਾਵਹਿਸਗਜਨਾਦਿਚੈਤੰਨਤਾਕੇਜਤ੍ਰਅਦ੍ਰਿਸਾਨਨਾਹਿਬ
ਤੈਰਸਾਨਭੇਰਾਜਾਂਸੈਅਦ੍ਰਿਸਾਨਪਾਵਹਿ।ਉਪਦ੍ਰਿਸਾ[illegible]ਹੋਭਰਤ
ਭੇਕੁਆਈਸਸੋਈਸੈਸੇਕਹਕੇਆਤਮਾਕੂੰਰੀਤਾਸਾਸਝਰਾਵਹਿ

।ਸੀਧਾਤਸੂੰਤ੍ਰਿਨਤਾਂਤੈਅਨੁਣਾਅਸ੍ਥੂਲਐਸੇਸੀਧਾਤਸੂਤ੍ਰਿਨਕਰ
ਵੇਰਸੋਦੇਖਾਵਹਿ।੨।ਟੀਕਾ।ਜੈਸੇਚੁੰਬਕਪਖਾਣਸਨਿਧਮਾ
ਤ੍ਰਕਰਿਕੈਜੜਾਪਾਰਰੂਪਵਿਕ੍ਰਿਆਧਿਨਾਹੀਲੋਹਕੂੰਚਲਾਇਆਂਨ
ਕਰੈਹੈ।ਤੈਸੇਆਤਮਾਭੀਵਿਕ੍ਰਿਆਧਿਨਾਸਤਾਸਨਿਧਮਾਤ੍ਰਕਰਿ
ਕੈ।ਦੇਹਾਇੰਦ੍ਰਿਆਦਿਸਰਬਕਾਰਕਾਂਕੂੰਆਪਆਪਕਾਰਜਪਰਮੈ
ਪ੍ਰੇਰੈਹੈ।ਤਾਤੈਕਰਤਾਕਜੇਪੈਕਛੁਵਿਕ੍ਰਿਆਵਾਨਕਰਤਾਨਾਹਿ।
ਐਸੇਦਿਖੈਇਦ੍ਰਿਕਾਸੰਧਿਪਕਭਿਭੁਈਜੋਵਰਸਾਨਕਾਰਸੁਖਕਾਰਾਵ੍ਰ
ਤਾ।ਤਾਬ੍ਰਿਭਮੈਅਭਿਵਜਕਤਭਈ।ਐਸੀਜੋਚੈਤੰਨਅਰਥਅ
ਤੈਰਕੀਸਫੁਰਣਤਾ।ਤਾਸਫੁਰਣਤਿਰੂਪਜੋਵਰਸਾਨਅਰਥੋਗਤਾਕੋਜ
ੜਬੁਧਸੋਪਰਸਵਸਾਨਨਾਹਿਸੰਭਵੈਹੈ।ਤੌਤੇਆਤਮਾਕੋਵਿਖੇ

ਤਿਪਰਜਦ੍ਰਿਸਟਾਨਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਆਤਮਾਕੂੰਦ੍ਰਿਸਟਾਅਰਭੋਕਤਾਕਹ
ਤੇ।ਕਛੁਦ੍ਰਿਸਟਤਾਰੂਪਕਜਾਨਤੇਬਾਕਾ।ਆਸ੍ਰਤ੍ਰਕਰਿਕੈਦ੍ਰਿਸਟਾਭੋ
ਕਤਾਨਹੀਕਹੇਜੈਹੈ।ਤਾਤੇਆਤਮਾਕੋਦ੍ਰਿਸਟੇਆਨਿਰੂਪਣਸੰਕਾਨ
ਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ।ਤੁਮਹੀਆਤਮਾਕੂੰਕਰਤਾਭੋਕਤਾਦ੍ਰਿਸਟਾਕਹੋਹੋ
ਐਰਅਪਜਾਨੰਤਅਸਾਂਸਤ੍ਰਹੈਤੇਐਸੇਨਹੀਕਹ੍ਯੋਹੈ।ਉਤ੍ਰਾ
ਐਸੀਅਸੰਕਾਨਕਰਣੀਕ੍ਯੋਂਕੇਸਰਬਸਾਸਤ੍ਰਕੇਰਤ੍ਰਾਅਣਰੂ
ਪਕੀਤਾਸਾਸਤ੍ਰਹੈਸੋਐਸੇਕਹੇਹੈ।ਸੋਈਵਾਕ੍ਯਦੇਖਾਵੇਹੈ।ਉ
ਉਦ੍ਰਿਸਟਾ।ਜਾਕੋਅਰਥਪੀਛੇਕੀਏਹੈ।ਸ੍ਥੂਲਸੂਖਮਸਰੂਪਸੈ
ਧਾਤਸੂਆਤਮਾਭਿੰਨਹੈ।ਤਾਹਿਸੂੰਦ੍ਰਿਸਟਾਅਣਜੋਸੂਖਮਸਰੀਰ
ਤਾਸੂਪ੍ਰਿਥਕਕਰਿਕੈਅਨਣਐਸੇਕਹੇਹੈ।ਤਬਸ੍ਥੂਲਕੀਪ੍ਰਾਪਤ

ਬੁਧੀਗਤਾਸ੍ਥੂਲਸੂਖਖਕਕਰਕੈਅਸ੍ਥੂਲਐਸੇਕਹੇਹੈਂ। ੩॥
ਬੀਤਾਦ੍ਵਾਕ੍ਯਕੇਵਿਖੇਸੋਪਦਤਆਤਮਾਕੋਪਰਾਤਮਾਂਸੂਅਭੇਦ
ਰੂਪਜੋਐਸੋਨਿਜਮਨਸ੍ਰੁਤਿਵਾਕ੍ਯਕਾਅਰਥਕਰਕਰਿਦ੍ਰਿੜ੍ਹਕਰੇਹੈ।
ਕਬਿਤ॥ਇੰਦ੍ਰਜਾਕੋਇੰਦ੍ਰੈਨਿਤ੍ਯਦ੍ਰਸਤਹੈਇੰਦ੍ਰੈਸਾਖੀਇੰਦ੍ਰੈ
ਧੋਸਰੀਰਤਾਕੂੰਇੰਦ੍ਰਯੋਂਨਜਾਨੇਹੈ। ਪ੍ਰਾਣਨਕੇਪ੍ਰਾਣਸੋਤਅਪ੍ਰਾ
ਣਕੂੰਨਿਜਮਨਕਰੇਪ੍ਰਾਣਹੈਸਰੀਰਤਾਤੇਪ੍ਰਾਣਨਪੈਛਾਨੇਹੈ।ਮ
ਨਉਂਕੋਮੂਨੈਨਮਾਹਿਨਿਤ੍ਯਦ੍ਰਸਤਹੈਮਨਹੈਸਰੀਰਤਾਂਕੋਮਨਨਹਿ
ਮਾਨੇਹੈ। ਐਸੇਸਰਵਦ੍ਰਸਤਕੇਨਿਰੰਤਾਅੰਤਰਜਾਮੀਤਾਕੂੰਸੋਤੋਵ
ਹੈਆਤਮਾਜੋਵੇਦਹੂਬਖਾਨੇਹੈ। ੪॥ ਟੀਕਾ। ਇੰਦ੍ਰਜੋਂਕਾਇੰਦ੍ਰ
ਨਿਦ੍ਰਜੰਤਾਸਤਾਸਾਨਿਪਕਰਕੇਪ੍ਰਵਿਰਤਕਸੋਸਦਾ। ਇੰਦ੍ਰਜੋਂਮੈਂਰ
ਹਜੇਹੈ। ਤਥਾਪਿਇੰਦ੍ਰਜੋਂਜਿੰਤਾਕੇਸਰੀਰਹੈ। ਤਾਤੈਜੋਇੰਦ੍ਰੈਅ

ਪਰੇਨਜੋਤਾਕੂੰਨਹਿਜਾਨੇਹੈ।ਐਸੇਪ੍ਰਾਣਨਕੇਪ੍ਰਾਣਹੈਸਦਾਪ੍ਰਾਣਮੈਰ
ਹਿਜੋਬਰੇਪ੍ਰਾਣੋਕੇਨਿਯਮਨਕਰੇਹੈ।ਪ੍ਰਾਣਹੈਸੋਦ੍ਵਾਕੇਸਰੀਰਹੈ।ਤ
ਤੇਵਾਕੂੰਨਹਿਜਾਨੇਹੈ।ਐਸੇਮਨਕੇਮਨਆਤਮਾਹੈਤਾਤੇਸਦਾਮ
ਨਮੈਰਹਿਜੋਹੈਤਥਾਪਿਮਨਹੈਸੋਆਤਮਾਕੇਸਰੀਰਹੈ।ਤਾਤੇਮਨ
ਆਪਕੇਸਰੀਰੀਕੂੰਨਹਿਜਾਨੇਹੈ।ਜੈਸੇਤਾਰਕੜੀਆਪਸੂਧਾਰ
ਰਵਸਤਰਹੀਤਾਕੂੰਤੋਲਨਾਕਰੇਹੈ।ਪਰੰਤੁਆਪਕੇਤ੍ਰਾਸਾਮੈਰ
ਹਿਜੋਜੋਅਕਾਸਤਾਕੂਨਹਿਤੋਲਹੈ।ਤੈਸੇਮਨਇੰਦ੍ਰੈਦ੍ਵਾਰਿਰਮੁਖ
ਹੈ।ਤਾਂਸੂਦ੍ਵਾਰਵਸਤਕੂਵਿਖੇਕਰੇਹੈ।ਪਰੰਤੁਆਪਕੇਅੰਤਰ
ਰਹਿਜੋਆਪਕੇਆਤਮਾਜਿੰਤਾਤਾਕੂਵਿਖੇਨਹਿਕਰੇਹੈ।ਐਸੇ
ਸਰਵਵਸਤਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕੇਆਤਮਾਜਿੰਤਾਅੰਤ੍ਰਜਾਂਮੀਅੰਮ੍ਰਿਤਰੂਪ
ਈਸਰਤਾਂਕੂੰਸੋਤੇਰੇਆਤਮਾਹੈ।ਐਸੇਦ੍ਰਿੜਕਰੇਹੈ।੪।ਫੇਰ

ਭ੍ਰੀਐਂਰਯੁਕਤਕਰਿਆਤਮਾਸੂਅਨਾਤਮਾਕੋਵਿਵੇਚਨਕਰੇਹੈ।
ਕਾਧਿਤਾਵਿਖੈਜੈਸੇਘਟਾਦਿਸੋਆਪੋਕਸ੍ਵਰੂਪਨਾਹਿਦੇਹਾਦਿਸੀ
ਘਾਤਤੈਸੇਆਤਮਾਨਜਾਨੀਯੋਦ੍ਰਸਤਤ:ਸੰਘਾਤਸਹਿਅਹੈ
ਤਾਕੇਵਿਖੈਨਾਹਿਆਤਮਾਆਰੋਪਜਾਂਸੈਅਹੰਬ੍ਰਹਮਮਾਨਿਯੇ।।
ਨਿਰੁਪਾਧਆਤਮਾਸੋਅਹੰਤਾਕੋਦ੍ਰਿਵਚਨਨਾਹਿਲਖ੍ਯਣਾਕਰਿਕੈ
ਸੋਈਲਖਅਰਥਠਾਨਿਜੋ।ਅਦ੍ਵੈ ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਸਰਬਕੇਪ੍ਰਕਾ
ਸੇਜੋਹੈਸਰਬਦ੍ਰਸਟੂਕੋਅਧਿਸਾਨਆਤਮਾਪਰਚਾਨਿਜੋ।।੫।।
ਟੀਕਾ।ਜੈਸੇਦ੍ਰਾਜਦ੍ਰਿਸਜਘਟਾਦਿਕਹੈਸੋਆਪਦ੍ਰਸਟਾਕੋਸਰੂ
ਪਨਾਹਿ।ਕਹੇਕੇਪ੍ਰਤਖਆਪਸੂੰਭਿੰਨਹੈ।ਤੈਸੇਅੰਤਹਕਰਣ
ਦਿਸੀਘਾਤਰੂਪਦ੍ਰਿਸਜਜੋਹੈਸੋਭੀਆਤਮਾਦ੍ਰਸਟਾਨਾਹਿ।ਦ੍ਰਸ
ਸੂੰਭਿੰਨਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।ਜਬਦੇਹਾਦਿਸੰਘਾਤਮੈਅਹੰਤਾਕੋ

ਵਿਖਜਤੁਲਾਹਿਹੈ।ਤਥਾਯਥਾਂਮੈਅਹੰਪ੍ਰਤੈਕੋਭ੍ਰਾਂਤਕੈਸੇਹੋਤਹੈ।ਉਤ੍ਰ।
ਵਸਤਤ:ਸੰਘਾਤਹੈਸੋਅਨਾਤਮਾਹੈ।ਤਾਸੂੰਸੰਘਾਤਮੈਅਹੰਤਾਕੇ
ਵਿਖਜਤੁਹੈਨਾਂਹੀ।ਤਥਾਪਿਆਤਮਾਕਾਅੰਰੋਪਸੂਏਹਾਦਿਕਵਿਖੈ
ਅਹੰਭ੍ਰਮਹੋਤਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਹਾ।ਜਥਵਸਤਤ:ਆਤਮਾਭੀਨਿਰਵਿ
ਸੇਖਹੈਤਾਂਤੈਆਤਮਾਮੈਭੀਅਹੰਸਬਦਕੈਸੇਪ੍ਰਵਰਤੇਗੋ।ਉਤ੍ਰ।ਸਬਿ
ਸੇਖਰੂਪਾਧਆਤਮਾਅਹੰਤਾਕੇਵਾਚਜਰਬਨਾਹੀ।ਤਥਾਪੀਲਖ
ਣਬ੍ਰਿਤਕਰਕੈ [illegible] ਬ੍ਰਿਤਕਰਕੈ
ਆਤਮਾਮੈਅਹੰਸਬਦਪ੍ਰਵਿਰਤੇਗੋ।ਐਸੇਆਤਮਾਸੂਅਨ
ਤਮਾਕੂੰਭਿੰਨਕੀਏਤੇਸੇਖਰਹਿਓਆਤਮਾਸੋਸੁਧਾ।ਯਦ੍ਯਪਆ
ਤਮਾਸਦਾਸੁਧਹੈਤਥਾਪਿਆਵਿਵੇਕਕਾਲਮੈਅਨਾਤਮਾਕਾਸੰਸ੍ਰ
ਗਸੂੰਅਸੁਧਸੇਭਾਸਤੇਥੇ।ਸੋਅਵਿਵੇਕਕੀਜੇਤਮਾਨੋਵਿਵੇਕਸੂੰਹਿ

ਸ੍ਰੂਪਕਉਜੋਹੋਇਤਿਤੋਐਸੇਭਾਸੇਹੈ।ਤਥਾਵਿਵੇਕਸੂਰਜਭਾਸੇਹੈ।ਸੁਤਃਅ
ਪਰਿਪ੍ਰਕਾਸਸ੍ਵਰੂਪਹੈਤਾਂਤੇਪ੍ਰਕਾਸਾਂਤਰਕੋਨਹੀਚਾਹੇਹੈ।ਜੈਸੇਸੂਰ
ਜਾਦਮਸਾਲਕੂਨਹਿਚਾਹੇਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ।ਸੇਪ੍ਰਕਾਸ੍ਯਕੌਣਸੋ।ਉਤ੍ਰ
।ਸਰਬਦ੍ਰਿਸਜਵਸਤਕੋਪ੍ਰਕਾਸੈਜੋਅਨਭਵਰੂਪਸਫੁਰਤਸੋਈ
ਆਤਮਾ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ।ਤਥਾਦ੍ਰਿਸਜਕੋਪਰਮਭੋਜੋ।ਉਤ੍ਰ।ਤਹਾਕ
ਹੇਹੈਕੇਸਰਬਘਟੂਕੋਅਧਿਸਟਾਨਜਾ।ਐਸਸਰਬਦ੍ਰਿਸਜਕੇਓਰਪੋਤਪੈ
ਸੋਈਆਤਮਾਪਹਿਚਾਨਿਓ।ਪ੍ਰਾ।ਫੇਰਹੂਅਨੇਕਸ੍ਰੂਪਕਰਿਕੈਅ
ਤਮਾ।ਅਨਾਤਮਾਕੂੰਪਰਸਪਰਭਿੰਨਕਰਿਕੈਦੇਖਾਵੈਹੈ।ਕਬਿਤਾ।
ਭੀਤਿੰ[੧]ਕਾਵਿ[੨]ਕਾਰੀਜੜ[੩]ਦ੍ਰਿਸਜਾ[੪]ਵਿਭੂ[੫]ਚੌਬੀਧਾਰੇਜੈਸੇਆਤਮਸਰੂ
ਪਨਾਹਿ।ਐਸੇਸੇਸਰਬਸਮਾਨਹਿ।ਦੇਹਾਦਿਸੰਘਾਤਭੈਤੈਸੋਕੌਤਕਾਦਿ

ਟ: ਆਤਮਾਨ ਕੂਤ: ਭੌਤ
ਤ੍ਰਾਤ ਪਟਵਤ ੧ ਘਟ:
ਆਤਮਾਨ ਕੂਤਾ ਵਿਕਾਸ੍ਤ੍ਰਾਤ
ਟਘਵਤ ੨ ਘਟ: ਆਤਮਾਨ
ਕੂਤ: ਜਤ੍ਰਤ੍ਰਾਤ ਜਿਲਾਵਤ
੩ ਘਟ: ਆਤਮਾਨ ਕੂਤਾ
ਸ੍ਵਜਤ੍ਰਾਤ ਕੁਡਵਤ ੪ ਘਟ:
ਆਤਮਾਨ ਕੂਤਾ ਦ੍ਵਿਭੁਚਾਰ
ਤ੍ਰਾਤ ਤਰਗਿਰਵਤ ੫ ਤੈਸੇ
ਹਆਤਮਾਨ ਕੂਤਾ ਭੌਤਕ
ਤ੍ਰਾਤ ਪਟਵਤ ੧ ਦੇਹ: ਆਤ
ਮਾਨ ਕੂਤਾ ਜਤ੍ਰਤ੍ਰਾਤ ਜਿਲਾ
ਵਤ ੨ ਦੇਹ: ਆਤਮਾਨ ਕੂਤ
ਕਾਰਤ੍ਰਾਤ [illegible] ਘਵਤ
ਦੇਹ: ਆਤਮਾਨ ਕੂਤਾ ਦ੍ਵਿ
ਤ੍ਰਾਤ ਕੁਡਵਤ ੪ ਦੇਹ:
ਆਤਮਾਨ ਕੂਤਾ ਦ੍ਵਿਭੁਚਾਰ
ਤ੍ਰਾਤ ਤਰਗਿਰਵਤ ੫

ਸ੍ਰਪਰਮਸੂਕਤਤਾਤੇ ਨਹਿਆਤਮਾਜਹਿਨਿਸ੍ਚੈਕਰਜਾਨਹਿ।ਤਾ
ਤੇਵਿਪ੍ਰੀਤਰੂਪ[1]ਕੂਟਸ੍ਥਾਨਿ[2]ਤ੍ਯਾਦਿ[3]ਰੂਪਦ੍ਰਿ[4]ਸ੍ਟਾਅਨਾ[5]ਤਸੋਈਆਤ
ਮਾਪਹਿਚਾਨਹਿ।ਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪਐਸੇਸੰਘਾਤਸੂੰਭਿੰਨਕਰਐ
ਸੇਸਰਬਸਾਸਤ੍ਰਭਾਵਸੰਤਸੋਵਖਾਨਹਿ।੬।ਟੀਕਾ।ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਪੁ
ਰਿਖਕਪੁਰਖਮਾਤ੍ਰਕੋ।ਘਟਹੈਸੋਅਨਾਤਮਾ।ਐਸੇਹੈ।ਘਟਕਾਅ
ਨਾਤਮਪਣਾਐਕੋਜਕੋਸੀਸੈਵਿਪਰਜਾਸਹੈਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਪ੍ਰਥਮ
ਘਟਕਾਪਰਮਾਨਿਸ੍ਚੈਕਰਿਜੋ।ਫੇਰਸੋਘਟਕਾਪਰਮਜਹਾਂਜਹਾਂਦੇ
ਖੀਏਸੋਸੋਅਨਾਤਮਸਰਬਜਾਨੀਐ।ਸੋਅਨਾਤਮਧਰਮਘਟਕਾ
ਪ੍ਰਥਮਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਭਿੰਤਕੇਤੋ।ਆਤਮਵ੍ਰਿਕਾਸਾਧਕਕੂਟਸ੍ਥਵ੍ਰਿਦੇ
ਪੰਚਪਰਮਤ੍ਵਾਦੂਜਾਵਿਰੂਪ।ਭਿੰਤਕਵ੍ਰਿਤਪੰਚਧਰਮ।ਅਨਾਤਮਾਂਤਾਕ

ਸਾਧਕਘਟਜੈਸੇਪੂਤਜਖਦੇਖਾਵੈਹੈ॥ਸੋਪੰਚਪਰਮਦੇਹਾਦਕਜੈਸੇਤੈ
ਰਜਿਤਹੈ॥ਤਾਤੇਦੇਹਾਦਿਕਹੈਸੋਭਿਆਤਮਾਨਾਂਹਿ॥ਅਬਈਹਾਪ੍ਰਸਕ
ਥਕਪਰਮਰੂਪਹੈਤਿਕੂੜੇਵ੍ਹੈਤੇਪਾਂਚਅਨਮਾਨਹੋਤੇਹੈ॥ਸੋਐਸੇ
ਜੋਜਨਾਕਰਣੀ॥ਜੈਸੇਘਟਭ੍ਰਤੇਕਾਕਾਰਜਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾਨਾਂ
ਹਿ॥ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਕਭੀਭੂਤੇਕਾਕਾਰਜਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾਨਾਂਹਿ॥
੧॥ਜੈਸੇਘਟਉਤਪਤਆਦਿਵਿਕਾਰਯੁਕਤੁਹੈ॥ਤਾਂਤੇਆਤਮਾਨਾ
ਹਿ॥ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਕਭੀਉਤਪਤਆਦਿਕਾਵਿਕਾਰਯੁਕਤੁਹੈ॥ਤਾਤੇ
ਆਤਮਾਨਾਹਿ॥੨॥ਜੈਸੇਘਟਜੜ੍ਹਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾਨਾਹਿ॥
ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਕਭੀਉਤਪਤਆਦਿਕਾਵਿਕਾਰਯੁਕਤੁਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾ
ਹਿ॥੩॥ਜੈਸੇਘਟਜੜ੍ਹਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾਨਾਹਿ॥ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਕਭੀ

ਆਤਮਾਸਤਅੰਕ੍ਰਤਾ
ਕ੍ਰਦਸਤ੍ਵਾਤ ਜੋਨੈਵੰਤੰ
ਨੈਵੰ ਜਥਾਘਟ:੧ ਆਤਮਾ
ਸਤਅੰਕ੍ਰਤਾ: ਨਿਤ੍ਯਤ੍ਵਾਤ ਜੋ
ਵੰਤੰਨੈਵੰ ਜਥਾਘਟ:੨ ਆ
ਮਾਸਤਅੰਕ੍ਰਤ: ਚੇਤਨਤ੍ਵਾ:
ਜੋਨੈਵੰਤੰਨੈਵੰ ਜਥਾਪਾਤ੍ਰ:
ਆਤਮਾਸਤਅੰ ਦ੍ਰਿਸਤ੍ਵਾਤ
ਜੋਨੈਵੰਤੰਨੈਵੰ ਜਥਾਕੁੜ
੪ ਆਤਮਾਸਤਅੰਕ੍ਰਤ:
੦ ਮਤ੍ਵਾਤ ਜੋਨੈਵੰਤੰਨੈਵੰਘ

ਜੜੁਹੈਤਾਤੈਆਤਮਾਨਾਹਿ।੩।ਜੈਸੇਘਟਕੋਪਦਾਰਥਕਮੇਵਾਛਰ
ਰਹੈ।ਤਾਤੈਆਤਮਾਨਾਹਿ।ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਕਕੋਭਿਪਦਾਰਥਕਮੈਂਆ
ਰਪ੍ਰਨਪਰਵਜਾਭਚਾਰਹੈਤਾਤੈਆਤਮਾਨਾਹਿ।੪।ਜੈਸੇਘਟਦ੍ਰਿਸ
ਹੈ।ਤਾਤੈਆਤਮਾਨਾਹਿ।ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਕਭੀਆਤਮਾਕੀਦ੍ਰਿਸ
ਹੈ।ਤਾਂਤੈਆਤਮਾਨਾਹਿ।੫।ਆਦਸਬਦਕਰਿਕੈਇੰਦ੍ਰੈਪ੍ਰਾਂਣ
ਮਨਬੁਧਇਨਸਰਬਕੋਵਿਖੈਂਪ੍ਰਥਕਕੋਭੇਤਕਦ੍ਰਾਰਿਹੈਤਕਰਕੈਪਾਚ
ਪਾਚਅਨਆਨਜਾਨਲੇਣਾ।ਐਸੇਜੋਨਿਤਸੋਆਤਮਾਅਰਜੋ
ਨਿਤੁਨਾਹਿਸੋਆਤਮਾਭੀਨਾਹਿ।ਅਤਰਕੀਦ੍ਰਿਸਾਂਤਜੈਸੇਘਟਾ
ਐਸੇਪਾਚਅਨਆਂਨਆਤਮਾਕਾਭੀਜਾਨਲੇਣਾ।ਐਸੇਸੀਘਾਤ
ਨੂੰਭਿਨਕਰਿਕੈਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪਕੂਟਸਥਾਦਿਰੂਪਸਾਸਤ੍ਰਗੁਰਸਰਬਸੋ

ਅਸਟੇਗਾਰਕ
ਸੇਪ੍ਰਥਮ

ਪ੍ਰਥਕ

ਤੁਕਹੇਹੈ॥ਤ੍ਰਾਤੇਯਾਂਮੈਅਸੰਭਾਵਨਾਨਾਹਿ॥੬॥ਅਬਐਸੇਅਲਾਤ
ਮਾਨੂੰਪੂਰਬਕਕੀਜੇਜੋਆਤਮਾਕੋਸੋਪਤਸਾਖੀਸ੍ਰੂਪਤਾਕੋਨਿਰੂਪਣ
ਕਰੇਹੈ॥ਦੋਇਕਵਿਤਕਰਿਕੈ॥ਕਬਿਤ॥ਦੇਹਗੇਹਕੇਜੋਦੀਪਰੂਪਸੂ
ਕਹੂਸਮੀਪਭਾਸੇਸਰਬਸੋਪ੍ਰਤੀਪੱਆਤਮਾਸੋਜਾਨੀਜੇ॥ਸਰਬਕੋਜੋ
ਅਦਿਭਾਸੇਸਰਬਕੋਜੋਸਾਖਭਾਸੇਸਰਬਅੰਤਭਾਸੇਸੋਈਸਾਖੀਕ
ਰਮਾਨੀਜੇ॥ਉਦਾਸੀਨਚੇਤੰਨਜੋਹੈਸਰਬਬ੍ਰਿਤਮੈਨਮੇਰੇਆਪਕ
ਸ੍ਰੂਪਸੋਹੈਸਾਖੀਸੋਪਹਿਚਾਨੀਜੇ॥ਆਤਮਾਕੂਸਾਖੀਜਾਨਬੁਧਾ
ਦਕੂੰਸਾਖ੍ਯਮਾਨਅਹੰਕਰਤਾਭੋਕਤਾਐਸੇਕੂਮਤਾਕੂਭਾਨੀਜੇ॥੭॥ਟੀ
ਕਾ॥ਦੇਹਰੂਪਜੋਘਰਤਾਕੋਦੀਪਹੈ॥ਦੇਹਮੈਰਹੇਜੋਇੰਦ੍ਰੈਪ੍ਰਾਣਮਨਬੁ
ਧਆਦਿਸਰਬਸਮੀਪਬੀਤਾਕੋਪੇਖੈਨੌਮਿਟਣੋਆਵਣੋਜਾਣੋਭਾਵਅਭਾਵ

ਦਿਸਰਬਥਾਦਿਸ੍ਰਿਆਕੂੰਦੀਪਕਕੀਨਾਈਉਦਾਸੀਥਕੋਸ੍ਵਰੂਪਸ੍ਵਹਿ
ਪ੍ਰਕਾਸੈਹੈ॥ਜਦ੍ਯਪਿਆਤਮਾਪਰਮਾਰਥਤਃਬ੍ਯਾਪਿਸ੍ਵਹੀਦੂਰਹੈਬੁਧ
ਕੋਹੂੰਸੀਘ੍ਰਯਨਾਹੀਹੈ॥ਤਥਾਪਿਬ੍ਯਵਹਾਰਮੈਬੁਧਜੋਹੈਅਤਿਸ੍ਵਛ
ਸੂਖਮਹੈ॥ਪ੍ਰਥਮਉਤਪੰਨਹੈਤਾਂਤੈਪ੍ਰਥਮਆਤਮਾਕੋਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਬੁਧ
ਗ੍ਰਹਣਕਰੈਹੈ॥ਅਰਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਗ੍ਰਹਣਕਰਿਕੈਆਤਮਾਮੈਰਜਾਇਕ੍ਰ
ਤੇਕਰਦ੍ਰਿਸ੍ਯਸਰਬਬ੍ਯਵਹਾਰਕੋਨਿਰਵਾਹਕਰੈਹੈ॥ਅਰਪ੍ਰਥਮਆ
ਤਮਾਕੀਬੁਧਿਦ੍ਰਿਸ੍ਯਭੂਤੀਸਤੀਸਕਲਬਿਦ੍ਯਾਕੂੰਦ੍ਯਾਪ੍ਰਕਰਸਰਬਥਾਦਿ
ਖਾਇਕੈਆਤਮਾਕੋਦ੍ਰਿਸ੍ਯਕਰੈਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾਮੈਦ੍ਰਿਸਤ੍ਵਾਸਖ੍ਯ
ਤ੍ਵਾਦਿਬ੍ਯਵਹਾਰਕੀਸਾਧਕਹੂੰਬੁਧਹੈ॥ਜਾਤੇਬੁਧਹੈਸੋਸਰਬਬ੍ਯਵ
ਹਾਰਕੀਸਾਧਕਰੂਪਆਤਮਾਕੋਪ੍ਰਧਾਨਹੈ॥ਤਾਤੇਬੁਧਸ੍ਵਰੂਪਆਤਮਾਕਹੂ

ਨਜੀਕਹੈਐਸੇਬਾਸੂਅਤੀਤ੍ਰਦੂਰਹੈ॥ਕਿਓਂਕੇਵਿਖੇਜੋਕੋਕਾਰਣਕਰਣ
ਜਨਜਬ੍ਰਿਤਿਮੈਪ੍ਰਤਿਫਲਤਾਚਿਦਾਭਾਸਦੁਆਰਾਪਰੋਪਰਾਆਤਮਾ
ਕੋਸਬੰਧਹੈ॥ਅਰਬ੍ਰਿਧਕੋਚਿਦਾਭਾਸਦੁਆਰਾਆਤਮਾਸੂਸਾਖਜਾਤ
ਸੰਬੰਧਹੈ॥ਤਾਸੂਬ੍ਰਿਧਕੋਆਤਮਾਕਠਕਸਮੀਪਹੈ॥ਸੋਆਤਮਾਕੋ
ਨਸੋਜੋਬ੍ਰਿਧਆਦਿਵਿਖੇਪਰਜੰਤਸਰਬਪ੍ਰਿਸਜਸੂਉਲਟਭ੍ਰਾਸੋਹੈ॥ਸੋ
ਆਤਮਾਗਿਆਨਬੋਈਹਾਜੈਭਾਵਹੈ॥ਜੈਘਟਹੈਸੋਦੇਹਹੈ॥ਜੋਇੰਦ੍ਰੈਹੈ
ਜੈਮਨਹੈਇਤਜਾਦਿਜੋਪ੍ਰਤਖਅਨਭਉਹੈ॥ਤਾਮਨਬ੍ਰਿਧੈਘਟਾਦਿਕਾਦਿ
ਖੈਜੋਹੈਸੋਇੰਦ੍ਰੀਤਾਦਿਖੈਤਾਕਾਰਿਕੈਦ੍ਰਿਸਜਾਕਾਰਵ੍ਰਿਹਿਰਸੁਖਭਾਸੈਹੈ
॥ਅਰਬ੍ਰਿਧਦੁਆਰਾਘਟਾਦਿਵਿਖੈਸੂਫੁਰਨਾਪਤਭਈਐਸੀਜੋਘਟਾਦਿ
ਕਰੀਪ੍ਰਕਾਸਕਅਨਭਵਰੂਪਸਫੁਰਤਿਹੈ॥ਸੋਝ੍ਰਸਾਕਾਰਕਰਿਕੈਅੰ

ਤਰਸ਼੍ਖਭਾਸਤੇਹੈ।ਦ੍ਵਿਖੈਹੈਸੋਪ੍ਰਕਾਸਸਰੂਪੇਭਾਸਤੇਹੈ।ਸਤ੍ਵਬ੍ਰਤਿਹੈਸੋ
ਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪੇਭਾਸਤੇਹੈ।ਫੇਰਘਟਾਦਿਕਦ੍ਵਿਖੈਹੈਸੋਪ੍ਰਸਰੋਂਪਰਛਾਇਵਤ
ਰੂਪਭਾਸਤੇਹੈ।ਚੈਤੰਨਸਫੁਰਤਿਹੈਸੋਸਰਬਮੈਅਨਗਤਭਾਸਤੇਹੈ।।
ਜੈਸੇਦੀਪਜਸੂਰਜਾਦਿਪ੍ਰਕਾਸਸ੍ਵਰੂਪਘਟਾਦਿਭਾਸਤੇਹੈ।ਤਾਂਸੈਘਟਾਦਿਕੇ
ਸੋਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪੇਭਾਸਤੇਹੈ।ਅਰਪ੍ਰਕਾਸਤੇਹੈਸੋਪ੍ਰਕਾਸਕਰੂਪਕਰਿਕੈ
ਘਟਾਦਿਸੂਉਲਟਭਾਸਤੇਹੈ।ਫੇਰਸਾਖੀਕੈਸੇਹੈਸਰਬਾਦ੍ਵਿਖੈਕੇਸ
ਥੀਪਕੇਪਹਲੇਸਰਬਾਦ੍ਵਿਖੈਕੇਅਭਾਸਕੇਸਾਖੀਹੋਇਭਾਸਤੇਹੈ।ਦ੍ਵਿ
ਖੈਕੇਸੰਬੰਧਭਏਤੇਦ੍ਵਿਖੈਕੇਸਾਂਬੰਦ੍ਵਿਖੈਕੇਭਾਵਕੇਸਾਖੀਭੀਜੇਭਾਸਤੇਹੈ।
ਸਰਬਦ੍ਵਿਖੈਕਾਸੰਬੰਧਦ੍ਵਿਖੈਕੇਅਭਾਵਰੂਪ੍ਰਕਾਸਤੇਸੋਤੇਸ੍ਵਸਰੂਪੇ
ਭਾਸਤੇਹੈ।ਸੋਈਸਾਖੀਮਾਨਿਯੇਹੈ।ਫੇਰਸਾਖੀਕਾਲਖਣਕਰਿਕੈ

ਸਾਖੀਕੋਨਿਰੂਪਣਕਰਤੇਹੈਂ।ਉਦਾਸੀਤੋ।ਉਦਾਸੀਚੇਤੰਨਰੂਪਸ
ਮੀਪਵਰਤੀਸੋਸਾਖੀ।ਲੋਕਮੈਂਜਹਾਂਵਿਵਾਦਹੋਤਹੈਤਹਾਂਏਹਣੀ
ਨਲਖਣਪ੍ਰਸਿਧਹੋਇਓਸੋਸਾਖੀਹੋਤਹੈ।ਤਾਂਤੇਸਾਖੀਕੋਐਸੋਲ
ਖਣਕੀਆ।ਤਾਂਮੈਂਜੋਕੇਵਲਉਦਾਸੀਕੂਸਾਖੀਕਹਿਓ।ਤੋਉਹਾਕ
ਸੁਪਾਖਾਣਾਦਿਕੈਸੋਭੀਸਾਖੀਭਯਾਚਾਹਿਓ।ਕਿਉਂਕੇਕੇਵਲਉਦ
ਸੀਤੋਦੇਖੀਹੈ।ਤਾਂਸੂੰਤਾਕੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੇਲੀਏਚੇਤੰਨਦ੍ਰਸੇਖਣਦੀ
ਓਆਰਜੋਚੇਤੰਨਜਸੋਸਾਖੀਐਸੋਲਖਣਕਹਿਓ।ਤੋਵਿਵਾਦ
ਕਾਕਰਤਾਕੇਸਾਖਯਾਤਕੀਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਹੈ।ਕਿਉਂਕੇਚੇਤੰਨਤੌਂਵਾਭਿਹੈ।
ਤਾਤੇਤਾਕੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੇਲੀਏਉਦਾਸੀਐਸੋਦ੍ਰਸੇਖਣਦੀਆ।
੬ ਤਬਉਦਾਸੀਚੇਤੰਨਜੋਸੋਸਾਖੀ।ਐਸੋਲਖਣਕਰਿਏਤੋਂਵਿਵਾਦ

ਏਸਸੂੰਦੂਰਦੇਸਵਰਤੀਜੋਪੁਰਖਤਾਕੋਸਾਂਖ੍ਯਤ੍ਵਕੀਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਹੈ
ਾਕਜੋਕੇਉਦਾਸੀਚੇਤੰਨਤੋਵੈਂਭ੍ਰਿਹੈ।ਤਾਂਤੇਤੁਹਾਂਕੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਤਕੇਲੀਏ
ਸਮੀਪਵਰਤੀਐਸੋਵਿਸੇਖਣਦੀਓ।ਤੈਸੇਦੇਹਾਦਿਸੰਘਾਤਮੇ
ਕਹੀਜੋਆਤਮਾਤਾਕੇਵਿਖੈਉਦਾਸੀਨਤਾਚੇਤੰਨਤਾ।ਅਰਸ
ਮੀਪਵਰਤੀਤਾਏਤੀਨੂਲਖਣਹੈ।ਤਾਂਤੇਅੰਤਮਾਕੂਸਾਖੀਕ
ਹੀਜੋਸੋਈਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਉਦਾਸੀਤਾਸਰਬਦੇਹਾਏਂਦ੍ਵੈਜਾਰਿਕ
ਜੋਕ੍ਰਿਤਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਪਾਵਤਾਂਸੋਜੀਵਜੈਸੇਸੋਕੀਓਸੇਦੇਖੋਸੋਜਾਣਜੇ
ਐਸੋਹਿਸੋਹਕੂਪਾਵੈਹੈ।ਤੈਸੇਸਾਖੀਸੋਹਕੂੰਨਹਿਪਾਵੈਹੈ।ਤਾਂਤੇ
ਸਾਖੀਉਦਾਸੀਹੈਅਰਆਪਕੇਸ੍ਵਸ੍ਵਰੂਪੇਸੋਹੈਹੈਭ੍ਰਮਸੇਹੈ।ਔਰ
ਕੇਪ੍ਰਕਾਸਕੂੰਨਹਿਭ੍ਰਮਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਚੇਤੰਨਸ੍ਵਰੂਪਹੈਸਰਬਮੈਅਨੁ

ਤਦ੍ਰਜਾਪਕਹੈਤਾਤੇਸਮੀਪਵਰਤੀਹੈ॥ਐਸੇਆਤਮਾਭੂਸਾਖੀਰੂਪ
ਜਾਣੁਕੇਬੁਧਜਨ॥ਇਸਕਰਬਸੰਘਾਤਕੂੰਸਾਖ੍ਯਦ੍ਰਿਸਜਰੂਪਮਾਨਿਕੇਅ
ਤਮਾਅਨਾਤਮਾਕੋਪਰਸਪਰਵਿਲਖਣਿਰੂਪਅਹੰਕਰਤਾਰਿਭ੍ਰਮਤ
ਜੂਦੂਰਕਰਿਜੈ॥੧੧॥ਪਛਿਲੇਦੋਹਰੇਕੋਦੀਪਕਰੂਪਸਾਖੀਕਹਜੋਸੋ
ਈਰੂਪਕਕਰਿਕੈਨਿਰੂਪਣਕਰੇਹੈ॥ਕਬਿਤ॥ਦੇਹਰੰਗਬਾਮਹਲਮੈ
ਅਨਾਤਮਸਮਦਾਯਤਾਕੇਅੰਤਅਦ੍ਰਭੁਤਬਨ੍ਯੋਜੋਨਾਟਕਅਨੂਪਹੈ
ਤਾਂਇਂਦ੍ਰਿਯੇਹੈਗਾਨਕਾਰੀਦਿਖ੍ਯਜਸੇਤਾਲਧਾਰੀਜਾਕੇਅਨੁਰੂਪ
ਨਾਚੇਅੰਸੀ॥ਰੂਪਦੇਸਜਾਰੂਪਹੈ॥ਅੰਤਕਰਣਾਦੀਕ੍ਰਤਸਦੈਵਰਾਗ
ਰਸੈਗਾਵਰਸਭੁਦ੍ਰਤਾਕੇਭੋਕਤਾਸੋਜੀਵਜਾਮੈਰੂਪਹੈ॥ਨਾਸੰਤ
ਵਾਭੁਦ੍ਰਕੇਪ੍ਰਕਾਸੀਸਰਬਜੂਉਦਾਸੀਸਦਾਏਕਰਸੁਸਾਖੀਦੀਪ

ਕਸ੍ਵਰੂਪਹੈ॥੧॥ਟੀਕਾ॥ਏਹਰੂਪਰਮਣਸਾਲਾਮੈਅਨਾਤਮਾਸ਼ਰ
ਜੋਇੰਦ੍ਰੈਆਦਿ॥ਤਿਨ੍ਹੂੰਕੇਸਮੁਦਾਯਜੋਏਲੀਤਾਕੇਨਾਚਅਤਾਅਸ
ਚਰਜਰੂਪਾਅਨੂਪਮਬਣੇਜੋਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਨਾਤਮਾਹੈਤਾਸੂੰਪਖਾਣ
ਰਿਕੀਨਾਈਸ੍ਰਤਃਖਯਾਨਕ੍ਰਿਯਾਭੇਦਾਦਿਸਰਬਸਕਤਵਾਨਹੈ
ਨਾਤਥਾਪੀਆਤਮਾਕੀਸਨਿਧਮਾਤ੍ਰਕਰਿਕੈਨਾਨਾਪ੍ਰਕਾਰਕੀਚ
ਸ੍ਟਾਕਰਤੇਹੈ॥ਤਾਤੇਅਨੂਪਮਅਦਭੁਤਆਸ੍ਚਰਜਰੂਪਹੈ॥ਇੰਦ੍ਰੇ
ਸੋਵਾਦੀਜਾ॥ਹੈ॥ਇੰਦ੍ਰਯੋਕੇਆਪਆਪਕੇਪ੍ਰਿਥਕਪ੍ਰਿਥਕਵਿਖੈ
॥ਸੋਈਤਾਲਾਦਿਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਕਾਵਾਜਾ॥ਹੈ॥ਨਾਟਕਮੈਜੈਸੇ
ਵਾਜੇਕੇਵਾਨਅਰਤਾਲਤਾਕੇਅਨੁਰੂਪਨਟਨੀਆਂਵਾਕੀ
ਚੇਸ੍ਟਾਰੂਪਨ੍ਰਿਤਕਰਤੇਹੈ॥ਤੈਸੇਈਹਾਂਬੁੱਧੀਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰੈਸੰਬੰਧਭਏਤੇ

ਾਵਿਖੇਜਾਨਰੂਪਬੁਧਿਨ੍ਰਿਤਕਰਵੈਹੈ॥ਵਿਖਜਾਕਾਗਬ੍ਰਿਤਰੂਪਚੇਸਟਾਕਰੇ
ਹੈ॥ਅਰਬੁਧਿਹੈਸੋਵੇਸ੍ਯਾਜਾਕੀਨਾਈਵਿਭਚਾਰਨੀਹੈ॥ਏਕਾਵਿਖੈ
ਮੈਨੇਸ੍ਯਾਨਹੀਕਰੇਹੈ॥ਤਾਸੂੰਵੇਸ੍ਯਾਰੂਪਹੈ॥ਵੇਸ੍ਯਾਜੈਸੇਨ੍ਰਿਤਮੈ
ਸ੍ਰਿੰਗਾਰਾਦਿਰਸਕਾਭਾਵਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਤੈਸੇਬੁਧਿਭੀਰਸਾਨਸਾਸਤ੍ਰ
ਕੇਸ੍ਰਵਣਤੇਸਾਂਤਰਸਕੋਭੀਭਾਵਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਦੁਖੀਕੂੰਦੇਖਕੈਕਰੁਣਾਰ
ਸੁਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਕਾਲਾਦਿਕਕੇਸਮਰਣਕਰਕੈਭੈਰਸਾਦਿਖਾਵੈਹੈ
॥ਵਿਖੈਮੈਦੋਖਦੇਖਦੇਖਕੈਵੈਰਾਗਰਸਕੂਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਕੰਤਾਕੂਦੇਖਕ
ਰਸ੍ਰਿੰਗਾਰਰਸਕੂਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਜੈਸੇਜੈਸਾਵਿਖੈਕੋਜੋਗਹੋਤਹੈ॥
ਤੈਸਾਤੈਸਾਅਕਾਰਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਬੁਧਿਨੈਦੇਖਾਜਾਜੋਰਸਭਾਵਤਾਕੋ
ਦੇਖਤਾਜੋਜੀਵਸੋਈਭੂਪਨਾਟਕਸਭਾਮੀਹੈ॥ਦੇਹਮੈਰਹਿਜੋਸਾਖੀ

ਸੋਈਦੀਪਕਰੂਪਹੈ।ਦੀਪਕਕੀਨਾਈਜਾਨਨ੍ਹਜਕੇਦ੍ਰਾਦਿਭ੍ਰਾਦ੍ਰਿਕੂੰਕੇ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।ਸਰਬਸਮਦਾਯੁਸੂੰਉਦਾਸੀਹੈ।ਜੀਵਕੀਨਾਈਨ
ਸੁਸੈਆਸਕ੍ਤੁਨਾਹਿਹੈ।੮।ਅਬਵਿਖਈਦਿਖੈਕਾਅਨਿਦ੍ਰੈਸ
ਤੇਵਕਵਿਕੈਸੋਪਿਤਦ੍ਰਿਸ਼ਜੀਵ੍ਰੂਪਜੋਵਜਾਨਤਾਕੂੰਆਤਮਾਸ੍ਵਸਰੂਪਦੇ
ਖਾਵੈਹੈ।ਕਬਿਤ।ਸਬਦਸਪਰਸਰੂਪਰਸਗੰਧਪੰਚਵਿਖੈਹੂੰਕੇਪ੍ਰਪੰ
ਚਪ੍ਰਣੰਸਤ੍ਰਾਤੈਵਿਖੈਜਵਰਦੇਖਿਜੋ।ਸਬਦਾਦਿਪ੍ਰਸਿਧਜੜਸ੍ਰਪਬ
ਕੂੰਜਾਣੇਨਾਹਿਜਾਕੇਜੇਸਾਪਰਕਾਸਜਾਨਜਾਤੇਭਿੰਨਪੇਖਿਜੋ।ਵਿਖੇਪ
ਰਸਅਬਦ੍ਵਨਭ੍ਰਚਾਰੀਭਿਖਜਾਸਰਬਬਰਜਾਨਅਨੁਰਾਤਿਸਤਜਏਕਆ
ਦ੍ਰਸੇਖਜੋ।ਅਨਰਾਤਸਤ੍ਰਏਕਆਤਮਾਸਰੂਪਸੋਈਸੁਤਹੀਪ੍ਰਲੰਅੰਕ
ਰਸ੍ਵਸਰੂਪਲੇਖਿਜੋ।੯।ਟੀਕਾ।ਪ੍ਰਪੰਚਹੈਕੋਸ੍ਰਖਸਤਨਸਾਤ੍ਰਾਰੂਪਸ

ਬਦਾਦਿਪੰਚਵਿਖੈਕੋਪਰਿਣਾਮਹੈ।ਤਾਤੈਸਰਬਅੰਤਰਵ੍ਯਾਪਕ
ਪ੍ਰਪੰਚਮਾਤ੍ਰਵਿਖੈਕੋਟੈਸੈਦੇਖਬੋ।ਅਰਸਬਦਾਦਿਵਿਖੈਹੈਸੋਪ੍ਰਸਿ
ਧਜੜਹੈਜਿਨੂੰਕੇਆਪਕੋਅਰਪਰਕੋਗ੍ਯਾਨਹੈਨਾਹੀ।ਤਥਾਪਿਵ੍
ਯਜਪ੍ਰਕਾਸਵ੍ਯਾਪਤਘਟਕੀਨਾਈਚੈਤੰਨਸਰੂਪਗ੍ਯਾਨਕਰਵ੍ਯਾਪਤ
ਹੁਆਸਬਦਾਦਿਵਿਖੈਭਾਸੈਹੈ।ਤਾਤੈਦ੍ਰਿਸੈਅਰਦ੍ਰਿਸਟੀਰੂਪਜੋ
ਗ੍ਯਾਨਸੋਏਕਨਾਹੀ।ਜੈਸੇਘਟਅਰਘਟਸੂਰਹਤਉਜਲਤਾਜੋ
ਪ੍ਰਕਾਸਸੋਦੋਨੂਏਕਸਾਖ੍ਯਾਤਭਾਸੈਹੈ।ਤਥਾਪਿਏਕਨਾਹੀ।ਕ੍ਯੋਂਕੇ
ਘਟਹੈਸੋਪ੍ਰਕਾਸ੍ਯਹੈ।ਅਰਪ੍ਰਕਾਸਹੈਸੋਪ੍ਰਕਾਸਕਹੈ।ਤਾਤੈਪ੍ਰਕਾਸ
ਸ੍ਯਪ੍ਰਕਾਸਕਸਦਾਹੀਭਿੰਨਹੈ।ਅਰਜੋਏਕਹੋਇਤੌਘਟਕੇਸੰਬੰਧ
ਤੇਪਹਿਲੇਭਾਸੈਨਚਾਹੀਏ।ਜੋਘਟਕੇਨਾਸੇਤੇਨਾਸੇਚਾਹੀਏ।ਘਟਕੇਅ

ਏਤੇਮੇਂਏਤੇਤੇਂਆਜੋਚਹੀਜੋ।ਘਟਕੇਨਾਸਭਏਤੇਨਾਸਭਏਜੋਚਹਿਓ।
ਸੋਤੋਘਟਕੀਦ੍ਰਿਸਟਾ।ਘਟਕਾਪ੍ਰਕਾਸਕਪ੍ਰਕਾਸਮੈਏਕਹੀਨਾਹਿਹੈ।
ਤਾਤੇਘਟਕੂਪ੍ਰਕਾਸਸਦਾਹਿਭਿੰਨਹੈ।ਤੈਸੇਸਬਦਾਦਿਵਿਖੈਜਨਕੇ
ਪ੍ਰਕਾਸਨੇਵਾਰੋਗ੍ਯਾਨਹੈਸੋਭੀਸਬਦਾਦਿਵਿਖਜਨਸੂਸਦਾਹਿਭਿੰ
ਨਹੈ।ਕਯੋਂਕੇਸਬਦਾਦਿਕਕੇਸੰਬੰਧਕੇਪਹਿਲੇਸਬਦਾਦਿਵਿਖੈਬਿ
ਨਾਹੂੰਆਪਕੇਸਰੂਪਭਾਸੇਹੈ।ਜੋਏਕਹੋਤੇਤੌਸਬਦਾਦਿਕੇਪਹਿਲੇ
ਭਾਸਤੇਨਾਹਿ।ਸੋਤੋਭਾਸੇਹੈ।ਤਾਤੇਏਕਨਾਹਿ।ਐਸੇਸੋਵਿਖੈਵਿਖੈਕੋ
ਭੇਦਸਾਧਕੇਅਬਸੁਪਨੇਕੋਅਨੈਕਤ੍ਵਸਾਧੇਹੈ।ਜੋਗ੍ਯਾਨਸਬਦਕੂੰ
ਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈਸੋਈਗ੍ਯਾਨਸਪ੍ਰਸਕੂਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।ਅਰਜੋਗ੍ਯਾਨਸਪਰਸ
ਕੂਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈਸੋਈਗ੍ਯਾਨਰੂਪਕੇਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।ਐਸੇਸੋਗ੍ਯਾਨਜੋਹੈਸਹ

ਥਵਿਖੈਮਾਤ੍ਰਅਨਰਾਤਏਕਹੀਹੈ।ਪੂਰਬਪਖਜੋਸਬਦਕੋਗ੍ਰਸ
ਨਹੈ।ਸੋਸਪਰਸਕੋਗ੍ਰਸਨਕੈਸੈਹੋਇਗਾ।ਅਰਸਪਰਸਕੋਗ੍ਰਸਨਹੈ।ਸੋ
ਸਬਦਕੋਗ੍ਰਸਨਕੈਸੈਹੋਇਗਾ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਤਿਨਾਕਾਰਹੈ।ਸਬਦਗ੍ਰਸਨਕੋ
ਸਬਦਾਕਾਰਹੈ।ਸਪਰਸਗ੍ਰਸਨਕੋਸਪਰਸਾਕਾਰਹੈ।ਤਾਂਤੇਤਿਨਾਕਾਰ
ਹੈ।ਸੋਏਕਾਕਾਰਕੈਸੈਹੋਇਗਾ।ਤਾਂਤੇਗ੍ਰਸਨਅਨਰਾਤਏਕਨਹੀ।ਉਤ੍ਰ
ਪਖੀਤਿਨਾਕਾਰਜੋਹੈਸੋਔਰਕੇਦ੍ਰਿਸਨਤੇਆਪਕੇਵਿਖੈਕੀਆਹੈ
ਰਤਿਨਕਰਣੇਹਾਰੀ।ਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰਯਨਕੇਸਨਕਰਖ੍ਯਸੂਉਤਪੰਨਭਈ
ਐਸੀਬ੍ਰਿਪਖੀਜੋਬ੍ਰਿਤਤਾਕੇਹੈ।ਕਛੂਹੈਤੇਨਸਰੂਪਸਫੁਰਤਿਕੇਨਹੀ।
ਸੋਹੈਤੇਨਸਫੁਰਤਿਤੇਏਕਾਕਾਰਹੀਹੈ।ਅਰਤਿਨਾਕਾਰਬ੍ਰਿਪਖੀ
ਤਜੋਹੈਸੋਤੋਵਿਖੈਕੋਟਿਮੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਗ੍ਰਸਨਹੈਸੋਅਨਰਾਤਏਕਹੀਹੈ

੧ ਸਵੇਯ

।ਜੈਸੇਘਟਪਟਾਦਿਕਵਿਖੈਕੀਵ੍ਯਾਵ੍ਰਤਕਬ੍ਰਿਤਭੇਦਹੈ।ਘਟਪਟਾਦਿ
ਵਿਖੈਕੋਭੇਦਹੈ।ਜੈਸੇਘਟਪਟਾਦਿਵਿਖੈਕੋਪ੍ਰਕਾਸਕਦੀਵਾਪ੍ਰਕ
ਸਭੋਭੇਦਨਾਂਹਿ।ਤਦ੍ਵਤਾਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾਵਿਖੈਕੀਵ੍ਯਾਵ੍ਰਤਕਬ੍ਰਿਤਤੇ
ਤੈਪ੍ਰਤਫਲਤਚੈਤੰਨਜਸਫੁਰਤਿਕੋਭੇਦਕੈਸੇਨਾਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਬ੍ਰਿਤ
ਕੇਅਧੀਨਹੈ।ਤਾਤੇਦੀਵੇਕੋਭੀਭੇਦਹੋਜਾਵੈਗਾ।ਉਤ੍ਰ।ਦਰਪਨਮੁਖਕੀ
ਨਾਈਬ੍ਰਿਤਕਾਜੋਬਾਸੂੰਬ੍ਰਿਤਸੂੰਮਿਲੀਸੀਚੈਤੰਨਜਸਫੁਰਤਿਭਾਸੇ
ਹੈ।ਕੂਛੂਬ੍ਰਿਤਕੇਸਾਥਉਤਪੰਨਜੈਸੀਹੋਤਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਬ੍ਰਿਤਕੋਟਿਸੇਨ
ਹਿਹੈ।ਅਭਿਵ੍ਯਕ੍ਤਚੈਤੰਨਜਸਫੁਰਤੇਚੈਤੰਨਸਰੂਪਹੈ।ਤਾਤੇਸਫੁ
ਰਤਸਰੂਪਗ੍ਯਾਨਹੈ।ਸੋਸਘਟਾਦਿਸਰਬਵਿਖੈਮਾਤ੍ਰਮੈਅਨੁਗਤਿ
ਏਕਹਿਹੈ।ਐਸੇਹਿਦਿਖਪੀਵ੍ਰਪਰਜਾਨਕੇਸਰਬਵਿਖੈਮਾਤ੍ਰਮੈਅਨੇ

ਦਿਖਾਯੋ।ਅਬ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਖੈ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਵ੍ਯਤਿਰੇਕ ਅਰ ਗ੍ਯਾ
ਨ ਸੂੰ ਭਿ ਵ੍ਯਤਿਰੇਕ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ।ਵਿਖੈਤਿ।ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਖੈ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ
ਪਰਸਪਰ ਵ੍ਯਭਿਚਾਰੀ ਵ੍ਯਾਵਰਤ ਭਿੰਨ ਰੂਪ ਹੈ।ਸਬਦ ਸੇ ਸਪਰਸ
ਨਾਹਿ ਸਪਰਸ ਸੇ ਸਬਦ ਨਾਹਿ।ਐਸੇ ਸਰਬ ਹੀ ਵਿਖੈ ਮਾਤ੍ਰ ਪਰ
ਸਪਰ ਭਿੰਨ ਹੈ।ਐਸੇ ਸਬਦ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਗ੍ਯਾਨ ਸਪਰਸ ਮੈਂ ਅ
ਨਗਤ ਭਏ ਤੇ ਗ੍ਯਾਨ ਕੇ ਸਾਖ੍ਯ ਸਬਦ ਅਨਗਤ ਨਾਹਿ ਹੋਤ ਹੈ।ਗ੍ਯਾ
ਨ ਸੂ ਵ੍ਯਤਿਰੇਕ ਭਿੰਨ ਹੁਇ ਜਾਤ ਹੈ।ਤਾਤੇ ਗ੍ਯਾਨ ਸੂੰ ਭਿ ਸਬਦ ਕੇ ਵ੍ਯ
ਤਿਰੇਕ ਹੈ।ਐਸੇ ਗ੍ਯਾਨ ਸਰਬ ਵਿਖੈ ਮਾਤ੍ਰ ਕੇ ਵ੍ਯਤਿਰੇਕ ਜਾਨ ਲੇਨਾ।
ਐਸੇ ਹੀ ਵਿਖੈ ਪਰਸਪਰ ਵ੍ਯਭਿਚਾਰੀ ਹੈ।ਅਰ ਗ੍ਯਾਨ ਸੂੰ ਭੀ ਵ੍ਯ
ਭਿਚਾਰੀ ਹੈ।ਤਾਹਿ ਸੂੰ ਸਰਬਦਿ ਵਿਖੈ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਮਿਥ੍ਯਾ।ਐਸੇ ਹੀ

ਸਬਦਾਦਿਵਿਖੈਕਾਂਧ੍ਰਕਸ੍ਰੋਤਾਦਿਸੂਧ੍ਰਕਰਣਾ।ਅਰਸ੍ਰੋਤਾਦਿਕ
ਰਣਜਨ੍ਯਸਬਦਾਦਿਆਕਾਰਸਰਬਾਬ੍ਰਿਤ੍ਯਾਂਦੈਬ੍ਰਿਵਿਭਿਚਾਰੀ
ਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਸ੍ਰੋਤ੍ਰਹੈਸੋਤ੍ਵਚਾਨਾਂਹਿਤ੍ਵਚਾਹੈਸੋਸ੍ਰੋਤ੍ਰਨਾਹੀ।ਸ੍ਰੋਤ੍ਰਕੇ
ਵਿਖੈਕੂੰਤ੍ਵਚਾਨਹਿਗ੍ਰਹਣਕਰੇਹੈ।ਤ੍ਵੱਚਾਕੇਵਿਖੈਕੂੰਤ੍ਵੱਚਾਨਹਿਗ੍ਰ
ਹਣਕਰੇਹੈ।ਤ੍ਵਚਾਕੇਵਿਖੈਕੂੰਸ੍ਰੋਤ੍ਰਗ੍ਰਹਣਨਹੀਕਰੇਹੈ।ਸਬਦ
ਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਹੈਸੋਸਪਰਸਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਨਾਹੀ।ਸਪਰਸਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਸੋ
ਸਬਦਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਨਾਹੀ।ਸਬਦਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਸੋਸਪਰਸਕੂੰਵਿਖੈ
ਨਹਿਕਰੇਹੈ।ਸਪਰਸਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਸੋਸਬਦਾਕੂੰਵਿਖੈਨਹਿਕਰੇਹੈ
।ਐਸੇਪਰਸਪਰਸ੍ਵਰੂਪਸੂੰਭਿੰਨਹੈ।ਰਜਾਨਕੀਨਾਈਅਨਭਾਤ
ਏਕਸ੍ਵਰੂਪਨਾਹੀ।ਅਰੁਰਜਾਨਪਰਮਕੀਨਾਈਸਰਬਪ੍ਰਕਾਸਕ
ਅਰੁਪਰਸਪਰਧਰਮਸੂੰਭਿੰਨਹੈ।

ਰੂਏਕਪਰਮਭੀਨਾਂਹੀਹੈ॥ ਐਸੇਸਬਦਰਗਿਆਨਸਰਸਮੈਅ ੫੮
ਨੁਗਤਭੂਏਤੇਸਬਦਵਿਖੈਕੋਰੂਪਕਸੋਤ੍ਰਾਦਿਕਰਣਅਨੁਗਤ
ਨਾਹੀਹੋਤਹੈ॥ ਅਰਸੋਤ੍ਰਾਦਿਜਨਜਸਬਦਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਭੀਗਿਆਨ ੩
ਕੇਸਾਥਸਰਸਮੈਅਨੁਗਤਨਹੀਂਤਹੈ॥ ਪੀਛੈਰਹਿਜਾਵਤੈ॥
ਤਾਤੇਸੋਤ੍ਰਅਰਸੋਤ੍ਰਜਨਜੋਬ੍ਰਿਤਹੈਸੋਗਿਆਨਸ੍ਵਰੂਪਆਦਿਕ੍ਰਤੁਹੈ॥
ਤਾਤੇਦੋਭਿਮਿਥਿਆਹੈ॥ ਐਸੇਚਖ੍ਰਆਦਿਸਰਬਕਰਣਅਰਤ
ਤਜਨਜਸਰਬਬ੍ਰਿਤਜੋਹੈਸੋਭਿਪਰਸਪਰ॥ ਅਰਗਿਆਨਸ੍ਵਰੂਪ
ਤ੍ਰਿਕੂਹੈ॥ ਤਾਤੇਸਬਹੀਮਿਥਿਆਜਾਣਨੀ॥ ਅਰਗਿਆਨਜੋਹੈਸੋ
ਸਰਬਸਬਦਾਦਿਵਿਖੈਮੈਪ੍ਰਕਾਸਕਰੂਪਕਰਕੈਅਨੁਗਤਹੈ॥
ਸੋਤ੍ਰਾਦਿਸਰਬਕਰਣਮੈਂਸੋਸਤਜਹੈ॥ ਐਸੇਵਿਖੈਕਰਣਤਤਜ
ਅਰੁਸਬਦਾਦਿਆਕਾਰਸਬਬ੍ਰਿਤਮੈਪ੍ਰਕਾਸਕਰੂਪਕਰਕੈ
ਅਨੁਗਤਹੈ ਤਾਤੇਗਿਆਨਸੋ

ਸਾਬ੍ਰਿਤਰੂਪਸਰਬਬ੍ਯਪੰਚਕੋਸਨੈਦ੍ਰਸ਼ਟੇਕਰੂਪਜੁਕਰਿਕੈਬ
ਪਕਰਸਤਏਕਰਸਾਨਕੋਸਦ੍ਰਸੇਖਕਕਿਓਸਰਸਤ੍ਯਏਕਰੂ
ਪਜੋਕਹਾਨਸੋਈਆਤਮਾ।ਆਤਮਾਐਸੋਹੀਸ੍ਰੁਤਿਆਦਿਕਸੌ
ਨਿਰੂਪਣਕੀਤਾਹੈ।ਅਰਐਸੋਜੋਆਤਮਤਕੂੰਏਕਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿ
ਕਸ੍ਰੁਤਿਪ੍ਰਮਾਣਕਰਬ੍ਰਹਮਰੂਪਜਾਣਣਾ।੯੦।ਅਬਦ੍ਰਿਸਟਾਦ੍ਰਿ
ਸਟਕੇਵਿਵੇਚਨਕਰਿਕੈਸੋਈਪ੍ਰਤਆਤਮਾਕੂੰਬ੍ਰਹਮਰੂਪਨਿਰੂਪਣ
ਕਰੈਹੈ।ਕਬਿਤ।ਜੜ੍ਹਰੂਪਸਾਮੀਨਿਨਾਨਾਦਿਸਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀਭਿਖਿਆਦ੍ਰਿ
ਸਟਜੋਕਹੂੰਸਾਯਤੇਦ੍ਰਿਪ੍ਰਤਿਸਦਾਜਾਨਿਓ।ਦ੍ਵੈਤੀਜਕੂਟਸ੍ਥ
ਏਕਅਨੁਭਾਤਸਤਰੂਪਐਸੋਜਾਹਿਪਰਸਾਗਭਿੰਨਕਰਮਾਨਿਓ
ਸਤ੍ਯਜੋਦ੍ਰਿਸਾਤੇਭਿੰਨਦ੍ਰਿਸਜੋਸੋਅਸਤ੍ਯਸਦਾਅਸਤ੍ਯਤੇਭਿੰਨਸ੍ਯ

ਸ੍ਰਾਬਤਸੋਬ੍ਰਖਣਿਜੋਸਚਦਾਨੰਦਏਕਬ੍ਰਹਮਕੇਲਖਣਦੇਖੇ
ਤ੍ਰਸ੍ਰਾਬ੍ਰਹਮਰੂਪਜਾਹਿਯੰਤਨਿਸ੍ਚੈਉਰਆਇਜੋਟੀਕਾਦ੍ਰਿਸ
ਤੋਹੈਸੋਅਚੇਤਨਹੈਉਤਪਤਾਅਰਸੰਬੰਧਚਾਂਕਾਰਨਰਬਾਧੇ
ਤੇਸੈਪ੍ਰਕਾਸਕਰੂਪਕਾਰਿਕੈਅਨੁਰਾਗਤਿਹੈ।ਤਾਤੇਰਸਾਨੰਦੈਜਾ
ਨਦਿਪੂਰਣਾਮਯੁਕਤਿਹੈ।ਘਟਪਟਾਦਿਅਨੇਕਰੂਪਹੈਪਰਸਪਰ
ਭਿੰਨਦ੍ਰਿਤਰੂਪਹੈ।ਯਾਹਚਾਰਧਰਮਯੁਕਤੁਜੋਦ੍ਰਿਸਜਤਾਕੇਦ੍ਰਿਸ
ਕੋਦੇਖੋਦ੍ਰਿਸਕੇਧਰਮਸੂੰਚਾਰਧਰਮਾਦਿਰੁਧਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਚੈ
ਤਨਜੋਤੀ।ਦ੍ਰਿਸਾਜੋਹੈਚੇਤੰਨਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਹੈ।ਅਰਅਪੂਰਣਾਮੀ
ਹੈ।ਜਾਹਿਸ੍ਵਾਅਰਪੂਰਣਾਮੀਹੈਤਾਹਿਸੂੰਏਕਰੂਪਹੈ।ਤਾਹਿਸੂੰ
ਅਨਬਾਤਹੈ।ਤਾਹਿਸੂੰਸਤਿਹੈ।ਐਸੇਸੋਪਰਸਪਰਵਿਰੁਧਧਰਮ

ਪ੍ਰਤੁਹੈ।ਤਾਤੇਦ੍ਰਿਸਜਹੈਸੋਦ੍ਰਸਟਾਨਾਹੀ।ਦ੍ਰਿਸਨੂੰਦ੍ਰਸਟਾਤੇਭਿੰਨਹੈ।ਅ
ਰਦ੍ਰਸਟਾਂਦ੍ਰਿਸਜਾਭਿੰਨਹੈ।ਅਰਜਥਸਤਦ੍ਰਸਟਾਥੂੰਭਿੰਨਹੈਤਾਹਿਸੂ
ਸ
ਦ੍ਰਿਸਜਾਂਸਦਾਅਸਤਜਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਜੋਸਤਜਸੂੰਭਿੰਨਸੋਅਸਤਜਾ।
ਅਰਅਸਤਜਾਦ੍ਰਿਸਜਥੂੰਭਿੰਨਜੋਦ੍ਰਸਟਾਸੋਸਤਾ।ਪੂਰਬਪਖ।ਅਸ
ਤਥੂੰਭਿੰਨਭਏਤੇਸਤਕੀਸਿਧਾ।ਸਤਸੂੰਭਿੰਨਭਏਤੇਅਸਤਕੀ
ਸਿਧਾ।ਐਸੇਅੰਗੀਜੋਅੰਨਜਾਨੈਦੋਖਪ੍ਰਾਪਤਹੋਨਕੋ।ਉਤ੍ਰ।ਐ
ਅਸ੍ਤੁ
ਸੇਨਕਹਣੇਕ੍ਯੋਂਕੇਈਹਾਂਸਤ੍ਯਕੀਸਿਧਜੋਹੈਸੋਉਤਪਤਨਾਹਿਹੈ।
ਜਾਸੂੰਅੰਗੀਜੋਅਨਾਸੈਦੋਖਹੋਇ।ਤੈਕਾਹੈ।ਸਤਸੋਸਦਾਏ
ਕਾਲਸਤ੍ਯਹੈ।ਅਰਅਸਤਸੋਸਦਾਹੀਅਸਤਹੈ।ਤਥਾਪਿਅਧ
ਧ੍ਯਾਰੋਪਦੀਜਸੀਮਾਅੰਤੇਸਾਂਸਤਾਦ੍ਰਿਸਟਾਕੇਵਿਖੇ।ਅਸਤਜ

ਤ

ਸੰ:

ਦ੍ਰਿਸਟਜੋਕੋਉਪਸਤਾਪਨਕੀਏਤੇਅਸਤਸਤਕੇਸੰਬੰਧਸੂੰਸਠਸ
ਰਿਖੇਭ੍ਰਮਸੇਹੈ।ਅਵਿਵੇਕਸ੍ਰ।ਸੋਵਿਵੇਕਭਏਤੇਪਰਮਸਤੁਜੋਸੋਸਚ
ਸਤਾ।ਅਸਤਜੋਸਦਾ।ਅਸਤਜੋਸੋਪੈਤੈਸੋਭ੍ਰਮਸੇਹੈ।ਕਛੂਉਤਪ
ਤਨਹਿਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਐਸੇਜੋਐਸੇਜਾਨੈਦੋਨੋਂਨਾਹਿ।ਐਸੇਦ੍ਰਿ
ਸਟੂਪੂਰਬਕਕੀਏਤੇਸਚਦੇਕਅਨਰਗਤਸਿਧਭਏਜੋਜੋਦ੍ਰਿਸਟਾਸੋਈ
ਬ੍ਰਹਮਰੂਪਐਸੋਜੋਨਿਸਚੈਅੰਤਸਕਰਣਮੈਦ੍ਰਿਢਕਰੀਏ।ਕੋਏ
ਸ੍ਰਾਤਿਮੈਐਸੇਕਹਿਸਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਬ੍ਰਹਮਕੇਲਖਣਨਿਰੂਪਣ
ਕੀਤੇਹੈ।੧੦।ਅਬਬ੍ਰਧਅਰਥਯਕੀਬ੍ਰਿਤਸੂਪੂਰਬਕਰਵਿਸ
ਖੀਕੂਦੇਖਾਵਤਹੈ।ਪਾਂਚਕਬਿਤਕਰਕੈ।ਕਬਿਤਾ।ਜੈਸੇਪਟ
ਘਾਤਕਬਤਪਤਲੋਪਮੈਸੂੰਉਠੇਦਾਹਕਪੂਰਕਾਸਜੁਕਤਾਵਿਸਤ੍ਰ

ਧ

ਲੈਰਾਵੇਖੀਜੋ ।ਚੈਤੰਨਜਸੁੰਵ੍ਯਾਪਤਬੁਧਮਾਂਹਿਸੂਉਠੇਬ੍ਰਿਤਤੇ
ਸੋਵਿਖੈਈ ਦ੍ਰਿਸੇਵਾਕਰਪੂਤਜਖੇਸੇਪੇਖੀਜੋ ।ਜੈਸੇਘਟਠਯਾਤਕਰ
ਲੋਨਮੈਵਿਕ੍ਰਜਾਹੋਤਅਕਾਸਮਾਹਵਿਕਾਰਨਾਹਿਤਾਕੋਅਵਰੋਖੀਜੋ।
ਤੈਸੇਵਿਖੈਈ ਦ੍ਰਿਕਬੁਧਮੈਵਿਕ੍ਰਆਹੋਤਸਾਖੀਮੇਵਿਕਾਰਨਾਹਿ
ਤਾਕੋਕੀਓਲੇਖੀਏ॥੧੧॥ਟੀਕਾ।ਜੈਸੇਘਟਕਾਯਾਵ੍ਰਤੈਤਪਤਲੇ
ਹਸੂਦਾਹਕਪ੍ਰਕਾਸਯੁਕਤਨਖੀਯਾਉਂਦੇਹੋਤੁਹੈ।ਤੈਸੇਵਿਖੈਈ
ਦ੍ਰਿਕਾਮੀਜੋਵਾਕਰਕੇਸਾਖੀਚੈਤੰਨਵ੍ਯਾਪਤਬੁਧਮਾਹਿਸੂੰ।ਤੇ
ਤੇਜਕਰਵ੍ਯਾਪਤਵ੍ਯਿੰਜਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਯੋਂਉਠੇਹੈ।ਸੋਸਾਖੀਪ੍ਰਤ
ਖਕਰਿਕੈਪ੍ਰਜਖਭਾਸੇਹੈ।ਜੈਸੇਘਟਯਾਤਕਰਲਾਘਵੇਤੂੰਪਟੇ
ਸੋਲੋਹਮੈਵਰਿਜੋਹੈਅਕਾਸਮੈਸੋਨਾਹਿਹੈ।ਤੈਸੇਵਿਖੈਈਦ੍ਰਿਕ ।

ਮੈਜੋਰਾਕਰਵਿਖੇਜਾਕਾਬ੍ਰਿਤਰੂਪਵਿਕੂਜਾਸੋਬੁਧਕੀਹੈ।ਵਿਖੈ
ਣਇੰਦ੍ਰੈਕਾਸੰਜੋਗਾਕਰਸਾਖੀਮੈਕਛੂਵਿਕੂਜਾਨਾਹਿ।ਕਿਉਂਕੇਕੂਟਸਥ
ਪਹੈ।ਅਰਜੋਸਾਖੀਮੈਵਿਕ੍ਰਿਆਹੋਇਤੌਫੇਰਬੁਧਕੀਵਿਕ੍ਰਿਆਕੇ
ਆਪਕੀਵਿਕ੍ਰਿਆਕੇਪ੍ਰਕਾਸਮੈਕੌਣਲਾ।ਕਿਉਂਕੇਆਪਆਨੰਤਭਯੋ।
ਤਬਆਪਕਾਭਾਵਾਭਾਵਆਪਸੂੰਗ੍ਰਹਣਹੋਤਨਾਹਿ।ਔਰਕੇ
ਈਗ੍ਰਾਹਕਹੈਨਾਹਿ।ਅਰਜੋਔਰਗ੍ਰਾਹਕਮਾਨਿਏਤੌਅਨਵ
ਸ੍ਥਾਹੋਤਹੈ।ਤਾਂਤੇਜੋਕਛੂਦ੍ਰਿਸਜਬੁਧਮੈਵਿਕ੍ਰਿਆਹੋਤਹੈਤਾਕੂੰਅ
ਵਿਦ੍ਰੈਸਾਖੀਹੀਕੇਵਲਹਆਪਾਕਬਿਨਾਪ੍ਰਕਾਸੈਹੈ।੧੧।ਵਾ
ਪਾਰਥਿਨਾਬੁਧਕੀਵਿਕ੍ਰਿਆਕੇਪ੍ਰਕਾਸਕਸੋਸਾਖੀਤਾਕੂੰਬ੍ਰਿਤਕੇ
ਆਲਿਧਨਕਰਕੈਲਖਾਵੈਹੈ।ਕਾਬ੍ਰਿਤਾ।ਬ੍ਰਿਤਕੇਜੋਆਵਿਭ

ਸੋਬ੍ਰਿਤਿਬ੍ਰਿਤਿਮਾਹਿਭਿਆਸੋਬ੍ਰਿਤਕੀਸੰਧਿਮੈਭਾਸੈਬ੍ਰਿਤਅੰਤਰ
ਸਹੀ।ਕਰਸਣਮਣਮਾਲਾਜੈਸੇਫਿਰਤੀਭਾਸੈਧੂਪਮਾਹਿਤਾਕੇ
ਚਹੂੰਓਰਦ੍ਰਿਸਾਪੀਧੂਪਸੇਪ੍ਰਕਾਸਹਿ।ਆਵਤਜਾਵਤਮਾਣਜਾ
ਮੈਸਰਬਭਾਸਤਹੈ।ਆਵਤਨਜਾਵੈਧੂਪਰੂਪਅਵਭਾਸਾਹਿ।ਤੈ
ਸੇਬ੍ਰਿਤਧਾਰਾਜਾਮੈਆਵਤੀਜਾਵਤੀਭਾਸੈਸਾਖੀਸੇਪ੍ਰਕਾਸ
ਸੇਕਰਸਸੇਵਕਾਸਹਿ।ਟੀਕਾ।ਜੋਸਾਖੀਬ੍ਰਿਤਕੇਉਦੇਕੇਪਹ
ਲੇਬ੍ਰਿਤਕੇਅਭਾਵਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸਤੋਸ੍ਵਰੂਪੇਭਾਸਤੈਹੈ।ਸੋਈਬ੍ਰਿ
ਤਕੇਉਦੇਭਏਤੇਬ੍ਰਿਤਕਾਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਕਰਿਕੈਬ੍ਰਿਤਅਬ੍ਰਿਤਮੈਅ
ਨੁਗਤਭਾਸੈਹੈ।ਫਿਰਪ੍ਰਥਮਬ੍ਰਿਤਨਾਸਭਈਦੂਜੀਬ੍ਰਿਤਉਠ
ਨਹਿ।ਤਬਦੋਨੋਂਦੋਇਬ੍ਰਿਤਕੇਬੀਚਮੇਜੋਬ੍ਰਿਤਕੇਅਭਾਵਰੂਪ

ਕਾਸਤੇਸੋਤੇਸ੍ਵਸ੍ਵਰੂਪੇਭਾਸੇਹੈ।ਅਰਬ੍ਰਿਤਕੇਅੰਤਹੂੰਬ੍ਰਿਤਕੇ
ਨਾਸਰੂਪਕਾਸਤੇਸ੍ਵਸ੍ਵਰੂਪੇਭਾਸੇਹੈ।ਸੋਸਾਖੀਜਾਨਲੇਬੋ।ਜੈਸੇ
ਧੂਪਮੇਬੈਠਕੇਜਪਕਰਤੇਜੋਪੁਰਖਤਾਕੇਹਾਥਮੈਫਿਰਤੀਜੋਸ
ਫਟਕਮਨਿਕੀਮਾਲਾਸੋਅਤਸ੍ਵਛਹੈ।ਤਾਤੇਸੂਰਜਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸ
ਤਾਕੇਦ੍ਵਾਰਾਹਰਭੀਤਰਚਹੂੰਓਰਫੈਲਜਾਇਕਰਭਾਸੇਹੈ।ਮਨਿਮਨਿ
ਕੇਆਦਿਮੈਮਨਿਮਨਿਕੇਅੰਤਮੈਮਨਮਨਕੇਸੰਧਮੈਸ੍ਵਸ੍ਵਰੂ
ਪੇਭਾਸੇਹੈ।ਅਰਮਨਮਨਪ੍ਰਤਪ੍ਰਕਾਸਕਰੂਪਕਰਿਕੈਅਨੁਗਤ
ਭਾਸੇਹੈ।ਅਰਆਵਨਾਜਾਵਨਾਰੂਪਮਨਿਆਂਕੀਦਿਰੂਆ
ਜਾਪ੍ਰਕਾਸ੍ਵਤੁਭਾਸੇਹੈ।ਸੋਪ੍ਰਕਾਸਆਪਆਵਣਜਾਵਣਰੂਪਾਦਿ
ਰੂਪਤਾਕੂੰਨਹਿਪਾਵੈਹੈ।ਕੇਵਲਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਰੂਪਤਭੂਜੋਸੋਤੇਮਨਿਆ

ਰੀਦਿਕੂਜਾਸਹਤਮਣਿਆਭੂੰਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।ਤੈਸੇਸਾਖੀਕੇਦਿਖੇਬੁ
ਪਾਧ੍ਰਿਤਕੀਪਬਿਪਰਾਉਤਪਨਹੋਤੀਦ੍ਰਿਤੜੀਨਾਸਕੂਪਾਵਤੀਕ
ਸੇਹੈ।ਅਰਸੇਸਾਖੀਧ੍ਰਿਤਕੇਸਾਬਉਤਪਤਨਾਸਕੂਨਹੀਪਾਵੇ
ਹੈਤਾਤੇਸਾਖੀਅਵਿਕ੍ਰਿਸਪ੍ਰਕਾਸਏਕਰਸਸਦਾਏਕਸੇਹੈਭਾਸੇ
ਹੈ।੧੨।।ਕਬਿਤਾ।ਫੇਰਔਰਸੂਕ੍ਰਕਵਿਕੇਸਾਖੀਕੂੰਲਖਾਵੈਹੈ।
ਕਬਿਤਾ।ਮਜਾਲਮਾਹਿਸੂਆਵਤਹੈਜਾਵਤਰੈਵਾਰਜੈਸੇਵਾਜ
ਪ੍ਰਕਾਸਮਾਹਿਪ੍ਰਛਖਏਖਾਤਹੈ।ਵਾਜਪ੍ਰਕਾਸਏਕਸਾਧਨ
ਬਿਨਾਪ੍ਰਕਾਸੇਤਰਵਾਰਕੇਸਾਥਨਾਹਿਆਵਤਨਜਾਤਹੈ।ਸ
ਖੀਕੇਪ੍ਰਕਾਸਮਾਹਿਕਾਰਨਵਿਆਪਾਰਫਲਸਹਿਤਸਰਬਛ
ਸੇਤੈਸੇਬੁਧਹੂਕੇਬਾਤਹੈ।ਸੁਧਸੇਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਆਦਿਕੇਏਕ

ਰਸਨਿਤ੍ਯਚਿਦ੍ਰੂਪਸਰਬਸਾਖੀਸੋਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਹੈ॥ਟੀਕਾ॥ਸੂ
ਰਜਕੇਪ੍ਰਕਾਸਮੈਂਮ੍ਰਜਾਨਅਨਾਹਿਸੂੰਨਿਕਸਤੀਅਰਬਾਹਰਜਾਤੀ
ਤਰਦ੍ਵਾਰਾ॥ਜੈਸੇਸੌਐਂਗੁਲਲੋਦੋਜਐਂਗੁਲਾਨਿਕਸੀਬਿਲਸਤ
ਨਿਕਸੀ॥ਐਸੀਸੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਸਹਿਤਪ੍ਰਤ੍ਯਖਦੇਖਾਤਹੈ॥ਅਰਸੂਰ
ਜਕੇਪ੍ਰਕਾਸਹੈਸੋਏਕਰਸਵ੍ਯਾਪਾਰਬਿਨਾਸ੍ਵਰੂਪਸੂੰਹਿਤਰ
ਦ੍ਵਾਰਰੂਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ॥ਤਰਦ੍ਵਾਰਕੇਸਾਬਾਆਪਆਦੇਜਾਂਦੇਨ
ਹਿਹੈ॥ਤੈਸੇਸਾਖੀਪ੍ਰਕਾਸਮੈਕਾਰਨਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰੈਮਨਕਰਬੰ
ਵ੍ਯਾਪਾਰਸੰਕਲਪਾਦਿ॥ਅਰਫਲਨਿਸ੍ਤੈਇਨਸਰਬਸ
੩ ਹੰਸੂਖਰੂਪਕੋ॥ਗ੍ਯਾਤਸ੍ਵਰੂਪੇਪ੍ਰਤ੍ਯਖਭਾਸੇਹੈ॥ਸੋਸਾਖੀਕੈਸੇ
ਹੈਸੁਪਨੇਰੂਪਕੋਦੇਖਸੂਖਸ਼ਤਨਾਹਿਹੈਫੇਰਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਹੈ॥ਸੁ

ਸ੍ਰੀ

125

ਪ੍ਰਜੈਸੇਆਪਾਂਸਿਧੀਕੇਲੀਏਸਾਖੀਕੀਅਪੇਖ੍ਯਾਕਰੇਹੈ॥ਤੈਸੇ
ਸਾਖੀਆਪਕੇਪ੍ਰਕਾਸਕੇਲੀਏਔਰਕੀਚ੍ਹਾਨਹੀਕਰੈਹੈ॥ਬੁ
ਧਜੈਸੇਆਪਕੋਵਿਖੇਕੂਬ੍ਰਿਤਰੂਪਵਿਕ੍ਰਆਪਾਜਕੈਵਿਖੈਕਰੇਹੈ
ਤੈਸੇਸਾਖੀਬੁਧਕੂੰਵਿਕ੍ਰਆਪਾਜਕੈਵਿਖੈਨਹੀਕਰੈਹੈਂ॥ਜਾਸੂਅ
ਵਿਕ੍ਰੈਹੈਤਾਸੂਏਕਰਸਹੈ॥ਨਿਤਚਿਦ੍ਰੂਪਹੈ॥ਬੁਧਵਾਸਿਸ੍ਟਹੈਤਿਨ
ਸੂਵਿਲਖਣਹੈ॥ਐਸੇਸੁਧਾਦਪੰਚਵਸੇਖਣਯੁਕ੍ਤੁਜੋਹੈਤੈਤ
ਸੋਸਰਬਕਾਸਾਖੀ॥ਸੂਰਜਕੀਨਾਈਪ੍ਰਸਿਧਹੈ॥੧੩॥ਪੀਛੇ
ਸਰਬਸਾਖ੍ਯਤ੍ਵਕਹਜੈਸੇਈਨਿਰੂਪਣਕਰੈਹੈ॥ਕਾਧੇਤਾ॥ਵਿਖੈ
ਜੈਸੇ॥ਦ੍ਰਿਸ੍ਜਤੈਸੋਬ੍ਰਿਤੀਬ੍ਰਿਤੀਆਨਾਦ੍ਰਿਸ੍ਜਜਾਕੇਤੇਪ੍ਰਕਾਸਸੇਏ
ਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਬ੍ਰਪਜਾਣੀਜੋ॥ਗਤ੍ਰਿਪੁਟੀਕੇਆਦਿਅੰਤਬਿਸ੍ਨਾਨਮਧਸਾਖੀ

ਤਤੇਲਆਦਿਕਹੈ॥

ਰੂਪਤ੍ਰਿਪਈਕੇਅੰਤਮੈਂਅਦ੍ਵੈਬ੍ਰਹਮਜਾਨਿਜੋ।ਜੈਸੇਈਯਾਸਰੀਰ
ਮਾਹਿਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਸ੍ਵਰੂਪਏਕਰੂਪਸੋਈਸਰਬਦੇਹਮਾਹਿਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਏਕਰ
ਸਜਾਨਿਜੋ।ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਤਾਕੇਭੇਦਮੈਂਪ੍ਰਮਾਣਨਾਹਿਐਸੇਹੀਵਿਚ
ਰਕਰਭੇਦਭ੍ਰਮਭਾਨਿਜੋ।੧੪।ਟੀਕਾ।ਜੈਸੇਘਟਾਦਿਵਿਖੈਦ੍ਰਿ
ਸ਼੍ਟਾਹੈ।ਤੈਸੇਘਟਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਅਰਬ੍ਰਿਤਕੇਆਭਾਸਬ੍ਰਹਮਸੋਭੀਯ
ਦ੍ਯਪਿਚਿਦਾਭਾਸਕਰਬ੍ਯਾਪਤਹੈ।ਤਾਤੇਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਸਾਖੀਭਿੰਨਹੈ
।ਤਥਾਪਿਉਤਪਤਆਦਿਮਤਕਾਵਿਵੈਸਾਖੀਰੂਪਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਕੀਦ੍ਰਿਸ
ਟਨਹੀਂਹੈ।ਸੋਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਕੈਸਾਹੈ।ਜੋਜਾਤ੍ਰਿਪਟੀਕੇਸਫੁਰਣਰੂਪਅਨ
ਭਵਹੈਸੋਈਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਜਾਨਿਜੋ।ਤ੍ਰਿਪਟੀਭ੍ਰਮਕਾਲਕੇਵਿਖੈਅਦ੍ਵੈ
ਰਸੋਤ੍ਰਿਪਟੀਵਰਤਤੀਹੈ।ਐਸੇਜੋਸਾਖੀਰੂਪਤਾਕਰਵਿਵੈਤ੍ਰਿਪੁਟੀ

ਕੋਪ੍ਰਕਾਸੈਹੈ॥ਤ੍ਰਿਪੁਟੀਕੇਅੰਤਭਏਤੇਅਦ੍ਵੈਪਰਬ੍ਰਹਮਜੋਅਦ੍ਵੈਸੇਖਰਹੇ
ਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਜਗਤਮੈਨਿਰਅੰਸਦ੍ਰਿਪਨਾਸਹਿਰੇਕ੍ਯੋਂਹੈ॥ਐਸੇਜੋਸਫੁ
ਰਣਹੈਸੋਈਬ੍ਰਹਮਾਜਾਸਰੀਰਮੈਸਰਬਬ੍ਯਾਪਤਕੋਬ੍ਰਹਮਾਸੁਯਏਕ
ਰੂਪਾਜੋਨਿਸ਼੍ਚੈਕੀਜੇਸੋਈਸਰਬਸਾਖੀਰਜੋਗਾਮਦੇਹਮੈਸੁਯਏ
ਕਸ੍ਪ੍ਰਕਾਸਬ੍ਰਹਮਾਨਿਸ਼੍ਚੈਕਰਿਜੇ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਬ੍ਰਹਮਾਕੇਭੇਦਕੋਗ੍ਰਹਣਕਰ
ਈਪ੍ਰਮਾਣਤੇਰੂਪਨਨਾਹਿਹੋਤਹੈ॥ਕੈਸੇਜੋਪ੍ਰਮਾਣਬ੍ਰਹਮਾਕੋਗ੍ਰ
ਹਣਕਰੇਸੋਈਬ੍ਰਹਮਾਕੇਭੇਦਕੋਗ੍ਰਹਣਕਰੈਹੈ॥ਸੋਬ੍ਰਹਮਾਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸ
ਹੈਤਾਤੇਪ੍ਰਤ੍ਯਕ੍ਸ਼ਾਦਿਪ੍ਰਮਾਣਕੋਵਿਖੈਨਾਹਿ॥ਤਥਬ੍ਰਹਮਾਕੇਭੇਦ
ਭੀਪ੍ਰਤ੍ਯਕ੍ਸ਼ਾਦਿਕੇਵਿਖੈਨਾਹਿ॥ਅਰੁਬ੍ਰਹਮਾਕੀਜੋਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਹੈਸੋ
ਤੋਬ੍ਰਹਮਾਸੁਅੰਤਕੂਵਿਖੈਕਰੈਹੈ॥ਬ੍ਰਹਮਾਕੂਵਿਖੈਨਹੀਕਰੈਹੈ॥ਅ

ਰਜੋਦ੍ਰਸਟਾਕੂੰਵਿਖੈਕਰੈਤੌਂਆਤਮਾਨੈਦੋਖਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਹੈ॥ਐਸੇਪ੍ਰ
ਤਖਜਾਹਿਰਹੈਸੋਦ੍ਰਸਟਾਕੋਕਛੁੰਦਗ੍ਰਹਿਣਨਾਹਿਕਰੈਹੈ॥ਐਸੌਠਕੇਈਭੇਦ
ਤ੍ਰੀ
ਕੇਸਾਧਕੈਹੈਨਾਹਿ॥ਐਸੇਵਿਚਾਰਕਰਿਕੈਦ੍ਰਸਟਾਕੇਵਿਖੈਤੇਦਖ੍ਰਮ
ਹੈਸੋਦੂਰਿਕਰਿਜੇਹੈ॥੧੫॥ਪੂਰਬਪਖ॥ਦ੍ਰਸਟਾਏਕਹੁਏਤੇਸਰ
ਬਦੇਹਕੇਸੁਖਦੁਖਕਾਸਰਬਤ੍ਰਅਨੁਸੰਧਾਨਹੁਜੋਚਾਹਿਜੇ॥ਸੋਤੋਨ
ਹੀਹੋਤਹੈ॥ਤਾਤੇਸੁਖਾਦਿਕਕੀਵ੍ਯਵਸਥਾਮਰਜਾਦਾਕਰਿਕੈਦ੍ਰਸ
ਟੇਭੇਦਪ੍ਰਸਿਧਹੈ॥ਐਸੇਪੂਰਬਪਖਕਰੈਹੈ॥ਪੂਰਬਪਖ॥ਕਾਥੇਤ
ਸਰਬਦੇਹਮਾਹਿਜਬਦ੍ਰਸਟਾਏਕਰੂਪਤਬਸਰਬਕੇਜੋਸੁਖਦੁਖ
ਜਾਸੈਕਿਯੋਨਭਾਸਹਿ॥ਉਤ੍ਰ॥ਦ੍ਰਿਛੇਦਰਕੰਦੇਹਬੁਧਪਤੇਦਕਰਭੁਜੇਸੋ
ਈਤਦਵ੍ਰਿਛਿਨਮਾਹਿਭੁਾਸੇਅਨਸਭੈਨਕਾਸਹਿ॥ਪਾਦਕੇਜੋਦੁਖ

੬੫
ਭੈ

ਸੁਖਅਨਦਮੈਨਥ੍ਰਾਮੈਤਾਤੈਸਰੀਰਾਦ੍ਰਿਛਿਨਮਾਂਹਿਬੁਧਿਦਨਪ੍ਰਕਾਸਹਿ
॥੧੫॥ਟੀਕਾ॥ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ॥ਸਰਬਦੇਹਮੈਜਥਾਵ੍ਰਿਸ੍ਰਾ॥ਅਧਿਸਾਨਾਦਿ
ਵਿਸੇਖਣਸ੍ਰਨੁਏਕਹੈ॥ਤਬਸਰਬਦੇਹਮੈਭੁਏਜੋਸੁਖਾਦਿਕਤੇਬਾਕ
ਮਾਦਿਵਿਕਾਰਇਛਾਦਿ॥ਕ੍ਰਿਯਾਖਟਪਦਾਰਥਜਾਨਕੈਸੇਸਰਬਜਾਦੇ
ਹਮੈਹਨੇਜੋਸਾਖੀਤਾਕੇਪ੍ਰਕਾਸਮੈਭਾਸਜਾਤਹਿਜੋ॥ਕਹੇਕੇਜਾਦੇਹ
ਮੈਅਰਸਰਬਦੇਹਮੈਸਾਖੀਏਕਹੈ॥ਤਾਤੈਜਾਦੇਹਮੈਭੁਏਜੋਸੁਖਾ
ਦਿਸੋਸਾਖੀਜੈਸੇਭ੍ਰਾਸੇਹੈ॥ਵੈਸੇਸਰਬਦੇਹਮੈਭੁਏਜੋਸੁਖਾਦਿਸੋਭਿ
ਸਾਖੀਮੈਭਾਸਜਾਤਹਿਜੋ॥ਜੈਜਹਾਭਾਸੇਹੈਤੋਸਰਬਸਾਖੀਕੇਮਾਹਿ
ਭਾਸੇਹੈਇਨਮੈਸੀਦੇਹਕਹਾਹੈ॥ਜਬਏਕਸਾਖੀਕੇਵਿਖੈਭਾਸੇਹੈ
ਤਬਅਨਸੀਯਾਨਭੋਜੇਚਹਿਜੋ॥ਜੈਸੇਯੇਭੀਆਪਕੀਯੇਵਾਸਿਧਕ

ਰਕੈ ਅਨੇਕ ਦੇਹ ਧਾਰਨ ਕਰਤੈ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਘਟ ਦੇਹ ਕਾ ਸੁਖਾਦਿਕ ਕਰੇ
ਭੀ ਅਨਸੰਧਾਨ ਕਰਤੈ ਹੈ। ਐਸੇ ਜਾ ਦੇਹ ਮੈ ਸਰਬ ਘਟ ਦੇਹ ਕਾ ਸੁਖਾਦ
ਕਕੋ ਅਨਸੰਧਾਨ ਹੁਆ ਚਹਿਏ ਸੋ ਤੋ ਹੋਤ ਨਾਹਿ। ਤਾਤੇ ਸਾਖੀ ਏਕ ਨਾਹਿ
।ਉਤ੍ਰ। ਜਦ੍ਯਪਿ ਦ੍ਰਸਟਾ ਏਕ ਹੈ ਸਰਬ ਘਟ ਦੇਹ ਮੈ ਰਹਿਤੋ। ਤਥਾਪਿ ਸ
ਰਬੋਂ ਕਾ ਸੁਖਾਦ ਸਰਬ ਘਟ ਦ੍ਰਸਟਾ ਮੈ ਨਹੀ ਭਾਸਤੈ ਹੈ। ਤਹਾਂ ਜੋ ਕਾਰਣ ਹੈ
।ਕਹਤੈ ਹੈ। ਕਿ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਕੀ ਨਾਈ ਦੁਖਾਦ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਦ੍ਰਸਟਾ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂ
ਪ ਕੇ ਧਰਮ ਹੋਤੇ ਤੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਸਟਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸਰਬ ਘਟ ਸਾਚਿ
ਦਾਨੰਦ ਕੀ ਨਾਈ ਸਰਬ ਘਟ ਦੁਖਾਦ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਘਟ ਦ੍ਰਸਟਾ ਮੈ ਭਾਸਤੋ।
ਸੋ ਜੇ ਦੁਖਾਦ ਦ੍ਰਸਟਾ ਕੇ ਧਰਮ ਨਾਹਿ। ਕਿਓਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ ਜ ਬੁਧ ਆਦਿਕ
ਕੇ ਧਰਮ ਹੈਂ ਤਾਤੇ ਜੋ ਸੁਖ ਦੁਖਾਦਿ ਜਾ ਬੁਧ ਆਦਿਕ ਕੇ ਵਿਖੇ ਭਏ।

ਸੋਸੁਖਦੁਖਾਦਿਤਾਬੁਧਗੀਕੇਵਿਖੇਰਹੇਜੋਸੋਤੋ।ਤਦ੍ਵਹਿੰਨਸਾ
ਖੀਪ੍ਰਕਾਸਮੈਰਿਹਤਾਸੋ।ਪਰੰਤਅਤਕ੍ਰਬੁਧਜਾਦਿਕੈ(ਮੈ)ਜੋਜੋਸੁਖਦੁ
ਖਾਦਿਸੋਅਤਕ੍ਰਬੁਧਜਾਦਕਮੈਜਾਣਇਕਰ।ਅਤਕ੍ਰਬੁਧਜਾਦਿਕ
ਵਹਿੰਨਸਾਖੀਪ੍ਰਕਾਸਮੈਨਭਾਸੇ।ਜੋਦੁਖਾਦਪਰਮਕੀਮ੍ਰਜਾਦ
ਹੈ।ਜੈਸੇਜੋਬੂਧਾਦਿਗੁਣਜਾਘਟਾਦਕਕੇਸਾਥਕਹੇਸੋਬੂਧਾਦਬੁ
ਣਤਾਘਟਮੈਰਹੇਥਕੋ।ਤਾਘਟਾਦਵਹਿੰਨਪ੍ਰਕਾਸਮੈਰਿਹਤਾਸੋ॥
ਪਣਪ੍ਰਕਾਸਕਕਾਏਕਦ੍ਰਕਰਕੈਘਟਕੇਬੂਧਪਟਮੈਜਾਣਇਕਰਪਟ
ਵਹਿੰਨਪ੍ਰਕਾਸਮੈਭਾਸੈਐਸੈਸੋਨਹੀਦੇਖ੍ਯੋਜੋਹੈ।ਤਾਤੇਸਰਬਧਰੋਹ
ਮੈਦ੍ਰਸਾਏਕਥਕੇਧੂਅਦਛੇਦਕਯੁਧਕੇਭੇਦਕਰਿਕੈਹਿਸੁਖਾਦਿ
ਵਜਦ੍ਰਸਾਕੀਸਿਧੋਹੋਤਹੈ।ਜਾਂਤੇਦ੍ਰਸਾਮੈਭੇਦਕਲਪਨਾਕਰਣੀ

ਸੋਉਹਤਨਾਹਿ।ਅਰਜੈਸੇਜੀਕਉਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਦੀਏਜਿਸੇਈਰਾਉਰ
ਤਨਾਹਿਹੈ।ਕ੍ਰੋਜੈਸੇਜੀਗੀਜੈਹੈਸੋਬ੍ਰਹਮਦ੍ਰਿਸਟਿਨਜੀਵਦ੍ਰਿਸਟੈਤੰਨਾਹੀ।
ਸੋਆਪਕੀਇਛਾਕਰਿਕੈਅਨੇਕਦੇਹਧਰੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਜਥਾਪਦੇ
ਹਅਨੇਕਹੈਤਥਾਪਿਜੈਸੇਜੀਕੀਮੁਖਉਪਾਧਬ੍ਰਹਮਏਕਹੈ।ਤਾਸੂੰਤਾਮੇ
ਹੀਸਰਬਦੁਖਾਦਿਭ੍ਰਜਾਹੈ।ਅਰਸੋਈਅਨਸੰਧਾਨਕਰਹੈ।ਅਰਏ
ਹਤੈਦੇਹਕੇਦੂਭੇਦਹੈ।ਅਰਬ੍ਰਹਮਕੇਦੂਭੇਦਹੈ।ਤਾਤੇਐਰਬ੍ਰਹਮਮੈਭ
ਏਜੈਸੁਖਾਦਿਤਿਨੁਕੇਐਰਬ੍ਰਹਮਮੇਅਨਸੰਧਾਨਸਜੁਕਨਾਹਿ।
ਅਧਦ੍ਰਿੜਕਾਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਕਰਿਕੈਦੂਸਰਾਕੇਅੰਤਰਸਾਧੇਹੈਏਕਸਰੀ
ਰਮੈ।ਤੈਦੂਸਰਾਕੂੰਡੂੰਭੀਏਕਹੀਮਾਨੇਹੈਸੋਏਕਸਰੀਰਮੈਦੂਸਰਾਏਕ
ਝਖਕੇਦੂਾਪਰਗਮੈਲਾਗਜੈਸੇਕਾਂਟੇਤਾਕਾਂਟੇਕਾਦੁਖਕੇਪਰਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਨ

ਮਾਹਿਮੇਰੇਪਗਮੈਦੂਖੁਹੈ।ਐਸੋਅਨਭੁਵੁਹੋਤਹੈ।ਪਨਸਿਰਵਾਵਿਖੈ
ਨਮੈਪਗਕੇਦੁਖਕੋਅਨਭੁਵੁਨਹੀਹੋਤਹੈ।ਅਰਸਿਰਲਗਾਕੋਜੋ
ਚੰਦਨਤਾ।ਚੰਦਨਕੇਸੁਖਕਾ।ਸਿਰਵਿਖੈਨਮੈਪ੍ਰਭਾਸੇਹੈ।ਪਗਾਵਿਖੈਨ
ਮੈਨਾਪ੍ਰਭਾਸੇਹੈ।ਤਾਤੇਕਹਾਂਸਰੀਰਾਵਿਖੈਨਮੇਭੇਦਹੋਤਹੈ।ਇ
ਤਨੇਸਰੀਰਾਵਾਵਿਖੈਨਮੇਭੇਦਹੋਤਹੈ।ਇਤਨੇਸਰੀਰਾਵਿਖੈਨ
ਏਕਦ੍ਰਸੰਟਾਕਾਸ੍ਰੂਪਮੈਭੇਦਨਾਹਿ।ਐਸੇਸਰਬਸਰੀਰਮੇ
ਦ੍ਰਸਾਕਾਏਕਤ੍ਵਸਤੇਦੂਆਵਿਛੇਦਕਰਬੁਧਜਾਦਿਕਕਾਭੇਦਕਾਰਿ
ਸੁਖਾਦਿਭੇਦਸਭਾਸਿਧਹੋਇਜਬੀਤਾਤੇਸੁਖਾਦਿਭੇਦਸਭਾਕੀਸਿ
ਧਕੇਲੀਏਦ੍ਰਸਾਮੈਭੇਦਕਲਪਨਾਕਰਨੀ।੧੫।ਫੇਰਸਰਬਦੇਹਾਮੈ
ਦ੍ਰਸਾਕੋਏਕਤ੍ਵਸਾਧਤਾਸਤਾਦ੍ਰਸਾਕੋਬ੍ਰਹਮਸੂਅਭੇਦਦਿਖਾਵੈਹੈ।

ਕਬਿਤੁ॥ਜੈਸੇਅੰਡਜਦੇਹਪ੍ਰਕਾਰਬ੍ਰਪਭੂਪ੍ਰਕਾਸਕਹੂੰਤੈਸੇਜੀਵਦੇਹਾਕ
ਰਬ੍ਰਪਭੂਪ੍ਰਕਾਸਹੂੰ॥ਜੈਸੇਅੰਨਦੇਹਉਕੇਸੁਖਦੁਖਸੇਸੂਹੂਰਤੈਸੇਸ੍
ਜੀਵਦੇਹਦੁਖਨਾਹਿਸੇਵੇਪਾਸਹੂੰ॥ਜੈਸੇਸ੍ਜੀਵਦੇਹਮਾਂਹਿਸਰਬਭੂਪ੍ਰਕ
ਸਕਹੂੰਤੈਸੇਸਰਬਦੇਹਮਾਂਹਿਸਰਬਭੂੰਚਕਾਸਹੂੰ॥ਤਾਤੈਸਰਬਸਾਖ
ਏਕਅਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਤ੍ਯਗਾਤ੍ਮਅਯੋਂਭੇਦਸੋਕਾਪ੍ਰਕੇਨਾਹਿਅਵਕਾਸਹੂੰ॥੧
੬॥ਟੀਕਾ॥ਅੰਡਜਕੀਜੋਦੇਹਤਾਦੇਹਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਕੋਜੈਸੇਦ੍ਰਸਟਾਸੇਭੂ
ਤਾਤੇਤਾਦੇਹਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਕੇਵਿਖੇਜੋਅੰਡਜਦੇਹਸੋਸੇਵੀਰਾਦ੍ਰਿਸਟਾਹੈ॥
ਤਾਤੇਤਾਕੇਸੁਖਦੁਖਕੀਪ੍ਰਾਪਤਕੋਸੇਵੇਪ੍ਰਸੰਗਨਾਹਿਜਾਹਿਪ੍ਰਸਿਧਹੈ॥
ਤੈਸੇਅਵਿਦ੍ਯਾਜਨਦ੍ਰਸਟਾਸੋਆਪਕੋਮਾਨਤਜੋਜੋਦੇਹਾਂਦੇਹਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਕੋਦ੍ਰ
ਸੋਦ੍ਰਸਟਾਹੂੰ॥ਅਰਸੁਦੇਹਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਕੋਵਿਖੇਜੋਦੇਹਸੋਭੀਸੇਵੇਦ੍ਰਿਸ

ਹੈ।ਤਾਤੇਦ੍ਰਿਸ੍ਯਭੂਤਜੋਦੇਹਕੇਸੁਖਦੁਖਸੋਭੀਮੈਦ੍ਰਿਸਟਾਸੂੰਦੂਰਹੈਹੈ।ਦ੍ਰਿ
ਸਟਾਵਿਕਾਰਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਂਕੂੰਸਪਰਸਨਹਿਕਰਤੇਹੈਂ।ਜੈਸੇਨਿਜਾਣਿਆਂਇੰਦ੍ਰਜਾਦ
ਕਹੈਤੀਜਾਣਲੇਲੋ।ਅਥਜੈਸੇਅੰਨਜਦੇਹਕਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਭੂਤਾਂਦ੍ਰਿਸਾਂਤ
ਕਰਿਕੈਸ੍ਵਦੇਹਾਦਿਦ੍ਰਿਸਾਦਿਕਾਰਕੇਦ੍ਰਿਸਾਕੇਵਿਖੇਅਭਾਵਦਿਖਾ
ਯੋ।ਤੈਸੇਸ੍ਵਦੇਹਮੈਸਰਬਸੀਧਾਤਕਾਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਦ੍ਰਿਸਟਾਂਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਕਰ
ਕੈਸਰਬਦੇਹਮੈਸਾਖੀਕੋਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਰੂਪਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਜੈਸੇਆਪਕਾਦੇ
ਹਸੂਖਮਧਾਤਕੂੰਮੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ਹੂੰ।ਤੈਸੇਸਰਬਸ੍ਥਾਵਰਜੰਗਮਾਦਿਦੇਹਮੈ
ਸਰਬਇੰਦ੍ਰੀਆਦਿਸੀਧਾਤਕੂੰਮੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ਹੂੰ।ਤਾਤੇਸਰਬਸਾਖੀਮੈ
ਏਕਹੂੰਸਜਾਤੀਯਵਿਜਾਤੀਯਸ੍ਵਗਤਭੇਦਰਹਿਤਹੂੰ।ਅਰਦ੍ਰਿਸ੍ਯ
ਰਥਤਿਏਕਨਿਰੂਪਣਕੀਓ।ਤਾਤੇਸਜਾਤੀਭੇਦਨਾਹਿ।ਸ੍ਵਤੋਂਦ੍ਰਿਸ

ਸਜਾਤੀਸੂੰ

ਸੂਦ੍ਵਿਜਾਤੀਯਾਦ੍ਰਿਸਜਾਭਿੰਨਭਿੰਨਹੋਤਾਹਿਸੂੰਅਸਤਹੈ।ਤਾਤੈਂਤਕੇ
ਰੀਓਭੇਦਭੀਅਸਤ।ਯਾਤੇਦ੍ਵਿਜਾਤੀਭੇਦਭੀਨਾਹਿ।ਸਾਖੀਸੋਹ
ਦ੍ਵੈਦ੍ਵੈਹੋਤਾਂਤੈਂਸ੍ਵਗਤਭੇਦਭੀਨਾਹਿ।ਐਸੇਭੇਦਸੂਨਜੋਹੋਤਾਹਿਸੂ
ਅਦ੍ਵੈਤ।ਐਸੋਜੋਪ੍ਰਤ੍ਯਗਾਤਮਾਸੋਈਬ੍ਰਹਮ।ਕ੍ਯੋਂਕਿਏਕਅਦ੍ਵੈਤਜੋ
ਕੀਬ੍ਰਹਮਕੋਲਖ੍ਯਣਹੈ।ਤਾਤੈਂਸਜਾਤੀਯਈਸ੍ਵਗਤਭੇਦਕੀਭੀਸੀਕਾਕੇ
ਅਦ੍ਵਕਾਸਨਾਹਿ।੧੬।ਅਥਪ੍ਰਾਣਬ੍ਰਿਤਕੋ।ਅਵਲੰਬਨਕਰਿਕੈ
ਸਾਖੀਕੋਅਨੁਸੰਧਾਨਨਿਰੂਪਣਕਰਤੇਹੈਂ।ਕਬਿਤ।ਐਸੇਪ੍ਰਾਣਬ੍ਰਿ
ਤਹੂੰਕੇਆਦਿਅੰਤਮਧਮਾਹਿਸਾਖੀਸੋਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਸਦਾਸੋਪ੍ਰਕਾਸ
ਹਿਅਪਾਨਕੇਅੰਤਭਏਜੋਪ੍ਰਾਣਕੇਨਉਦੇਭਏਜੋਤੌਲੌਹ੍ਰਿਦੇ ਦੇਸ ਮਾਹਿਸਾਖੀ
ਰੂਪਭਾਸਹਿ।ਪ੍ਰਾਣਕੇਤੋਅੰਤਭਏਜੋਅਪਾਨਕੇਉਦੇਨਾਹਿਤੌਲੌਵਾਯੁ

ਦੇਸਮਾਂਹਿਸਾਖੀਅਵਭਾਸਹਿ॥ਪ੍ਰਾਣਕੇਅਵਲੰਬਕਰਮਨਪੂਕੇ
ਸਿਰਕਰਜੋਰੀਸਦਾਆਤਮਾਕੂਐਸੇਹੀਉਪਾਸਹਿ॥੧੭॥ਟੀਕ
ਅਰਥਿਤ ॥ਜੈਸੇਵ੍ਰਿਖਜਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤਿਕੇਆਸ੍ਰੈਬੁਧ॥ਇਤਨੂੰਕੇਅਵਲੰਬਨਕਰ
ਕੈਸਾਖੀਕੋਵਿਚਾਰਕੀਜੋ॥ਐਸੇਪ੍ਰਾਂਣਕੀਬ੍ਰਿਤਿਜੋਸ੍ਵਾਸੋਸ੍ਵਾਸਰੂ
ਪਪ੍ਰਾਂਣਕੇਵ੍ਯਾਪਾਰ॥ਤਾਕੀਆਦਿਅੰਤਮਧਜਮੇਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਸੇ
ਸਾਖੀਅਵਭਾਸੇਹੈ॥ਸੋਈਦੇਖਣਾਹੈ॥ਅਪਾਨੋਤ॥ਅੰਤਰਹ੍ਰਿਦੈ
ਦੇਸਮਾਂਹਿਨਿਸ੍ਵਾਸਰੂਪਅਪਾਨਕੇਅੰਤਕੋਜੋ॥ਅਰਹ੍ਰਿਦੇਦੇਸਸੂੰ
ਉਸ੍ਵਾਸਰੂਪਪ੍ਰਾਣਕੇਉਦੇਨਾਹਿਕੋਜੋਹੈ॥ਤਿਲੋਹ੍ਰਿਦੇਦੇਸਮੇਂ॥ਸ੍ਰਬ੍ਰਹਮ
ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਸਾਖੀਸ੍ਵਰੂਪੇਭਾਸੇਹੈ॥ਐਸੇਨਾਸੂਸੂੰਲੇਕਰਵਾਦਸ
ਮੈਂ ਉਰਵਾਲਪ੍ਰਯੰਤਵ੍ਯਾਪਦੇਸਮੈਪ੍ਰਾਣਕੇਤੋਅੰਤਸਮਾਪਤਭਈ॥ਅਵ

ਪ੍ਰਦੇਸਸੂੰਅਪਾਨਕੂੰਉਦੇਨਾਹਿਭੁਜੋਹੈ।ਤੇਓਲੇਵਾਪ੍ਰਦੇਸਮੈਨਿਰ
ਵਿਕਲਪਸਾਖੀਭੁਾਸੇਹੈ।ਐਸੇਪ੍ਰਾਣਕੋਆਸ੍ਰੈਕਰਮਨਕੂੰਤਾਮੈਸਿ
ਤਰਕਕੈਜੋਬੀਜੋਹੈਸੋਐਸੇਆਤਮਾਕੋਅਨਸੰਧਾਨਕਰਤੇਹੈ।।੧੭
।।ਅਬਨਿਰਲੰਬਜੋਆਤਮਸਰੂਪਹੈਤਾਮੈਮਨਬਾਣੀਕੀਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤ
ਕੋਅਭਾਵਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਕਹਿਤਾਕਲਪਨਾਕੇਪਹਿਲੇਜੋਹੈ।ਆਦਿ
ਸਾਨਰੂਪਸੇਤੋਵਿਸੇਖਆਲੰਬਬਿਨਾਕਰਜੋਨਹਿਜਾਵੈਹੈ।ਤਾਮੈਬ੍ਰ
ਧਉਦੇਹੋਜਾਵਿਸੇਖਅਰੋਪਕਰੇਤਾਹਿਕੂੰਪ੍ਰਕਾਸੇਤਾਂਤੈਸਾਖੀਸੋਕਹ
ਵੈਹੈ।ਐਸੇਭਾਵਾਭਾਵਰੂਪਵਿਸੇਖਆਲੰਬਕਰਨਾਨਾਮਪਰ
ਵੈਦ ਵਾਹਿਕੂੰਧਤਾਵੈਹੈ।ਵਿਸੇਖਆਲੰਬਬਿਨਾਸ੍ਵਤਃਜੋਸਰੂਪ
ਤਾਤੈਰੂਪਸਹਿਤਬਲੀਸਕਬਜਾਜਾਫਿਰਆਵੈਹੈ।।੧੮।।ਟੀਕ

ਨਾਮਰੂਪ

।ਕਲਪਨਾਰੂਪਜਾਦਿਨਾਮਰੂਪਕੀਸਦਾਪ੍ਰਿਮਾਨਸਾਖ੍ਯੈਜੋਸੋਜਾਨ
ਤਾਕੇਪਹਿਲੇਜੋਆਧਿਸ੍ਟਾਨਰੂਪਹੈਤਾਮੈਕਛੂਵਿਸੇਖਰੂਪਕੋਆਰੋ
ਬਨੈਨਾਹੀ।ਤਾਤੈਨਾਮਭੀਨਹੀਪੂਰਬਉਤਰੈਹੈ।ਐਸੇਸਰੂਪਸੈਅਥ
ਅਨਿਰਵਚਨੀਯਹੈਤਤੈਪੂਰਬਸਰੂਪਉਰੇਹੈਜਕਰਜੋਜੋਵਿਸੇਖਰੂ
ਪਕੀਕਲਪਨਾਕਰੈਹੈ।ਤਬਤਬਤਾਕਲਪਨਾਕੂੰਸੋਆਧਿਸ੍ਟਾਨਪ੍ਰ
ਕਾਸੈਹੈ।ਤਾਤੈਸੋਈਸਾਖੀਐਸੋਨਾਮਕਹਾਵੈਹੈ।ਜੈਸੇਸਰੂਪਕ
ਲਪਨਾਰੂਪਸਾਖਜਕੋਅਵਲੋਕਨਕਰਕੇਸਾਖੀਨਾਮਕਹੇਜੋ।।
ਐਸੇਸਰਬਵਿਸੇਖਕੇਭ੍ਰਾਂਦਰੂਪਉਪਾਯਰੂਨਮਿਤਕਰਕੇਸਵਸੇ
ਖਕਹੇਹੈ।ਸਰਬਵਿਸੇਖੋਕੋਅਭਾਵਨਿਖੇਧਰੂਪਅਪਾਯਕੂਨਮਿਤ
ਕਰਕੇਨਿਰਵਸੇਖਕਹੇਹੈ।ਐਸੇਨਾਨਾਪ੍ਰਕਾਰਕੇਨਮਿਤਕਰਿਕੈਵਿਦਾਨੈ
ਨਾਨਾਪ੍ਰਕਾਰਕੇਨਾਮਧਰੇਹੈ

ਸੋਦ੍ਰਿਗਹੀਵਸਤੁਰੂਲਖਾਵੈਹੈ॥ਵਿਧਿਨਿਖੇਧਰੂਪਉਪਾਧਕੇਅਵਛਿ
ਨਬਿਨਾਸ੍ਵਰੂਪਵਿਕਜੋਸ੍ਵਰੂਪਹੈ॥ਤਾਂਸੈਮਨਬਾਣੀਕੇਪ੍ਰਵੇਸਕੋਅ
ਭਾਵਦ੍ਰਿਸ਼ਾਵੈਹੈ॥ਵਿਸੇਖਣੈ॥ਵਿਧਿਨਿਖੇਧਰੂਪਉਪਾਧਕੇਅਵਛੇ
ਦ੍ਰਬਿਨਾਸ੍ਵਰੂਪਵਿਕਜੋਸ੍ਵਰੂਪਹੈ॥ਤਾਂਸੈਮਨਬਾਣੀਕਾਪ੍ਰਵੇਸਨਾਹਿਹੈ
॥ਇਸਤਾਸ੍ਵਰੂਪਹੀਫਿਰਆਵੈਹੈ॥੧੯॥ਅਬਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਅਵਸ੍ਥਾ
ਸਹਿਤੁਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਪ੍ਰਪੰਚਕੋਅਨੈਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰੂਪਸੁਖੁਸੂੰਸੋਪਨਕਰ
ਕੈ॥ਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਕੇਬਾਧਕਰਆਦਿਸਸਆਤਮਾਕੋਬ੍ਰਹਮਸੂੰਅਭੇਦ
ਨਿਰੂਪਣਕਰਤੇਹੈਂਛੈਕਬਿਤਕਰਕੈ॥ਕਬਿਤ॥ਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚਸੋਤੋਸ੍ਵ
ਪਨਕੇਸਮਾਨਿਨਾਹਿਸ੍ਵਪਨਪ੍ਰਪੰਚਨਾਂਹਿਜਾਗ੍ਰਤਮੈਦੇਖੀਜੈ॥ਜਾਗ੍ਰ
ਸ੍ਵਪਨਦੋਊਸਖੋਪਤਿਸਮਾਨਿਨਾਂਹਿਤੈਸੇਸਖੋਪਤਨਾਹਿਦੋਨੂਸਮਾਨਿਪੇਖੀਦੈ

।ਐਸੇਜਹਿਪਰਮਾਰਥਅਭੁਚਾਰੀਸਿਖ੍ਯਾਸਰਬਤ੍ਰਤਾਂਮੈਂਅਨੁਗਤਏ
ਕਆਤਮਾਦ੍ਰਸੋਸਿਖ੍ਯੋ।ਅਨੈਦ੍ਰਯਤ੍ਰਿਕਕਰਜਾਲੋਜੋਸ੍ਵਰੂਪਤਾਕੂੰਨੂ
ਤਪੀਸ੍ਮਾਣਕਰਬਸ੍ਵਰੂਪਲੇਸਿਖ੍ਯੋ।੧੯।ਕਬਿਤ।ਜਾਗ੍ਰਤਆਦ
ਸਾਮਾਸਹਿਤਜਾਗ੍ਰਤਕੋਲੋਕੂੰਜੋਦ੍ਰਿਸ੍ਯਭ੍ਰਮਾਨੀਤਾਕੋਆਦਦੇਸਰਬ
ਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚਕੋਸ੍ਵਪਨਭੇਦਜਭਚਾਰਅਭਾਵਹੈ।ਤੈਸੇਸ੍ਵਪਨਸਾਗ
ਤੈਜਸਾਦਿਸਰਬਸ੍ਵਪਨਪ੍ਰਪੰਚਕੋਜਾਗ੍ਰਤਮੈਂਦ੍ਰਯਤ੍ਰਿਕਅਭਾਵਹੈ।
ਐਸੇਂਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਕੌਨੈਕੋਸਖੋਪਤਭੇਦ੍ਰਯਤ੍ਰਿਕਹੈ।ਤੈਸੇਪ੍ਰਾਗ
ਆਦਿਪ੍ਰਪੰਚਸਾਗਤਸਖੋਪਤਕੋਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਮੈਂਦ੍ਰਯਤ੍ਰਿਕਹੈ।ਐ
ਸੇਜਹਿਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਪਰਮਾਰਥਭਚਾਰਕੂੰਪਾਵੈਹੈ।ਤਾਤੇਜਹਿਸ
ਰਬਸਿਖ੍ਯਾਹੈ।ਅਰਜੋਆਤਮਾਜਾਗ੍ਰਤਮੈਂਸ੍ਵਪਨਕੇਅਭਾਵਰੂਪ

ਜਾਗ੍ਰਤਸਖੁਪਕੇ
ਪ੍ਰਪੰਚਸਾਗਤ

ਕਾਸਤੇਸਤੇਜਾਗ੍ਰਤਵਿਸ਼ਾਸਹਤਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚਕੂਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।
ਸੋਆਤਮਾਜਾਗ੍ਰਤੀਮਟੇਤੇਸ੍ਵਪਨਮੇਜਾਗ੍ਰਤਕੇਅਭਾਵਕੂਪ੍ਰਕਾਸਤੇ
ਸ੍ਵਪਨਪ੍ਰਪੰਚਕੇਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਾਕੇਸ੍ਵਪਨਮੈਅਨੈਹੈ।ਐ
ਸੇਜੋਆਤਮਾਸ੍ਵਪਨਮੈਸ੍ਵਪਨਸਹਤਸ੍ਵਪਨਪ੍ਰਪੰਚਕੂਪ੍ਰਕਾਸਤੇਹੋ
ਸੋਈਸ੍ਵਪਨਨਾਸਭਏਤੇਸ੍ਵਪਨਸਹਤਸ੍ਵਪਨਪ੍ਰਪੰਚਕੇਅਭਾਵਕੂ
ਪ੍ਰਕਾਸਤੇਸਤੇ।ਸਖੋਖੰਤਿਮੇਸਰਬਾਦਿਖੇਪਦੁਖਾਭਾਵਪਲਖਜਤਸੁ
ਖਾਨਿਦ੍ਰਾਕੂਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ।ਤਾਂਤੈਸਖੋਪਤਮੈਆਤਮਾਕੇਅਨੈਹੈ।ਐ
ਸੇਸਖੋਪਤਨਾਸਭਏਤੇਸੋਈਆਤਮਾਜਾਗ੍ਰਤਮੈਸਖੋਪਤਿਕੇਅਭਾਵਕੂੰ
ਪ੍ਰਕਾਸਤੇਸਤੇ।ਸਖੋਪਤਿਕੇਵਿਖੈਅਗਿਆਨਸੁਖਨਿਦ੍ਰਾਤਾਕੇਸੁਖਸ
ਹਿਸਾਪ੍ਰਨੇਨਕਿੰਚਤਵੇਦਖੀ।ਐਸੇਸਮਰਣਕਰੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਾ

ਕੇਜਾਗ੍ਰਤਮੈਂਅਨੈਂਹੈ॥ ਐਸੇਆਤਮਾਕੇਪੂਰਬਪੂਰਬਅਵਸਥਾਤੇ
ਉਤਰਉਤਰਅਵਸਥਾਮੈ ਅਨੈਭੁਏਸਤੇਹੂ॥ ਪੂਰਬੀਂਅਵਸਥਾਕਿਕੇ ਪਥ
ਆਤਮਾਕੇਸਾਖਿਆਨੈਂਨਹਿਹੋਤਹੈ॥ ਆਤਮਪਰਮਸਤਾਦਿਕੀਨਾਂਈ
ਅਨਬਾਤਿਨਹਿਹੈ॥ ਕਿੰਤੂੰਆਤਮਾਸੂੰਪੂਰਬਪੂਰਬਅਵਸਥਾਕੇਢਾਰੇ
ਕਰੈਹੈ॥ ਇਤਨੇਆਤਮਾਕੇਸਾਥਪੂਰਬਪੂਰਬਅਵਸਥਾਹੈ॥ ਸੋਉਤ੍ਰ
ਉਤ੍ਰਅਵਸਥਾਮੈਨਹਿਜਾਵੈਹੈ॥ ਕ੍ਯੋਂਕਿਪੀਛੈਰਹਿਜਾਇਹੈ॥ ਤਾਂਤੇਆ
ਤਮਾਸੂੰਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਦ੍ਵਾਰਾਇਕਤਭਈਤਬਮਿਥ੍ਯਾਭਈ॥ ਐਸੇਅਵ
ਸਥਾਕੇਅਭੂਮਾਂਨ੍ਰਿਸਾਦਿਅਰਅਵਸਥਾਕੇਪ੍ਰਪੰਚਸ੍ਰੂਪਤਾਦਿਸੋ
ਰੂਆਤਮਾਕੇਸ੍ਵਰੂਪਅਨੇਨਹੀਹੋਤਹੈ॥ ਆਤਮਾਸੂੰਦ੍ਵਾਰਾਕੁਹੈਤਾਂਤੇ
ਸੋਭੀਮਿਥਿਆ॥ ਅਰਆਤਮਾਹੈਸੋਸਰਬਅਵਸਥਾਸਹਿਤਸਰਬ

ਅਵਸਥਾਕੇਪ੍ਰਪੰਚਮੈਸਾਛਿਦਰੂਸਾਖ੍ਯਪ੍ਰਕਾਰਿਕੈਅਨੁਗਤਿਹੈ।ਤਾਤੇਸ
ਤ੍ਯਹੈ।ਅਰਏਕਹੈ।ਐਸੇਅਨ੍ਵੈਵ੍ਯਤਿਰੇਕਵਿਚਾਰਕਰਅਵਸਥਾਦਿਸ
ਰਬਪ੍ਰਪੰਚਕੋਬਾਧਿਕਰਿਕੈਸਤ੍ਯਏਕਆਤਮਾਕੋਨਿਸਚੈਕੀਯੋ।ਪੂਰਬਪ
ਖ।ਐਸੇਅਨ੍ਵੈਵ੍ਯਤਿਰੇਕਵਿਚਾਰਸੂੰਵ੍ਯਭਚਰਿਕੈਮਿਥ੍ਯਾਹੂਆਅਨੁਗਤਕੋ
ਸਤ੍ਯਵ੍ਯਭਿਚਹੋਤਨਾਹਿ।ਕੈਸੇਜੈਸੇਮਾਲਾਕੇਪੁਸ੍ਪਮੈਸੂਤਅਨੁਗਤਹੈ
।ਅਰਸੂੰਤਸੂੰਪੁਸ੍ਪਵ੍ਯਭਚਾਰੀਹੈ।ਅਰਪੁਸ੍ਪਪਰਸਪਰਵ੍ਯਭਚਾਰੀਹੈ
।ਤਥਾਪਿਮਿਥ੍ਯਾਨਾਹਿ।ਪੁਸ੍ਪਅਰਸੂਤਦੋਨੂੰਸਮਾਨਸਤ੍ਯਹੈ।ਤੈਸੇ
ਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਕੈਸੋਭੀਮਿਥ੍ਯਾਨਾਹਿ।ਆਤਮਾਕੀਨਾਈਸਤ੍ਯਹੈ।ਉ
ਤ੍ਰ।ਈਹਾਜੋਭ੍ਰਾਂਤਿਹੈ।ਜੈਸੇਸੁਕ੍ਤੀਮੈਸੁਕ੍ਤੀਕਾਅਗ੍ਯਾਨਜਨਿਤਰੂਪਕਰ
ਤੀਨਅਵਸਥਾਹੈ।ਰਜਤਭੋਡਲਅਰਕਾਚਾਦਿਅਵਸਥਾਸੋ।ਰੂਪਅਦ

ਜ੍ਞਾਕੋਵਿਖੈਰਜਤਾਦਿਦ੍ਰਸਤਤ:ਸੁਕ੍ਤਮੈਹੈਨਾਂਹਿ।ਤਥਾਪਿਭ੍ਰਮਕਰਕੈ
ਸੁਕ੍ਤਕਾਇੰਦ੍ਰਅੰਸਸੂਹੂੰਰਜਤਾਦਿ ਤਾਦਾਤਮੈਹੋਇਕੇਏਕਸਤਾਰੂਪਭ
ਸੈਹੈ।ਤਾਤੈਸਤ੍ਯਮਿਥ੍ਯਾਕੇਭੇਦਨਾਹਿਜਾਨ੍ਯੋਜਾਤਹੈ।ਸੋਤੁਏਕੋਹਿ
ਕੋਏਕਾਮਨੈਨ੍ਯਅਧ੍ਯਾਸਰੂਪਦ੍ਵੈਕਹੈ।ਤਾਂਦੋਨੂੰਅੰਸਾਂਮੈਜੋਅਨਬਾਤਸੋ
ਸਤ੍ਯਾ।ਅਰਜੋਦ੍ਵਿਭੁਚਾਰੀਸੋਮਿਥ੍ਯਾ।ਤਾਤੈਇੰਦ੍ਰਅੰਸਹੈਸੋਰਜ
ਤਾਦਿਤੀਨੋਅਵਸਥਾਮੈਅਨੁਗਤਹੈ।ਤਾਤੈਸਤ੍ਯਹੈ।ਅਰਰਜਤਾਦਿ
ਅੰਸਕੋਪਤਸਅਰਅਵਸਥਾਮੈਵ੍ਯਤ੍ਰੇਕਹੈ।ਅਰਤੀਨੂੰਅਵਸਥਾਮੈਅ
ਨੁਗਤਅੈਸੋਇੰਦ੍ਰਅੰਸਤਾਸੂਭਿਵ੍ਯਤ੍ਰੇਕਹੈ।ਤਾਤੈਰਜਤਾਦਿਕਅੰਸ
ਹੈਸੋਮਿਥ੍ਯਾਹੈਂ।ਐਸੇਆਤਮਾਕੋਵਿਖੈਹੂਆਤਮਾਕੇਅਰਜਗ
ਜਿਨ੍ਹੂੰਪੂਰਬਪੂਰਬਭ੍ਰਮਅੰਸਕਾਰਸੂੰਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਤੀਨਅਵਸਥਾ
੩

ਆਤਮਾਸੂੰਛਾਦਾਤਮਹੂਈਵਰਤੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਸਦੈਵਹੀਸੋਕੋਭੇਦਨਾਹਿ ਸ੍ਵੈ
ਭ੍ਰਮਸੇਹੈ।ਸੋਅਨ੍ਵੈਵ੍ਯਤਿਰੇਕਕਾਵਿਚਾਰਕਰਕੇਸਦਾਸਦਕੋਭੇਦਨਿ
ਸ੍ਚੈਕਰਣੋ।ਸੋਅਨ੍ਵੈਵ੍ਯਤਿਰੇਕਜਾਕਾਬਿਤਮੈਦੇਖਾਵੈਹੈ।ਜਾਗ੍ਰਤਅਰ
ਸਤਾਸਹਿਤਜਾਗ੍ਰਤਕੇਪ੍ਰਪੰਚਕਹਿਜੇਭੋਗਤਾਦਿਨਵਪੂਕਾਰਕੇਸੋਸ੍
ਪਨਮੈਵ੍ਯਭਿਚਾਰਰੂਪਾਵੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਸ੍ਵਪਨਮੈਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚਕੋ
ਵ੍ਯਤਿਰੇਕਹੈ।ਅਰਜਾਗ੍ਰਤਕੇਦ੍ਰਸਾਆਤਮਾਕੋਸ੍ਵਪਨਕੇਦ੍ਰਸਾਭੂ
ਪਕਰਕੇਸ੍ਵਪਨਮੈਅਨ੍ਵੈਹੈ।ਅਰਦ੍ਰਸਾਕੋਅਨ੍ਵੈਸ੍ਵਪਨਮੈਭੁਏਸ
ਤੇਹੂੰਦ੍ਰਸਾਕੇਸਾਖਿਜਾਗ੍ਰਤਅਨ੍ਵੈਨਭਈ।ਦ੍ਰਸਾਸੂਖਿਆਤਿਰੇਕਭਈ
ਤਾਂਤੇਆਤਮਾਮੈਹੂਜਾਗ੍ਰਤਕੇਵ੍ਯਤਿਰੇਕਹੈ।ਐਸੇਸ੍ਵਪਨਾਸਭੁਏਤੇਸ੍

ਪਨਕੇਦ੍ਰਸਾਕੋਂ ਸਖੇਪਾਤਿਮੈਦ੍ਰਸਾਰੂਪਕਰਕੈਤੌਅਨੈਹੈ॥ਅਰਜਾ
ਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਸਹਤਤਾਕੇਪੂਰਬਚੌਕੋਅਭਾਵਰੂਪਕਰਕੈਸਖੇਪਤਮੇ
ਵਿਛੇਦਕਹੈ॥ਅਰਦ੍ਰਸਾਸ੍ਰੂਪਿਸੰਤ੍ਰੁਤਿਕੀਨ੍ਯਾਈਅਨ੍ਰਿਤਨਾਹਿਭ੍ਰੋ
॥ਤਾਤੇਦ੍ਰਸਾਸ੍ਰੂਭੀਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਪੂਰਬਚੌਕੋਵਿਛੇਦਕਹੈ॥ਐਸੇਸ
ਖੇਪਤਨਾਸਭਏਤੇਸਖੇਪਤਕੋਦ੍ਰਸਾ॥ਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਕਾਦ੍ਰਸਾਰੂਪ
ਕਰਿਕੈਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਮੈਅਨਬਾਤਹੈ॥ਅਰਸੁਖਪਤਕੋਅਭਾਵ
ਰੂਪਕਰਿਕੈਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਮੈਵਿਛੇਦਕਹੈ॥ਅਰਦ੍ਰਸਾਸ੍ਰੂਭਿਅਨ੍ਰਿਤ
ਨਭਈ॥ਤਾਤੈਦ੍ਰਸਾਸ੍ਰੂਪਣਸੁਖਪਤਕੋਵਿਛੇਦਕਹੈ॥ਤਾਤੇਇਦ
ਮੈਸਕੀਨ੍ਯਾਈਸਰਬਅਵਸ੍ਥਾਮੇਅਨੁਗਤਏਕਦ੍ਰਸਾਸੋਈਆਤ
ਮਸਤਜਾ॥ਅਰਰਜਤਾਦਿਕੀਨ੍ਯਾਈਪਰਸਪਰਵਿਭਚਾਰੀਅਰਦ੍ਰ

148 ੭੫

ਜਾਨੂਭੀਵਿਭ੍ਰਚਾਰੀ।ਐਸੇਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਹੈਸੋਮਿਥ੍ਯਾਹੈ।ਸੋ
ਅਵਸਥਾਕੋਮਿਥ੍ਯਾਤ੍ਵਜੁਤਿਸੇਭੀਤਾਆਤਮਾਕੀਤੀਨਅਵਸਥਾ
ਹੈਸੋਤੀਨਸ੍ਵਪਨਾਹੈ।ਐਸੇਮਿਥ੍ਯਾਤ੍ਵਕਹੇਹੈ।ਅਬਤ੍ਵਜਾਕ
ਸਥੇਪਭਏਤੇਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਕੋਮਿਥ੍ਯਾਵ੍ਯਵਹਾਰਹੋਤਹੈ।ਤ੍ਵਜਾਕ
ਸਬੋਧਬਿਨਾਮਿਥ੍ਯਾਵ੍ਯਵਹਾਰਨਾਹਿਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਅਨ੍ਵਯ
ਤ੍ਰੇਕਹੂੰਪਨਆਤਮਾਕੇਸਤ੍ਯਜ੍ਞਾਨਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਕੋਮਿਥ੍ਯਾਤ੍ਵਸਿ
ਧਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਭਏਤੇਅਵਸਥਾਕੇਜਗ੍ਯਾਤ੍ਵਕੇਸਾਧਕਰਤੈਂਕਹੇ
ਪ੍ਰਸਮਾਲੋਕੇਜੋਤ੍ਵਜਾਂਤਾਸੋਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਜਾਗ੍ਰਦਾਦਿਕੂੰਦਿਖਮੈਹੈ
ਕ੍ਰਿਕੋਤ੍ਰਿਜਾਤਮੇਪ੍ਰਸਮਹੈਸੋਭ੍ਰਮਾਸਿਧਨਾਹਿਹੈ।ਪ੍ਰਮਾਣਸਿਧਹੈ
।ਅਰਭ੍ਰਮਨੈਸੂੰਤਸੂਤਾਦਾਤਮਜਨਪਿਕੀਜੋਹੈ।ਪ੍ਰਤਖਨੇਸੂਤਸੇ

ਹੋਂਹੈ।ਤਾਂਤੇਜਾਗ੍ਰਤਮੇਂਅੰਤਕਰਣਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਕੋਨਤ੍ਯਅਣੂਸਿਧਨਹੀ
ਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਅਨੈਕੁਅਣੁਇਕਯੁਕਤਕਰਣਕੋਨਿਸ੍ਚੈਕੀਓਜੋਆਤ
ਮਾਤਾਕੂਅਭੇਦਪ੍ਰਤਪਾਦਕਸ਼੍ਰੁਤਿਕਰਿਕੈਬ੍ਰਹਮਰੂਪਜਾਨਿਜਾਪੁਰ
ਬਪਖ੍ਯਾਐਜਾਗ੍ਰਾਹੂੰਐਸੇਆਤਮਪਰਮਹੂਕਰਿਕੈਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿ
ਕੋਅਨਭਵਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੈਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਆਤਮਾਕੀਅਵਸ੍ਥਾਹੈ
ਤਾਤੈਆਤਮਾਕੀਨਿਤ੍ਯੀਨਤ੍ਯਜੋਹੈਸਿਧਜਾਨਾਹੀਐਸੀਅਸੰਕ
ਲੇਕਰਕਹੇਹੈ।ਕਬਿਤ੍ਰ।ਜਾਗ੍ਰਤਸੂਪਨਸਖੋਪਤਸੁਰਛਾਸ
ਮਾਪਨਬੁਧਕੀਅਵਸ੍ਥਾਏਹੈਆਤਮਾਕੀਨਾਹੀਹੈ।ਆਤਮ
ਕੂਟਸ੍ਥਤਾਐਵਿਕਾਰਸੰਭਵਨਾਹਿਬੁਧਜੋਬਾਕਰਤਾਸੇਵਿਕਾਰ
ਕੀਛਾਹਿਹੈ।ਜੈਸੇਪੁਸ੍ਪਜੋਬਾਕਰਪੁਸ੍ਪਕੇਧਰਮਸ੍ਵਬਪੁਸ੍ਪਮੈਤੁ

ਸਚਿਤ੍ਸਰਬਅਣਮੈਦੇਖਾਹਿਹੈ।ਤੈਸੇਸ੍ਰੂਪਜੋਬਾਰਕਬ੍ਰੂਪਕੀ
ਅਵਸਥਾਸਰਬਸ੍ਰੂਪਸਹਤਭ੍ਰਾਸਤਹੈਆਤਮਾਕੇਅਹਿਹੈ।
੨੦।ਟੀਕਾ।ਨਿਰਵਿਕਾਰਆਤਮਾਮੈਵਿਕਾਰਰੂਪਜਾਗ੍ਰਤ
ਦਿਆਂਦੰਅਵਸਥਾਨਾਹਿਸੰਭਵੈਹੈ।ਪੂਰਬਪਖਾ।ਤਬਆਹੀ
ਜਾਗ੍ਰਤਮੈਐਸੇਅਨੁਭਵਕੇਸੇਹੋਤਹੈ।ਉਤ੍ਰ।ਸ੍ਰੂਪਰੂਪਉਪਾਧ
ਕਾਜੋਬਾਰਕਬ੍ਰੂਪਕੀਵਿਕਾਰਰੂਪਅਵਸਥਾ।ਤਾਕੀਛਾਹਿਕੂੰਤਆ
ਤੁਮਾਕੇਵਿਖੈਹੋਤਹੈ।ਜੈਸੇਪ੍ਰਸ਼ਸਕਾਸੋਗਕਰਪ੍ਰਸ਼ਸਸਾਹਿਤਪ੍ਰ
ਸੂਕਾਪਰਸਰਕਝੂਣਦਿਸਰਬਸਫਟਅਣਮੈਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਤੈਸੇ
ਸ੍ਰੂਪਕਾਜੋਬਾਰਕਬ੍ਰਪਿਸਹਿਤਬ੍ਰਪਿਕੀਸਰਬਜ਼ਾਰਕਦਾਹਿ
ਅਵਸਥਾਆਤਮਾਮੈਭਾਸੇਹੈ।ਸੋਖਰਜੋਸੇਸਪਸ਼ਟਹੈ।੨੦।

ਯਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤਕੇਭ੍ਰਾਂਤਕੂਸ੍ਵਰੂਪਸ੍ਪਕਰੇਹੈ॥ਕਬਿਤ॥ਅਦ੍ਵੈਤਨਸੋ
ਯੋਗਬਿਨਾਭਨਿ ਜੈਸੇਸ੍ਵਪਏਕਲਿਦ੍ਵੈਤਪ੍ਰਕਾਸਨਿਰਬਿਕਲ੍ਪ
ਪਨਿਰਭ੍ਰਮਹੈ॥ਐਸੇਹਿਸ੍ਵਰੂਪਮਾਂਹਿਸ੍ਰੌਤਕਾਸਬੀਪਕਰਿ
ਭ੍ਰਮਰੂਪਭ੍ਰਾਸਤਹੈਦ੍ਵੈਦਬ੍ਰਾਟਕਰਮਹੈ॥ਮਹਿੰਕੇਸੋਰੂਪਨਾਹਿ
ਮਨਿਹੂੰਕੇਮਾਂਹਿਨਾਹਿਮਨਿਹੂੰਤਨਾਂਹਿਸ੍ਰੋਰੇਨਾਰੇਕੇਨਪਰਮ
ਹੈ॥ਅਨਿਰਦ੍ਵਾਚਜਾਮਿਥ੍ਯਾਤੈਸੇਰੂਪਯੋਗਕਰਭ੍ਰਾਸੇਆਤਮ
ਸ੍ਵਰੂਪਮਾਂਹਿਜੀਵਜਗਭ੍ਰਮਹੈ॥੨੪॥ਟੀਕਾ॥ਔਰਪਦਾਰ
ਥਕੇਸਬੀਪਾਬਿਨਾਮਨਿ ਜੈਸੇਸ੍ਵਪ੍ਨਮਾਂਹਿਸਿਨ੍ਭ੍ਰਮਰਹਿਤਹੈ
॥ਏਕਹੈਜਾਮੈਨਾਨਾਭ੍ਰਮਰਹਿਤਹੈ॥ਨਿਦ੍ਵੈਤਛਿਦ੍ਰਰਹਿਤਹੈ॥
ਮਨਿਹੈਤਾਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਹੈ॥ਔਰਭੀਵਿਕਲਪਭ੍ਰਮਜਾਮੈਂਨ

ਗਿਹੈ॥ ਐਸੇ ਸੇਖ਼ੁ ਸਮੂੰ ਵਿਰੂਪ ਸਮ ਲੇਕਰ ਜੋ ਸ੍ਵਰੂਪਤਾ ਸੈ ਪੂਰੌਰ ਪਟ
ਬਬਕ ਸਸੰਧ ਕਰ ਵਿਕੈ॥ ਸਨਿਸ੍ਰੂ ਵਿਰੂਪ ਦ੍ਰਜ ਬੁਨਕ ਰਸ ਸੋ
ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਭਾਸੇ ਹੈ॥ ਇਤਨੇ ਸਮਝ ਕਰ ਮਨ ਲੇਕੇ ਪਰਬਤ ਵਿਖੇ ਅਕ
ਸਾਦਿ ਭੂਤ ਅਰਥਸ਼ਾਦਿ ਰਜੈਗਾ ਮਾਦਿ ਸਰਬ ਘਟੌ ਤਿਕ ਜਗਤ ਕੇ
ਭ੍ਰਮ ਹੋਤੁ ਹੈ॥ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮਨ ਲੇਕੇ ਸਰੂਪ ਨਾਹੀ॥ ਕਿਉਂਕੇ
ਸੰਵਰਕਾਸੇ ਬਾਧ ਬਿਨਾ ਮਿਟ ਜਾਤ ਹੈ॥ ਜੌ ਮਨ ਲੇਕੇ ਸ੍ਰੂਪ ਹੋਤੋ ਸ
ਤਿਕੀ ਨਿਆਈ ਮਿਟਤੋ ਨਾਹੀ॥ ਅਰ ਜੋ ਤੌ ਮਿਟੈ ਹੈ॥ ਤਾਤੇ ਮਨ ਲੇਕੇ
ਸਰੂਪ ਨਾਹੀ॥ ਤਬ ਮਨ ਲੇਕੇ ਧਰਮ ਹੋਹਿ ਜਬ ਬੋਧ ਸੇ ਭਿਨ ਨਾਹੀ॥ ਕ੍ਯੋਂਕੇ ਮ
ਨਿਕੇ ਧਰਮ ਹੋਹਿ ਜੌ ਤੌ ਮਨੀ ਕੀ ਕਠਨਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈ ਸਦਾ ਮਨਿ ਸੈ
ਰਹਿਜੇ ਚਹਿਜੇ॥ ਮਿਟਨੇ ਨ ਚਹਿਜੇ॥ ਸੋ ਤੋ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮਿਟ ਜਾਤ

ਹੈ।ਤਾਤੇਮਨ੍ਹੈਕੇਧਰਮਭੀਨਾਂਹਿ।ਤਥਾਸੀਦਾਜਜਬਾਤਮਾਣਿ
ਮੈਧਸਿਜੋਹੋਜਰੋਗਸੋਭੀਨਾਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਮਣਿਮੈਭ੍ਰਮਸੋਹੈਤਥਾਭ੍ਰਮਰੂਪ
ਜਬਾਤਹੈ।ਸੋਮਨ੍ਹਇਸਬੂੰਭ੍ਰਿਨਦਜਜਬਾਤਕੇਧਰਮਜੋਜਰੋਗਸੋਭਿ
ਨਾਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਧਰਮਰੂਪਕੀਨਿਆਈਧਰਮਜੋਜਸਸੋਸਦਾਆਪਕੇਧ
ਰਮੀਕੇਵਿਖੇਹੋਭ੍ਰਮਸੋ।ਧਰਮੀਕੂੰਛੋਡਕਰਔਰਕੇਵਿਖੇਭ੍ਰਮਸੋਨ
ਹਿ।ਅਰਜੋਭ੍ਰਮਰੂਪਜਬਾਤਤੋਮਣਿਕੇਵਿਖੇਹੀਭ੍ਰਮਸੋਹੈ।ਤਾਤੇ
ਦਾਜਸੈਰਮਕੋਜਬਾਤਭੀਨਾਹਿ।ਐਸੇਸਮਤੂਹੂੰਨਾਹਿਕ੍ਯੋਂਕੇਬ 3
ਧਰਜਾਨਤੈਹੋਤਹੈ।ਅਰਅਸਤਭੂੰਨਾਹਿਕ੍ਯੋਂਕੇਅਸਤਔਜੋਤੋ
ਸੋਮੈਸ੍ਰਿਧਾਕੀਨਿਆਈਪ੍ਰਤ੍ਯਖਭ੍ਰਮਸੋਨਚਾਹਿਜੇ।ਅਰਦਿਖਾਤਹੈ
ਤਾਤੇਸਤਅਸਤਪਖਭੀਨਾਹਿ।ਜਾਤੇਕੋਈਪ੍ਰਕਾਰਸੂੰਨਿਰੂਪਣਨਾ

ਜਿਹੋਤਹੈ॥ਤੁਾਂਤੈਸੋਵਪੂੰਛਿਕੀਨ੍ਹਾਈਸਿਅਣਿਸੈਖ੍ਹਾਤੀਭਾਸਕਜੈਗ
ਤਅਨਿਰਵਾਚਅਸਿਖ੍ਹਜਾਹੈ॥ਤੈਸੇਪੂਰਬਪੂਰਬਅਨਭੂਤਜਗਤ੍
ਕੀਅਨੇਕਵਾਸਨਾਕਰਅਮੂਕੂਖ੍ਹਾਧਿਤਾਖ੍ਹਾਧਿਕੇਸੈਬੰਧਕਰਿਕੈ
॥ਆਤਮਾਰੂਪਅਮ੍ਟਣਿਸੈਜੀਵਤ੍ਰਅਵਜਾਗ੍ਰਤਜਾਂਵਾਤਾਕੋਭ੍ਰਮਭ੍ਰ
ਸੇਹੈ॥ਸੋਭੀਅਮ੍ਟਣਿਕੇਜਵਾਤਕੀਨ੍ਹਾਈਕੋਜਪ੍ਰਕਾਸਸ੍ਵੂੰਨਿਰੂਪਣ
ਨਾਹਿਹੋਤਹੈ॥ਤਾਤੈਅਨਿਰਵਾਚਅਸਿਖ੍ਹਜਾਹੈ॥੨੧॥ਧ੍ਰਪਕਾਜੋ
ਵਾਕਰਆਤਮਾਸੈਜੀਵਜਗਤਭਾਵਕਰਜੋਸਿਵਾਹਰੂਅਨਕੂੰਸੈ
ਵਜੜਕਰਕਰਕੈਸੋਨੋਸਾੜਨਿਰੂਪਣਕਰਤੇਹੈ॥ਕਧਿਤਾਅਨਕਰ
ਭਾਸਤਹੈਆਤਮਾਸੈਜੀਵਭਾਵਅਨਕਰਆਤਮਾਸੈਭਾਸਤਬ੍ਰ
ਹਸੈਂਤਹੈ॥ਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਆਹਿਸਨਉਦੇਹੋਤਜਬਤਬਭਾਸੇਜੀ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਜਗਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤ ਹੈ। ਸੋਖੋਪਤ ਮਾਹਿ ਜਬ ਮਨ ਲੀਨ ਹੋਤ
ਤਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਮਤ ਨ ਜੀਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਖ਼੍ਯਾਤ ਭਾਵ ਕੇ ਉਪਖੰਡ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਸਰਬ ਮਾਨੋ
ਮਾਤ੍ਰ ਮਨ ਮਾਯਾ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈ ਅਖੰਡ ਹੈ
॥੨੨॥ ਟੀਕਾ। ਅਭੂਤਤ੍ਵ ਅਭੋਕਤ੍ਰਿਤ੍ਵਾਦਿ ਵਿਸੇਖਣ ਜੁਕਤ ਆਤ
ਮਾ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮਨ ਰੂਪ ਉਪਾਧਿ ਕੇ ਜੋਗ ਕਰਿ ਕੈ। ਕਰਤ੍ਰਿਤ੍ਵ ਭੋਕਤ੍ਰਿ
ਤ੍ਵਾਦਿ ਲਖਣ ਜੀਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਸੇ ਹੈ। ਐਸੇ ਹੀ ਪੂਰਬ ਪੂਰਬ ਜ
ਗਤ ਭ੍ਰਮ ਵਾਸਨਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਨਮੈ ਉਤਪੰਨ ਜਭਈ। ਐਸੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ
ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤਾ। ਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸੂੰ ਨਿਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਆਤਮਾ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਪੰ
ਚ ਪ੍ਰਪੰਚ ਭਾਵ ਭ੍ਰਮ ਭਾਸੇ ਹੈ। ਸੋ ਜਾਹਿ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਜਗ
ਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਯ ਜੈਸੇ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਤੇ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ। ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਜਬ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸ੍ਵਪਨ ਮੇਂ ਦਾਸ਼

ਅਧ੍ਯਾਸਕਰਿਕੈਮਨਕੇਉਦੇਹੋਤਹੈ।ਤਬਹੀਆਤਮਾਮੈਜੀਵ
ਤ੍ਵਜਗਤਭ੍ਰਾਂਤਿਭਾਸੈਹੈ।ਅਰਜਬਸੁਖੋਪਤਮੈਮਨਕੇਉਦੇਨਹਿ
ਹੋਤਬਆਤਮਾਮੈਜੀਵਤ੍ਵਜਗਤਭ੍ਰਾਂਤਿਭੀਨਹਿਭਾਸੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਮ
ਨਕਾਅਨ੍ਵਯਬ੍ਯਤਿਰੇਕਕਰਿਕੈਜੀਵਤ੍ਵਅਰਜਗਤਭ੍ਰਾਂਤਿਜੋਹੈਸੋਮ
ਨੇ ਨੋਮਾਤ੍ਰਹੈ।ਮਨਤੇਜੀਵਤ੍ਵਭਾਵਅਰਜਗਤਭ੍ਰਾਂਤਿਭਿੰਨਨਹਿ
।ਪੂਰਬਪਖ।ਐਸੇਜੀਵਤ੍ਵਭਾਵਜਗਤਭ੍ਰਾਂਤਿਕਾਬਾਧਕੀਏਤੇ
ਮਨਆਦਿਸਿਮ੍ਰਸਅਭੂਜੋ।ਤਬਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਪ੍ਰਤਿਹੋਜਰੀਆ।ਉਤ੍ਰ।
ਮਨਹੈਸੋਮਾਯਾਮਾਤ੍ਰਹੈ।ਮਾਯਾਤੇਅਭਿੰਨਹੈ।ਭਿੰਨਨਹਿ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਅ
ਘਟਕੋਘਟਾਦਿਕਨੇਇਹਮਾਯਾਕੇਲਖਣਮਨਮੈਦੇਖੀਅਤਹੈ।ਅਰਮ
ਜਾਹੈਸੋਮਿਥਿਆਅਨਿਰਵਚਨੀਯਹੈ।ਤਾਂਤੇਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪਮ

ਦਾਏਕਮਦ੍ਵੈਅਖੰਡਹੈ।੨੨।ਜਗਤਕੇਮਲੇਮਾਤ੍ਰਪ੍ਰਤੀਤਕ
ਕਹੇਜੋਦਾਹਿਭ੍ਰਮਸਪਨਕਰੇਹੈ।ਕਬਿਤਾ।ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਕੇਦ੍ਰਸਜਬਬ੍ਰਿਧਓ
ਦੈਪਤਤਬਬ੍ਰਿਧਮਾਹਿਦ੍ਰਿਸਦ੍ਵੈਤਅਕਾਰਦੇਖਾਤਹੈ।ਬ੍ਰਿਧਜਬ
ਨਾਹਿਹੋਇਦ੍ਰਿਸਬ੍ਰਿੰਨਭ੍ਰਾਂਜੇਕੋਈਤਾਤੇਬ੍ਰਿਧਮਾਤ੍ਰਦ੍ਰਿਸਜਦ੍ਵੈਤਹੂੰਕ
ਬਾਤਹੈ।ਪ੍ਰਤੀਤਕਸਤ੍ਯਮਾਹਿਪ੍ਰਤੀਤਤੇਅਤ੍ਰਿਕਨਾਹਿਦ੍ਰਿਸ੍ਯ
ਮਾਲਨਾਹਿਸ੍ਰੁਤਃਨਾਹਿਭ੍ਰਤਹੈ।ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਜੋਹੈਸਦਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਬ੍ਰਿਧਭਾਵ
ਭ੍ਰਾਦਸ੍ਰਸਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸਸਿਧਐਰਨਛਹਾਤਹੈ।ਟੀਕਾ।ਪ੍ਰਰਬ੍ਰ
ਪ੍ਰਰਬਾਦ੍ਰਿਸਜਦ੍ਵੈਤਕੀਦਾਸ੍ਟਾਂਤੇਜਾਗ੍ਰਤਸ੍ਵਪਨਮੈਜਬਬ੍ਰਿਧਓਦੈਂ
ਤਹੈ।ਤਬਤ੍ਰਿਸਜਾਕਾਰਬ੍ਰਿਧਮੈਹਿਦ੍ਵੈਤਕੇਅਕਾਰਦੇਖਾਯਤਹੈ।ਪ
ਰੰਤਦ੍ਰਿਸਜਰੂਪਾ।ਬ੍ਰਿਧਕੇਜੋਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਸਾਖੀਤਾਮੈਦ੍ਰਿਸਜਰੂਪਦ੍ਵੈਤਕੋ

ਅਕਾਰਨਾਹਿਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਜੋਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਮੈਂਦ੍ਵੈਤਦ੍ਰਿਸ਼ਯਕੋਅਕਾਰਹੋਤੌ
ਸੁਖੁਪਤਅਵਸ੍ਥਾਮੈਂਬੁਧਬਿਨਾਹੂੰਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਨਿਤਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸ਼ਹੈ॥
ਤਾਂਤੇਂਭ੍ਰਮਸੇਹੈਤਬਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਕੇਵਿਖੇਦ੍ਰਿਸ਼ਯਦ੍ਵੈਤਹੂੰਭ੍ਰਾਂਸੇਚਾਹਿਯੇ॥
ਸੋਤੌਨਹਿਭ੍ਰਾਸੈਹੈ॥ਤਾਂਤੇਂਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਮੈਂਦ੍ਰਿਸ਼ਯਦ੍ਵੈਤਨਾਹਿਬੁਧਮੈਂਹੀਦ੍ਵੈ
ਤਾਕਾਰਹੈ॥ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ॥ਤਬਦ੍ਵਾਜਦ੍ਵੈਤਕੋਅਕਾਰਤਕ੍ਸ਼ਰਾਹਿ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਬੁਧਮੈਂਪ੍ਰਾਪਤਭਏਭ੍ਰਮਸੋਂਜੋਕੋ॥ਉਤ੍ਰ॥ਤੁਮਾਨੇਕਹਾਹੈ॥ਕਿਬੁ
ਧਭਏਤੇਦ੍ਵੈਤਭ੍ਰਾਸੈਹੈ॥ਬੁਧਨਭਏਤੇਨਭ੍ਰਾਸੈਹੈ॥ਤਾਂਤੇਂਦ੍ਵੈਤਹੈ
ਸੋਬੁਧਆਸ੍ਰਿਤਪ੍ਰਤੀਤਆਇਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਪ੍ਰਤੀਤਹੋਇਆਸ੍ਰਿਤਦ੍ਵੈਤਕਾ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀਹੈਨਾਹਿ॥ਅਰਦ੍ਵੈਤਜੜਹੈਤਾਂਤੇਂਸ੍ਵਤਃਭ੍ਰਾਸੈਨਾਂਹਿ॥
ਤਾਂਤੇਂਪ੍ਰਤੀਤਸੂੰਮਿਥ੍ਯਾਜੋਹੀਭ੍ਰਾਸੈਹੈ॥ਤਾਸੂੰਪ੍ਰਤੀਤਆਇਹੈ॥ਪੂਰਬ

ਪਖ੍ਯਾਤੋਜੋਦ੍ਵੈਤਕੀਪ੍ਰਤੀਤਹੈਸੋਈਆਪਕੋਵਿਖੇਜੋਦ੍ਵੈਤਤਾਕੋਅ
ਪਨੂਅਭਿੰਨੁਕਰਿਕੈਸਤ੍ਯਗ੍ਰਹਣਕਰੇਹੈ।ਫੇਰਆਪਪ੍ਰਤੀਤਅੰ
ਤਰਹੈਅਰਦ੍ਵੈਤਕੋਬਾਹਿਰਦ੍ਰਿਸਾਇਸਤ੍ਯਕਰਕੈਗ੍ਰਹਣਕਰੇਹੈ।
ਤਾਤੇਦੂਦ੍ਵੈਤਹੈਸੋਪ੍ਰਤੀਤਮਾਤ੍ਰਨਾਹਿਪ੍ਰਤੀਤ੍ਰਤੇਂਭਿੰਨਹੈ।ਉਕ੍ਤਪ੍ਰ
ਬਲ੍ਹਬਤੇਦਭ੍ਰਮਕਾਸੰਸਕਾਰਸੂੰਜੋਭੇਦਪ੍ਰਤੀਤਭਈਹੈ।ਤਾਸੂੰਦ੍ਵੈ
ਤਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਕੂੰਆਪਸੂੰਭਿੰਨਤ੍ਵਕਰਿਕੈਗ੍ਰਹਣਕਰੇਹੈ।ਤਾਤੇਜਾਤ
ਦਭ੍ਰਮਰੂਪਪ੍ਰਤੀਤਸੂੰਜੋਭੇਦਤ੍ਵਕੀਸਿਧਨਾਹਿ।ਜੈਸੇਸ੍ਵਪ੍ਨਮੈਂਦ੍ਵੈ
ਤਕੂੰਆਪਸੂੰਭਿੰਨਤ੍ਵਕਰਕੈਗ੍ਰਹਣਕਰੇਹੈ।ਤਥਾਪਿਪ੍ਰਤੀਤਸੂੰਦ੍ਵੈ
ਤਭਿੰਨਨਾਹਿਹੈ।ਏਵਾਜਹੂਕਰਕੈਗ੍ਰਹਣਕਰੇਹੈਤੈਹੂਦ੍ਵਾਜਨਾਹਿ
ਹੈ।ਅਰਜੋਭ੍ਰਮਸੂੰਅਰਥਕੀਸਿਧਿਹੋਵਤੀਹੋਤੌਤੋਦ੍ਰਿਸਾਖਕਾਭ੍ਰ

ਮਸ੍ਰੂਦ੍ਰਿਸਟਿਮੁਖਕਰਜਾਣਤਹੈ।ਜੋਆਤ੍ਮਾਸੋਸਮੁਦ੍ਰਕਾਬ੍ਰਹਮਸੂੰਸਮੁਦ੍ਰ ੮੧
ਨਿਸਿਧਕਰੇਜੋਦਰਹਿਤਹੈ।ਅਰਜੋਬ੍ਰਹਮਹੀਯਥਾਰਥਕੀਸਿਧਹੋਜੋਤੌਭ੍ਰ
ਮਕਾਬ੍ਰਹਮਤ੍ਵਕੋਵਿਆਘਾਤਹੋਇਗਾ।ਤਾਤੇਪ੍ਰਤੀਤਹੈਸੋਈਦ੍ਵੈਤਾਕਾਰ
ਭ੍ਰਾਂਤੇਹੈ।ਪ੍ਰਤੀਤਤੇਅਤਿਰਿਕਤਦ੍ਵੈਤਨਾਹਿ।ਪੂਰਬਪਖ।ਤਬਦ੍ਰਿਸ
ਟੀਰੂਪਸੂੰਜਾਣਿਓਜਾਤਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਹੈ।ਨਿਰਵਿਕਾਰਹੈ
।ਐਸੋਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਾਕਾਰਰੂਪਕੇਵਿਖੈਹੈ।ਤਾਤੇਦ੍ਰਿਸਟਾਕੋਭੀਪ੍ਰ
ਤੀਤਕਸਤ੍ਵਹੋਜਾਵੇਗਾ।ਪ੍ਰਤੀਤਸੂੰਅਤਿਰਿਕਤਪ੍ਰਮਾਰਥਕਸਤ੍ਵਨਹੋਜਾਵੇ
।ਉਤ੍ਰ।ਦ੍ਰਿਸਟਾਜੋਹੈਸੋਤੋਸਦਾਦ੍ਰਿਸਟਾ।ਤ੍ਰਿਕਾਲਦ੍ਰਿਸਟਾਹੀਹੈ।ਕ
ਬਹੂਆਪਕੀਦ੍ਰਿਸਟਿਭੂਤਰੂਪਕੇਦ੍ਰਿਸਟਨਾਹਿਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਪ੍ਰ
ਰਥਕਸਤ੍ਵਹੈ।ਅਰਜੋਪ੍ਰਤੀਤਮਾਤ੍ਰਹੋਜਾਤਸੁਪ੍ਰਤੀਤਕੇਭਾਵਾਭਾਵ

ਰੂਕੌਲਪ੍ਰਕਾਸੋ।ਕ੍ਯੋਕੇਪ੍ਰਤੀਤਜ੍ਞਾਨੈਹੈ।ਤਾਤੈਪ੍ਰਤੀਤਕੇਭਾਵਕੀ
ਸੁਤਃਸਿਧਨਾਹਿ।ਅਰਆਪਸੂਅਤ੍ਰਿਕ੍ਤਚਿਦ੍ਰੂਪਦ੍ਰਸ੍ਯਹੈਨਾਹੀ
।ਤਾਤੇਦ੍ਰਸ੍ਯਸੋਦ੍ਰਸ੍ਯਕੇਅਭਾਵਸੂੰਭੀਪ੍ਰਤੀਤਕੇਭਾਵਕੀਸਿਧ
ਨਾਹਿ।ਔਰਦ੍ਰਿਸ੍ਯਕੋਈਨਾਹੀ।ਅਰਜੋਔਰਦ੍ਰਿਸ੍ਯਮਾਨੇਤੋਅ
ਤਆਸੈਦੋਖਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਹੈ।ਅਰਦ੍ਰਸ੍ਯਕੋਪ੍ਰਤੀਤਕਮਾਨੇਤੇਪ੍ਰਤੀ
ਤਕੇਅਭਾਵਕੀਭੀਸਿਧਹੋਤਨਾਹੀ।ਕ੍ਯੋਕੇਦ੍ਰਸ੍ਯਪ੍ਰਤੀਤਰੂਪਥੋ
ਸੋਨਾਸਭਯੋ।ਔਰਕੋਈਦ੍ਰਿਸ੍ਯਹੈਨਾਹਿ।ਜਾਸੂਅਭਾਵਭਾਸੇ
।ਤਾਤੇਦ੍ਰਸ੍ਯਹੈਸੋਬੁਧਕੇਉਦੈਕੇਪਹਲੇਭੀਬੁਧਕੇਅਭਾਵਕਾਦ੍ਰ
ਸ੍ਯਹੈ।ਅਰਬੁਧਕੇਉਦੈਭਏਤੇਬੁਧਕੇਭਾਵਕੋਦ੍ਰਸ੍ਯਹੈ।ਅਰਬੁ
ਧਕਾਨਾਸਭਏਤੇਭੀਬੁਧਿਕੇਨਾਸਕੋਦ੍ਰਸ੍ਯਹੈ।ਤਾਂਤੇਦ੍ਰਸ੍ਯਹੈਸੋਨ

ਵਾ ਤ੍ਰਿਕਾਲਦ੍ਰਿਸਟਾ ਹੀ ਹੈ। ਸੋ ਕੋਈ ਆਪ ਕੋ ਐਸੈ ਭੂਤਪ੍ਰਤਖਜਾਦਿ
ਪ੍ਰਮਾਣ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਜਨਾਹਿ। ਜੈਸੇ ਸੇਰ੍ਵਦ੍ਵਾਨਲ ਵਿਸਫੁਲੈ ਦਾਕੋ ਦ੍ਰਿ
ਸਜਨਾਂਹਿ। ਤੈਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਸੁਤਃਸਿਧ ਹੈ। ਆਪ
ਕੀ ਸਿਧਿ ਕੇ ਲੀਏ ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕੂ ਨਹੀ ਚਾਹਤੇ ਹੈ। ਅਰ ਤੇਜੋ
ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਾਕਾਰ ਬੁਧਿ ਕੇ ਵਿਖੈ ਕਰਿ ਜੋ ਸੋ ਕਛੂ ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਾਕਾਰ
ਬੁਧਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਵਿਖੈ ਅਗ੍ਯਾ
ਨ ਕੋ ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਆਤਮਾ ਕੇ ਵਿਖੈ ਬੁਧਿ ਕੇ ਵਿਖੈ ਜਰ੍ਵ
ਕਾ ਉਪਚਾਰ ਹੋਤ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਜਲ ਹੈ ਸੋ ਵਸਤ੍ਰ ਨਿਰ੍ਮਲ ਕੂੰ ਧੋਦੇ
ਹੈ। ਤਾਤੇ ਵਸਤ੍ਰ ਧੋਜੇ ਐਸੇ ਉਪਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਤੇ ਅਤ
ਰਿਕਤੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ। ਅਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹਿ

।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ।ਦ੍ਵੈਤਹੈ।ਸੋਬ੍ਰਹਮਭਾਤਨਾਹਿ।ਬ੍ਰਹਮਨੂੰਆਵ੍ਰਿਤੁਹੈ।ਕੌ
ਕੇਵਿਖੈ।ਇੰਦ੍ਰੀਜੇਵਾਸੂੰਵਿਖ੍ਯਾਕਾਰਬ੍ਰਿਧਹੋਤਹੈ।ਤਹੈ।ਸੋਅਦ੍ਵੈ
ਦ੍ਵੈਕਕਰਿਕੈਸਿਧਹੈ।ਤਾਤੈ।ਇੰਦ੍ਰੀਵਿਖ੍ਯਆਦਿ।ਦ੍ਵੈਤਹੈ।ਸੋਕਾਰਣ
ਹੈ।ਬ੍ਰਹਮਹੈ।ਸੋਕਾਰਜਹੈ।ਤਾਤੇਕਾਰਜਕੇਕਾਰਣਭਾਤਾਤਮਕਹ੍ਵੈ
ਸੋਤੋਸਤ੍ਯਹੈ।ਘਟਕਾਕਾਰਜਕੇਕਾਰਣਭਾਤਾਤਮਕਹ੍ਵੈਸੋਸਤ੍ਯਨਾਹਿ
।ਕਾਰਜਕੇਭਿਦਾਦਿਕਕੀਨਾਈਕਾਰਜਬਿਨਾਪੂਰਕਾਲਕੇਸਮਤ੍ਯਦੇ
ਖਿਏਹੈ।ਤਾਤੈਵਿਖੈ।ਇੰਦ੍ਰੀਆਦਿਦ੍ਵੈਤਹੈ।ਸੋਬ੍ਰਹਮਭਾਤਨਾਹਿ।ਐ
ਸੀਆਸੰਕਾਲੇਕਰਕਹੈਹੈ।ਉਤ੍ਰ।ਕਬਿਤਾ।ਸੁਖਾਦਿਕਆਂਤ
ਜੋਦ੍ਰਿਸ਼੍ਯਬ੍ਰਹਮਭਾਤਤਾਮੈਨਕਛੂਵਿਵਾਦ।ਨਿਜਕੋਕਰਿਜਾਨੀਐ
।ਦ੍ਵਾਦ੍ਰਿਸ਼੍ਯਬ੍ਰਹਮਹੂਤੇਭਿੰਨਕਛਾ।ਸੋਕਹਾਵਲ।ਸੋਸਪ੍ਰਦ੍ਰਿਸ਼੍ਯਤੇਦਦ

ਤਭੇਦਮਿਥਜਾਮਾਨੀਜੋ॥ਪੂਰਬਪੂਰਬਬੁਧਵ੍ਰਿਤੇਉਤ੍ਰਸੋਬੁਧਿਤੋ
ਤਬੁਧਿਤੋਪ੍ਰਥਕਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰੈਨਾਹਿਠਾਨੀਜੋ॥ਐਸੇਸੀਜਾਗ੍ਰਤਾਦ੍ਰਿ
ਸਜਬੁਧਭਾਤ੍ਰਾਨਿਸ੍ਰੇਕਰਵਿਖੈਕੋਆਰਿਜਾਤਸਤ੍ਰਫਹਿਕ੍ਰਮਤ੍ਰਿਨੇ
॥੨੪॥ਟੀਕਾ॥ਈਹਾਜੋਭਾਵਹੈ॥ਜ੍ਰਿਸਕੀਆਂਤ੍ਰਤ੍ਰਵਾਜਤ੍ਰ
ਰੂਪਕਰਿਕੈਦੋਜਪ੍ਰਕਾਰਕੂਪ੍ਰਤੀਤਹੋਤਹੈ॥ਤਾਸੈਆਂਤ੍ਰਜੋਸੁਖਾਦਿ
ਤੇਰਾ॥ਘਟਾਦਿਵਿਖੈਕੋਰਗਾਨਾਦਿਇਛਾਦਿਰੂਪਾਕ੍ਰਿਜਾਕਾਅ
ਨੰਦਿਵਿਕਾਰਅਰਸੋਨੇਰਥਕਲਪਤਪ੍ਰਪੰਚ॥ਤੈਰਾਦਿਦੇਖਜ
ਨਿਤਪ੍ਰਪੰਚ॥ਸੁਪਨਪ੍ਰਪੰਚਜੋਸਵਬਤ੍ਰਾਧਿਭਾਤ੍ਰਪ੍ਰਤੀਤ
ਸਕਹੈ॥ਤਾਸੈਤੋਕਛੂਵਿਵਾਦਹੈਨਾਹਿ॥ਅਰਵਾਜਬੂਪਜੋ
ਪ੍ਰਪੰਚਭ੍ਰਮਸੇਹੈਤਾਸੈਧੂੰਸੂਕੂਰਜਤਾਦਿਆਧੇਪ੍ਰਤੀਭਾਸਕਾਰਿ

ਸ੍ਰੁਤੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾ ਮੈ ਭ੍ਰੀ ਕਛੂ ਵਿਵਾਦ ਨਾਹਿ। ਅਬ ਰਜੋ ਜੋ ਘਟ
ਾਦਿਕੈ ਤੇ ਸੋ ਭ੍ਰਿ ਰੂਪ ਕੇ ਕਾਰਣ ਕੀ ਨਾਈ ਰੂਪ ਸੂ ਭਿੰਨ ਸੋ ਭਾਸੈ ਹੈ
। ਸੋ ਭੀ ਵਿਸਤ੍ਰਤ: ਨ ਰੂਪ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹੈ ਅਰ ਨ ਰੂਪ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੈ।
ਤਥਾਪਿ ਪੂਰਬ ਘਟਾਦਿ ਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਐਸੇ ਹੀ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਭਯੋ ਹੈ। ਤਾ ਭ੍ਰਮ
ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਸੂੰ ਅਬ ਭੀ ਭੇਜ ਜੋ ਘਟਾਦਿ ਭ੍ਰਮ ਸੋ ਘਟਾਦਿ ਕੂੰ
ਭਿੰਨ ਰੂਪ ਕਰਿ ਕੈ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਸੋ ਭਾਸੈ ਹੈ। ਤਥਾਪਿ ਘਟਾਦਿ
ਭ੍ਰਮ ਸੂ ਘਟਾਦਿ ਵਿਖੈ ਭਿੰਨ ਹੈ ਨਾਹਿ। ਜੈਸੇ ਸੂਪ੍ਰ ਕੇ ਵਿਖੈ ਰੂਪ ਤੇ
ਭਿੰਨ ਚਕ੍ਰ ਰਾਦਿ ਕਲਨਾ। ਅਰ ਘਟਾਦਿ ਵਿਖੈ ਤਾ ਕੇ ਆਸ੍ਰੈ ਦ
ਸ਼ਦੇਸ਼ ਕਾਲਾ ਵਿਖੈ ਕੀ ਅਰ ਬਾਕ੍ਰਿਆ ਕਾਰਤਾ ਜਾਤਿ ਚਰਿਤ
ਗੁਣ ਇਤ੍ਯਾਦਿ ਸਬ ਰੂਪ ਸੂ ਭਿੰਨ ਸਰਿਖੇ ਭਾਸੇ ਹੈ। ਤਥਾਪਿ

ਸ੍ਵਪਸ੍ਰੁਤਿਨਨਾਂਹਿ॥ਐਸੇਸ੍ਵਪ੍ਨੇਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰੈਕਾਸੰਜੋਗਤਉਏਤੇ
ਵਿਖੈਕੋਊਜਾਨਤੋਹੈਤਸੇਭਾਸੇਹੈ॥ਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰੈਕੇਸੰਜੋਗਬਿਨਾਂ
ਹੀਹੋਤਸੇਭਾਸੇਹੈ॥ਐਸੇਅਨੁਭਵਿਕਸ੍ਵਪ੍ਨੇਭਾਸੇਹੈਸੋਭੀ
ਭ੍ਰਮਹੈ॥ਅਰੁਤਾਕੋਉਸਾਧਜਕਾਜਕਾਰਣਭਾਵਸੋਭੀਭ੍ਰਮਹੈ
॥ਕਿਉਂਕੇਸ੍ਵਪਤੇਪੂਰਬਕਾਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰਿਆਦਿਸ੍ਵਪ੍ਨੇਮੈਹੈਨਾਹਿ॥ਤਾਤੇ
ਸ੍ਵਪ੍ਨੇਮੈਦੇਸਕਾਲਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰਜਾਕਾਰਣਪੂਰਬਭਾਵਿਕਾਰਣਸਰਿ
ਖੀਪੂਰਬਭਾਵਿਹੀਭਾਸੇਹੈ॥ਪਸ੍ਚਾਦਭਾਵੀਕਾਰਜਗਿਆਨਕਾਰ
ਣੂਉਤ੍ਰਭਾਵਿਣੀਭਾਸੇਹੈ॥ਔਰਭੀਜੋਕੋਈਈਹਾਆਸੰਕਾਹੋਇ
ਤਾਕੋਜਭਾਧਾਨਭੀਸ੍ਵਪ੍ਨੇਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤਕਰਿਕੈਜਾਨਲੈਨੋ॥ਏਤੇਸੇਜ
ਗ੍ਰਤਮੈਦੂਭ੍ਵਪਸੁਪੂਰਬਕਦੇਸਕਾਲਵਿਖੈਇੰਦ੍ਰੈਹੈਨਾਹਿ॥ਤਬ

ਪਿਆਨੈਂਦ੍ਰਿਅੜੇਕਕਰਿਕੈਂਵਿਖਜਾਕਾਰਬੁਧਕੇਕਾਰਣਸਾਰਿਖੇਵਿ
ਖੈਇੰਦ੍ਰੀਆਦਿਹੈ।ਸੋਬੁਧਨੂੰਬਿਨਸਾਭਾਸੇਹੈ।ਸੋਏਹੀਸ੍ਵਪ੍ਨਕੀ
ਨਾਈਭ੍ਰਮਹੈ।ਐਸੇਸ੍ਵਪ੍ਨਕੀਨਾਈਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਸਜਭੂਤਿਬੁਧਿ
ਮਾਤ੍ਰਨਿਸ੍ਚੈਕਰਿਕੈਨ੍ਹਂਜਾਣੈ।ਜਦਿਖੈਕੋਪ੍ਰਤੀਤਤੈ।ਆਤ੍ਰਿਕੂਸਤ੍ਵ
ਹੈ।ਐਸੇਜੋਭ੍ਰਮਤਾਕੂਦੂਰਕਰਿਓਹੈ।੨੪।ਪੂਰਬਪਖੀ।ਪੀਛੈ
ਤੁਮਨੇਜਗਤਕੇਵਿਵ੍ਯਾਹਾਰਿਕਸਤ੍ਯਕਹ੍ਯੋ।ਈਹਾਪ੍ਰਤੀਭਾਸਕ
ਸਤ੍ਯਕਹ੍ਯੋ।ਅਰਕਹਕੇਆਧਿਸ੍ਟਾਨਕੀਸਤਾ।ਸੋਈਜਗਤਕੀ
ਸਤਾ।ਐਸੇਕਹਤਹੋਤਾਂਤੇਤੁਮਾਰੇਵਚਨਹੀਵਿਰੁਧਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇ
ਏਕਜਗਤਮੈਤੀਨਸਤਾਸੰਭ੍ਵੈਨਾਹਿ।ਐਸੀਅਸੰਕਾਲੇਕ
ਰਕਹਤਹੈ।ਕਬਿਤ।ਉਤ੍ਰ।ਵ੍ਯਾਵਹਾਰਜਗਪ੍ਰਤੀਤਭਾਸੂਕ

ਜਗਤਮਾਹਿਬ੍ਰਮਸਤਾਏਕਭਾਸੇਹੇਤੁਕੇਅਕਾਰਹੈ॥ਵ੍ਯਾਵ
ਹਾਰਕਜਗਤਮਾਹਿਬ੍ਰਮਭੇਖੇਧੋਹੋਤੋਹੈਲੋਸਤ੍ਯਬੁਧਬ੍ਰਹਮਸਤਾ
ਏਕਸੋਈਧਾਰੇਹੈ॥ਪ੍ਰਾਤੀਤਕਜਗਮਾਹਿਜੋਕੋਈਪ੍ਰਤੀਤਿਹੋਤੌ
ਲੋਸਤ੍ਯਬੁਧਧਾਰੇਸੀਪ੍ਰਪੀਛੇਨਾਰੇਹੈ॥ਬ੍ਰਹਮਸਤਾਕੇਅਧੀਨ
ਜਗਤਕੀਸਤਾਹੈਉਸੂਤ:ਸਤਾਸੂਨ੍ਯਜਗਾਦਿਚਾਰੀਨਿਰਾਧੇ
ਹੈ॥੨੫॥ਟੀਕਾ॥ਵਜ੍ਰਮੈਵਿਰੋਧਨਾਹਿ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਏਕਾਅਧਿਸਾਨ
ਸਤਾਕੇਅਧੀਨਜਗਤਮੈਹੈਜਵ੍ਯਾਵਹਾਰਕਪ੍ਰਾਤੀਭਾਸਕਸ
ਤੂਕੇਵ੍ਯਾਵਹਾਰਚੇਤਹੈ॥ਬ੍ਰਹਮਸਤਾਸੂੰਸ੍ਰੁਤਿਵੂਸਤਾਹੈਹੈਨਾਹਿ॥
ਅਰਜੋਸ੍ਰੁਤਿਤੇਹੋਯਤੋਵਿਰੋਧਹੋਯਸੋਈਦਿਖਾਵੈਹੈ॥ਏਕਾਅਧਿ
ਸਾਨਬ੍ਰਹਮਸਤਾਹੈਸੋਈਜਗਤਕੂੰਵ੍ਯਾਵਹਾਰਕਦੇਖੇਹੈ॥ਤਾਕੇ

ਦ੍ਰਿਸ੍ਯਅਸ੍ਰੂਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਵਿਹਾਰਕਜਗਤਮੈਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਵਿਹਾਰਕਸ੍ਵਰੂਪੇਭ੍ਰਾਂਸੇ
ਹੈ।ਅਰਜੋਪ੍ਰਾਤੀਤਕਜਗਤਕੂੰਦੇਖੈਹੈਤਾਕੀਦ੍ਰਿਸ੍ਯਸ੍ਰੂਪ੍ਰਾਤੀਭਾਸ
ਕਜਗਤਮੈਸੋਈਬ੍ਰਹਮਸਤਾਪ੍ਰਾਤੀਭਾਸਕਸ੍ਵਰੂਪੇਭ੍ਰਾਂਸੈਹੈ।ਪੂਰ੍ਵ
ਬਪਖਾਜਬਏਕਬ੍ਰਹਮਸਤਾਹੀਦੋਨੋਮੈਭਾਸੈਹੈਤਬਦੋਨੋਮੈਭੇਦਕ
ਹਾ।ਉਤ੍ਰਪਖ੍ਯਾਪਿਦ੍ਰਿਸ੍ਟਤ:ਦੋਨੋਜਗਤਸ੍ਵਤ:ਸਤਾਸ੍ਰੂਨ੍ਯਹੈਦੋ
ਨੋਮੈਭੇਦਕਛਨਾਹੀਦੋਨੋਹੀਸਮਹੈ।ਤਥਾਪਿਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾਕੇ
ਕਹਿਓਜੋਭੇਦਹੈਸੋਈਕਾਵਿਤਕੀਚੋਜਤਕਕਰਕੇਦੇਖਾਵੈਹੈ।ਅਰਜ
ਪੂਰਬਪਖੋਕੇਜਗਾਵਾਦਿਸ੍ਯਮਾਨਬ੍ਰਹਮਕਾਸਾਖਿਜਾਤਕਾਰਪਰੀਜੀਤਅ
ਕਾਸਵਿਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਵਿਹਾਰਿਕਜਗਤਮੈਸ੍ਵਰੂਪਪੇ।ਸਾਖਿਜਾਤਕਾ
ਭੂਜਾਪੀਛੇਜਗਤਮੈਭਿਖਿਜਾਬੁਧਿਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੈਅਰਜਕੀਦ੍ਰਿ

ਸ੍ਕਰਿਕੈਅਧਿਸ੍ਠਾਨਸਤਾਹੈਸੋਈਬ੍ਰਹਮਬੋਧਪ੍ਰਤੀਤਸਤਬੁਧ
ਕੇਵਿਖਜਤ੍ਰਕੂੰਧਾਰੈਹੈ।ਤਾਤੇਵ੍ਯਵਹਾਰਕਸਤ੍ਯਕਹਤੇਹੈ।ਅ
ਹਜੀਵਨਮੁਕਤਿਬੀਦ੍ਰਿਸ੍ਕਰਿਕੈਸੋਈਅਧਿਸ੍ਠਾਨਸਤਾਪ੍ਰਤੀ
ਤਕਾਲਪ੍ਰਤੀਤਸਦਬੁਧਕੇਵਿਖਜਤਕੋਧਾਰੈਹੈ।ਅਰਤ੍ਰਸ੍ਵਾਪ
ਲਮੈਪ੍ਰਤੀਤਭਿਟੇਤੇਅਧਿਸ੍ਠਾਨਸਮਰਣਭਏਤੇ।ਅਧਿਸ੍ਠਾਨਕ
ਤਾਹੂੰਸਦਬੁਧਿਕੇਵਿਖਜਕੂੰਤਾਤਕਾਲਹੀਛੋਡਦੇਤਹੈ।ਸਤ
ਬੁਧਕੇਬਾਧਹੋਤਹੈ।ਤਾਂਤੇਵਿਦ੍ਵਾਨਕੀਦ੍ਰਿਸਟੂੰਜਥਾਰਥਵਿਚ
ਨਕਰਿਨਿਰਧਾਰਕੀਏਤੇਜਗਤਕੋਪ੍ਰਤੀਭਾਸਕਸਤ੍ਯਹੈ।ਅਰ
ਸ੍ਤ੍ਰਜਗਤਮੇਕੋਧਸਤਾਨਾਹਿਹੈ।ਤਾਤੇਵਚਨਮੈਵਿਰੋਧਨ
ਹੈ।੨੫।ਅਥਕਥੋਜੋਅਰਥਤਾਕੋਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਕਰਦਿਖਾਵਤੇਹੈ।

ਕਬਿਤਾ।ਕਰਤ੍ਰਿਭੁਕੀਲਲਾਈਜੈਸੇਭ੍ਰਾਸੇਪਾਭ੍ਰਕਾਠਮਾਹਿਪਾਰ।
ਕੀਲਲਾਸ੍ਰੋਤੇਧਪੁਦਿਨਭ੍ਰਾਸਹੀ।ਕਾਠਕੀਲਲਾਈਸੋਤੇਪ
ਰਕਾਠਜੇਰਾਜੈਲੈਜੇਰਾਮਿਟੇਲਲਾਤਾਸੇਛੇਰਨਪ੍ਰਕਾਸਹਿ।
ਸ੍ਵਤ:ਪਾਰਕਾਠਮੈਲਲਾਈਕੈਅਭੁਾਦਸਮਕਲਪਤਾਦਿਸੇ
ਖਰੇਵਿਮਿਖਜਾਅਬੰਭ੍ਰਾਸਹਿ।ਅਸੇਵੈਨੇਜਰਾਮਾਂਹਿਸਤਾਕੋਅ
ਭੁਾਦਨਮਕਲਪਤਾਦਿਸੇਖਭੁਦਵਿਮਿਖਜਾਸੋਛਕਾਸਹਿ।੨੪।ਟੀ
ਕਾ।ਜੈਸੇਦਾਸਤ੍ਰਲਲਾਈਤੌਕਰਤ੍ਰਿਕੁਮਾਹਿਪੈਕਰਤ੍ਰਿਭੁਕੇਯੋਗਾਤ੍ਰੁ
ਭ੍ਰਾਂਗਮੈਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਅਰਪਾਰਕਾਸੰਬੰਧਦ੍ਵਾਰਾਕਰਤ੍ਰਿਛੁਕੀਲਲ
ਈਹੈਸੋਈਦਰਪਣਮੈਭ੍ਰਾਸੇਹੈਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਰੂਪ।ਸੋਲਲਾਈਪ
ਰਾਮੈਬਹਤਦਿਨਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਕੋਜੇਕੇਪਾਰਕਰਤ੍ਰਿਭ੍ਰਾਕੇਘਟੇਕਾਲਸੀ

ਬੀਧਹੈ।ਅਰਪਾਰਬਕਾਚੇਕੇਅਲਪਕਾਲਸੀਬੀਧਹੈ।ਤਾਤੇ
ਕਾਚੇਮੈਲਲਾਈਅਲਪਕਾਲਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਅਰਵਸਤਤਤ੍ਰਪ
ਰਕਾਚੇਮੈਲਲਾਈਕੋਜੋਅਭ੍ਰਾਵਸੋਤੋਸਮਹੀਹੈ।ਅਰਬੂੰ
ਕਾਲਅਲਪਕਾਲਭ੍ਰਾਨਰੂਪਭ੍ਰੇਏਹੈਸੋਸੰਬੰਧਕੋਕੀਓਹੈ।ਤੌ
ਸੋਅਗਾਨੀਕੇਬ੍ਰਮਬੋਧਪੂਰਜੰਤਅਗਾਨਰਹੇਹੈ।ਤਾਤੇਅਗਾਨ
ਕੀਕਰੀਜਗਤਮੈਸਤ੍ਯਬੁਧਸੋਭੀਬ੍ਰਮਬੋਧਪ੍ਰਜੰਤਰਹੇਹੈ।ਅ
ਰਜੀਵਨਮੁਕਤਕੋਪ੍ਰਾਰਬਧਭੋਗਕੇਲੀਏਬਾਧਤਅਗਾਨਕ
ਸੰਸਕਾਰਕੇਕੀਓਸਰੂਪਕੋਵਿਸਮਰਣ।ਸੋਅਲਪਕਾਲਸ
ਰੂਪਸਮਰਣਪ੍ਰਜੰਤਹੀਰਹੇਹੈ।ਤਾਤੈਤਾਵਿਸਮਰਣਕੀਕਰੀ
ਜਗਤਮੈਸਤ੍ਯਬੁਧਿਭੀਸਰੂਪਸਮਰਣਪ੍ਰਜੰਤਅਲਪਕਾਲ

ਹੀਣਹੋਹੈ॥ਅਰਸ੍ਵਤਃਜਥਾਤਮੇਸਤਾਕੇਅਭਾਵਜੋਹੈਸੋਤੋਵੰਨੇ
ਸੈਹੀਸਮਝੈਹੈ॥ਅਰਭੇਦਵਿਸੇਖਜੋਹੈਸੋਜੈਸਾਜੈਸਾਅਰਗਨਕ
ਰਜੁਭੁਜੈਸੀਜੈਸੀਬ੍ਰਿਪਭਏ॥ਤੈਸੀਤੈਸੀਹੀਅਧਿਸ੍ਟਾਨਸਤਾ
ਭਾਸੇਹੈ॥ਤਾਤੇਅਗਿਆਨਜੁਕਤੁਬ੍ਰਿਪਕੇਕਲਪੇਭੇਦਹੈਸੋਭੀਮਿਥਿਆ
ਹੈ॥੨੬॥ਜੈਸੀਜੈਸੀਬ੍ਰਿਪਹੋਤਹੈਤੈਸੀਤੈਸੀਅਧਿਸ੍ਟਾਨਸਤਾਭ
ਸੈਹੈ॥ਆਪਜੈਸੀਹੋਤੈਸੀਕਿਓਂਨਭਾਸੈਹੈ॥ਤਹਾਂਅਗਿਆਨਅ
ਧਿਸ੍ਟਾਨਕੇਸੁਭਾਵਸੋਈਕਾਰਣਐਸੇਕਹੇਹੈ॥ਕਬਿਤਾ॥ਅਗਿ
ਨਦਿਖੈਕੈਸੁਭਾਵਦੇਖੈਸੋਜਥਾਤਮਾਹਿਜੈਸੀਜੈਸੀਬ੍ਰਿਪਹੋਤਤੈ
ਸੀਤੈਸੀਭਾਸੇਹੈ॥ਜੈਸੇਰਜਮਾਂਹਿਰਜਬ੍ਰਿਪਭਏਰਜਭਾਸੇਅਰਜ
ਬ੍ਰਿਪਭਏਰਜੁਅਨਸੀਪ੍ਰਕਾਸੇਹੈ॥ਸਰਪਬ੍ਰਿਪਭਏਰਜੁਸੋਈਸ

ਨਪਤ੍ਰੂਪਭ੍ਰਾਸੇਮਾਲਾਬੁਧਭ੍ਰਏਰਜਮਾਲਾਸੀਚਕਾਸੈਹੈ।ਅ
ਤੁਮਅਬਗ੍ਯਾਨਕੇਸ੍ਵਭਾਵਐਸੋਜੈਸੇਜੈਸੋਕੂਮੋਹਿਤੈਸੇਤੈਸੋਆਪ
ਅਦ੍ਵਭ੍ਰਾਸੈਹੈ।੨੧।।ਟੀਕਾ।ਅਗਿਆਨਅਧਿਸ੍ਟਾਨਕੋਜੈਸੂਭਾਵ
ਹੀਹੈ।ਜੈਸੇਪ੍ਰਭਾਭ੍ਰਮਸੀਜੈਸਰਬਬ੍ਰਪਕੇਅਨਭੂਪਭਾਸੇਹੈ।ਅ
ਰਗ੍ਯਾਤਵਿਖੈਜੋਹੈਸਰਬਬਗ੍ਯਾਨਕੇਅਨਸਾਰਨਭਾਸੇ।ਆਪਜੈ
ਸੋਹੈਤੈਸੋਹੀਭਾਸੇਇਤਭਾਵ:ਕਵਿਤਕੇਅਰਥਸਪਟਹੀਹੈ।੨
।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ।ਜੈਸੋਜੈਸੇਭ੍ਰਮੋਹਿਤਹੈਤੈਸੋਤੈਸੋਆਤਮਾਣਬ
ਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਤਬਤੈਸੋਤੈਸੋਹੋਤੋਭੀਹੋਯਗੋ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਤੈਸਾਹੂੰਏਬਨ ੦
ਤੈਸੋਕੇਸੋਭ੍ਰਾਸੋ।ਅਰਜਬਤੈਸੋਹੋਯੈਗੋਤਬਸਰਬਜਗਤਕੇ
ਵਿਕਾਰਆਤਮਾਕੇਵਿਖੈਪ੍ਰਾਪਤਹੋਯਗੋ।ਉਤ੍ਰ।ਅਗ੍ਯਾਤਆਤ

ਮਾਕੇਬ੍ਰਹਮਕੇਅਨਸਾਰਕ੍ਰਿਆਸਥੋਕੇਸੁਭਾਵਹੈ।ਪਬੀਤਬ੍ਰਹਮਕੇਅਤੁ
ਸਾਰਹੋਣੇਕੇਸੁਭਾਵਨਾਹਿ।ਜੋਹੋਣੇਕੋਸੁਭਾਵਹੋਤੋਤੌਭੀਕਹੈ
ਤੈਸੇਧੀਹੋਤੋ।ਸੋਹੋਣੇਕੇਸੁਭਾਵਨਾਹੀਹੈ।ਕ੍ਯੋਕੇਕੂਟਸ੍ਥਰੂਪ
ਹੈ।ਅਰਬ੍ਰਹਮਜੋਹੈਸੋਵਿਪ੍ਰੀਤਗ੍ਯਾਨਰੂਪਹੈ।ਕਛੁਕ੍ਰਿਆਰੂਪਨ
ਹੀ।ਤਾਤੇਗ੍ਯਾਨਕੋਵਿਖ੍ਯਾਦਹੋਣੇਹੀਕੋਸੁਭਾਵਹੈ।ਕਛੂਕਰਣੇਕੇ
ਸੁਭਾਵਨਾਹੀ।ਅਰਜੋਬ੍ਰਹਮਗ੍ਯਾਨਕੇਕਰਣੇਕੇਸੁਭਾਵਹੋਜ
ਤੌਸਰਬਬ੍ਰਹਮਮਾਤ੍ਰਮੈਂਅਧਿਸ੍ਟਾਨਤੈਸੇਤੈਸੇਭੀਜੋਚਾਹੀਏ।ਸੁਕ੍ਤ
ਹੈ।ਜੋਰਜਤਭਈਚਾਹੀਏ।ਰਜਸਰਪਭਈਚਾਹੀਏ।ਸੋਤੌਜ
ਗਤਮੈਂਨਹਿਦੇਖੀਏਹੈ।ਤਾਤੇਬ੍ਰਹਮਹੈਸੋਆਤਮਾਕੂੰਤੈਸੇਤੈਸੋਦੇ
ਖਾਵੈਹੈ।ਕਛੂਤੈਸੇਤੈਸੇਕਰਣਨਹੀਹੈ।ਤਾਤੈਆਤਮਾਸਦ

ਏਕਰਸਹੈ।ਸੋਈਏਕਰਸਛੂਕਬਿਤਮੈਂਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਕਬਿਤ
।ਜੈਸੇਸਰਬਅਰੋਪਕੇਆਦਮਾਹਿਸਤਾਏਕਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂ
ਪਨਿਰਵਿਕਲਪਨਿਰਵਿਸੇਖਹੈ।ਤੈਸੇਸਰਬਅਰੋਪਕੇ
ਅੰਤਮਾਹਿਸਤਾਏਕਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਨਿਤਅਰਹੇਅਵਿਸੇਖਹੈ
।ਮਧਮਾਹਿਸਤਾਹੂੰਕੇਐਸੋਹੀਸ੍ਵਰੂਪਤਾਮੈਂਮਿਥ੍ਯਾਸਰਬਨ
ਮਰੂਪਤ੍ਵਾਸਤਾਵਿਸੇਖਹੈ।ਸਤਾਂਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਏਕਸੋਸਰੂਪਆ
ਤਮਾਂਕੇਐਸੋਸਰਬਬ੍ਰਿਤ੍ਯਾਂਮਾਹਿਕੀਓਨਿਰਦੇਸਹੈ।੨੯।ਟੀ
ਕਾ।ਸਰਬਕਹੀਜੇਸਰਬਅਰੋਪਕੇਕਰਤਾਅਨਤਾਮਨਕੇਅਰੋ
ਪਕੇਪਹਿਲੇਜੋਸਤਾਹੈਸੋਏਕਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਨਿਰਵਿਕਲਪਨਿਰ
ਵਿਸੇਖਰੂਪਹੈ।ਅਥ੍ਵਾਸਰਬਅਰੋਪਮਾਤ੍ਰਕੇਆਦਮੈਂਜੋਅਧਿ

ਸਾਨਰੂਪਸਤਾਹੈ।ਸੋਏਕਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਨਿਰਵਿਕਲਪਨਿਰਵਿ
ਸੇਖਹੈਂ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਨਿਰਵਿਸੇਖਹੈਂ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਨਿਰਾਪਿਸਾਨਆਰੋਪਹੋ
ਤਾਂਹੀ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ।ਸਰਬਬ੍ਰਹਮਕੇਪਹਲੇਨਕਛੂਰੂਪਸੂੰਨ
ਹੋਸਤਾਨਾਹੀ।ਉਤ੍ਰ।ਹੇਪਰਵਕੇਸੈਸਲੇਖਸੂੰਨਕਛੂਰੂਪਸੂੰ
ਨਕੂੰਤੈਸਤਮਾਨੈਹੈ।ਐਸਵਾਨਕਛੂਰੂਪਸੂੰਨਸਹਵਕਰ
ਕੈਅਸਤਮਾਨੈਹੈ।ਜੋਤੈਸਤਰੂਪਮਾਨੈਂਤੌਸੂੰਨਰੂਪਕੇਵਾਯਾਤ
ਹੋਜਾਵੇਗਾ।ਅਰਸਤਾਹੈਕਿਨਾਮਾਂਤਰਬ੍ਰਹਮਜੋ।ਅਰਜੋਸਰਬਕੇਅ
ਭਾਵਰੂਪਅਸਤਮਾਨੇਹੈ।ਤੌਸੂੰਨਜੋਹੈਐਸੋਕਹਣੇਤੇਰੋਵਿਰੋ
ਧਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਸਦਵਾਚੀਸੂੰਨਪਦ।ਅਰਸਦਵਾਚੀਹੈਪਦ
ਇਨਕੇਸਮਾਨਾਧਕਰਣਹੋਤਨਾਹੀ।ਫੇਰਭੀਸੂੰਨਕੀਸਿਧ

ਕੇਲੀਏਵਿਚਾਰਕਰਣੇਕਿਸੂੰਅਭੂੰਤੈਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਮਾਨੈਹੈਕਿਪ੍ਰ
ਰਪ੍ਰਕਾਸਮਾਨੈਹੈ॥ ਜੇਤੈਸੂੰਪ੍ਰਕਾਸਮਾਨੈਹੈਤੋਸਭਕੇਅਭਾਵਰੂ
ਪਜੋਸੂੰਨਤਾਕੇਭਾਵਰੂਪਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਤੂੰਨਬਨੇ॥ ਅਰਜੋਸ੍ਵਪ੍ਰਕ
ਾਸਰੂਕੀਸਿਧਕੇਲੀਏਸੂੰਨਕੂਭਾਵਰੂਪਮਾਨੋਗੇ॥ ਤੌਜੋਭਾਵ
ਰੂਪਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਸੋਈਸਤਾਤਥਸਤਾਹੀਕੇਨਾਮਾਂਤਰਭਏ॥ ਅਰ
ਸੂੰਨਰੂਕੀਹਾਨਭਈ॥ ਅਰਜੋਤੈਸੂੰਨਰੂੰਪਰਪ੍ਰਕਾਸਮਾਨੈਗੋ॥
ਤੌਸਰਬਅਵਰੋਧਕੇਪਹਿਲੇਔਰਕੋਈਪ੍ਰਤਯਖਆਦਿਪ੍ਰਮਾਣ
ਹੈ॥ ਨਾਹਿ॥ ਜੋਸਰਬਕੇਅਭਾਵਕੂੰਪ੍ਰਕਾਸੈ॥ ਤਾਤੇਸੂੰਨਕੀਸਿਧ
ਕੇਲੀਏਅਧਿਸਟਾਨਸਤਾਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਅਵਸਤਾਕੇਕਹੀ
ਹੈ॥ ਅਰਥੀ॥ ਕਿਜੇਕੇਸਰਬਅਵਰੋਧਕੇਪਹਿਲੇਅਧਿਸਟਾਨਸਤਾਹੈ॥

ਭੇਦਈਹੈਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਏਕਰੂਪਹੈਅਰੁਵਾਮੈਅਰੋਪਨਾਹੀਭ੍ਰਮ
ਹੈਤਾਤੈਨਿਰਵਿਕਲਪਨਿਰਵਿਸੇਖਹੈ।ਤੈਸੇਅਰੋਪਕੀਆ
ਹੈਦਿਰਕੀਨਾਈਅਰੋਪਕੇਅੰਤਮੈਭੂਐਸੀਹੀਸਤਾਅਵਿਸੇਖਰ
ਹੋਤੇਹੈ।ਮਧਮੈਸਰਬਜਗਤਕਾਭ੍ਰਮਕਾਲਮੈਹੂੰਸਠਾਕੇਸ
ਰੂਪਐਸੋਜੈਸੋਆਦਿਅੰਤਮੈਹੈਤੈਸੋਹਿਹੈ।ਤਾਂਤੇਵਾਮੈਵਸ
ਤਤਃਨਾਮਰੂਪਹੈਨਾਹਿ।ਤਬਪਿਮਿਥਿਆਭ੍ਰਮਕਰਿਕੈਨਾਮਰੂ
ਪਵਿਸੇਖਮਿਥਿਆਹੀਭਾਸੇਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।ਐਸੇਆਦਿ
ਅੰਤਮਧਮੈਐਸੀਅਧਿਸਟਾਨਸਤਾਏਕਰਸਹੋਤਤਾਤੇ।ਪ੍ਰਤਿ
ਗਆਤਮਾਮੈਕਹਾਸਿਧਭਇਆਜੋ।ਉਤ੍ਰ।ਤਹਾਕਹੇਹੈਕਿਜੋਸਪ੍ਰਕ
ਸਸਤਾਹੈਸੋਈਆਤਮਾਹੈ।ਕ੍ਰਿਓਕੈਪ੍ਰਤਗਆਤਮਾਕੇਸਰੂਪਐ

180

ਸੋਹਿਅਪਿਜਤਭਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟਨਮੈਨਿਰਣੈਕੀਓਹੈ॥੨੮॥ਸ੍ਰੁਪੂਰ ॰ ੯੧
ਸਏਕਰਸਆਤਮਾਕੀਸਤਾਕਹੀ॥ਸੋਕਉਨਸੀਤਾਕੂੰਜ
ਗਤਕੇਅਲਿਖਨਕਰਿਕੇਦੇਖਾਵੈਹੈ॥ਕਬਿਤ॥ਆਤਮਾਕੀ
ਸਤਾਸੋਈਜਗਤਕੀਸਤਾਜਾਨਿਜਗਤਕੀਸਤਾਤਾਹਿਆ
ਤਮਾਤੈਆਨਹੈ॥ਆਤਮਸਰੂਪਭਿੰਨਜਗਤਕੇਭਾਨਸੋਈਆ ॰
ਤਮਾਤੈਭਿੰਨਨਾਹਿਜਗਤਕੇਭਾਨਹੈ॥ਐਸੇਸਰਬਭਾਂਤਿਨਰੂਖ
ਆਤਮਾਤੈਭਿੰਨਨਾਹਿਆਤਮਸਰੂਪਭਾਸੋਜਗਤਸਮਾਨੈ
॥ਅਸੇਖਦ੍ਰਸੇਖਬਾਧਕੀਏਰਝੋਸੇਖਤਾਕੂੰਦੇਰਸਰਬਬ੍ਰ
ਸਰੂਪਕਰਕੈਬਖਾਨ੍ਯੋਹੈ॥੨੯॥ਟੀਕਾ॥ਆਤਮਾਕੀਸਤਾਜੋ
ਨਿਰਵਿਕਲਪਸਪ੍ਰਕਾਸਏਕਰਸਨਿਰੂਪਣਕਰੀਓਸੋਈਨ ॰

ਕੋਈ ਹੈ ਨਾਹੀ। ਤਾਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਵਾ ਮੈ ਆਰੋਪ ਨਾਹੀ ਭੀ ਜੋ
ਹੈ ਤਾਤੈ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਨਿਰਵਿਸੇਖ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਆਰੋਪ ਕੋ ਅ
ਦਿਕੀਨਾ ਈ ਆਰੋਪ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈ ਭੂ ਐਸੀ ਹੀ ਸਤਾ ਅਵਿਸੇਖ
ਹੈ ਹੈ। ਮਧ ਮੈ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਕਾਲ ਮੈ ਹੂੰ ਸਤਾ ਕੋ ਸ
ਰੂਪ ਐਸੋ ਜੈਸੋ ਆਦ ਅੰਤ ਮੈ ਹੈ ਤੈਸੋ ਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਵਾ ਮੈ ਵਸ
ਤਤ: ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੈ ਨਾਹੀ। ਤਥਾਪਿ ਮਿਥਿਆ ਭ੍ਰਮ ਕਰਿ ਕੈ ਨਾਮ ਰੂ
ਪ ਵਿਸੇਖ ਮਿਥਿਆ ਹੀ ਭਾਸੈ ਹੈ। ਪੂਰਬ ਪਖ। ਐਸੇ ਸੋ ਆਦਿ
ਅੰਤ ਮਧ ਮੈ ਐਸੀ ਅਧਿਸ੍ਟਾਨ ਸਤਾ ਏਕਰਸ ਸੋ ਹੈ ਤਾਤੇ ਪ੍ਰਤਿ
ਬਾ ਆਤਮਾ ਮੈ ਕਹਾ ਸਿਧ ਭਯੋ। ਉਤ੍ਰ। ਤਹਾ ਕਹੇ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਪ੍ਰਕ
ਾਸ਼ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਕ੍ਯੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਗ ਆਤਮਾ ਕੋ ਸਰੂਪ ਐ

ਸੋਹਿਆਧਿਜਤਭਮਭ੍ਰੂਖਨਮੈਨਿਰਣੈਕੀਓਹੈ॥੨੮॥ਸੁਪੂਰ
ਨਏਕਰਸਆਤਮਾਕੀਸਤਾਕਹੀ॥ਸੋਕਉਨਸੀਛਾਕੂੰਜ
ਗਤਕੇਅਲਿਖਨਕਰਿਕੈਦੇਖਾਵੈਹੈ॥ਕਬਿਤ॥ਆਤਮਾਕੀ
ਸਤਾਸੋਈਜਗਤਕੀਸਤਾਜਾਨਿਜਗਤਕੀਸਤਾਤਾਹਿਆ
ਤਮਾਤੈਆਨਹੈ॥ਆਤਮਸਰੂਪਭਾਨਜਗਤਕੇਭਾਨਸੋਈਆ
ਤਮਾਤੈਭਿੰਨਨਾਹਿਜਗਤਕੇਭਾਨਹੈ॥ਐਸੋਸਰਬਭਾਂਨਰੂਪ ਸਾਂ
ਆਤਮਾਤੈਭਿੰਨਨਾਹਿਆਤਮਸਰੂਪਭਾਸੈਜਗਤਸਮਾਨੈ
ਗਅਸੇਖਦ੍ਰਸੇਖਬਾਧਕੀਏਰਜੋਸੇਖਤਾਕੂੰਦੇਦਸਰਬਰੂ
ਸਰੂਪਕਰਕੈਦਖਾਯੋਹੈ॥੨੯॥ਟੀਕਾ॥ਆਤਮਾਕੀਸਤਾਜੋ
ਨਿਰਵਿਕਲਪਸੁਪੂਰਨਏਕਰਸਨਿਰੂਪਣਕਰੀ॥ਸੋਈਸ

ਮਰੂਪਾਤਮਜ਼ਗਤਕੀਸਤਾਜਗਤਕੇਸਰੂਪਹੈਤਾਸਤਾਰੂਪਆ
ਤਮਾਸੂੰਅਤ੍ਰਿਕੂਨਾਮਰੂਪਾਤਮਕਜਗਤਕੇਸਰੂਪਕਛੂਹੈਨਹਿ
।ਕੵੋਂਕੇਤਾਸਤਾਤੇਭਿੰਨਕੀਏਜਗਤਾਨਿਰਾਤਮਕਤੁਛਹੋਤਹੈ।
ਐਸੇਆਤਮਸਰੂਪਭ੍ਰਾਤਸੋਈਜਗਤਕੇਭ੍ਰਾਨਹੈ।ਕੵੋਂਕੇਆਤ
ਮਪ੍ਰਕਾਸਤੈਭਿੰਨਕੀਏਤੇਨਾਮਰੂਪਭ੍ਰਮੈਨਾਹਿਹੈ।ਤਾਤੇਸ੍ਵਪ੍ਰਕ
ਾਸਆਤਮਸਤਾਸੋਈਅਗ੍ਯਾਨਤੇਦੇਖਸੂੰਨਾਮਰੂਪਾਤਮਕਜਗ
ਤਸਰਿਖੀਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਜੈਸੇਆਰਕੁਮਣਿਕੀਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਸਤਾਤੇ
ਸੋਈਅੰਧੇਰੇਮੈਅਗਨਿਸਾਰਿਖੀਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਸੋਮਣਿਕੋਅਗਨਿ
ਮਣਿਤੇਅਤ੍ਰਿਕੁਸਤੀਨਕਾਲਹੈਨਾਹਿ।ਤੈਸੇਆਵਿਜਾਨਆ
ਤਮਮੈਭ੍ਰਾਸੇਤੇਐਸੇਨਾਮਰੂਪਾਤਮਕਸਰਬਾਦਿਸੇਖਹੈਂ।ਸੋਭੀ

ਆਤਮਾਤੈਅਤ੍ਰਿਕੂਸਤਜਤੀਨਕਾਲਮੈਨਾਹਿ।ਐਸੇਅਸੇਖ
ਸਪੂਰਣਨਾਮਰੂਪਾਤਮਕਦ੍ਰਿਸੇਖਕੇਬਾਪਕੀਏਤੋ।ਜੋਅਵਸੇ
ਖਰਹੇਜਗਤਕੇਸਚਿਦਾਤਮਕਸ੍ਵਰੂਪਤਾਕੂਦੇਦਏਸਰਬਬ੍ਰ
ਮਹੈਐਸੇਕਹੇਹੈ।ਪਰੰਤਸਤਾਤੈਭਿੰਨਤੁਛਨਾਮਰੂਪਕੂੰਜੋਸ
ਰਬਬ੍ਰਮਹੈ।ਐਸੇਨਹੀਕਹੇਹੈ।ਜੋਐਸੇਕਹੇਤੌਵੇਦਕੋਅਪ੍ਰਮਾ
ਣਤਹੋਜਾ।ਕ੍ਯੋਕੇਤੁਛਨਾਮਰੂਪਹੈਸੋਬ੍ਰਮਰੂਪਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਨਾ
ਮਰੂਪੈਸਨੂੰਸੇਪਤਜਗਤਕੇਸ੍ਵਰੂਪਤਾਕੂੰਬ੍ਰਮਰੂਪਤ੍ਵਹੈਤਾਨੂੰ
ਤਾਹਿਕੂੰਬ੍ਰਮਰੂਪਕਹੇਹੈ।ਐਸੇਆਤਮਾਕੇਦੇਖੇਸਰਬਜਗ
ਤਦੇਖ੍ਯੋਹੋਤਹੈ।ਐਸੇਜੋਸ੍ਰੁਤਿਕਹੇਹੈਸੋਭਿਆਤਮਸਤਾਨੂੰਸੰ
ਗਤਸਤਾਕੇਜੋਅਭੇਦਾਤਾਅਭੇਦਅਭਿਪ੍ਰਾਯਸੂੰਕਹੇਹੈ।ਅਥ

ਆਤਮਸਤਾਸੂੰਜੋਜਗਤਕੀਸਤਾਭਿੰਨਹੋਇਤੌਘਟਦਰਸਨਕੂੰ
ਘਟਦਰਸਨਕੀਨਾਈ।ਆਤਮਦਰਸਨਸੂੰਜਗਤਕੇਦਰਸਨ
ਕਿਧੋਅਨਾਦਿ।ਤਾਤੈਂਆਤਮਸਤਾਜੋਈਜਗਤਕੀਸਤਾ।
ਐਸੇਆਤਮਸਤਾਤੈਂਨਾਮਰੂਪਜੈਸੇਕੋਤ੍ਰਿਕਾਲਅਬਾਧਤਾਅ
ਬਾਧਾਕੇਅਭਿਪ੍ਰਾਯਸੂੰਹੀਨਿਖੇਧਸ੍ਰੁਤਿਜੋਹੈਸੋਜਗਤਕੇਨਿ
ਖੇਧਨਿਰੂਪਣਕਰਤੇਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ।ਆਤਮਾਕੀਸਤਾਭਿੰਨ
ਹੈਸੋਈਜਗਤਕੀਸਤਾਭਿੰਨਨਾਹੀ।ਆਤਮਸਤਾਭਿੰਨਸੂੰ
ਭਿੰਨਹੀਜਗਤਕੀਸਤਾਕ੍ਯਾਂਨਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਆਤਮਾਕੇਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸ
ਰੂਪਤਾਰੂਪਕਰਕੈਆਂਤ੍ਰਅਨੁਭੂਹੋਤਹੈ।ਅਰਜਗਤਕੋਘ
ਟਾਦਿਦ੍ਰਿਸ੍ਯਜੜ੍ਹਰੂਪਕਰਕੈਆਤਮਾਸੂੰਅਤ੍ਰਿਕੁਦਾਹਿਰਭਿੰ

ਹੋਤਹੈ।ਤਾਤੇਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਕੀਏਕਸਤਾਨਾਹਿ।ਅਰੁਜੋਏਕਸ
ਤਾਹੋਤਤਉਦ੍ਰਿਸ੍ਯਕੇਬਾਧਭਏਤੇਦ੍ਰਿਸਾਕੇਬਾਧਭਯੋਚਾਹਿਯੋ।ਅਰੁ
ਦ੍ਰਿਸ੍ਯਵਿਕਾਰਸਰਬਦ੍ਰਿਸਾਤੇਭਯਾਚਾਹਿਯੋ।ਅਰੁਦ੍ਰਿਸਾ।ਅਬ
ਧ੍ਯਾਨਿਰਵਿਕਾਰਹੈਤੌਦ੍ਰਿਸਾਸੂੰਅਭਿੰਨਦ੍ਰਿਸ੍ਯਭੀਅਬਾਧ੍ਯ
ਨਿਰਵਿਕਾਰਹੁਈਚਾਹਿਯੋ।ਸੋਐਸੇਤੌਹੋਤਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਦ੍ਰਿਸ
ਆਤਮਾਤੇਜਗਤਦ੍ਰਿਸ੍ਯਕੀਸਤਾਭਿੰਨਹੀਹੈਏਕਸਤਾਨਾਹੀ।
ਉਤ੍ਰ।ਹਮਏਕਕਹਿਓਜੋਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪਤਾਕੇਅਗਿਆਨਤੇਤੌਕੈਭ੍ਰ
ਮਜੋਹੈ।ਤਾਤੇਐਸੇਕਹਤੇਹੈ।ਕੈਸੇਸੂਲਾ।ਸਚਿਦਾਨੰਦਆਤ
ਸਰੂਪਾਅਧਿਸ੍ਠਾਨਕੇਵਿਖੇਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਰਿਸ੍ਯਦਰਸਨਾਦਿਸਰਬਪ੍ਰ
ਸਰੂਪਾਤਮਕਜਗਤਅਧ੍ਯਸਤਹੈ।ਤਾਤੇਸੁਕਤੁਰਜਤਕੀਨਾਈ

ਅਪਸਤਕੇਅਪਸ੍ਰਾਨਤੈਅਤ੍ਰਿਕੁਸਦ੍ਰਭ੍ਰਾਂਤਿਹੋਤਨਾਹਿ।ਤਾਤੈ
ਅਧਿਸ੍ਰਾਨਕੀਸਤਾਭ੍ਰਾਂਤਹੈਸੋਅਪਸਤਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਦ੍ਰਿਸਜਾਦਿਮੈ
ਤਦ੍ਰੂਪਸੇਭ੍ਰਾਸੈਹੈ।ਠਾਸੂੰਆਤਮਸਤਾਸੋਈਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਦਿਜਗਤਕੀ
ਸਤਾਭਾਹਿਸੂਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਦ੍ਰਿਸਜਾਦਿਜਗਤਸਤਾਤਮਕਹੈ।ਅ
ਰਤਾਅਧਿਸ੍ਰਾਨਸਤਾਤੈਪ੍ਰਿਥਕਕੀਏਤੇਨਿਸਤਦ੍ਰਿਹੋਤਹੈ।
ਜਸਤੇਐਸੇਨਿਰੂਪਣਕੀਓਹੈਅਥਤੂੰਜੋਹੈਸੋਆਤਮਾਕੇਯ
ਥੇਕੂਸਰੂਪਜਾਨਲੈ।ਬਿਨਾਆਤਮਾਕੇਕਲਪਤਰੂਪਅੰਤਸਕ
ਰਣਦ੍ਰਿਸਿਪ੍ਰਮਾਤਾ।ਤਾਕੂਆਤਮਾਮਾਨਕੇਠਾਪ੍ਰਮਾਤਾਕਾਦਿ
ਖੇਧਣਾਦਿ।ਤਾਤਿਕੂੰਜਗਤਮਾਨਕੇਤਾਦ੍ਰਿਸ੍ਰਦ੍ਰਿਸਜਕੀਏਕਤਾ
ਸਮਝਕੇਅਨਬਾਧਗਨਕਰਨੇਦਾਵਪ੍ਰਮਾਤਾਕੇਆਸੈਰਜਾ

॥ਐਸੇਪ੍ਰਤਖ੍ਯਜਾਣ੍ਹਿਸਜਦਰਸ੍ਨਤਾਕਰਿਕੇਪ੍ਰਮਾਤਾਪ੍ਰਮੇਯਕੇਭੇ
ਦਨਿਸ੍ਚੈਕਰਕੈ॥ਤੈਆਤਮਾਕੋਵਿਖੈਦੋਖਨਿਰੂਪਣਕਰੈਹੈ॥
ਸੋਤੇਰੇਦੋਖਆਤਮਾਕੂੰਏਕਭੀਸਪਰਸਨਹੀਕਰੈਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇ
ਈਹਾਪ੍ਰਮਾਤਾਰੂਪਆਤਮਾ॥ਅਧਿਸ੍ਟਾਨਵਿਵਖ੍ਯਤਹੈਨਹੀ॥
ਅਰਪ੍ਰਮਾਤਾਕੀਸਤਾ॥ਸੋਈਜਗਤਕੀਸਤਾਵਿਵਖ੍ਯਤਨਹੀ॥
ਅਰਘਟਾਦਿਆਤ੍ਰਜਗਤਵਿਵਖ੍ਯਤਨਹੀ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਤੈਕਹ੍ਯੋ
ਜੋਪ੍ਰਮਾਤਾਵਿਖੈਸੰਬਧਿਅਧ੍ਯਸਤਜਗਤਕੋਦੇਖੈਹੈ॥ਅਰ
ਤੈਏਕਸਤਾਪਖ੍ਯਮੈਜਗਤਕਾਵਿਕਾਰਆਤਮਾਮੈਨਿਰੂਪਣ
ਕੀਓਸੋਭੀਨਹੀ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਧ੍ਯਸਤਕਾਵਿਕਾਰਅਧਿਸ੍ਟਾਨਕੂੰ
ਸਪਰਸਨਹੀਕਰੈਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਅਧਿਸ੍ਟਾਨਹੈਸੋਈਬ੍ਰਹਮਰੂਪਆਪ

ਸਤਾਕਾਰ ਸੋ ਭ੍ਰਾਸੇ ਹੈ। ਪਰੰਤੁ ਅਧਿਸ੍ਟਾਨ ਸੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਵਸਤੂਤ
ਅਧ੍ਯਸਤ ਕਛੂ ਤਤ ਹੈ ਨਾਹੀ। ਜਾਕੂੰ ਜਾਕੇ ਏਕ ਹੂ ਕਰਿ ਕੈ ਅ
ਧਿਸ੍ਟਾਨ ਮੈ ਵਿਕਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਜਾ। ਅਰ ਅਧਿਸ੍ਟਾਨ ਹੈ ਸੋ ਰੇਵ
ਸਤੂਤ: ਅਧ੍ਯਸ ਸਤਸੂੰ ਭੀ ਨ ਹੈ। ਕ੍ਯੋਂਕੇ ਅਧ੍ਯਸਤ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਪ
ਹਲੇ ਪੀਛੇ ਭੀ ਆਪ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੇ ਭ੍ਰਾਸੇ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਅਧ੍ਯਸ ਥਕੇ ਧ
ਧਸੂੰ ਅਧਿਸ੍ਟਾਨ ਕੇ ਬਾਧ ਭੀ ਨਾਹੀ। ਅਰ ਜੁ ਕਾਤ ਮੈ ਭੀ ਰਜ
ਸ੍ਪ ਕਾ ਵਿਕਾਰ ਰਜ ਮੇ ਨਹਿ ਦੇਖੀਜੈ ਹੈ। ਅਰ ਸਰਪ ਕੇ ਬਾਧ ਸੂੰ
ਰਜ ਕੇ ਬਾਧ ਸੋ ਭੀ ਨਹੀ ਦੇਖੀਜੈ ਹੈ। ਅਰ ਰਜੂ ਕੇ ਅਬਾਧ ਸੂੰ ਸ
ਰਪ ਕੇ ਅਬਾਧ ਸੋ ਭੀ ਨਹੀ ਦੇਖੀਜੈ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਆਤਮਾ ਮੈ ਦੇਖਕੈ
ਸੀ ਕਾ ਦੂਨਾਹੀ। ਅਧ੍ਯਸ ਜਗਤ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮਾ ਸੋ ਤੇ ਪਜੀ ਦੀ ਹੈ

ਸ੍ਰੁਤਿ:ਸਤਾਸ੍ਰੂਤ੍ਰਜਹੈ।ਜੈਂਕਰਯੋਜੋਅਬਥਤਾਕੂੰਸ੍ਰਨਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ
ਕਰਕਾਬਿਤਮੈਂਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਕਾਬਿਤਾ।ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਸਤਾਏਕਆ
ਤਮਾਂਕੀਸ੍ਵਪਨਮੈਂਜੈਸੇਦ੍ਰਿਸਟਾਦ੍ਰਿਸਜਰੂਪਹੋਇਕੈਪ੍ਰਕਾਸੈਹੈ।
ਅਾਂਤ੍ਰਿਵਾਅਦੇਸਕਾਲਸਰਬਵਸਤਆਦਿਜੋਅਨੁਸ੍ਰੂਤਸ
ਤਾਸੋਈਏਕਅਦ੍ਵੈਤਾਸੈਹੈ।ਦ੍ਰਿਸਟਾਦ੍ਰਿਸਜਦਰਸਨਸੋਦੇਸ
ਕਾਲਵਸਤਸਰਬਨਾਮਰੂਪਤੁਛਹੇਤਭਿੰਨਕੀਰਤਿਤਾਸੈਹੈ।
ਸਚਿਦਾਅਨੰਦਅਧਿਸਟਾਨਤੇਪ੍ਰਥਕਭੀਜੋਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚਹੈ
ਸੋਅਸਤਵਿਤਾਸੈਹੈ।੩੦।।ਟੀਕਾ।ਜੈਸੇਸ੍ਵਪਨਕੇਦਿਖੇਸ੍ਵ
ਪ੍ਰਕਾਸਏਕਰੂਪਆਤਮਸਤਾਜੋਹੈਸੋਈਅਨੇਕਵਸ੍ਤੁਕਰ
ਮਯੁਕ੍ਤਆਵਿਦਿਆਦੇਖਸੂਖਮਾਆਤਮਾਸਰਿਖੋਪ੍ਰਤੀਤਿਪ੍ਰਤੀ

ਭ੍ਰਾਮਕਜੀਵਾ।ਅਰਦਦਾਸ੍ਰਿਤਪ੍ਰਤਜਾਖਜਾ,ਦਿਦਰਸਨਾ।ਅਰ
੩ ਪ੍ਰੱਖਜਾਦਿਕਕਾਚਖਰਾਦਿਕਰਣਾ।ਅਰਛਖ੍ਰਦਕਕਾਭੂਪਾਦਿ
ਦ੍ਰਿਸਜਾ।ਅਰਣਇਸਰਥਕਾਜਬ,ਜੋਗ।ਆਸੈਭੂਤਾਆਂਤ੍ਰਵ
ਅਦੇਸਖਜਣਮਹੂਰਤਾਦਿਕਾਲਾ।ਅਰਪ੍ਰਥਵ੍ਯਾਦਿਸਰਬ
ਵਸਤੂਰੂਪੇਆਤਮਸਤਾਹਿਭ੍ਰਾਸੈਹੈ।ਕਿਓਂਕੇਆਤਮਾਤੇਅਤ੍ਰਿ
ਭੁਸ੍ਵਪਨਮੈਔਰਕਛੂਹੈਨਾਹਿ।ਤਾਂਤੇਆਵਿਦ੍ਯਾਨੈਅਧਿਸ
ਟਾਨਰੂਪਆਤਮਾਕੇਵਿਖੇਦਿਖਾਯਾਜੋ।ਐਸੇਦ੍ਰਸ੍ਟਾਦ੍ਰਿਸਜਾਦਿਨ
ਸਰੂਪਮਾਤ੍ਰਜੋਜਗਤਤਾਮੈਅਨਗਤਏਕਅਧਿਸ੍ਟਾਨਸਤਾਹੈ
ਸੋਈਭ੍ਰਾਸੈਹੈ।ਇਤਨੇਅਧਿਸ੍ਟਾਨਸਤਾਕਰਕੈਸਤਸੋਭ੍ਰਾਸੈਹੈ
।ਅਰਵਿਵੇਕਕਰਕੈਅਬਦਾ।ਅਵਸਾਂਤਰਕਰਕੈਤਾਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨ

ਸਤਾਤੈਭਿੰਨਭਏਤੈ।ਨਾਮਰੂਪਾਤਮਕਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾ,ਦਿਸ੍ਯਪਨਪ੍ਰਪੰਚ
ਤੁਛਹੋਤਤੈ।ਐਸੇਨਾਮਰੂਪਾਤਮਕਦ੍ਰਿਸ੍ਯਾਦਿਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚ
ਹੈ।ਸੋਭ੍ਰਮਚਰਦਾਨੈਦਾਅਧਿਸ੍ਟਾਨਕੋਅਨੈਂਸੂੰਸਾਤਮਕਭਾਸੇ
ਹੈ।ਅਰਅਧਿਸ੍ਟਾਨਕਾਵਿਵੇਕਕਰਿਕੈਅਖਵਅਦ੍ਰਸ੍ਯਾਂਤ
ਕਰਿਕੈਅਧਿਸ੍ਟਾਨਸੂੰਵ੍ਰਜੇਇਕਭੁਯੇਤੈਅਨਤਜੋਹੋਤਪੈ।੩੦
।ਜਿਕਯੋਜੋਅਰਖਦ੍ਵਾਰਿਕੂਐਰਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤਕਰਿਕੈਸਪ੍ਰਸ੍ਟਕਰੇ
ਹੈ।ਕਾਥਿਤਾਕਲਪਨਾਂਨਗਰਜੈਸੇਆਤਮਾਤੈਭਿੰਨਨਹਿਨ
ਗਰਸੋ।ਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪਸੋਪ੍ਰਕਾਸਹਿ।ਨਗਰਕੀਕਲਪਨਾਕੇ
ਪਹਲੇਸ੍ਵਰੂਪਭਾਨਕਲਪਨਾਕੀਏਤੇਫੇਰਨਗਰਸੇਭਾਸਹਿ
।ਸ੍ਵਰੂਪਪ੍ਰਕਾਸਮਾਹਿਨਗਰਅਕਾਰਸਿਖ੍ਯਾਭਾਜਾਸੈਆਤ

ਮਾਸੂਮਿਲ੍ਯੋਸੋਚਕ੍ਰਾਸਹਿ।ਜਰਤ੍ਰਪੂਰੰਛਤੈਸੋਆਤਮਾਸੂਮਿਲ
ਯੋਭ੍ਰਾਸੇਭਿੰਨਕੀਏਆਤਮਾਤੈਤਤ੍ਰਖ੍ਯਜਟਾਨਾਸਹਿ।੩੧।ਟੀਕ
।ਜੈਸੇਆਪਕੇਭ੍ਰਿਤਰਕਲ੍ਪਨਾਕਰਕੈਬਨਾਜੋਜੋਨਗਾਰਸੋ
ਖੇਆਪਿਮਾਨਨਆਪਹਿਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਆਪਤੈਭਿੰਨਆਪਕੇਭ੍ਰਿਤਰ
ਕਲ੍ਰਕਾਸ੍ਰਪਖਣਾਦਿਕੋਰਚ੍ਯੋਨਗਰਹੈਨਾਹਿ।ਤਾਤੈਨਗਰਕੀ
ਕਲ੍ਪਨਾਕੇਪਹਿਲੇਜੋਨਿਰਵਿਕਲ੍ਪਸ੍ਵਰੂਪਸਫੁਰਹੈਸੋਈਨ
ਗਰਕੀਕਲ੍ਪਨਾਭਏਤੈਨਗਰਸਰਿਖੀਭ੍ਰਾਸਨੇਲਗੀ।ਐਸੇ
ਨਗਾਰਾਕਾਰਭ੍ਰਾਸਤੀਜੋਆਤਮਸਤਾ।ਤਾਮੈਨਗਰਾਕਾਰ।ਐਸ
ਜੋਹੈਸੋਮਾਯਾਮੈਮਿਥ੍ਯਾਹੈ।ਤਾਤੈਆਤਮਾਸੂਮਿਲ੍ਯੋਤੈਤੇਸਤ੍ਯਸੋਭ
ਸੋਹੈ।ਅਰੁਜੋਆਤਮਾਸੂਭਿੰਨਕਰਿਪੇਖੇਤੈਨਿਸਤਤ੍ਰਹੈਕੇਜਭਾਸੇ

ਨਾਹਿ।ਤਿਸੇਜੇਹੀਕਲਪਨਾਨਗਰਕੀਨਾਈਜਾਗ੍ਰਤਪ੍ਰਪੰਚਹੂੰਅ
ਤਮਾਆਧਿਸ੍ਟਾਂਨਸਤਾਸੂੰਤਾਦਾਤਮਕਰੀਓਜੈਸੇਤੈਸੇਭਾਸੇਹੈ।ਆਤਮ
ਸਤਾਤੇਭਿੰਨਕੀਏਤੇਤਤਖਣਨਾਸਕੂੰਗਨਿਸਤਤਭੁਜੋਸੋਤੇਬ
ਪਕੂੰਤ੍ਰਿਕਾਲਨਖੇਧਕਾਵਿਖੇਤਾਭੂਪਾਵੈਂਹੈ।੩੧।ਸੋਈਬਾਧਕੂ
ਦਿਖਾਵੈਂਹੈ।ਸਦੈਜਾ।ਸਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਬਿਨਾਕਛੂਜਗਤਮੈਕੂ
ਪਨਾਮੈਜੋਭਾਸਤਹੈ।ਸਭੁਮੈਅਨਸੂਤਸੋਏਕਸਦਾਨੰਦਹਿਆਪ
ਅਖੰਡਪ੍ਰਕਾਸਤਹੈ।ਐਸੋਗਿਆਨਭੂਜੋਜਥਪੀਤਬਹੀਸਕ
ਰਨਮਾਯਾਦਿਨਾਸਤਹੈ।ਅਵਸੋਖਰਜੋਹਰਰੂਪਜੋਈਨਿਤਮ
ਨਕ੍ਤਾਹਿਉਪਾਸਤਹੈ।੩੨।ਇਤਿਸ੍ਰੀਆਤਮਸਰੂਪਦਿਪਾਰ
ਨਿਨਾਮਤ੍ਰਿਤੀਯਪ੍ਰਕਰਣੰ।੩।ਟੀਕਾ।ਜਗਤਮੈਨਾਮਰੂਪਾਤਮ

ਕਿਜੇਜੇਪਦਾਰਥਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਸੋਸੋਸਰਬਸਾਛਿਦਾਨੰਦਆਧਿਸ੍ਟਾਂ
ਨਬਿਨਾਸ੍ਤ੍ਰ:ਕਛੂਹੈਨਾਹਿ।ਤ੍ਰਿਕਾਲਅਸਤਹੈ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯ।
ਜਬਜਗਤਮਿਸਤਰੂਪਹੈਤਬਜੋਜਗਤਰੂਪੇਕਹਾਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਉਤ੍ਰ
।ਮਾਯਾਕਲਪਤਸਰਬਨਾਮਰੂਪਮੈਅਨਸੂਜਤਕਹੀਜੇ।ਐਸਮੈਂ
ਸਮੈਵ੍ਯਾਪਕਸੋਏਕਅਧਿਸਟਾਨਰੂਪਆਪਹਰਿਪ੍ਰਤਿਗਾਤਮਾਸ੍ਵ
ਅਭਿੰਨਾਤਾਹਿਸੂੰਅਖੰਡਪ੍ਰਮਾਤਮਾਸੋਈਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਸੂਤ੍ਰ:ਜੋ
ਐਸਤਤਨਾਮਰੂਪਤਾਮੈਭ੍ਰਾਸਤੋਨਾਹਿਰਹੋਜੋਹੈ।ਤਾਤੈਭ੍ਰਾਸਬੋ
ਸੋਅਧਿਸਟਾਨਕੋਧਰਮਹੈ।ਐਸੇਪ੍ਰਤਜਗਬ੍ਰਹਮਕੋਧੈਰਮਹੈ।
ਖਲਾਅਖੰਡਰਸਾਨਜਬਭਜੋ।ਤਬਹੀਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰਸੂਲਕ
ਤੇਹਿਜਗਤਰੂਪਕਾਰਜਸਹਿਤਮਾਯਾਕੇਨਾਸਹੋਤਹੈ।ਕਾਸ੍ਯ

ਸਹਿਤਮਾਯਾਤੀਨਕਾਲਮੈਨਾਹਿਐਸੇਬਾਧਨਿਸਚੈਹੋਤਹੈ।
ਐਸੇਜਗਤਕਾਰਜਸਹਿਤਮਾਯਾਕੇਬਾਧਭਏਤੇਅਦ੍ਵੈਸੇਖਰਹੇ
।ਜੋਆਧਿਸਾਨਸਰੂਪਪਰਮਾਤਮਾਤਾਕੋਵਿਦ੍ਵਾਂਨਸਦਾਉਪਾਸਨਾਂ
ਕਰਤੇਹੈਂ।ਅਨੁਸੰਧਾਨਕਰਤੇਹੈਂ।੨੨।ਇਤਿਸ੍ਰੀਆਤਮਸਰੂਪਾਦ
ਧਾਰਣੰਪ੍ਰਕਰਣੰ।ਪੂਰਬਪਖ੍ਯਾ।ਕਬਿਤ।ਸਾਕ੍ਰਿਤਜੋਗਜਾਨਕ
ਰੂਵਿਦ੍ਯਾਕੇਭਏਬਾਂਧਸੋਤੋਸਦਾਬੁਧਮਾਂਹਿਨਾਹਿਸ੍ਥਿਤਪਾਵਹਿ
।ਵਾਸ੍ਨਾਅਨਾਦਿਅਤਿਨਿਰੂਢਨਿਵਰਤਸੋਈਅਹੰਤਾਜਗਤ
ਭ੍ਰਮਹੂੰਹੁਰਉਪਜਾਵਹਿ।ਉਕਤਭਏਭ੍ਰਮਜਬਸੋਤੋਯਥਾਦਿਧਤ
ਬਪੂਰਬਵਤਵਿਖੈਮਾਹਿਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਕਰਾਵਹਿ।ਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਮੈਂਜਬ
ਚਿਤਜਬਏਭਏਤਬਸੋਤੋਕੈਸੇਕੈਉਪਾਸਨਾਂਕੂੰਨਾਂਹਿਛਿਟਕਾਵਹਿ।

195

੧॥ਟੀਕਾ॥ਪੂਰਬਕਜੋਐਸੇਆਪਿਸਾਨਕੋਜੋਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ।
ਤਾਕਰਿਕੈਏਕਦੇਸਆਦਿਆਂਵੇਯਾਪਕਨਿਹੈਭੁਜੋ।ਸੋਸਦਾਬੁਧਮੇ
ਸਿਥਤਨਪਾਵੈਹੋ॥ਬ੍ਰਾਧਿਮੈਵਾਸਿਤਨਹੋਇਓਗੇ॥ਕੋਜੋਕੇਅਨਾਦਕਾਲਕੋ
ਅਹਿਕਰਤਾਅਪਿਤੋਗਤਾ॥ਇਤ੍ਯਾਦਿਜੀਵਪਣੇਕੋਅਨਭਵਸਦ
ਕਰਤੇਰਹੇਹੈ॥ਐਸੇਕੋਣਸੋਜਨਮ॥ਐਸੇਕੋਣਸੇਕਾਲਐਸੇਕੋ
ਣਸੋਦੇਸਜਾਮੇਜੀਵਪਣੇਕੋਅਨਭਵਨਕੀਓ॥ਇਤਨੇਸਰਬ
ਜਨਮਾਦਿਮੈਕੀਓਹਿਹੈ॥ਐਸੇਸਿਤ੍ਰੀਪ੍ਰਤ੍ਯਾਦਿਵਿਖੈਰੂਪਜਗਤ
ਕੋਅਨਭਵਸਰਬਜਨਮਸਰਬਦੇਸਸਰਬਕਾਲਮੈਕਰਤੇਰਹ
ਹਿਹੈ॥ਤਾਅਨਭਵਕਰਕੇਭਈਜੋਜੀਵਜਗਤਕੀਵਾਸਨਾ॥ਸੋ
ਅਤੀਆਦਰਬਹੂਕਾਲਅਰਨਿਰੰਤਰਕਰਣੇਸੂੰਪਰਬਤਕੀਨ

ਈ।ਅਤਿਨਿਰੂਢਅਚਲਭਈ।ਅਰਜਿਵਡਸਘਨਪ੍ਰਵਾਹਕ
ਰਸੁਭੁਵਰੂਪਭਈ।ਐਸੀਜੋਵਾਸਨਾਬਾਧਗੰਨੇਕੇਤਿਰਸਕਾਰ
ਕਰਕੈ।ਅਹੰਤਾਭ੍ਰਮ।ਅਰਜਗਾਦਭ੍ਰਮਕੂੰਫੇਰਉਤਪਨਕਰੇਗੀ।
ਅਰਜੀਵਜਗਾਦਭ੍ਰਮਹੈਸੋਜੈਸੇਅਗੰਜਕਾਲਮੈਂਵਿਖੈਕੀਪ੍ਰਾਪ੍ਰਿ
ਤਕਰਾਂਵਤੇਹੈ।ਤੈਸੇਫੇਰਪ੍ਰਾਬਿਤਕਰਾਵੈਗੋ।ਅਰਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਮੈਂਵਿ
ਗ੍ਰਚਿਤਭੁਜੋ।ਸੋਨਿਰੰਝਾਅਭਮੰਨੁਸੀਧਾਨਰੂਪਉਪਾਸਨਾਕੂੰਕੇਨੇ
ਨਹੋਛੋੜੇਹੀਗੇ।ਈਹਾਂਜੈਭਾਵਹੈ।ਜੀਵਜਗਾਦਬਾਦਭ੍ਰਮਕੀਵ
ਸ੍ਨਾਹੈ।ਸੋਬਹੂੰਕਾਲਕੀਹੈ।ਬਹੁਤਹੈ।ਅਤਿਦ੍ਰਿਢਹੈ।ਅਰਯਾਬ੍ਰ
ਹਮਭਾਵਕੀਵਾਸ੍ਨਾਂ।ਅਰਤ੍ਰਿਕਾਲਜਗਤਕੇਅਭਾਵਕੀਵਾਸ੍ਨਾਂਹੈ
ਸੋਅਬਹੀਭਈਹੈ।ਅਤਿਅਲਪਹੈ।ਅਰਦ੍ਰਿਢਨਾਹਿ।ਸਿਥਲਹੈ

ਤਾਤੇਸਮੁਦ੍ਰਮੈਵਿਸਫੁਲੈਗਾਕੀਨਾਈਵਿਰੁਧਵਾਸ੍ਤਾਂਸੈਪਰੀਬ
ਕੀਨਾਸਭੂੰਪਾਵੈਪੀਗੀ।ਪਰੰਤਜਾਤੈਵਾਕੈਨਾਸਕੀਸੰਕਾਹੂਨਾਪੀ
।ਕਬਿਤਾ।ਉਤ੍ਰ।ਜਬਕ੍ਰਾਸੈਭੂਸਤਬਾਸੈਸੋਹਿਦ੍ਵਿਛਾਰਕਰੈਆਂ
ਤਮਾਸੈਗਾਸਦਾ।ਅਸਤਪ੍ਰਪੰਚਹੈ।ਅਕਾਸਕੇਮਾਹਿਜੈਸੇਨੀਲ
ਤਾਕੋਭ੍ਰਮਹੋਹੂੰਅਕਾਸਕੂੰਨੀਲਤਾਕੋਲਾਗੋਨਹੀਂਵਿਚਹੈ।ਆ
ਪਜਸਤਾਦਿਕਾਰਤੈਸੇਅਧਸ੍ਰਾਨਮਾਂਹਿਨਾਪਿਸੈਸਕਾਵਿਚਾਰਸੈਸੇ
ਗਤੀਤਿਸਪ੍ਰਪੰਚਹੈ।੨।ਟੀਕਾ।ਈਹਾਜੋਭ੍ਰਾਵਹੈ।ਜਦ੍ਯਪਿ
ਜੀਵਜਗਤਕੀਵਾਸ੍ਤਾਬਲੀਹੈਪਰੰਤੁਕਾਲਕੀਹੈ।ਅਰਦ੍ਰਿੜ
ਹੈਤਬਪਿਅਸੰਤਰੂਨੀਹੈ।ਅਰਬਾਧਰੂਪਹੈ।ਅਰਭ੍ਰਮਭਾਵ
ਕੀਵਾਸਨਾ।ਅਰਜਗਤਮਿਥਿਆਕੀਵਾਸ੍ਨਾ।ਸੋਸਦਾਪਿਆਤਾਂ

ਲਪਹੈਅਲਪਕਾਲਕੀਹੈ।ਅਰਮਿਥਿਆਹੈ।ਤਥਾਪਿਸਾਖੀ
ਹੈਅਬਾਧਕਰੂਪਹੈ।ਤਾਤੈਝੂਠੀਵ੍ਰਿਤਿਆਂਕੇਬਾਧਸਾਖੀਵ੍ਰਿਤਿਆਂਸੇ
ਈਕਰਕੇਭੀ।ਪਰੰਤਸਾਖੀਕੋਬਾਧਝੂਠੀਕੂਹੋਤਨਾਹੀ।ਜੈਸੇਚੰਦ੍ਰ
ਮਾਕੂੰਦ੍ਰਿਸਟਪਰਮਾਣਕਹਣੇਦ੍ਵਾਰੇਘਣਾਹੈ।ਅਰਜਥਾਰਥਚੰ
ਦ੍ਰਮੰਡਲਕੋਪਰਮਾਣਕਹਣੇਦ੍ਵਾਰੇਜੋਤਿਖੀਏਕਹੈ।ਤਥਾਪਿਜੋਤਿ
ਖੀਕਾਕੀਆਖਣਾਝੂਠਾਹੋਜਵਗਾ।ਪਣਘਣਾਕੇਜੋਤਿਖੀਝੂਠੇਨਾ
ਨਾਹਿ।ਐਸੇਘਣਾਕਾਲਕੋਘਣਤਸੋਕੋਨਾਸਕਰੂਕਜਾਘਣਾਘਾ
ਸੋਕੋਨਾਸਕਦ੍ਰਿਸਟਕੂਲੈਕਰਇਤਆਦਿਅਨੇਕਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਹੈ।ਤਾਂਤੇ
ਬਾਧਤਜੀਵਦ੍ਰਜਵਾਦਵਾਂਸੋਂਤੈਜਬਕੂਮਤਾਸੋ।ਤਬਆਤਮਾਕੋਅਸੰ
ਰੂਢੂਕੇਅਰਜਬਦ੍ਰਿਸਟਿਖਾੜੂਕੋਵਿਚਾਰਅਨਸੰਧਾਨਕਰੇਪਰੰਤ

२ ਬਾਲਕਕੀਨਾਈਂਭ੍ਰਮਕੇਪੀਛੇਨਲਗੇ। ਜੈਸੇਬਾਲਕਕੂੰਕੋਯਨੇ
ਕਹਿਓਬਾਬਾਕਾਂਨਕਾਂਲੈਗਯਾ। ਤਬਕਾਂਨਕੂੰਤੋਸੰਭਾਲੇਨਾਹੀਅਰ
ਰੋਵਨੇਲਾਗੇਹੈ। ਤੈਸੇਨਕਰੇ। ਦੋਇਜਪੂਰਾਬਕੋਵਿਚਾਰਕਰਿਓ। ਤ
ਤੈਪੂਰਬਮਆਤਮਾਕੇਅਸੰਗਤਾਹੂੰਕੋਵਿਚਾਰਦੇਜਕਾਦਿਤਕੀਤੁਕਕ
ਰਕੈਰਹੇਹੈ। ਜੈਸੇਅਸੰਗ੍ਯਾਅਕਾਸਭੈਨੀਲਤਾਕੇਭ੍ਰਮਪੇ। ਤਾਂਤੇਅ
ਸੰਗਾਅਕਾਸਕੇਅਸਤਨੀਲਤਾਕੇਰੈਚਭੀਨਹਿਲਗਰੇਹੈ। ਕਾਹੇ
ਕੇਅਸੰਗਾਅਕਾਸਮੈਲਾਗਣੇਕੀਯੋਗਤਾਨਾਹਿਹੈ। ਅਰਅਸ
ਤੁਨੀਲਤਾਭ੍ਰਮਮੇਲਗਾਵਨੇਕੇਸਮ੍ਰਥਨਾਹਿਹੈ। ਜੈਸੇਮਰਕਟ
ਰਲਪਤਅਗਾਨੰਕੀਆਂਛਤੈਆਪਿਸਾਨਰੂਪਛਰਭੀਕੀਤਸਮੀਨ
ਸਿਹੋਤਹੈ। ਤੈਸੇਅਸੰਗਾਅਧਿਸਟਾਨਰੂਪਾਤਮਾਕੇਵਿਖੇਧਾਪਤਵਸ

ਨਾਤੈਜੀਵਜਗਤਭ੍ਰਮਸੌਜਨੂੰਭਾਸੈਹੈਤਾਭ੍ਰਮਕਲਪਤਜੀਵਜਗ
ਤਕਾਵਿਕਾਰਸੂੰਅਸੰਗੁਆਤਮਾਕੀਕਛੁਹਾਨਿਨਾਂਹੀ।ਐਸੇਸੇਸੀ
ਸ਼ਕਪਬਾਰਬਦਰਸਨਸੂਾਦਿਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਸਦਾਨਿਸਪ੍ਰਪੰਚਆਤਮਾ
ਰਾਮਜਹੈ।੨।ਆਕਾਸਾਦਿਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਕੇਬ੍ਰਾਦਕੂੰਟੇਰਸਪਸਕਰੈਹੈ।
ਕਬਿਤ॥ਜੈਸੇਸੀਤਉਸ੍ਨਧੂਪਧੂਲਧੂਮਅਭ੍ਰਰੂਪਅਨੇਕਵਿ
ਕਾਰਐਸੇਅਕਾਸਸੈਭ੍ਰਸਹਿ।ਅਸੰਗਾਸਿਰੀਸਸੂੰਖਸਮਾਆਦਿ
ਰੂਪਤਾਤੈਅਕਾਸਸੌਵਿਕਾਰਕੋਲਗਤਨਪਾਸਹਿ।ਐਸੇਅ
ਤਾਸਕੇਸਾਹਿਸਪਰਵਿਕਾਰਨਾਹਿਸਿਖਜਾਏਬ੍ਰਕਦਭ੍ਰਸੇਸਿਖ
ਅਦਭ੍ਰਸਹਿ।ਅਸੰਗਾਸਦੈਤਏਕਨਿਰੰਸਕੂਟਸਥਤਾਤੈਆਤ
ਮਾਸੈਵਿਕਾਰਕੋਨਾਹਿਅਦਭ੍ਰਸਹਿ।੩।ਟੀਕਾ॥ਜੈਸੇਅਕਾਸਰੂਪ

ਆਪਿਸ੍ਯਾਂਨਮੈਸੀਤਰਿਤੁਉਪਾਧਿਕੇਜੋਗਤੈਸੀਤਭਾਸੈਹੈ।ਐਸੇਹੀ
ਖਸਦ੍ਯਾਰੁਸੈਖ੍ਯਾਆਦਿਉਪਾਧਿਕਾਜੋਗਤੈਉਸ੍ਨਰੂਪਭੂਲਰੂਸਰਬ
ਦਸਾਵਿਖਿਵਿਕਾਰਨਭੁਮੈਭਾਸੈਹੈ।ਤਥਾਪਿਅਕਾਸਮੈਅਸੰਗਾ
ਦਿਚਾਰਹੇਤਤੈਵਿਕਾਰਕੋਪਾਸਨਹੀਲਗਤਾਹੈ।ਤੈਸੇਆਤਮਾਭੀਅ
ਸੰਗਾਦਿਕਲਪਤਉਪਾਧਿਕੇਵ੍ਯਾਸਕ੍ਰਸੰਗਨਾਹਿਹੈ।ਸਮਸਤਾਭੂਸਕੋ
ਕੋਈਹੈਨਾਹਿਤਾਤੈਅਦ੍ਵੈਤਹੈ।ਅਰਸਜਾਤੀਵਿਜਾਤੀਸ੍ਵਗਤ
ਭੇਦਰਹਤਹੈਤਾਤੈਏਕਹੈ।ਅਸੰਗਾਦਿਤੀਨਹੇਤਤੈਆਤਮਾਸੈਪਰ
ਕੋਈਭੀਵਿਕਾਰਨਾਹਿ।ਅਰਨਿਰੰਸਨਿਰਾਵੈਵਹੈ।ਕੂਟਸਥਨਿ
ਰਵਿਕਾਰਹੈ।ਜਾਤੇਏਹਹੇਤਤੈਆਤਮਾਂਸੈਸ੍ਵਤ:ਵਿਕਾਰਨਾਹਿ।ਕੋ
ਕੇਸਾਦਿਵਿਕਾਰੀਰੂਪਦੂਰਾਧ੍ਯਾਸਤੇਸੈਸ੍ਵਤ:ਵਿਕਾਰਦੇਖੀਤੇਹੈ।ਜਹਾਂ

ਪਿਆਤਮਾਐਸੇਹੈ।ਤਬਾਧਿਮਿਥਿਆਉਪਾਧਕਾਮਿਥਿਆਸੰਬੰ
ਧਕਰਕੈਆਤਮਾਮੈਮਿਥਿਆਵਿਕਾਰਕੋਅਭਾਸਹੋਤਹੈਤੋਪਰਾਹੋ
।ਤਾਤੈਆਤਮਾਕੀਕਛੂਹਾਨਨਾਂਹੀ।੩।ਐਸੇਸੋਆਪਿਸਾਨਕੋਸ੍ਵ
ਰੂਪਦੇਖਣਾ।ਆਪਿਸਾਨਮੈਵਿਕਾਰਕੋਅਭਾਵਕਰਣੋ।ਅਬਅਧ
ਸਤਕੋਸਰੂਪਵਿਚਾਰਤੇਹੈ।ਅਧਸਤਕਛੂਆਪਿਸਾਂਨੁਕੇਕ
ਰਣੇਕੂੰਸਾਮ੍ਰਥਨਾਹੀ।ਐਸੇਕਹੇਹੈਂ।ਕਾਬਿਤਾ।ਅਧਸਤਜੋ
ਸੂਤ:ਸੂੰਨਜਾਮੈਕਛੂਨੂੰਕੂਨਾਹੀ।ਤਾਤੈਆਪਿਸਾਨਮਾਹਿਕਛੂ
ਨਕਰਤਹੈ।ਆਤਮਾਅਸੰਗਤਾਕੋਅਧਸਤਕੋਸੰਗਨਾਹਿ
ਤਾਤੇਕਛੂਗੁਣਦੋਖਵਾਕੋਨਪ੍ਰਤਹੈ।ਪੂਰਬਵਾਸ੍ਨਾਕੇਵਸਭ
ਸਭੂੰਪ੍ਰਪੰਚਮਿਥਿਆ।ਆਤਮਾਮੈਆਤਮੈਕੋਕਛੂਨਹੀਂਭੂਹੈ।

ਸੋਇਸਕਾਵਿਚਾਰਆਪਆਪਮਾਹਿਸ੍ਥਿਤਕਰੇਸਦਾਬੁਧਮੇਂ
ਨਜਰਾਮਾਹਿਵਿਚਰਤਹੈ।੪।ਟੀਕਾ।ਅਧ੍ਯਾਸਤਜੀਵਜ
ਬਾਦਭਾਵਹੈਸੋਸ੍ਵਤਃਨਿਸਤਤ੍ਵਹੈ।ਜਾਮੈਕਛੁਭੀਸਾਮ੍ਰਥਨ
ਹੀਹੈ।ਤਾਤੇਭ੍ਰਮਰੂਪਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਮੈਭਾਸੇਸੋਤੇਹੂੰਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਮੈ
ਕਛੁਅਤਸੈਨਹਿਕਰੇਹੈ।ਅਰਆਤਮਾਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਕੌਅ
ਸੰਗਸੁਭਾਵਹੈ।ਵਾਸਤ੍ਵਅਧ੍ਯਾਸਤਕੇਸੰਗਨਹੀਹੈ।ਤਾਤੇਅ
ਤਮਾਭੀਜੀਵਜਬਾਦਭਾਵਕੇਗੁਣਦੋਖਧਾਰਣਨਹੀਕਰੇਹੈ।
ਜਾਤੇਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨਅਧ੍ਯਾਸਤਕੇਐਸੋਸੁਭਾਵਹੈ।ਤਾਤੇਪੂਰਬ
ਵਾਸ੍ਨਾਤੇਜੀਵਦ੍ਵਾਰਾਰਿਪੂਪੰਚਭਾਸੇਤਾਭਾਸਵਾਕੂੰਆਤ
ਮਾਕੀਕਛੂਹਾਨੀਨਾਹਿ।ਪੁਰਬਪਖਾ।ਜਥਾਪ੍ਰਪੰਚਕੇਭਾਸਤੇਤੇ

ਕਛੂਆਤਮਾਕੀਹਾਨਿਨਾਹੀਤਬਯਹਬੇਛਾਵਿਖੈਮੈਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤਕਰੇ
ਤਾਸੂੰਤੀਆਤਮਾਕੀਕਹਾਹਾਨਿਹੈ॥ਉਤ੍ਰ॥ਤਾਹਾਕਹਤੇਹੈ॥ਸੀਅਜ
ਰਵਿਤਿ॥ਤ੍ਰਿਕੂਤ੍ਰੇਵਜਕੇਭ੍ਰਮਤ੍ਰਏਤੇਵਿਦ੍ਵਾਨਜੋਹੈਸੋਆਪਕੇਯਥ
ਾਰਥਸ੍ਵਰੂਪਕੇਯਥਾਰਥਅਕਰਤਅਭੋਕ੍ਤ੍ਰਰੂਪਤਾਕੋਵਿਚਾਰਕਰਕੇ
ਯਥਾਰਥਸ੍ਵਰੂਪਮੈਸ੍ਥਿਤਕਰੇਸੋਜੋਗੀਸੰਚਿਤਕਰਮਾਂਨਕੇਫਲਹੈ॥
ਕਛੂਸੰਚਿਤਕ੍ਰਿਯਮਾਨਕੇਭ੍ਰਮਕੇਵਿਖੈਮੈਪ੍ਰਵਿਰਤਹੋਇਜਾਹਿਸੰਚਿਤਕਰਮਾਂ
ਨਕੇਫਲਨਾਹਿ॥ਜੈਸੇਮ੍ਰਿਗਜਲਅਜਲਕੇਅਭਾਵਕੇਨਿਸ਼ਚੈਕਰਕੇ
॥ਤੇਰਘਟਲੈਕਰਜਲਲੇਨੇਜਾਂਏ॥ਸੋਸੰਚਿਤਕਰਮਾਂਨਕੇਫਲਨ
ਹੋ॥ਜੈਸੇਭ੍ਰਮਕੇਹੀਫਲਹੈ॥ਤਾਤੇਅਧ੍ਯਾਸਤਕੋਜੈਸੇਸ੍ਵਰੂਪਹੈਤੈਸੇਹੀ
ਸੋਕਰਕੇਵਿਦ੍ਵਾਨਅਧ੍ਯਾਸਤਕੀਉਪੇਖ੍ਯਾਕਰਤੇਹੈ॥ਅਰਜੋਯਹਬੇਛਾਵਿ

ਧੈਸੈਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਕਰਤੇਹੈਜਬੇਛਾਚਾਵੀਪਸੂਸੈਅਰਵਿਦ੍ਵਾਨਸੈਵਿਸੇ
ਖਕਾਪਖਕੋਜੋਕੇਵਿਦ੍ਵਾਨਕੀਵਿਦ੍ਵਤਾਜਪੀਪੈਜੋਜਬਾਰਖਤਤਕੇਸੀ
ਰਲੈਖਰਕੈਤਾਤਨਿਸੋਹੋਲੋ।ਅਰਜਬਬ੍ਰਹਮਸੂੰਲਾਵਾਕੇਵਿਖੈ
ਸੈਜਬੇਛਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਕੁਜੋਤਬਵਿਦ੍ਵਤਾਕਹਾਰਹੀ।ਤਾਤੇਵਿਦ੍ਵਤਾਕੀ
ਹਪ੍ਰਸੋਈਬਗੀਹੰਨ।ਤਾਤੇਸ੍ਵਰੂਪਾਵਸ੍ਥਿਤਹੋਜਕਰਜਬਤਸੈਵਿ
ਚਰੋਲੋ।ਵਹਿਰਮੁਖੋਹੋਜਕੇਨਵਿਚਰੋਲੋ।ਇਹਵਿਦ੍ਵਾਨਕੇਅਸ
ਧਾਰਣਲਖਣਜਾਣਣੇ।੪।ਅਬਤਤ੍ਵਗਾਨਕੇਸ੍ਵਭਾਵਦੇਖਣ
ਸੂੰਬੁੀਬਾਧਤਬ੍ਰਹਮਸੂੰਦਕ੍ਰੂਹਾਜਨਾਂਹਿਸੈਸਕੇਕਹੇਹੈ।ਕਬਿਤਾਸ੍ਵ
ਦਣਅਨਨਸ੍ਰੁਤਿਵਾਕਜਕਾਵਿਚਾਰਕਰਕੋਜੋਸ੍ਵਰੂਪਗਾਨਬਾਧੋ
ਨਹੀਜਾਤਹੈ।ਕ੍ਰਸੋਕੇਸੇਬਾਧਕਰਤਤ੍ਵਕੇਘਾਣਕਰਕੇਜਾਕੇਤੇਸ੍ਵਭੂ

ਵਜੋਈ ਤਤ੍ਰੂਪ ਖਪਾਤ ਹੈ॥ ਅਧੂਰਣਾਰਾਂਨ ਜੈਸੇ ਕਵੂ ਭ੍ਰਮ ਬਾਧਕ
ਰੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੈ ਆਪਨ ਚਲਾਤ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਪੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਂਨ
ਕਰੇ ਸਰਬ ਭ੍ਰਮ ਪਾਸਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਆਪ ਸੋਈ ਸਹਜ ਹਸ ਮਾਤ ਹੈ॥
ਪਾਟੀਕਾ॥ ਉਪਕ੍ਰਮ ਉਪਸੰਹਾਰਾਦਿ ਖਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਿ ਕੈ ਸਾਸ
ਤ੍ਰ ਕਾ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਵਿਖੈ ਤਾਤਪਰਜ ਨਿਸ੍ਚੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਸ੍ਰਵਣ ਅਰਥ ਅਦ੍ਵੈ
ਤ ਸੂੰ ਵਿਰੁਧ ਜੁਕਤੀ ਪ੍ਰਬਲ ਕਲਪਨਾ ਕਰਿ ਕੈ॥ ਫੇਰ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸੂੰ ਅ
ਵਿਰੁਧ ਜੁਕਤ ਕਰ ਤਾਂ ਕੇ ਨਿਰਾਕਰਣ ਕਰ ਕੈ॥ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਦ੍ਰਿਢ
ਸ੍ਚੈ ਕਰਣ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਮਨਨ ਤਾ ਸ੍ਵਲ ਮਨਨ ਪੂਰਬਕ ਸਪਾਦਕਾਂ
ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਸੂੰ ਉਜੇ ਜੋ ਤਤ੍ਵ ਗ੍ਯਾਨ ਸੋ ਜੀਵਤ੍ਵਾਦਿ ਭ੍ਰਮ ਸੂੰ ਬਾਧ ਜੋ ਨ
ਹੀ ਜਾਤ ਹੈ॥ ਕ੍ਯੋਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੀਤ ਗ੍ਯਾਨ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬਾਧਕ ਕਰ ਕੈ ਤਤ੍ਵ ਕੇ ਜਥ

ਰਥਬਾਨਟਕਰਣੇਸੋਜੋਪ੍ਰਮਾਂਣਜਾਨਕੇਜਨਨਮਸ੍ਰੂਤਿਸ੍ਰੁਤ੍ਰਾਦ੍ਵਪੈ।
ਜੈਸੇਵ੍ਰਿਛਕੇਅਪੂਰਬਭਾਗਹੋਨਹੈਸੋਜ੍ਰਣਦਿਵੇਖਸੇਗ੍ਰਿਛਕੇਕਟਤ
ਸ੍ਰੁਮਭੁਜੇਤਾਕੇਬਾਪਪੀਕਰੈ।ਕਰ੍ਹਮਪੂਰਬਤਾਗਨਹੈਸੋਆਪਕ੍ਰ
ਮਕਰਆਪਕੇਵ੍ਰਿਖੇਤੇਚਲਾਇਆਨਨਹੀਹੋਤੁਹੈ।ਜਦਪਿਵ੍ਰ
ਰਕਸੈਗ੍ਰਿਛਕ੍ਰਸ੍ਰੂਕਰਤ੍ਰਾਵੈਪੈ।ਤਥਾਪਿਗ੍ਰਿਛਪੀਕਰਣਤਾਕੇਵ੍ਰਿਖੇਸ
ਰਪਾਨਪਿਕਰੈਹੈ।ਨਨੁ।ਗਬ੍ਰਿਤਿਗਂਨਕਰਕੇਅਦ੍ਵੈਤਕੀਸਿਧਨਹੋ
ਜਬੀ।ਉਤ੍ਰ।ਐਸੇਸ੍ਵਰੂਪਗਂਨਹੈਸੋਭੀਕਤਕਰਣਕੀਨਜਾਈ
ਅਤਮਾਸ੍ਰੂਆਤ੍ਰਿਕ੍ਰਜੀਦਿਜਗਾਦਭ੍ਰਾਦਾਦਿਸਰਬਕ੍ਰਮਅਰਸਰ
ਬਕ੍ਰਮਕਾਦਿਖੈਕੇਬਾਪਕਰਕੈਆਪਕੀਅਭਿਵ੍ਯਂਜਕ੍ਰਬਿਤਜੈਸ
ਤਾਕ੍ਰਭੀਸਰਬਕੇਸਾਖਬਾਪਕਰਕੈ।ਬ੍ਰਿਤਜਾਬ੍ਰਿਵ੍ਯਕ੍ਰਚੈਤੰਨਜਾਂਸੇ

208

ਸਾਆਪਾਅਵਿਸਆਤਮਸਰੂਪਮੈਸਭਵਰਨੂੰਹਿਪਰਜਵਸਾਂਨ ੧੦੫
ਪਾਵੈਹੈ॥ਤਾਤੇਆਤਮਾਸੈਬਾਂਨਕਰਿਕੈਦ੍ਵੈਤਾਪਾਤਿਨਾਂਹਿ॥੫॥
ਅਥਬਾਪਤਜੀਵਜਬਾਦਵਾਸ਼ਨਾਂਕਰਭ੍ਰਮਭੁਏਤੇਰਾਂਨਆਪਿਸਂ
ਨਸੈਕਹਾਅਪਕਭੁਜੋ॥ਅਥਵਾਅਪਜਮੂਵਿਖੈਸੇਕਹਾਪਿਕਭੁਜੈ
ਐਸੇਵਿਚਾਰਕਰਨੋ॥ਪਰੰਤੁਜਥਾਭ੍ਰਮਕੈਅੰਧੀਕਾਰਕਰਿ
ਕੈਵਹਿਰਮੁਖਨਹੋਣੇਐਸੇਕਹੈਹੈ॥ਕਾਥੇਤਾ॥ਰਾਂਤਆਪਿਸਾਂਨ
ਮਾਹਿਉਪੰਨਕਾਜੋਬਾਕਬਐਰਭ੍ਰਮਭੁਏਤੇਭੁਜੋਸੋਕਹਾਵਿਚਾਰਿ ੧
ਹੋ॥ਜੈਸੇਮਭੁਭੂਮਮਾਹਿਧੂਪਕਾਸੈਜੋਬਾਕਰਿਵਾਰਿਭ੍ਰਮਭੁਜੋਤੈ
ਭੁਜੋਨਕਹੂਦਾਰਿਜੋ॥ਜਲਕ੍ਰੋਰੰਛਜਪਾਂਉਹਾਸੈਧਪੂਕਹਾਂ
ਦੇਤਬਕਭ੍ਰਮਭ੍ਰਾਸੇਐਸੇਤਿਸ੍ਨੋਉਰਪਾਰਿਜੋ॥ਭ੍ਰਮਸੈਭੁਜੋਨਕ

ਛੂਅਧ੍ਯਸਤਭੁਜੇਨਵਛੂਐਸੇਪਿਵਿਚਾਰਕਰਿਭੂਮਕੂੰਨਿਦ
ਰਿਸੇ। ਟੀਕਾ। ਪੂਰਬਸੰਸਕਾਰਾਦਿਸੁਕ੍ਰਤੁਸੁਪਸਾਦਿਉਪਾਯਕ
ਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧਕਰਕੈ। ਕਾਂਛੰਆਪਿਸਾਂਨਕੋਵਿਖੇਅਹੰਤਾਦਿਭੂਮਭੁਏਤੇ
ਆਤਮਾਰੂਪਆਪਿਸਾਂਨਸੈਕਹਾਭੂਣਦੇਖਭੁਜੋ। ਅਰਭੂਮਕਾ
ਵਿਖੈਅਹੰਤਾਦਿਦੈਕਹਾਸਤਭੁਜਾ। ਐਸੋਵਿਚਾਰਕਰਲੋ। ਇਤ
ਨਕਾਰਿਕਾਰਿਕੈਨਆਪਿਸਾਂਨਸੈਕਛੂਭੂਣਦੇਖਭੁਜੋ। ਅਰਨ
ਤੁੰ ਅਧ੍ਯਸਤਅਹੰਕਾਂਡਾਂਦਿਸਤ੍ਯਭੁਜਾਇ। ਰਿਭੂਵਾ। ਜੈਸੇਸਰੂ
ਭੂਮਮੈਜਲਭੂਮਭੁਏਤੇਨਭੂਮੈਕੋਵਿਖੈਜਲਸਤਭੁਜੋ। ਅਭੂਨ
ਆਪਿਸਾਂਨਰੂਪਭੂਮਮੈਕੀਚਮਚੋਜੋ। ਤਾਂਤੈਅਰਥਸੂੰਨਭੂਮਪੀ
ਜਲਸਰਿਖੋਭੁਾਸੈਹੈ। ਵਿਚਾਰਤੇਐਸੇਨਿਸ੍ਚੈਹੋਤਹੈ। ਤੈਸੇਬ੍ਰ

ਸਰੂਪਆਪਿਸ੍ਯਾਨਸੈ ਤਿਜੀਵਤ੍ਰਾਇਭ੍ਰਮਕੇਭਏਤੇਨਕਛੂਗੁਣ ੧੦੬
ਦੇਖਰੂਪਵਿਕਾਰਕੁਜੋ।ਅਰਨਾਮਪਿੰਡਾਦਿਸਤ੍ਯਭਏਸੈਸੋਵਿ
ਚਾਰਕਰਭ੍ਰਮਕੇਬ੍ਯਾਪਕਰਿਯੇ।੬।ਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਖੈਕੋਸਭਾਦ
ਦੇਖਜਾਸੂੰਭੀਬ੍ਯਾਪਤਭ੍ਰਮਸੂੰਆਤਮਾਂਕੀਕਛੂਹਾਨਿਨਾਹੀਐ ਤੋ
ਸੇਕਹੇਹੈਂ।ਟੀਕਾ।ਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿਖੈਕੋਸੁਭਾਵਦੇਖੋਜਗਤਮਾ
ਹਿਬ੍ਯਾਪਤਭ੍ਰਮਕਾਰਿਨਾਪਿਬ੍ਯਾਪੈਜਾਤਹੈ।ਅਨੇਕਭ੍ਰਮਕਰਦੁ
ਪਨਸਰੂਪਜੈਸੇਦੂਰਨਾਹਿਹੋਤੇਹੋਤਦੂਖਤਨਗ੍ਯਾਤਹੈ।ਆਤ
ਮਸਰੂਪਤੈਸੇਜੀਵਜਗ੍ਯਭ੍ਰਮਕਾਰਿਦੂਰਨਦੂਖਤਹੋਸਭ੍ਰਮਪਾਇ
ਲਾਤੁਹੈ।ਜਿਨਕਾਰਦ੍ਵਨਭ੍ਰਮਹੋਜਕੈਦਿਖਾਈਦੇਤਸਰੂਪਸਮਝ
ਲਭੁਏਦੇਗ੍ਯਾਹਿਨਜਾਤਹੈ।੭।ਟੀਕਾ।ਜੈਸੇਦਰਪਨਕੇਗਾਂਨਾਦਿ

ਚਮਾਂਨਥੇਕੇਦੂੰਦਰਪਣਕੇਵਿਖੇਅਨੇਕਪਦਾਰਥਰੂਪਉਤ੍ਰਯਾ
ਪਕੇਯੋਬਾਤੇਅਨੇਕਪਦਾਰਥਕਾਭ੍ਰਮਹੋਤਹੈ।ਸੋਪਦਾਰਥਕਾਭ੍ਰ
ਮਦਰਪਣਕੇਗਿਆਨਕਰਿਕੈਹਿਬਾਧਤਹੈ।ਤਾਧਾਪਤਭ੍ਰਮਕਰਿਕੈ
ਦਰਪਣਕਾਗਿਆਤਸਰੂਪਨਦੂਰਹੋਤਹੈ।ਅਰਨਦੂਖਤਹੋਤਹੈ।
ਗਿਆਨਵਿਖੇਭੈਗਯੋਥੇਕੇਭ੍ਰਮਹੀਬਾਧਤਹੋਤਹੈ।ਸੋਖਰਹਿਯੇਸੋਸ
ਪਸਹੈ।੭।ਕਬਿਤ।ਗਿਆਨੀਕੇਬਾਹੁਜਕਰਭ੍ਰਮਕੇਨਉਦੈਹੋਤ
ਸਦਾਵ੍ਰਿਛਗਿਆਨਹਿਕੇਬਨੋਹੈਅਭ੍ਰਜਾਸਹਿ।ਪੂਰਬਵਾਸ੍ਨਾਕੈ
ਦੁਸਜਾਅਹੰਜਗਾਭ੍ਰਮਹੋਹੂਤਡੂਸਮਅਰਣਭਏਦੇਗਾਸੋਵਿਨਾਸਹਿ
।ਅਗਿਆਨੀਕੇਜੈਸੇਦ੍ਰਿਢਕਾਰਜਕਰਤਭ੍ਰਮਗਿਆਨੀਕੇਨਤੈਸੇਦ
ਲਕਾਰਜਪ੍ਰਕਾਸਹਿ।ਅਤਿਕਸੈਅਜਕਰਗਿਆਨੀਕਰਿਕਰਭ੍ਰਮਹਾ

212 ੧੦੭

ਨਿਰਾਨੰਨਿਆਪਆਪਮਾਹਿਕਰਤਨਿਵਾਸਹੈ॥੬॥ਟੀਕਾ॥
ਚਾਂਨਦ੍ਵਾਂਨਕੇਬਹੋਹਲਸਕਹਿਕੈਬੁਧਤਸੋਤੋਅਹੰਤਾਦਿਭ੍ਰਮਕੋਉ
ਦੈਨਾਹਿਹੋਤਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਉਨਕੇਸਦਾਹਿਸਰੂਪਾਨਸੰਧਾਨਕੋਦ੍ਰਿੜ
ਅਭ੍ਯਾਸਹੈ॥ਅਰਵਾਸਨਾਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਕੇਉਪਰਾਂਮਹੈ॥ਤਾਤੇਭ੍ਰਮਕੇਬ
ਲੇਸੋਅਵਕਾਸਨਾਹੀ॥ਅਰਜੋਪ੍ਰਾਰਬਧਪਭੋਗਕੈਅਰਥਪੂਰਬ ਸੈ
ਵਾਸਨਾਕੇਵਸਤੇਬਾਧਤਅਹੰਤਾਦਿਭ੍ਰਮਹੋਤਹੈ॥ਸੋਭੀਅਲਪ
ਕਾਲਪਰਿਵ੍ਰਤੇਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਭ੍ਰਮਕੇਲਵਾਤੇਹਿਤਤ੍ਰਸਮਰਣਹੋਤਹੈ॥
ਤਾਸੂਸੀਘ੍ਰਹੀਨਾਸਰੂਪਾਵੈਹੈ॥ਕਾਚਮੰਦਰਮੈਅਨੇਕਸੁਾਂਨਕ
ਭ੍ਰਮਸੂੰਕੂਕਰਕੀਨਾਈਆਭਿਮਾਨੀਕੈ॥ਜੈਸੇਅਬਾਧਤਅਹੰਤ੍ਰਾ
ਦਿਜਵਾਤਭ੍ਰਮਹੈ॥ਸੋਪੁੰਨਪਾਪਜਨਮਮਰਣਾਦਿਅਨਰਥਰੂ

ਪਦ੍ਰਿਢਕਾਬੀਜ ਅਰਫਲਕੂਪਾਵੈਹੈ। ਤੈਸੇਗ੍ਯਾਨੀਕੇਫਲਤਸ੍ਵ
ਗਾਇਦਿ ਅਰਕਾਮਪੂਰਨਾਦਿ ਤਾਕੂਨਹਿਕਰਵੈਹੈ। ਕਾਹੇਤੇਸੋਦਰਮੈ
ਆਪਕੋਅਨੇਕਰੂਪਦੇਖਕੈਪੁਰਖਕੋਕੰਡੂਹਲਸੁਖਕੀਨਾਈ।
ਕੇਵਲਪੂਰਬਬਧਤੌਦੁਖਸੁਖਾਦਿਭੋਗਕਰੈਹੈ। ਤਾਤੈਦ੍ਰਿੜਕੀਜੋ
ਹੈਸੋਬਾਪਤਅਹੰਤਾਦਿਕੂਸਕੂੰਕੀਸੀਅਜਕਸਰੂਪਾਂਨਸੀਧਾਨਸੂੰਨਿ
ਦਾਰਣਕਰਿਕੈ। ਆਪਆਪਣੇਸਰੂਪਵਿਖੇਹਿਸਥਿਤਕਰੈਹੈ। ਪੂ
ਰਬਪਖਾਸਰੂਪਸਥਿਤਕੈਸੇਹੋਵਗੀ। ਕਯੋਂਕੇਮਨਤੋਸੁਭਾਵਹੂੰਤੇ ਰ
ਚਲੈਹੈ। ਤਾਤੇਏਕਵਿਖੈਮੈਸਥਿਤਕਰਤਨਾਹਿ। ਅਰਮਨਸਥਿਤ
ਭੁਜਾਬਿਨਾਸਰੂਪਇਸਥਿਤਕੈਸੇਹੋਵਗੀ। ਉਤ੍ਰ। ਤਹਾਂਕਹੇਹੈ।
ਕਿਤੈਕਹੇਜੋਮਨਸੁਭਾਵਸੂਹਿਚੰਚਲਹੈਸੋਸਤਜੁਹੈ। ਤਥਾਪਿ

ਨਿਰਭਿਸੈਵਿਖੈਂਭੂਪਾਜਕੈਆਪਕੇਸੁਭਾਵਕੂੰਭੀਅਨਾਦਰਕਰਿ
ਕੈਤਾਵਿਖੈਸੈਸ੍ਰਿਤਹੋਤਹੈ।ਜਹਿਅਰਥਕੂੰਚੀਟੀਕਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ
ਕਰਿਕੈਦੇਖਾਵੈਹੈ।ਕਬਿਤ।ਜੈਸੇਚੀਟੀਕੇਸੁਭਾਵਬੈਠੇਤਸਮੈਦੈ
ਪਾਦਅਸ੍ਥਪਾਵਿਖੈਕੇਸਾਂਹਿਨਾਹਿਠਹਿਰਾਤਹੈ।ਮਿਸ੍ਰੀਕੇਡਲੇ
ਪਾਇਚੀਟੀਤਾਕੂੰਲਖੀਆਇਮੀਠੇਨਾਹਿਛੋਡਿਜੇਜਾਇਭੁਾਵੈ
ਤੈਤੇਖਾਤਹੈ।ਨਾਹਿਮੁਖਸੈਸਮਾਤਆਪਸੂਨਖਾਸ੍ਰੈਜੇਜਾਤਕ
ਟਲੀਜੇਜਾਤਨਾਹਿਤਾਸੈਬਾਢੀਜਾਤਹੈ।ਐਸੇਅਨੇਕਸੁਭਾਵਪਰ
ਮਸੁਖਕੇਪਾਇਆਪਕੈਸੁਭਾਵਤਜਵਾਹਿਸੈਸਮਾਤਹੈ।੬੦।ਟੀ
ਕਾ।ਜੈਸੇਚੀਟੀਸੁਭਾਵਕੂੰਹਿਚਿਚਲਹੈਤਾਂਤੈਪਾਵਕੂੰਸਮੇਟਕੈ
ਏਕਠੌਰਨਾਹਿਬੈਠੇਹੈ।ਸ੍ਵਾਹਿਫਿਰਤੀਹੀਰਹੈਹੈ।ਅਲਪਾਵੈ

ਧੇਕੂੰਲੇਕਰਗਬਿਲਮੈਪਰਵਰਨਔਰਸੂੰਜਾਘਲਰਵੇਹੈਂ।ਐਸੇਸ
ਦਾਉਦਮਕਰਤੀਹੀਰਹੇਤੀਹੈਸ਼ਿਖਤਨਹੀਪਾਵਤੇਹੈ।ਜਬਦਾਰੂਖ
ਤੇਹਿਮਰਗੀਕੇਫੂਲੋਮਿਲਾਏਤਬਤਾਸੂੰਜਾਘਲਲਗੀ।ਭੁਏਤੇਤੇਖ
ਧੇਪੀਛੇਰਹੇਬਹੁਤਸੇਅਤਮੀਠੇਹੈ।ਤਾਤੇਛੋਡਿਓਭੀਨਹਿਜਾਸ
ਹੈ।ਤਬਲੈਜਾਸਸੇਭੀਨਹਿਰਹਤੇਹੈ।ਕਯੋਂਕੇਮੁਖਮੈਆਵਤੇਨਹਿਹੈ।
ਅਰਆਪਸੂੰਪੀਸਿਏਦੂੰਨਹਿਜਾਵਤੇਹੈ।ਅਬਰਕਾਟਭੀਨਹੀਂਲੀਓਜ
ਸਹੈ।ਕਯੋਂਕੇਅਤਖਾਰੇਹੈ।ਔਰਕੇਈਗਾਤਹੈਨਾਹੇਤੁਸੂੰਅਤਿਅ
ਸਤੁਭਈਬਕੀ।ਸਨੇਸਨੇਦੰਮੈਪ੍ਰੇਮਕਰਿਕੇਵਾਸੂਛਰੀਰਹੈ
।ਤੇਸੇਅਨੇਕੇਸਭਾਵਦੂਜਯਾਧਿਓਚਲਹੈਸਾਤਮੈਵਿਖੈਸੋਸ਼ਿਤ
ਨਹੀਕਰਹੈ।ਸਦਾਨਿਰਧਾਹੀਰਹੇਹੈ।ਤੁਬਯਾਪਿਪਰਮਸ਼ਿਵਰਤਸੇ

ਧ੍ਰਮਸੁਖਸ੍ਰੂਪਾਇਕੈ ਆਪਕੀਚੰਚਲਤਾਕੂੰਛੋਡਕੈਤਾਧ੍ਰਮਸੁ ੧੦੯
ਖਸ੍ਰੂੰਅਤੁਲਪ੍ਰਭੂਕੂੰਜੋਬਕੇਥਨਮੈਹੋਤਹੈ॥੯॥ਫੇਰਐਸੇਗਤ੍ਰਿਅੰਤੁ ਤੁ
ਕਰਿਕੈਮਨਕੈਸੁਭਾਵਤਿਆਗਕੈਉਪਾਧਦੇਖਾਵੈਹੈਂ॥ਕਬਿਤੋਕੈਸ
ਲਾਕੀਕਾਲਮਾਂਜੋਧੋਜਨਾਠਿਦੂਰਿਧੋਜਐਰਹੂਉਪਾਧਮੇਤੀਕ
ਲਮਾਂਨਜਾਂਤਹੈ॥ਕਾਬਣਾਅਗਿਆਨਧਾਜਕਾਲਮਾਂਸੋਅਟਜਾਲ
ਅਗਿਆਨਕੇਰੂਪਹੋਤਖੀਲਹੋਤਗਾਤਹੈ॥ਤੈਸੇਅਨਕੇਸੁਭਾਵਬਲ
ਕੇਨਮੈਧੋਜਾਏਉਲਟੇਬਢਤਕਾਮਅਨਨਾਬਿਲਾਤਹੈ॥ਕਬ
ਣਸੂੰਅਨਲਾਭੁਆਪਕੋਸੁਭਾਵਤਿਆਗੁਬ੍ਰਹਮਣੀਕੇਰੂਪਹੋਜਬ੍ਰਹਮ
ਮੈਸਮਾਤਹੈ॥੧੦॥ਟੀਕਾ॥ਜੈਸੇਕੋਧਲਾਕੀਕਾਲਮਾਂਹੈਸੋਅ
ਧਕੇਸੁਭਾਵਕਰਧਰਮਹੈ॥ਤਾਂਤੇਸਾਧਨਸੂੰਧੋਜਾਦੂਰਨਹੀਹੋਤਹੈਂ॥

ਅਉਰਰੰਙੁਭੀਕਾਲਮਾਊਪਰਕੇਈਲਾਬਾਤਨਾਹਿ।ਤਾਤੇਮੈ
ਰਰੰਗਾਸੂੰਭੀਦੂਰਨਹੀਹੋਤਾ।ਐਸੇਵਸੀਕੇਜਉਪਾਯਸੂੰਕਾਲਮਾਮਿ
ਟਤਨਹੀਂਹੈ।ਤਾਤੇਙਾਨੂੰਆਪਕੇਜਲੇਕੁਜੋਹੈਸੋਆਪਕੇਕਾਰਣੁ
ਸੋਅਬਾਸੀ।ਤਾਕੂੰਪਾਜੇਕੇਜਨਾਕਾਲਮਾਮਿਟਤਹੈਂ।ਅਰੁਕੇ
ਸੋਅਬਾਸੀਰੂਪਹੋਤਹੈ।ਅਰੁਅਗਾਨਿਸਨੈਸਨੈਖਿਣਹੋਤਹੈ
।ਤੈਸੇਮਨਕੇਕਾਮਾਦਿਵਿਕਾਰਕਰਕੈਮਲਨਸੁਭਾਵਹੈਸੋਐ
ਵਜਤਨਸੂੰਮੇਟਯੋਨਹਿਜਾਤਹੈ।ਉਲਟੋਵਧਾਹਿਜਤਨਕਾਅਭ੍ਯੁ
ਮਾਸਸੂੰਮਨਕੇਸ੍ਵਰੂਪਅਪੈਕਾਵਪੁਸੋਹੋਤਹੈ।ਮਨਕੇਨਾਸਨਹੀਂ
ਸੋਹੋਤਹੈ।ਅਰਮਨਕੇਕਾਰਣਜੋਪਰਮਾਤਮਾ।ਤਾਪਰਮਾਤਮਾਸੂੰ
ਮਨਜਬਲਿਪਟਹੋਤਹੈ।ਤਬਆਪਕੇਜੋਸ੍ਵਭਾਵਕਾਮਾਦਿਵਿਕ

ਰਤਾਕੂੰਛੋਡਕੈਪਰਮਾਤਮਾਰੂਪਹੋਇਕੈਸਨੈਸਨੈਮਨਭੀਲੀਨ ੧੦੧੦
ਹੋਤਾਹੈ॥੧੦॥ਐਸੇਕਾਰਣਕੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਿਕੈਮਨਕੇਸੁਭਾਵਕੋ
ਅਬਾਦੇਖਾਯੋ॥ਅਥਜਦ੍ਯਪਿਮਨਕੇਸੁਭਾਵਚੰਚਲਹੋਤਥਾ
ਪਿਪਰਮਾਨੰਦਰੂਪਪਰਮਾਤਮਾਵਿਖੇਕੋਹਿ॥ਐਸੇਸ੍ਵਭਾਵਹੋਣੇ
ਚੰਚਲਮਨਕੂੰਆਪਕੇਵਸਕਰਲੇਤਾਹੈ॥ਸੋਜਾਅਰਥਕੂੰਮੇ
ਤ੍ਰਸੁਖਕਾਕਾਰਣਰਸਾਂਤੁਕਰਕੈਕਹਤਾਹੈ॥ਕਾਯੇਤਾਮਸੁਖਕਾਜੋਥੈਠੀ
ਆਜਰਾਹਿਨਾਹਿਮਾਰੀਜਾਯਜਚਪਲਹੋਹਠੀਸੀਕੂਧੂੰਨੈਕਨਠਪ
ਰਾਤਾਹੈ॥ਸੋਤਮੀਠੇਜਾਨੂਆਖਥੈਠੀਸੋਚਪਈਪਾਖਜੈਸੇਜਤ
ਨਥਰੈਤੈਸੇਆਪਕਲ੍ਹੋਭੁੰਤਾਹੈ॥ਤੈਸੇਮਨਕੋਸੁਭਾਵਨੈਕਨਕਹੂੰ ਥੋ
ਠਹਿਰਾਵਮਾਯੋਨੀਦ੍ਰਾਵਿਧੋਜਾਯਚੰਚਲਪਿਰਾਤਾਹੈ॥ਜਥਥੂ

ਸਨੁਖਮਾਹਿਉਰਭ੍ਰਜੋਮੋਨਿਬਸੇਨਾਹਿਜੈਸੇਜਤਨਕਰਤੇਤੈਸੇਅ
ਤਰਾਸੋਜਾਤਹੈ॥੧॥ਟੀਕਾ॥ਜੈਸੇਮਖਕਾਮੁਖਪਰਛੋਰਹਠੀ
ਲੀਹੈਤਾਸੂੰਆਜਬੈਠੇਹੈ॥ਅਰਛਪਲਹੈਤਾਸੂੰਨਪਕੜੀਅਰਨ
ਮਾਰੀਜਾਤਹੈ॥ਅਰਖਟਮਾਤ੍ਰਹੂੰਕਪੁਸਿਤਨਾਹਿਕਰੇਹੈ॥ਸ
ਦਾਭ੍ਰਮਬੇਹੀਕਰੇਹੈ।ਮੋਮਖਕਾਸਹਤਕੂੰਮੀਠੇਜਾਨਕੇਸਾਹਤ
ਪਰਜਾਯਬੈਠੀਸੋਪਾਖਛਪਟਰਾਣੀ॥ਤਬਜੈਸੇਜੈਸੇਦੇਹਕਾਦ੍ਰੋ
ਹਾਰਕਰੇਹੈਤੈਸੇਆਯਿਕਛਪਟੀਜਾਂਤਹੈ॥ਤੈਸੋਮਖਕਣਸਿਰੀ
ਖੇਪਿਜਧਪਿਮਨਕੋਸਭ੍ਰਾਂਤਹੈਤਬਾਪਿਜਬਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦਮੈਮਨ
ਅਸਕਤਭੂਜਾਤਬਦਾਂਮੇਉਰਝੇਬੇਰੇਫੇਰਦ੍ਰਿਹਿਮੁਖਧੋਜਕੇਨ
ਹਿਨਿਕਸੇਹੈ॥ਜਧਪਿਚੰਚਲਹੈਤਾਸੂੰਕਛੁਚੇਸਟਾਕਰੇਹੈਸੋਸੁ

ਬਬ੍ਰਹਮਕੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੈ ਲੀ ਹੋਤ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਥਵੀ ਮੈ
ਰਚਿਓ ਜੋ ਪ੍ਰਬਘਤਾ ਕੀ ਪਾਵਨ ਗਾਵਨਾ ਦਿ ਚੇਸ੍ਰਾ ਕੇ ਆਲਿਥਨ
ਪ੍ਰਥਵੀ ਹੀ ਹੈ। ਤਦ੍ਰੂਤ ਤਾਤੈ ਜੈਸੇ ਯਤਨ ਕਰੈ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਹੀਰ
ਹੋਜਾਤ ਹੈ ॥੧॥ ਮਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਸੋ ਠੌਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਸੂੰਨ
ਹੀ ਨਿਕਸੇ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਸੋ ਈ ਨਦੀ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰ
ਕਹੇ ਹੈ। ਕਬਿਤਾ। ਨਦੀ ਜੈਸੇ ਸਿੰਧ ਮਾਂਹਿ ਪੈਠੀ ਸੋ ਨਿਕਸੇ ਨਾ
ਹਿਤ ਦ੍ਰੂਪ ਹੋਯ ਠੌਰ ਸਿੰਧ ਮੈ ਸਮਾਤ ਹੈ। ਮਨ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਂਹਿ
ਪੈਠਿ ਸੋ ਨਿਕਸੈ ਨਾਹਿ ਨਿਕਸ ਜੋ ਨੇ ਕੋਨ ਠੌਰ ਸੋ ਦਿਖਾਤ ਹੈ
ਸਿੰਧ ਮੈ ਕੁਵਾਰੇ ਜੈਸੇ ਉਠੇ ਬਿਰੇ ਮਾਹਿ ਤੈਸੇ ਮਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਂਹਿ ਤੰ
ਠੌਰ ਮੈ ਤਨਾਹਿ ਜਾਤ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਾਯ ਤਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਰੂ

221

ਪਦੇਖੈਬ੍ਰਹਮਰੂਪਦੇਖਬ੍ਰਹਮਮਾਂਹਿਠਹਿਰਾਤਹੈ।੧੨।ਟੀਕਾ।ਜ
ਦੀਕੀਨਾਈਮਨਬ੍ਰਹਮਕੂੰਪ੍ਰਾਪਤਭਯੋਹੈਫੇਰਨਹੀਨਿਕਸੈਹੈ।ਜੋਕੇ
ਬ੍ਰਹਮਕੂੰਪਰਪੂਰਨਦੇਖੈਹੈ।ਤਾਂਤੇਬ੍ਰਹਮਸੂਅਭਿੰਨਜਾਨੇਕੀਠੌ
ਰਨਹਿਦੇਖੈਹੈ।ਅਰਚਪਲਸੁਭਾਵਸਤੇਜਦ੍ਯਪਿਕਛੂਮਨ
ਨਾਂਹਿਚੇਸਟਾਕਰੈਹੈ।ਸੋਭੀਪਰਪੂਰਨਬ੍ਰਹਮਜਾਨੈਤੇਬ੍ਰਹਮਮੈਂਹੀਹੋ
ਤਹੈ।ਬ੍ਰਹਮਸੂਅਭਿੰਨਮਨਨਾਹਿਰੋਦਿਖੈਹੈਨਾਹਿ।ਜੈਸੇਅਗ
ਧਮੈਧੂਆਂਪਾਵਕਤੇਉਠਿਓਹੈਫੇਰਓਸਧਮੈਪੀਛੇਪੜਤਹੈ।ਔਰਕਣਿ
ਲਾਦੋਨੋਕੋਦਿਖੈਹੈਨਾਹਿ।ਤੈਸੇਮਨਭੀਚਪਲਸੁਭਾਵਸਤੇ
ਦਹਿਰਮੁਖਹੈਕਰਨਿਕਸੈਹੈ।ਤਥਾਪਿਬ੍ਰਹਮਸੂਦਾਹਰਕਛੂਹੈ
ਨਾਹਿਤਾਂਤੇਬ੍ਰਹਮਮਾਂਹਿਫਿਰੈਹੈ।ਦਹਿਰਨਹੀਜਾਤਹੈ।ਸੋਖਰਜੋ

ਸੋਈਸਪਸਾਹੈ।੧੨।ਸੋਈਬ੍ਰਹਮਰੂਪਾਸ੍ਰਿਤਕੋਨਿਰੂਪਣਕਰੇ
ਹੈ।ਕਬਿਤ।ਬ੍ਰਹਮਰੂਪਾਸ੍ਰਿਤਮਾਂਹਿਅਹੰਤੂੰਭੇਦਨਾਂਹਿਕੋਊਪਰ
ਛੇਦਨਾਹਿਨਾਹਿਕਛੂਜੋਕਹੂੰ।ਜੀਵਜਗਬ੍ਰਹਮਨਾਹਿਕਰਤਾ
ਕ੍ਰਿਆਕਰਮਨਾਹਿਆਸ੍ਰਮੋਕੇਧਰਮਨਾਹਿਬ੍ਰਹਮੋਜੋਲਹੂੰ।ਦੇਸਕ
ਾਲਵਸਤਨਾਹਿਜਾਮੈਂਉਦੈਅਸਤਨਾਂਹਿਵ੍ਯਸਤਨਸਮਸਤਨਾਹਿਕ
ਛੂਜੋਗਹੂੰ।ਵਿਸੇਖਕੇਲੇਸਨਾਹਿਬ੍ਯਾਪਕੋਅਦੇਸਨਾਹਿਬਾਣੀ
ਕੇਪ੍ਰਦੇਸਨਾਂਹਿਤਾਂਤੇਚੁਪਹੈਰਹੂੰ।੧੩।ਟੀਕਾ।ਬ੍ਰਹਮਰੂਪਪਰਪ੍ਰ
ਣਾਸ੍ਰਿਤਕੋਵਿਖੈਅਹੰਤ੍ਵੰਇਤ੍ਯਾਦਿਜੀਵਚੇਤਨਾਦਿਭੇਦਨਾਂਹਿ।
ਦੇਸਕਾਲਵਸਤੁਕ੍ਰਿਤਕੋਊਪਰਿਛੇਦਨਾਹਿ।ਦੇਹਾਦਿਕ੍ਰਿਤਪ੍ਰਛੇਦ
ਭੀਜਾਸ੍ਰਿਤਮੈਨਾਹਿਭ੍ਰਾਸੇਹੈ।ਅਰਜੋਕਛੂਕਾਣਸੋਮੈਆਦਿਹੈ

ਸੋਬ੍ਰਹਮਸ੍ਵਰੂਪਅਸਿਤਮੈਨਹੀਭਾਸੇਹੈ।ਅਹਿਤਾਦਿਅੰਤਰਬ੍ਰਹਮਪ
ਟਾਦਿਕਾਪਜਗਤਭ੍ਰਮਸੋਭੀਦਿੰਮੈਨਹਿਭਾਸੇਹੈ।ਕਰਤਾਦਿ
ਪਾਕਰਮਾਦਿਆਦਿਕਦ੍ਰਿਸ਼੍ਕਾਰਕੇਬੰਧਸੋਭੀਨਹਿਦ੍ਰਾਮੈਭਾਸੇ
ਆਕਾਪਸਬਾਦਿਆਦਿਕਾਪਰਸਸੋਭੀਦ੍ਰਾਮੈਨਹੀਹੈ।ਦ੍ਰਿਸ਼
ਰ੍ਹਿਸ੍ਰੂਜੋਕਛੁਭ੍ਰਮਕਾਦਿਖੈਭਾਸੈਹੈਸੋਸਰਬਦ੍ਰਾਮੈਨਹੀਭਾਸੇ
ਹੈ।ਦੇਸਕਾਲਵਸਤਭੀਦਿੰਮੈਨਹੀਭਾਸੇਹੈ।ਸੂਰਜਾਦਿਕੋਉਦੈ
ਅਸਤਧਰਮਸਭਸ੍ਵਰੂਦ੍ਰਾਮੈਨਹਿਭਾਸੈਹੈ।ਜੋਕਛੁਏਕਾਦਸਾਦਿ
ਹੈਕਰਕੇਬਾਹਿਜੋਜਾਤਹੈਸੋਸਰਬਬ੍ਰਹਮਾਸਿਤਮੈਨਾਹਿਹੈ।ਅਗ
ਨਾਦਵਸਥਾਮੈਜੋਕਛੁਦਿਸੇਖਭਾਸੇਹੈ।ਤਾਕੇਲੇਸਹੂੰਬ੍ਰਾਹਮੀਭੂਤ
ਅਵਸਥਾਮੈਨਾਹਿਹੈ।ਤਾਂਤੇਨਿਰਵਿਸੇਖਸ੍ਵਰੂਪਮੈਬ੍ਰਹਮਪਕੇਅਨੀ

ਬਨਾਬਿਨਪ੍ਰਵੇਸਨਾਹਿਹੋਤੁਹੈ।ਤਾਂਤੇਹਨੂਬਾਣੀਕੇਪ੍ਰਵੇਸਕ੍ਰੀਨਾਂਹਿ
।ਕਿਓਂਕੇਸ੍ਰੁਪਜਾਂਕੇਗ੍ਰਹਣਕਰੇਤਾਂਕੇਬਾਣੀਨਿਰੂਪਣਕਰੇਹੈ।ਤ
ਤੈਸ੍ਰੁਪਪ੍ਰਭਬਬਾਣੀਕੀਪ੍ਰਬਿਤਹੈ।ਜਾਂਤੇਨਿਰਵਿਸੇਖਬ੍ਰਹਮਸ੍ਰਿ
ਤਐਸੀਹੈਤਾਂਤੇਚੂਪਰੈਵਰੂਪੰ॥੧੩॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਆਤਮਸ੍ਰੂ
ਪਾਸ੍ਰਿਤਨਿਰੂਪਣੋਨਾਮਚਤੁਰਥਪ੍ਰਕਰਣੰ॥੪॥ ॥ਅਥਜਾ
ਆਤਮਵਿਚਾਰਕੀਫਲਦ੍ਵਾਰਉਸਤਤਕਰੇਹੈ।ਕਿਓਂਆਤ
ਮਾਵਿਚਾਰਸਰਬਸਾਰਕੇਉਧਾਰਮੋਖਟੁੰਗਾਮੀਕੋਸੀਕਾਰ
ਭਵਤਾਰਬੋਕੇਝਾਲਸੋ।ਸਰਬਨਿਰਟੇਕਰਦੇਤਕੁਰਮਕੇਉਤ੍ਰ
ਇਦੇਤਸੀਸੈਕਰਿਆਰਥੇਕੈਆਨੁਮ੍ਰਿਗਰਾਜਸੋ।ਰਾਂਨਕੇਸੀ
ਕੇਤਸਰਬਸਾਧਨਕੇਹੇਤਸਰਬਸਾਧਨਕੋਸਿਰਸੋਹੈਆਨੂਮਿ

ਰਤਾਜੈਸੋ॥ਜਾਕੇਜੋਵਰਿਵਾਰਚਿਤਦੇਕਰੇਵਿਚਾਰਤਾਕੇਤਤ੍ਵ
ਬੰਨੋਪੈਜਾਸਬ੍ਰਮਭਯੋਸ੍ਵਜੋ॥੫॥ਟੀਕਾ॥ਜੋਆਤਮਵਿਚਾਰਕੈਸੋ
ਹੈ॥ਸਰਬਅਧਜਾਤਮਗ੍ਰਿੰਥਾਕੇਜੋਸਾਰਤਾਕੋਉਧਾਰਹੈ॥ਨਵਨੀ
ਤਕੀਨਾਈਮਥਕੇਨਿਕਾਸੇਹੈ॥ਅਰਮੋਖਮਾਰਗਮੈਚਲਨੇਵਾਰੇ
ਜੋਮੁਮੁਖ੍ਯੂਤਿਨ੍ਹੂਕੇਤੋਸਿੰਗਾਰਭੂਖਣਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਆਤਮਵਿਚਾ
ਰਜਿਮੁਮੁਖ੍ਯੂਕੀਸੋਭਾਹੈ॥ਅਰੁਮਨਜਾਸਭਵਸਿੰਧਤਾਰਬੇ
ਕੋਤੌਆਤਮਵਿਚਾਰਜਹਾਜਸਾਰਿਖੋਹੈ॥ਕ੍ਯੋਂਕੇਜਾਹਿਸੂੰਭਵ
ਸਿੰਧੁਤਰਿਓਜਾਤਹੈ॥ਜਾਬਿਨਾਔਰਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰਸਾਧਨਸੂੰਨਹੀਤ
ਰਿਓਜਾਤਹੈ॥ਸੀਇਵਾਦਸਰਬਵਸਤਕੋਤੌਨਿਰਨੈਕਰਦੇਂਤਹੈ॥
ਫੇਰਪ੍ਰਮੇਯਪ੍ਰਮਾਣਗਤਸਰਬਭ੍ਰਮਕੋਦੂਰਕਰਤੇਹੈ॥ਅਪ੍ਰਮਾਣ੍ਯ

ਮੋਯਗਾਤਸੰਜੈਰੂਪਜੇਹਸ,ਤੋਤਾਕੇਮਾਰਬੇਕੌਤੌਕੇਸ੍ਰੀਸਿੰਘਜਹਿ
ਖੋਹੈ।ਅਰਸ੍ਵਰੂਪਗਾਨਕੇਸਥਾਨਕਹੇਹੈ।ਕ੍ਯੋਂਕੇਆਤਮਾਵਿਚ
ਰਮੈਸੂੰਗਾਨਕੀਪ੍ਰਾਪਤੋਹੋਤਹੈ।ਅਰਵੈਰਾਗਾਦਿਸਾਧਨਹੈਸੋਜੈਸੇ
ਜੈਸੇਆਤਮਾਵਿਚਾਰਹੋਤਹੈ।ਤ੍ਯੋਂਤ੍ਯੋਂਵੈਰਾਗਾਦਿਪ੍ਰਸੰਹੋਤਹੈ
ਗਤਾਂਤੇਵੈਰਾਗਾਦਿਸਰਬਸਾਧਨੋਂਕੇਹੇਤਹੈ।ਅਰੁਵੈਰਾਗਾਦਿ
ਸਰਬਸਾਧਨੋਂਕੇਏਹਫਲਹੈ।ਤਾਂਤੇਸਰਬਸਾਧਨੋਂਕੋਸਿਰਪ
ਰਮੁਕਟਕੀਨਾਈਸੋਭੁਹੈ।ਆਤਮਾਵਿਚਾਰਕੋਨਿਰੂਪਕਐਸੇ
ਜੇਪ੍ਰਕਰਣਤਾਂਕੇਜੋਅਧਕਾਰੀ।ਸੋਯਾਮੈਂਚਿਤਲਗਾਯਕਰ
ਯਾਕੇਦ੍ਵਾਰੰਦ੍ਵਾਰਵਿਚਾਰੈ।ਤੌਤਾਕੋਆਤਮਤਤ੍ਵਕਾਗਾਨਹੋਯਅ
ਰੁਅੰਤਾਦਿਕ੍ਰਮਹੈਸੋਬਾਧਕੋਪਾਵੈ।੧੪।ਅਬਜੋਪ੍ਰਕਰਣ

ਜੈਕੀਓਜਿਸੇਆਪਕੇਗਾਂਤਕੀਦ੍ਰਿਸ੍ਰੂਪਕੇਲੀਏਕੀਓਹੈ।ਕਛੂਕੀ
ਰਤਆਦਿਕਕੇਲੀਏਨਹਿਕੀਓਹੈ।ਐਸੇਆਪਕੇਅਭਿਪ੍ਰਾਯ
ਕਾਥਿਤਭੈਦਿਖਾਵੈਹੈ।ਕਬਿਤ।ਸਰਬਸਾਸਤ੍ਰਪਾਰਦਰਸੀਸਰ
ਬਗ੍ਯਈਸ੍ਵਰਬਤੁਲ੍ਯਅਚਾਰਜਦਯਾਕਰਤਤ੍ਰਜੋਬਖਾਨਹਿਤ੍ਰਿਹੁ
ਤੇਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਅਭਿਮਾਨੀਮਤਸਰੀਜੇਤਤ੍ਰਕੋਨਿਸੰਕਓਕਰ
ਅਪਮਾਨਹਿ।ਮੰਦਬੁਧਜੋਕਸਰਬਸਾਸਤ੍ਰਕੇਗਾਂਨਨਾਹਿਐਸੇ
ਗਿਹਕ੍ਰਿਤਭੈਰੇਤਾਕੋਕਥਮਾਨਹੀ।ਗਾਂਨਕੀਦ੍ਰਿਸ੍ਰੂਪਕਾਜਕੀਓ
ਹੈਵਿਚਾਰ।ਐਸੇਜਾਨਬੁਧਮਾਨਨਾਹਿਕੋਪਉਰਆਨਹਿ।੧੫
।ਟੀਕਾ।ਸਰਬਸਾਸਤ੍ਰਕੇਪਾਰਦੇਖਣੇਵਾਰਾਫਿਰਸਰਬਗ੍ਯਜੋਤੋ
ਈਸ੍ਵਰਸਰਿਖਾ।ਐਸੇਜੋਪ੍ਰੂਰਬਾਚਾਰਜਤਿਨ੍ਹੋਨੇਸਰਬਜੀਵਾਂ

ਪਰਅਨੁਗ੍ਰਹਿਕਰਿਕੈ।ਸਾਸਤ੍ਰਮੈਸ੍ਰੁਤਿਸਿਮ੍ਰਿਤਆਦਿਕੂ
ਮਾਲਕ੍ਰਕਤਅਨਭੁਵਕਰਕੈਤਤ੍ਵਸਿਧਾਂਤਨਿਰੂਪਣਕੀਓ।ਤ
ਦ੍ਵਕੇਜਗਤਕੇਜੀਵਹੈਂ।ਜੋਆਦਰਨਾਹਿਕਰੇਹੈਂ।ਅਰਤਾਸ
ਜਤ੍ਰਕੋਅਚਾਰਜੋਂਕੋਆਦਰਸਤਾਕਾਰਨਾਹਿਕਰੇਹੈਂ।ਉਲਟ
ਨਿਸੰਗਹੋਇਕੈਨਿੰਦਾਕਰੇਹੈ।ਦ੍ਵਕਉਣਜੇਤਤ੍ਵਸੇਵਿਮੁਖਹੈ
।ਅਤਹੂਅਨਾਤਮਦੇਹਾਦਿਵਿਖਿਆਦਿਤਾਮੈਤਤਪਰਹੈ।ਤ
ਹਿਸੂੰਅਤਅਨਾਤਮੇਕੋਹੀਅਭਿਮਾਨਹੈਜਿਨ੍ਹੂਕੋ।ਐਸੇਠਰ
ਮਤਸਰੀਪਰਕੇਉਤ੍ਰਕਰਖਨਹਿਸਹੇਹੈਤੇਨਿਸੰਕਆਚਾਰ
ਜਾਦਿਕਕੋਅਨਾਦਰਕਰੇਹੈ।ਤਾਂਤੇਮੇਰੋਕ੍ਰਿਤਕਥਮਾਨੈਗੇ
।ਮੇਰੀਉਸਤਤਿਕਥਕਰੈਗੇ।ਤਾਂਤੈਜਾਪੂਜਾਸਕੋਕੀਰਤਜਾ

ਵਿਫਲਨਾਹੀ॥ਅਗ੍ਯਾਂਨਕੀਦ੍ਰਿਛਤਾਸੋਈਓਹੁਦੈਸਕਰਵਿਖੇ
ਕਰੀਓਹੈ॥ਅਰਦ੍ਵੈਸਾ॥ਸਤ੍ਰੁਕਾਰਤੇਐਸੇਥੇ॥ਅਰਮੈਂਤੇਮੈਂਦਸ੍ਰੁ
ਪਹੁੰਫੇਰਸਰਬਸਾ॥ਸਤ੍ਰੁਕੇਜਾਕੇਗਾਂਨਨਾਹੀਐਸਾਹੂ॥ਤਾਤੇ
ਮੇਰਾਸ਼੍ਰਿਤਭੀਐਸੋਮੈਂਦੇਹੀਹੈ॥ਤਾਤੇਮੈਂਦਸ੍ਰਿਤ੍ਰੂਦੇਖਕਰਕੇਮੂੰ
ਰਖਨੇਕੌਂਕਪੇਕਹਾਕੀਓਹੈ॥ਐਸੇਦ੍ਰਿਦ੍ਰਕੀਮੇਰੇਪਰਕੇਪਨਕ
ਰੇਰੋ॥ਕ੍ਰੋਜਕੇਐਸੇਸਮਝੈਰੇਜੈਸੀਦ੍ਵਾਕੀਯੁਪਥੀਤੇਸੇਹੀ॥ਅ
ਆਪਕਾਵਿਚਾਰਕੀਓਹੈ॥ਜੌਜਾਨਕੇਮੇਰੇਪਰੀਖ੍ਯਾਕਰੈਥੇ॥
੩॥ਅਥਨਰਾਯਣਕੇਸਮਰਣਾਤਮਕਮੰਗਲਾਚਰਣਸਮ
ਪਤੇਕੇਕਰੈਹੈ॥ਸ੍ਰੈਜਾ॥ਜਮਨਾਤਟਕੇਲਕਰੋਵਿਹਰੇਸੀਰਾਧ
ਲੋਰੋਵ੍ਰਲਯਨੇਬਲਭੁਈਯਾ॥ਰਾਦ੍ਰਤਹੈਕਬੀਚੈਸੀਥਜਾ

ਵਤਪਾਵਤਪੈਕਰਬਹੂੰਸੀਗਗਾਈਯਾ।ਕੋਕਲਸੋਰਕੀਨਾਈ
ਵੇਖੋਲਤਰੂਵਤਪੈਕਪਿਭ੍ਰਿਗਾਕੀਨਈਯਾ।ਮਾਲਕਕੇਮਨ
ਮਾਹਿਬਸੋਐਸੋਨਿਵਕੋਨਿਵਯਸੋਧਾਕੋਛਯਾ।੪।ਇਤਿ
ਸ੍ਰੀਆਤਮਵਿਦਿਆਬਿਲਾਸਮਹਾਂਮੋਖਹੇਤੁਸੰਪੂਰਣੰਸਮਾਪਤੰ
।ਜੀਵਨਮੁਕਤਨਿਰੂਪਣੰਚਤੁਰਥਪਜਾਣਇ।੪।ਸ੍ਰੀਪ੍ਰਮਾਤ
ਮਨੇਨਮਹ। =।। =।। =।। =।। =।। =।। =।। =।। =।। =।। =।।

Form 20

PANJAB UNIVERSITY LIBRARY

1. Books may be retained for period not exceeding one month by Fellows, Members of the Faculties and Teachers of the University and Colleges and for not more than two weeks by other classes of members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian. This privilege does not apply to books issued with special permission of the Librarian, as well as periodicals.
3. In case the loan of the book is not renewed, failure to return the book in time will render the borrower to a fine from the date when book was due.
4. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out pages, or otherwise damaging it will constitute an injury to a book.
5. **Any such injury to a book is a serious offence. Unless the borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he shall be required to replace the book or pay its price.**

Help to keep the book fresh and clean.